

ALMINDELIG BORGERLIG
STRAFFELOV

AF 10. FEBRUAR 1866

MED HENVISNINGER OG DOMSOVERSIGTER

AF

EYVIND OLRİK

KØBENHAVN

FORLAGT AF UNIVERSITETSBOGHANDLER G. E. C. GAD

TRYKT HOS NIELSEN & LYDICHE

1902

Skønt der i det praktiske Retsliv saavel som ved Universitetsstudiet stilles Krav om et ret indgaaende Kendskab til Straffeloven, har der dog ikke foreligget nogen Udgave af Loven, der sigtede og tilrettelagde det omfattende Materiale, som der herved bliver at tage Hensyn til, men som findes spredt i forskellige Lov- og Domssamlinger og derfor kun er vanskelig tilgængeligt. At tilvejebringe en saadan Udgave har været Tanken med nærværende Arbejde. Der vil her findes optaget dels Henvvisninger til de Love samt administrative Befalinger og Afgørelser, der slutte sig til Straffeloven, dels Oversigter over saadanne Afgørelser af vor øverste eller andre Domstole, som kunne siges at yde egentlige Fortolkningsbidrag eller iøvrigt frembyde en væsentligere Interesse med Hensyn til Lovens Forstaaelse og Anvendelse. Hver enkelt Henvisning er ledsaget af et Referat af den paagældende Afgørelse, sigtende til at sætte Læseren i Stand til at bedømme, om denne indeholder noget af Betydning for det ham interesserende Spørgsmaal; hvor det overhovedet var muligt, er det tillige søgt at give Referatet en saadan Karakter, at det ikke som nødvendigt Supplement krævede, at selve Afgørelsen eftersloges.

Grænsen for, hvad der skulde medtages, hvad udelades, har maattet drages efter et Skøn, der mulig vil forekomme nogle altfor vidt, andre ikke vidtgaende nok. En vis Fylidighed maa imidlertid antages at svare til manges Behov og være i det mindste uskadelig for de andre; paa den anden Side maatte en saadan Ophobning af Stof søges undgaaet, som altfor meget hindrede Overskueligheden. Særlig

overfor andre Afgørelser end Højesterets har der af denne Grund maattet vises betydelig Resignation. Iøvrigt har jeg ment ikke at kunne drage Grænsen efter en bestemt Streg, idet jeg særlig paa Omraader, hvor Materialet i sig selv var svulmet betydelig op, allerede for Overblikkets Skyld fandt at maatte trække Grænsen snævrere, end hvor et i sig selv sparsommere Materiale indbød til ikke at renoncere paa nogen Vejledning, som kunde uddrages deraf. Paa Steder, hvor større Stofsamling var nødvendig, har jeg søgt at lette Benyttelsen ved Inddelinger, der imidlertid mere ere bestemte efter praktiske end efter systematiske Hensyn. — Sluttelig har jeg tilføjet Henvisninger til Kommissionsudkastets Motiver, hvor disse afgive betydeligere Bidrag til Lovens Forstaaelse, samt enkelte Henvisninger til Landstingsudvalgets Betænkning.

E. O.

INDHOLD.

	Side		Side
Kap. I. Indledende Bestem- melser.		§ 39. I. Fuld Tilregnelighed	} 28
§ 1, § 2	1	II. Anvendelse af § 39 ...	
§ 3, § 4	2	§ 40	30
§ 5	3	I. Det truede Retsgodes Art	} 31
§ 6, § 7, § 8	4	II. Angrebets Karakter og Fremskredethed	
Kap. II. Om Straffene.	5	III. Nødværgerettens Græn- ser	32
§ 9, § 10	6	§ 41	33
§ 11, § 12, § 13	7	§ 42. I. Retsvildfarelse ...	} 34
§ 14, § 15	9	II. Udenfor Straffeloven ...	
§ 16	10	III. Motiv	} 35
§ 17	11	§ 43	
§ 18, § 19, § 20	12	Kap. IV. Forsøg paa For- brydelser.	
§ 21, § 22	13	§ 44	35
§ 23	14	§ 45. I. Det strafbare For- søgs Begyndelsepunkt ...	36
§ 24	15	II. Utjenligt Objekt	} 37
§ 25, § 26	16	III. Utjenlige Midler	
§ 27, § 28, § 29	17	IV. Tilbagetræden fra For- søg	
§ 30	18	§ 46	38
§ 31, § 32, § 33	21	Kap. V. Om Delagtighed i Forbrydelser.	
§ 34	22	I. Forsæt	38
Kap. III. Om Tilregnelg- hed, Nødværge og Nøds- tilfælde.		II. Stillingen mHt Krænkel- se af særlige Retsforhold ..	39
§ 35, § 36	23	§ 47 I—II	40
§ 37	} 25	§ 48, § 49	41
§ 38			§ 50, § 51 .....
I. Fuld Tilregnelighed ...	} 26	§ 52	43
II. Utilregnelighed (uden Anvendelse af § 38. 2) ..			
III. Utilregnelighed. § 38. 2 anvendt	27		

VI

	Side		Side
§ 53, § 54	44	§ 86, § 87	70
§ 55.	46	Kap. XI. Forbrydelser mod Kongen og Kongehuset saavel som imod de lovgivende Forsamlinger m. m.	
§ 56.	47	§ 88, § 89, § 90	70
Kap. VI. Om Straffens Udmaaling og Nedsættelse i visse Tilfælde samt om Forbrydelsens Gentagelse.		§ 91, § 92, § 93, § 94, § 95	72
§ 57.	48	§ 96, § 97	73
§ 58.	50	Kap. XII. Forbrydelser mod den offentlige Myndighed og Orden.	
§ 59.	51	§ 98 I. § 98, 1ste St.	74
§ 60. I. Anvendelse af § 60, 1ste Pkt.	51	II. § 98, 2det St.	75
II. Selvangivelse		III. § 98, 3dje St.	
§ 61. I. § 61, 1ste Pkt.	52	IV. Funktionærers Hensførelse under § 98 cl. § 100	76
II. Forældelse af Gentagelsesvirkning	54	§ 99.	77
Kap. VII. Om Sammenstød af Forbrydelser og Straffens Forandring i visse Tilfælde.		§ 100.	78
§ 62 (I—III)	54	§ 101.	79
§ 63, § 64	56	§ 102, § 103	80
§ 65.	58	§ 104.	81
Kap. VIII. Om Strafskyldens Forældelse.		§ 105, § 106, § 107	82
§ 66.	59	§ 108.	83
§ 67.	60	§ 109.	84
§ 68.	61	§ 110.	85
§ 69, § 70	62	§ 111, § 112	86
Kap. IX. Forbrydelser mod Statens udvortes Sikkerhed og Selvstændighed.		§ 113, § 114, § 115	86
§ 71, § 72	63	§ 116.	87
§ 73, § 74	64	Kap. XIII. Om Forbrydelser i Embedsforhold.	
§ 75, § 76, § 77	65	§ 117	88
§ 78, § 79, § 80	66	§ 118, § 119, § 120	89
§ 81, § 82	67	§ 121, § 122, § 123, § 124 .	90
§ 83, § 84	68	§ 125, § 126, § 127	91
Kap. X. Forbrydelser mod Statsforfatningen.		§ 128, § 129	92
§ 85	69	§ 130	93
		§ 131, § 132, § 133	94
		§ 134	95
		§ 135	96
		§ 136, § 137	97
		§ 138, § 139	98

	Side		Side
§ 140, § 141	99	III. Afgrænsning overfor	
§ 142, § 143	101	§ 171	
§ 144.	102	IV. Spørgsm. om § 168 jfr.	126
Kap. XIV. Mened og andre		§ 46 eller § 176 jfr. § 168	
dermed beslægtede For-		V. Forsøg og Meddelagtig-	127
brydelser.		hed; Bevis	
§ 145.	104	VI. Spørgsmaal om Ube-	127
§ 146. I.	105	rygtethed	
II. Spørgsmaal om Forsæt	106	VII. Voldtægt overfor	127
III. Meddelagtighed.		Kvinder under 16 Aar	
IV. § 146, 1ste Pkt., 2det	107	§ 169.	127
Led		§ 170.	128
V. § 146, 2det Pkt.		§ 171.	129
VI. Forholdet til § 147. .		§ 172, § 173	130
VII. Sammenstød med an-	108	§ 174 I. Forførelse	131
dre Forbrydelser		II. Spørgsm. om Fuldbyr-	
§ 147.		delse	132
I. § 147, 1ste Pkt.	109	III. Aldersspørgsmaal ...	
II. § 147, 2det Pkt.	110	IV. Forlangende om Paa-	
§ 148 (I—II)	111	tale	
§ 149, § 150	112	V. Sammenstød med an-	
§ 151.	113	dre Forbrydelser	
§ 152, § 153, § 154	114	§ 175	133
§ 155.	115	§ 176. I. I Almindelighed;	
I. Retsforholdets Karakter	116	Valget mellem § 176 og	
II. Kundskab		§ 185	
III. Analogi	117	II—VIII	134
Kap. XV. Forbrydelser		IX	135
mod Religionen.		§ 177	135
§ 156.	117	§ 178. I. Advarslen	136
§ 157, § 158	118	II. Førargeligt Samliv ...	
Kap. XVI. Forbrydelser		§ 179 (I—II)	137
mod Sædeligheden.		§ 180.	138
§ 159, § 160.	119	§ 181.	139
§ 161 (I—II)	120	§ 182.	
§ 162	121	I. § 182, 1ste Led	140
§ 163	122	II. § 182, 2det Led ...	
§ 164, § 165	123	III. § 182, 3dje Led ...	141
§ 166, § 167	124	IV. Vedr. L. 23. Maj 1873	
§ 168. I. Spørgsm. om Fuld-	125	§ 9	
byrdelse		§ 183.	
II. Minimumsgrænsen for		§ 184. I. Spørgsm. om Offent-	142
§ 168		liggørelse; Ansvarsregler.	

VIII

	Side		Side
II. Utugtig Karakter	143	§ 200	163
§ 185. I. Krænkelser af Blufærdigheden	144	I. Grænsen overfor § 203	164
II. Offentlig Forargelse	145	II.	165
Kap. XVII. Om Manddrab.		§ 201	165
§ 186. I. Afgrænsning overfor § 188, § 190 og § 192	146	§ 202. I. § 202, 1ste St.	166
II. Forsæt	147	II. Forholdet til § 203	166
III. Spørgsm. om Fuldbyrddelse	147	III. § 202, 2det St.	167
§ 187.	147	§ 203	167
§ 188. I.	148	I. Forsæt	168
II. Forholdet til § 203	149	II—III. Grænsen overfor § 200 og § 204	168
§ 189.	149	IV. Forholdet til § 188	168
§ 190. I. Spørgsm. om Overlæg	150	V. Spørgsm. om Nødværge m. m.	169
II. Forsøg og Meddelagtighed	152	VI. Forsøg og Meddelagtighed	169
III. Bevissspørgsmaal	153	VII. Forholdet til Tyendelovens § 26	169
§ 191.	153	VIII.	170
§ 192. I. Forsæt	154	§ 204. I. Objektiv Grænse	170
II. Tidspunktet for Beslutningen og dens Udførelse	154	II. Subjektivt	171
III. Spørgsm. om Fuldbyrddelse	154	§ 205.	171
IV. Meddelagtighed	155	§ 206, § 207	172
§ 193. I. Forsæt, Spørgsm. om Fuldbyrddelse	155	Kap. XIX. Om Duel.	
II. Meddelagtighed	156	§ 208.	173
§ 194.	156	§ 209.	174
§ 195.	157	Kap. XX. Om Krænkelser af andres Frihed.	
§ 196.	158	§ 210. I. Strejkesager	174
§ 197.	159	II. Andre Anvendelser af § 210	175
§ 198. I. Pligtigt Tilsyn etc. forsømt	160	III. Forholdet til andre Straffebestemmelser	176
II. Foraarsagelse under den afdødes Medvirken	161	§ 211.	177
III. Andre Tilfælde	162	§ 212, § 213, § 214	177
§ 199.	162	Kap. XXI. Om Ærefornærmelser.	
Kap. XVIII. Om Vold paa Person og Legemsbeskadigelse.		<i>Alm. Spørgsm. vedr. Ærefornærmelser (§§ 215—217).</i>	
		I. Juridiske Personer etc.	178
		II. Spørgsm. om Ytringers ærefornærmende Karakter	179

	Side		Side
III. Referater	180	VI. Afgrænsning overfor	
IV. Meddelelsens Fortro-		§ 235	} 200
lighed	181	VII. Spørgsm. om Pen-	
V. Forsæt		geværtdi	
VI. Sandhedsbevis	182	VIII. Tilegnelse af Doku-	
VII. Pligt eller Beføjelse		menter	201
til at udtale sig	183	IX. Andre Spørgsm., om	
§ 215, § 216	184	Tyveri forelaa.	
§ 217. I. Sondringen mel-		a) Spørgsm. om ydet	} 201
lem § 215 (§ 216) og §		Ækvivalent	
217.	185	b) Besiddelsesforholdet .	
II. Ringeagtsytringer		c) Spørgsm. om tyvagtig	} 202
§ 218.	186	Hensigt	
§ 219, § 220 (I—III)	187	d) Spørgsm. om egne Ting	
§ 221.	189	X. Spørgsm. om Fuldbyr-	
§ 222.	190	delse	202
§ 223.	191	XI. Bevisspørgsmaal	203
Kap. XXII. Om falske An-		§ 228 (I—IV)	204
givelser og Klagemaal.		§ 229.	205
§ 224.	192	I—III, § 229, 1 ^o —3 ^o	
§ 225 (I—IV)	193	IV, § 229, 4 ^o . a) Lokaliteten	} 206
§ 226.	194	b) Vold	207
§ 227.	195	c) Diriker	} 208
		d) Falsk Nøgle	
Kap. XXIII. Om Tyveri og		e) Tillistet Nøgle (1—3)	209
Ran.		f) Indstigen	210
I. Afgrænsning overfor Be-		g) Indsnigen	} 211
drageri	196	§ 230	
II. Afgrænsning overfor		§ 231, § 232, § 233, § 234	212
Kap. 25.		§ 235. I. Afgrænsning mel-	
a) Tilegnelse af tabte Ting	} 198	lem § 228 (229) og § 235	213
b) Tilegnelse af glemte			II. . . . .
Ting		§ 236	
c) Tilegnelse af Ting be-		§ 237 (I—II)	216
roende uden Tilsyn eller		§ 238. I. Afgrænsning over-	
under usædv. Forhold	199	for Tyveri	217
d) Tilegnelse af tamme		II. Modtagelse (Tilfor-	} 218
Dyr		handling)	
III. Afgrænsning overfor		III. Fordølgelse	
ulovlig Jagt (Fiskeri)		IV. Deltagelse i den ulov-	} 219
IV. Afgrænsning mellem		lig erhvervede Fordel	
Tyveri og Hæleri	200	V.	
V. Afgrænsning overfor		§ 239	} 220
Ran og Røveri		§ 240, § 241	

	Side		Side	
§ 242	221	Gods etc. (§ 252, 3djeLed)	243	
Kap. XXIV. Om Røveri og Trusler.		III. Opdigtede Fordringer		
§ 243. I. Afgrænsning overfor Tyveri (Ran)	222	(§ 252, 4de Led)	244	
II. Aftvingelse (Afgrænsning overfor § 245 og § 210)				
III. § 243, 1ste Pkt 2det Led				
IV. Forsøg og Meddelagtighed	223	V. Proformatransaktioner		
§ 244		(§ 252, 6te Led)	245	
§ 245. I. Truslens Beskaffenhed	224	§ 253. I. § 253, 1ste Led ..	246	
II. »Fordel«		226	II. § 253, 2det Led	248
III. Forbindelse mellem Fordelen og Truslens Tvang		227	§ 254	250
§ 246	228	§ 255. I. Bedrageri i Spil ..	251	
Kap. XXV. Om ulovlig Omgang med Hittegods og nogle dermed beslægtede Forbrydelser.		II. Andre Tilfælde	252	
§ 247. I. Afgrænsning overfor Tyveri	228	§ 256		
II.		§ 257	253	
III. Analogi	229	§ 258	254	
§ 248		§ 259. I. Svigagtig Omgang.	255	
I. Afgrænsning overfor Tyveri	230	II. Spørgsm. om Fuldblbyrd.		
II. Ensidig Besiddelsestagen			III. Forholdet til § 281 . }	256
III. Overleverelse			§ 260. I. Fallitbo	257
§ 249	231	II. Forudseen af Fallit. }		
§ 250		III. Dispositionens Karakter	258	
Kap. XXVI. Om Bedrageri.		IV. Konkurslov § 168.	259	
§ 251. I. § 251, 1ste Led ..	232	V. Meddelagtighed	260	
II. § 251, 2det Led	233	§ 261		
III. § 251, 3dje Led	235	I. Fallitbo	261	
IV. § 251, 4de Led	238	II. Forudseen af Fallit. . }		
§ 252	241	III. Dispositionens Karakter		
I. Fragaelse (§ 252, 1ste og 2det Led)	242	IV. Meddelagtighed	262	
II. Underslag af Dødsbos		§ 262. I. Pligt til Handelsbøgers Førelse	263	
		II. Fallitbo	264	
		III. § 262, 1ste St. .... }		
		IV. Uordentlig Førelse af Handelsbøger		
		V. Statusopgørelse	266	
		§ 263		
		Kap. XXVII. Om Falskmøntneri, Efterskriven og Forfalskning af		

	Side
Dokumenter og andet Falsk.	
§ 264.....	267
§ 265.....	268
§ 266, § 267.....	} 269
§ 268.....	
I. Alm. Spørgsmaal vedr. Dokumentfalsk.	
a) Falsk Navn.....	270
b) Underskrift.....	} 271
c) Trykte Skrifter.....	
d) Genparter, Gengivelser.....	
e) Spørgsm. om Bemyndigelse.....	
f) Subjektive Betingelser	274
II. § 268.....	275
§ 269.....	276
§ 270.....	277
§ 271.....	279
§ 272, § 273.....	280
§ 274.....	281
§ 275.....	282
§ 276. I. Den af Dokumentet gjorte (tilsigtede) Brug	} 283
II. Andres Udfærdigelse.	
III. Forsøg.....	} 284
IV. Meddelagtighed.....	
§ 277.....	285
I. Vareforfalskning.....	286
II. Falsk offentl. Stempel	} 287
III. Uhjemlet Anbringelse af andres Mærke.....	
IV. Analogi.....	} 288
§ 279.....	
Kap. XXVIII. Om Brandstiftelse.	
§ 280.....	288
§ 281.....	289
I. Afgrænsn. overfor § 280 og § 282.....	} 290
II. § 281, 2. Stk.....	
III. Sammenstød med	

	Side
andre Forbrydelser....	} 290
IV. Bevisspørgsmaal.....	
§ 282.....	291
§ 283.....	292
§ 284 I. Spørgsm. om Forarsagelse.....	293
II. Tilsidesættelse af alm. Forsigtighed.....	294
III. Forvoldelse af Skade.	296
Kap. XXIX. Om Handlinger, hvorved Skibbrud, Oversvømmelse eller anden større Ulykke kan forarsages.	
§ 285.....	296
§ 286, § 287.....	297
§ 288.....	298
§ 289, § 290.....	299
§ 291.....	300
§ 292, § 293.....	301
Kap. XXX. Om Ødelæggelse eller Beskadigelse af fremmed Ejendom, samt om Dyrplageri.	
§ 294.....	302
§ 295.....	} 303
§ 296.....	
I. Offentlig Straffesag.....	} 304
II. Privat Straffesag.....	
§ 297.....	
Kap. XXXI. Om Paatalen af Forbrydelser, Forebyggelsestvang, Skadeserstatning m. v.	
§ 298, § 299.....	306
§ 300.....	307
§ 301.....	308
§ 302.....	309
§ 303.....	310
§ 304.....	311
Kap. XXXII. Om Lovens	

XII

	Side		Side
Ikrafttræden, Overgangsbestemmelser, samt om Ophævelse af ældre Bestemmelser.		§ 308.....	313
		§ 309.....	315
		§ 310, § 311.....	318
	§ 305, § 306, § 307.....	312	Tilføjelser og Rettelser ....

FORKORTELSER.

HRD	bet. Højesteretsdom.
Kbh. ORD	— Københavnsk Overretsdøm.
Vib. ORD	— Viborgsk Overretsdøm.
KPRD	— Kriminal- og Politiretsdøm.
HRT	— Højesteretstidende.
UfR	— Ugeskrift for Retsvæsen.
Bkg.	— Bekendtgørelse.
Cirk.	— Cirkulære.
Kanc. Skr.	— Kancelliskrivelse.
JMSkr.	— Justitsministeriets Skrivelse.
IMSKr.	— Indenrigsministeriets Skrivelse.
KUMSKr.	— Kirke- og Undervisningsministeriets Skrivelse.
Strfl. f. Krm.	— Straffelov for Krigsmagten 7. Maj 1881.
Kkl.	— Konkurslov 25. Marts 1872.
Gr. el. Rev. Grl.	— Danmarks Riges gennemsete Grundlov 28. Juli 1866.
Mot.	— Motiver til Udkast til Straffelov for Kongeriget Danmark (Kbh. 1864) [findes ogsaa i Rigsdags-tid. 1864/85 Tillæg A Sp. 484— 944].

FØRSTE KAPITEL.

Indledende Bestemmelser.

§ 1.

Ingen kan straffes efter denne Lov, medmindre han har gjort sig skyldig i et Forhold, der gaar ind under en af de i Loven givne Straffebestemmelser, eller ganske maa sættes ved Siden af en i samme som Forbrydelse betegnet Handling.

Domme anf. ved §§ 98 III, 118, 148 II, 154, 155 III, 165, 169, 174 III, 182 I og II, 196, 197, 236, 238 V, 243 I og II, 245 I, 247 III, 248 II og III, 251 II-IV, 252 I, II og IV, 253 II, 259 I, 260 III, 261 III, 262 II, 263, 268 I a, b, d, e, 273, 274 I, 276 II, 278 IV, 290, 296.

Om Analogi fra Strfl.s alm. Bestemmelser, se Henvisninger under §§ 7, 16, 22, 23, 30 (N. 3), 34, 36 (N. 4), 37, 42 II, 58, 61 II, 62, 64, 66, 70 (N. 2), 306.

§ 2.

Loven er anvendelig paa alle i Kongeriget¹⁾ begaaede strafbare Handlinger uden Hensyn til, hvor Gerningsmanden hører hjemme.

¹⁾ Mot. 19f. Søl. Nr. 56, 1. Apr. 1892 § 313, jfr. Skibsregistreringslov Nr. 57, s. D. § 1.

Jfr. L. 16. Febr. 1866 om Indførelse af Kongerigets Ret i de forhen slesvigske Distrikter, § 1. Islandsk Strfl. 25. Juni 1869. Foreløb. Best. for Grønland Nr. 20, 31. Jan. 1872 §§ 21—24, jfr. Kanc. Skr. 11. Okt. 1828 og Instr. 19. Apr. 1782 Post 12. — Presselov 3. Jan. 1851 § 3. — Om Forfølgning paa Island af Forbrydelser i Kongeriget se Isl. Strfl. § 8; jfr. mHt det omvendte Tilfælde HRT 1900. 167 (UfR 526): Domstol i Kongeriget anset kompetent til at Straffeloven.

paakende Overtrædelser af islandske Love; de islandske Straffebestemmelser lagte til Grund. — JMSkr. 17. Dec. 1869: Strfl. anvendelig paa de paa Kongerigets Søterritorium begaaede Forbrydelser, selv om de begaas om Bord paa fremmede Handelsskibe af disses Besætning; jfr. HRT 1877. 358 (UFR 1202): To engelske Matroser straffede for Overfald paa Føreren om Bord paa engelsk Skib i dansk Havn. Om faktisk Udstrækning af dansk Jurisdiktionsmyndighed mHt Forbrydelser begaaede paa Søterritoriet om Bord i fremmede Handelsskibe, se JMCirk. Nr. 109, 10. Juli 1900; smlgn Resol. 4. Mts 1818, Kanc. Skr. 28. Juli 1818, 16. Nov. 1830 og 5. Apr. 1834, JMSkr. 19. Juni og 13. Nov. 1855, samt HRT 1864. 82: Danske Love ikke anset overtraadte ved Tyveri begaaet om Bord ved Helsingør af Styrmand paa vedk. fremmede Skib. — JMSkr. Nr. 84, 17. Mts 1871: I Anledn. af et ved Politiforhør her oplyst Tyveri begaaet her i Landet af en til Sverig hjemvendt Svensker, udtalt, at JM ikke kunde foretage videre til Fordel for bestjaalne, da Ejendomsforbrydelser begaaede udenfor Sverig efter dette Lands Love ikkun forfølges, naar skadelidte selv henvender sig til vedk. svenske Myndigheder. — Jfr. iøvrigt § 5 og de der anf. Domme.

§ 3.

Forbrydelser, der begaas om Bord i Fartøjer, som ere hjemmehørende i Kongeriget¹⁾, blive ligeledes at straffe efter nærværende Lov²⁾, forsaavidt Fartøjet ikke befinder sig paa et under en anden Straffelovgivning hørende Søterritorium.

¹⁾ Skibsregistreringslov Nr. 57, 1. Apr. 1892 § 1, jfr. L. Nr. 10, 4. Febr. 1898 og Sølov Nr. 56, 1. Apr. 1892 § 1 jfr. § 313. ²⁾ Solov § 47 (om Skipperens Optagelse af foreløbig Forklaring m. m.).

JMSkr. Nr. 39, 12. Febr. 1877: Tiltale her i Anledn. af svensk Matroses Overfald paa Føreren om Bord paa dansk Skib i fremmed Havn, da L. 23. Febr. 1866 ikke kræver, at paag. er dansk Undersaat eller Forbrydelsen begaaet udenfor fremmed Søterritorium (se nu Sølov Kap. 12). Jfr. før Strfl. Kanc. Skr. 27. Sept. 1823 i Slutn. og HRT 1861. 623 (Straf efter Fr. 11. Apr. 1840 for Tyveri begaaet af dansk Kok om Bord i dansk Skib i engelsk Havn). — JMSkr. Nr. 62, 21. Marts 1887: Ikke Ansvar i Anledn. af en Skippers Tilegnelse af opfisket Gods i Nordsøen, da Skibet var bestemt til fremmed Havn, og Bjærgningstilfældet derfor faldt udenfor den danske Lovgivnings Omraade (modsat JMSkr. 11. Apr. 1862).

§ 4¹⁾.

Dersom nogen her hjemmehørende Undersaat²⁾ for at omgaa en her gældende Forbudslov udenfor Konge-

rigets Grænser iværksætter den ved Loven under Straf forbudne Handling, skal han anses, som om han havde begaaet den her i Landet³).

¹) Mot. 10. ²) IMSkr. 31. Juli 1861 ang. hvem der maa anses som dansk Undersaat, jfr. JMSkr. Nr. 103, 6. Juni 1887 (Besiddelse af fast Ejendom ufornöden). IMCirk. Nr. 174, 7. Sept. 1888; Indfødsretslov Nr. 42, 19. Mts 1898 (§ 12), IMSkr. Nr. 216, 23. Dec. 1898. ³) Fr. 30. Marts 1827 § 2, Fr. 3. Juli 1835 § 17.

Vib. ORD i UfR 1869. 855: Ægteskab indgaaet i Udlandet uanset D. L. 3—16—8, Anal. af § 165.

§ 5.

Det er ligeledes en Overtrædelse af Kongerigets Straffelove, naar en her hjemmehørende Undersaat i Udlandet forbryder sig mod den danske Stat ved Forræderi eller Majestætsforbrydelse, eftergør eller forfalser danske Penge, fornærmer nogen i fremmed Stat ansat dansk Embedsmand i hans Embede eller i andre Maader forbryder sig mod det undersaatlige Troskabs- og Lydighedsforhold¹).

Det samme gælder og, naar en her ansat Embedsmand udenfor Kongeriget begaar en Embedsforbrydelse, saa og naar nogen i den danske Stat hjemmehørende Undersaat ved Svig i Udførelsen af et betroet Hverv eller paa anden efter Kongerigets Love strafbar Maade²) under sit Ophold i Udlandet krænker nogen mod en i Kongeriget sig opholdende Person paadragen Forpligtelse³).

¹) §§ 71—81, 85—108, 109, 1 St., 110—115, 224, 226, 227, 264, 269, 2 St., og 272. ²) Strfl. f. Krm. § 6. Søl. Nr. 56, 1. Apr. 1892 §§ 47, 102, Kap. 12. ³) Mot. 12 (ægteskabelig Troskabspligt).

HRT 1886. 238: Anvendelse af § 5 mHt en Dansks Forfærdigelse i Udlandet af falske Nationalbanksedler. — HRT 1864. 25: En i Udlandet ansat dansk Bestillingsmand i de ham som saadan vedrørende Forhold underkastet danske Love. — HRT 1865. 433: L. 11. Apr. 1840 anvendt mHt Bedrageri og Falsk, begaaet i Udlandet overfor Udlændinge af en Dansk, der optraadte som en i København bosat Handlende og udførte sine Bedragerier ved Benyttelse af det danske Postvæsen. — Jfr. ogsaa KPRD i UfR 1886. 1233 anf. ved § 90 (i Slutn.): smilgn hermed HStRD i UfR 1875. 984 og 1894. 804: Ikke Ansvar her for ærefornærmende Publikationer i Udlandet.

§ 6.

Naar iøvrigt nogen her hjemmehørende Undersaat i fremmed Stat har begaaet en Forbrydelse, skal Justitsministeriet være bemyndiget til her at lade ham tiltale, og den skyldige bliver da at dømme efter denne Lov.

Strfl. f. Krm. § 7, jfr § 4 jfr. § 60. Sølov Nr. 56, 1. Apr. 1892 Kap. 12. — JMSkr. Nr. 27, 19. Jan. 1871: Indstilling til JM skal altid ske, selv om Amtet formener, at der ikke er tilstrækkelig Føje til Paatale.

Forfølgning i Henh. til § 6 se f. Eks. HRT 1868. 619 (UfR 1869 375): en i Kina begaaet Forbrydelse; HRT 1881. 778 (UfR 1882. 510): Voldtægtsforsøg i Slesvig; HRT 1885. 491: Vold etc. om Bord i dansk Skib i fremmed Havn; UfR 1889. 1175: Mened begaaet i Tyskland; HRT 1896. 316: Forbrydelser i Slesvig paatalte i Forbind. med et Tyveri her i Landet; HRT 1899. 431: Roveri i Nordamerika; HRT 1900. 210: Bigami i Nordamerika; HRT 1901. 60 (UfR 426): Svigagtig Fallit i Udlandet for mere end 10 Aar tilbage i Tiden. — HRT 1871. 664 (UfR 1872. 353): Gentagelsesvirkning tillagt en i Henh. til § 6 afsagt Straffedom.

Jfr. iøvrigt L. Nr. 35, 15. Febr. 1895 om danske Konsulers Doms- og Øvrighedsmyndighed paa Steder, hvor Danske ikke ere undergivne Landets Jurisdiktion, jfr. Tillægsinstr. Nr. 180, 1. Sept. s. A.

§ 7.

Tiltales nogen her for en Forbrydelse, og det oplyses, at han for samme har været straffet i fremmed Stat, ville Domstolene have at tage Hensyn til den ham i Udlandet overgaaede Straf og ere efter Omstændighederne berettigede til at nedsætte Straffen under den lovbestemte eller endog til ganske at lade samme bortfalde.

JMSkr. Nr. 52, 23. Marts 1878: L. 3. Apr. 1868 er ikke anvendelig mHt Domme afsagte udenfor den danske Stat.

HRT 1871. 664 (UfR 1872. 353): Hensyn taget til en i Slesvig udstaaet Straf for samme Forhold. — Vib. ORD i UfR 1900. 901 anf. ved § 64 (Anal. af § 7).

§ 8.

Med Hensyn til fremmede Magters Gesandtskaber¹⁾, fremmede Krigsskibe²⁾ og Troppeafdelinger samt de af fremmede her ansatte Embedsmænd³⁾ begaaede Embedsforbrydelser komme Folkerettens almindelige Regler⁴⁾ til Anvendelse.

¹⁾ Resol. 3. Apr. 1683 § 12, Rskr. 2. Dec. 1741 (ved Fr. 8. Okt. 1708), Instr. 31. Dec. 1800 § 18. ²⁾ JMSkr. 15. Maj 1856. ³⁾ Kanc. Cirk. 12. Maj 1821 (ang. fremmede Konsuler) § 3. ⁴⁾ Mot. 9 (fremmede Suveræner).
 MHT fremmede Handelsskibe se Henvisninger under §§ 2 og 3.

ANDET KAPITEL.

Om Straffene.

Straffens *Fuldbyrdelse* er en Ovrighedshandling, se D. L. 1—24—52, Fr. 15. Juni 1771 § 12, Fr. 3. Juni 1796 § 33, Fr. 28. Febr. 1845 § 4 jfr. § 26. Jfr. herved HRT 1886. 81 (UfR 862): *Indsigelser mod Straffens Fuldbyrdelse* maa afgøres ved Øvrighedsresolution; Fogden ikke pligtig at afsige Kendelse om, at han i saa Hens. handler som Øvrighed; en Indstævning til Højesteret derfor afvist som manglende Appelgrundlag. — JMSkr. Nr. 13, 13. Jan. 1886: Grundlovens § 57 hjemler ikke Medlemmer af Rigsdagen Fritagelse for at underkastes Eksekution af en idømt Fængselsstraf. — HRT 1881. 412 (UfR 1882. 66), 1886. 779 (UfR 1887. 610): Forbeholdt Øvrigheden at afgøre, om og naar domfældtes mentale Tilstand tillod Straffens Fuldbyrdelse. — JMSkr. Nr. 174, 29. Juli 1898: Den Tid, hvori en domfældt, forinden Afsoningen af en idømt Straf er paabegyndt, henligger paa et Sygehus, kan ikke afkortes i Straffetiden. JMSkr. Nr. 42, 2. Marts 1878 (jfr. Nr. 123, 27. Sept. 1880): Den Tid, vedkommende efter Straffeksekutionens Paabegyndelse maatte henligge paa Sygehus, fundet at kunne medregnes i Straffetiden. Jfr. herved An. Nr. 12, 13. Febr. 1873 § 6, samt JMSkr. Nr. 13, 12. Jan. 1883 anf. ved § 23. — HRT 1898. 235 (UfR 677), 1900. 649 (UfR 1901. 196): Krim. Sager i Henh. til kgl. Reskript indankede for HR efter Straffens Udtaaelse. HRT 1886. 178 (UfR 924): En ved HRD paakendt Straffesag i Henh. til kgl. Bevilling paany foretagen og paakendt i HR.

JMCirk. Nr. 242, 11. Dec. 1896 ang. Forandringer mHT *Strafferegistrenes* Førelse (jfr. Nr. 37, 6. Febr. 1897 samt mHT Færøerne Cirk. Nr. 136, 23. Aug. 1899). JMCirk. Nr. 191, 12. Nov. 1897 ang. Udfyldelse af *Straffekort*. JMSkr. Nr. 296, 3. Dec. 1897 og Nr. 17, 9. Febr. 1901 ang. Udfærdigelse af *Straffeattester*. JMCirk. Nr. 248, 14. Dec. 1896 ang. Opbevaring af Akterne. — JMCirk. Nr. 99, 31. Aug. 1886 og Nr. 22, 2. Marts 1895 ang. Anmeldelse til vedk. Udskrivningschef om Domme, hvorved Værnepligtige idømmes offentlig Arbejde eller Fængsel. JMCirk. 11. Nov. 1867 og Nr. 282, 19. Dec. 1894 ang. Indberetning til Finansmin. om Straffedomme, der medføre Inddragelse af Vartpenge. Pension eller Invalidforsørgelse; jfr. i lignende Retning Aab. Brev om Dannebrogssordenen 28. Juni 1808 i Slutn., samt Kanc. Skr. 1. Apr. 1806 (Embeds- og Rangspersoner).

§ 9.

De Straffe, som kunne idømmes efter denne Lov¹⁾, ere: Livsstraf²⁾, Strafarbejde³⁾, Fængsel⁴⁾, Bøder⁵⁾ og Fortabelse af Embede, Bestilling⁶⁾ eller Valgret⁷⁾ samt for Mandspersoner mellem 15 og 18 Aar Rottingslag⁸⁾ og for Børn Ris⁹⁾.

¹⁾ Jfr. L. 3. Marts 1860, L. Nr. 21, 4 Febr. 1871 § 6. ²⁾ L. Nr. 47, 10. Apr. 1874 § 4 (jfr. Strfl. § 180), §§ 6 og 12, L. Nr. 44. 1. Marts 1895 § 3, L. Nr. 52, 15. Maj 1875 § 22, Fattiglov Nr. 67, 9. Apr. 1891 § 41, L. Nr. 80, 11. Maj 1897 §§ 2 og 3. — Strfl. f. Krm. Kap. 2. — L. 3. Dec. 1850, jfr. Strfl. §§ 65 og 111. An. Nr. 12, 13. Febr. 1873 § 11 jfr. § 20. ³⁾ § 10 jfr. § 12. ⁴⁾ §§ 11—16. ⁵⁾ §§ 17—28. ⁶⁾ § 30, jfr. L. 16. Febr. 1866 om Afsoning af Bøder udenfor krim. Sager. ⁷⁾ § 33, Kap. 13, § 226; Strfl. f. Krm. § 35, jfr. §§ 10, 36 og 37. ⁸⁾ §§ 114 og 115; jfr. mHt Fortabelse af andre Rettigheder bl. a. Næringslov 29. Dec. 1857 §§ 76 og 78. jfr. § 11, og L. Nr. 73, 23. Maj 1873 § 9; Strfl. § 304. ⁹⁾ § 29 jfr. § 21. ¹⁰⁾ § 29 jfr. § 21.

Som Straf opfattes herefter ikke § 16 (Udvisning), § 34 (Konfiskation), § 38 og § 299 (Sikkerhedsforholdsregler), §§ 300—303 (Erstatning), § 304 (Arverets Forbrydelse).

§ 10.

Livsstraf fuldbyrdes¹⁾ offentlig²⁾ med Økse³⁾, hvorefter den henrettedes Legeme begravnes i Stilhed⁴⁾. Skulle flere udstaa Livsstraf, bør ingen af dem overvære de andres Henrettelse.

¹⁾ D. L. 1—24—53, 2—7—7 og 8, Kirkerit. 25. Juli 1685 Kap. VI Art. 4; fremdeles Rskr. 25. Juni 1756 (Udsættelse med Eksekutionen 8 á 14 Dage efter Dommens Forkyndelse); Fr. 13. Marts 1761 § 7, Rskr. 12. Febr. 1751 og 22. Apr. 1768, Kanc. Skr. 21. Juni 1825 og 26. Aug. 1846 (Præstens Virksomhed); Kanc. Prom. 2. Apr. 1813 (Sakramentet); Kanc. Skr. 5. Aug. 1819 (Transporten); Kanc. Prom. 15. Okt. 1796 (Sang); Kanc. Skr. 2. Apr. 1846 (Distriktslægens Tilkaldelse). ²⁾ Jfr. Pl. 31. Aug. 1813 § 6. ³⁾ Strfl. f. Krm. § 9 jfr. § 8, 2. ⁴⁾ D. L. 2—10—4 (jfr. Strfl. § 308), KUMSkr. 17. Juli 1854.

Fr. 8. Sept. 1841 § 7 (Adgang til at ikende Strafarbejde paa Livstid, naar Dommen fældes paa Indicier). — Fr. 16. Dec. 1840 § 1 (om nødvendig Appel til HR og Indberetning herfra til Kongen) jfr. Instr. 7. Dec. 1771 § 18, Rskr. 28. Maj 1735. — Pl. 5. Maj 1797 (om Begrænsning af Nødvendigheden af Fødselsattests Tilvejebringelse).

§ 11.

Strafarbejde¹⁾ er enten Tugthusarbejde²⁾ eller Forbedringshusarbejde³⁾.

Tugthusarbejde idømmes enten for Livstid⁴⁾ eller paa visse Aar, ikke under 2 og ikke over 16 Aar; Forbedringshusarbejde idømmes kun paa Tid, ikke under 8 Maaneder og ikke over 6 Aar; (jfr. dog §§ 63 og 64).

Begge Arter af Strafarbejde blive, forsaavidt Straffetiden er den samme, at anse som svarende til hinanden.

¹⁾ Resol. 25. Juni 1842, An. Nr. 12, 13. Febr. 1873; jfr. Rskr. 13. April 1841, L. 29. Dec. 1850, L. 30. Nov. 1857 (Ussings Lovsaml. S. 291), L. 9. Dec. 1861. — Strfl. f. Krm. § 10 jfr. § 8, 2. Værnepligtslov 6. Marts 1869 § 3, Næringslov 29. Dec. 1857 § 2 Nr. 3, jfr. § 9 og L. Nr. 73, 23. Maj 1873 § 3. ²⁾ An. Nr. 12, 13. Febr. 1873 §§ 1—18, 22. ³⁾ Jfr. § 13 og An. Nr. 12, 13. Febr. 1873 §§ 1, 20, 22. ⁴⁾ Fr. 16. Dec. 1840 § 1 (om nødvendig Appel til OR) jfr. Fr. 28. Febr. 1845 § 24. JMSkr. 11. Dec. 1868. — Pl. 5. Maj 1797 (se under § 10 i Slutn.).

§ 12.

I Tilfælde, hvor den for en Forbrydelse bestemte Straf skal nedsættes i et vist Forhold¹⁾, bliver Livsstraf at regne lige med 24 Aars og livsvarigt Strafarbejde lige med 18 Aars Strafarbejde.

¹⁾ §§ 37, 46, 47, 48 jfr. 50, 49, 51, 52, 2. 53, 54, 55, 60.

§ 13.

Strafarbejde udholdes i de dertil indrettede Strafanstalter overensstemmende med de om disse givne Forskrifter¹⁾.

Ordentligvis²⁾ ville Personer, der dømmes til Forbedringshusarbejde, have at udstaa Straffen ved Arbejde i Enkeltcelle og ved Ophold i samme Dag og Nat med en saadan Forkortelse af Straffetiden, at denne, naar nogen er dømt til 8 Maaneders Arbejde, nedsættes til 6 Maaneder, og naar nogen er dømt til Arbejde i længere Tid, nedsættes med en Trediedel for de første 3 Aar og med Halvdelen for den paafølgende Tid³⁾. Dog skal Bestyrelsen for Strafanstalten med Justitsministeriets Billigelse være bemyndiget til at bestemme, at en

til Forbedringshusarbejde dømt Person skal udstaa Straffen i det hele eller for en Del ved Arbejde paa Fællesarbejdsstuer uden Forkortelse i Straffetiden, naar Cellefængselstraffen af særegne Grunde anses som skadelig for ham eller iøvrigt som uhensigtsmæssig⁴). Hensættes den paagældende ikkun i en Del af den ham idømte Straffetid til Arbejde i Enkeltcelle, indtræder Forkortelse af Straffetiden kun i Forhold til den Tid, hvori han uafbrudt har hensiddet i Enkeltcelle i 60 Dage eller derover, og beregnes særligt for hvert sammenhængende Tidsrum, hvori dette har været Tilfældet, overensstemmende med ovenstaaende Regel. Den Tid, hvori nogen har været hensat i Enkeltcelle som disciplinær Straf for Forseelser, begaaede i Strafanstalten⁵), kommer ikke i Betragtning til Nedsættelse af Straffetiden.

⁴) An. Nr. 12, 13. Febr. 1873 jfr. Isl. An. 28. Febr. 1874 (Till. Nr. 11). — JMCirk. Nr. 218, 20. Okt. 1875 (jfr. Nr. 31, 28. Febr. 1873 og Nr. 99, 19. Maj 1874) ang. Straffangers Aflevering til de forsk. Strafanstalter (jfr. kgl. Res. 22. Jan. 1845 ang. Tilvejebringelse af ny Strafanstalter). JMSkr. Nr. 236, 19. Juli 1901 ang. den medfølgende Domsudskrift. Kanc. Cirk. 30. Sept. 1820, 31. Maj 1834. JMCirk. 29. Okt. 1860 og Nr. 202, 5. Nov. 1896, jfr. Skr. Nr. 206, 9. Okt. 1897, ang. de *Relationer*, som skulle medfølge ved Straffangers Aflevering til Strafanst. — Kanc. Cirk. 23. Mts 1816 om Udstaaelse uden Udsættelse af idømt Strafarbejde. JMCirk. Nr. 30, 7. Marts 1895 og Nr. 49, 16. Maj 1900 ang. Udsættelse med Afleveringen til Strafanst. (resp. Tvangsarbejdsanst.) af Fanger, hvis Helbredstilstand nødvendiggør Hospitalsbehandling. JMSkr. Nr. 169, 8. Sept. 1883: Distriktslægen berettiget til Betaling for Undersøg. af en Arrestants Sundhedstilstand før Afleveringen til Strafanst., (modsat JMSkr. Nr. 52, 20. Febr. 1871). — JMSkr. 1. Sept. 1870: Eksekutionen af en idømt Strafarbejdsstraf bør, naar vedk. er sindssyg, ikke paabegyndes, uden at Sagen har været JM forelagt. — JMSkr. Nr. 246, 28. Nov. 1874: En en undvegen Tvangsfange idømt Strafarbejdsstraf bør udstaaes for den resterende Del af Tvangsarbejdsstraffen. — JMSkr. 11. Marts 1857 ang. en Arrestants Vielse forinden Afleveringen til Strafanst. Kanc. Cirk. 24 Juni 1843 om, at der bør gives Straffanger Underretning om Begivenheder vedkommende deres private Forhold. JMSkr. Nr. 231, 12. Dec. 1876: Straffange Dispositionsret over sin Formue; jfr. Kanc. Skr. 13. Juni 1816: fri Raadighed i saa Hens. med de Indskrænkninger, der ere en Følge af hans Stilling som Fange. — Regul. Nr. 184, 30. Dec. 1891,

jfr. Fattiglov Nr. 67, 9. Apr. 1891 § 56, ang. Løsladelse og Hjemsendelse af Straffanger. JMCirk. Nr. 62, 29. Apr. 1879 om Politiets Tilsyn med betinget benaadede Straffanger (An. 13. Febr. 1873 § 17) jfr. Regul. Nr. 184, 30. Dec. 1891 § 11. JMCirk. Nr. 90, 16. Juli 1880: Undersøgelser mod Livstidsfanger, der ere benaadede med Forbehold af Straffens Træden i Virksomhed, bør altid forelægges JM. ²⁾ Jfr. mHt Forholdet efter den ældre Ordning før Strfl., JMSkr. 19. Juni 1866. ³⁾ Jfr. § 15. ⁴⁾ An. Nr. 12, 13. Febr. 1873 §§ 20—22, jfr. JMCirk. Nr. 218, 20. Okt. 1875. ⁵⁾ L. 3. Dec. 1850 §§ 1 og 4, jfr. An. Nr. 12, 13. Febr. 1873 § 11 jfr. § 20.

§. 14.

Hvor en Straffebestemmelse giver Domstolene Valget imellem Tugthusarbejde og Forbedringshusarbejde, bør den sidste Straf anvendes, naar det ifølge den skyldiges Alder, foregaaende Levnet og den af ham forøvede Forbrydelses Beskaffenhed findes antageligt, at Ensomheden og Afsondringen fra andre Straffanger vil kunne have en gavnlig Indflydelse paa ham, hvorimod Tugthusstraf bliver at idømme de ældre eller mere forhærdede Forbrydere og navnlig dem, der tidligere have været straffede med saadan Straf eller med fleraarigt eller gentaget Forbedringshusarbejde.

JMCirk. 16. Aug. 1867: At de anførte Hensyn ved Valg mellem Tugthus- og Forbedringshusarbejde ikke ere iagttagne, bliver af Betydning ved Spørgsmaalet om at instituere Appel. — JMSkr. 19. Juni 1866 (til Retterne): Opmærksomheden henledes paa, at efter JM's Erfaringer kan Grænsen for Cellestraffens Anvendelse uden Betænkelighed sættes i det mindste ikke lavere end til 50 Aars Alderen (jfr. JMCirk. Nr. 218, 20. Okt. 1875).

§ 15.

Skal nogen uden Afbrydelse udstaa flere ham ved forskellige Domme¹⁾ ikendte Straffe af Forbedringshusarbejde, blive disse med Hensyn til Straffetidens Forkortelse ved Straffens Udtaaelse i Enkeltcelle at betragte som en Enhed. Længere end 3¹/₂ Aar maa i Regelen ingen hensættes i Cellefængsel, og bliver saaledes den Del af den samlede Straffetid, der overskrider 6 Aar, at udstaa uden Forkortelse ved Arbejde paa Fællesarbejdsstue. Dog kan Bestyrelsen for Strafan-

stalten med Justitsministeriets Billigelse, naar den paagældende ønsker saadant, og det ved Lægeerklæring oplyses, at Hensyn til hans Helbred ikke derfor er til Hinder, tillade, at han ogsaa udstaar den tilbageværende Del af Straffen i Enkeltcelle med Forkortelse til det halve.

¹⁾ Jfr. saaledes § 64. — JMSkr. 12. Sept. 1866 anf. ved § 64.

§ 16.

Naar en Udlænding, der ikke de 5 sidste Aar har haft stadigt Ophold i den danske Stat, har gjort sig skyldig til Strafarbejde, bliver han tillige at dømme til efter udstaaet Straffetid at bringes ud af Riget. Det samme skal efter Omstændighederne, og navnlig efter Beskaffenheden af den begaaede Forbrydelse, kunne finde Sted, naar den paagældende findes at have gjort sig skyldig til Straf af Fængsel paa Vand og Brød, og han tidligere, i eller udenfor Kongeriget, er straffet for Forbrydelser.

Udlændinge, som efter at være ifølge Dom udviste af Riget uden Tilladelse igen begive sig ind i Landet, straffes med Fængsel eller med Forbedringshusarbejde indtil 1 Aar, hvorefter de igen blive at udvise af Riget.

Ved Udvisningen bliver den paagældende til Retsprotokollen at advare om Virkningerne af hans ulovlige Tilbagevenden.

Jfr. Fremmedlov Nr. 52, 15. Maj 1875. — Kanc. Cirk. 23. Okt. 1819 (jfr. Kanc. Skr. 27. Jan. 1816 og Cirk. 6. Sept. 1825), JMCirk. 18. Marts 1857 (ang. Transporten af udviste), jfr. Regul. Nr. 184, 30. Dec. 1891 § 1.

HRT 1869. 655, 1876. 228 (UfR 1164), 1877. 41 (UfR 804): § 16 ikke anvendelig mHt Personer, fødte i Hertugdømmerne før Fredstrakt. 30. Okt. 1864 (jfr. mHt Udvisning efter L. 15. Maj 1875 HRT 1878. 640 (UfR 1879. 154) og JMSkr. Nr. 9, 12. Jan. 1885 jfr. Nr. 24, 7. Febr. 1876). — HRT 1868. 563 (UfR 1869. 172): Beregningen af de 5 Aar refereret til Tidspunktet for den første af de begaaede Forbrydelser. — HRT 1885. 1 (UfR 594): Et stadigt Ophold her antaget afbrudt ved nogle Ugers Ophold hos Faderen i Sverige uden Tilbagevendelseshensigt ved Afrejsen herfra. HRT 1886. 655 (UfR 1887. 239): Afbrydelse antaget ved Hjemsendelse til Sverige

efter Begæring af dansk Fattigvæsen trods Tilbagevenden hertil umiddelbart derefter. — HRT 1880. 185 (UfR 911): Frifindelse for Overtrædelse af § 16, 2 St., da Advarsel ikke var givet ved Udvisningen (jfr. ogsaa KPRD i UfR 1900. 839): Aktionsordre lydende paa Strfl. § 16 ikke til Hinder for Straf for Overtrædelse af Tilhold i Hh. t. L. 15. Maj 1875 § 2. — HRT 1877. 367 (UfR 1206): Den tidligere idømte Straf formildet ved kgl. Resol. med Bibeholdelse af Best. om Udbringelse af Riget, § 16 ligefrem anvendt (OR. Anal.).

§ 17.

Som Fængselsstraffe¹⁾ anvendes:
 simpelt Fængsel²⁾,
 Fængsel paa sædvanlig Fangekost³⁾,
 Fængsel paa Vand og Brød⁴⁾,
 Statsfængsel⁵⁾.

Al Fængselsstraf udstaas i offentlig Fængsel overensstemmende med Forskrifterne om Arrestvæsenet⁶⁾.

¹⁾ Jfr. §§ 25 og 26. Strfl. f. Krm. § 11. ²⁾ § 18. ³⁾ § 19. ⁴⁾ §§ 20—24. ⁵⁾ § 27. ⁶⁾ Resol. 22. Dec. 1841 (i Kanc. Cirk. 11. Jan. 1842) og Arrestreglm. 7. Maj 1846. JMCirk. Nr. 205, 24. Dec. 1879: Indskærpelse af Arrestreglm. E § 10 jfr. B § 17 (Arrestanters *Beskæftigelse*). — JMCirk. Nr. 208, 8. Nov. 1899 ang. *Bespisningen* i Arresthusene. JMSkr. Nr. 169, 20. Okt. 1879, Nr. 314, 29. Okt. 1891, Nr. 18, 25. Jan. 1895 og Nr. 234, 9. Juli 1901 ang. Beregning af *Varetægts- og Underholdspenge*. — JMCirk. 28. Jan. 1869 og Nr. 11, 1. Febr. 1900 om *Lægetilsynet* med Arresthusene. — Bkg. Nr. 260, 9. Dec. 1892 og JMCirk. Nr. 1, 10. Jan. 1893 ang. Ordningen af den *gejstlige Betjening* i Arresthusene, jfr. JMSkr. Nr. 296, 16. Aug. 1893: Udenfor de Tilfælde, hvor Forhørsdommeren finder fuldstændig Isolation fornøden, bør der gives vedk. Præst Adgang til Varetægtsarrestanten i Enrum. JMSkr. Nr. 214, 10. Nov. 1876: Tilladt en efter Undersøgelsens Slutning hensiddende Varetægtsfange herunder at afsone to ham tidligere idømte Fængselsstraffe. — JMSkr. Nr. 130, 4. Okt. 1880 ang. Vielse af en Arrestant, naar Undersøgelsesdommeren ikke af Hensyn til Sagens Oplysning finder Grund til at modsætte sig den. — JMSkr. Nr. 11, 14. Jan. 1879: I private Strafsager, hvor Dommen lyder paa Fængselsstraf, paahviler det Politimesteren selv at foranstalte Dommen forkyndt og erhverve Eksekutionsordre af Amtet, jfr. JMSkr. Nr. 134, 15. Aug. 1885 ang. Tilkendegivelse om Fuldbyrdelse af Domme i Injuriesager til Retsbetjenten i den Jurisdiktion, hvor domfældte har Bopæl eller Tilhold. — JMCirk. Nr. 254, 29. Nov. 1894: Naar Arrestanter *undvige*, skal Forhør optages og Udskrift indsendes til Overinsp. for Fængselsvæsenet; jfr.

JMCirk. Nr. 127, 18. Juni 1901 ang. Tilsynet i Arresthusene og Arrestforvarernes Uddannelse. — Konsularjurisdiktionslov Nr. 35, 15. Febr. 1895 § 9 (om Udtaaelse af Fængselsstraf i en anden Nations til Afsoning af Konsulardomstoles Domme bestemte Fængsel).

§ 18.

Simpelt Fængsel¹⁾ tilkendes ikke i kortere Tid end 2 Dage²⁾ og ikke i længere Tid end 2 Aar (jfr. dog § 63). Den fængslede er i dette Tilfælde ikke indskrænket til sædvanlig Fangekost³⁾.

¹⁾ Jfr. Strfl. f. Krm. § 40, 1. ²⁾ Jfr. § 26. ³⁾ Rglm. 7. Maj 1846 B §§ 5, 7—9, D §§ 17—19, E §§ 6 og 7.

JMSkr. Nr. 287, 2. Nov. 1872: Øvrigheden savner Hjemmel til at konvertere en efter Strfl. idømt Straf af simpelt Fængsel til Fængsel paa Vand og Brød. — Kanc. Skr. 7. Apr. 1821: Straffetiden regnet fra Dommens Forkyndelse, da Tilt. hensad arresteret.

§ 19.

Fængsel paa sædvanlig Fangekost¹⁾ tilkendes²⁾ ikke under 2 Dage og ikke over 6 Maaneder³⁾. Den fængslede er i dette Tilfælde indskrænket til den Kost, han overensstemmede med Forskrifterne om Arrestvæsenet erholder⁴⁾.

¹⁾ Jfr. Strfl. f. Krm. § 40, 1. ²⁾ Jfr. § 21. ³⁾ Jfr. § 26. — Kgl. Rskr. 30. Aug. 1826 (ang. Bøders Afsoning i Vestindien). ⁴⁾ Rglm. 7. Maj 1846 B §§ 5, 7, 9, D §§ 17, 21, E §§ 6, 7.

JMSkr. 12. Sept. 1860: Straffetiden efter en Dom til Strafarbejde, der formildedes til Fgsl. p. sædv. Fangekost, først regnet fra Hensættelse til Afsoning heraf.

§ 20.

Fængsel paa Vand og Brød¹⁾ tilkendes²⁾ ikke under 2 Dage og ikke over 30 Dage³⁾. Den fængslede maa ikke nyde andet end Vand og Brød og dertil Salt. Brugen af Røgtobak tilstedes ikke⁴⁾.

¹⁾ Jfr. Strfl. f. Krm. §§ 22—26, 40, 1, 44, 6 og 7. ²⁾ Jfr. § 21. ³⁾ Jfr. § 26. ⁴⁾ Rglm. 7. Maj 1846 B §§ 5, 9, D § 21, E §§ 6 og 7. JMSkr. Nr. 166, 27. Apr. 1901: Forøgelse af Brødrationen under Straffens Udtaaelse ifølge Distriktslægens Erklæring af Hensyn til Arrestantens Helbredstilstand.

§ 21.

Personer under 18 Aar¹⁾ maa ej hendømmes i Fængsel paa Vand og Brød, men straffes i Stedet derfor, forsaavidt de ere under 15 Aar. med simpelt Fængsel²⁾, ikke over 60 Dage, eller³⁾ med Ris⁴⁾, og, forsaavidt de ere imellem 15 og 18 Aar, enten med Fængsel paa sædvanlig Fangekost⁵⁾ i dobbelt saa lang Tid eller med Rottingslag⁶⁾.

¹⁾ Jfr. §§ 35—37, 56 i Slutn., 109 i Slutn.. 233. ²⁾ § 18. ³⁾ Jfr. § 233. ⁴⁾ § 29. ⁵⁾ § 19. ⁶⁾ § 29.

Strfl. f. Krm. §§ 25 og 39, An. Nr. 95 og 96, 20. Juni 1881 § 7, An. Nr. 101, 13. Aug. 1886 § 7. — For Forbrydelser, begaaede før, men endelig paadømte efter det fyldte 18. Aar, Fængsel paa Vand og Brød idømt under Jævnforelse af § 37: HRT 1867. 205, 1884-230 (UfR 744), HRT 1889. 692 (UfR 1890. 105), 1895. 150 (UfR 621), 1899. 4 (UfR 523). — HRT 1872. 593 (UfR 1873. 431), HRT 1886. 207, 1894. 738, 1900. 42: Straf af Ris i højere Instans forandret til simp. Fgs., da Tilt. imidl. var fyldt 15 Aar; jfr. ligeledes mHt Pigebarn, der var fyldt 12 Aar (§ 29) HRT 1882 324.

§ 22.

Er nogen dømt til Fængsel paa Vand og Brød i 5 Dage eller kortere Tid, bør Straffen fuldbyrdes uden Afbrydelse, men hvor Straffetiden er 2 eller flere Gange 5 Dage, gives der 2 Dages Mellefrist efter den femte og den tiende, 3 Dages Mellefrist efter den femtende og den tyvende og 4 Dages Mellefrist efter den femogtyvende Dag. Er Straffetiden 6 Dage, bør Straffen efter de 3 Dages Forløb afbrydes 1 Dag, men hvor den er 7, 8 eller 12 Dage, faar den skyldige, efter i 4 Dage at have udstaaet samme, den femte Dag fri.

Mellefristerne kunne dog efter den domfældtes Ønske, og naar Lægen finder, at hans Sundhed ikke derved udsættes for Fare, forkortes, eller, hvor Straffe tiden ej er over 8 Dage, aldeles bortfalde; saa kunne de og, naar Straffetiden er 3 eller flere Gange 5 Dage, efter den domfældtes Begæring, hvis Lægen finder, at dertil er Grund, forlænges indtil 5 Dage.

I de Dage, hvori Straffen afbrydes, holdes den paa-

gældende i Varetægtsfængsel, medmindre der haves Sikkerhed for hans Tilstedeblivelse, da han i saa Fald sættes paa fri Fod.

Strfl. f. Krm. § 23, jfr. 24, og de ovenfor ved § 21 anf. An. § 7 i Slutn., jfr. ogsaa Krigsmin. Skr. i Dep. Tid. 1866. 1067. — JMSkr. 20. Mts 1868 og Nr. 163, 6. Okt. 1885: Bestemmelserne i §§ 22—24 maa ogsaa bringes til Anvendelse, hvor Strafikendes efter en udenfor Strfl. liggende Norm. — JMSkr. Nr. 17, 25. Jan. 1879: Ikke Hjemmel til at fordre Straffen fuldt udstaaet paany, fordi en under en Mellefrist paa fri Fod værende domfældt var mødt 2 Dage for sent til Reststraffens Udtaaelse (jfr. ogsaa JMSkr. 17. Okt. 1857).

§ 23.

Personer, der paa den Tid, Straffens Fuldbyrdelse begynder, ere over 60 Aar, skulle i Stedet for i Fængsel paa Vand og Brød hensættes i Fængsel paa sædvanlig Fangekost i firdobbelt saa lang Tid som den, hvori de skulde have udstaaet hin Straf. Dog hvis de selv foretrække at underkaste sig den dem idømte Straf af Fængsel paa Vand og Brød, skal dette være dem tilladt, naar Lægen finder, at deres Sundhed ikke derved udsættes for Fare.

Ogsaa i andre Tilfælde, hvor nogen efter sin særegne Legemsbeskaffenhed enten aldeles ikke kan udholde Straf af Fængsel paa Vand og Brød eller dog ikke i den hele Tid, bliver Straffen at forvandle til Fængsel paa sædvanlig Fangekost i firdobbelt saa lang Tid, hvilket ligeledes finder Anvendelse paa Fruentimmer, der ere frugtsommelige eller give Die, dog at disse i Tillæg til den sædvanlige Forplejning erholde det halve af samme saavel i Brød som i Penge.

Strfl. f. Krm. § 26, og de ovenfor ved § 21 anf. An. § 7. — JM Skr. 20. Mts 1868 og Nr. 163, 6. Okt. 1885 (anf. ved § 22). — JM Skr. Nr. 110, 12. Maj 1874: Reglen i § 23, 1. St., er af HR antaget given for Domstolene; Konvertering administrativt kan herefter kun finde Sted, hvor vedk. efter Dommen er fyldt 60 Aar; Administrationen kan ikke ifølge Anal. fra § 23 efter Begæring forandre Straf af Fængsel paa sædv. Fangekost, idømt en Person over 60 Aar, til Fgs. paa Vand og Brød. — JMSkr. Nr. 42, 2. Mts 1878: § 23, 2. St., anvendt paa en Person, der ifølge Distriktslægens Erklæring hverken kunde taale at afsone den idømte Vand-og-Brøds-Straf eller

simp. Fgs., idet den Tid, vedk. efter Strafsekutionens Paabegyndelse maatte henligge paa Sygehus, antoges at kunne medregnes i Straffetiden. — JMSkr. Nr. 81, 5. Mts 1896: En Vand-og-Brøds-Straf forandret til Fgs. p. sædv. Fangekost, da domf.s Udtaaelse af førstnævnte Straf iflg. Lægeattest maatte betinges af, at der gaves ham Sigtebrød i Stedet for Rugbrød. — JMSkr. Nr. 43, 10. Mts 1874: Strafkonverteringen for *diegivende* bør ubetinget og under alle Omstændigheder finde Sted (jfr. JMSkr. 19. Maj 1858 om, at Konverteringen ikke finder Anvendelse paa Ammer for fremmede Børn). — JMSkr. Nr. 13, 12. Jan. 1883: Da en til Vand og Brød domf. viste sig *frugtsommelig*, burde Indstilling være sket til Amtet, om den beordrede Strafsekution skulde fremmes; den Tid, hvori paagældende efter Strafsekutionens Paabegyndelse havde henligget paa Sygehus, medregnet i Straffetiden. — JMSkr. 3. Sept. 1868: Distriktslægen ikke Betaling for Undersøgelse af, om en Arrestants Helbredstilstand tillader Hensættelse i Fgs. p. Vand og Brød; jfr. JMSkr. Nr. 283, 5. Maj 1898 (Betaling for Undersøgelse af, om en frugts. Kvinde kunde taale at afsone Fængselsstraf), Nr. 112, 15. Juni 1883 og Nr. 169, 8. Sept. s. A. (ligeledes for Undersøgelse af en Arrestants Helbredstilstand forinden Allever. til Strafanstalt eller Tvangsarbejdsanstalt).

HRT 1874. 524 (UfR 1875. 382): Straffen for en over 60aarig Tilt. bestemt til sædv. Fangekost uanset hans Ønske om Vand og Brød og Distriktslægens Erklæring om, at hans Helbredstilstand ikke var til Hinder herfor. — HRT 1868. 345, 1878. 21 (UfR 849), 1896 365: *Løsgængere* og *Bellere* over 60 Aar dømte til sædv. Fangekost i Stedet for Vand og Brød. — HRT 1871. 575, 1874. 284 (UfR 1077): Fgs. paa Vand og Brød idomt en frugts. Kvinde, idet Anvendeligheden af § 23 i Slutn. maatte bero paa hendes Tilstand ved Straffens Iværksættelse.

§ 24.

Skal nogen paa samme Tid formedelst flere ham overgaaede Domme udstaa Fængsel paa Vand og Brød i længere Tid end 30 Dage, hensættes han for den øvrige Tid i Fængsel paa sædvanlig Fangekost efter det i § 25 bestemte Forhold.

Naar nogen, der har hensiddet i Fængsel paa Vand og Brød, kort efter ifølge en ny Dom skal hensættes i lige Fængsel, bør Lægens Erklæring¹⁾ indhentes, om Straffen straks eller først efter et vist Mellemrum kan bringes til Anvendelse paa ham. Erklærer Lægen, at den paagældende først efter længere Tids Forløb kan

udstaa ny Straf af Fængsel paa Vand og Brød, bliver Straffen at forandre til Fængsel paa sædvanlig Fangekost.

¹⁾ Jfr. mHt Bctalingsspørgsmaalet de ved § 23 anførte Skr. desang. JMSkr. 20. Mts 1868 og Nr. 163, 6. Okt. 1885 (anf. ved § 22). — Kanc. Skr. 10. Jan. 1843 ang. Sammenstød af en Vand-og-Brøds-Straf og Afsoning af en Mulkt.

§ 25.

Naar der i denne Lov forekommer Straf af Fængsel uden nærmere Betegnelse, have Domstolene Valget imellem de i §§ 18—24 omhandlede Arter af denne Straf. Er en Bestemmelse tilføjet om den laveste Grad, hvori Straf af simpelt Fængsel kan anvendes, gælder en tilsvarende Begrænsning med Hensyn til de andre Arter af Fængselsstraf.

Til 1 Dags Fængsel paa Vand og Brød svarer 4 Dages Fængsel paa sædvanlig Fangekost og 6 Dages simpelt Fængsel.

MHt tilsvarende Forstaaelse udenfor Strfl. se Værnepligtslov 6. Mts 1869 § 54, Fremmedlov Nr. 52, 15 Maj 1875 § 22, Karantænelov Nr. 97, 2. Juli 1880 § 38 jfr. JMBkg. Nr. 104, 14. Maj 1900 § 44, Solov Nr. 56, 1. Apr. 1892 § 312, Husdyrepidemilov Nr. 105, 14. Apr. 1893 § 16, L. Nr. 54, 15. Febr. 1895 § 6, Strandingsslov Nr. 103, 10. Apr. 1895 § 22, Margarinelov Nr. 43, 22. Mts 1897 § 17, Levnedsmiddelslov Nr. 29, 2. Mts 1900 § 5 (»Fængsel jfr. alm. borgerlig Strfl. § 25« ell. lign. Udtryk). En saadan Henvisning til Strfl. er dog udeladt i flere andre Love, saaledes Varemærkelov Nr. 52, 11. Ap. 1890 § 12, Patentlov Nr. 69, 13. Apr. 1894 § 25, Sprængstofflov Nr. 74, 7. Apr. 1899 § 10, Epidemilov Nr. 43, 31. Mts 1900 § 27; jfr. ogsaa L. Nr. 35, 15. Febr. 1895 § 8.

Jfr. iøvrigt § 28 og Strfl. f. Krm. §§ 33, 40 og 44.

§ 26.

Ved Anvendelse af Fængselsstraf forstaaes ved en Dag et Døgn eller 24 Timer og ved en Maaned en Kalendermaaned. Det bliver derhos at iagttage, at Løsladelsen af Fængslet sker til en til Indsættelsen svarende Tid.

JMSkr. 5. Febr. 1866: Ved Straf af Fængsel i en eller flere Maaneder maa Løsladelsen ske paa den til Indsættelsen svarende Dag i den Maaned, i hvilken Straffetiden udløber, eller, hvis denne Dag ikke findes i den paag. Maaned, den sidste Dag i Maaneden.

§ 27.

Statsfængsel er enten paa en vis Tid, ikke under 6 Maaneder og ikke over 10 Aar, eller for Livstid. Denne Straf udstaas i særligt dertil indrettede Fængsler.

Strfl. f. Krm. §§ 11, 33, 34, 56. — Krigsmin. Skr. 11. Okt. 1872 (Till. Nr. 19): I paakommende Tilfælde vil de til Statsfængsel fornødne Lokaler blive stillet til Raadighed paa Kronborg Slot.

§ 28.

Statsfængsel og simpelt Fængsel i lige Tid anses som svarende til hinanden. En Maanedes Strafarbejde regnes lige med 5 Dages Fængsel paa Vand og Brød.

Jfr. § 25.

§ 29.

Legemlige Straffe ere to Slags: Rottingstraf og Ris.

Rottingstraf¹⁾, som bestaar i Slag af et Spanskrør, 1 $\frac{1}{2}$ Tomme i Omkreds og ikke længere end 1 $\frac{1}{2}$ Alen, anvendes paa Mandspersoner mellem 15 og 18 Aar, forsaavidt de efter indhentet Lægeerklæring²⁾ maa antages at kunne taale saadan Straf. Slagenes Antal, der ikke maa være under 10 og ikke over 25, bestemmes i Dommen.

Ris³⁾ tildeles under Fogdens Opsyn Drengene mellem 10 og 15 Aar og Piger mellem 10 og 12 Aar, og bestemmes Slagenes Antal, der ikke maa være under 10 og ikke over 25, ligeledes i Dommen. For særdeles vanartige Børn kan Straffen fastsættes til 2 Gange 25 Slag Ris, fordelte paa 2 Dage.

Paa Straffanger anvendes de i Lovene om Straffanstalterne fastsatte legemlige Straffe⁴⁾.

¹⁾ Jfr. Kanc. Skr. 3. Nov. 1840, jfr. Parolbefal. 17. Okt. 1836 § 6, ang. Fuldbyrdelesmaaden (Slutteren under Fogdens Opsyn tildele Slagene). JMSkr. 101, 2. Apr. 1895: Arrestforvareren pligtig uden Vederlag at fuldbyrde idømt Rottingstraf. ²⁾ JMSkr. Nr. 20, 12. Febr. 1885: Distriktslægen i Hh. t. Pl. 23. Maj 1840 § 5 ikke Krav paa Betaling herfor. ³⁾ JMSkr. 28. Nov. 1868: Arrestforvareren som hidtil pligtig uden særskilt Vederlag at eksekvere Risstraf; er Fogden betænkelig ved at overlade denne Eksekutionen, kan han overdrage den til andre, hvis Vederlag udredes i Forbind. med Aktionsomkostningerne. JMSkr. 4. Apr. 1860: Tilkaldelse af Læge

ved Fuldbyrdelse af Risstraf overflødig udenfor særlige Tilfælde, da Straffens Art i og for sig ingen Opfordring indeholder dertil. JM Skr. Nr. 307, 20. Nov. 1890: Administrationen savner Beføjelse til at forandre en idømt Risstraf, uanset at paag. ifølge Lægeattest ikke kan taale Fuldbyrdelsen, men Sagen bør indankes for højere Ret (jfr. for Strfl. JMSkr. 30. Juni 1858). ⁴⁾ Jfr. §§ 65 og 111. L. 3. Dec. 1850 §§ 1 og 4, jfr. An. 12. 13. Febr. 1873 § 11 jfr. § 20. Rglm. 7. Maj 1846 B § 12, E § 5, jfr. Fattiglov Nr. 67, 9. Apr. 1891 § 41. L. Nr. 21, 4. Febr. 1871 § 6 jfr. § 14 (for Færøerne L. Nr. 55. 13. Apr. 1894 § 5 jfr. § 13), Polvedt. f. Kbh. Nr. 125, 22. Juni 1883 § 92, Jagtlov Nr. 79, 8. Maj 1894 § 30. — Strfl. f. Krm. §§ 25 og 39. og de ovenfor ved § 21 anf. An. § 7.

HRT 1901. 734: Rottingslag af HR ændret til Fængsel paa sædvanlig Fangekost, da ny Lægeerklæring gik ud paa, at Tilt. led af en ringe Hjærtetejl. — Jfr. iøvrigt § 21 og de der anf. Domme.

§ 30.

Bøder idømmes¹⁾ fra 1 indtil 2,000 Rd.²⁾ og tilfalde Statskassen. Ere flere medskyldige i det samme Forhold, hvorfor Bødestraf skal anvendes, idømmes Bøden hver især af dem³⁾.

For det Tilfælde, at en Person, hvem en Bøde efter nærværende Lov⁴⁾ er idømt, ikke fuldt⁵⁾ betaler samme inden den foreskrevne Frist⁶⁾, træder i Stedet for Bøden en i Dommen fastsat⁷⁾, efter den skyldiges personlige Forhold og Sagens øvrige Omstændigheder nærmere bestemt Straf af simpelt Fængsel⁸⁾, dog ikke over 30 Dages Fængsel for hver 100 Rd.s Bøde. Naar den dømte fremsætter Begæring derom for Føgden, og hans Helbredstilstand ikke er til Hinder derfor⁹⁾, bliver det simple Fængsel at forandre til Fængsel paa Vand og Brød i tilsvarende Tid¹⁰⁾.

Forsaavidt saadant Fængsel er idømt for kortere Tid end 12 Dage, kan det dog ikke ombyttes med Fængsel paa Vand og Brød i kortere Tid end 2 Døgn. Naar simpelt Fængsel er idømt for længere Tid end 12 Dage i et Dageantal, hvori Tallet 6 ej gaar op, bortfalder den overskydende Del, forsaavidt den er mindre end 3 Dage, men regnes lige med 1 Dags Fængsel paa Vand og Brød, forsaavidt den udgør 3 Dage eller derover.

¹⁾ Jfr. Strfl. f. Krm. § 40, 2. ²⁾ Jfr. § 59. ³⁾ HRT 1876. 523 (UFR 1877. 454), 1884. 273 (UFR 1129): Bøde udenfor Strfl. paalagt flere Tilt. in solidum. ⁴⁾ Jfr. derimod L. 16. Febr. 1866 om Afsoningen af Bøder udenfor krim. Sager. ⁵⁾ Mot. 34. ⁶⁾ HRT 1868. 573 (UFR 1869. 245), 1882. 10 (UFR 615): Fristen for en Bødes Udredelse bestemt til 8 (4) Uger efter HRD.s Forkyndelse. ⁷⁾ Mot. 33 f. ⁸⁾ Jfr. Strfl. f. Krm. § 40, 1, sidste Led. ⁹⁾ Jfr. mHt Embedslægens Adgang til Vederlag for Undersøgelse Henvisninger ved § 23. ¹⁰⁾ Jfr. § 25, 2. Denne Forandring er afskaaret for Personer under 18 Aar, jfr. Kanc. Skr. 16. Febr. 1841, JMSkr. 18. Juni 1855, 31. Maj 1856, 10. Jan. 1862.

HRT 1877. 523 (UFR 1878. 111): Bøde ikke idømt, da Tilt. var død før Dommens Afsigelse. — JMSkr. Nr. 153, 6. Aug. 1877: Idømt Bøde kan ikke efter domfældtes Død indfordres i hans Bo. — JMSkr. Nr. 62, 25. Febr. 1871: Bøde, vedtagen ved Forlig i Injuriesag, kan tillægges en anden Kasse end Statskassen (derimod ikke Bøder vedtagne i *offentlige* Politisager, JMSkr. Nr. 329, 12. Sept. 1871 og Nr. 76, 17. Marts 1877, jfr. ogsaa 28. Febr. 1859). JM Skr. Nr. 15, 30. Jan. 1880: Bøder i priv. Politisager kan ikke (udenfor de Tilfælde, hvor de efter Lovgivningen tilfalde private) ved Forlig tillægges Klageren uden at tabe Karakter af Bøder, der kan fordres afsonede. — JMSkr. Nr. 103, 17. Marts 1888: Bødedomme i private Straffesager kan efter en passende kortere Frist forkyndes og Bøden modtages, skønt Appelfristen ikke er udløben; Bøden bør dog ikke modtages, naar det vides, at Domhaveren agter at appellere. JM Skr. 4. Nov. 1870 (Bilag til Min. Tid. A 1871 Nr. 21): Det offentlige maa selv forkynde Bødedomme i private Sager, hvor Bøden er gjort afhængig af et Edsalternativ, og, naar Eden ikke aflægges, drage Omsorg for Bødens Betaling eller Afsoning. — JMSkr. 31. Juli 1861: Den private Domhaver kan ikke eftergive Bøde til off. Kasse; den kan eksekveres uden Hensyn til, at fatalia executionis er udløben.

Ang. *Afsoningen* (Udstaaelsen af den subsidære Fængselsstraf) mærkes: JMSkr. 8. Aug. 1866 (Dep. Tid. 1867. 301): Overøvrigheden har som hidtil at foranstalte det fornødne til Bødestrafs Eksekution ved Afsoning. JMSkr. 13. Marts 1869: De i Hh. til Strfl. § 30 ikendte subsid. Fængselsstraffe kan ikke afsones, forinden Amtets Ordre er erhvervet, jfr. Fr. 3. Juni 1796 § 33, Fr. 11. Juli 1832 § 1 og Fr. 28. Febr. 1845 § 4. JMSkr. Nr. 72, 5. Apr. 1887: At Bøder nu ikke inddrives, har ikke forandret de ældre Regler om Eksekutionen; ved Bødedomme i Injuriesager har Amtet efter Fr. 6. Dec. 1743, jfr. Kanc. Skr. 28. Maj 1803, Kanc. Cirk. 17. Apr. 1817 og 13. Juni 1837, JMSkr. 4. Nov. 1870 (Till. 1871 Nr. 21), at foranledige Ekstraktudskrift af Domskonklusionen forkyndt samt videre foranstaltet ved den krim. Foged. — JMSkr. Nr. 83, 21. Mts 1899 Strafbøder til offentlig Kasse, vedtagne af fuldmyndige for For-

ligskommission eller Tyendemægler, ere Genstand for Afsoning. — JMSkr. Nr. 193, 19. Maj 1871: Bøder idømte i off. Politisager kan kun under de i L. 4. Febr. 1871 § 15, 1. Pkt., angivne Betingelser afsones uden Amtets Resolution; med Bøder vedtagne i Hh. til s. L. § 14 maa forholdes efter de alm. Regler (jfr. herved dog Fremmedlov Nr. 52, 15. Maj 1875 § 22 i Slutn.).

JMSkr. Nr. 80, 11. Maj 1885: *Afsoningsordre* udstedes af Amtet, i hvilket den Ret er beliggende, hvor Bøden er vedtaget (idømt). JMSkr. Nr. 10, 16. Jan. 1885, jfr. Nr. 133, 13. Juni 1884: Afsoningsordre bør ikke gives mHt Bøder vedtagne i civile Sager, priv. Politisager indbefattet, af ufuldmyndige uden rette vedk.s Samtykke; (JMSkr. Nr. 16, 23. Jan. 1888: Amtet skal ikke foretage Undersøgelse i saa Hens., men alene vægre sig ved at afgive Afsoningsordre, naar det efter de foreliggende Oplysninger er antageligt, at vedk. ikke var fuldmyndig); derimod er manglende Fuldmyndighed uden Betydning mHt Bøder vedtagne i off. Sager for at undgaa Dom. — JMSkr. Nr. 106, 3. Juni 1876: Amtet kan, forinden Afsoningsordre gives mHt vedtagne Bøder i off. Politisager, forlange Udskrift af Sagen. JMSkr. Nr. 54, 1. Mts 1877: Afsoningsordren kan efterkommes af vedk. Retsbetjent i et hvilket som helst Amt.

JMSkr. Nr. 72, 5. Apr. 1887: Afsoning af subsidiær Fængselsstraf i priv. Straffesag kan efter domfældtes Begæring paabegyndes inden Eksekutionsfristens Udløb. — JMSkr. Nr. 164, 29. Juli 1875: Eksekution af en Bøedom ikke standset ved Appelstævning udtaget til en fjærnere Retsdag end nødvendigt til Forkyndelse med lovligt Varsel, dette endog regnet fra Udløbet af *fatalia appellationis*. — JMSkr. Nr. 161, 9. Juni 1894, Nr. 308, 15. Nov. s. A. (jfr. Kanc. Skr. 23. Juni 1840) ang. Udsættelse med Afsoning af Bøder, ikendte Værnepligtige forinden Møde ved Afdelingen. — JMSkr. Nr. 117, 23. Maj 1874: En Bøde, som det ved Dom (Tyendesag) var paalagt en Fader at udrede paa sin umyndige Søs Vegne, fundet hverken at kunne fordres afsonet af Faderen eller af Sonnen. — JMSkr. Nr. 60, 28. Mts 1881: Ikke Ret til efter at have paabegyndt Udstaaelsen af en subsidiært ikendt Straf af simp. Fgs. at fordre den resterende Straffetid konverteret til Fgs. paa Vand og Brød. — JMSkr. 24. Maj 1859 og Nr. 62, 25. Febr. 1871: Bøde, vedtagen af flere in solidum, afsones af hver med sin forholdsvisse Del. — JMSkr. Nr. 198, 19. Dec. 1885: Afsoning efter L. 16. Febr. 1866 af en Bøde, hvortil ifølge kgl. Resol. en efter Strfl. idømt Fængselsstraf var formildet; jfr. ogsaa JMSkr. Nr. 192, 16. Sept. 1897: En efter Strfl. idømt, ved kgl. Resol. nedsat Bøde afsonet med simp. Fgs. i et til det nedsatte Beløb efter L. 16. Febr. 1866 § 1 svarende Antal Dage. JMSkr. 12. Okt. 1860: Ikke Spørgsmaal om Afsoning af en ved kgl. Resol. nedsat Bøde, da domfældte alt havde erlagt et større Beløb, end Bøden herefter udgjorde. — JMSkr. 20. Maj 1867 og 4.

Juni s. A.: *Omkostningerne ved Afsoning* af Bøder efter Dom maa udredes ligesom Sagens øvrige Omkostninger, altsaa, hvis paag. er idømt disse, forsøges inddrevne hos ham. JMSkr. Nr. 105, 31. Maj 1881 og Nr. 24, 15. Jan. 1898: Omkostningerne ved Afsoning af Bøder maa afholdes af Repartitionsfonden i Paadømmelses- (Vedtagelses-)jurisdiktionens Amt. — Ang. *Regnskabsaflæggelsen* se Rev. Dep. Cirk. 7. Mts 1867 (Min. Tid. A 1872 Side 98 ff.) og Nr. 27, 12. Mts 1888.

JMSkr. Nr. 195, 2. Juli 1896: Strfl. § 30 er ikke anvendelig mHt Bøder efter Presselov § 1; ligeledes HRT 1873. 555 (UFR 1874. 499) mHt s. L. § 4. Jfr. JMSkr. Nr. 101, 25. Mts 1872: L. 16. Febr. 1866 finder Anvendelse paa alle Bøder, der idømmes i Sager udenfor Strfl.s Omraade; jfr. dog L. 29. Marts 1867 (Sandflugtens Dæmpning) § 16, Udpantningslov Nr. 36, 29. Marts 1873 § 1 Nr. 10 f. L. Nr. 52, 3. Maj 1873 § 43, L. Nr. 50. 1. Apr. 1891 § 18 [Udpantning]; jfr. endvidere Postlov Nr. 57, 5. Apr. 1888 § 27 [Tilbageholdelse, event. Dækning], Sølov Nr. 56, 1. Apr. 1892 § 102 jfr. § 105 [Indeholdelse].

§ 31.

Den Orden, hvori de almindelige Straffe følge efter hverandre, ere: Livsstraf, Strafarbejde, Fængsel paa Vand og Brød, Fængsel paa sædvanlig Fangekost, simpelt Fængsel og Bøder.

Jfr. §§ 25 og 28.

§ 32.

Hvor den i Loven foreskrevne Forhøjelse eller Nedsættelse af en Straf ikke kan finde Sted indenfor de for den paagældende Strafart fastsatte Grænser, bliver i første Tilfælde den nærmest højere og i sidste Tilfælde den nærmest lavere Strafart at anvende (jfr. § 63).

Jfr. § 31. Strfl. f. Krm. § 40, 1, 2. Pkt.

§ 33.

Er den, som har gjort sig skyldig i en Forbrydelse, hvorfor Embeds- eller Bestillings- Fortabelse er foreskrevet som Straf, paa den Tid, Dommen falder, ikke længere i Besiddelse af det Embede eller den Bestilling, hvori han forbrød sig, bliver han at straffe med Fængsel, ikke under 3 Maaneders simpelt Fængsel, eller med Forbedringshusarbejde, eller, hvis han senere har faaet andet

Embede eller Bestilling, efter Omstændighederne med Fortabelse af samme.

Skal den i Loven bestemte Straf af Embeds- eller Bestillings-Fortabelse nedsættes, blive ligeledes disse Straffe at anse lige med Straf af Fængsel, ikke under 3 Maaneders simpelt Fængsel, eller Forbedringshusarbejde.

Jfr. Kap. 13 og § 226. — Strfl. f. Krm. § 35, jfr. §§ 10, 36, 37.

§ 34.

Genstande, der ere frembragte ved en Forbrydelse eller have været brugte eller bestemte til dennes Udførelse, kunne, naar det i det offentliges Interesse findes nødvendigt, ved Dom konfiskeres. Ligeledes kan det ved Dom bestemmes, at det ved en Forbrydelse erhvervede Udbytte, hvorpaa ingen kan gøre retligt Krav, skal være forbrudt.

Mot. 41. — Jfr. § 122. Strfl. f. Krm. § 157. — JMSkr. Nr. 153, 10. Juli 1874: Det er overladt til Domstolenes Afgørelse, om og i hvilket Omfang det ved en Forbrydelse middelbart eller umiddelbart erhvervede Udbytte, hvorpaa ingen kan gøre retligt Krav, skal erklæres forbrudt; mHt Nedlæggelse af Paastand herom er ingen fiskal Interesse bestemmende. — JMSkr. Nr. 2, 4. Jan. 1872: Maal- og Vægtredskaber, der konfiskeres ved Dom som ujusterede, skal tilintetgøres som saadanne og Materialet sælges til Fordel for Statskassen. JMSkr. Nr. 229, 13. Sept. 1890: At en Straffedom ikke har kunnet forkyndes for domfældte, fordi han har forladt Landet, hindrer ikke, at Amtet approberer den til Fuldbyrdelse i det Omfang, saadan kan ske (Konfiskation og Omkostninger).

HRT 1877. 92 (Ufr 829): Konfiskation af Numre af et Ugeblad, der indeholdt forskellige efter §§ 85, 90, 93 og 156 strafbare Artikler. HRT 1882. 10 (Ufr 615): Konfiskation af et kun for en enkelt Del efter § 184 strafbart Skrift. — HRT 1876. 21 (Ufr 648): En Del ikke afstemplede Postfrimærker, som en Postfunktionær ulovlig havde tilegnet sig fra de paag. Breve og erstattet med afstemplede Mærker, forbrudte i Hh. til § 34. — HRT 1881. 593, 594 (Ufr 1882. 181, 182): I Forbindelse med Straf efter Strfl. § 278, jfr. Varemærkelov § 17, Konfiskation af de paag. Etiketter. — HRT 1890. 15: ORD.s Bestemmelse om Konfiskation af noget fordærvet Kød fundet at maatte bortfalde, da Kødet alt var nedgravet ved Politiets Foranstaltning. — HRT 1878. 815 (Ufr 1879. 472): § 34 eller dens Analogi ikke funden anvendelig mHt Udbyttet af en som Betleri strafbar Kolligeren.

Ang. *Konfiskation udenfor Strfl.* (til Dels fastsat som Straf) se navnlig: Fr. 13. Febr. 1775 § 4; Toldfr. 1. Febr. 1797 §§ 107, 136, 162, 175, 179, 210; Skovfr. 27. Sept. 1805 § 20; Fr. 14. Maj 1845 § 1, jfr. § 6; Presselov 3. Jan. 1851 § 14; Næringslov 29. Dec. 1857 § 78; Eftertrykslov s. D. § 20, L. 31. Mts 1864 § 7, L. 24. Mts 1865 § 2; L. Nr. 52, 3. Maj 1873 § 36; L. Nr. 13, 14. Febr. 1874 § 3; L. Nr. 154, 30. Nov. 1874 § 3; L. om Lodsvæsenet Nr. 73, 13. Juni 1879 § 14; Karantænelov Nr. 97, 2. Juli 1880 § 38 jfr. JMBkg. Nr. 104, 14. Maj 1900 § 44; L. Nr. 47, 1. Apr. 1887 §§ 38, 40, 48; Fiskerilov Nr. 56, 5. Apr. 1888 § 58, jfr. L. Nr. 67, 7. Apr. 1900 (Trawl), Ferskvandsfiskerilov Nr. 63, 26. Mts 1898 § 11 og L. Nr. 80, 7. Apr. 1900 § 10; Jagtlov Nr. 79, 8. Maj 1894 § 23; Margarine-lov Nr. 43, 22. Mts 1897 § 17; L. Nr. 84, 11. Maj 1897 § 5; L. Nr. 57, 26. Mts 1898 § 9; Sprængstoflov Nr. 74, 7. Apr. 1899 § 11.

TREDIE KAPITEL.

Om Tilregnelighed, Nødværge og Nødstilfælde.

Strfl. f. Krm. § 45.

§ 35.

Handlinger, foretagne af Børn, som endnu ikke have opnaaet det 10de Aar, straffes ikke. Dog kan der, naar det findes fornødent, af det offentlige anvendes Forbedrings- eller Sikkerhedsmidler mod saadanne Børn.

Kanc. Skr. 17. Nov. 1818 (ang. Forholdsregler mod en endnu ikke 10aarig Brandstifter).

§ 36.

Den, som efter at have fyldt 10, men endnu ikke 15 Aar¹⁾, begaar en Forbrydelse, bliver ikkun at straffe, naar det efter Forbrydelsens Beskaffenhed, saasom naar det er Drab, betydelig Beskadigelse paa Legeme eller Helbred, Tyveri, Røveri eller Ildspaaættelse²⁾, eller ifølge den paagældendes Forstandsudvikling og Opdragelse maa antages, at han har indset Handlingens Strafbarhed³⁾, og derhos højere Straf end Bøder eller simpelt Fængsel vilde have ramt ham, hvis han havde fyldt det 18de Aar⁴⁾. Straffen for Personer i den nævnte Alder maa ikke overstige Forbedringshusarbejde i 2 Aar. Hvis

iøvrigt Forholdene og Omstændighederne gøre det antageligt, at det paagældende Barn ved andre Foranstaltninger kan rettes og forbedres, skal Justitsministeriet være bemyndiget til at frafalde Paatale, forsaavidt den laveste Grad af Straffen for samme Forbrydelse, begaaet af en voksen, ikke er højere end Forbedringshusarbejde.

¹⁾ Vib. ORD i UfR 1889. 168: Tyveri begaaet paa 15 Aars Fødselsdag straffet efter § 233. ²⁾ Mot. 47. ³⁾ Ubetinget Straffrihed hjemler § 56 i Slutn. og § 109, 3; jfr. ogsaa D. L. 1—13—18. Jfr. udenfor Strfl. L. 3. Mts 1860 § 6; L. Nr. 21. 4. Febr. 1871 § 6. Polvedt. f. Kbh. Nr. 125, 22. Juni 1883 § 92 (jfr. Tillæg Nr. 88, 28. Apr. 1892) og § 94; Jagtlov Nr. 79, 8. Maj 1894 § 30; færsk L. Nr. 44. 29. Mts 1887 § 5. ⁴⁾ Derfor f. Eks. altid Frifindelse mHt Forbrydelser, der falde ind under § 235 eller § 256: HRT 1891. 211 (UfR 722), 1896. 286 (UfR 766), 1900. 42, 1881. 401 (UfR 1882. 62). Jfr. Kbh. ORD i UfR 1884. 285: Romning før det fyldte 15. Aar, Frif. i Anal. af § 36 (Dissens). Jfr. derimod Strfl. f. Krm. § 49.

Jfr. §§ 21, 61, 68 og 233. Pl. 5. Maj 1797 jfr. Fr. 3. Juni 1796 § 38 og 29. Maj 1751 § 1 (ang. Daabsattesters Tilvejebringelse). Pl. 11. Maj 1810 (om Afsondring i Arresten og Løsladelse ved Undersøgelsens Slutning) jfr. JMSkr. 24. Okt. 1868. Pl. 16. Dec. 1840 § 2 i Slutn. (om Appel fra det off.s Side til Varetagelse af domfældtes Tarv). L. Nr. 21, 4. Febr. 1871 § 14 og Nr. 54, 24. Maj 1879 § 3 (Adgang til at slutte off. Politisager mod Børn); L. 11. Febr. 1863 § 2 jfr. L. 24. Maj 1879 § 2 (udvidet Hjemmel for Kbh. til Sagernes Behandling som off. Politisager). L. 3. Apr. 1868 § 6 (Æresoprejsning unodvendig).

JMSkr. Nr. 353, 5. Okt. 1871: Indstilling til JM om Fritagelse i Henh. til § 36, 3. Pkt., skal kun gøres, naar der er Omstændigheder til Stede, som gør det antageligt, at Barnet kan rettes eller forbedres uden at lide Straf. JMSkr. Nr. 300, 19. Okt. 1891: Det tilkommer vedk. Amtmand at skønne over, hvorvidt en Underdommers Indstilling om et Barns Fritagelse skal forelægges JM. til Afgørelse. JMSkr. 1. Febr. 1859 ang. Revselse i Skolen som Vilkaar for Fritagelsen.

HRT 1879. 735 (UfR 1880. 550): 14aarig Dreng frif. mHt Tilegnelse af fundne Penge, jfr. derimod Kbh. ORD i UfR 1893. 1087. HRT 1897. 663 (UfR 1898. 64): En 10aarig Dreng (Sinke) ikke straffet for Ydelsen af en mindre væsenlig Bistand til nogle jævnaldrendes Iværksættelse af forsk. Tyverier. HRT 1894. 14 (UfR 601): En 13aarig Dreng straffet for Indsnøring af en mindre Drengs Kønsorganer for at gøre ham avleudygtig (§ 204 jfr. § 46). Kbh.

ORD i UfR 1892. 1042: Frif. tillagt en 11aarig Dreng, der havde foraarsaget en anden Drengs Død ved i Kaadhed at skubbe til ham, saa at han faldt i Vandet, og intet foretaget for at redde ham. HRT 1895. 713 (UfR 1896. 318): En 14aarig Dreng ikke straffet for undladt Anmeldelse i Hcnh. til Tyendelov § 61. HRT 1898. 11: To 11-12Aars Dreng, der havde forsøgt Samleje med Pigebørn i tilsvarende Alder, frifundne; en 14aarig Dreng derimod for et lignende Forhold anset efter § 173 jfr. §§ 46 og 36: jfr. ogsaa HRT 1894. 599 (UfR 1895. 63): 13aarig Dreng for lignende Forhold overfor en 5aarig Pige anset efter § 173 jfr. §§ 46 og 36.

§ 37.

Begaas en Forbrydelse af en Person imellem 15 og 18 Aars Alderen, bliver¹⁾ den lovbestemte Straf at nedsætte, efter Omstændighederne indtil det halve²⁾; dog kan for Personer i den nævnte Alder i intet Tilfælde højere Straf anvendes end Strafarbejde i 8 Aar.

¹⁾ Mot. 46. ²⁾ Jfr. § 32.

Jfr. i det hele § 21 og de der anf. Domme, samt §§ 61 og 69. Pl. 24. Apr. 1839 § 3 jfr. § 2 (ang. foregiven Myndighed ved Kontraktforholds Indgaaelse). Pl. 16. Dec. 1840 § 2 i Slutn. (anf. ved § 36). L. 3. Apr. 1868 § 6 (Æresoprejsning under visse Omstændigheder unødvendig). — HRT 1900. 3 (UfR 443): En Forbedringshusfange under 18 Aar anset i Medf. af Strfl. §§ 65 og 111, 1 efter Pl. 31. Aug. 1813 §§ 10 og 11, smh. med Grundsætn. i Strfl. § 37.

§ 38.

Straffri ere Handlinger, der foretages af Personer, der ere afsindige, eller hvis Forstandsevner ere enten saa mangelfuldt udviklede eller saa svækkede og forstyrrede, at de ikke kunne antages at være sig Handlingens Strafbarhed bevidst, eller som i Gerningens Øjeblik manglede deres Bevidsthed.

Forsaavidt der i saadan Anledning anlægges Sag, kan det i Dommen bestemmes, at der mod den paagældende skal træffes Sikkerhedsforanstaltninger, hvilke dog igen ad Øvrighedsvejen kunne ophæves, naar de efter indhentet Lægeerklæring ikke længer findes nødvendige.

Mot. 48. Strfl. f. Krm. § 50. Fr. 16. Dec. 1840 § 2 (om Appel fra det off.s Side, naar der er nogen Grund til Tvivl om

Tilr.). — HRT 1881. 412 (UfR 1882. 66), 1886. 779 (UfR 1887. 610): Forbeholdt Øvrigheden at afgøre, om og naar domfældtes mentale Tilstand tillod Straffens Fuldbyrkelse. JMSkr. 1. Sept. 1870: Eksekutionen af en idømt Strafarbejdsstraf bør, naar vedk. er sindssyg, ikke paabegyndes, uden at Sagen har været JM forelagt. — JMSkr. Nr. 189, 16. Nov. 1881: En Arrestant, der er dømt til af Øvrigheden at sættes i Forvaring, kan ikke modtages i en Strafanstalt, men maa forblive i Arresthuset indtil Anbringelse andetsteds under et efter Amtets Skøn behørigt Tilsyn, f. Eks. paa en Tvangsarbejdsanstalt; jfr. Kanc. Skr. 11. Maj 1833 om Sikkerhedsforanstaltningernes Karakter. Kanc. Cirk. 6. Nov. 1830, jfr. JMSkr. 4. Mts 1854, om Udredelse af Omkostningerne ved den dømtes Forvaring.

JMCirk. Nr. 208, 31. Dec. 1887: Naar Delinkventer ønskes indlagte til *Observation* i Sindssygeanstalterne, maa Sagen af Retsbetjenten indsendes til Sundhedskoll., der med sin Erklæring sender den til JM's videre Foranstaltn.; jfr. JMSkr. Nr. 230, 12. Dec. 1876: Dommeren afgør selv, hvilke Foranstaltninger der skal tages til nærmere Konstatering af de Justitssagen vedrørende Momenter; men naar Indlæggelse kræves, vil JM træffe Foranstaltn. til Modtagelse til *Observation* paa en af Statens Sindssygeanstalter (jfr. Fællesregul. Nr. 203, 3. Nov. 1888 § 31). JMSkr. 24. Nov. 1862: Udgifterne ved en Forbryders Indlæggelse til *Observation* udredes paa samme Maade som Sagens øvrige Omkostninger. JMSkr. Nr. 105, 7. Apr. 1888 og Nr. 270, 10. Okt. s. A. ang. vedk. Embedslæges Adgang til Betaling for Undersøgelse af en Arrestants mentale Tilstand.

JMCirk. Nr. 86, 11. Juni 1895 ang. Betingelserne for Bistand af Politiet til en sindssygs Indlæggelse paa en Sindssygeanstalt, jfr. Bkg. Nr. 265, 24. Dec. 1892 og Kbh. Mag. Cirk. 14. Nov. 1894.

I. Fuld Tilregnelighed: HRT 1857. 343 (dovstum). — HRT 1892. 716 (UfR 1893. 154): Drab (§ 188), fuld Tilr. antaget, skønt vedk. Overlæge havde erklæret, at Tilt. sandsynligt havde handlet uden Bevidsthed under Indflydelse af en pludselig transitorisk alkoholisk Sindssygdom. HRT 1897. 243: Drab af uægte Barn, begaaet straks efter Fødselen af dets Fader i forsulten og forkommen Tilstand. HRT 1897. 250: Simulant. — HRT 1902. 40: Uterlighed mod Smaabørn, ikke i alm. Forstand sindssyg, men nevropatisk og hysterisk, mulig ogsaa Elipektiker og handlende i en Tilstand af Automatisme. Jfr. iøvrigt Domme anf. ved § 39 I.

II. Utilregnelighed (uden Anvendelse af § 38, 2).
a) *Lægeautoritetens Udtalelse fravegen*. HRT 1880. 390 (UfR 1881. 121): Talrige Butikstyverier under Svangerskab; Sundhedskoll. udtalte sig for begrænset Tilr.; jfr. derimod HRT 1873. 24 (UfR 775), der anvendte § 39. — HRT 1883. 702 (UfR 1884. 199): Tidligere straffet, utilr. og periodisk i høj Grad farlig Tyv; Sundhedskoll. tilraadede Sikkerhedsforanstaltninger. HRT 1887. 592 (UfR 1888. 363) anf. ved § 193 I.

b) *Andre Tilfælde*. HRT 1866. 487: Vold mod Øvrighed, Sinds-
svækkelse, stærk Beruselse; jfr. HRT 1885. 294 (UfR 1015)
anf. under III a, samt adskillige Domme anf. ved § 39 II a og b.
HRT 1895. 516 (UfR 1896. 45): Brutalt Overfald med Knivstik, abnorm
Paavirkning af Spiritus med paafølgende Amnesi. — HRT 1885.
421 (UfR 1886. 67): Tyveri, Tilt. ikke antaget upaavirket af en 3 Uger
senere udbrudt, Tilt. udelukkende Sindssygdom; jfr. HRT 1893
5 (UfR 502) anf. ved § 39 II b. — HRT 1895. 693 (UfR 1896. 304): 17-
aarig impulsiv, epileptisk Brandstifter, Udviklingen standset
paa et 7-8Aars Barns Standpunkt: paa Grundlag af adskillige Op-
lysninger om Tilsyn i Hjemmet og Nødvendighed af stadig Kur og
Pleje ikke funden tilstrækkelig Foje til at anvende § 38, 2. HRT
1898. 609 (UfR 1899. 129): Imbecil Tyv; Sundhedskoll. udtalte Tvivl
om Idiot eller ganske utilr. — HRT 1884. 120 (UfR 708), 1884. 258
1117): Frif. som lidende af Forfølgelsesvanvid (henholdsvis
§ 226 og Injurier), jfr. derimod HRT 1880. 432 (UfR 1881. 133) anf.
ved § 39 II a. — Om mentale Forstyrrelses Indflydelse paa Spørgs-
maalet, om strafbart Forsæt forelaa, se Domme anf. ved § 43.

III. Utilregnelighed, § 38, 2 anvendt. a) »*Forvaring*«. HRT 1885. 294 (UfR 1015): Drab i stærk Beruselse. HRT 1874.
521 (UfR 1875. 379), 1882. 482 (UfR 1883. 109): Vold mod Fader
og Mishandling af Hustru, alkoholisk sindssyg. HRT 1876. 167,
1885. 355: Drab og Mishandling af Hustru, hallucineret kronisk
Alkoholist. HRT 1896. 679 (UfR 1897. 85): Ganske umotiveret
Knivstik; imbecil, ved Beruselse hensat i sygelig abnorm Til-
stand med Bevidsthedstab. HRT 1896. 262: Vold mod Moder; uhel-
bredelig Sindssygdom uden Anførsel af særligt Aarsagsforhold
til Forbrydelsen. HRT 1873. 22 (UfR 733): Brandstifter; Sindsyg-
dom, betinget af kronisk Alkoholisme og Epilepsi. HRT
1889. 177 (UfR 645): Sindssvag 18aarig Brandstifter.

b) »*Sikkerhedsforanstaltninger*«. HRT 1894. 72 (UfR 403): Hade-
fuld Forfølgelse med Vold etc. som Udslag af fikse Vrangforestil-
linger (udtalt at maatte overlades til Øvrighedens Afgørelse, om
Anbringelse paa en Sindssygeanstalt var nødvendig eller Øjemedet
opnaaeligt ved andre Forholdsregler); jfr. ogsaa HRT 1899. 410 (UfR
1900. 34): Forfølgning med Beskyldninger om Blodskam, derunder
Anmeldelse til Politiet; sygelige Vrangforestillinger. Jfr herved
HRT 1897. 136 (UfR 553) anf. ved § 260 I. — HRT 1895. 247 (UfR 888):
Impulsiv Brandstiftelse under Begyndelsesstadiet til et Anfald
hos en periodisk sindssyg. — HRT 1896. 217 (UfR 745): Blod-
skam etc., Forrykthed. HRT 1897. 30 (UfR 461): Oftere straffet,
imbecil Tyv; OR havde domt til Forvaring; HRD angives affattet
»i nøjere Overensstemmelse med« § 38, 2. HRT 1901. 7 (UfR 393):
Tidligere som utilr. frifunden imbecil Tyv. HRT 1898. 352 (UfR
813): Imbecil Brandstifter og Tyv. — HRT 1898. 138: Drab; Epi-

lepsi og Anfald af Sindsforvirring: Tilt.s sygelige Tilstand umiddelbart før eller i Gerningens Øjeblik sandsynligvis stegen saaledes, at al Bevidsthed manglede. HRT 1901. 589 (UfR 1902 B 57): Overfald med Kniv i beruset Tilstand uden Bevidsthed. HRT 1901. 690 (UfR 1902 B 104): Brandstiftelse: epileptisk Sindssygdom, der dels havde affodt eller dog præget de til Handling ledende Tilskyndelser, dels ved Sløvelse af Evnerne svækket Modstandskraften. HRT 1902. 73: Voldtægt, abnorm alkoholiseret Tilstand hos et sygeligt disponeret, epileptisk Individ. — Smlgn KPRD i UfR 1886. 1239: En sindssyg Tyv undergivet Øvrighedens særlige Tilsyn, jfr. HRT 1857. 474 og Kanc. Skr. 27. Juli 1822.

§ 39.

En ringere Straf end den lovbestemte bliver at anvende paa Taaber eller andre Personer, der, om de end ikke mangle al Bevidsthed, dog paa Grund af særegne Tilstande, som have Indflydelse paa Villiens Frihed, ikke kunne antages i Gerningens Øjeblik at have været i Besiddelse af den Tilregnelighed, der findes hos voksne og sjælssunde Personer.

Mot. 49. Strfl. f. Krm. § 50. Kanc. Skr. 11. Maj 1833 (om en Mellemtilstand mellem Fornuftens fulde Brug og egentlig Afsindighed).

I. Fuld Tilregnelighed. HRT 1894. 292 (UfR 1165): §§ 185 og 190, kønslig Misdannelse og Eksaltation. HRT 1892. 373 (UfR 1194): Drab af Born i ophidset Tilstand, degenereret og søvet ved Drik (OR efter Sundhedskoll. § 39). HRT 1881. 375: Tyveri i noget beruset Tilstand, der paa Grund af Tilt.s indskrænkede Evner muligt paavirkede ham stærkere end alm. (OR § 39); jfr. ogsaa HRT 1875. 424 (UfR 1876. 91). HRT 1902. 102: Tyveri, degenereret, i lettere Grad imbecil med stærkt fremtrædende etiske Defekter og rudimentære Forurettelsesideer. Jfr. iøvrigt § 38 I.

II. Anvendelse af § 39. a) *Lægeautoriteters Udtalelse fra vejen*. HRT 1870. 295: Brandstifter, Alkoholist, epileptisk Anfald et Par Timer før Forbrydelsen; Sundhedskoll. turde ikke udtale sig mod fuld Tiltr. HRT 1890. 431 (UfR 1891. 22): Umotiveret Overfald i stærk Beruselse (Sundhedskoll. fuldst. Utilr.). HRT 1895. 779 (UfR 1896. 354): Drab af Hustru, alkoholisk Forrykthed (OR efter Sundhedskoll. § 38, 2, to behandlende Læger udtalte sig for fuldst. Tiltr.). HRT 1902. 62: Knivstik med Død til Følge, alkoholisk Raseri, § 188 jfr. § 39 med Bemærkn., at Tilt. ikke kunde antages at have manglet al Bevidsthed i Gerningens Øjeblik, og at vedk. Overlæges Erklæring til Dels byggede paa ikke tilstrækkelig godtgjorte Antagelser (Kriml § 38, 2). HRT 1896. 695

(UfR 1897. 228): Brandstifter, af Sundhedskoll. erklæret utilr. af akut Alkoholforgiftning med fuldst. Formørkelse af Bevidstheden. — HRT 1880. 432 (UfR 1881. 133): § 226, Forfølgelsesforestillinger (smlgn hermed HRT 1884. 120 (UfR 708), 1884. 258 (UfR 1117) anf. ved § 38 II b); HRT 1893. 769 (UfR 1894. 327): Tyveri i en Drikkeperiode (færøsk Sag); i begge disse Tilfælde erklærede Sundhedskoll. for at kunne udtale sig med Bestemthed Observation i en Sindssygeanstalt nødvendig, men denne fandtes ikke at ville staa i rimeligt Forhold til Sagens Betydning. Jfr. ogsaa HRT 1897. 120: Tyveri; § 39, skønt Sundhedskoll. ikke efter det foreliggende (isl. Sag) kunde udtale nogen selvstændig Dom om Tiltaltes mentale Tilstand.

b) *Andre Tilfælde.* HRT 1879. 23 (UfR 710), 1890. 1 (UfR 521): I eksalteret og nedtrykt Stemning forsøgt at drukne sig og Barn. HRT 1878. 828 (UfR 1879. 473): Drab af betroede Børn, 15aarig Barne pige, svage Aandsevner. HRT 1898. 767 (UfR 1899. 365): Epileptiker, Drabet sandsynligvis begaaet i sygelig, uklar og ophidset Tilstand. HRT 1886. 83 (UfR 865): Fornærmelser mod Kongen i en af skarpe politiske Brydninger paavirket ophidset Tilstand hos et i mental Henseende skrøbeligt Individ. — HRT 1883. 187, 1885. 380 (UfR 1144), 1898. 6 (UfR 423), 1898. 589, 1900. 1: Vold mod Funktionærer i stærkt beruset eller eksalteret Tilstand. HRT 1868. 573: Overfald i stærk Affekt. HRT 1901. 181: Tyveri af Drikkevarer under Drankersygd. HRT 1895. 70: Umotiveret Overfald (§ 188), i høj Grad beruset; HRT 1899. 296: Beruset Brandstifter, meget forfalden. HRT 1873. 445: §§ 156 og 157, 2, beruset og forfalden. HRT 1881. 778 (UfR 1882. 510): Voldtægtsforsøg; paavirket usædvanligt af Alkohol (smlgn hermed HRT 1895. 516 (UfR 1896. 45) anf. ved § 38 II b). — HRT 1887. 4 (UfR 823): § 204, afvist Kærlighed, svagt udviklet Individ. — HRT 1895. 598 (UfR 1896. 99): Pistolskud af Nag, nervøs Abnormtilstand uden egentlig Sindssyge. — HRT 1896. 407 (UfR 1033): Angreb i Vrede med Økse: degenerativt udviklet med mangelfuld Evne til at beherske sine Vredesudbrud. HRT 1892. 65: Drabs- og Selvmordsforsøg (ulykkelig Kærlighed), hysterisk Lidelse paa arveligt degenerativt Grundlag (Bevidstløshed ikke antagen trods angiven Amnesi). HRT 1893. 467 (UfR 1152): § 193, 2, alkoholisk Sløvsind. — HRT 1886. 779 (UfR 1887. 610): § 195, kronisk Melankoli med spirende Udvikling til akut Mani; OR havde antaget fuld Tilr. HRT 1892. 669 (UfR 1893. 135): Tyveri etc., kronisk Melankoli. — HRT 1893. 5 (UfR 502): Tyveri antaget begaaet under Indflydelse af en tidligere, senere paany udbrudt Sindssygd. — HRT 1894. 159: Tyveri, partiel aandelig Svækkelse siden Pubertetstidens Indtræden. HRT 1894. 256 (UfR 734): Tyveri, degenerativt

epileptisk Individ, svækket ved periodiske sindssyge Anfald. HRT 1901. 559 (UfR 1902 B 43): Tyveri, degenereret ved arvelig Disposition og Opdragelse, yderligere svækket ved uordentligt Liv, Sindssygdomsanfald under tidligere Fængselsophold. — HRT 1900. 342 (UfR 862): Tyveri, i let Grad imbecil (aandelig Undermaaler), hysterisk. HRT 1898. 61: Mangelfuldt udviklet Individ, hvis Tyverier jævnstilledes med Idioternes Rapserier. — HRT 1900. 155: Blodskam med Halvsøster, meget stupid. — HRT 1893. 202 (UfR 767): § 185, kontrær Seksualitet. — HRT 1867. 56 (UfR 350): Brandstiftelse; Epileptiker, hvis Forbrydelser maatte anses som Udslag af de for mange saadanne typiske moralske Forstyrrelser. — HRT 1892. 406 (UfR 1211): Brandstifter, arvelige sygelige Anlæg. HRT 1890. 297 (UfR 893): Brandstifter, disponeret til Sindssygdom, paavirket usædvanligt af Alkohol — HRT 1896. 844 (UfR 1897. 305): Ildspaesættelse paa eget (pantsat og assureret) Hus i nervøs fortumlet Tilstand; OR havde antaget, at retsstridig Hensigt manglede. — HRT 1902. 97: § 192, 1, umiddelbart forudgaaende Besvimelse mulig indvirket paa Tilt.s Sindstilstand (se Ref. ved § 192 I).

Mht Gentagelsesvirkning af Domme efter § 39, se § 61 I.

§ 40.

Handler, foretagne af Nødværge ere straffri, naar¹⁾ og forsaavidt²⁾ de have været nødvendige for at modstaa eller afværge et paabegyndt³⁾ eller overhængende uretmæssigt⁴⁾ Angreb paa egen eller andens Person, Ære eller Gods⁵⁾. Dog skal det kun til Forsvar for Liv, Helbred eller Velfærd⁶⁾ være tilladt at anvende saadanne Forsvarsmidler, ved hvilke Angriberens Liv udsættes for øjensynlig Fare.

Har nogen overskredet Grænserne for det tilladte Nødværge⁷⁾, bliver det at afgøre, om Gerningen efter Omstændighederne kan tilregnes ham, eller om den paa Grund af den ved Skræk og Bestyrtelse fremkaldte Mangel paa Besindelse ikke kan tilregnes ham som strafbar. Kan Overskridelsen tilregnes ham, bliver Lovens almindelige Straf for den Angriberen tilføjede Skade dog ikke ubetinget at anvende, hvorimod en mindre efter Overskridelsens Grad lempet Straf kan idømmes.

¹⁾ Mot. 53. ²⁾ Mot. 52. ³⁾ Mot. 52. ⁴⁾ Mot. 53. ⁵⁾ Mot. 52. ⁶⁾ Mot. 51. ⁷⁾ Mot. 52 jfr. 54.

Jfr. §§ 187, 189, 205. — Søløv Nr. 56, 1. Apr. 1892 § 101. — Strfl. f. Krm. § 116, 2 (jfr. § 45), § 123 og § 132.

I. Det truede Retsgodes Art. HRT 1890. 619 (UfR 1891. 366): Husfredsbrud, § 40. HRT 1897. 471 (UfR 1107): En tilt. Værtshusholder, der under to udviste Personers Forsøg paa at trænge ind under Molestering af Huset havde faaet et stærkt Slag af den ene og derpaa to Gange havde slaet og saaret denne i Hovedet med en Jærnstang, som Tilt. just holdt i Haanden, frifunden efter § 40, 1, idet han maatte være berettiget til ikke blot at værges sig mod Angrebet paa sin Person, men ogsaa til med Magtanvendelse at bringe den paag.s fredsforstyrrende Adfærd til Ophør (hvorefter navnlig mHt det sidste Slag Grænserne for lovligt Nødværges ikke antoges overskredne); jfr. HRT 1876. 669 (UfR 1877. 586): Butiksbestyrer berettiget til at udvise og i Vægningstilfælde fjærne en uvedk. fra Butiken; se ogsaa HRT 1880. 323 (UfR 1881. 81) anv. ved § 200 II. KPRD i UfR 1880. 1115: Hjemmel til ved en alm. Revselse at bringe en 10aarig Drengs Stenkast mod Huset til Ophør.

II. Angrebets Karakter og Fremskredethed. HRT 1881. 670 (UfR 1882. 401): Knivstik i Anledn. af gentaget, oprindelig ved en Fornærmelse fra Tilt.s Side fremkaldt Overfald af to Personer, Frif. — HRT 1875. 189 (UfR 662): Vold mod en Person, der havde slaet Tilt. først udenfor sit Hus efter forgæves Opfordring til ham om at fjærne sig derfra; § 40 nægtet Anvendelse. — HRT 1880. 636 (UfR 1881. 431), 1900. 22 (UfR 450), 1901. 26 (UfR 404): Slagsmaal, § 40 nægtet Anvendelse. HRT 1894. 798 (UfR 1895. 303), 1896. 289: § 188, Forulempelse, Sammenstød, Nødværgetilfælde ikke antaget; jfr. ogsaa HRT 1898. 183 (UfR 540): § 189, truende, fredsforstyrrende og udæskende Adfærd, oprørt herover og utryg ved at bevare Defensiven skudt efter paag.s Ben; ligesaa HRT 1875. 136 (UfR 625); jfr. herved ogsaa HRT 1901. 639 (§ 203). — HRT 1880. 76: Dræbt sin Mand under natligt Overfald fra dennes Side; ikke Nødværges (Tilt. stærk, ikke tilkaldt Hjælp fra Naboværrelset). — HRT 1880. 29: Paagaahenhed for at opnaa sit Tilgodehavende, Tilt. ikke anset saaledes truet, at han kunde tro det nødvendigt at bruge sin Le til Forsvar, § 203. — HRT 1878. 250: Ikke Nødværges, da det befrygtede Angreb (af en stærkt beruset Person) let kunde være afværget uden Anvendelse af Vold.

HRT 1896. 570 (UfR 1897. 37): En Tilt., der efter sin Forklaring for at skræmme fra et med god Grund befrygtet Angreb af en i Kræfter overlegen Person efter forudgaaende Advarsel havde hugget om sig med sin Kniv og derved tilføjet en Beskadigelse, frif. efter § 40, 1. — HRT 1897. 794 (UfR 1898. 252): Efter at være slaet med en tyk Gren, for at værges sig mod truende fornyet Angreb slaet ud mod Angriberen med en Sav, Tilt. havde i Haanden (Saar med Døden til Følge), § 40, 1, Tilt.s Forklaring lagt til Grund.

— HRT 1897. 651 (UFR 1898. 57): En Tilt., der, efter at han under Flugt for at undgaa Angreb var bleven slaaet med en Sten i Nakken, havde slaaet Angriberen i Hovedet med en Granstav og derved foranlediget hans Død, anset berettiget til at værgе sig med det Vaaben, han havde i Haanden; Frif., selv om Nødværgerettens Grænser var overskredne ved den Maade, hvorpaa Staven var anvendt. — KPRD i UFR 1897. 1030: Næveslag i Ansigtet (med betydelig Læsion til Følge) som Modangreb for at værgе sig mod et med Grund befrygtet fornyet Angreb, § 40, 1. — HRT 1898. 395 (UFR 889): Vold under Forfølgelse af paag. efter et af denne foretaget Overfald, ikke Nødværge. — HRT 1883. 21 (UFR 752) anf. ved § 190 I a (dræbt en sovende for at hindre Udførelsen af en Trusel om at dræbe eller mishandle Tilt. samme Aften, ikke Nødværge).

III. Nødværgerettens Grænser. HRT 1875. 236 (UFR 1084): Modværge med Stokkeslag, der havde Døden til Følge; Nødværge uden Eksces antaget, da det af afd. paabegyndte og fortsatte Overfald lod befrygte umiddelbar Fare for Liv eller Helbred. HRT 1879. 488 (UFR 1880. 107): Dræbende Skud mod Angriberen under begrundet Frygt for Liv og Helbred ved Overfaldets Fortsættelse; § 40, 1, idet Anvendelsen af de til Raadighed staaende Midler til at bringe Angrebet til Ophør ikke kunde fordres udsat, indtil end yderligere Fare forelaa. HRT 1898. 554 (UFR 1899. 99): En tilt. Husbond, der, da hans for Ulydighed bortviste Karl truende gik ind paa ham med en Sten i Haanden, havde, efter til Advarsel at have fyret et Skud mod Jorden, med et nyt mod Karlen rettet Skud ramt og blindet dennes ene Øje, frifunden, da han med Grund havde troet sig udsat for et for Helbred og Førlighed faretruende Angreb (Tilt.s Forklaring lagt til Grund). — KPRD i UFR 1892. 1179: En Skibskok, der, truet paa Livet af sin Kaptajn med en Økse i Haanden, var sprungen ind paa ham, havde fravristet ham Øksen og med denne bibragt ham dødbringende Læsioner, frifunden efter § 40, 2. — HRT 1893. 504 (UFR 1167): For at slippe for befrygtet yderligere Overlast af sin Tjenestekarl slaaet denne i Hovedet med en Flaske, § 204 jfr § 40 i Slutn. — HRT 1892. 676 (UFR 1893. 142): Under grundet Frygt for umiddelbart forestaaende Overfald tilføjet vedk. en alvorlig Læsion i Hovedet med et farligt Redskab, § 203 jfr. § 40 i Slutn.; ligesaa HRT 1890. 619 (UFR 1891. 366): Under beføjet Forsøg paa at sætte en anden ud faaet hans Finger i Munden og bidt til (alvorligt Saar); HRT 1882. 661 (UFR 1883. 201): I Hidsighed over uventet Overfald uden Nødvendighed brugt Kniv for at værgе sig (Straf bortf. efter § 58); HRT 1881. 313 (UFR 892): Kraftige Læsioner tilføjede en Person, der trængte sig truende ind paa Tilt. med en Kæp. — HRT 1884. 335 (UFR 1163): Forfulgt med Stokkeslag, slaaet bagud med Haanden og derved tilføjet paag. en ikke paaregnelig Læsion, § 40, 1; ligeledes KPRD i UFR 1901. 915:

Under fortsat Forulempelse og Overfald for at skræmme stødt efter Personen med Paraplyen, saa at Dupskoens trængte ind i Øjet og hidførte Døden. — Jfr. iøvrigt HRT 1897. 471 (UfR 1107) anf. ved I. HRT 1897. 651 (UfR 1898. 57) anf. ved II, samt Domme anf. ved § 189 og § 203 V.

§ 41.

Den, som for at redde sig eller andre fra en overhængende Fare¹⁾ for Liv eller Helbred bemægtiger sig²⁾ fremmed Ejendom³⁾ eller derpaa gør Skade, skal ikke straffes for denne Handling, forsaavidt ingen anden Redningsmaade stod til hans Raadighed.

¹⁾ Mot. 54. ²⁾ Mot. 54. ³⁾ Mot. 43 f.

§ 109; § 199 jfr. Fr. 4. Aug. 1819; Strandingslov Nr. 103, 1. Apr. 1895 § 3; L. Nr. 54, 15. Apr. 1895 (undersøiske Telegrafer) § 1; Sølov Nr. 56, 1. Apr. 1892 Kap. 7; Brandpolitilov for Landet 2. Mts 1861 jfr. JMBkg. Nr. 70, 16. Apr. 1898 §§ 35 og 43; L. 15. Maj 1868 (Kbh.) §§ 31 og 32; L. Nr. 28, 21. Mts 1873 (Kbst.) §§ 26 og 28; Helligdagslov Nr. 57, 7. Apr. 1876 §§ 1 jfr. 2, 6 og 12, jfr. L. Nr. 48, 1. Apr. 1891 § 3.

HRT 1887. 410 (UfR 1888. 35): Frif. mHt Næringsovertrædelse, da Lærlingen ikke havde turdet undlade at efterkomme det gentagne Forlangende om Drikkevarernes Udlevering. Vib. ORD i UfR 1895. 445: En for Kvaksalveri tilt. Kone, der havde behandlet en Dreng for Hugormebid, frif., da hun med Grund havde antaget hans Tilstand for livsfarlig og hendes Hjælp nødvendig. — Jfr. mHt civile Spørgsmaal HRT 1881. 161 (UfR 841): Krigens Ret; Vib. ORD i UfR 1882. 290: Dræbt en anfaldende Hund; jfr. UfR 1887. 268: Kastet Sten efter en anfaldende Hund.

§ 42.

Ukyndighed om Straffeloven¹⁾, den urigtige Formening, at den ved Loven forbudne Handling efter Samvittighedens eller Religionens Bud er tilladt eller endog befalet, eller omvendt at en lovbefalet Virksomhed af samme Grund er utilstedelig²⁾, saavel som Beskaffenheden af Gerningsmandens Bevæggrund og Øjemed udelukker ikke Anvendelse af Straf³⁾.

¹⁾ Mot. 55 jfr. 7. ²⁾ Fr. 4. Aug. 1819 § 4 (jfr. Strfl. § 309); Helligdagslov Nr. 57, 7. Apr. 1876 § 11. ³⁾ Jfr. mHt Udmaalingen § 57.

I. Retsvildfarelse. Fældende Domme: HRT 1885. 639 (UfR 1886. 492) anf. ved § 98 I (antaget Politimesteren uberettiget til at tage Ophold paa Tribunen); HRT 1877. 126 (UfR 844) anf. ved §

141 (god Tro paaberaabt); HRT 1882. 509 (UfR 1883. 118) anf. ved § 245 I a (god Tro paaberaabt); HRT 1893. 202 (UfR 767) anf. ved § 185 I, og HRT 1899. 268 anf. ved § 165 (ukendt med Strafbarheden); Kbh. ORD i UfR 1887. 1182 anf. ved § 119 (ikke anset Tilbudet strafbart); HRT 1884. 98 (UfR 699) anf. ved § 262 IV (mangelfuldt Kendskab til Bogføring); HRT 1887. 374 (UfR 1888. 25) og 1896. 102 (UfR 678) anf. ved § 262 V (ikke antaget sig pligtig at opgøre Status); HRT 1887. 713 (UfR 1888. 423) anf. ved § 268 I d (ikke anset det strafbart at forsyne en Blanket med en afdød Pant-havers Underskrift, da Tillad. var indhentet fra en af Kapitalens nuværende Bestyrere).

HRT 1867. 182 (UfR 525): Borttagelse af Sten fra en til Vejvæsenets Brug udlagt Grusgrav paa Tilt.s Ejendom ikke funden strafbar efter Tilt.s Fremgangsmaade og Opfattelse af Forholdet til Vejvæsenet. HRT 1872. 228 (UfR 776) anf. ved § 155 (fejl Opfattelse af den legale Fordring til det Forhold, Attestationen angik, Frif.); jfr. ogsaa Vib. ORD i UfR 1893. 393 anf. ved § 247 II; HRT 1869. 260 (UfR 648) anf. ved § 268 I f (manglende Begreb om Affattelse af skriftlige Udfærdigelser). HRT 1873. 444 (UfR 1874. 157) anf. ved § 260 III (ved Registreringen undladt at opgive visse Effekter, men ikke troet sig pligtig og ikke udspurgt af Skifteretten, Frif.); jfr. derimod HRT 1886. 202 (UfR 941) anf. smst. (troet sig berettiget til at disponere til egen Fordel over et ved Registreringen ufrivillig tilbageholdt Beløb, Domf.). HRT 1879. 52 (UfR 716) anf. ved § 260 IV (troet Disposition tilladelig, saa længe Genstandene ikke var »skrevne«, Domf.); HRT 1895. 678 (UfR 1896. 137): I god Tro afhændet Genstande, der ved Forglemmelse ikke var opgivne under Arrestforretn., Frif.

II. Udenfor Straffeloven. HRT 1875. 547 (UfR 1876. 327): L. 6. Mts 1869 § 2 anvendt, skønt Tilt. vilde være gaet ud fra, at den paag. Præmieuddeling ikke var Lottospil. HRT 1878. 118 (UfR 890): Overtr. af Hoverilovg., god Tro uden Betydning efter Straffelovgivn.s Grundsætninger. HRT 1885. 455 (UfR 1886. 85): Kvaksalveristraf, ganske ubeføjet Antagelse om at kunne udøve Lægepraksis overfor Udlændinge. HRT 1890. 455 (UfR 1891. 31): Straf efter Fr. 8. Juni 1839 trods Formening om ikke at være pligtig til at løse Adgangsbevis. — HRT 1876. 69 (UfR 683): Undladt Flytningsanmeldelse (Næringsl. § 5); Frif., da Tilt. efter Øvrighedens Paategning paa hans Næringsbevis havde Grund til at antage Anmeldelsen overflødig. HRT 1885. 205 (UfR 984): Frif. mHt Forhandling af visse Medicinalvarer, da Udtrykkene i Tilt.s Bevilling gav ham nogen Grund til at anse sig berettiget. HRT 1886. 717 (UfR 1887. 553): Tidligere Øvrighed erklæret ikke at ville drage til Ansvar for den paag., i Sognet sædvanlige Beværtning af Snekastere efter endt Arbejde, Frif.; jfr. ogsaa mHt fejlagtig meddelte Legiti-

mationer fra Øvrigheden UfR 1894. 801 og 1017, samt Kbh. ORD i UfR 1891. 1151 og 1894. 462.

III. Motiv. HRT 1885. 764 (UfR 1886. 573) jfr. 1892. 460 (UfR 1238) anf. ved § 65 (for at fremtvinge Livsstraf). HRT 1893. 394 (UfR 1128): for at idømmes Strafarbejde. HRT 1889. 418 (UfR 1139), 1896. 844 (UfR 1897. 305) anf. ved § 281 II (for at indebrænde sig selv).

§ 43.

Uagtsomme Handlinger straffes ikke uden udtrykkelig Hjemmel i Straffeloven.

Mot. 55 jfr. 7. — §§ 129 (jfr. § 143), 130, ₃, 132, ₂, 143, 148, 149, ₂, 160, 181 (jfr. L. Nr. 47, 10. Apr. 1874 § 2), 198, 207, 262, ₂ (jfr. Kkl. § 148), 263, 267, 284, 289, 290, ₃, 291, 292, ₂, 295, ₂. — Strfl. f. Krm. § 45.

Angaaende Forsæt se Domme anf. ved Kap. 5 I, §§ 174 III, 186 II, 188, 192 I, 203 I, 204 II Kap., 23 IX c, §§ 238 og 280; HRT 1895. 278 (UfR 914) anf. ved § 150; HRT 1869. 21, 1879. 488 (UfR 1880. 107) og Kbh. ORD i UfR 1891. 915 anf. ved § 199; HRT 1900. 568 og KPRD i UfR 1896. 1144 anf. ved § 229 IV d; HRT 1889. 283 (302) anf. ved § 284 II.

Om mentale Forstyrrelses Indflydelse paa Spørgsmaal om strafbart Forsæt, se HRT 1887. 592 (UfR 1888. 363) anf. ved § 193 I, HRT 1876. 182 (UfR 772) anf. ved § 198 IV. HRT 1901. 381 (UfR 868) anf. ved § 225 IV, HRT 1899. 323 anf. ved Kap. 23 XI, HRT 1892. 130 smst. IX a, HRT 1897. 136 (UfR 553) anf. ved § 260 II, HRT 1897. 580 anf. ved § 284 II. HRT 1898. 44 anf. ved Kap. 5 I.

FJERDE KAPITEL.

Forsøg paa Forbrydelser¹⁾.

¹⁾ Mot. 7. — Strfl. f. Krm. § 45.

§ 44.

En Forbrydelse er ikke at anse som fuldbyrdet, førend alt det er indtraadt, som ifølge Loven udkræves til samme¹⁾, om end Gerningsmanden har gjort alt, hvad det var hans Hensigt at foretage til Udførelse af det forbryderiske Forsæt.

¹⁾ Mot. 57. Jfr. §§ 111, 121, 140, 244, 264, 276, 283.

Ang. Afgrænsning overfor fuldbyrdet Forbrydelse. se Domme anf. ved §§ 168 I, 174 II, 186 II og III, 192 III, samt Kap. 23 X; endvidere HRT 1877. 515 (Ufr 1878. 106) anf. ved § 160; HRT 1869. 303 (Ufr 671) og 1889. 276 (Ufr 693) anf. ved § 190 II.

§ 45.

Den, som foretager nogen Handling, der sigter til at fremme eller bevirke Fuldbrydelsen af en Forbrydelse¹⁾, bliver, naar denne ikke er fuldbyrdet, at straffe for Forsøg paa Forbrydelsen.

Straffen bortfalder imidlertid, hvis han af egen fri Villie og ikke paa Grund af Hindringer eller andre tilfældige Omstændigheder har opgivet sit forbryderiske Forsæt og derhos, forsaavidt han allerede havde iværksat Handlinger, som kunde bevirke Fuldbrydelsen, har forhindret denne, eller, forsaavidt han troede at have iværksat saadanne Handlinger, har truffet Foranstaltninger, som han antog for skikkede til at forhindre Fuldbrydelsen²⁾.

Udgøre de foretagne Handlinger selvstændige Forbrydelser, indtræder den for disse forskyldte Straf.

¹⁾ Mot. 58 jfr. 59. ²⁾ Mot. 60.

Jfr. forel. L. Nr. 224, 2. Nov. 1885 § 1 (oph. ved forel. L. Nr. 109, 19. Juni 1888). — Meddelagtighed i Forsøg se §§ 49—54; Forsøg paa Meddelagtighed, se §§ 51 og 52.

I. Det strafbare Forsøgs Begyndelsespunkt. HRT 1900. 135 (Ufr 484): Ingen Strafskyld, selv om de paag. maatte have anset deres Handling for ulovlig. — HRT 1885. 321 (Ufr 1132): Paa Skrømt spurgt paa Varer for at faa Lejlighed til at stjæle, Forsøgsstraf. HRT 1876. 53: I tyvagtig Hensigt undersøgt i en Gaard, om der var Vogne med Gæs, Forsøgsstraf. HRT 1885. 309 (Ufr 1128): Antruffen i Ejendommens Kælder med fuldständig Udrustning til Indbrudstyveri, Forsøg paa simpelt Tyveri; jfr. HRT 1877. 512: Medtaget Knivtang, da Tilt. antog Huset aflaset, men ikke benyttet den, da han fandt en Dør aaben; kun Straf for (fuldb.) simpelt Tyveri. HRT 1896. 286 (Ufr 766): Begivet sig hen til en Ejendom for at stjæle (men opgivet det, da Porten fandtes lukket og Tilt. ikke vilde stige over Plankeværket), Forsøgsstraf. KPRD i Ufr 1896. 1161: Gaaet hen for at hente (men ikke fundet) en Cykle, som Tilt. vidste, at hans Ledsager tidligere havde stjaalet og hensat til senere Afhentning, Forsøgsstraf. — Jfr. iøvrigt Domme anf. ved

§ 85 og § 276 III; HRT 1886. 43 (Ufr 850), 1886. 158 (Ufr 913) og 1886. 446 (Ufr 1887. 152) anf. ved § 103 (ang. Dannelse af »Riffelforeninger«, § 103 jfr. § 46); HRT 1885. 89 (Ufr 632) anf. ved § 160 (ladet lyse, § 160 jfr. § 46); HRT 1891. 522: Opfordring i utugtigt Øjemed. § 176 jfr. § 173 smh. med § 46; HRT 1880. 271: Forgæves Opfordring til Omg. mod Naturen, § 177 jfr. § 46; HRT 1896. 693 anf. ved § 181 (Samleje begært. § 181 jfr. § 46); HRT 1866. 529 anf. ved § 190 II; HRT 1870. 585 (Ufr 1871. 147) anf. ved § 208 (Udfordring, § 208 jfr. § 46); HRT 1885. 39 (Ufr 605) anf. ved § 261 III.

II. Utjenligt Objekt. HRT 1895. 250 (Ufr 894): § 192 jfr. § 46 anvendt, da i Virkeligheden kun en Abort forelaa, men Tilt. ikke kunde gaa ud fra, at Fosteret manglede Levedygtighed. HRT 1869. 292 (jfr. Ufr 309): § 193 jfr. § 46. idet Fosteret sandsynligvis alt var dødt. HRT 1895. 413: § 193 jfr. § 46 anvendt, forsaavidt det ikke var godtgjort, at Frugtsommelighed virkelig var til Stede: jfr. ogsaa HRT 1868. 81 (Ufr 605) og 1885. 272 [282]. — HRT 1893. 329 (Ufr 817): Tilegnelse af værdilos Ting under fejlagtig Forudsætning om Værdi, Forsøg paa Tyveri: ligeledes KPRD i Ufr 1897. 1043: Tilegnelse af Hundetegn fra en i Virkeligheden bortløben Hund, som Tilt. antog hørende til i Nabolaget; Ufr 1899. 855: Det tilegnede Værktøj antaget midlertidig henlagt paa Stedet af vedk. Arbejder. — Jfr. endvidere Domme anf. ved § 238 V; KPRD i Ufr 1892. 1185 anf. under III; HRT 1875. 111 (Ufr 612) anf. ved § 49; HRT 1888. 595 (Ufr 1889. 139) anf. ved § 174 I.

III. Utjenlige Midler. HRT 1877. 35, 1887. 592 (Ufr 1888. 363): Anvendelse i fosterfordrivende Øjemed af utjenlige Midler. § 193 jfr. § 46; jfr. ogsaa HRT 1866. 393, 1869. 90 anf. ved § 203 VI. KPRD i Ufr 1882. 12: Troet. at den Regningen af Tilt. falskelig paaførte Underskrift var tilstrækkelig Kvittering. Forsøg paa Falsk: jfr. ligeledes KPRD i Ufr 1892. 1185: Underskrevet den falske Regning med opdigtet Navn (men glemt at skrive »betalt« ovenover) og afleveret den i den Tro, at den var i kvitteret Stand.

IV. Tilbage træden fra Forsøg. HRT 1888. 527 (Ufr 1889. 107): Begivet sig hen til en Butik for at stjæle, men opgivet det som farligt, Frif. (vestind. Sag). HRT 1877. 854: Begivet sig ind i en Ejendom for at begaa Indbrud, men opgivet Udførelsen for denne Gang og udført det næste Nat, Straf for forsøgt og fuldb. Indbrudstyveri. HRT 1871. 322: Begivet sig ind i en Ejendom for at begaa Indbrud i en formentlig ubeboet Lejlighed, men opgivet det, da Beboeren var hjemkommen. Straf for forsøgt Indbrudstyveri. HRT 1896. 286 (Ufr 766) anf. under I. — HRT 1882. 59: For at fravende en Fragtmand Penge udfærdiget og med falsk Kvittering underskrevet en Regning, men efter at have indfundet sig i vedk. Gæstgivergaard besluttet ikke at gøre Brug af den og i Stedet udfærdiget og benyttet en anden, § 268 jfr. § 46 mHt til det

første Forhold. HRT 1887. 709 (UfR 1888. 423): For at foretage en af vedk. Enke begært Udmeldelse af en Brandforsikring underskrevet en dertil bestemt Blanket bl. a. med hendes afd. Mands Navn, men uden Benyttelse tilintetgjort den og udfærdiget en ny Begæring, der alene underskrevet med hint Navn; særlig Straf ikke idømt for det første Forhold, allerede fordi det ikke kunde betragtes som en selvstændig Forbrydelse (OR frif. efter § 45, 2). — HRT 1894. 847 (UfR 1895. 325): § 186 jfr. § 46, idet Drabsforsættet ikke antoges opgivet af egen Drift, men Fuldførelsen hindret ved Moderens Tilstedekomst; jfr. Vib. ORD i UfR 1877. 1045 anf. ved § 202 I (Hængning alt iværksat, 10aarig Datter kommen til Stede, fortrudt Gerningen og hindret Fuldbyrdelsen). — Jfr. iøvrigt Domme anf. ved § 168 IV, samt HRT 1897. 214 anf. ved § 161; HRT 1885. 105 og 1900. 121 anf. ved § 170; HRT 1894. 855 (UfR 1895. 331) og 1895. 364 anf. ved § 173.

§ 46.

Naar ikke anderledes med Hensyn til enkelte Forbrydelser er bestemt¹⁾, bliver Forsøg paa en Forbrydelse at straffe med en forholdsvis mildere Straf end den, Gerningsmanden vilde have forskyldt, hvis Forbrydelsen var bleven fuldbyrdet. Ved Bestemmelsen af Straffen, der ingensinde maa overstige tre Fjerdedele af den i Loven for Forbrydelsen foreskrevet Straf²⁾, bliver navnlig at tage Hensyn til, om Forsøget mer eller mindre nærmer sig Forbrydelsens Fuldbyrdelse.

¹⁾ Jfr. §§ 111, 121, 140, 244, ²⁾ Mot. 61.

FEMTE KAPITEL.

Om Delagtighed i Forbrydelser.

§ 77: § 103. — Strfl. f. Krm. § 45. Presselov 3. Jan. 1851 § 3. L. Nr. 47, 1. Apr. 1887 (Beskatn. af Brændevinsbr.) § 46. Ølskatlov Nr. 50, 1. Apr. 1891 § 18. Margarinelov Nr. 43, 22. Mts 1897 § 17 jfr. § 15. Selov Nr. 56, 1. Apr. 1892 § 292, § 305. L. 3. Mts 1860 § 3.

I. Forsæt. HRT 1868. 401 (UfR 1051): Frif., da Tilt. ved at understøtte Virksomheden for at skaffe ham og en Medtilt. i Ægteskab ikke bevislig havde forudsat, at Hindringen, som han formodede bestod i Medtilt.s Ægteskab, i alt Fald sandsynligst vilde blive fjærnet ved Ægtefællens Mord. HRT 1888. 603: Frif., da Hensigt til at tilskynde til den begaaede Forbrydelse (§ 145) ikke antoges; jfr. herved ogsaa Domme anf. ved § 146 II. HRT 1894. 367: Frif.,

da Ytringer, der med Grund var opfattede som Tilskyndelse (Brandstiftelse), ikke bevislig var fremsatte i dette Øjemed; smlgn HRT 1885. 639 (UfR 1886. 492) anf. ved § 98 I. HRT 1889. 404 (UfR 1133) anf. ved § 202 III.

HRT 1885. 116 (UfR 673): Ikke gjort sig nogen Tanke om at deltage i en ulovlig Handling (§ 259) ved efter Principalens Ordre at renskrive en urigtig Opgørelse, Frif. — HRT 1886. 469 (UfR 1887. 156), 1891. 633 (UfR 1892. 256): Frif. mHt Meddelagtighed i svigagtige Dispositioner paa Grund af Ukendskab til de Forhold, hvorpaa Ulovligheden beroede; jfr. HRT 1887. 434 (UfR 1888. 43). — HRT 1898. 44: Frif., da den for Meddelagtighed Tilt. efter sin Sinds-tilstand ikke antoges at have haft Tanke for Ulovligheden eller at have villet lægge Dølgemaal paa vedk. Fordring (§ 260); jfr. ogsaa HRT 1887. 592 (UfR 1888. 363): Ikke i Gerningens Øjeblik været sig bevidst at tilraade en strafbar Handling (§ 193), Frif.

HRT 1884. 249 (UfR 1084): Hovedmanden §§ 203 og 210, de meddelagtige alene § 203 jfr. § 47, da de ikke havde Kundskab om den ved Volden tilsigtede Tvang. — HRT 1878. 371 (UfR 1197) anf. ved § 145 (alene § 146 jfr. § 52, skont Ed var aflagt i Tilt.s Paaør). — HRT 1891. 778 (UfR 1892. 550): Et Indbrudstyveri kun tilregnet en ikke i selve Udførelsen deltagende Medtilt. (§ 54) som simpelt, da han ikke havde tænkt sig det udført indbrudsvis; jfr. ogsaa HRT 1884. 375 (UfR 1885. 15) og 1894. 818 (UfR 1895. 315), derimod HRT 1893. 602 (UfR 1894. 41) [Citat af § 54 strøget af HR] og HRT 1875. 1 (UfR 555) [Komplottanten stod Vagt]. — HRT 1882. 211 (UfR 713), 1885. 377 (UfR 1141) 1886. 355 (UfR 1887. 111), 1897. 414 (UfR 989): Meddelagtige anset ansvarlige hver især for den hele Skade, der var tilføjet under Overfald i Forening (anf. ved § 203 VI); jfr. ogsaa HRT 1899. 369 (UfR 933): Nogle Tilt. alle anset meddelagtige i den Skade, der af en af dem var tilføjet overfaldne med en Fil, som de andre ikke vidste, at paag. var i Besiddelse af og brugte under Slagsmaalet. HRT 1880. 507 (UfR 1881. 156) anf. ved § 203 I.

Jfr. mHt Spørgsmaal om uagtsom Medvirken HRT 1894. 127 (UfR 641) anf. ved § 207, samt Domme anf. ved § 198 II.

II. Stillingen mHt Krænkelser af særlige Retsforhold. Domme anf. ved § 77, § 192 IV. § 260 V og § 261 IV; HRT 1891. 279 (UfR 1024) anf. ved § 141; HRT 1886. 234 (UfR 958), 1899. 4 (UfR 523) anf. ved § 147 I; HRT 1886. 375 (UfR 1887. 128), 1885. 419 (UfR 1886. 64) anf. ved § 147 II; HRT 1884. 324 (UfR 1156) anf. ved § 161 I; HRT 1869. 303 (UfR 671) anf. ved § 190 II, KPRD i UfR 1901. 920 anf. ved § 253 II (i Slutn.); jfr. ogsaa HRT 1872. 114: En tilt. Hustru for Meddelagtighed i sin Mands Mord anset efter § 190 jfr. § 191 jfr. § 52; jfr. HRT 1868. 401 (UfR 1051): § 190 jfr. 52.

§ 47.

Naar to eller flere have deltaget i Udførelsen af en Forbrydelse¹⁾, bliver enhver især at straffe som Gerningsmand²⁾. En forholdsmæssig ringere Straf, ikke under Halvdelen af den laveste og ikke over tre Fjerdedele af den højeste for Forbrydelsen i Loven bestemte Straf, bliver dog at anvende, naar en Deltager kun har ydet Hovedmanden en mindre væsentlig Bistand ved Iværksættelsen af dennes Forbrydelse³⁾.

¹⁾ Mot. 63. ²⁾ Rigsdagstid. 1864—65 Tillæg A Sp. 245 jfr. 251.

³⁾ Mot. 63 ff.

I. § 47, 1ste Pkt. HRT 1867. 573: Ikke deltaget i Beslutningen, men medvirket ved at afholde overfaldnes Ledsagere fra at komme til Hjælp: § 47, ikke § 54. HRT 1874. 358 (UFR 1875. 51): § 228 jfr. § 47 med Bemærkn., at Tilt. ikke kunde straffes baade for samtidig og efterfølgende Meddelagtighed. HRT 1889. 39 (UFR 606) anf. ved § 184 I, HRT 1899. 513 (UFR 1900. 233) anf. ved § 243 IV (Medgerningsmænd, § 47 ikke citeret).

HRT 1884. 152 (UFR 726), 1886. 391 (UFR 1887. 136): Modtaget Genstande til Unddragelse fra en Medtilt.s Konkursbo, § 260 jfr. § 47, 1; jfr. ogsaa HRT 1882. 849 (UFR 1883. 589) [dog til Dels § 47, 2, OR § 47, 2 i det hele]. — HRT 1891. 70: Behjælpelig ved Udfærdigelse af Proformaoverdragelse for at unddrage en Medtilt.s Kreditorer Fyldestgørelse, § 260 jfr. § 252 smh. med § 47, 1; jfr. ogsaa HRT 1878. 230 (UFR 941) [OR § 55]. — HRT 1879. 288 (UFR 1013): Besørget Pantsætning med Kundskab om, at Genstandene var lejede, § 253 jfr. § 47, 1 (KrimR § 47, 2). — HRT 1888. 491 (UFR 1889. 91): Bogholder uden egen Fordel hjulpet at skjule en andens Kasseangel ved urigtig Bogføring og Opgivelse af urigtig Saldo til Kasserevisionen, § 253 jfr. § 47, 1. — HRT 1891. 839 (UFR 1892. 578): Ladet sig fæste paa Skromt for at skaffe Fæstemanden Fæstegebyr, § 251 jfr. § 47, 1. — HRT 1880. 641 (UFR 1881. 436): Stiltiende paahørt en Medtilt.s svigagtige Opgivelse under en af Tilt. indledet og af Medtilt. derefter istandbragt Handel til Tilt.s Fordel; samtidig Meddelagtighed antaget. — HRT 1884. 125: Holdt Vagt under Tyveriets Udførelse, § 228 jfr. § 47, 1 (OR § 47, 2); jfr. HRT 1892. 696 (UFR 1893. 151) [§ 47 ikke citeret]. — HRT 1874. 11 og 1892. 106 (UFR 759), jfr. HRT 1898. 8, anf. ved § 203 VI. HRT 1885. 272 (UFR 1013) anf. ved § 193 II. HRT 1878. 577 og 1880. 388 anf. ved § 168 V. HRT 1898. 267 anf. ved § 185 II. HRT 1881. 72 (UFR 625) anf. ved § 243 IV. HRT 1889. 731 (UFR 1890. 314) anf. ved § 296 I.

II. § 47, 2det Pkt. HRT 1888. 491 (UFR 1889. 91): Boghol-

der hjulpet at skjule en andens Kassemangel ved at modtage en af denne i hans Paasyn forfalsket Toldkvittering og henlægge den paa dens Plads som Regnskabsbilag; § 274,¹ jfr. § 269,² jfr. § 47,². — HRT 1879. 288 (UFR 1013) og 1882. 849 (UFR 1883. 589) anf. ved I. HRT 1882. 719 anf. ved § 195. HRT 1892. 743 (UFR 1893. 165) anf. ved § 238 I. HRT 1893. 7 (UFR 504) anf. ved § 245 I a.

§ 48.

En lignende mindre Straf kommer til Anvendelse paa enhver, som før Udførelsen ved Raad eller Daad har ydet Gerningsmanden Bistand til Forbrydelsen. Dog kan en saadan Medhjælperes Straf nedsættes til en Trediedel af den ringeste Grad af den Straf, der i Loven er foreskrevet for den af Medhjælperen tilsigtede Forbrydelse.

HRT 1871. 91 (UFR 497): Bistand til Begunstigelse af enkelte af Medtilt.s Kreditorer, § 261 jfr. § 48. — HRT 1898. 604 (UFR 1899. 123): Kreditorer, der havde formaaet Debitor til umiddelbart før sin Fallit at skille sig af med Storstedelen af sine Aktiver til deres Fordel, anset efter § 261 jfr. § 48: smlgn. derimod HRT 1887. 374 (UFR 1888. 25) og 1893. 502 (UFR 1165): Frif. — HRT 1898. 583 (UFR 1899. 115): Laant en Medtilt. et Pengebeløb til Benyttelse som Indsats i Bondefanger-Pareer, § 255 jfr. § 48. HRT 1888. 182: Forsynet Medtilt. med urigtige Vægtsedler til Benyttelse ved Besvigelser, § 251 jfr. § 48. — HRT 1879. 294: Skaffet Medtilt. Tændstikker til Brug ved Ildspaesættelsen, Medtilt. givet dem tilbage og skaffet sig andre for ikke eventuelt at komme til at røbe Tilt., § 281 jfr. § 48. — HRT 1877. 220: §§ 281 og 259 jfr. §§ 48 og 51 samt 49. HRT 1873. 227 anf. ved § 160; HRT 1884. 324 (UFR 1156) anf. ved § 161 I; HRT 1878. 577 anf. ved § 168 V; HRT 1866. 762 (UFR 1867. 197) anf. ved § 182 I; HRT 1879. 421 (UFR 1880. 70) anf. ved § 182 II; HRT 1868. 118, 1885. 272 (UFR 1013) anf. ved § 193 II; HRT 1892. 106 (UFR 759) anf. ved § 203 VI; HRT 1892. 739 (UFR 1893. 163) anf. ved § 239.

§ 49.

Er Forbrydelsen ikke fuldbyrdet¹⁾, komme de i §§ 47 og 48 foreskrevne Regler til Anvendelse saaledes, at Straffen bestemmes i Forhold til den ved Forsøg paa Forbrydelsen forskyldte Straf²⁾.

¹⁾ § 44. ²⁾ § 46.

HRT 1872. 401: Given Anvisning ikke benyttet, § 48 jfr. § 46. — HRT 1871. 91 (UFR 497): Hjælp ved tilsigtet Unddragelse fra Konkursbo, § 260 jfr. § 49. — HRT 1875. 111 (UFR 612): Deltaget i

Forstikkelsen af Effekter, der fejlagtig antoges udlagte, § 253 jfr. §§ 46 og 47. — HRT 1877. 220: §§ 281 og 259 jfr. §§ 48 og 51 samt 49. — HRT 1866. 762 (Ufr 1867. 197): § 182 jfr. §§ 48 og 49 (anf. ved § 182 I). — HRT 1868. 118, 1871. 515, 1873. 307, 1876. 115, 1885. 272, 1893. 467 (Ufr 1152) anf. ved § 193 II.

§ 50.

Har nogen, efter allerede at have ydet Hjælp til en Forbrydelse, af egen Drift forebygget Udførelsen ved at bevæge Hovedmanden til at opgive den eller paa anden Maade, bliver han straffri. Har han forgæves bestræbt sig for at hindre Forbrydelsen, kan Straffen nedsættes under den i § 48 foreskrevne Grænse.

§ 51.

Har nogen, uden at have gjort sig skyldig til højere Straf efter næste Paragraf, ved Løfter, Opmuntringer eller andre Forestillinger søgt at virke til Iværksættelsen af en Forbrydelse¹⁾, t. Eks. ved at bestyrke et allerede fattet Forsæt eller fraraade dets Opgivelse, bliver hans Straf at bestemme efter de i §§ 48—50 givne Regler.

¹⁾ Mot. 69. Jfr. § 183, 2; forel. L. Nr. 244, 2. Nov. 1885 §§ 1 og 2 (ophævet ved forel. L. Nr. 109, 19. Juni 1888).

HRT 1890. 294 (Ufr 892): § 146 jfr. § 51, da Tilt. ved i Forbindelse med et Spørgsmaal, om vedk. var tilsagt til Møde i Retten, at ytre, at »det naturligvis var usandt«, hvad Tilt. sigtedes for under den indledede Undersøgelse, vilde antyde Ønske om, at vedk. skulde afgive falsk Forklaring. Jfr. iøvrigt mHt Spørgsm. om Forsæt Domme anf. ved* Kap. 5 I og § 146 II samt HRT 1888. 603 anf. ved § 145. — HRT 1898. 495: Efter at en Rude under Spektakler paa beboet Gaard var knust af Vanvare, ved Ansigtstudtryk og Minespil opægget til at fortsætte med at slaa Ruder itu, § 296 jfr. § 51; jfr. HRT 1885. 639 (Ufr 1886. 492) anf. ved § 98 I (§ 98 jfr. § 51 anvendt); HRT 1869. 374 (Ufr 1078) anf. ved § 109 (OR § 190 jfr. § 51, HR § 109, 2). HRT 1876. 94 (Ufr 693): Vidst og samtykket i Hustruens Afsendelse af Truselsbrev, § 245 jfr. § 51; jfr. herved HRT 1885. 272 [282]: § 193 jfr. § 55 (anf. ved § 193 II). HRT 1872. 382: Tilladt sin Hustru at anvende overtroiske Midler paa syge og modtaget de indkomne Penge, § 255 jfr. § 51. — HRT 1872. 593: Samtykket i at købe en Ting, som

Tilt. indsaa skulde stjæles, § 228 jfr. § 51 (anf. ved § 238 I). — HRT 1870. 66: Under Samtale om at komme bort fra Ladegaarden opfordret til ved Tyveri at skaffe de til Dimissionen fornødne Penge og faaet forevist Redskaber til Indbrud, §§ 228 og 229, 4, jfr. § 51 (KrimR § 52). — HRT 1890. 413 (UfR 1891. 14): § 281 jfr. § 51 (OR § 54); jfr. ogsaa HRT 1891. 595 (UfR 1892. 234) anf. ved § 146 III; HRT 1882. 244 (UfR 736) anf. ved § 54. HRT 1885. 419 (UfR 1886. 64) og 1886. 375 (UfR 1887. 128) anf. ved § 147 II. HRT 1878. 577 anf. ved § 168 V. HRT 1892. 739 (UfR 1893. 163) anf. ved § 239.

§ 52.

Den, der ved Løfter, Trusler eller andre Forestillinger har bestemt¹⁾ en anden til at begaa en Forbrydelse²⁾, skal, dersom denne bliver fuldbyrdet, straffes, som om han selv var Gerningsmand³⁾. Bliver Forbrydelsen ikke fuldbyrdet⁴⁾, straffes han, som om han havde gjort sig skyldig i et Forsøg paa Forbrydelsen⁵⁾. En forholdsmæssig mildere Straf indtræder, naar det ikke er lykkedes Anstifteren at bevæge den anden til at beslutte Forbrydelsen.

¹⁾ Mot. 71 jfr. 69. ²⁾ Mot. 62 jfr. 69. ³⁾ Mot. 70. ⁴⁾ § 44. ⁵⁾ § 46.

Jfr. § 183, 2; forel. L. Nr. 224. 2. Nov. 1885 §§ 1 og 2 (ophævet ved forel. L. Nr. 109, 19. Juni 1888).

HRT 1890. 350: Frif. mHt Tilskyndelse af Søn til urigtige Erklæringer, for at denne kunde slippe for Alimentation (OR § 257 jfr. § 52, 2 og 3). — HRT 1890. 294 (UfR 892): Sagt til en Medtilt., at han vel huskede, hvad han havde forklaret til Gendarmen; § 146 jfr. § 52, idet Tilt. derved tilsigtede at bevirke, at Medtilt. afgav urigtig Forklaring i Retten. HRT 1890. 413 (UfR 1891. 14): Udtalelser, der maatte opfattes og bleve opfattede som alvorlig mente Opfordringer til at sætte Ild paa Tilt.s Ejendom, § 281 jfr. § 52 (jfr. herved HRT 1894. 367 anf. ved Kap. 5 I). HRT 1899. 243: § 146 jfr. § 52, 2, forsaavidt anstiftede ikkun til en Politirapport havde afgivet den urigtige Forklaring og derpaa tilbagekaldt den. — HRT 1893. 65 (UfR 524): Udlovet Penge for Uterlighed mod en Pige, § 185 jfr. § 52. — HRT 1882. 533: Hholdsvis § 260 og § 260 jfr. § 52 i et Tilfælde, hvor OR havde anvendt § 260 jfr. § 54. — HRT 1873. 213 (UfR 879) anf. ved § 103 (Opfordring til en ubestemt Kreds. Hovedmænd trods mellemkommen Anholdelse). — Jfr. endvidere Domme anf. ved § 145 og § 146 II og III; HRT 1875. 627 (UfR 1876. 456), 1886. 234 (UfR 958), 1899. 4 (UfR 523) anf. ved § 147 I; HRT 1895. 609 (UfR 1896. 106) anf. ved § 147 II; HRT 1889. 276 (UfR 693) og 1884. 410 (UfR

1885. 24) anf. ved § 192 IV; HRT 1868. 118. 1873. 307, 1893. 467 (UfR 1152) og UfR 1889. 516 anf. ved § 193 II; HRT 1896. 473 anf. ved § 203 VI; HRT 1884. 650 (UfR 1885. 449) anf. ved 238 I; HRT 1881. 72 (UfR 625) anf. ved § 243 IV; HRT 1890. 344 (UfR 899) anf. ved § 281 II og ved § 300 I; KPRD i UfR 1885. 1065 og Kbh. ORD i UfR 1886. 999 anf. ved § 77.

§ 53.

Naar den, som har bestemt en anden til at begaa en Forbrydelse, bevæger ham til at opgive den, bliver han straffri, og det samme gælder, naar Anstifteren vel ikke har kunnet bevæge den anden til at opgive Iværksættelsen, men dog paa anden Maade har forhindret Forbrydelsen. Har han ikke gjort dette sidste, straffes han saaledes som i § 48 foreskrevet, dog at Straffen kan nedsættes, naar han har bestræbt sig for at forebygge Forbrydelsen.

Den, som har givet en anden Tilsagn om at iværksætte en Forbrydelse, men endnu ikke har foretaget nogen dertil sigtende Handling, straffes efter Reglerne i § 49, jfr. § 48. Tager han sit Tilsagn tilbage, førend han har foretaget nogen til dens Iværksættelse sigtende Handling, bliver han straffri, naar han forhindrer Forbrydelsen; i modsat Fald kan Straffen nedsættes eller efter Omstændighederne endog ganske bortfalde.

HRT 1889. 276 (UfR 693): Aftalt at ombringe Barnet ved Fødslen, dødfødt; henholdsvis § 192 jfr. § 53, 2. St., 1. Pkt. og § 192 jfr. § 52, 2. — HRT 1889. 473 (UfR 1152): § 145 jfr. § 53, 2. St., 1. Pkt. og § 145 jfr. § 52, 2 (anf. ved § 145). — HRT 1890. 344 (UfR 899): Frif., da Tilsagn ikke antoges givet: Medtilt. § 281 jfr. § 52, 2 (anf. ved § 281 II).

§ 54.

Have to eller flere i Samraad besluttet en Forbrydelses Udførelse ved fælles Bistand (Komplot)¹⁾, da skulle de, dersom Forbrydelsen er bleven fuldbrydet²⁾ eller begyndt³⁾, alle straffes som Gerningsmænd, om de endog kun have medvirket til den ved at deltage i Beslutningen. Er Forbrydelsen ikke kommen til Udførelse, straffes Deltagelsen i Beslutningen som Forsøg paa Forbrydelsen⁴⁾.

Have samtlige Deltagere af egen Drift opløst Komplotet, førend nogen Forbrydelse er begaaet, ere de straffri. Udtræder en enkelt Deltager, bliver han ligeledes fri for Straf, dersom han forebygger Forbrydelsen; i modsat Fald straffes han efter Bestemmelsen i § 48, dog at Straffen kan nedsættes, naar han har bestræbt sig for at hindre Forbrydelsen.

¹⁾ Mot. 75 jfr. 65. ²⁾ § 44. ³⁾ § 45. ⁴⁾ § 46.

§ 111; Strfl. f. Krm. Kap. 6; Sølov Nr. 56, 1. Apr. 1892 § 305.

HRT 1883. 574 (UfR 1884. 104): Begge deltaget i Udførelsen af de i Fællesskab besluttede Tyverier, § 54 ikke citeret; jfr. derimod HRT 1868. 164 (UfR 635). — HRT 1867. 573: Ikke deltaget i Beslutningen, § 47, ikke § 54. — HRT 1871. 639: Straf efter § 54 som Gerningsmand, da den udviste Medhjælp antoges ydet i Henh. til en foregaaende almindelig Aftale om at være behjælpelig ved Udførelsen af Tyveri. HRT 1882. 81 (UfR 647), 1891. 778 (UfR 1892. 550): Stiltiende Overenskomst, § 54. HRT 1883. 161 (UfR 819): § 190 jfr. § 54, idet Tilt., om han end ikke havde bestemt Medtilt. til Forbrydelsen, havde billiget ethvert af de til dens Iværksættelse foretagne Skridt og fuldstændig betragtet den som sin egen Forbrydelse samt aktivt deltaget i den første Handling til Iværksættelsen (Indkøb af Giften). HRT 1882. 244 (UfR 736): Samtaler om en paatænkt Brandstiftelse ikke antaget at have ført til en saadan Beslutning om Brandstiftelse ved fælles Bistand, at § 54 kunde anvendes, men en Deltager for sin Virksomhed i saa Hens. anset efter § 51; jfr. ligeledes § 51 i Stedet for § 54: HRT 1890. 413 (UfR 1891. 14) og 1891. 595 (UfR 1892. 234).

HRT 1887. 791 (UfR 1888. 457): Deltaget i Beslutning om at skyde gennem Ruden ind i en Dansesalon, § 296 jfr. § 54; jfr. ogsaa HRT 1900. 268 (UfR 783): Truffet Aftale om et Tyveri, men ikke deltaget i Udførelsen, § 228 jfr. § 54; HRT 1900. 474 (UfR 1901. 16): § 229, 4 jfr. § 54 (givet Anvisning paa det aftalte Tyveris Udførelse, som grovt); HRT 1897. 433: Aftalt Overfald i Forening, men ikke kommen til at tage aktiv Del deri, § 203 jfr. § 54. HRT 1877. 519 (UfR 1878. 110): Leveret en anden en Regnepenge til Udgivelse som et Pengestykke, Udbyttet delt; § 251 jfr. § 54. HRT 1899. 251 (UfR 784): Efter Overenskomst med en anden benyttet dennes Stilling som Borgerrepræsentant til at skaffe dem begge Fordel paa Kommunens Bekostning, § 257 jfr. § 54. — HRT 1898. 67 (UfR 449): En Kreditors Sagfører, der tillige var optraadt som Raadgiver og Vejleder for den insolvente Debitor, anset efter § 261 jfr. § 54 mHt Begunstigelse af enkelte Kreditorer. — HRT 1889. 754: § 281 jfr. § 54, 1. St., 2. Pkt., da det ikke var godtgjort, at den

stedfundne Ildebrand skyldtes Komplottanten (se ogsaa Ref. ved § 300 I. — Jfr. iøvrigt HRT 1884. 375 (UFR 1885. 15), 1891. 778 (UFR 1892. 550), 1893. 602 (UFR 1894. 41), 1894. 818 (UFR 1895. 315), 1875. 1 (UFR 555) anf. ved Kap. 5. I; HRT 1882. 533 anf. ved § 52; HRT 1900. 307 anf. ved § 238 I; HRT 1890. 344 (UFR 899) anf. ved § 281 II.

§ 55.

Den, som, efter at en Forbrydelse er bleven fuld­stændig iværksat, uden noget derom forud udtrykkelig eller stiltiende givet Tilsagn har gjort sig medskyldig i den ved Handlinger, der gaa ud paa at sikre Gerningsmanden den ulovlig erhvervede Fordel, selv at deltage i denne eller paa anden Maade at fortsætte den ved Forbrydelsen tilvejebragte retsstridige Tilstand, belægges med en Straf, der ikke overskrider Halvdelen af den højeste og ikke er mindre end Fjerdedelen af den laveste for Forbrydelsen i Loven foreskrevne Straf.

Jfr. § 56 i Slutn. — §§ 238 og 239, 267.

HRT 1874. 358 (UFR 1875. 51): § 228 jfr. § 47, ikke Straf baade for samtidig og efterfølgende Meddelagtighed. — HRT 1897. 597: Hjembragt de af Hustruen afbrækkede og foreløbig henlagte Grene, § 235 jfr. § 55; jfr. ogsaa HRT 1887. 551, 1893. 678 (UFR 1894. 75): § 235 jfr. § 55. — HRT 1877. 597 (UFR 1878. 148): § 247 jfr. § 55; jfr. HRT 1878. 137 (UFR 903), 1879. 439 (UFR 1880. 79), 1880. 321 (UFR 1881. 79) alle anf. ved § 247 II. — HRT 1875. 301 (UFR 1108), UFR 1893. 1240: Modtaget stjaalne Koster i den Tro, at de var fundne, Anal. af § 247 jfr. § 55. KPRD i UFR 1892. 1190: Givet Laan mod Pant i en Symaskine, der antoges betroet til Reparation, men var stjaalen, Anal. af § 253 jfr. § 55. HRT 1901. 101 (UFR 476): Af en medtilt. falsk Spiller ladet sig udbetale et Pengebeløb, efter hvad Tilt. indsaa for at tie med, hvad han havde set, § 255 jfr. § 55. HRT 1882. 112 (UFR 661): Laante Sække tilbageholdte af Manden, Hustruen ved de øvriges Aflevering opgivet, at der ikke var flere, § 256 (OR jfr. § 55). HRT 1895. 118 (UFR 611): § 257 jfr. § 55 (anf. ved § 251 IV). HRT 1871. 91 (UFR 497): Til Foræring modtaget Varer, unddragne fra Giverens Konkursbo, § 260 jfr. § 55; ligesaa HRT 1877. 51 (UFR 808): Efter Husbonds Opfordring leveret et ved Udlæg hos denne fordulgt Beløb til en Nabo; jfr. herved HRT 1878. 230 (UFR 941): § 260 jfr. § 47 (OR § 55), Bistand til selve Unddragelsen. HRT 1873. 286 (UFR 1040): Modtaget Andel i Penge, der var modtagne tilbage ved Udgivelsen af en falsk Mønt, § 267

jfr. § 55; jfr. ligeledes HRT 1885. 272 (282): § 193 jfr. § 55 (anf. ved § 193 II). — HRT 1877. 466 (UfR 1878. 86): Hustruen dels modtaget, dels forbrugt Varer og Penge, som en Købmand havde ladet dem faa paa Kredit, efter at hendes Mand havde leveret en falsk Obligation som Sikkerhed, § 268 (og § 270) jfr. §§ 55 og 56.

§ 56.

Har den med sin Ægtefælle samlevende Hustru ved sit Afhængighedsforhold til ham ladet sig bevæge til med ham at deltage i en Forbrydelse, kan den almindelige for den udviste Meddelagtighed i Loven foreskrevne Straf nedsættes, og dersom det maa antages, at hun ved at afslaa hans Begæring vilde have udsat sig for Mishandling eller være bleven nødsaget til at drage fra ham, kan hun endog efter Omstændighederne forskaanes for al Straf.

Det samme skal gælde om andre, der paa Grund af deres Afhængighedsforhold til de Personer, i hvis Hus de leve og have deres Underhold uden derfor at yde Vederlag, have ladet sig forlede til med dem at deltage i en Forbrydelse¹⁾, saavel som om Børn under 15 Aar, der af ældre Personer, som ifølge deres Forhold til dem maa antages at have en særegen Indflydelse over dem, ere blevne bevægede til at yde dem Bistand til en Forbrydelse²⁾. — For den i § 55³⁾ omhandlede Medskyld i Forbrydelser blive Børn under 15 Aar ikke at straffe.

¹⁾ Jfr. den mildere Straf i §§ 161 og 162. ²⁾ Jfr. herved §§ 109, 3 og 110. ³⁾ Jfr. §§ 238 og 239.

HRT 1883. 686 (UfR 1884. 191): § 229, 4 jfr. §§ 47 og 56, Hustruen vel ikke handlet af Frygt for egentlig Mishandling, men under H. t. Forholdet til Manden, der behandlede hende haardt, troet at maatte efterkomme hans vedholdende Opfordringer. HRT 1881. 391: Efterfølgende Meddelagtighed i Mandens Tyverier, modvillig, men bange for at gøre ham imod, § 238 jfr. § 56. HRT 1899. 417: Af Frygt for Mishandling ikke turdet nægte Manden sin Medvirken (Tyverier), § 56 anvendt. HRT 1871. 613: § 238, idet der ikke fandtes Føje til at anvende § 56. HRT 1871. 536: Hustru anstiftet til Falsk af sin Mand, Trusler eller Mishandling ikke anvendt, § 268 jfr. § 56. — HRT 1877. 466 (UfR 1878. 86): § 268

(og § 270) jfr. §§ 55 og 56 (anf. ved § 55; § 56 anvendt af HR uden Henvisning til særlige Omstændigheder); jfr. ligeledes HRT 1881. 530 (UfR 1882. 142): § 268 jfr. §§ 46 og 56 (indtrængende Paavirkning, anf. ved § 276 III). — HRT 1895. 609 (UfR 1896. 106): § 147, ² jfr. § 56 (anf. ved § 147 II). HRT 1877. 890 (UfR 1878. 631): § 190 jfr. §§ 48 og 56 (anf. ved § 190 II). HRT 1901. 405 (UfR 881) anf. ved § 197 (Hustruen frygtet Overlast, frif. efter § 56). Vib. ORD i UfR 1899. 446: § 163 og § 176 jfr. § 163, Steddatteren frif. efter § 56 (anf. ved § 163). HRT 1884. 324 (UfR 1156): Bistand til Mandens Blodskam, men handlet af Frygt for Manden, foreholdt ham det urigtige og advaret Døtrene, § 161 jfr. §§ 48 og 56 (anf. ved § 161 I).

SJETTE KAPITEL.

Om Straffens Udmaaling og Nedsættelse i visse Tilfælde samt om Forbrydelsens Gentagelse.

§ 57.

Ved Straffens Udmaaling¹⁾ indenfor de i Loven fastsatte Grænser skal fornemmelig tages Hensyn dels til Gerningens større eller mindre Farlighed med særligt Hensyn til Tid, Sted og Udførelsesmaade, Genstandens Vigtighed og Skadens Omfang og Størrelse, dels til den større eller mindre Styrke og Fasthed i Gerningsmandens Villie, Bevæggrundene til Handlingen, hans Opdragelse, Alder²⁾ og foregaaende Vandel³⁾, hans særegne Stilling til den forurettede⁴⁾ og hans efter Gerningens Udførelse udviste Forhold.

¹⁾ Jfr. mHt. Bøder § 59 og § 30, ²⁾ Ang. Tilvejebringelse af Daabsattest etc. Fr. 21. Maj 1751 § 1, Fr. 3. Juni 1796 § 38, Pl. 5. Maj 1797, jfr. ogsaa JMSkr. Nr. 264, 18. Sept. 1891 (Fødselsattester til Brug i offentlige Sager bør rekvireres direkte hos vedk. Sognepræst). ³⁾ Ang. Indhentelse af Oplysninger desangaaende Rskr. 20. Dec. 1799 (ikke fornødent at søge Underretning fra udenrigs Steder om Forbryderens Vandel); Fr. 13. Okt. 1819 §§ 4 og 5, JMSkr. 29. Aug. 1857, Cirk. 24. Apr. 1858, Skr. 16. Maj 1860, 30. Maj 1863, Cirk. Nr. 242, 11. Dec. 1896 (S. 247—8); jfr. ogsaa L. 11. Febr. 1863 § 16 (i offentlige Politisager søges Oplysning om foregaaende Vandel

kun, naar der er særlig Anledning dertil). Fr. 8. Sept. 1841 § 4 (ang. foregaaende Vandels Betydning mHt Spørgsm. om foreliggende Indiciers Tilstrækkelighed). ⁴) HRT 1893. 180 (UFR 761): Straffen for Injurier bestemt til en Bøde, da fornærmede ikke nærrede Ønske om Fængselsstraf. HRT 1894. 599 (UFR 1895. 63): Hensyn taget til en en 14aarig Tilt. af det krænkede Pigebarns Fader tildelt Revselse. — Jfr. HRT 1866. 529 anf. anf. ved § 190 II.

»Formildende» eller »skærpende« Omstændigheder fremhæves i adskillige §§ ved Strafframmens Fastsættelse. Dels i, dels uden Forbindelse hermed fremhæves flere Steder et bestemt Forhold som formildende (resp. strafnedsættende) eller skærpende (resp. strafforhøjende), jfr. saaledes som formildende (resp. strafnedsættende) §§ 56, 109, 110, jfr. Strfl. f. Krm. §§ 65, 94, 109 (personlig Afhængighed etc.); Strfl. §§ 40, ₂, 102, 187, 189, 205, til Dels 206 og 219, Strfl. f. Krm. §§ 123 og 131 (Foranledn. givet af den overfaldne [dræbte]); Strfl. f. Krm. § 155 (rimelig Anledn. til at anse sig berettiget); Strfl. § 147 jfr. § 102 (ubeføjet Krav fra det offentliges Side); §§ 103, ₂, 1. Pkt., 160 i Slutn., 268 i Slutn., 271, 274, 281, ₂ i Slutn. (mindre grovt objektivt Forhold); §§ 197 og 288, ₂ (ikke virkelig Fare til Stede); §§ 159 og 160 (Samlivet ophævet etc.); §§ 168, 170, 171, ₁ (Kvinden berygtet); §§ 235, 247, 256, 278, ₂, 282 (Forbrydelsens Ubetydelighed); § 150 (villet fri sig for Straf); § 171, ₂ (for at formaa til Ægteskab, jfr. § 175); §§ 268 i Slutn., 287, ₂, 288, ₂, Strfl. f. Krm. §§ 106, 110 (mindre graverende Hensigt); Strfl. § 203 (ikke Overlæg); §§ 45, ₂, 53, ₂, 54, ₂, 60, 103 i Slutn., 145, 146, 150, 151, 242, 295, Strfl. f. Krm. §§ 65, 66, 92, 94, 102, 103, 109 (Tilbagetræden, Oprettelse etc., Selvangivelse). Jfr. mHt fakultativt eller ubetinget Bortfald af Straf: § 7 (Straf i Udlandet for samme Forhold); § 58 (uforskyldt Varetægtsfængsel); § 135, ₄ (Kassemanglen dækkes); §§ 166 og 175 (efterfølgende Ægteskab); §§ 254 og 284 (Erstatning); § 295 (Anmeldelse), jfr. ogsaa de ovenfor anf. §§ 40, ₂, 45, ₂, 53, ₂, 54, ₂, 56, 109, ₃, 110, ₂, 206, 219.

Omvendt fremhæves som skærpende (resp. strafforhøjende): §§ 197, 244, 286—290 jfr. Strfl. f. Krm. §§ 142, 189, 192 (kvalificerende Følge); Strfl. §§ 188, 189, 204, 205, 280, 282, ₂, Strfl. f. Krm. §§ 158, 175, 192 (særlig Farlighed indset); Strfl. §§ 190, 192, 200 i Slutn., jfr. 203 (Overlæg); § 133 (kvalificeret Hensigt); §§ 191, 201, 202, jfr. 203 (visse nærpaarørende); § 243 (Mishandling eller særlig farlig Karakter); § 208 (Vedtagelse om Duellens Fortsættelse til den enes Død); § 228 (Opbrydning af Gemmer, særlig Lejlighed benyttet etc.); § 229, ₄ i Slutn. (Indsnigen etc.); § 239 (Vane eller Næringsvej); §§ 247, 248, 251—253, 255, 277, ₁, 278, ₁, 279, jfr. ogsaa § 243, Strfl. f. Krm. §§ 112, 135, 136, 139, 166, 180, 195 (Gentagelse skærpende indenfor Strafframmen, jfr. ogsaa Jagtlov Nr. 79, 8. Maj 1894 § 23, Sprængstofflov Nr. 74, 7. Apr. 1899 § 11; se der-
Straffeloven.

imod mHt særskilt Gentagelsesvirkning Henvisninger under § 61). — I Strfl. f. Krm. fremhæves visse bestemte Forhold som altid skærpende (§ 52) samt iøvrigt ved de forskellige Forbrydelser en Række mere specielle, dels formildende, dels skærpende Omstændigheder.

Domstolene anføre sædvanligvis ikke § 57 udtrykkelig ved Straffens Bestemmelse.

§ 58.

Har den skyldige været underkastet en langvarig Varetægtsarrest, uden at denne maa tilskrives hans eget Forhold under Sagen, skal dette ved Straffens Udmaalning komme i Betragtning som en formildende Omstændighed. Befindes hans Forhold kun at egne sig til Straf af en kortere Tids simpelt Fængsel eller Fængsel paa sædvanlig Fangekost, kan endog efter Domstolenes Bestemmelse den lidte Varetægtsarrest træde i Stedet for Straf.

L. Nr. 52, 5. Apr. 1888 (Erstatn. for uforskyldt Varetægtsfængsel) §§ 1 og 5. JMSkr. Nr. 214, 10. Nov. 1876: Tilladt en efter Undersøgelsens Slutning hensiddende Varetægtsfange herunder at afsones to ham tidligere idømte Fængselsstraffe.

HRT 1890. 334, 1891. 684, 1892. 746, 1897. 257 (Ufr 768), 1898. 389, 1900. 1: Lavere Straf i Betragtning af en mere langvarig Varetægtsarrest, end der kunde tilskrives Tilt.s eget Forhold; jfr. HRT 1894. 667 (Ufr 1895. 83): Henvisning til Arrestens Forlængelse ved Inddragning af Forhold, hvorfor Tilt. ikke kunde straffes; HRT 1896. 178 (Ufr 722): Lavere Straf under Misbilligelse af Varetægtsfængslets Langvarighed; ligesaa HRT 1895. 70 under Misbilligelse af, at Undersøgelsen ikke var fremmet med behørig Hurtighed. — Straf bortfalden paa Grund af udstaaet Varetægtsfængsel: HRT 1883. 578: § 161 jfr. § 46, smh. med §§ 37 og 21; HRT 1895. 82 (Ufr 594): § 263 (andre, ikke strafbare Forhold inddragne under Undersøgelsen); HRT 1882. 661 (Ufr 1883. 201): § 203 jfr. § 40, 2; HRT 1895. 713 (Ufr 1896. 319): 16aarig Duetyv; HRT 1889. 628 (Ufr 1890. 86): § 256 jfr. § 253; HRT 1897. 25 (Ufr. 458): § 257; HRT 1897. 695: § 262, 2, jfr. Kkl. § 148; HRT 1898. 44: § 147, 2; HRT 1898. 6 (Ufr 423), 1899. 221 (Ufr 773): Modstand og Fornærmelser mod Embeds- og Bestillingsmænd; HRT 1899. 208 (Ufr 759): § 155. HRT 1895. 609 (Ufr 1896. 106) anf. ved § 56. — HRT 1900. 526 (Ufr 1901. 35): Misbilliget, at en Tilt. ikke var løsladt efter Sagens Paadømmelse med det Resultat, at Varetægtsarresten skulde træde i Stedet for Straf. — HRT 1886. 178 (Ufr 924): En efter §

202 forskyldt Straf anset afsonet ved allerede udstaaet Straf for Forbrydelser, hvori Tilt. iøvrigt var uskyldig (Fejøsagen). — HRT 1901. 153 (UfR 493): Betleri, Anal. af § 58.

§ 59.

Ved Fastsættelsen af Bøders Størrelse bliver særligt at tage Hensyn til den skyldiges Formuesforfatning.

Jfr. § 30. Mot. 33 f.

§ 60.

Har den skyldige efter Forbrydelsens Udførelse vist virksom Bestræbelse for at fjerne eller dog saavidt muligt at formindske de skadelige Følger af samme, skulle Domstolene under iøvrigt formildende Omstændigheder være bemyndigede til at nedsætte Straffen under dens lovbestemte laveste Grad, dog ikke under det halve. Det samme gælder, naar nogen frivillig har angivet sig selv som skyldig eller medskyldig i en Forbrydelse og desangaaende afgivet fuldstændig Forklaring.

I. Anvendelse af § 60, 1ste Pkt. HRT 1873. 397: Hindret Hævning paa de stjaalne Sparekassebøger af andre end de berettigede. HRT 1880. 626 (UfR. 1881. 429): Sørgt for, at besvegne intet Tab led. HRT 1887. 666 (UfR 1888. 398): Omdelingen af det Fornærmelsen indeholdende Blad standset, de omdelte Eksemplarer saavidt muligt indsamlede og ny Eksemplarer med Ændring af et enkelt fornærmeligt Udtryk omdelte. HRT 1888. 472 (UfR 1889. 82): I bestjaalnes Kiste henlagt et Pengebeløb, som Tilt. antog for fuld Erstatn. for den derfra stjaalne Pung med Penge. — HRT 1888. 555: Virksom Bestræbelse for at faa de indsendte falske Ordresedler annullerede. HRT 1892. 261: Tilskrevet bestjaalne at ville bringe det stjaalne tilbage ved Lejlighed. HRT 1893. 715 (UfR 1894. 308): Efter Trusel om Anmeldelse indløst det stjaalne og pantsatte Ur og bragt Ejeren det.

II. Selvangivelse. HRT 1867. 265 (UfR 350): Intet Hensyn taget til Selvangivelse om Brandstiftelse begaaet for at komme i en Strafanstalt; jfr. ogsaa HRT 1872. 159 (UfR 601). HRT 1876. 217 (UfR 1157): Intet Hensyn taget, da Politiet efter foretagen Anmeldelse havde paabegyndt Undersøgelse; ligeledes HRT 1876. 398 (UfR 1877. 174): Selvangivelse om Drab af eget Barn vidende om, at Hustruen, overfor hvem Tilt. havde tilstaaet Drabet, Dagen forinden havde anmeldt dette. HRT 1876. 73 (UfR 685): Selvangivelse, § 60 ikke paaberaabt (Straffen holdt indenfor normal Ramme); jfr. ogsaa HRT 1894. 529: Undvegen Tilt. selv meldt, sig som skyldig i Tyveri. HRT

1879. 279: Hensyn taget til Selvangivelse om nogle, men ikke alle de begaaede Forbrydelser. HRT 1897. 214: § 60, 2 anvendt i et Tilfælde, hvor Selvangivelse (§ 176 jfr. § 161) forelaa som Anmeldelse om at være Fader til det af Tilt.s Barnebarn fødte Barn.

§ 61¹⁾.

Naar der for Gentagelsen af en Forbrydelse er i Loven fastsat en højere Straf end den i Almindelighed foreskrevne²⁾, kan denne højere Straf dog ikke idømmes Gerningsmanden, medmindre han for den tidligere Forbrydelse i den danske Stat er kendt skyldig³⁾, forinden han igen forbrød sig, og hin Forbrydelse derhos er forøvet, efter at han har opnaaet sit 18de Aar.

Naar der, efter at den tidligere Straf er udstaaet, er forløbet en Tid af 10 Aar, førend den ny Handling er begaaet, komme i Stedet for Bestemmelserne om Gentagelse de almindelige Regler om Straffens Udmaalning i § 57 til Anvendelse.

¹⁾ Jfr. § 307. ²⁾ Jfr. §§ 114, 115, 230—232 jfr. 237, 238, 239, 240, 241, 246, 277, 2, 278, 2. ³⁾ Mot. 90. Strfl. f. Krm. § 151.

Strfl. f. Krm. §§ 84—86, 88, 140, 151; Toldfr. 1. Febr. 1797 § 107; Fr. 9. Marts 1838 § 5; Pl. 27. Nov. 1839 § 1; Næringslov 29. Dec. 1857 §§ 75—78 jfr. 82; L. Nr. 47, 1. Apr. 1887 §§ 38—40, 43, Helligdagslov Nr. 48, 1. Apr. 1891 § 5, Varemærkelov Nr. 52, 11. Apr. 1890 § 12; Patentlov Nr. 69, 13. Apr. 1894 § 25; L. Nr. 70, 27. Apr. 1894 § 1 jfr. § 4.

Gentagelse som blot skærpende Omst., se Henvisninger ved § 57.

Gentagelsesvirkninger, liggende udenfor sædvanlig Straf: Toldfr. 1. Febr. 1797 § 107, Næringslov 29. Dec. 1857 §§ 76, 78 og L. Nr. 47, 1. Apr. 1887 § 39, L. Nr. 55, 5. Apr. 1888 §§ 8 og 9 (Forbrydelse af Næringsret); Jagtlov Nr. 79, 8. Maj 1894 § 23, Ferskvandsfiskerilov Nr. 63, 26. Mts 1898 § 11 (Konfiskation); Margarinelov Nr. 43, 22. Mts 1897 § 17 (Dommens Bekendtgørelse); L. Nr. 47, 10. Apr. 1874 § 6 (Underkastelse af regulativmæssige Forskrifter om Tilsynet med løsagtige Fruentimmer).

I. § 61, 1ste Pkt. HRT 1872. 281 (UfR 901): Gentagelsesvirkning, skønt Sagens Akter ikke kunde tilvejebringes. — HRT 1890. 21: Ved Krigsretsdom idømt militær Straf for Tyveri, Gentagelsesvirkning; jfr. ogsaa HRT 1895. 825, 1896. 283, 1898. 361. — HRT 1871. 664 (UfR 1872. 353): Gentagelsesvirkning tillagt Dom afsagt i Medfør af § 6. — HRT 1886. 71, 1894. 484 (UfR 1231), 1896. 126, 1900. 228: Gentagelsesvirkning tillagt en senere stadfæstet Dom

mHt Forbrydelser begaaede under Appellen (jfr. Mot. 90; at Dommen end ikke var forkyndt, ses bestemt i den førstnævnte Sag); jfr. ogsaa HRT 1875. 284 (begge Sager under eet indankede for HR) og 1890. 8 (Ufr 525): Den ny Sag paakendt af HR a prima instantia under Appellen af den tidligere; HRT 1896. 692, 1897. 126, 1900 17, 73, 97 (uberettiget Næringsbrug).

HRT 1867. 206 (Ufr 668), 1873. 90, 1875. 514 (Ufr 1876. 314), 1889. 624, 1890. 605 (Ufr 1891. 112), 1893. 415 (Ufr 1135), 1895. 486: Dom. for 3., 4., 5. Gang (osv) begaaet Forbrydelse er betinget af tidligere Dom henholdsvis for 2., 3., 4. Gang (osv) begaaet Forbrydelse (Mot. 91); jfr. HRT 1873. 255 (Ufr 1029): Uden Indflydelse paa Gentagelsesvirkningen, at den ældre Dom, der straffede for 3. Gang begaaet Tyveri, paaheraabte § 230 i Stedet for § 231; HRT 1897. 366 (Ufr 811): Gentagelsesvirkning som Dom for 3. Gang begaaet Tyveri. skont Dommen uden Paaheraabelse af § 231 alene straffede som for 5. Gang begaaet Hæleri; HRT 1897. 373: En for gentaget Tyveri overgaaet Dom under Hensyn til tidligere Domme i Medfør af § 241, 1 taget i Betragtning som Dom for gentaget Hæleri, skont dette ikke var udtrykkelig nævnt i Dommen. — Kritik af tidligere Domme mHt Statuering af Gentagelsesvirkning (jfr. Mot. 91): HRT 1881. 78, 1885. 64 (Ufr 619), 1896. 412 (Ufr 1055): Dom for Forbrydelser begaaede inden det fyldte 18. Aar fejlagtig tillagt Gentagelsesvirkning; HRT 1901. 506 (Ufr 1902 B 25): Forsøgsdom fejlagtig tillagt Gentagelsesvirkning; HRT 1884. 220: Tidligere Dom burde kun have straffet som for 2. Gang Hæleri; HRT 1872. 181: Mangler ved Beviset i den tidligere Sag; jfr. ogsaa HRT 1898. 576 [ulovligt Næringsbrug].

HRT 1876. 98 (Ufr 695), 1886. 204 (Ufr 942), 1889. 767 (Ufr 1890. 332), 1895. 89 (Ufr 600), 1897. 203: Gentagelsesvirkning tillagt Domme efter § 39 under den normale Strafframmes Minimum; jfr. derimod Vib. ORD i Ufr 1898. 367: Straffen i den tidligere Sag ved Dommerens Fejl fastsat under det lovbestedte Minimum (Dissens). — HRT 1866. 694 (Ufr 1867. 35), 1867. 305 (Ufr 1004), 1886. 308 (Ufr 1887. 102), 1889. 150, 1896. 94, 1899. 430: Dom for Forsøg har ikke Gentagelsesvirkning. — Spørgsmaal om Gentagelsesvirkning (udover de positive Bestemmelser i §§ 240, 241 og 246) af Domme for Meddelagtighed: HRT 1881. 66: Gentagelsesvirkning. da den udviste Meddelagtighed i det mindste til Dels havde hørt under 1. Led af § 47; jfr. ogsaa KPRD i HRT 1884. 220 (Gentagelsesvirkn. nægtet, da det ikke kunde ses, om § 47, 1 eller 2 var anvendt; HR kom af andre Grunde ikke ind herpaa); fremdeles HRT 1876. 430, 1893. 63, 1900. 645: Dom efter § 228 jfr. § 47, Gentagelsesvirkning (Straffen var ikke under Minimum for Gerningsmandens Forbrydelse, jfr. ogsaa HRT 1896. 264); HRT 1882. 625: Dom efter § 228 jfr. § 47, 2, ikke Gentagelsesvirkning; HRT 1892.

424 (UfR 1221): Dom efter § 232, 1, jfr. § 47, ikke Gentagelsesvirkning (Straffen var under Minimum efter § 232). — HRT 1869. 279 jfr. 1868. 633: Dom efter § 235 har ikke Gentagelsesvirkning; jfr. HRT 1874. 274 (UfR 1068): Ej heller Spørgsm. om Gentagelsesvirkning overfor § 235.

II. Forældelse af Gentagelsesvirkning (§ 61, 2 det Pkt).
 HRT 1882. 346, 1884. 58 (UfR 682): Tilstrækkeligt, at blot nogen af de Forbrydelser, mHt hvilke Gentagelsesvirkning er foreskrevet, er begaaet inden de 10 Aar. — HRT 1873. 427 (UfR 1874. 145), 1889. 463 (UfR 1150): Dom for Hæleri afbryder ikke Forældelsen af ældre Tyvdoms Virkning i Hens. til Gentagelsesstraf for Tyveri, men vel af dens Virkning som for Hæleri; jfr. ogsaa HRT 1901. 517. — HRT 1873. 55 (UfR 784): Ikke tillagt Betydning, at der var forløbet over 10 Aar, siden Livstidsstraffen i Henh. til den Gentagelsesvirkningen begrundende Dom var bleven eftergivet ved Benaadningsresolution indeholdende sædvanlig Klausul om Genindsættelse i Tilfælde af ny Forbrydelser. — Kbh. ORD i UfR 1897. 726: Ulovlig Omløben, Grundsætningen i § 61, 2 anvendt; ligeledes UfR 1888. 901: Ulovlig Brændevinsudskænkning (Gentagelsesvirkning mHt ulovligt Næringsbrug bevaret ved mellemkommen Dom herfor); jfr. derimod UfR 1892. 276 og 1893. 880.

SYVENDE KAPITEL.

Om Sammenstød af Forbrydelser og Straffens Forandring i visse Tilfælde.

§ 62.

Findes nogen under samme Sag¹⁾ skyldig i flere Forbrydelser²⁾, bliver Straffen for disse at fastsætte under eet, saaledes at de alle medvirke til at bestemme dens Størrelse; dog bortfalder Spørgsmaalet om yderligere Straf for de øvrige Forbrydelser, naar den største af de begaaede Forbrydelser medfører Livsstraf eller Strafarbejde paa Livstid.

Dersom Forbrydelserne alle staa under den samme Straffebestemmelse, kan dennes højeste Grad ikke overskrides; staa de under forskellige Straffebestemmelser, bør Straffen ligeledes ordentligvis holde sig indenfor Grænserne af den Bestemmelse, som hjemler den største

Straf, men denne kan dog, naar der ved flere Handlinger er begaaet Forbrydelser af forskelligt Slags³⁾, efter Omstændighederne forhøjes med indtil det halve.

Undtagelsesvis skulle Domstolene, naar den skyldige paa samme Tid skal dømmes for en større og for en forholdsmæssig kun ubetydelig Forbrydelse, være bemyndigede til at anvende endog den ringeste Grad af den for hin foreskrevne Straf, naar denne efter Omstændighederne i det hele maa anses tilstrækkelig.

¹⁾ Fr. 3. Juni 1746 § 6, Fr. 21. Maj 1751 § 6, Fr. 29. Nov. 1837 § 5. ²⁾ Mot. 98. ³⁾ Mot. 97.

Næringslov 29. Dec. 1857 § 81.

I. § 62, 1ste Stykke. a) »Flere Forbrydelser«. HRT 1887. 709 (UfR 1888. 423) anf. ved § 45 IV; HRT 1900. 400 anf. ved § 98 II; HRT 1882. 211 (UfR 713) og 1897. 422 anf. ved § 100; Domme anf. ved § 107; HRT 1891. 164 (UfR 695), 1892. 444 (UfR 1230), 1897. 467 (UfR 1100) anf. ved § 125; Domme anf. ved § 161 II, § 168 VII, § 173, § 174 V; HRT 1890. 319 (UfR 897) anf. ved § 183; Domme anf. ved § 202 II og § 210 III; HRT 1877. 138 (UfR 852) anf. ved § 211; Domme anf. ved § 225 III; KPRD i UfR 1901. 926 anf. ved Kap. 23 VII; HRT 1884. 127 (UfR 712) smst. VIII; HRT 1869. 284 (UfR 663) smst. og ved § 238 IV; HRT 1891. 193 (UfR 713) anf. ved § 243 I; HRT 1882. 156 (UfR 695) anf. ved § 284 II. — HRT 1872. 571: Indbrudstyveri efter tidligere forgæves Forsøg, § 229, 4 jfr. til Dels § 46. HRT 1871. 573 (UfR 1872. 71): Forledelse til falsk Forklaring tillige straffet som Forsøg paa Bedrageri. HRT 1872. 507 (UfR 1873. 221): Falske Attester benyttede ved Betleri, § 270 og L. 3. Mts 1860 § 3; ligeledes HRT 1883. 711; jfr. HRT 1872. 133 (UfR 591): Falsk Bønskrift, alene L. 1860 § 3; ligesaa HRT 1868. 56 (UfR 487): Foregivende om at samle Bidrag til en tilskadekommen Person. Jfr. iøvrigt Domme anf. ved § 268 If i Slutn. (Falsk ikke tillige straffet som Bedrageri).

b) § 62, 1ste Stykke, sidste Led. Yderligere Strafskyld for andre Forbrydelser absorberet ved Straffen efter § 190: HRT 1877. 797 (UfR 1878. 580), 1891. 289 (UfR 1032), 1895. 40 (UfR 539), 1900. 37. — HRT 1887. 181, 1900. 19: Strafskyld for Overtrædelse af Politivedtægt absorberet ved Straffen efter § 203; smilgn hermed HRT 1901. 667 (UfR 1902 B 94): Ved Siden af Straf efter § 210 (tvivlsomt Voldtægtstilfælde) særskilt Bødeansvar for Overtrædelse af Politivedtægt.

II. § 62, 2det Stykke. HRT 1897. 369, 392, 1900. 566, 1901. 606: Straf for Tyveri og Betleri (Løsgænger, Overtrædelse af Tilhold) under eet fastsat til Strafarbejde. HRT 1896. 404: Falsk,

Betleri og Kvaksalveri (1ste Gang), Straffen under eet fastsat til Vand og Brød; HRT 1897. 818 (UfR 1898. 265): 15aarig Dreng under offentlig Politisag (L. 11. Maj 1897 § 1) efter § 200 jfr. § 37 og vedk. Politivedtægt jfr. L. 4. Fbr. 1871 § 6 anset under eet med Rottingstraf. HRT 1897. 378 (UfR 972): 1 Forbindelse med Straf for Tyveri idømt Bøde for Overtr. af Værnepligtslov 6 Mts 1869 § 13. HRT 1872. 552 (UfR 1873. 415): Bøder efter Næringsloven og Giftloven fastsatte hver for sig (tilfaldende forsk. Kasser). HRT 1893. 418: Bødestraf efter Margarineloven og Næringsloven fastsat under eet. — HRT 1897. 611 (UfR 1898. 47) m. fl. Domme anf. ved § 64.

III. § 62, 3dje Stykke. HRT 1879. 220: §§ 228, 229, 4 og 247 jfr. § 37, Vand og Brød i 4 × 5 Dage, Henviisning til § 62, 3 slettet af HR; jfr. ogsaa HRT 1871. 515 (527).

§ 63.

Naar en Forhøjelse af den for den paagældende Forbrydelse lovbestemte Straf i Medfør af forrige Paragraf ikke vilde kunne finde Sted uden Overskridelse af de for de enkelte Strafarter fastsatte Begrænsninger, bliver Straffen i det hele at forandre til en Straf af den nærmest paafølgende strængere Art efter det i Kap. 2 bestemte Forhold¹⁾.

Den i Kap. 2 § 11 fastsatte Grænse for tidsbestemt Tugthusarbejde skal dog ikke være til Hinder for i det her omhandlede Tilfælde at idømme saadant Strafarbejde for en Tid af indtil 24 Aar, ligesom ogsaa Grænsen for simpelt Fængsel kan forhøjes til 3 Aar.

¹⁾ § 31 jfr. §§ 25 og 28, § 32. — Mot. 99. Strfl. f. Krm. § 53.

§ 64.

Oplyses det, efter at nogen er dømt for en eller flere Forbrydelser, at han da tillige havde begaaet andre Forbrydelser, bliver der under en ny Sag at idømme ham en Tillægsstraf svarende til den Strafforhøjelse, som de saaledes senere oplyste Forbrydelser vilde have medført, hvis de vare blevne inddragne under den ældre Sag¹⁾. Forsaavidt den 'skyldige paa den Tid, Dommen falder i den ny Sag, endnu ikke har udstaaet den ham tidligere idømte Straf, og denne bestod i Strafarbejde, kan saadant idømmes ham som Tillægsstraf i kortere

Tid end den i Kap. 2 § 11 i Almindelighed for de forskellige Arter Strafarbejde foreskrevne korteste Tid.

¹⁾ Mot. 100.

JMSkr. Nr. 322, 14. Dec. 1872 om Værnetinget for Sag ang. senere oplyste Forbrydelser. JMSkr. 12. Sept. 1866: Tillægsstraf efter § 64 af Forbedringshusarbejde maa betragtes som en ny Straf og følgelig kun som en Enhed med den tidligere Straf i det i § 15 nævnte Tilfælde. JMSkr. Nr. 141, 1. Juni 1898: L. 13. Apr. 1894 om Æresoprejsning uden Bevilling anvendelig trods Tillægsstraf efter § 64 under en ny Sag.

HRT 1871. 639: En tidligere for 3. Gang begaaet Tyveri straffet Person anset med Tillægsstraf i Medf. af § 64 efter § 230 for et før den 2. Dom begaaet Tyveri. — HRT 1889. 55: Tillægsstraf efter § 64 for et Tyveri, for hvilket Tilt. var frifunden under en tidligere Sag, der nu var indanket til Paadømmelse under eet med en Sag ang. senere Forbrydelser. HRT 1901. 695: § 64 anvendt mHt Tyverier, om hvilke det ikke var oplyst, hvorvidt de var begaaede efter den tidligere Dom. — HRT 1884. 351 (UfR 1885. 8): Straffen for et Tyveri ikke bestemt som Tillægsstraf til alt idømt Straf for et tidligere begaaet Løsgænger (vestind. Sag). — HRT 1875. 514 (UfR 1876. 314): Ikke Tillægsstraf efter § 64 paa Grund af tidligere Fordølgelse af en ældre Tyveridom.

HRT 1888. 516: Tillægsstraf af Forbedringshusarbejde i 6 Maan. — HRT 1897. 446 (UfR 1088): Strafskylden for en ny, først senere paatalt Overtrædelse af § 184 bortfalden ifølge § 64; ligeledes mHt Tyveri HRT 1900. 271, 1901. 286; KPRD i UfR 1880. 1101: § 192, 2 jfr. til Dels § 65 og Pl. 31. Aug. 1813, samt § 193, 1, Strafskylden bortfalden, da Forbrydelserne ikke kunde have medført anden eller højere Straf end den alt ifaldne (Genindsættelse i Strafanstalten paa Livstid ifølge tidligere Benaadningsresolution). HRT 1871. 582: Straf for en under en ny Sag tilstaaet ældre Forbrydelse anset afsonet ved den i Henh. til den første Dom udstaaede Straf for nogle til Dels med Urette Tilt. tilregnede Forbrydelser.

HRT 1897. 611 (UfR 1898. 47): Strafskyld for Injurier bortfalden i Henh. til §§ 62 og 64, da Indst. alt ved Dom i en anden Sag var anset med Straf for de samme Udtalelser; jfr. HRT 1888. 739, 743 (UfR 1889. 376, 380): Straffen formildet under Hensyn til Grundsætningen i §§ 62 og 64, da Straf alt var idømt i en ganske lignende Sag mellem samme Parter (Art. optagen i flere af Indst. redigerede Blade); smlg. hermed HRT 1892. 568 (UfR 1280) og HStRD i UfR 1883. 670, 1884. 898, 1885. 914 (flere Sager mellem samme Parter ang. en Række Fornærmelser) samt 1890. 181; Vib. ORD i UfR 1896. 1167 (ulovlig Jagt). — Vib. ORD i UfR 1900. 901: I Anal. af § 64 Strafskylden anset afsonet ved en for senere Forbrydelser

i Udlandet ikendt og udstaaet Straf. — HRT 1896. 423 (UfR 1059): Grundsætn. i § 64 anvendt udenfor Strfl. (Losgænger og Betleri), jfr. ogsaa Vib. ORD i UfR 1899. 697 (ulovlig Omloben). — HRT 1867. 14 anf. ved § 306.

§ 65.

Med Hensyn til de af Straffanger i Strafanstalterne begaaede Forbrydelser blive Lovene om Strafanstalterne at anvende, ligesom ogsaa de i bemeldte Love givne Straffebestemmelser komme til Anvendelse, naar den, som er dømt til Tugthusarbejde paa Livstid og ikke er benaadet, udenfor Strafanstalten begaar en ny Forbrydelse, for hvilken ikke er bestemt Livsstraf.

Mot. 101. — §§ 111 og 29, 4. — L. 3. Dec. 1850 jfr. An. Nr. 12, 13. Febr. 1873 § 11, Pl. 31. Aug. 1813 §§ 6, 9—15 jfr. Pl. 16. Juli 1817 §§ 1—4, Pl. 1. Febr. 1826, Fr. 11. Mts 1818 §§ 1—3. Jfr. mHt. Arrestanter Rglm. 7. Maj 1846 E § 5 jfr. B § 12 og D § 14; mHt Tvangsarbejdsfanger Fattiglov Nr. 67, 9. Apr. 1891 § 41.

HRT 1892. 460 (UfR 1238): Tugthusfange for Mordforsøg paa en Betjent i Strafanstalten i Medf. af §§ 65 og 111 anset med Livsstraf efter Pl. 31. Aug. 1813 § 10; jfr. ligeledes HRT 1885. 195 (UfR 981) og 1885. 764 (UfR 1886. 573). — HRT 1900. 3 (UfR 443) anf. ved § 111. — HRT 1884. 650 (UfR 1885. 449): Betingelsesvis benaadet Fange, der under Strafudstaaelsen havde gjort sig skyldig i Tyverier og Anstiftelse til saadanne fra Strafanstaltens Beholdninger eller af Varer, tilhørende det Fangernes Arbejdskraft i Entreprise havende Selskab, i Medf. af § 65 jfr. L. 3. Dec. 1850 § 2 anset med Fængselsstraf efter § 228 jfr. til Dels § 52; jfr. ogsaa HRT 1877. 813 [efter Løsladelsen hentet de under Strafudstaaelsen stjaalne og skjulte Genstande]. — HRT 1896. 94 (UfR 677) anf. ved § 225 II.

OTTENDE KAPITEL.

Om Strafskyldens Forældelse.

Jfr. Presselov 3. Jan. 1851 § 3, sidste Pkt.; Tyendelov 10. Maj 1854 § 64; Eftertrykslov 29. Dec. 1857 § 22, jfr. L. Nr. 48, 12. Apr. 1889 § 2; L. 31. Mts 1864 § 8, L. 24. Mts 1865 § 3; Patentlov Nr. 69, 13. Apr. 1894 § 26; Fiskerilov Nr. 56, 5. Apr. 1888 § 61 jfr. L. Nr. 63, 26. Mts 1898 § 13; Jægtlov Nr. 79, 8. Maj 1894 § 31. Endvidere Fr. 2 Aug. 1786 § 10 (jfr. Fr. 14. Maj 1845 § 9); Hoverifr. 25. Mts 1791 § 17 jfr. Fr. 30. Jan. 1807 § 13, Fr. 8. Jan. 1810 § 22 Fr. 3. Juli 1835 § 30.

§ 66.

Dersom det under en Straffesag findes, at der efter Forbrydelsens Udøvelse¹⁾ er forløbet 2 Aar, inden den blev paatalet ved Retten²⁾, eller at Paatale vel har fundet Sted, men at Sagen er bleven afvist og ikke genoptagen inden Udløbet af fornævnte Frist, skal den forskyldte Straf bortfalde, saafremt den ej vilde blive højere end Bøder, simpelt Fængsel eller Ris³⁾.

Som Følge heraf bør Paatale til Strafs Lidelse ikke finde Sted, naar 2 Aar ere forløbne efter Udøvelsen af en Forbrydelse, der staar under en Straffebestemmelse, i hvilken ej højere Straf end Bøder, simpelt Fængsel eller Ris er foreskrevet.

De i denne Paragraf indeholdte Bestemmelser skulle dog ikke komme til Anvendelse med Hensyn til de Forbrydelser, der omhandles i Kapitel 13.

¹⁾ Mot. 109. ²⁾ Mot. 108. ³⁾ Mot. 107.

JMSkr. Nr. 438, 29. Dec. 1871: Naar den konkrete Straf maa antages ikke at blive højere end i § 66 angivet, er Amtet berettiget til at undlade Tiltale, selv om den Bestemmelse, hvorunder Forsecelsen maa henføres, foreskriver et højere Strafmaksimum. JMSkr. Nr. 155, 1. Juli 1875: Tiltale for 6—8 Aar gamle Betlerier, saa meget mere som der for Betleri er hjemlet højere Straf end i § 66 omhandlet.

HRT 1873. 24 (Ufr 775): Strafskylden forældet efter § 66, da Strafansvaret for Tiltals Tilegnelse af den paag. Urnøgle efter Omst. ikke kunde blive højere end simpelt Fængsel; jfr. ligeledes HRT 1876. 278 (Ufr 1877. 115): § 257; HRT 1879. 439 (Ufr 1880. 79): § 247; HRT 1883. 578: § 161 jfr. §§ 36 og 46; HRT 1890. 526 (Ufr 1891. 75): § 235. HRT 1901. 208 (Ufr 603): Efter § 66 intet Strafansvar for et for over 2 Aar siden, i samme Efteraar, som Tilt. d. 13. Nov. fyldte 15 Aar, begaaet Tyveri, da det ikke var godtgjort at være begaaet efter det fyldte 15. Aar.

HRT 1886. 61 (Ufr 858): Forældelsesfristen ved Undladelse af at opgøre Status (Kkl. § 148 jfr. Strfl. § 262, 2) først regnet fra Konkursens Begyndelse; jfr. dog Vib. ORD i Ufr 1899. 966 og KPRD i Ufr 1884. 1094 (Forretningen alt tidligere ophørt). HRT 1877. 523 (Ufr 1878. 111): Hæfteskraft, Paatalefristen (L. 31. Mts 1864 § 8) regnet fra Værkets Slutning. — HRT 1888. 1: Paatale ved Retten af et ikke i den oprindelige Aktionsordre indbefattet Forhold først antagen at foreligge ved Forkyndelse for Tilt. af Ud-

videlsen af Tiltalen mod ham; jfr. HRT 1879. 72 (UfR 723): Strafskyld mHt grove Fejl i Statusopgørelser og manglende Indførelse i Hoved- eller Statusbog ikke anset forældet for nogen Dels Vedk., da den oprindelige Aktionsordre (for uordentlig Bogføring) antoges at indbefatte disse Forhold. — HRT 1883. 796 (UfR 1884. 441): Forældelsesfristen ikke antagen afbrudt ved en i Mellemtiden afsagt, men paa Grund af Formfejl annulleret Dom. HRT 1871. 515: Forældelsesfristen antagen at løbe, skont Tilt. ikke var paa fri Fod (ORs Udtalelse S. 527 jfr. UfR 1871. 702). — HRT 1890. 526 (UfR 1891. 75) anf. ved § 300.

Spørgsmaal om Analogi af § 66 udenfor Strfl. HRT 1871. 515: § 66 ikke anal. anvendelig mHt Kvaksalveri (ligeledes UfR 1879. 1171, derimod UfR 1880. 351); fremdeles § 66 nægtet Anvendelse: HRT 1900. 593 (UfR 1901. 155): Bygningslovgivn., Kbh. ORD i UfR 1884. 1075: Lotterilov 6. Mts 1869; 1890. 938: Brandpolitiloven for Landet; 1900. 822: Fr. 10. Jan. 1698 (om Maal og Vægt) Kap. 2 § 5; jfr. derimod Vib. ORD i UfR 1887. 717: Strafansvar for ulovlig Næring forældet i Henh. til Anal. af § 66, idet Sagen først var paatalt over 2 Aar, efter at fornøden Næringsadkomst var erhvervet; ligeledes Kbh. ORD i UfR 1881. 1134: Undladt Firmaanmeldelse, udtraadt af Firmaet for over 2 Aar siden; samt UfR 1879. 592: Fund. 23. Juli 1777 § 9 (Dyrlægers Eneret). HRT 1895. 4 (UfR 514): Bødeansvar ifølge Skattelov 19. Febr. 1861 § 21 for urigtig Selvangivelse ikke forældet. — HRT 1888. 1: Strafskyld efter den dagældende forel. L. 2. Nov. 1885 (Tillæg til alm. borg. Strfl.) forældet i Henh. til Strfl. § 66.

§ 67.

Straffen for en Forbrydelse, der ej er undergivet offentlig Paatale¹⁾ eller kun efter den fornærmedes Begæring skal forfølges af det offentlige²⁾, bortfalder ikke blot i Henhold til den i § 66 foreskrevne almindelige Regel, men derhos ogsaa, naar den forurettede i en Tid af 1 Aar, efter at han bevislig er kommen til Kundskab om Gerningsmanden, undlader at paatale Forbrydelsen eller at begære den paatalt³⁾. Har den forurettede vel betimelig begyndt Paatalen, men Sagen afvises eller hæves, kan han, naar 3 Maaneder ere forløbne efter Sagens Afvisning eller Ophævelse, ikke begynde ny Paatale, dersom fornævnte Frist af 1 Aar imidlertid er udløben.

¹⁾ §§ 116, 200 (jfr. dog L. Nr. 80, 11. Maj 1897 § 1), 210—211 jfr. 212, 215—222 jfr. 223, 296. ²⁾ §§ 84, 159, 174, 175, (212, 2), 235, 236, (254), 263, 278, 2. ³⁾ Mot. 108.

HRT 1876. 374 (UfR 1877. 165): Forældelse ikke antagen, da den fornærmede Dommer straks havde begært Justitssag anlagt og da Injurianten under denne blev frifunden for Justitiens Tiltale, inden 3 Maan. derefter selv havde anlagt Sag. Vib. ORD i UfR 1891. 352: Strafskylden antaget forældet efter § 67, selv om den fornærmede Sognepræsts Henvendelse til KUM kunde opfattes som en Henstilling, om dette vilde paalægge ham at fralægge sig Sigtelserne, idet denne Henvendelse ikke blev tagen til Følge og Paalæget først fremkom paa fornyet Henvendelse efter Forældelsesfristens Udløb. — HRT 1894. 209 (UfR 706): Strafskyld for Injurier antagen bortfalden efter § 67, skont Indsigelse støttet herpaa først var fremsat for OR og under Protest (Mortifikation given). — Kbh. ORD i UfR 1898. 821, 1899. 386: Strafskylden for Injurier antagen forældet efter § 67, fordi Cit. ikke havde forfulgt Sagen uden Ophold efter Forligsklagens Udtagelse. — KPRD i UfR 1869. 365: Injuriesøgmaal ang. Eksklusion af Forening, Forældelse antagen indtraadt, skont Cit. først kort for Sagsanlægget var bleven vidende om de for ham fornærmelige Motiver til Eksklusionen.

Kbh. ORD i UfR 1897. 1150: § 67 har kun Hensyn til Paatale til Strafs Lidelse og er derfor uden Anvendelse, naar alene Mortifikation af Injurier søges (Hjemvisning, da UR havde afvist); jfr. ligeledes KPRD i UfR 1890. 1095, Vib. ORD i UfR 1891. 352. — KPRD i UfR 1884. 56, 1896. 1142, Kbh. ORD i UfR 1899. 386: Præskriptionsindsigelsen henholder til Sagens Realitet (Forældelse medfører ikke Afvisning, men Bortfald af Strafskyld).

§ 68.

Forbrydelser, begaaede af Børn under 15 Aar¹⁾, blive, om end Straffen vilde blive større end den i § 66 nævnte, ikke at paatale, forsaavidt saadant ikke er sket, inden den paagældende opnaaede 18 Aars Alderen. Findes det under en Sag, der er anlagt mod nogen, efter at han har opnaaet denne Alder, at han har forøvet den Forbrydelse, hvorom der er Spørgsmaal, inden han fyldte 15 Aar, bortfalder Straffen.

¹⁾ Jfr. §§ 36 og 233.

KPRD i HRT 1886. 309: En for Blodskam tiltalt 20aarig Pige frif. efter § 68, forsaavidt Forholdet laa forud for hendes fyldte 15. Aar. — HRT 1866. 393 anf. ved § 306.

§ 69.

Paatales Forbrydelser, begaaede af unge Mennesker mellem 15 og 18 Aar¹⁾, først efter at den paagældende har opnaaet 25 Aars Alderen, bortfalder den forskyldte Straf, naar det under Sagen findes, at Straffen, hvis Dommen skulde have været afsagt, inden den paagældende havde fyldt sit 18de Aar, ikke vilde have oversteg Rottingslag eller Fængsel paa sædvanlig Fangekost. Falder Gerningen ind under en Straffebestemmelse, som, hvis Dommen skulde afsiges, inden den paagældende fyldte 18 Aars Alderen, vilde udelukke højere Straf end Rottingslag eller Fængsel paa sædvanlig Fangekost, bør Paatale til Strafs Lidelse ikke finde Sted, dersom den ej er iværksat, før Gerningsmanden fyldte sit 25de Aar.

¹⁾ Jfr. § 37.

KPRD i UFR 1880. 1115: Strafskylden for en over 25aarig Tilt. bortfalden, da den paag. Forfalskning af Skudsmaalsbog var begaaet før det fyldte 18. Aar og ikke vilde have medført højere Straf end Fængsel paa sædvanlig Fangekost.

§ 70.

Udenfor de i §§ 66—69 omhandlede Tilfælde forældes Strafansvaret ikke. Imidlertid skal Justitsministeriet¹⁾ være bemyndiget til at frafalde offentlig Paatale af en Forbrydelse, naar der er forløbet 10 Aar, siden den blev begaaet. Har der i et saadant Tilfælde været optaget Undersøgelsesforhør, bliver dette som Følge deraf at indsende til Ministeriet, der afgør, om Tiltale skal finde Sted; men oplyses det først under den mod en mistænkt anlagte Sag, at der er hengaaet 10 Aar efter Forbrydelsens Udøvelse, forinden Stævningen blev forkyndt, skal Retten om Sagen gøre Indberetning til Justitsministeriet, der bestemmer, om Sagen skal paakendes. Er der efter Afsigelsen af en Straffedom hengaaet 10 Aar, kan den kun efter Justitsministeriets Befaling fuldbyrdes²⁾.

¹⁾ Mot. 107. ²⁾ JMSkr. Nr. 155, 1. Juli 1875: § 70, sidste

Pkt. antagen anal. anvendelig paa Betleri og andre Forscelsler, der omhandles i særlige Love ældre end Strfl. — Strfl. f. Krm. § 59.

HRT 1901. 60 (UfR 426): I Henh. til §§ 6 og 70 Tiltale her i Landet for svigagtig Fallit i Udlandet for mere end 10 Aar tilbage. — HRT 1878. 198 (UfR 924): JM's Resolution ifølge § 70, 3. Pkt. først erhvervet efter ORD's Afsigelse. — HRT 1893. 251 (UfR 797): En Tilt. for Mishandlinger af sin Hustru anset efter § 202 med Bemærkning, at Undladelsen af ifølge § 70 at indhente JM's Resolution ikke var til Hinder for ved Bedømmelsen at tage Hensyn til den Del af Tilt.s Forhold, der laa over 10 Aar tilbage; jfr. dog HRT 1889. 845 (ligeledes mHt Mishandling af Hustru).

NIENDE KAPITEL.

Forbrydelser mod Statens udvortes Sikkerhed og Selvstændighed.

§ 71.

Naar nogen, i den Hensigt at bringe den danske Stat eller nogen Del deraf under fremmed Herredømme eller at løsrive nogen Del af samme fra den danske Krone, opvækker Oprør eller sætter sig i Forbindelse med fremmede Magter, straffes han paa Livet.

Den, som deltager i saadant Oprør, anses med Strafarbejde mindst i 3 Aar.

Jfr. § 109, 1 jfr. 3. — Mht denne §s Betydning se JMSkr. 11. Febr. 1865 (herved Generalprokurørens Betænkning af 13. s. M.). — Sprængstoflov Nr. 74, 7. Apr. 1899 § 10.

§ 72.

Den, der i en anden Hensigt end den i § 71 omhandlede sætter sig i Forbindelse med en fremmed Regering for at fremkalde fjendtlige Forholdsregler eller endog Krig mod den danske Stat, straffes, naar fjendtlige Forholdsregler ere paabegyndte eller Krigen udbrudt, paa Livet eller med Tugthusarbejde paa Livstid, men i modsat Fald med Strafarbejde mindst i 4 Aar.

Naar nogen ellers til Fornærmelse eller Skade for

den danske Stat træder i Forbindelse med en fremmed Regering for at formaa denne til at indblande sig i Statens Anliggender eller optræde med Fordringer paa samme, bliver Strafarbejde eller under formildende Omstændigheder Statsfængsel indtil 10 Aar at anvende.

Jfr. § 109, 1 jfr. 3.

§ 73.

Den, som offentlig i Tale eller Skrift¹⁾ udtaler sig for, eller paa andre Maader end i §§ 71 og 72 omhandlet virker for at fremkalde fjendtlige Forholdsregler imod den danske Stat eller uberettiget Indblanding i dens Anliggender fra fremmede Magters Side, bliver at anse med Strafarbejde eller Statsfængsel indtil 6 Aar eller under særdeles formildende Omstændigheder med andet Fængsel, dog ikke under 3 Maaneders simpelt Fængsel, forsaavidt højere Straf ikke maatte være forskyldt efter de i Kap. 4 og 5 givne Regler.

¹⁾ Jfr. Presselov 3. Jan. 1851 § 3.

§ 74.

Den, der under en udbrudt Krig til Fjenden forraader Fæstninger eller andre Forsvarsposter, Krigsskibe eller Tropper, offentlige Kasser, Tøjhuse, Magasiner eller Forraad af Vaaben eller andre Krigsfornødenheder, eller som giver Fjenden Underretning om Operationsplaner eller Fæstningers eller andre Forsvarsposters Beskaffenhed eller Tilstand eller til Fjenden aabenbarer Løsen eller Signaler, saavel som den, der forleder det tjenstgørende Mandskab til Oprør, Overgang til Fjenden eller til at forlade en betroet Post, hverver Mandskab til Fjenden eller spionerer for samme — straffes paa Livet eller med Tugthusarbejde paa Livstid eller under formildende Omstændigheder paa visse Aar, dog ikke under 10 Aar.

Naar nogen i Krigstid paa anden Maade med Raad eller Daad bistaar Fjenden, bliver Strafarbejde, mindst i 3 Aar, at anvende.

Jfr. § 109, 1 jfr. 3. — Strfl. f. Krm. Kap. 4, jfr. § 4. — Jfr. mHt Offentliggørelse af Krigsefterretninger L. 8. Juli 1849, 5. Juli 1850, 21. Mts 1864. IMSkr. 14. Juni 1864 ang. Afholdelsen af Omkostningerne ved Anholdelse af Personer, som mistænkes for at staa i Forbindelse med Fjenden.

§ 75.

En dansk Undersaat, som under en udbrudt Krig bærer Vaaben imod Staten eller dennes Forbundsfaeller, bliver under særdeles skærpende Omstændigheder at straffe paa Livet, men ellers med Strafarbejde eller under formildende Omstændigheder Statsfængsel mindst i 3 Aar.

Mot. 120 f.

§ 76.

Den, som, uden at Tilfældet gaar ind under § 74, uden Kongens Tilladelse foretager Hverving til fremmed Krigstjeneste¹⁾, straffes, naar Landet er i Krig, med Strafarbejde indtil 6 Aar, og ellers med Fængsel, ikke under 2 Maaneders simpelt Fængsel, eller med Forbedringshusarbejde indtil 2 Aar.

Den Undersaat, der uden Kongens Tilladelse i Krigstid lader sig hverve til fremmed, men dog ikke fjendtlig Krigstjeneste, straffes med Fængsel eller efter Omstændighederne med Forbedringshusarbejde indtil 1 Aar.

Hvervingen er fuldbyrdet, saa snart nogen er antagen til fremmed Krigstjeneste.

¹⁾ Mot. 122.

JMSkr. 30. Apr. 1861: Fr. 9. Juni 1819 er til Hinder for, at herværende Agenter for en fremmed Regering udstede Opfordring til de danske Undersaatter, der kunde ønske at træde i fremmed Krigstjeneste, og understøtte deres Rejse til det fremmede Land. — Jfr. den atter bortfaldne forel. L. Nr. 72, 29. Apr. 1898, hvorved det forbydes danske Undersaatter at understøtte krigsførende Magter.

§ 77.

Den, som, ligeledes uden at Tilfældet gaar ind under § 74, forleder nogen af det tjenstgørende Mandskab i Hæren eller paa Flaaden til at rømme eller understraffeloven.

støtter saadan Rømning, straffes, naar Landet er i Krig, med Strafarbejde indtil 8 Aar og ellers med Fængsel, ikke under 3 Maaneders simpelt Fængsel, eller med Forbedringshusarbejde indtil 3 Aar.

Strfl. f. Krm. § 4, Kap. 5. — Forel. L. Nr. 224, 2. Nov. 1885 § 2 (oph. ved forel. L. Nr. 109, 19. Juni 1888).

Kbh. ORD i UfR 1886. 999: En civil Person for Forledelse af Soldater til Tumult anset efter § 52 smh. med Strfl. f. Krm. §§ 158 og 120. KPRD i UfR 1885. 1065: En civil Person for forsøgt Forledelse til Brud paa militær Disciplin og Orden anset i Henh. til § 52, 3 under H. t. Strfl. f. Krm. § 183.

§ 78.

Findes nogen værnepligtig med Forsæt at have lemlæstet sig eller paa anden Maade at have gjort sig uskikket til Krigstjeneste, bliver han at straffe med Fængsel eller under skærpene Omstændigheder, navnlig naar Landet er indviklet i eller trues af Krig, med Forbedringshusarbejde indtil 1 Aar.

Jfr. Strfl. f. Krm. §§ 95 og 96. — Mht Unddragelse af Værnepligt ved Udeblivelse etc., se Værnepligtslov 6. Mts 1869 §§ 13, 33, 50 og 51; Strfl. f. Krm. Kap. 5 (§ 98). — Forel. L. Nr. 224, 2. Nov. 1885 § 2 (oph. ved forel. L. Nr. 109, 19. Juni 1888).

§ 79.

Handler nogen, hvem det er overdraget i Statens Anliggender at forhandle eller afgøre noget med en fremmed Magt, under Udførelsen af dette Hverv forsættelig mod Statens Tarv, bliver Strafarbejde fra 3 indtil 16 Aar at anvende.

§ 80.

Hvis nogen, som ifølge sin offentlige Stilling har Adgang til at kende Statens hemmelige Underhandlinger, Raadslagninger eller Beslutninger i Sager, hvorpaa Statens Sikkerhed eller Rettigheder i Forhold til fremmede Magter beror, aabenbarer samme eller bekendtgør eller meddeler uvedkommende de Dokumenter, som han burde holde hemmelige eller bevare, bliver Straf-

arbejde eller under formildende Omstændigheder Statsfængsel, dog ikke under 3 Aar, at anvende.

Faar nogen anden Person Kundskab om saadanne Underhandlinger, Raadslagninger eller Beslutninger, eller kommer han i Besiddelse af deslige Dokumenter og aabenbarer dem, uagtet han ikke kunde være uvidende om, at de burde holdes hemmelige, anses han med Statsfængsel eller under skærpene Omstændigheder med Strafarbejde indtil 8 Aar.

Strfl. f. Krm. § 79, jfr. §§ 4 og 80.

§ 81.

Den, som forfalsker, tilintetgør eller paa anden Maade forvansker Bevisligheder eller andre Dokumenter, hvorpaa Statens Sikkerhed eller Rettigheder i Forhold til fremmede Magter bero, anses, dersom han ifølge sin offentlige Stilling har Adgang til samme, med Strafarbejde fra 3 indtil 16 Aar, og dersom han paa anden Maade er kommen i Besiddelse af samme, med Statsfængsel eller under skærpene Omstændigheder Strafarbejde, indtil 8 Aar.

§ 82.

Den, som foretager nogen Handling, der sigter til at berøve en fremmed i Venskab med Kongen levende Regent Livet, straffes paa Livet eller med Strafarbejde paa Livstid eller under formildende Omstændigheder i visse Aar, dog ikke under 3 Aar.

Forgriber nogen sig ellers paa en saadan fremmed Regents Person, straffes han efter Forbrydelsens Beskaffenhed med Strafarbejde eller Statsfængsel i et eller flere Aar.

Den, der truer en fremmed i Venskab med Kongen levende Regent med personligt Angreb, overfalder ham med Skældsord eller paa anden fornærmelig Maade tiltaler ham, straffes med Forbedringshusarbejde, Statsfængsel eller andet Fængsel, dog ikke under 3 Maaneders simpelt Fængsel.

Naar nogen ellers ved Ord, Tegn eller billedlig Fremstilling fornærmer fremmede i Venskab med Kongen staaende Magter, navnlig ved i trykte Skrifter¹⁾ at laste og forhaane de regerende Personer eller ved uden at nævne sin Hjemmel at tillægge dem uretfærdige og skammelige Handlinger, straffes han med Fængsel eller under formildende Omstændigheder med Bøder fra 50 til 500 Rd.

¹⁾ Jfr. Presselov 3. Jan. 1851 § 3.

Jfr. ang. Paatalen § 84. — Mht den ældre Ret se JMSkr. 30 Maj 1857 (Presselov 3. Jan. 1851 § 7) og Mot. 130.

HRT 1881. 385 (UFR 924): Fornærmelige Udladelser i et off. Blad mod den russiske Statsmagt og den tyske Kejser, § 82, sidste St.; jfr. ogsaa Vib. ORD i UFR 1887. 1121.

§ 83.

Den, som personlig angriber en fremmed Magts Gesandt ved Kongens Hof, straffes, forsaavidt Lovens almindelige Bestemmelser ikke medføre højere Straf, med Forbedringshusarbejde eller Statsfængsel indtil 2 Aar eller med andet Fængsel.

Den, som truer en saadan Gesandt med personligt Angreb, overfalder ham med Skældsord eller paa anden fornærmelig Maade tiltaler ham, straffes med Fængsel.

Naar nogen ellers ved Ord, Tegn eller billedlig Fremstilling fornærmer ham, straffes han med simpelt Fængsel eller under formildende Omstændigheder med Bøder fra 50 til 500 Rd.

Jfr. ang. Paatalen § 84. — HRT 1866. 435: Frif. for Justitiens Tiltale, da de paag. ikke kunde antages at have vidst eller kunnet vide, at overfaldne var en fremmed Gesandt, og Overfaldet i sig selv kun egnede sig til privat Forfølgning. HRT 1888. 525: Fornærmelser mod en fremmed Gesandt i et Dagblad, § 83, a.

§ 84.

I de i §§ 82 og 83 nævnte Tilfælde, med Undtagelse af de i §§ 82 1ste og 2det Stykke omhandlede, finder offentlig Paatale kun Sted, naar det af vedkommende fremmede Regering eller Gesandt forlanges, og da efter Justitsministerens Befaling.

TIENDE KAPITEL.

Forbrydelser mod Statsforfatningen.

§ 85.

Den, som foretager nogen Handling, der sigter til at berøve Kongen Livet, Friheden eller Tronen, straffes paa Livet.

Den, som i den Hensigt at forandre Statsforfatningen eller den bestaaende Tronfølgeorden, opvækker Oprør, eller paa andre Maader fremkalder eller leder Voldsgerninger, der tilsigte at bevirke en saadan Forandring, straffes paa Livet eller med Tugthusarbejde paa Livstid.

Den, som deltager i Oprør eller Vold af den omhandlede Beskaffenhed, anses med Strafarbejde mindst i 3 Aar.

Jfr. § 109, 1 jfr. 3. — Sprængstolov Nr. 74. 7. April 1899 § 10.

HRT 1866. 714 (Ufr 1867. 142): En for Angreb paa Kongens Ret til den danske Krone tiltalt Forfatter frif., da teoretiske Undersøgelser til Prøvelse af Beskaffenheden og Styrken af det retlige Grundlag, hvorpaa Statens Ordning hviler, ikke ere utilstedelige, og der ikke fandtes forbundet nogen forbryderisk Hensigt med det paag. Skrifts Offentliggørelse uanset dets misvisende Resultat. — HRT 1873. 213 (Ufr 879): Forberedelse til Oprør anset at foreligge ved de Tilt.s Bestræbelser for ved Arbejderbefolkningens Optagelse i den af dem styrede Forening at organisere en Styrke til, naar det belejlige Øjeblik kom, at kuldkaste den bestaaende Statsforfatning, § 85, 2 jfr. §§ 45 og 46. HRT 1877. 92 (Ufr 829): Nogle illustrerede Vers i Ugebladet »Ravnen« anset ophidsende og forberedende til Oprør, § 85, 2 jfr. §§ 45 og 46. HRT 1881. 385 (Ufr 924): I en Udtalelse paa et off. Møde for Anvendelse af ethvert Middel til Indførelse af den socialistiske Samfundsorden ikke fundet bevislig at ligge en Opfordring til Anvendelse af ulovlige Midler til den nuværende Samfundsordens Forandring, Frif. HRT 1882. 123 (Ufr 666): Tilraadet Revolution og opfordret Arbejderbefolkningen til Organisation til Omvæltning af de bestaaende Stats- og Samfundstilstande, § 85, 2 jfr. §§ 45 og 46 (Straffen nedsat, da Tilt. dog ikke havde gjort Skridt til en saadan Organisation og hans Forhold ikke havde nogen farlig Karakter). HRT 1892. 287 (Ufr 863): Bladartikler gaaende ud paa at ophidse og forberede den danske Arbejdsklasse til Oprør med en Forandring af den bestaaende Stats- og Samfundsordning som Formaal, § 85, 2 jfr § 46.

§ 86.

Den, som paa anden ulovlig Maade søger at bevirke en Forandring i Statsforfatningen eller Tronfølgeordenen, anses med Strafarbejde eller under formildende Omstændigheder med Statsfængsel.

Jfr. forel. L. Nr. 224, 2. Nov. 1885 §§ 3 og 4 (oph. ved L. Nr. 109, 19. Juni 1888). — Sprængstoflov Nr. 74, 7. April 1899 § 10.
HRT 1881. 385 (Ufr 924) anf. ved § 85.

§ 87.

Samme Straf, dog ikke over 8 Aar, ifalder den, der ved Vold, Trusel om Vold eller paa anden ulovlig Maade søger at forhindre Foretagelsen af de forfatningsmæssige Valg eller de lovgivende Forsamlingers Sammentræden og Virksomhed til en given Tid, uden at en Kuldkastelse af Forfatningen tilsigtes.

ELLEVTE KAPITEL.

**Forbrydelser mod Kongen og Kongehuset
saavel som imod de lovgivende
Forsamlinger m. m.**

Jfr. ang. Paatalen § 97.

§ 88.

Forgriber nogen sig paa Kongens Person, anses han, forsaavidt ikke Lovens almindelige Bestemmelser medføre højere Straf, med Tugthusarbejde.

§ 89.

Den, som overfalder Kongen med Trusler, Skældsord eller anden Forhaanelse, eller paa anden fornærmelig Maade tiltaler ham, anses med Strafarbejde eller Statsfængsel fra 1 indtil 8 Aar.

§ 90.

Naar nogen ellers ved Trusler, Forhaanelser eller anden fornærmelig Adfærd krænker den Ærbødighed, der skyldes Kongen, straffes han med Fængsel, dog ikke under

3 Maaneders simpelt Fængsel, eller med Forbedringshusarbejde.

JMSkr. 26. Maj 1854 ang. Spørgsm. om at henføre visse Angreb paa Kongens Ministre under den til Dels tilsvarende Bestemmelse i Presselov 3. Jan. 1851 § 6. — Kgl. Resol. 5. Apr. 1856 ang. Fri-tagelse for Tiltale.

Anvendelse af § 90. HRT 1873. 410 (UfR 1874. 138): En Bladartikels Udtalelse om, at det passerede ikke vilde have været muligt under Frederik VII.s Regering, antaget at tillægge Kongen personlig Skyld for de omtalte formentlige Overgreb; Sigtelse mod Kongen for Partiskhed; jfr. ogsaa HRT 1883. 838 (UfR 1884. 467). HRT 1874. 26 (UfR 672): I en Bladart. dels udtalt, at Kongen naturligvis ikke kunde nedlade sig til at modtage en Arbejder ved Audiens, dels opfordret til samlet Møde paa Slotspladsen til opgIVEN Tid for derved at støtte en Adresse om Benaadning af dømte Socialistforere. HRT 1882. 176 (UfR 696): Optagelse i et Dagblad af en Art., bl. a. indeholdende, at Kongen trods Forfatningen faktisk regerede lige saa uindskrænket som Czaren; jfr. ogsaa HRT 1884. 282 (ved Straffens Fastsættelse taget Hensyn til Bladets ringe Udbredelse). HRT 1885. 625 (UfR 1886. 196): Haanlige Udtalelser om Kongen fremførte i off. Foredrag under Angivelse af, at man kunde høre dem blandt Folk, uden at Tilt. kunde anføre nogen Hjemmel herfor eller i Foredraget havde betegnet dem som lovstridige og strafværdige. HRT 1886. 476 (UfR 1887. 159): Kongen personlig, derunder hans politiske Tilbøjeligheder, omtalt paa en haanende Maade. Jfr. ogsaa HRT 1886. 83 (UfR 865) anf. ved § 39 II b, samt mHt denne Doms Indflydelse paa Valgretsbetingelsen »uberygtet« HRT 1889. 123 (UfR 631). — HRT 1896. 112: § 90 anvendt for en Ytring om, at vi havde en tysk Konge, der var bleven dansk for Fordels Skyld, uanset at Tilt. kun vilde have udtalt dette som Led i en Bevisførelse for Nationalitetsfølelsens Unytte.

Frifindelse. HRT 1882. 43 (UfR 631): Betegnelse af en Konges Stilling som Folkets Tjener, »kronet Gøgl og Humbuge« som Udtryk for formentligt Skinvæsen med Ordenstegn, Titulaturer etc. HRT 1885. 697 (UfR 1886. 525): Andre Fortolkninger nærliggende, hvorefter Artiklen ikke vilde indeholde noget for Kongen fornærmeligt; jfr. ogsaa HRT 1885. 719 (UfR 1886. 540): Ikke den naturligste Forstaaelse, at det paag. Inserat sigtede til Kongen. HRT 1886. 379 (UfR 1887. 129): Frif. bl. a. under H. t., at den i Artiklen indeholdte, til Dels forvanskede og i det hele tendensløse Fremstilling af Begivenheder under Kong Christian IX.s Regering for største Delen angik Regeringsforanstaltninger uden Antydning af, at i saa Hens. noget kunde lægges Kongen personlig til Last.

KPRD i UfR 1886. 1233: Den herværende Forfatter til en her affattet, i et norsk Dagblad, under Navn offentliggjort Artikel anset efter § 90 for nogle deri indeholdte fornærmelige Udtalelser om Kongen; smlg. hermed HStRD i UfR 1875. 984 og 1894. 804: Ikke Ansvar her for ærefornærmende Publikationer i Udlandet.

§ 91.

Den, som foretager nogen Handling, der sigter til at berøve Dronningen, Tronfølgeren eller Enkedronningen Livet eller Friheden, straffes paa Livet eller med Tugthusarbejde.

§ 92.

Forgriber nogen sig ellers paa Dronningens, Tronfølgerens eller Enkedronningens Person, anses han, forsaavidt Lovens almindelige Bestemmelser ikke medføre højere Straf, med Strafarbejde.

§ 93.

Udøves nogen af de i §§ 89 og 90 omhandlede Forbrydelser mod Dronningen, Tronfølgeren eller Enkedronningen, blive de deri foreskrevne Straffe at nedsette, efter Omstændighederne indtil det halve.

HRT 1866. 684: Straf efter § 93 for en ironisk haanlig Omtale af Dronningen i et Vers i et Ugeblad.

§ 94.

Begaas nogen af de i §§ 88—90 omhandlede Forbrydelser mod nogen anden af de efter Tronfølgeloven arveberettigede Prinser¹⁾ eller mod nogen her i Riget boende Prinsesse²⁾, der hører til det danske Kongehus, blive Lovens almindelige Straffe at forhøje, efter Omstændighederne indtil det dobbelte.

¹⁾ Tronfølgelov 31. Juli 1853 Art. II. ²⁾ Kongeloven 14. Nov. 1665 Art. 21, 25, jfr. Grl. 5. Juni 1849 i Slutn.

§ 95.

Den, som antaster nogen af de lovgivende Forsamlings Sikkerhed eller Frihed, udsteder eller adlyder nogen dertil sigtende Befaling, anses, forsaavidt For-

brydelsen ikke gaar ind under § 85, med Strafarbejde eller Statsfængsel¹⁾.

Samme Straf kommer til Anvendelse paa den, der paa lige Maade forgriber sig paa Rigsforstanderen, Statsraadet, naar dette ifølge Lovgivningen fører Regeringen²⁾, Rigsretten eller Højesteret.

Saaledes affattet ifølge L. Nr. 32, 25. Febr. 1871; oprindelig Affattelse, se efter § 97.

¹⁾ Rev. Grl. § 48, jfr. Mot. 126 ff. ²⁾ L. Nr. 25, 11. Febr. 1871 om Regeringens Forelse i Tilf. af Kongens Umyndighed, Sygdom eller Fraværelse.

HRT 1870. 585 (UfR 1871. 147): § 95 ikke anv. mHt et personligt Angreb paa en Rigsdagsmand i Anl. af hans Udtalelser i Rigsdagen.

§ 96.

Den, som med Vold eller Trusel om Vold overfalder et Medlem af de lovgivende Forsamlinger under Udførelsen af det ham som saadant paahvilende Hverv eller paa Grund af den Maade, hvorpaa han har udført det, anses, forsaavidt Forbrydelsen ikke efter sin Beskaffenhed medfører højere Straf, med Strafarbejde indtil 6 Aar, eller under formildende Omstændigheder med Fængsel, dog ikke under 3 Maaneders simpelt Fængsel.

Saaledes affattet ifølge L. Nr. 32, 25. Febr. 1871; oprindelig Affattelse, se efter § 97. — Jfr. HRT 1870. 585 (UfR 1871. 147) ang. et Forhold, der laa forud for L. 1871 (anf. ved § 95).

§ 97.

De i dette Kapitel omhandlede Forbrydelser paa-
tales kun efter Befaling af Justitsministeren.

Jfr. Rskr. 3. Juli 1705 (UfR 1888. 259) og 13. Febr. 1733: kgl. Resol. 5. April 1856 ang. Fritagelse for Tiltale.

§§ 95—97 lød i den oprindelige Affattelse saaledes:

§ 95. Den, som antaster nogen af de lovgivende Forsamlingers Sikkerhed eller Frihed, udsteder eller adlyder nogen dertil sigtende Befaling, anses, forsaavidt Forbrydelsen ikke gaar ind under § 85, med Strafarbejde eller Statsfængsel.

§ 96. Samme Straf kommer til Anvendelse paa den, der paa

lige Maade forgriber sig paa Statsraadet, naar dette ifølge Grundloven fører Regeringen, Rigsretten eller Højesteret.

§ 97. De i §§ 88—94 omhandlede Forbrydelser paatales kun efter Befaling af Justitsministeriet.

TOLVTE KAPITEL.

Forbrydelser mod den offentlige Myndighed og Orden.

§ 98.

Den, som med Vold eller Trusel om Vold overfalder en Embedsmand under Udførelsen af hans Embedsgerning eller i Anledning af samme¹⁾, saavel som den, der paa lige Maade søger at tvinge en Embedsmand til at foretage en Embedshandling eller at afholde ham fra dens Udførelse, anses, forsaavidt Forbrydelsen ikke efter sin Beskaffenhed medfører højere Straf, med Strafarbejde indtil 6 Aar eller under formildende Omstændigheder med Fængsel, dog ikke under 3 Maaneders simpelt Fængsel.

Lægger ellers nogen en Embedsmand Hindringer i Vejen for Udførelsen af hans Embedsforretninger, straffes han med Fængsel eller Bøder.

Lige med Embedsmænd anses i den omhandlede Henseende Amtsraadsmedlemmer, Sogneforstandere eller andre lignende valgte Ihændehavere af offentlig Myndighed med Hensyn til Udøvelsen af samme.

¹⁾ Jfr. Pl. 31. Aug. 1813 §§ 9 og 14 om en for Straffangers Vedk. i saa Hens. opstillet Formodning.

Jfr. L. Nr. 52, 3. Maj 1873 § 38; L. Nr. 65, 23. Maj 1873 § 11 i Slutn.; L. Nr. 47, 1. Apr. 1887 § 42; L. Nr. 35, 23. Mts 1888 § 3; L. Nr. 36, 22. Mts 1890 jfr. An. Nr. 26, 29. Mts 1884 § 30; Fiskerilov Nr. 56, 5. Apr. 1888 §§ 43 i Slutn. og 48. L. Nr. 80, 7. Apr. 1900 § 7 i Slutn.; JMBkg. Nr. 70, 16. Apr. 1898 (Brandpoliti) § 42; Fabriklov Nr. 71, 11. Apr. 1901 § 29.

I. § 98, 1ste St. HRT 1885. 639 (UfR 1886. 492): Magt- anvendelse overfor en Politimester ved et offentligt politisk Møde, Politimesteren samme Ret til at opholde sig paa den rejste Tribune som paa enhver anden Del af den til Mødet anvendte Plads,

§ 98 anvendt uden H. t. modsat Antagelse hos de Tilt.; § 98 jfr. 51 anvendt paa en medtilt. som Taler indbudt Rigsdagsmand, der havde vægret sig ved at tale, saa længe Politimesteren opholdt sig paa Tribunen, fastholdt Vægningen efter at være bleven bekendt med, at han kun med Magt kunde fjærnes, i Ord og Gerning vist Utaalmodighed overfor den til Mødet indbydende Bestyrelses Ubeslutsomhed og iagttaget fuldstændig Passivitet overfor den sluttelig med Magt stedfundne Fjærnelse. — HRT 1873. 296 (UfR 1045): Anonymt Truselsbrev til en Dommer for at bevæge ham til at løslade en Arrestant, § 98 (og § 101). HRT 1900. 15 (UfR 449): Under ulovligt Stenfiskeri for at skræmme den sig nærmende Strandkontrollør udkældt denne og løftet et Skovlskift truende imod ham, § 100 jfr. § 98 og § 101; jfr. ogsaa HRT 1869. 272, derimod HRT 1869. 495. — HRT 1899. 35 (UfR 535): § 98 jfr. til Dels § 203 anvendt mHt Overfald paa en Almuelærer.

II. § 98, 2 det St. HRT 1880. 142 (UfR 882): Mod vedk. Almuelærers Protest hjemtaget sit Barn, der skulde sidde efter; alene § 98, 2 anvendt trods fremsatte Trusler. HRT 1899. 85 (UfR 555): Nægtet at efterkomme et Toldopsyns Paalæg og beordret sin Kusk at køre bort med de paag. Varer. § 98, 2. HRT 1899. 221 (UfR 773): Vægning ved efter Præstens Paalæg at forlade Kirken og Hindring af dens Lukning, § 98, 2 (og § 101), Straf bortf. efter § 58. HRT 1900. 400: Under Fogedforretning hindret Udlevering af de udlagte Genstande, §§ 98, 2 og 210. — HRT 1869. 497 (UfR 1099): Modstand fra en Arrestants Side mod en Politibetjent, § 100 jfr. § 98, idet justitiel Paatale ikke fandtes udelukket ved Arrestreglementets Bestemmelser. HRT 1873. 614 (UfR 1874. 546): Tilt. nægtet at lukke op for en Politibetjent, der ved Aftenstid kom for at anholde ham, Frif. HRT 1875. 49 (UfR 584): Ikke efterkommet en Sognefogeds Paalæg om at fjærne sig fra en urostiftende Hob og undløbet for ikke at blive anholdt, Frif. (jfr. ogsaa Ref. ved § 104). HRT 1882. 334 (UfR 783): Sogneraadformand efter Polititid nægtet at forlade et Krokale efter Politibetjentens Paalæg, Frif. HRT 1896. 340: Modværg under Transport til Politistationen af en anholdt, § 100. HRT 1900. 228: En anholdt kastet Politibetjenten stødt Peber i Ansigtet for at undløbe, § 100. HRT 1876. 281 (UfR 1877. 119): Undløben fra at føres i Arrest, Frif. — HRT 1882. 110 (UfR 661): Bortvisning af en Arbejdsmand, der efter Sogneraadets Ordre skulde udføre et Vejarbejde, Frif. HRT 1875. 436 (UfR 1876. 94): Frif. mHt Hindring af Udførelsen af et off. Arbejde paa en mod Tilt.s Ret stridende Maade. — HRT 1875. 426: Ikke antaget at foreligge strafbar Modvirken af en kriminel Undersøgelse. — HRT 1900. 167 (UfR 526): Foreren af et under Island trawlende Dampskib, der, gaaende ud fra, at vedk. Sysselmand paa Embeds Vegne sandsynligvis var om Bord i en sig nærmende Baad, havde be-

ordret Mandskabet til at hindre dens Forbindelse med Skibet og selv bestræbt sig herfor samt ved pludselig at løsne Bremserne paa Trawllinerne bragt Baaden til at kæntre, hvorved 3 Mand druknede, anset efter isl. Strfl. § 99, jfr. § 53, og § 200 (d. Strfl. §§ 98. 52 og 198); Styrmanden og en af Mandskabet anset efter § 99.

III. § 98, 3dje St. Mot. 134. — Anvendelser: HRT 1874. 266 (Ufr 1065): Medlemmer af et Fattigvæsensudvalg; jfr. HRT 1878. 820: Fattigudvalgsmedlem som inspektionshavende paa Fattiggaarden. HRT 1877. 510 (Ufr 1878. 104): Sogneraadmedlem fungerende som Medlem af en Valgbestyrelse. HRT 1870. 766: Sogneraadmedlem i Funktion vedr. Fattigvæsenet. Derimod HRT 1870. 585 (Ufr 1871. 147): §§ 98, s hverken direkte ell. analogisk anvendelig mHt Rigsdagsmedlemmer.

IV. Funktionærers Henførelse under § 98 eller § 100. HRT 1878. 285, 1879. 719. 1898. 589. 1899. 263, 1900. 400: Retsbetjents Fuldmægtig fungerende som Foged eller Auktionsforvalter. § 98. HRT 1883. 438 (Ufr 1090): Inspektør ved Københavns Ladegaard, § 98: HRT 1873. 177 (Ufr 851), 1880. 142 (Ufr 882), 1899. 35 (Ufr 535): Almuelærere, § 98. — Henført under § 100: HRT 1872. 462, 1879. 571: Politifuldmægtig; HRT 1888. 777 (Ufr 1889. 392), 1891. 568 (Ufr 1892. 221): Gendarmer; HRT 1898. 403: Vægter; HRT 1902. 12: Stævningsmand; HRT 1873. 294: Havnefoged; HRT 1900. 15: Strandkontrollør; HRT 1894. 813: Bud ved Københavns Magistrat; Kbh. ORD i Ufr 1893. 551: Pedel ved Kommuneskole: HRT 1890. 524: Inspektør ved Købstadfattigvæsen; HRT 1893. 126 (Ufr 738): Fattiggaardsbestyrer; HRT 1871. 307 (Ufr 832), 1877. 506: Opsynskarl ved Tvangsarbejdsanstalt; HRT 1884. 21 (Ufr 666): Forvalter ved do.; HRT 1880. 415: Statsbanestationsforvalter; HRT 1882. 898 (Ufr 1883. 620): do. Inspektør; HRT 1885. 380 (Ufr 1144): Statsbaneassistent; HRT 1897. 422: Ledvogter ved Statsbanerne (jfr. HRT 1879. 170 [Ufr 902]: Stationsforstander ved et privat Jærnbaneselskab kan hverken henføres under § 98 eller § 100); HRT 1870. 119 (Ufr 619): Skovløber ved Statsskov; HRT 1888. 461: Opsynsmand ved do.; HRT 1881. 432 (Ufr 1882. 81): Ledvogter under Sorø Akademis Skove. Derimod Kbh. ORD i Ufr 1901. 275: En af Amtsvejsinspektøren antagen Vejmand, der kunde afskediges naarsomhelst; Frif. — Jfr. iøvrigt til Dels Henvisninger ved § 144.

§ 99.

Den, som gør sig skyldig i Vold eller Trusel om Vold mod Skildvagter, Militærpatrouiller eller andre udkommanderede Militærpersoner eller lægger dem Hindringer i Vejen for Udførelsen af deres Hverv, straffes efter Forskrifterne i § 98, dog at Straffen i de under

sammes 1ste Stykke hørende Tilfælde efter Omstændighederne kan nedsættes indtil 1 Maanedes simpelt Fængsel.

Jfr. Strfl. f. Krm. § 125. — HRT 1870. 400: Overfald paa Korporal under Udkommando, § 99; jfr. ogsaa Vib. ORD i UFR 1873. 638. HRT 1901. 37: Overfald paa Skildvagt under Gevær, § 99. HRT 1876. 371 (UFR 1877. 162): Gendarm af Grænsetoldpolitikorpset paa Vigilancetur, § 100 (jfr. § 198).

§ 100.

Foretager nogen de i § 98 betegnede Handlinger mod underordnede Rets- eller Politibetjente, Toldassistenter, Sognefogder, Stævningmænd eller andre lignende offentlige Bestillingsmænd, straffes han med Forbedringshusharbejde indtil 2 Aar, Fængsel eller under formildende Omstændigheder med Bøder.

Lige med de nævnte Bestillingsmænd anses de Personer, som af Retten eller Øvrigheden i Embeds Medførelse kaldte til Bistand ved Udførelsen af offentlige Forretninger¹⁾).

¹⁾ L. om Kbh.s Politis Omordn. 11. Febr. 1863 § 13, L. Nr. 21, 4. Febr. 1871 § 11.

Jfr. L. 30. Jan. 1861 § 11, L. om Sandflugtens Dæmpning 29. Mts 1867 § 20 samt de ved § 98 anf. Love, ligeledes Bestemmelser i forsk. Havnereglementer (jfr. L. Nr. 7, 30. Jan. 1875) m. m. — JMSkr. Nr. 228, 27. Aug. 1872: Dom efter Strfl. § 100, gaaende ud paa Bøde 5 Rdl., subs. simpelt Fængsel i 2 Dage, kan ikke forlanges indanket for OR ved off. Foranstaltn.

HRT 1885. 726 (UFR 1886. 546): Voldshandlinger mod Politibetjente under tumultuariske Optrin efter et politisk Mode, § 100 (se iøvrigt Ref. ved § 103). HRT 1898. 6 (UFR 423): Vold mod og Udskaeldning af en Politibetjent. der afkrævede Tilt. en Skolemulkt, §§ 100 og 101, jfr. § 39. — HRT 1870. 119 (UFR 619), 1875. 636 (UFR 1876. 467), 1888. 461: § 100 jfr. § 98 og § 203; HRT 1885. 380 (UFR 1144): § 100 jfr. § 203; HRT 1897. 422: §§ 100 og 203; HRT 1882. 211 (UFR 713): §§ 100 og 204. Deltagerne anset hver især ansvarlig for hele den tilføjede Skade, uanset at det ikke kunde paa-vises, hvem der havde ført de Slag, der bevirkede Skaden.

HRT 1891. 568 (UFR 1892. 221): En af en Gendarm til Hjælp ved en anholdts Transport tilkaldt Person ikke anset henhørende under § 100, jfr. derimod HRT 1879. 571 (civile Bevogtere af en anholdt).

Jfr. iøvrigt i det hele Domme anf. ved § 98.

§ 101.

Den, som med Haan, Skældsord eller anden fornærmelig Tiltale overfalder en Embedsmand eller nogen anden af de i §§ 98—100 omhandlede Personer under Udførelsen af deres Embede eller Bestilling eller i Anledning af samme, straffes med Fængsel eller Bøder.

HRT 1873. 296 (UFR 1045): Haanende Truselsbrev til en Dommer for at bevæge ham til at loslade en Arrestant, §§ 98 og 101. HRT 1890. 24 (UFR 527): Fornærmelser mod en Dommer i Indlæg fremlagte i en af Dommeren behandlet Justitssag mod Tilt.; Mulkering under hin Sag for usømmelig Skrivemaade ikke til Hinder for Ansvar efter § 101 under særskilt Justitssag. HRT 1896. 791 (UFR 1897. 262): Fornærmelser mod en Dommer indeholdte dels i nogle, medens han beklædte Dommersædet, fremlagte Stævninger, dels i Indlæg og Protokollationer under samme Sag, efter at han havde veget sit Sæde, medens han dog var stævnet og gav Møde ved sin beskikkede Sagfører, § 101. HRT 1874. 266 (UFR 1065): Fornærmelser mod et Fattigudvalgs Medlemmer i et Brev til dets Formand, § 101. — HRT 1872. 632 (UFR 1873. 457): Ytring til en i Funktion optrædende Politiassistent om at have hørt sige, at han ikke var bedre værd end at hænges paa en Lygtepæl, § 101 anvendt, uanset at Tilt. virkelig havde hørt en saadan Ytring. — HRT 1874. 397: Ved en Begravelse udtalt, at Følget ikke skulde tro, hvad Præsten sagde, at det var Løgn, og at Præsten var en Hykler, §§ 157, 2 og 101. — HRT 1899. 221 (UFR 773): Tiltale med «Du», § 101. HRT 1899. 85 (UFR 555): Betegnelse af en af en Toldkontrollør i Embeds Medfør fremsat Begæring som »Pedanteri« og »Drengestreger«, § 101. HRT 1900. 522 (UFR 1901. 32): Udtal. til to Politibetj. om, at de ikke havde noget der at gøre, »allermindst en simpel Gadebetjent« som den ene, ikke anset strafbar.

HRT 1887. 559: Frif., da det ikke med Sikkerhed fremgik, at den brugte Udladelse om en Sandemand var henvendt til denne eller fremsat i hans Paahør. HRT 1872. 629 (UFR 1873. 454): Frif. for Justitiens Tiltale, da ingen saadan personlig Tiltale forelaa, som § 101 forudsætter (trykt Afhandling og Bladartikler indeholdende Sigtelser mod den islandske OR og enkelte af dens Medlemmer), medens Forholdet maatte henføres under Kap. 21 og efter § 223 kun være Genstand for privat Paatale. — HRT 1888. 265 (UFR 1036): Frif. mHt Fornærmelser mod en Dommer, da den paag. Ytring (om Konfunderen af Vidner) ikke nødv. maatte opfattes som fornærmelig, og Tilt. havde benægtet at tilsigte at fornærme Dommeren.

HRT 1882. 34: Mortifikation kan ikke gives under off. Straffesag ang. § 101.

§ 102.

Ved Udmaalingen af de i §§ 98—101 fastsatte Straffe bliver den Omstændighed, at vedkommende Embedsmand eller Bestillingsmand selv ved sin urigtige Adfærd har givet Anledning til Gerningen, at tage i Betragtning som en Formildelsesgrund, og kan endog under denne Forudsætning Straf af Fængsel nedsættes til Bøder.

HRT 1866. 567: § 102 taget i Betragtning ved Anvendelse af § 98, da der ikke af Dommeren var afsagt Retskendelse ang. den Ransagning i Tilt.s Bolig, som Tilt. havde modsat sig. HRT 1872. 13: § 102 taget i Betragtning ved Anvendelse af § 101, da vedk. Dommer, ved at foreholde Tilt. at være en fræk Løgner foruden en Kæltring, selv havde givet Anledning til den i Tilt.s Svar »det maa den være, som siger det« indeholdte Fornærmelse. HRT 1876. 400 (UFR 1877. 179): § 100 jfr. § 102 anvendt for Vold mod en Politibetjent under H. t. Betjentens urigtige Forhold under det paag. Sammenstød. HRT 1900. 522 (UFR 1901. 32): § 101 jfr. § 102 anvendt for Udskældning af en Politibetjent, da denne, forinden uberettiget havde vægret sig ved at forlade Tilt.s Butik. HRT 1893. 126 (UFR 738): § 100 jfr. § 102 anvendt, da den overfaldne Fattiggaardsbestyrer først havde udskældt og skubbet til Tilt. i Anledning af dennes Forhold mHt et paalagt Arbejde. — HRT 1896. 466 (UFR 1212): § 101 jfr. § 102 anvendt paa en Skolelærer, der med Hentydning til nogle efter § 141 strafbare Udtalelser i en Præsts Prædiken umiddelbart efter denne havde udtalt til Præsten, at han havde sagt Løgn fra Prædikestolen: derimod ikke Straf for en lignende Udtalelse i en af Læreren efter Gudstjenestens Slutning. bl. a. i Præstens Overværelse holdt Tale. — Jfr. iovrigt HRT 1875. 436 (UFR 1876. 94) anf. ved § 98 II.

§ 103.

Har en samlet Mængde offentlig ved Ord eller Handlinger tilkendegivet den Hensigt i Forening at tvinge Øvrigheden til at foretage eller undlade en Handling eller i Forening at vise voldsom Modstand imod Udførelsen af en af Øvrigheden truffen Bestemmelse, blive Hovedmændene, forsaavidt der øves Vold mod Person eller Gods, at anse med Strafarbejde indtil 6 Aar, og de øvrige Deltagere med Fængsel, ikke under 3 Måneders simpelt Fængsel, eller med Forbedringshusarbejde indtil 2 Aar.

Øves ingen Vold mod Person eller Gods, men den forsamlede Mængde dog ikke har villet efterkomme Øvrighedens Opfordring til at gaa fra hinanden (§ 104), straffes Hovedmændene med Fængsel, ikke under 3 Maaneders simpelt Fængsel, eller med Forbedringshusarbejde indtil 2 Aar, og de øvrige Deltagere med Fængsel. Saafremt derimod den forsamlede Mængde, uden at have forøvet Vold mod Person eller Gods, enten af egen Tilskyndelse eller paa Opfordring af Øvrigheden igen er gaaet fra hinanden, blive kun Hovedmændene at straffe med Fængsel eller med Forbedringshusarbejde indtil 1 Aar.

Jfr. forel. L. Nr. 224, 2. Nov. 1885 (oph. ved forel. L. Nr. 109, 19. Juni 1888).

HRT 1873. 213 (UfR 879): Tre socialistiske Forere, der havde opfordret til at indfinde sig paa et berammet, men af Politiet forbudt Møde under aaben Himmel og tilkendegivet, at Mødet i fornødent Fald skulde gennemføres med Magt, bleve mHt den Modstand og Vold, der af den til den berammede Tid mødte Hob var øvet mod det udkommanderede Politi og Militær, ansete som Hovedmænd efter § 103, 1 smh. med § 52, 1, uanset at de i Mellemtiden vare blevne anholdte. — HRT 1885. 726 (UfR 1886. 546): Tumultuariske Oprin efter et politisk Møde; Anvendelse af § 103, uden at nogen blev anset som Hovedmand, skønt flere af de Tilt. tillige havde bestræbt sig for at faa andre til at deltage i Uordenne; ikke betragtet som Formildelsesgrund, at der efter allerede stedfunden Vold ikke forinden Politiets Magtanvendelse var fremsat Opfordring efter L. 4. Febr. 1871 § 10 til at skilles ad (jfr. herved Mot. 140). — HRT 1886. 43 (UfR 850), 1886. 158 (UfR 913): § 103 (1. St.) jfr. § 46 anvendt mHt udvist Virksomhed for Dannelsen af en organiseret, væbnet Styrke bestemt til under Forudsætninger, hvis Tilstedeværelse skulde afgøres ved private Personers Skøn, at gore væbnet Modstand mod Regeringen og dens Foranstaltninger (»Riffelforeninger«); jfr. ogsaa HRT 1886. 446 (UfR 1887. 152): § 103, 1 jfr. § 51, Opmuntring paa politisk Møde til Tilslutning til en (uden Tilt.s Medvirken) allerede dannet Riffelforening.

§ 104.

Naar en paa offentlig Sted¹⁾ forsamlet Mængde tre Gange af Øvrigheden i Kongens og Lovens Navn er opfordret til at skilles ad, straffes de, der ikke efterkomme denne Befaling, med Bøder eller Fængsel.

Øver nogen derhos Vold mod Person eller Gods, uden at Forholdet dog falder ind under § 103, anses han med Fængsel eller under skærpene Omstændigheder med Forbedringshusarbejde indtil 1 Aar.

¹⁾ Mot. 141.

Rev. Grl. § 89 jfr. § 88; L. om Kbh.s Politis Omordning 11. Febr. 1863 § 12 (jfr. Instr. 7. Juni 1869 §§ 61—64); L. Nr. 21, 4. Febr. 1871 § 10. — JMSkr. 23. Juli 1852: Offentlige Forsamlinger skal meldes for Politiet saa betimeligt, at det kan være i Stand til at udøve sin Ret overfor saadanne Forsamlinger, jfr. JMSkr. Nr. 131, 24. Juni 1876 og Nr. 107, 13. Juni 1887 vedr. Spørgsm. om en Forsamlings Karakter af offentlig.

HRT 1875. 49 (UfR 584): § 104 ikke anvendelig, da det overtraadte Paalæg om at fjerne sig fra en urostiftende Hob ikke var givet paa den i denne § foreskrevne Maade. — Jfr. endvidere HRT 1885. 726 (UfR 1886. 546) anf. ved § 103.

§ 105.

Den, som ulovlig borttager eller beskadiger en efter Øvrighedens Foranstaltning opslaaet Bekendtgørelse, straffes med Bøder eller Fængsel.

§ 106.

Paa samme Maade straffes den, som uden Beføjelse forsætlig aftager eller beskadiger de af en offentlig Myndighed i Embeds Medfør anbragte Segl eller Mærker, forsaavidt Handlingen ikke udgør en anden selvstændig Forbrydelse.

Jfr. Toldfr. 1. Febr. 1797 § 102 ff, jfr. Pl. 25. Juni 1818 til § 103; L. 7. Febr. 1851 § 25, L. Nr. 52, 3. Maj 1873 § 38, L. Nr. 47, 1. Apr. 1887 § 42 jfr. § 45.

§ 107.

Den, som tilegner sig en ham ikke tilkommende offentlig Myndighed, der kun kan udøves i Kraft af et offentligt Embede, Bestilling eller Ombud, straffes, forsaavidt Handlingen ikke efter sin Beskaffenhed medfører større Straf, med Bøder eller med simpelt Fængsel indtil 1 Aar.

Strfl. f. Krm. § 143.

Straffeloven.

HRT 1873. 151 (UfR 834): Under Udgivelse for off. Opsynsmand afpresset en Bonde Penge ved Trusel om Anmeldelse af en foregiven Politiforseelse, §§ 107 og 245. HRT 1887. 772: Under Udgivelse for Politifuldmægtig afpresset Kvinder Penge særlig under Paaskud af mindelig Ordning i Anledn. af foregivne Lovovertrædelser, §§ 107 og 245. HRT 1893. 33 (UfR 521): Pengeafpresning ved under Udgivelse for Opdagelsesbetjent at true med Anholdelse for opdigtet Løstgighed, §§ 107 og 245 (i Ref. i UfR staar ved en Trykfejl § 247 i Stedet for § 245); jfr. herved HRT 1874. 268 (UfR 1065), der anvendte §§ 107 og 251 smb. med § 245. KPRD 1889. 1173: Skaffet sig Samleje ved at udgive sig for Opdagelsesbetjent og true Pigen med Anholdelse og Straf for Løstgighed, §§ 107 og 169. HRT 1877. 295 (UfR 915): Under Udgivelse for Overpolitibetjent, der skulde anstille Undersøgelse om en foregiven Forbrydelse, udfærdiget Dokumenter med fingerede Navne, § 107 og § 275 jfr. § 270. KPRD i UfR 1877. 486: Fhv. Politibetjent benyttet et ulovlig tilbageholdt Politiskilt til at skaffe sig fri Sporvognskørsel, § 107.

HRT 1891. 414 (UfR 1892. 83): Ikke § 107. men Falskstraf anvendt mHt Tilt.s Paategninger i en Vandrebog, der gav den Udseende af at være udstedt af en Herredsfoged (i Ref. i UfR staar ved en Trykfejl § 108 i Stedet for § 107). — HRT 1894. 516 (UfR 1238): En Frimenighedspræst, der, efter at vedk. Præst i Folkekirken havde undslaaet sig, ifølge Anmodning i Frimenighedens Kirke havde foretaget Jordpaakastelse forud for en Ligbrænding, frif., da den i Kirkeritualet foreskrevne Jordpaakastelse herefter ikke var nødvendig og Tilt., henset til Stedet og Maaden, hvorpaa Jordpaakastelsen foretoges, ikke var optraadt som Præst i Folkekirken eller havde tilegnet sig en dennes Præster tilkommende Myndighed (jfr. herved KUMSk. Nr. 64, 17. Febr. 1891). — HRT 1881. 630 (UfR 1882. 378): En Frimenighedspræst anset efter Analogien af Pl. 27. Nov. 1801 for at have baaeret næsten selv samme Dragt som Embedsdragten for Folkekirkens Præster.

§ 108.

Den, som befriir en Fange¹⁾ ud af Øvrighedens eller Rettens Magt eller skaffer ham Midler og Lejlighed til hans Undvigelse, straffes med Fængsel eller med Forbedringshusarbejde, som, forsaavidt der er anvendt Vold eller Trusel om Vold mod Bevogterne, eller Befriieren har forsynet Fangen med Redskaber til paa saadan voldelig Maade at iværksætte Undvigelsen, kan stige til 4 Aar.

Befrir nogen en paagreben eller anholdt Person eller skaffer ham Midler og Lejlighed til Undvigelse, straffes han med Bøder eller Fængsel, og, forsaavidt Vold er anvendt, kan Straffen stige til Forbedringshusarbejde indtil 2 Aar.

¹⁾ Mot. 143.

HRT 1870. 768: Hjulpet en anholdt med at rive sig løs fra vedk. Vægter, § 108, 2. HRT 1873. 207 (UfR 874): Ved at slaa en Politibetjent bevirket, at denne slap en anholdt, alene § 100 i Henh. til Tilt.s Forklaring om ikke at have tilsigtet at befri anholdte; jfr. HRT 1875. 49 (UfR 584): Taget en Medtilt. om Livet, efter Tilt.s Forklaring for at faa ham til at forlade Hoben, men ikke for at hindre hans Anholdelse, Frif. HRT 1880. 580: Slaaet en Politibetjent i Hovedet for at befri en anholdt, § 108, 2 og § 100 (Aktion alene for Vold mod Politiet); jfr. HRT 1875. 100: § 108, 2 (ikke tillige § 100) anvendt mHt to Tilt., der henholdsvis havde grebet en Betjent i Halsen for at befri en anholdt, og taget ham om Livet, saa at han maatte slippe anholdte (for førstes Vedk. jfr. § 46). HRT 1882. 211 (UfR 713): Befrielse af en anholdt i Forbindelse med Overfald paa vedk. Politibetjent, henholdsvis §§ 100 og 108, 2, og §§ 100, 204 og 108, 2.

§ 109.

Den, som har erholdt sikker Kundskab om nogen af de i denne Lovs §§ 71, 72, 74 og 85 omhandlede Forbrydelser imod Kongen, Fædrelandet eller Statsforfatningen, og som ikke derom underretter Øvrigheden, skønt saadant kunde ske uden Fare for hans eget eller hans nærmestes Liv eller Velfærd, skal, dersom Forbrydelsen kommer til Udførelse, straffes med Fængsel eller Statsfængsel eller Forbedringshusarbejde.

Under de nævnte Betingelser skal og den, som har erholdt sikker Kundskab om noget paatænkt Mord, Røveri eller anden Forbrydelse, hvorved Menneskers Liv udsættes for Fare, straffes med Fængsel eller Forbedringshusarbejde, naar han ikke gør, hvad der staar i hans Magt, for at forebygge Forbrydelsen ved at advare den Person, der er udsat for Fare, eller paa anden efter Omstændighederne hensigtsmæssig Maade, om fornødent ved Anmeldelse til Øvrigheden ¹⁾.

De ovenstaaende Bestemmelser komme dog ikke til Anvendelse paa Børn under 15 Aar, og ej heller blive den skyldiges Ægtefælle, Søskende, Slægtninge eller besvogrede i op- og nedstigende Linie, hans Fosterforældre eller hans Fosterbørn at straffe for undladt Angivelse til Øvrigheden.

¹⁾ Jfr. Jordemoderinstruks Nr. 129, 25. Nov. 1896 § 11.

HRT 1869. 374 (UFR 1078): § 109,² anvendt mHt en Hustrus fuldstændige Passivitet overfor et af hendes Mand og en tredje Tilt. i hendes Overværelse aftalt og forberedt Mord (OR § 190 jfr. § 51). — HRT 1867. 56 (UFR 350): Frif. (Tilt. havde ikke antaget Brandstiftelse alvorlig villet, efter Ildspaesættelsen undladt at advare Beboerne af det nærliggende Stuehus, som Tilt. ikke ansaa for alvorlig i Fare).

§ 110.

Den, som skjuler en Person, om hvem han ved, at han er en undvegen Fange, eller at han paa Grund af Forbrydelser forfølges af det offentlige, eller som understøtter hans Flugt, straffes med Bøder eller Fængsel. Sidstnævnte Straf, eller under formildende Omstændigheder Bøder, bliver at anvende paa den, der, umiddelbart efter at en Forbrydelse er begaaet, eller naar den forfølges af det offentlige, tilintetgør eller skjuler Forbrydelsens Spor.

Ægtefæller, Søskende, Slægtninge eller besvogrede i op- og nedstigende Linie samt Fosterforældre og Fosterbørn blive dog ikke at straffe for saadanne Handlinger.

HRT 1887. 299: Bragt et nyfødt, af en Medtilt. ombragt Barn til Side for at fordølge det skete, § 110; ligesaa HRT 1891. 535 (UFR 1892. 189) i et Tilf., hvor Medtilt. havde udgivet Barnet for dødfødt. HRT 1883. 13 (UFR 754): Forholdt Politiet Oplysninger om nogle for begaaede Forbrydelser eftersøgte og af Tilt. som Fuldmægtig for en Udvandringsagent til Amerika befordrede Dreng, § 110. HRT 1886. 816 (UFR 1887. 632): Bladudgiver for at hindre Opdagelsen af Forfatteren til en i Bladet optagen, anonym Artikel vedr. et Forhold, hvorom retslig Undersøgelse anstilledes, tilintetgjort Bladets Honorarbog, hvori Forfatterens Navn fandtes, § 110. — HRT 1892. 477 (UFR 1247) anført ved § 147 I

§ 111.

Undvigelser og Sammenrottelser af de til Straf- arbejde hensatte Fanger saavel som Forbrydelser af dem mod de ved Strafanstalten ansatte Embedsmænd eller Betjente straffes efter de derom i Lovene om Strafanstalterne indeholdte Bestemmelser.

Have andre Fanger¹⁾ indgaaet Forening om fælles Undvigelse, straffes de med simpelt Fængsel indtil 2 Maaneder eller andet Fængsel i tilsvarende Tid.

¹⁾ Mot. 146.

Jfr. §§ 29 og 65 og de ved sidstnævnte § anførte Lovsteder. HRT 1885. 195 (Ufr 981), 1885. 764 (Ufr 1886. 573), 1892. 460 (Ufr 1238) anf. ved § 65. HRT 1900. 3 (Ufr 443): To Forbedringshusfanger, der havde sammenrottet sig om et livsfarligt Overfald paa en Betjent i Strafanstalten, anset i Medf. af §§ 65 og 111, 1 efter Pl. 31. Aug. 1813 §§ 10 og 11, for den enes Vedk. (under 18 Aar) smh. med Grundsætn. i Strfl. § 37. — HRT 1894. 484 (Ufr 1231): Varetægtsfanger undvegne i Forening, §111, 2. HRT 1890. 739 (Ufr 1891. 422): Varetægtsfanger i Forening bortgaaede fra Arresthuset efter at være satte til Arbejde i Ventesalen udenfor Tingstuen, § 111, 2.

§ 112.

Forhindrer nogen ved Vold eller Trusel om Vold Retsmøder, Samling af kommunale Myndigheder eller anden lovbefalet Samling i offentligt Anliggende, bliver han at straffe med Fængsel eller Forbedringshusarbejde indtil 1 Aar.

Samme Straf eller efter Omstændighederne Bøder ifalder den, som ved Vold eller paa anden lignende Maade afbryder eller forstyrrer Forretningerne eller Forhandlingerne i saadant Møde eller Forsamling.

Jfr D. L. 1—12, Pl. 13. Aug. 1766 §§ 6—8, Instr. 7. Dec. 1771 § 9 jfr. § 29, L. 11. Febr. 1863 § 19.

HRT 1870. 585 (Ufr 1871. 147): § 112 uauvendelig mHt et personligt Angreb paa en Folketingsmand under et Folketingsmøde, allerede fordi en egentlig Forstyrrelse af Mødet hverken havde fundet Sted eller var tilsigtet. — HRT 1889. 530 (Ufr 1890. 21): Lovbefalede Forligsmøder henhøre under »lovbefalet Samling i offentligt Anliggende«; Tilt.s Adfærd (slaaet Modparten under Mødet)

ikke anset strafbar efter § 112, 2. HRT 1887. 559: Frif., da den paag. Auktion ikke saas i Virkeligheden at være bleven forstyrret. Vib. ORD i UFR 1886. 1215: §§ 112, 2 anvendt for Forstyrrelse af Fogedretten under Udpantning for Skatter.

§ 113.

Den, som ved Vold eller Trusel om Vold antaster Valgfriheden enten ved at forhindre nogen i at udøve sin Valgret til nogen af de lovgivende Forsamlinger eller ved at tvinge ham til at stemme paa en vis Maade, straffes med Forbedringshusarbejde eller Fængsel.

Den sidstnævnte Straf er ogsaa anvendelig paa den, der ved Foretagelsen af de forfatningsmæssige Valg gør sig skyldig i forsætlige Forvanskninger, eller som køber en andens Stemme.

HRT 1894. 49 (UFR 393): Strafbart Valgtryk ikke antaget at foreligge ved nogle Skovbetjentes Ytringer til undergivne Skovarbejdere om, at de risikerede Afsked ved at stemme paa en bestemt Kandidat ved et Folketingsvalg; ikke ny Konklusion, skont den indankede Dom lod paa Frif. for Justitiens (i Stedet for Aktors) Tiltale. — KPRD i UFR 1887. 1222: Optaget paa Valglisten ved paa Mandtalslisten at opgive sig 2 Aar ældre end i Virkeligheden, ifølge senere Beslutning afgivet Stemme ved Folketingsvalg, § 113, 2. Kbh. ORD i UFR 1886. 1067: Formaaet en Medtilt. til under Opgivelse af at være en anden at stemme i dennes Navn, § 113, 2, jfr. § 52 (Medtilt. § 113, 2); jfr. ogsaa UFR 1886. 1059: § 113, 2 jfr. § 46.

§ 114.

Hvo, som sælger sin Stemme ved Valg til de lovgivende Forsamlinger, anses med Bøder og forbryder sin Valgret, første Gang for et Tidsrum af 5 Aar, anden Gang for bestandig.

§ 115.

Begaas nogen af de i § 113 nævnte Handlinger ved Kommunalvalg, bliver Straf af Fængsel eller under formildende Omstændigheder af Bøder at anvende.

Den, som sælger sin Stemme ved Kommunalvalg, anses med Bøder og forbryder sin kommunale Valgret,

første Gang for et Tidsrum af 5 Aar, anden Gang for bestandig.

Vib. ORD i UfR 1886. 480: Ved Ligningskommissionsvalg afgivet Stemme til 2 Protokoller, § 115, ¹ jfr. § 113, ² anvendt uden H. t. Foregivende om kun at have villet vise det uheldige i Fremgangsmaaden med 2 Protokoller.

§ 116.

Tager nogen ulovligt sig selv til Rette¹⁾, anses han, forsaavidt Gerningen ikke efter den øvrige Lovgivning maatte medføre strengere Straf²⁾, med Bøder. Saa-dan Selvtægt er ikke Genstand for offentlig Paatale.

¹⁾ D. L. 1—1—3. ²⁾ Jfr. § 245, § 279, Fr. 13, Dec. 1793 § 81, L. Nr. 53, 25. Mts 1872 (Mark- og Vejfred) § 3, Vandløbslov Nr. 63, 28. Maj 1880 § 77.

HRT 1888. 563 (UfR 1889. 119): En Vært, der paa Gr. af formentlig Lejerestance havde afskaaret Lejeren fra Lejligheden samt sat sig i Besiddelse af de der beroende Møbler, straffet for Selvtægt; jfr. ogsaa HRT 1881. 403 (UfR 1882. 63). HRT 1893. 667 (UfR 1894. 74): En Sagfører, der for en Klient havde sat sig i Besiddelse af nogle denne tilhørende, hos en Tredjemand beroende og udlagte Genstande, straffet for Selvtægt uden H. t. foreliggende Samtykke fra vedk. Tredjemand. HSTRD i UfR 1885. 274: Selvtægtsstraf for ved Stillings Fratræden at have udtaget et som Løn formentlig tilgodehavende, men med Rette bestridt Beløb af den betroede Kasse. HRT 1875. 604 (UfR 1876. 441): § 116 ikke anvendt, da paag. efter Omst. kunde have Foje til ikke at antage Borttagelsen af vedk. Markise for et Retsbrud: jfr. ogsaa HRT 1874. 450 (UfR 1875. 92), men Kbh. ORD i UfR 1884. 249.

HRT 1884. 15 (UfR 662): Selvtægtsstraf for under ubeføjet Paastand om at være Ejer af en af en anden i længere Tid benyttet Jordlod at have slaaet og bortført Græs fra Lodden; jfr. ogsaa HRT 1873. 605 (UfR 1874. 540) [en i Fjorden ud for den paag. Ejendom opstaaet, ikke landfast Holm]. HRT 1897. 491 (UfR 1115): En færdselsberettiget, der havde borttaget en for Laagen til paag. Vej med Urette anbragt Laas, ikke anset skyldig i Selvtægt. HRT 1886. 762 (UfR 1887. 600): En Møllejejer, der havde ladet foretage en Uddybning af Mølleaaen uden Samtykke af vedk. kommunale Mynigheder som Broejere, frif., da han i længere Tid intet Svar havde modtaget paa sin Anmeldelse om det paatænkte Arbejde og derfor havde Grund til at gaa ud fra, at der fra det off.s Side intet havde at indvende. Kbh. ORD i UfR 1888. 1210: Frif., da der var handlet i god Tro i Henh. til Sogneraadets [paaankede] Kendelse;

1889. 219: Frif. paa Gr. af Uvidenhed om de for det paag. Forhold gældende Retsregler.

HRT 1889. 731 (UfR 1890. 314): § 296 anvendt, da Forholdets Beskaffenhed udelukkede det fra at kunne ses under Synspunkt af ulovlig Selvtægt alene (se Ref. ved § 296); jfr. ogsaa HRT 1883. 796 (UfR 1884. 441) anf. ved § 296. HRT 1898. 489 (UfR 1899. 55): En i 1ste Instans for Ran dømt islandsk Præst frif. for Justitiens Tiltale som højest kun skyldig i Selvtægt; jfr. HRT 1889. 579 (UfR 1890. 47): Frif. for Aktors Tiltale; HRT 1883. 226 (UfR 885) anf. ved § 294. — HRT 1894. 179 (UfR 696): Stadfæstelse af Forbud mod Handlinger, der karakteriseres som Selvtægt.

Jfr. iøvrigt Kbh. ORD i UfR 1877. 734 anf. ved § 210; Vib. ORD i UfR 1889. 1046 anf. ved § 236; HRT 1876. 138 (UfR 714), 1879. 158, 174 (UfR 890. 903) anf. ved § 237.

TRETTENDE KAPITEL.

Om Forbrydelser i Embedsforhold.

Jfr. § 66. sidste St. — Fr. 31. Juli 1739 § 2 i Slutn., jfr. Kanc. Skr. 14. Febr. 1795: Overøvrighederne skal gøre Indberetning, naar nogen dem underordnet Embedsmand forser sig i sin Embedsførelse, saaledes at justitiel Tiltale kunde finde Sted. Kanc. Cirk. 1. Apr. 1806 om Forestilling til Kongen, naar Personer benaadede med Rang, Titel eller Embedsværdighed ere dømte for Forseelser, der helt ell. delvist medføre Tab af borgerlig Agtelse. — Strfl. f. Krm. §§ (52, 2), (57), (58 [menige Krigsmænd].

§ 117.

Den Embedsmand, som fordrer, modtager eller lader sig tilsige Gaver eller andre Fordele, til hvilke han er uberettiget, for sine Embedshandlinger, dog uden iøvrigt derved at krænke nogen Embedspligt, straffes med Bøder, ikke under 50 Rd., simpelt Fængsel eller Embedsfortabelse.

Jfr. §§ 118, 120, 122. — D. L. 2—17—4; Skovfr. 18. Apr. 1781 § 82, jfr. Pl. 9. Febr. 1782; Toldfr. 1. Febr. 1797 § 393; Fr. om de lærde Skoler 7. Nov. 1809 § 69; L. om Kbh.s Politis Omordn. 11. Febr. 1863 § 14, jfr. Instr. 7. Juni 1869 § 8; Bkg. Nr. 40, 20. Mts 1872 § 28 (Mønstringsbestyrerne og deres Kontorbetjente); L. Nr. 55, 24. Maj 1879 § 3 (beskikkede Sagførere); Strfl. f. Krm. §§ 137 og 139. Kanc. Skr. 17. Juli 1827: Ikke tilladt Skoletærere

at modtage Gaver ved Ind- og Udtrædelsen af Skolen. JMSkr. Nr. 3, 3. Jan. 1871 angaaende Ducører til Auktionsassistenterne, jfr. Kanc. Skr. 24. Febr. 1842.

HRT 1896. 61 (UfR 654): En Betjent under Sundhedspolitiet for Modt. af Ducører for at skaffe Husejere Bordeltilladelse alene anset efter § 144, 1, jfr. § 141 (KrimlR havde tillige cit. § 117). — HRT 1880. 524 (UfR 1881. 193): Økonomiforvalter under Kbh.s Magistrat, Modt. af Ducører, § 144 jfr. § 117.

§ 118.

Naar en Embedsmand fordrer, modtager eller lader sig tilsige Gaver eller andre Fordele for Krænkelse af en Embedspligt, straffes han med Embedsfortabelse og med Fængsel, ikke under 3 Maaneders simpelt Fængsel, eller Forbedringshusarbejde.

Jfr. §§ 117, 121, 122. — KPRD i UfR 1876. 407: En Politibetjent anset efter Anal. af § 118 for Modt. af en ham som Godtgørelse for Fortielse af et strafbart Forhold tilsendt Gave.

§ 119.

Den, som yder, lover eller tilbyder en Embedsmand Gaver eller andre Fordele for at formaa ham til at foretage eller undlade noget, hvorved han gør sig skyldig i Krænkelse af sin Embedspligt, straffes med Fængsel eller Bøder.

Jfr. §§ 121 og 122. Toldfr. 1. Febr. 1797 § 394. — HRT 1876. 151 (UfR 718): Forsøg paa Bestikkelse straffet efter § 119 uden Henviisning til § 46. HRT 1888. 112 (UfR 622): Frif. mHt Forsøg paa Bestikkelse, da det ikke havde staaet Tilt. klart, at en mindelig Afgørelse (for ulovlig Omløben) ikke lovligt kunde finde Sted med Politiafficienten, og Tilt. herefter ikke kunde forudsættes ved sit Tilbud at ville formaa Assistenten til Overtrædelse af sine Embedspligter. Kbh. ORD i UfR 1887. 1182: Tilbudt en overordnet Embedsmand en Ducør for at opnaa en Ansættelse. § 119 uden H. t. Tilt.s Forklaring om ikke at tilsigte Pligtovertrædelse fra vedk.s Side og om ikke at have anset Tilbudet strafbart; jfr. ogsaa Kbh. ORD i UfR 1875. 545.

§ 120.

Den Dommer, som i sin Dommervirksomhed fordrer, modtager eller lader sig tilsige Gaver eller andre Fordele, til hvilke han er uberettiget, straffes med Em-

bedsfortabelse og under skærpende Omstændigheder tillige med Fængsel, ikke under 3 Maaneders simpelt Fængsel, eller Forbedringshusarbejde.

Gør en Nævning sig i sin Virksomhed som saadan skyldig i lige Brøde, straffes han med Forbedringshusarbejde eller Fængsel.

Jfr. § 122.

§ 121.

Den, som bestikker eller søger at bestikke en Dommer eller en Nævning, straffes med Fængsel eller under særdeles skærpende Omstændigheder med Forbedringshusarbejde indtil 2 Aar, forsaavidt Gerningen ikke efter andre Bestemmelser maatte medføre højere Straf.

Jfr. §§ 119 og 122. — HRT 1867. 275 (UFR 983): Forsøg paa ved Bestikkelse at faa en Forhørsdommer til at lade en Under-sogelse falde. § 121: jfr. ogsaa HRT 1873. 288.

§ 122.

I de i §§ 117—121 omhandlede Tilfælde blive de ydede Gaver eller Fordele eller sammes Værdi at tilkende Statskassen.

Jfr. § 34, 2. — L. Nr. 55, 24. Maj 1879 § 3.

§ 123.

Gør en Dommer sig i sin Dommervirksomhed forsætlig skyldig i nogen Uretfærdighed, straffes han med Embedsfortabelse og med Strafarbejde indtil 10 Aar eller under formildende Omstændigheder Fængsel, ikke under 1 Aar.

Mot. 153.

§ 124.

En Embedsmand, som misbruger sin Embedsmyndighed til retsstridig at tvinge nogen til at foretage, taale eller unnlade noget, straffes, forsaavidt Gerningen ikke efter sin øvrige Beskaffenhed medfører

større Straf, med simpelt Fængsel eller under skærpene Omstændigheder med Embedsfortabelse.

Mot. 153 f. — Jfr. §§ 125—130, 210, 211.

§ 125.

En Embedsmand, som under Udførelsen af sit Embede ulovlig anvender Hug og Slag eller anden Vold, straffes, forsaavidt Gerningen ikke efter sin øvrige Beskaffenhed medfører større Straf, med Bøder eller simpelt Fængsel eller Embedsfortabelse.

HRT 1871. 1 (UfR 341): Forhørsdommer, der paa Gr. af en Arrestants trodsige Forhold under Forhøret havde tildelt ham nogle Slag paa Øret, anset efter § 125. HRT 1883. 309 (UfR 1036): Forhørsdommer for Haandgribeligheder mod Inkvisiter anset efter § 125. — HRT 1876. 400 (UfR 1877. 179): En Reservepolitibetjent, der efter at være overfaldet af en beruset Person gentagne Gange havde stødt denne omkuld og slaaet ham samt i det hele ikke vist Besindighed og Maadehold, anset efter § 144, 2, jfr. § 125, samt L. 4. Febr. 1871 § 12 (se iøvrigt Ref. ved § 102). HRT 1892. 444 (UfR 1230), 1897. 467 (UfR 1100): Politibetjente for Myndighedsmisbrug og Vold anset efter § 144, 1, jfr. § 125, og § 203. HRT 1891. 164 (UfR 695): Oppassere ved Sindssygeanstalt anset efter § 144, 1, jfr. § 125 for at have tildelt en sindssyg Patient en alvorlig Revselse (ikke tillige § 203 og heller ikke § 198 mHt Patientens indirekte fremkaldte Død).

§ 126.

Naar en Undersøgelsesdommer i en Strafferetssag anvender ulovlige Tvangsmidler¹⁾ for at udpresse Tilstaaelse eller Forklaring, straffes han med simpelt Fængsel eller Embedsfortabelse eller under formildende Omstændigheder med Bøder.

¹⁾ Rskr. 23. Okt. 1795, jfr. Kanc. Skr. 29. Sept. 1818 og Cirk. 8. Okt. 1844; Rigsretslov 3. Mts 1852 § 60.

HRT 1883. 309 (UfR 1036): Forhørsdommer for Anvendelse af Spændetroje for at udpresse Tilstaaelse dømt efter § 126.

§ 127.

Den Dommer, som foretager eller lader foretage en lovstridig Fængsling eller lovstridig forlænger en Fængslings Varighed, straffes, forsaavidt Gerningen

ikke efter sin øvrige Beskaffenhed medfører større Straf, med simpelt Fængsel, ikke under 1 Maaned, eller med Embedsfortabelse.

Mot. 156. — Jfr. § 211. Fr. 3. Juni 1796 §§ 29, 33—35, 38, jfr. Pl. 5. Maj 1797, Fr. 13. Okt. 1819 §§ 4—6; Kanc. Cirk. 30. Mts 1843 ang. Fremskyndelse af krim. Sagers Behandling, jfr. Cirk. 21. Aug. 1841. Pl. 11. Maj 1810 § 2. JMSkr. Nr. 113, 18. Juni 1883 (udenfor de i L. Nr. 21, 4. Febr. 1871 § 14 nævnte Tilfælde skal enhver krim. Undersøgelse ved dens Slutning forelægges Amtet). L. Nr. 52, 5. Apr. 1888 § 7 (om Statskassens Adgang til Regres til vedk. Dommer for udredet Erstatning for uforskyldt Varetægtsfængsel).

§ 128.

Den Embedsmand, som foretager eller lader foretage en ulovlig Anholdelse, Husundersøgelse eller Beslaglæggelse og Undersøgelse af Breve og andre Papirer, straffes med Bøder, simpelt Fængsel eller under skærpende Omstændigheder med Embedsfortabelse.

Rev. Grl. §§ 80 og 81; L. om Kbh.s Politis Omordn. 11. Febr. 1863 §§ 10 og 11, Instr. 7. Juni 1869 §§ 18—23, 53—56, 77, 79, 85, 112, 114—117; L. Nr. 21, 4. Febr. 1871 §§ 8 og 9 jfr. 12; Rigsretslov 3. Mts 1852 §§ 39 og 45.

Kbh. ORD i UfR 1875. 901: Sognefoged mHt en ulovlig Anholdelse anset ikke efter § 128 jfr. § 144, men efter L. 4. Febr. 1871 § 12, da Ulovligheden ikke var ham bevidst, men tilregnelig Uvidenhed og Skodeløshed forelaa; jfr. herved ogsaa HRT 1887. 268 (UfR 971). — HRT 1901. 30 (UfR 407) [vestind. Sag].

§ 129.

For Overtrædelse af de i Grundlovens §§ 85 og 86¹⁾ indeholdte Bestemmelser, at enhver, der anholdes, inden 24 Timer skal stilles for en Dommer, at en af Grunde ledsaget Kendelse²⁾ skal afsiges snarest muligt og senest inden 3 Dage, at ingen kan underkastes Varetægtsfængsel for en Forseelse, som kun kan medføre Straf af Pengebod eller simpelt Fængsel³⁾, og at der til Husundersøgelse eller Beslaglæggelse samt Undersøgelse af Breve og andre Papirer udfordres en Retskendelse, hvor ingen Lov hjemler en særegen Undtagelse⁴⁾, straffes

vedkommende, forsaavidt Handlingen ikke efter sin øvrige Beskaffenhed medfører større Straf, med Bøder.

¹⁾ Nu rev. Grl. §§ 80 og 81 jfr. midl. Best. 4. ²⁾ JMSkr. 23. Juni 1854: Kun den fængslede kan instituere særskilt Paaanke af Fængslingskendelsen (ang. Gebyrfriheden JMSkr. 366, 21. Okt. 1871 og Nr. 81, 27. Maj 1886). Jfr. mHt ufyldestgørende Begrundelse af Fængslingskendelser Vib. ORD i UfR 1897. 749; se ogsaa Bemærkn. i HRT 1896. 570 (UfR 1897. 37). ³⁾ Jfr. L. Nr. 52, 5. Apr. 1888 § 1, 2, jfr. § 7. ⁴⁾ L. om Kbh.s Politis Omordn. 11. Febr. 1863 § 11, L. Nr. 21, 4. Febr. 1871 § 9; Fabriklov Nr. 71, 11. Apr. 1901 § 22; Maskinlov Nr. 56, 12. Apr. 1889 § 16, 3; L. Nr. 43, 1. Mts 1895 (Tilsyn med Plejebørn) § 5; Pl. 26. Juli 1837 § 6 (Skovforbrydelser); Toldfr. 2. Apr. 1814 §§ 14 og 15, Pl. 5. Sept. 1820 (S. 476) jfr. Pl. 27. Dec. 1837 §§ 3—8; Fr. om ulovl. Brændevinsbrænden 14. Maj 1845 §§ 10—13; L. om Beskatn. af indenl. Roesukker Nr. 52, 3. Maj 1873 § 27; L. om Beskatn. af Brændevinsbrænden Nr. 47, 1. Apr. 1887 §§ 32 og 33; Ølskatlov Nr. 50, 1. Apr. 1891 § 3, jfr. § 8; Margarinelov Nr. 43, 22. Mts 1897 § 14. Endvidere Bestemmelser i forsk. Sundhedsvedt., saaledes for Kbh. Bkg. Nr. 78, 15. Juni 1886 § 6.

HRT 1880. 76: Forhørsdommeren under den af ham behandlede krim. Sag anset efter § 129 for at have holdt Tilt. i Varetægtsfængsel uden at afsige Fængslingskendelse; jfr. ligeledes HRT 1876. 531 (UfR 1877. 457) mHt Overskridelse af Fristen iflg. Grl. § 80. HRT 1895. 827 (UfR 1896. 393): Islandsk Forhørsdommer under en af ham behandlet krim. Sag ang. Dyrplageri anset efter isl. Strfl. § 130 (d. Strfl. § 129) for at have anvendt Varetægtsfængsel. — HRT 1899. 266: Bemærkning om, at Tidspunktet for Anholdelsen ikke fremgik af Sagen, men at Grl. § 80 dog maatte antages overholdt; jfr. ogsaa HRT 1880. 76. HRT 1888. 167 (UfR 990): Misbilligelse af fortsat Varetægtsfængsel efter frifindende ORD; jfr. ogsaa HRT 1900. 526 (UfR 1901. 35) anf. ved § 58.

§ 130.

En Embedsmand, som foranlediger, beslutter eller fortsætter en kriminel Undersøgelse mod nogen, hvis Uskyldighed er ham bekendt, straffes med Embedsfortabelse og Fængsel, ikke under 3 Maaneders simpelt Fængsel, eller under skærpene Omstændigheder Forbedringshusarbejde.

Samme Straf rammer den Embedsmand, der forsætlig lader en ikendt Straf fuldbyrde med Tilsidesættelse af de med Hensyn til Dommens Prøvelse ved højere Ret eller Benaadning gældende Bestemmelser¹⁾.

Begaas Handlingen i sidstnævnte Tilfælde af Uagtsomhed, straffes han med Bøder eller simpelt Fængsel.

¹⁾ Fr. 7. Juni 1760, jfr. Fr. 29. Juni 1837 § 7; Pl. 23. Maj 1840; Fr. 16. Dec. 1840, jfr. JMSkr. 11. Dec. 1868; Instr. 7. Dec. 1771 § 18; L. Nr. 21, 4. Febr. 1871 § 15. Grl. § 26; Res. 23. Dec. 1864 I Nr. 1 og II Nr. 3.

Jfr. § 118.

§ 131.

Naar en Embedsmand, som ifølge sit Embede skal virke til Straffemagtens Haandhævelse, med Forsæt undlader at forfølge en strafbar Handling eller foretager eller efterlader noget¹⁾ for at bevirke enten Frifindelse eller en mindre Strafs Idømmelse eller for at forskaane nogen for at udstaa den ham paalagte Straf, straffes han, forsaavidt Gerningen ikke efter sin øvrige Beskaffenhed medfører større Straf²⁾, med simpelt Fængsel, Embedsfortabelse eller under formildende Omstændigheder med Bøder.

¹⁾ Kanc. Cirk. 30. Mts 1843 jfr. Cirk. 21. Aug. 1841, JMSkr. Nr. 113, 18. Juni 1883. ²⁾ Jfr. §§ 118 og 120.

HRT 1881. 139 (UfR 826): Sognefoged undladt til Politimesteren at indberette et for ham anmeldt ringe Tyveri, § 144 jfr. § 131. HRT 1894. 874 (UfR 1895. 355): En islandsk Underdommers Modtagelse af et Forligstilbud vedr. en Fiskeriovertrædelse ikke anset strafbar efter isl. Strfl. § 132 (d. Strfl. § 131), ej heller § 144 (d. Strfl. § 143) anvendt mHt Forsømmelsen af at indhente Amtets Samtykke.

§ 132.

Har en Embedsmand, hvem en Fanges Bevogtning paaligger, forsætlig ladet Fangen undvige eller befordret hans Undvigelse, straffes han med Embedsfortabelse og under skærpene Omstændigheder tillige med Fængsel eller Forbedringshusarbejde.

Er det sket af Uagtsomhed eller Forsømmelse, straffes han med Bøder, simpelt Fængsel eller Embedsfortabelse.

§ 133.

Hvis nogen Embedsmand, for at tilvende sig eller andre en Fordel eller for at skade andre, i de til hans

Embede hørende Protokoller anfører, hvad der ikke er foregaaet, eller anfører noget anderledes, end det er foregaaet, udsteder Dokumenter, som han har at udfærdige efter sine Embedsbøger, af et falsk Indhold, forfalsker, tilintetgør eller paa anden Maade forvansker Dokumenter, som ifølge hans Embede ere ham betroede eller tilgængelige for ham, straffes han, forsaavidt Gerningen ikke efter sin øvrige Beskaffenhed medfører større Straf¹⁾, med Embedsfortabelse og med Strafarbejde indtil 6 Aar eller under formildende Omstændigheder Fængsel, ikke under 6 Maaneders simpelt Fængsel.

¹⁾ Jfr. § 135, ₂ og §§ 268—276.

HRT 1889. 127 (UfR 632): En Sagfører, hvem Udarbejdelsen af ny Realregistre til Skøde- og Panteprotokollerne var overdraget, dømt efter § 251 under H. t. § 133 for at have misbrugt denne Stilling til at skaffe sig Panteobligationer tinglæste uden Retsanmærkning om ældre Forhæftelser og derefter benytte Obligationerne til egen Fordel. HRT 1887. 39 (UfR 851): Sogneraadsformand for falske Tilførsler til Raadets Forhandlingsprotokol dømt efter § 274 jfr. § 269, ₂ uden Anv. af §§ 133 eller 134. Se iøvrigt Domme anf. ved § 134.

§ 134.

Har nogen foretaget nogen af de i § 133 ommeldte Handlinger, uden at Gerningen kan henføres under Bestemmelserne i samme, eller iøvrigt i Embeds Medfør afgivet en falsk Attest eller Forklaring, eller forsætlig undladt i Attesten eller Forklaringen at oplyse Omstændigheder, der maa anses væsentlig at henhøre til den omhandlede Sag, straffes han med Embedsfortabelse, simpelt Fængsel, ikke under 1 Maaned, eller under formildende Omstændigheder med Bøder.

HRT 1887. 231 (UfR 937): Herredsfoged dømt efter § 134 for (uden Hensigt til ulovlig Fordel) i Domme at have atterteret lovligt Forbrug af stemplet Papir uden at sørge for, at Stemplingen berigtigedes ved de dertil indbetalte Beløb. HRT 1872. 265 (UfR 880): Herredsfoged for Rettelse i en afsagt Kendelse og Tilføjelse efter Retsmødet til Retsprotokollen ikke anset efter § 134, da en forandret Forstaaelse af Indholdet ikke var tilsigtet, men Bødestraf anvendt efter Lovgivn.s Analogi for Overtr. af Ordensforskrifter om Retsprotokollers Førelse. HRT 1881. 259 (UfR 872):

Brandfoged for urigtige Tilførsler til Brandbogen om, at Brandsyn var foretagne, anset efter § 144 jfr. § 134 (derhos § 270 mHt falsk Underskrift med Brandsynsvidnernes Navne). Kbh. ORD i UFR 1890. 1077: Ligsynsmænd, urigtige Opgivender i en Dødsattest, § 134 jfr. § 144. HRT 1895. 546 (UFR 1896. 65): En Kæmner, der for at skjule Underslæb bl. a. havde foretaget pligtige ugelige Opgørelser paa Grundlag af den faktisk tilstedeværende Kassebeholdning (hvori han lod indflyde ikke bogførte Indtægter), forsaauidt anset efter § 134 jfr. § 144. HRT 1880. 524 (UFR 1881. 193): Økonomiforvalter under Kbh.s Magistrat for Tilintetgørelse af et ham til videre Besørgelse udleveret Brev fra Magistraten anset efter § 144 jfr. § 134. HRT 1880. 331 (UFR 1881. 88): Sognefoged, bevidst urigtig Forklaring for Retten ang. en i hans Distrikt forefalden Ildebrand, § 146 og § 144 jfr. § 134 (Tiltalen lød alene paa falsk Forkl. for Retten).

§ 135.

Befindes nogen Embedsmand, der har offentlige Midler under Hænder og derfor staar til Regnskab, at have Kasseangel, skal han have sit Embede forbrudt. Under skærpende Omstændigheder bliver han derhos at straffe med Forbedringshusarbejde, og er han undvegen med nogen Del af de ham betroede Midler eller har forsøgt herpaa, kan Straffen stige indtil Strafarbejde i 8 Aar.

Sidstnævnte Straf er ogsaa anvendelig paa ham, naar han paa svigagtig Maade har søgt at skjule Kasseangelen, saasom naar de til Indførelse af Indtægterne eller Udgifterne eller til Kontrol med samme bestemte Bøger, Registre eller Regninger forsætlig ere urigtig førte, forfalskede eller skaffede til Side, eller naar falske Regnskaber eller Regnskabsuddrag eller andre Bilag til samme ere fremlagte, eller Indholdet falskeligt er angivet paa Foustager, Poser eller Pakker.

Hvad ovenfor er anført om Mangler med Hensyn til betroede Penge og Pengeeffekter, finder ogsaa Anvendelse i Henseende til Korn, Fourage, Materialier og andre lignende Genstande.

Dersom den forefundne Kasseangel dækkes inden 3 Gange 24 Timer, kan under iøvrigt formildende Om-

stændigheder Tiltale bortfalde, naar vedkommende Ministerium dertil giver sit Samtykke.

Alm. Kassefr. 8. Juli 1840 § 21 jfr. §§ 18, 22, 30 og 54. JMCirk. Nr. 82, 26. Juni 1883 vedr. JM's Kasseinspektør.

HRT 1887. 231 (Ufr 937): Herredsfoged dømt efter § 135, 1 og 2, saaledes at, forsaavidt den falske, til at skjule Kasse manglen sigtende Bogføring var foretaget af hans Fuldmægtig, § 135, 1 anvendtes under Antagelse af skærpene Omstændigheder: til Kasse manglen ikke henregnet Beløb, som paa Gr. af undskyldelig Uvidenhed eller Fejlregning ikke var fuldt indkomne eller var oppebaarne, men ikke anvendte til Stempelberigtigelser. HRT 1890. 649 (Ufr 1891. 377): Amtsraadssekretær for svigagtigt Forhold mHt Amtsrepartitionsfondens Midler dømt efter § 135 jfr. § 144; for lignende Forhold som antagen Skolefondskasserer § 253 anvendt. HRT 1895. 546 (Ufr 1896. 65): Kæmner og Havnekasserer, § 135, 1 og 2 jfr. § 144, Kasse manglen søgt skjult bl. a. ved at undlade at tage Indtægtsordre mHt de efter Regnskabets Afslutning indkomne Indtægter (se iøvrigt Ref. ved § 134). HRT 1896. 10: Amtsforsvalter, § 135 jfr. til Dels § 144, 2, Kasse manglen søgt skjult dels ved Benyttelse af kvitterede, men endnu ikke udbetalte Anvisninger, dels ved undladt Bogførsel af Pengesendelser fra en Filial og af Beløb hævde paa den i Sparekassen indestaaende Del af Pengesbeholdningen.

§ 136.

Den Bogholder, Revisor, Kassekontrollør eller anden Embedsmand, der befindes at have set igennem Fingre med en Oppebørselsbetjent, med hvem han er sat til at føre Tilsyn, eller iøvrigt er meddelagtig i hans Brøde, er undergivet Ansvar og Straf lige med denne.

Alm. Kassefr. 8. Juli 1840 §§ 40—45, Amtstuefr. s. D. § 46, Fr. ang. Kanc.s Kassevæs. s. D. § 17. JMCirk. Nr. 82, 26. Juni 1883 vedr. JM.s Kasseinspektør.

§ 137.

En Embedsmand, hvem det paaligger at hævde Skatter eller andre offentlige Afgifter, skal, naar han til egen Fordel kræver eller oppebærer deslige Skatter eller Afgifter, om hvilke han ved, at de enten aldeles ikke skyldes eller kun med et ringere Beløb¹⁾, straffes med Embedsfortabelse og under skærpene Omstændigheder tillige med Fængsel eller Forbedringshusarbejde.

¹⁾ Jfr. Sportelsrglm. 22. Mts 1814 §§ 161, 165.

§ 138.

Hvis nogen ved Postvæsenet¹⁾ ansat Embedsmand ulovlig aabner²⁾, tilintetgør eller underslaar de til Forsendelse med Posten indleverede Breve eller Pakker eller vidende understøtter en anden i saadan Færd, straffes han, forsaavidt Gerningen ikke efter sin øvrige Beskaffenhed medfører større Straf³⁾, med Embedsfortabelse og under skærpene Omstændigheder tillige med Fængsel eller Forbedringshusarbejde.

¹⁾ Ligesaa mHt Statstelegrafvæsenet, L. Nr. 84, 11. Maj 1897 § 17, 3.
²⁾ Jfr. Postan. Nr. 179, 7. Sept. 1888 II § 17. ³⁾ Jfr. §§ 133, 229, 3 og 258.

HRT 1871. 489 (UfR 1081): Jærnbaneassistent, der fungerede som Ekspedient ved et Brevsamlingssted, for Aabning og Læsning af Breve, som han havde under sin Varetægt, dømt efter § 138 jfr. § 144 (Tilt. mHt sit øvrige Forhold anset efter §§ 228, 229, 3 og 258, Tiltalen lod alene paa Tyveri). HRT 1876. 666 (UfR 1877. 583): Landpostbud for Tilintetgørelse af Breve for derved at skjule begaaede Besvigelser dømt efter § 138 jfr. § 144; jfr. ogsaa HRT 1894. 326 (UfR 1190). HRT 1877. 802 (UfR 1878. 584): Postbud tilbageholdt og til Dels aabnet betroede Breve, § 138 jfr. § 144; for Tilegnelse fra Brevene af nogle Fotografier og Frimærker § 258 anvendt; jfr. ogsaa KPRD i UfR 1901. 916, der tillige straffede efter § 144 jfr. §§ 135 og 138 for Tilegnelse af et Tilt. i Bestillings Medførelse overgivet Beløb til Frankering af Vareprover. HRT 1885. 514 (UfR 1886. 97): Landpostbud for Underslaen af nogle ham af private til videre Besørgelse med Posten leverede Breve dømt efter § 138 jfr. § 144; § 256 jfr. § 253 mHt Forbrug af Penge modtagne af Brevafsendere til Frankering. Jfr. iovrigt Domme anf. ved 229, 3 og § 258 samt til Dels § 141.

§ 139.

Den Embedsmand, der aabenbarer, hvad der hans Embede vedkommende bør holdes hemmeligt¹⁾, straffes, forsaavidt Gerningen ikke efter sin øvrige Beskaffenhed medfører større Straf²⁾, med Bøder, simpelt Fængsel eller Embedsfortabelse.

¹⁾ Mot. 166. — HRInstr. 7. Dec. 1771 § 13 (jfr. Strfl. § 310), Fr. 9. Juni 1847 § 9 og Regul. (i JMSkr. 30. Juli 1864) § 6 (Retsvidner), Instr. 9. Juni 1869 § 12 (Politiet), Postlov Nr. 57, 5. April 1888 § 26, jfr. An. Nr. 179, 7. Sept. 1888 II § 17, L. Nr. 84, 11. Maj 1897 § 17 (Telegrafvæs.), L. 2. Juli 1870 § 27 (Ligningskommissioner),

Ølskatlov Nr. 50, 1. Apr. 1891 §§ 3 og 8; endvidere D. L. 2—5—20 jfr. 2—9—26 (jfr. Strfl. § 308) (Præster), Fr. 4. Dec. 1672 § 24 (Apo-tekere), Rskr. 13. Mts 1750 og 6. Jan. 1764 (Fødselsstiftelsen), Rglm. 21. Nov. 1810 § 42 jfr. Instr. (i Kanc. Cirk. 3. Maj 1836) § 3 og Kanc. Cirk. 23. Maj 1820 jfr. Instr. Nr. 129, 25. Nov. 1896 § 11 (Jordemødre), Fr. 19. Juli 1793 (Sagførere), Rglm. 27. Juli 1818 § 55 (Nationalbanken), Kanc. Cirk. 12. Sept. 1835 (Kollegiernes Embeds-mænd), Bkg. Nr. 6, 5. Jan. 1871 § 18 (Livsforsikringsanst.). ²⁾ Jfr. saaledes § 80; Strfl. f. Krm. § 79.

HRT 1893. 482 (UfR 1155): En fhv. Inspektør ved Frederiks Hosp. og Fødselsstift. anset efter § 139 (uden Jævnførelse af § 144) for i en Piece at have offentliggjort nogle Meddelelser om Indholdet af Skrivelser fra Stiftelsernes Direktør til Ministeriet og for at have meddelt en af Overlægerne Afskrift af en saadan Skrivelse. HRT 1894. 764 (UfR 1895. 281): En Assistent i et Ministerium anset efter § 144 jfr. § 139 for efter at have taget Afskrift af en Rundskrivelse fra Ministeriet at have meddelt Indholdet til flere uvedk. Personer.

§ 140.

En Embedsmand, som forsætlig forleder eller søger at forlede de ham underordnede Embedsmænd til Embedsovertrædelser, anses med den for disse Overtrædelser bestemte Straf, og kan derhos efter Omstændighederne dømmes til at have sit Embede forbrudt, hvor ikke denne Straf efter selve Forbrydelsens Beskaffenhed er paabudt.

§ 141.

Misbruger en Embedsmand i andre Tilfælde end de ovenfor nævnte sin Embedsstilling til egen Fordel eller til at foretage noget, hvorved privates eller det offentliges Rettigheder krænkes, straffes han, forsaavidt Gerningen ikke efter sin øvrige Beskaffenhed medfører større Straf, med Bøder, simpelt Fængsel eller Embedsfortabelse.

Strfl. f. Krm. § 143.

HRT 1877. 126 (UfR 844): Præster i Folkekirken anset efter § 141 (uden H. t. paaberaabt god Tro) for Overtr. af D. L. 2—3—2 og Kirkerit. Kap. X ved at vi en Mand til Præst for en nordslesvigsk Frimenighed. — HRT 1896. 466 (UfR 1212): Præst i Folkekirken, der fra Prædikestolen om en af en Del af Sogneboerne indgiver Adresse om ved den foreliggende Embedsledighed ikke at faa en Præst hørende til indre Mission, havde sagt, at man deri

bad sig fri for en Præst, der prædikede Sandhed, samt betegnet Adressen som »væmmelig« etc., anset efter § 141 smh. med D. L. 2—4—9 og Kirkerit. Kap. I Art. 1.

HRT 1883. 309 (Ufr 1036): Forhørsdommer uberettiget nægtet Varetægtsfanger Ekstraforplejning og Brugen af egne Klæder, § 141. HRT 1879. 10 (Ufr 701): Politibetjent for Myndighedsmisbrug alene anset efter L. 4. Febr. 1871 § 12; jfr. ogsaa HRT 1887. 268 (Ufr 971), hvor tillige en anden Betjent frifandtes som den yngre, der alene havde handlet efter Tilt.s Anvisning. — HRT 1887. 231 (Ufr 937): Herredsfoged forbrugt indbetalte Kendelser for Næringsbeviser og Penge til Stempling af samme, § 141. — HRT 1884. 650 (Ufr 1885. 449): Inspektør ved Strafanst. taget Materialier til sin egen Bygning paa Anstaltens Regning for saaledes at opnaa Kredit, § 141.

HRT 1876. 666 (Ufr 1877. 583): Landpostbud for Tilegnelse af Beløb, der af private var leverede ham til Forsendelse ved Postanvisning, anset efter § 253 smh. med § 141 jfr. § 144; jfr. ogsaa HRT 1883. 254 (Ufr 896); derimod HRT 1894. 326 (Ufr 1190): § 258, Tilt. havde meddelt Kvittering paa dertil bestemte Postbeviser med paatrykt Bemærkn. om Postvæsenets Erstatningspligt. — HRT 1899. 412 (Ufr 1900. 36): Islandsk Præst, der tillige var Postekspeditor, for Besvigelser i sit Postregnskab anset efter § 144 jfr. § 141, og § 270 (se Ref. ved § 268 I e). — HRT 1893. 511 (Ufr 1172): Pakmester ved Statsbanerne anset efter § 144 jfr. § 141 for, medens han fungerede som Togfører, at have tilegnet sig et ham til Løsning af Billet for en rejsende overgivet Beløb samt for at have benyttet sin Stilling til at forsende Gods fragtfrit.

HRT 1891. 279 (Ufr 1024): Kommunal Sanitetslagter for forsk. Uredeligheder mHt kasseret Kød anset efter § 144 jfr. § 141 i Forbindelse med §§ 228, 253, 278, 1 og 290, 3; en bistaende timelønnet Arbejder ligeledes anset efter § 144 jfr. § 141 smh. dels med § 54, dels med § 47, 2. HRT 1896. 201 (Ufr 733): § 253 (ikke § 273) smh. med § 144 jfr. § 141 anvendt paa Formanden for en kommunal Desinfektionsanstalt, der havde ladet de af ham antagne Ekstraarbejdere kvittere in blanco samt derpaa svigagtig udfyldt Kvitteringerne saaledes, at de udviste flere Arbejdsdage og større Beløb end virkelig, og beholdt det overskydende.

HRT 1884. 636 (Ufr 1885. 423): Sagfører for Udsugelse med ubillig Løn anset efter § 144 jfr. § 141. HRT 1888. 286 (Ufr 1049): Sagfører, der for en Klient havde ydet sin Medvirkning til Mortificering af en Sparekassebog, hvorom han for Klienten førte Proces, og fortiet det passerende under Processen, anset efter § 144 jfr. § 141. HRT 1898. 67 (Ufr 449): Sagf. for Meddelagtighed i en Klientes svigagtige Fallit anset dels efter § 261 jfr. § 54, dels efter § 144 jfr. § 141.

§ 142.

Den Embedsmand¹⁾, som nægter eller forsætlig undlader at opfylde, hvad der er ham lovlig befalet, straffes med Bøder, simpelt Fængsel eller Embedsfortabelse.

¹⁾ Karantænelov Nr. 39, 16. Mts 1900 §§ 13 og 27 (JMBkg. Nr. 104, 14. Maj s. A. §§ 23 og 37).

Vib. ORD i UfR 1887. 379: Sognefoged vægret sig ved at fungere som Fogedvidne, § 144 jfr. § 142. HRT 1886. 691 (UfR 1887. 533): Skolelærer nægtet at overholde Paalæg om at afholde sig fra agitatorisk Virksomhed og fortsat denne, § 142; jfr. ogsaa HRT 1887. 32 (UfR 829). HRT 1885. 445 (UfR 1886. 77): En Tilkendegivelse fra Præster i Folkekirken om eventuelt ikke at ville adlyde et indenfor Ministeriets Kompetence liggende Paalæg ikke anset for en efter § 142 strafbar Nægtelse af at opfylde givne Befalinger eller iøvrigt strafbar. HRT 1868. 430 (UfR 1081), Vægning ved at møde som Brandsynsvidne ikke anset strafbar: da Tilt. der samtidig havde erklæret at ville indgive Protest til JM mHt det kort i Forvejen modtagne Afslag paa hans Klage til Amtet, herefter ikke kunde anses endelig beskikket; jfr. herved ogsaa HRT 1895. 566 (UfR 1896. 84). HRT 1901. 230 (UfR 609): Islandsk Repstyrer, der overfor Indvendinger fra de paag. havde undladt at foretage Udpantning i Henh. til modtagen alm. Udpantningsordre, frif. som formentlig kun skyldig i Misforstaaelse af sine Pligter, navnlig under H. t., at han intet særligt Tilhold havde modtaget fra Øvrigheden om Iværksættelse af Udpantningsordren.

§ 143.

Forsømmelse eller Skødesløshed i Embedsførelse¹⁾, hvorfor Straf ej særskilt i Lovgivningen er fastsat²⁾, straffes ligeledes, naar nogen oftere deri gør sig skyldig, eller naar grov Forsømmelse eller Skødesløshed er udvist, med Bøder, simpelt Fængsel eller under skærpene Omstændigheder med Embedsfortabelse.

¹⁾ Mot. 168. Karantænelov Nr. 39, 16. Mts 1900 §§ 13 og 27 (JM Bekg. Nr. 104, 14. Maj s. A. §§ 23 og 37). ²⁾ Jfr. §§ 129, 130, 3 og 132, 2; endvidere mHt Dommere: D. L. 1—5—8, 13 og 19, Fr. 3. Juni 1796 §§ 35 og 39, Fr. 16. Jan. 1828 §§ 13—15, Fr. 25. Jan. 1828 § 8, Vekselpoceslov Nr. 66, 28. Maj 1880 § 6; jfr. herved ogsaa Fr. 19. Aug. 1735 § 17 jfr. Fr. 8. Jan. 1802; Skifteforvaltere: Fr. 12. Febr. 1790 § 2 og Pl. 21. Apr. 1824 § 1; Retsskrivere: Pl. 9. Apr. 1783 jfr. Sportelglm. 22. Mts 1814 § 158, Fr. 16. Jan. 1828 § 7 jfr. § 8, Fr. 25. Jan. 1828 § 8, Vekselpoceslov Nr. 66, 28. Maj 1880 § 6; Retsvidner: Fr. 9. Juni 1847 §§ 3 og 10; Stævningmænd:

Fr. 16. Jan. 1828 § 19; Sagførere: Fr. 3. Juni 1796 §§ 10, 11, 35 og 39, Fr. 16. Jan. 1828 § 14 jfr. § 15. Jfr. ogsaa Stp.lov 19. Febr. 1861 § 87.

HRT 1868. 501 (UfR 1869. 148): Distriktslæges Forsømmelighed med at tilse Patienter paa vedk. Sygehus ikke henført under § 143 navnlig under H. t. hans Foresattes Forhold. — HRT 1881. 259 (UfR 872): Brandfoged undladt at holde de paabudne Brandsyn, § 143 jfr. § 144 (jfr. herved JMBkg. Nr. 70, 16. Apr. 1898 §§ 44 og 46); jfr. ogsaa Vib. ORD i UfR 1893. 1235: off. Politisag afvist, da det drejede sig om Ansvar efter § 144 jfr. § 143. — HRT 1887. 231 (UfR 937): Herredsfoged anset efter § 143 for en stor Mængde og grove Forsømmelser i Embedsførelse. HRT 1883. 309 (UfR 1036): Forhørsdommer anset efter § 143 for Benyttelse ved Fremlæggelse under et Forhør af en ikke i alle Hens. med Sandheden stemmende Erklæring fra Retsvidnerne ang. hans Forhold som Forhørsdommer. HRT 1894. 874 (UfR 1895. 355): Misbilligelse, men ikke Straf mHt, at det ikke fremgik af Forhørsprotokollen, at Beting. for Anvendelse af Rskr. 23. Okt. 1795 havde foreligget; ej heller Straf for en ukorrekt Attest paa en Afgiftoversigt eller for nogle Ukorrektheder ved Tilførsel til Justitsprotokollen (jfr. iøvrigt Ref. ved § 131). — HRT 1901. 230 (UfR 609): Repstyrer, der ikke havde iværksat Udpantning efter modtagen alm. Udpantningsordre, frif. paa Gr. af antagelig Misforstaaelse af sine Pligter i saa Hens. — HRT 1884. 650 (UfR 1885. 449): Anset for grov Skødesløshed i Embedsførelse, at en Inspektør ved Strafaust. ikke havde forebygget forsk. til hans Fordel begaaede Ulovligheder i Anstalten samt havde undladt at indbetale Beløbet for nogle solgte Materialier til Anstaltens Kasse. — HRT 1885. 514 (UfR 1886. 97): Landpostbud for Forsømmelse med Afleveringen af Breve leverede ham til videre Besørgelse med Posten anset efter § 143 jfr. § 144; ligeledes KPRD i UfR 1901. 916: Postbud undladt at tilbagelevere Brevkort, hvis Adressater ikke kunde findes. — HRT 1884. 383 (UfR 1885. 19): Funktionærer ved Statsbanestation, der ved Forsømmelighed havde forårsaget et Sammenstod, anset efter § 144 jfr. § 143 i Forbindelse med § 289; jfr. HRT 1899. 63 (UfR 549): Lokomotivfører ved Statsbanerne, der ved manglende Udkig havde forvoldt Jærnbaneulykke, anset efter § 198 (uden Forbindelse med § 143 jfr. § 144 eller § 289). — HRT 1878. 457: Strandfoged, der for Modt. af Penge tagne fra et ilanddrevet Lig blev dømt efter § 250 jfr. § 55 (samt for falsk Forklaring for Retten ang. Ligfundet efter § 146), ikke funden at have paadraget sig særligt Ansvar efter § 144 jfr. § 143.

§ 144.

Hvad ovenfor om Embedsmænd og Embeder er fastsat, gælder tillige med Hensyn til Bestillingsmænd og de dem betroede Bestillinger¹⁾, dog saaledes at Straf-

fen forholdsvis kan nedsættes, og at i Stedet for Embedsfortabelse efter Omstændighederne Fængsel eller Bøder kan anvendes paa Bestillingsmænd.

De foregaaende Bestemmelser ere derhos ikke alene gældende med Hensyn til dem, der ere fast ansatte i Embede eller Bestilling, men ogsaa med Hensyn til dem, hvem det er overdraget midlertidig at forestaa et Embede eller en Bestilling eller at udføre nogen dertil hørende Forretning²⁾, dog saaledes at hvor Embeds- eller Bestillingsmanden skulde fradømmes Embede eller Bestilling, vil Straf af Fængsel eller Bøder træde i Stedet.

¹⁾ Mot. 169. Jfr. L. Nr. 55. 24. Maj 1879 § 3, L. Nr. 84, 11. Maj 1897 § 17, 3, Fattiglov Nr. 67, 9. Apr. 1891 § 60. ²⁾ L. Nr. 39, 16. Mts 1900 §§ 13 og 27 (jfr. JMBkg. Nr. 104, 14. Maj s. A. §§ 23 og 37).

Funktionærer henførte under § 144, 1: HRT 1894. 764 (UfR 1895. 281): Assistent i Ministeriet; HRT 1891. 164 (UfR 695): Oppasser ved Sindssygeanstalt; HRT 1876. 400 (UfR 1877. 179), 1892. 444 (UfR 1230), 1897. 467 (UfR 1100): Politibetjente; HRT 1881. 139 (UfR 826): Sognefoged; HRT 1881. 259 (UfR 872): Brandfoged; Vib. ORD i UfR 1893. 1235: Brandsynsvidne; Kbh. ORD i UfR 1890. 1077: Ligsynsmænd; Kbh. ORD i UfR 1871. 205: Jordemoder (o: Distriktsjordemoder); HRT 1885. 514 (UfR 1886. 97), 1894. 326 (UfR 1190): Postbude; HRT 1884. 383 (UfR 1885. 19): Stationsforvalter og Portør ved Statsbanerne; HRT 1893. 511 (UfR 1172): Pakmester ved Statsbanerne (til Dels fungerende som Togfører); HRT 1895. 546 (UfR 1896. 61): Kobstadkæmner og Havnekassere, jfr. HRT 1879. 146 (UfR 879): Kæmner i Handelsplads; HRT 1880. 524 (UfR 1881. 193): Økonomiforvalter under Kbh. Magistrat; HRT 1890. 649 (UfR 1891. 377): Amtsraadssekretær (derimod ikke i Egenskab af antagen Skolefondskassere); HRT 1891. 279 (UfR 1024): kommunal Sanitetsslagter; Kbh. ORD i UfR 1894. 812: Menig ved Frederiksberg Brandvæsen; HRT 1884. 636 (UfR 1885. 423), 1888. 286 (UfR 1049), 1898. 67 (UfR 449): Sagførere. Jfr. derimod HRT 1887. 39 (UfR 851) og Kbh. ORD i UfR 1886. 1132: Sogneraadsformænd; HRT 1899. 208 (UfR 759): Dyrlæge. — Jfr. endvidere HRT 1893. 482 (UfR 1155) anf. ved § 139 samt til Dels Domme anf. ved § 98 IV.

Anvendelse af § 144, 2. HRT 1896. 10: konst. Amtsforvalter; HRT 1876. 400 (UfR 1877. 179): Reserverpolitibetjent.

Se iøvrigt de ved de forsk. §§ i dette Kap. anf. Domme.

FJORTENDE KAPITEL.

**Mened og andre dermed beslægtede
Forbrydelser.**

§ 145.

Det Vidne, der for Retten edelig aflægger falsk Forklaring, hvad enten Edfæstelsen følger efter Forklaringen¹⁾, eller denne afgives i Henhold til en foregaaende Edfæstelse²⁾, anses med Strafarbejde fra 2 indtil 10 Aar, forsaavidt ikke højere Straf maatte være forskyldt ifølge Beskaffenheden af det ved den falske Forklaring bevirkede eller tilsigtede Onde. Tilbagekalder Vidnet af egen Drift³⁾ sin falske Forklaring, kan en ringere Grad af Strafarbejde anvendes, og under særdeles formildende Omstændigheder kan Straffen endog bestemmes til Fængsel paa Vand og Brød, dog ikke under 4 Gange 5 Dage.

¹⁾ Fr. 10. Apr. 1833. ²⁾ Mot. 171; Rigsretslov 3. Mts 1852 § 63.
³⁾ Mot. 173 f.

HRT 1883. 103 (UFR 786): 1 Tillid til en Parts Forsikring afgivet og beediget en urigtig Vidneforklaring om et Faktum, som Tilt. i Virkeligheden ikke erindrede, § 145. HRT 1884. 85 (UFR 693): OR § 148 efter Karakteren og Tilt.s Opfattelse af de paag. Spørgsmaal, men HR § 145 under H. t. bevidst Fortielse overfor et supplerende Spørgsmaal af Vidnedommeren.

HRT 1888. 603: Frif., da Hensigt til at tilskynde til den stedundne Mened ikke antoges. HRT 1875. 82: Anstiftelse til falsk Forklaring til Tilt.s Fordel (uden nærmere Aftale), § 145 jfr. § 52, idet Tilt. forudsatte Beedigelse, hvortil anstiftede ogsaa var bestemt. HRT 1895. 493 (UFR 1896. 27): Anstiftelse til falsk Forklaring, hvis Beedigelse Tilt. forudsatte, men vedk. Medtilt. ikke antoges bestemt til, § 145 jfr. § 52, 3 og § 146 jfr. § 52, 1. HRT 1889. 473 (UFR 1152): Lovet at vidne falsk og forklaret i Overensst. hermed for Politiet og Dommeren privat, men straks i første Forhør tilbagesaget den usande Forklaring, § 145 jfr. § 53, 2. St., 1. Led; Anstifteren anset efter § 145 jfr. § 52, 2. HRT 1878. 371 (UFR 1197): Overtalt en anden til falsk Forklaring og paahørt dens Beedigelse, alene § 146 jfr. § 52, 1, da Tilt. fra Begyndelsen af havde haft til Hensigt at hindre Edfæstelsen.

KPRD i UFR 1889. 1175: Straks angret Meneden og s. D. tilstaaet den for vedk. private Part samt efter forgæves Henvendelse i Rettens Lokale foranlediget Fremkomsten af Anmeldelse, § 145, 2.

Jfr. iøvrigt HRT 1888. 302, 1899. 239: § 145 jfr. § 147 (anf. ved § 147 I). HRT 1880. 68 (UfR 845): § 147, ² jfr. § 145 (anf. ved § 147 II).

§ 146.

Naar nogen uden at være bleven taget i Ed har aflagt falsk Forklaring for Retten, straffes han med Fængsel paa Vand og Brød, ikke under 2 Gange 5 Dage, eller med Forbedringshusarbejde; dog kan Straffen under særdeles for ham talende Omstændigheder bestemmes til simpelt Fængsel, ikke under 2 Maaneder. Dersom han af egen Drift¹⁾ tilbagekalder sin falske Forklaring, kan Straffen nedsættes til simpelt Fængsel i 8 Dage eller endog under særegne formildende Omstændigheder aldeles bortfalde.

¹⁾ Mot. 173 f.

JMSkr. 25. Apr. 1855: Afgiven falsk Forklaring for Retten ikke skønnet at kunne henføres under Bedrageri og Adgangen til Appel af Domme for saadan Forbrydelse (Pl. 23. Maj 1840) derfor uanvendelig.

I. HRT 1867. 130: Som Vidne tilbageholdt Sandheden af Frygt for at skulle bevise det sagte, § 146. HRT 1869. 497 (UfR 1099): § 146 (jfr. § 52), skønt Tilt. havde anset Fortielsen af det paag. Forhold for en ligegyldig Sag. HRT 1876. 248: Falsk Forklaring om den efter et Overfald ydede Lægehjælp for at skaane vedk. for eventuelt at blive tiltalt som Kvaksalver, § 146. HRT 1900. 664 (UfR 1901. 214): Under Forhør til Oplysning om Tilt.s Forsørgelsessted gentaget sit (for at undgaa Bortflytning og Bidragspligt til Barnet) overfor Fattigvæsenet fremsatte Foregivende om at være gift med den Kvinde, Tilt. samlevede med, § 146. HRT 1892.564: Under en Sag, i hvilken Tilt. var stævnet for Navns Nævnelser Skyld, mod bedre Vidende erklæret, at Tilt.s tidligere Forklaring under en off. Undersøgelse var urigtig, § 146. HRT 1871. 573 (UfR 1872. 71): En Person, der ifølge Anstiftelse under en mod ham efter Anstifterens Anmeldelse indledet off. Undersøgelse havde forklaret at være skyldig i Mened (for at muliggøre et af Anstifteren tilsigtet Bedrageri), anset efter § 146, Anstifteren efter § 146 jfr. 52 (men ikke § 225); jfr. herved HRT 1888. 553 (UfR 1889. 110): I Henh. til derom ifølge Tilt.s Forslag truffen Aftale i bedragerisk Øjemed angivet sig selv som skyldig i Bedrageri og under de optagne Forhør fastholdt Rigtigheden heraf, der ligeledes bekræftedes af den anden, § 146 jfr. § 52 (foruden Bedrageristraf).

HRT 1890.531 (UfR 1891.77): Frif., da der intet var tilført Retsprotokollen, hvoraf med Sikkerhed kunde udledes, at Tilt. var

fremkommen med den af ham tilstaaede urigtige Forklaring, samt under H. t., at han gentagende havde afvist det Spørgsmaal, hvortil Forklaringen sigtede, som efter hans Formening Sagen uvedkommende. Vib. ORD i UfR 1898. 735: Som Vidne forklaret ingensinde at være straffet, men paa Dommerens fornyede Spørgsmaal straks vedgaaet at være straffet; Frif., da Forklaringerne maatte tages som en Helhed. HRT 1880. 108 (UfR 869): I Retten erklæret en Transport, hvorved Tilt. alene pro forma overdrog en Fordring til en Medtilt., for at denne i eget Navn kunde anlægge Sag til dens Inddrivelse, for ægte og rigtig; Frif., da Tilt. alene meddelte Oplysning om et Forhold, som han havde fri Raadighed til at vedtage som forbindende for sig, og hverken stod for Retten som Part eller Vidne; Medtilt. ligeledes frif. for at have formaaet Tilt. til hin Forklaring.

II. Spørgsmaal om Forsæt. HRT 1879. 456 (UfR 1880. 84): Frif., da Tilt. ikke antoges at have villet bevæge Vidnet til at afgive en mod dets Overbevisning stridende Forklaring. HRT 1895. 278 (UfR 914): Ikke antaget tilsigtet at bevæge Vidnet til nogen, Tilt. bevidst, urigtig Forklaring, Frif.; jfr. ogsaa HRT 1894. 358: Frif. i Henh. til Tilt.s Forklaring om ved de paag. Ytringer ikke at have tilsigtet at paavirke vedk., som Tilt. ikke troede oftere vilde blive afhørt som Vidne i Sagen. HRT 1881. 393 (UfR 1882. 57): Forsøg paa Forledelse til falsk Forklaring for Retten ikke antaget ved et Brev fra en for Næringsovertr. sigtet til en Person, der formentlig vilde blive ført som Vidne, om ikke at volde ham Forlegenhed; jfr. derimod HRT 1885. 370: § 146 jfr. § 51, da det maatte være Tilt. indlysende, at Ytringerne var egnede til at opfattes som Opfordring til falsk Forklaring og derhos i hvert Fald havde styrket de Medtilt.s Forsæt. — HRT 1869. 207: Under Sag om uberettiget Brændevinsudskænkning som Vidne forklaret, at der ikke var nydt Brændevin i Huset; Frif., da Tilt. ikke var bekendt med, at der til den nydt Punch brugtes Brændevin. HRT 1885. 54 (UfR 614): Frif. mHt § 146, da det ikke med Sikkerhed kunde antages, at Tilt. forsætlig havde villet bibringe Dommeren en urigtig Forestilling; heller ikke en efter § 148 strafbar Ubetænksomhed antaget. HRT 1884. 446 (UfR 1885. 75): § 146 anvendt, da Tilt., skønt det stillede Spørgsmaal nævnte en urigtig Dato, ikke var i Tvivl om, hvad hans Forklaring æskedes om; en Medtilt., der under H. t. hin Ukorrekthed havde anset sig berettiget til at indskrænke sig til et benægtende Svar, anset efter § 148. — HRT 1867. 130 (UfR 500): Som Vidne bestemt benægtet at have set et vist Forhold, men derefter, opfordret til Beedigelse, erklæret alene ikke at kunne erindre saadant; Frif. under særligt H. t., at det paag. Forhold skulde være passeret for længere Tid siden, og til Tilt.s Tunghørighed.

III. Meddelagtighed. HRT 1873. 17 (UfR 769), 1886. 234 (UfR 958), 1899. 4 (UfR 523): Tilt., der efter § 147 fritoges for Straf mHt egen urigtig Forklaring, anset efter § 146 jfr. § 52 (51) for Paavirkning af andre til falsk Forklaring: jfr. ogsaa HRT 1886. 309, 1888. 86: Inkvisiter; ligeledes HRT 1879. 540 (UfR 1880. 292) anf. ved § 147 I; HRT 1895. 609 (UfR 1896. 106): § 147 jfr. §§ 146 og 52 (anf. ved § 147 II). — HRT 1893. 11 (UfR 507): En tilt. Værts-husholderske, der paa en Tid, da hun forudsaa off. Undersøgelse mod sig (§ 182), havde opfordret sin Pige til at fortie, hvad hun vidste om Forholdene i Huset, anset efter § 146 jfr. § 52, 2 (Pigen, der havde afgivet den urigtige Forklaring, var selv strafskyldig for sit Forhold i Tilt.s Hus: OR havde frif., da Tilt. kunde være gaaet ud fra, at Sagen ogsaa galdt Pigen). — HRT 1896. 178 (UfR 722): I forskellige, i Arresten nedskrevne, for Tilt.s Hustru bestemte Meddelelser, hvoraf Tilt. havde givet en enkelt fra sig til Besørgelse, søgt at paavirke hende og deres Børn til falsk Forklaring i Retten, § 146 jfr. § 52, 3. HRT 1901. 54 (UfR 424): Opfordret en anden til en falsk Forklaring, som vedk. trods (ikke alvorligt ment) Løfte ikke aflagde, § 146 jfr. § 52, 3. — HRT 1891. 595 (UfR 1892. 234): Urigtig Vidneforklaring afgiven i Henh. til derom truffen Aftale med den under Sagen sigtede, henhvis § 146 og § 146 jfr. § 51 (KrimR § 54). — HRT 1896. 94 (UfR 677): § 146 jfr. § 52, idet Tilt. var overbevist om, at den anstiftede (Forbedringshusfange) ikke vilde komme til at aflægge Ed. HRT 1878. 371 (UfR 1197) anf. ved § 145. HRT 1890. 294 (UfR 892) anf. ved § 51 og § 52; HRT 1899. 243 anf. ved § 52.

IV. § 146, 1ste Pkt., 2det Led. Denne Bestemmelse anvendt: HRT 1872. 642 (UfR 1873. 461): Tilt.s dobbelte Stilling som Vidne og som befuldmægtiget for den af Parterne, mod hvem hans Vidnesbyrd skulde bruges, antagelig influeret paa Vidnesbyrdet. HRT 1888. 410: Under Sag mod tidligere Husbond for Rufferi urigtig forklaret ikke at have gjort sig skyldig i utugtigt Forhold i Tjenesten. HRT 1890. 334: Under off. Undersøgelse mod Tilt.s Mand i det første Retsmode samtidig med Tilbagekaldelsen af den til en Politirapport afgivne urigtige Forklaring foregivet, at hin Forklaring ikke var afgivet efter Mandens Opfordring. HRT 1895. 508 (UfR 1896. 42): Under en paa Tilt.s Foranledning indledet off. Undersøgelse afgivet urigtig Vidneforklaring alene for at faa Ende paa Sagen og undgaa flere Retsmoder. Vib. ORD i UfR 1894. 1056: Indvilliget i at lade sig udgive for Barnefader (til Indførsel i Kirkebogen) og forklaret overensstemmende hermed under krim. Undersøgelse mod de paag. (ang. § 163).

V. § 146, 2det Pkt. Denne Bestemmelse anvendt: HRT 1895. 493 (UfR 1896. 27), 1895. 572 (UfR 1896. 91): Uden selv at have foretaget noget Skridt til at faa en afgiven urigtig Vidnefor-

klaring tilbagekaldt, ved et følgende Møde i Retten straks tilbagekaldt den. HRT 1896. 735: Ikke anset sig pligtig at lade sig afhøre som Vidne mod sin Søn, vægret sig ved Beedigelse og, efter at være anholdt, tilbagekaldt de urigtige Dele af den afgivne Forklaring. HRT 1885. 370: Urigtigt Foregivende om ved den første Forklarings Afgivelse ikke at have husket rettere. HRT 1888. 707 (UfR 1889. 364): I en Sag om Vold mod Tilt. efter nogen Tids Eksamination tilbagekaldt en i samme Retsmøde afgiven, endnu ikke Retsprotokollen tilført, urigtig Forklaring om ikke at have staaet i Forhold til Voldsmandens Hustru.

VI. Forholdet til § 147, se Domme anf. ved denne §.

VII. Sammenstød med andre Forbrydelser. HRT 1880. 331 (UfR 1881. 88): Som Sognefoged afgivet falsk Forklaring, § 146 samt § 144 jfr. § 134 (anf. ved § 134); jfr. HRT 1878. 457 anf. ved § 143. — HRT 1880. 256 (UfR 958): Efter at være afæsket Forklaring ang. et Tyveri, afgivet falsk Forklaring til en Politirapport og derefter under de optagne Forhør, § 146 (OR § 225). HRT 1876. 531 (UfR 1877. 457): For at undskylde en afgiven falsk Vidneforklaring foregivet at være forledet af en anden, §§ 146 og 225; jfr. ogsaa HRT 1886. 694 (UfR 1887. 536). HRT 1871. 573 (UfR 1872. 71) anf. ovenfor under I. Jfr. iøvrigt Domme anf. ved § 225 III.

§ 147.

Har nogen i offentlig Straffesag afgivet falsk Vidneforklaring, men det befindes, at Sagen galdt ham selv, eller at han havde Anledning til at antage dette, bliver han ikke at straffe, hvis Forklaringen ikke er bleven bekræftet med Ed; har Edfæstelse fundet Sted, kan Straf af Fængsel anvendes. — Befindes det iøvrigt i Tilfælde, hvor nogen har aflagt falsk Forklaring for Retten, at Vidnesbyrd ikke burde have været affordret ham paa Grund af hans Forhold til Sagen eller Parterne¹⁾, blive de i §§ 145 og 146 foreskrevne Straffe at nedsætte, og kan, naar Edfæstelse ikke har fundet Sted, under formildende Omstændigheder endog Straf af Bøder anvendes.

¹⁾ D- L. 1—13—16 og 17, Pl. 16. Sept. 1778, Fr. 14. Maj 1845 § 17; jfr. Kanc. Skr. 31. Maj 1836; D. L. 2—5—20 jfr. 2—9—26, Kanc. Skr. 20. Mts 1830. Jfr. iøvrigt Henvisninger ved § 139 N. 1. — Kanc. Skr. 14. Apr. 1846 (ang. Appel af Kendelser, hvorved Vidnesbyrd paalægges).

I. § 147, 1ste Pkt. HRT 1873. 439 (UFR 1874. 154): Føje til at betragte sig som Inkvisiter, Frif. HRT 1879. 540 (UFR 1880. 292): Frif. mHt forsøgt Anstiftelse til falsk Forklaring, da begge havde betragtet sig som Inkvisiter. HRT 1892. 251 (UFR 838): Ikke uden Grund antaget, at Sagen galdt Tilt. selv, Frif. HRT 1871. 10 (UFR 341): Frif., da Tilt. efter Indholdet af den med Medtilt. indgaaede Overenskomst maatte betragte sig som delagtig i det ulovlige Næringsbrug, Sagen angik; Medtilt. ligeledes frif. mHt Tilskyndelse af Tilt. til urigtig Forklaring. HRT 1899. 4 (UFR 523): En tilt. Uddeler ved en Forbrugsforening, hvem det var betydet, at han afhørtes som Vidne under den mod Bestyrelsen for uberettiget Næringsbrug rejste Undersøgelse, frif., da han ifølge sin Kontrakt maatte anse sig forpligtet til at godtgøre mulige Bøder for Overtr. af Næringsloven (for Anstiftelse af Hustruen til falsk Forklaring § 146 jfr. § 52, Hustruen selv § 147, 2).

HRT 1899. 456 (UFR 1900. 55): En gift Tilt., der under en Sag mod en Gæstgiver for Overtr. af § 182 falskelig havde forklaret ikke at have haft Samleje med en i Gæstgiveriet tjenende Pige, frif. under H. t. Strafansvaret efter § 159 og Tilt.s Frygt for, at hans Hustru skulde forlange Skilsmisse; jfr. ogsaa HRT 1888. 302: § 145 jfr. § 147, da Tilt. ved det Forhold, hans Forklaring angik, havde paadraget sig Ansvar efter § 174, Misbilligelse af Edfæstelsen. HRT 1886. 222 (UFR 952): § 147, 1 anvendt, da der ved Afgivelsen af den urigtige edelige Forklaring i Virkeligheden var Spørgsmaal om, hvorvidt en af Tilt. tidligere i Sagen aflagt Ed var falsk. HRT 1892. 477 (UFR 1247): Frif., da Tilt., selv om han ifølge § 110, sidste St. ikke kunde straffes for det paag. Forhold, havde Anledning til at betragte Sagen som angaaende ham selv. HRT 1873. 17 (UFR 769): Antagelig ledet af Frygt for selv at have paadraget sig krim. Ansvar for Meddelagtighed i det Forhold, hvorom Forklaring var æsket, Frif.; jfr. ogsaa HRT 1873. 14 (UFR 764): Antagelig Frygt for, at off. Forfølgning kunde blive rettet mod Tilt. HRT 1887. 39 (UFR 851): Sogneraadformanden og nogle Medlemmer, der efter Aftale med ham mod bedre Vidende havde forklaret, at der i Sogneraadet var foretaget et Valg af Valgbestyrelse, frif., da de antagelig alle havde forudsat, at Forhøret skulde angaa Spørgsmaalet om, hvorvidt et gyldigt saadant Valg havde fundet Sted, og at Sagen saaledes galdt dem selv.

HRT 1895. 667 (UFR 1896. 130): Frif., da det trods Betydelse ikke antoges at have staaet Tilt. klart, at den paag. Jagtsag, hvorunder ogsaa han oprindelig havde været sigtet, ikke længer galdt ham selv; jfr. ogsaa HRT 1877. 469 (UFR 1878. 89): Grund til oprindelig at gaa ud fra, at Sagen galdt de Tilt. selv; Frif., da det, skønt det i det følgende Forhør blev betydet de Tilt., at de mødte som Vidner, antagelig havde staaet uklart for dem, om ikke Undersøgelsen tillige var rettet mod dem.

HRT 1886. 234 (UfR 958): Tilt. maatte betragtes som Inkvisit, men havde ikke selv tænkt sig, at Sagen angik ham, Frif. (§ 146 jfr. § 52 mHt Anstiftelse af en anden); jfr. ogsaa HRT 1884. 109. — HRT 1885. 726 (UfR 1886. 546): Frif. for en af Tilt. i Forbindelse med hans Nægtelse (som Inkvisit) af selv at have øvet Vold mod Politiet afgiven urigtig Forklaring om en anden Inkvisits formentlige Delagtighed. — HRT 1900. 167 (UfR 526): Skibsfører og Styrmand, af hvilke sidstnævnte efter fælles Aftale under Forhør om Skibets ulovlige Trawlen havde foregivet at være Foreren, frif., da paag. ikke var mødt som Vidne, men som den, der antoges ansvarlig for det ulovlige Fiskeri. — HRT 1901. 381 (UfR 868): Frif. i Henh. til Grundsætn. i § 147 (anf. ved § 225 IV).

§ 146 anvendt: HRT 1885. 660 (UfR 1886. 505): Forhold af Dommeren om, at Tilt. havde været med ved Overfaldet og mulig deltaget deri, men at han, hvis det sidste ikke var Tilfældet, stod som Vidne. HRT 1880. 557 (UfR 1881. 214): Under et Forsørgelsesforhør Vidneforklaring med fuld Føje afæsket nogle Personer, der i Forening med andre Sogneboere havde ydet vedk. midlertidig Hjælp for at få Byrden ved hans Forsørgelse overført paa en anden Kommune; § 146 anvendt uden H. t. et efter Undersøgelsens Slutning fremsat Anbringende om at have frygtet Strafansvar for dem selv. HRT 1875. 627 (UfR 1876. 456): Falsk Forklaring under off. Undersøgelse ang. Overfald paa en Skovbetjent, begaaet under Krybskytteri, hvor Tilt. havde været med; § 146 anvendt, da Tilt. vidste, at Jagtforseelsen var en privat Sag, og at Undersøgelsen kun angik Overfaldet, saa at han afhørtes som Vidne i en ham uvedk. Sag; den i Overfaldet delagtige Anstifter til den falske Forklaring derfor ogsaa anset efter § 146 jfr. § 52.

II. § 147, 2det Pkt. HRT 1895. 609 (UfR 1896. 106): Urigtig Vidneforklaring efter Mandens Anstiftelse under en mod ham for ulovlig Jagt anlagt Sag; § 147, 2 anvendt, da Vidneforklaring ikke burde være afkrævet (fritaget for Straf under H. t. § 56 og udstaaet Varetægtsfængsel), Anstifteren anset efter § 147, 2 jfr. §§ 146 og 52; jfr. HRT 1899. 4 (UfR 523) anf. ovenfor under I. HRT 1886. 375 (UfR 1887. 128): Bestyrkelse af Forsættet hos en under den paag. Jagtsag oprindelig medinddragen Person, § 147, 2 jfr. §§ 146 og 51. — HRT 1880. 68 (UfR 845): Beediget falsk Forklaring under Jagtsag, alene § 147, 2 jfr. § 145, da Tilt. ved den omhandlede Lejlighed selv var ude at jage i Forening med Indst. og havde delt Jagtudbyttet med ham.

HRT 1866. 739 (UfR 1867. 161): § 147, 2 paa Gr. af Stillingen som Udsteder af det forpligtende Dokument, Forklaringen angik. HRT 1885. 419 (UfR 1886. 64): For at formaa Faderen til at afgive tilsvarende urigtig Forklaring meddelt ham Tilt.s eget Udsagn under den mod Tilt. anlagte Gældssag; § 146 jfr. § 51, idet

tillige § 147, 2 toges i Betragtning paa Gr. af Faderens Stilling som Kautionist for en Del af Gælden. HRT 1887. 587 (UFR 1888. 104): Sogneraadformand for falsk Forklaring under Forsørgelsesforhør anset efter § 147, 2 under H. t. Forklaring om at have troet mulig at have paadraget sig civilt Ansvar ved sin Medvirken til den paag. Persons Indgaaelse af Ægteskab (for at befri Kommunen fra Forsørgelsesbyrden). HRT 1874. 360 (UFR 1875. 52): Falsk Forklaring vedr. et Lotterifællesskab af Frygt for mulig paadraget Ansvar overfor den ene Part ved at have hindret Lodsedlens Fornyse, § 146 (OR § 147, 2). — HRT 1899. 239: Under en Skilsmisssag som Vidne beediget falsk Forklaring bl. a. om ikke at have haft legemlig Omgang med den for Hor sigtede Mand, hvis Husholderske Tilt. var, § 145 jfr. til Dels § 147, 2. — HRT 1868. 347: § 148 jfr. § 147, 2 (anf. ved § 148 I).

§ 148.

Har et Vidne alene af Ubetænksomhed undladt at meddele, hvad han vidste til Sagens Oplysning, straffes han med Fængsel eller under særdeles formildende Omstændigheder med Bøder.

I. HRT 1874. 192: Undladt at meddele alt, hvad Vidnet vidste til Sagens Oplysning, skønt det ved Spørgsmaalets Form var tilstrækkelig opfordret dertil, § 148. — HRT 1879. 540 (UFR 1880. 292): Under en Sag om Nattesæde afgivet edelig Forklaring ud fra en Opfattelse af Ordet »siddende Gæst«, som Vidnerne vidste var urigtig efter den Betydning, hvori Dommeren tog Udtrykket; alene § 148, da der ikke forelaa urigtige Udsagn ang. de nærmere faktiske Omstændigheder, hvorpaa det maatte komme an. — HRT 1886. 816 (UFR 1887. 632): Ikke anset tilstrækkelig godtgjort, at et tilbageholdende Vidne havde gjort sig skyldig i en saadan Undladelse af at meddele, hvad det vidste til Oplysning, som kunde paadrage Ansvar efter § 148. — HRT 1868. 347: Ved Fastsættelse af Straffen efter § 148 tillige taget Hensyn til § 147, 2 (Forklaring afgiven i en af Manden anlagt Injuriesag, ført som Vidne af Modparten). — Jfr. iøvrigt HRT 1885. 54 (UFR 614) og 1884. 446 (UFR 1885. 75) anf. ved § 146 II; HRT 1884. 85 (UFR 693) anf. ved § 145.

II. Analogi. HRT 1874. 31 (UFR 676): Anal. af § 148 anvendt mHt en af Uforstand afgiven positiv urigtig Vidneforklaring. HRT 1889. 598 (UFR 1890. 60): Uden selv at være fuldstændig klar over, hvad der var passeret ved den paag. Lejlighed, af Mangel paa Omtanke eller Forstaaelse benægtet Fremkomsten af nogle Injurier, Anal. af § 148. HRT 1878. 683 (UFR 1879. 251): I Tillid til en sigtets Udsagn forklaret, at der ifølge Vidnets Eftersyn ikke fandtes mistænkelige Koster om Bord, Anal. af § 148 (OR § 146). KPRD

i Ufr 1901. 921: Som Vidne sammenblandet egen Erfaring og andres Fortællinger, Anal. af § 148; jfr. herved ogsaa HRT 1871. 106: Undladt at oplyse, at Udsagnet væsentlig var grundet ikke paa egen Erfaring, men paa en andens Meddelelser, som Vidnet ansaa for paalidelige; ikke udtrykkelig adspurgt om, hvorpaa Vidnets Kundskab grundede sig.

HRT 1886. 222 (Ufr 952): En tilt. Pige, der under et ved hendes Voldtægtssigtelse foranlediget Forhør urigtig havde forklaret ikke tidligere at have haft med Mandfolk at gøre, alene dømt i Henh. til § 148, da der ikke kunde gaas ud fra, at hun havde været sig tydelig bevidst, at der paa dette Punkt paahvilede hende en lige saa forbindende Forpligtelse til at følge Sandheden som under Forklaringen om det af sigtede mod hende udviste Forhold; jfr. ogsaa HRT 1872. 62 (Ufr 453): Urigtig edelig Forklaring om ikke at være straffet; smlgn Vib. ORD i Ufr 1891. 330 og KPRD i Ufr 1893. 1246.

HRT 1877. 429 (Ufr 1878. 76): Af Ubetænksomhed aflagt urigtig Paritsed, Anal. af § 148.

§ 149.

Naar Mænd, som af Retten, Øvrigheden eller anden offentlig Myndighed¹⁾ ere udnævnte til at afholde Syns-, Skøns- eller Taksationsforretninger, under Ed eller i udtrykkeligt Henhold til en forhen aflagt Ed afgive saadant Syn, Skøn eller Taksation mod deres Overbevisning, blive de at straffe som falske Vidner.

Gøre deslige Mænd sig skyldige i mindre betydelige Misligheder, straffes de med Fængsel eller under særdeles formildende Omstændigheder med Bøder.

¹⁾ Mot. 180.

Aflosningslove 4 Juli 1850 § 2 (Ussings Lovs. S. 221 og 227) og L. Nr. 79, 8. Maj 1894 § 2 b, Kirkesynslov 19. Febr. 1861 §§ 28 og 37, L. 23. Jan. 1862 § 2, Hegnslov 6. Mts 1869 § 14, jfr. L. Nr. 14, 27. Jan. 1872 § 16, Mark- og Vejfredslov Nr. 53, 25. Mts 1872 § 13, L. Nr. 81, 11. Maj 1897 § 25; L. 19. Mts 1869; Skiftelov Nr. 155, 30. Nov. 1874 § 16. — JMSkr. 9. Aug. 1869 ang. Ordlyden af den edelige Forsikring, som Vurderingsmænd ifølge L. 19. Mts 1869 ville have at aflægge.

§ 150.

Har en Part for Retten bekræftet sit Udsagn med falsk Ed, bliver han at straffe lige med et falsk Vidne¹⁾. Dersom han imidlertid kun har villet fri sig selv for

Straf ved saadan falsk Ed, kan Straffen efter Omstændighederne nedsættes, endog til den laveste Grad af Forbedringshusarbejde eller, forsaavidt Forudsætningen for § 145 2det Punktum er til Stede, til Fængsel paa Vand og Brød i 2 Gange 5 Dage.

¹⁾ § 145.

HRT 1867. 185: Frif. paa Gr. af antagelig Misforstaaelse af det mindre heldigt affattede Edstema; jfr. ogsaa HRT 1888. 510 (UfR 1889. 103): Frif. i Henh. til Tilt.s Forklaring om hans Opfattelse af Edstemaet; HRT 1895. 278 (UfR 914): Frif., idet det ikke antoges godtgjort, at Tilt. var sig bevidst, at Eden stred mod Sandheden. HRT 1891. 751 (UfR 1892. 531): Frif., idet vel den edelig benægtede Ytring ansaas bevist, men ikke dens Fremsættelse den i Edstemaet angivne Dag. — HRT 1894. 317: Frif. mHt Forsøg paa Mened (Paternitetssag), da der ikke forelaa fuldt Bevis for Samleje med Moderen i det i Edstemaet angivne Tidsrum. HRT 1898. 513 (UfR 1899. 72): Frif., da det ikke ansaas tilstrækkelig godtgjort, at Tilt. havde underskrevet det Arveafkald, hvis Underskrivning hun i Henh. til Skiftekendelse edelig havde fralagt sig; jfr. ogsaa HRT 1879. 456 (UfR 1880. 84): Frif. af Mangel paa Bevis bl. a. under Hensyn til, at den under vedk. Injuriesag optraadte Citants Hustru maatte betragtes som et ganske inhabilt Vidne.

HRT 1901. 338 (UfR 842): Tilt. anset overbevist om ved Aflæggelse af den ham alternativt paalagte Benægtelsesed mod bedre Vidende at have fragaaet sin Underskrift paa en Obligation (OR frif., fordi det, skønt Underskriften hidrørte fra Tilt., ikke ansaas ganske udelukket, at Eden var aflagt i god Tro). HRT 1885. 116 (UfR 673): I Retten edelig bekræftet en som Grundlag for Erstatningsfordring vedk. Assurandører tilstillet svigagtig Vareopgørelse, § 150, ¹ jfr. § 145 (samt § 259). — HRT 1884. 648: Fremstillet sig til Aflæggelse af Eden (der hindredes ved en Udtalelse fra Tilt., der ikke stemmede med hans Forklaring under Sagen, hvorefter kriminel Undersøgelse indleddes), § 150 jfr. § 46. HRT 1899. 268: En Tilt., der til Aflæggelse af en Ed, hvoraf Udfaldet af en af hans Faster mod ham anlagt Paternitetssag var gjort afhængigt, havde fremstillet sig i Retten og paabegyndt Edsaffæggelsen (uden at tilsigte derved at undgaa Straf for sit Forhold til Fasteren, hvis Strafbarhed var ham ubekendt), anset efter § 150 jfr. § 46 (samt § 165, ¹). — HRT 1877. 429 (UfR 1878. 76) anf. ved § 148 II (urigtig Partsed af Ubetænksomhed).

§ 151.

Hvis nogen, der udenfor de ovennævnte Tilfælde for en offentlig Myndighed har at bekræfte noget med

sin Ed¹⁾, gør sig skyldig i Mened, bliver han at straffe med Forbedringshusarbejde. Tilbagekalder han af egen Drift sit falske Udsagn, kan Straffen under formildende Omstændigheder nedsættes til Fængsel paa Vand og Brød i 2 Gange 5 Dage.

¹⁾ Mot. 181. — L. 19. Febr. 1861 § 21 (Ussings Lovs. S. 189), Krigsskatlov 21. Mts 1864 § 18. Jfr. mHt Søpas Fr. 4. Maj 1803 § 4 jfr. Pl. 8. Apr. 1825, Fr. 1. Maj 1847 § 3 jfr. Pl. 1. Juli 1840.

§ 152.

De ovenfor givne Bestemmelser gælde ogsaa med Hensyn til falsk skriftlig Bekræftelse i Henhold til en tidligere aflagt Ed¹⁾, saavel som med Hensyn til saadan Bekræftelse under Ed, hvor Lovene hjemle Anvendelse af skriftlig Ed²⁾.

¹⁾ Fr. 3. Juni 1796 § 20 jfr. 19. ²⁾ D. L. 1—13—4.
HRT 1899. 208 (UFR 759) anf. ved § 155 I.

§ 153.

Ligeledes ere de ovenanførte Straffebestemmelser anvendelige paa dem, der enten aflægge Ed paa anden end den i Loven foreskrevne almindelige Maade¹⁾ eller afgive en Forsikring, der træder i Eds Sted²⁾.

¹⁾ Fr. 10. Apr. 1833 jfr. D. L. 1—13—8; Fr. 25. Juni 1842; Fr. 23. Dec. 1771 § 2 (mähriske Brødre), L. 19. Apr. 1864 (Jøder); jfr. rev. Grl. § 79, JMSkr. 15. Mts 1852 og 12. Sept. 1853 (Mormoner), Nr. 21, 3. Febr. 1879. — KUMSKr. 6. Okt. 1865 Post 5 (biskoppelig-metodistisk Menigheds Medlemmer mHt Edsaflæggelse underkastede Landets alm. Love). ²⁾ Vandløbslov Nr. 63, 28. Maj 1880 § 6, s.

§ 154.

Den, som i de Tilfælde, hvor Loven paabyder eller tilsteder saadant, afgiver en Erklæring under Tilbud af Ed eller paa Tro og Love¹⁾, straffes, naar Erklæringen befindes at være falsk, med Fængsel eller under formildende Omstændigheder med Bøder, forsaavidt særlige Lovbestemmelser ikke maatte foreskrive nogen anden Straf²⁾.

¹⁾ Toldfr. 1. Febr. 1797 § 236 jfr. L. 4. Juli 1863 § 17; Fr. 12. Sept. 1792 § 4 (jfr. § 10); Fr. 8. Febr. 1810 § 2d (jfr. § 9); L. 19.

Febr. 1861 § 21 (Ussings Lovs. S. 189) jfr. L. Nr. 58. 1. Apr. 1887 § 11; Krigsskatlov 21. Mts 1864 § 18; Skiftegebyrlov Nr. 156, 30. Nov. 1874 § 4 jfr. § 10; L. om Oplagshuse 23. Febr. 1866 § 9 jfr. L. Nr. 34, 30. Mts 1894 § 15; Skibsregistreringslov Nr. 57, 1. Apr. 1892 §§ 11 og 14; Fattiglov Nr. 67, 9. Apr. 1891 § 50; L. om Alderdomsunderstøttelse Nr. 69, 9. Apr. 1891 (jfr. L. Nr. 96, 23. Maj 1902) § 3; Bkg. Nr. 141, 5. Okt. 1899 §§ 2 og 3 jfr. L. Nr. 42, 22. Mts 1897; Karantænelov Nr. 39, 16. Mts 1900 §§ 5 og 18 (JMBkg. Nr. 104, 14. Maj 1900 §§ 15 og 28); L. Nr. 100, 10. Apr. 1895 (Afgift af Apoteker) § 6. ²⁾ Fr. 12. Sept. 1792 § 10, Fr. 8. Febr. 1810 § 9.

HRT 1891. 824 (UFR 1892. 574): For at tilsnige sig Alderdomsunderstøttelse ved Andragende herom fordulgt en overgaaet Straffedom, § 154 (og § 257); ligeledes HRT 1892. 789 og 1893. 87; jfr. herved HRT 1892. 538 (UFR 1272): § 154 ikke anvendt, saaledes som Sagen forelaa (formentlig paakendt ved KrimR i Henh. til Fr. 28. Febr. 1845 § 17). HRT 1898. 479 (UFR 1899. 47): Ved Andragende om Alderdomsunderstøttelse fortiet og efter modtaget Afslag meddelt urigtige Oplysninger om en Ejendomsoverdragelse til Tilt.s Børn længe forud; Frif., idet Tilt. efter det foreliggende ikke derved havde fordulgt Omstændigheder, der vilde betage ham Adgang til Alderdomsunderstøttelse. — Kbh. ORD i UFR 1901. 713: Som Afsender af Kød til Eksport afgivet den paabudne Ejer-Erklæring, vidende, at Sendingernes Indhold stred mod det deri angivne, § 154.

HRT 1871. 106: Frif. mHt § 154 (og § 155), da den til Brug under civilt Søgmaal udfærdigede falske Erklæring ikke var af den Slags, som Lovgivningen paabyder eller tilsteder at afgive under Eds Tilbud eller paa Tro og Love (ej heller udfærdiget til Brug i et Retsforhold, der vedkom det off.); jfr. HRT 1870. 390 (UFR 1013): Udfærdigelse af falsk Erklæring »under edelig Forklaring« til Brug under Edssag i Henh. til Dom i en privat Voldssag (§ 200), Anal. af § 154 nægtet. — HRT 1873. 366 (UFR 1874. 114) og 1881. 753: Straffebestemmelsen i Fr. 8. Febr. 1810 § 9, jfr. Fr. 12. Sept. 1892 § 10, staar endnu ved Magt; særskilt Ansvar efter § 154 udelukket.

§ 155.

Naar nogen ellers til Brug i Retsforhold, der vedkomme det offentlige¹⁾, afgiver falsk skriftlig Erklæring eller skriftlig bevidner noget, hvorom han ingen Kundskab har, bliver han at straffe med Bøder eller Fængsel, forsaavidt Gerningen ikke efter sin Beskaffenhed medfører højere Straf²⁾.

¹⁾ Mot. 182 f. Fr. 30. Apr. 1824 § 4; Lærlingelov Nr. 39, 30 Mts 1889 § 10; L. om Alderdomsunderstøttelse Nr. 69, 9. Apr. 1891 (jfr. L. Nr. 96, 23. Maj 1902) § 3 i Slutn.; rev. Grl. § 46. ²⁾ Jfr. § 179.

I. Retsforholdets Karakter. HRT 1887. 741 (UfR 1888. 434): Uden personlig Erfaring overfor Brandforsikringsforeningen skriftlig bevidnet Rigtigheden af Ansættelsen af brandlidtes Tab; Frif., da det Retsforhold, til Brug i hvilket Erklæringen afgaves, ikke vedkom det off.; jfr. ogsaa HRT 1871. 106 anf. ved § 154; HRT 1880. 108 (UfR 869) anf. ved § 146 I. HRT 1871. 58, 1875. 403: Paategning til Vitterlighed uden Forvisning om Underskriftens Ægthed, Frif. Derimod § 155 anvendt: HRT 1890. 545 (UfR 1891. 82): Falske Erklæringer for at vildlede Forhørsdommeren, § 155 (OR havde frif., da udenretlige Erklæringer ikke have selvstændig Betydning, saa længe de ikke er godkendte i Retten). HRT 1877. 515 (UfR 1878. 106) og 1892. 546: Forloverattest. HRT 1877. 322 (UfR 1187): For at muliggøre Vielse det paag. Sted udfærdiget falsk Bopælsattest og ladet den afgive til Klokkeren (Medt. frif. saavel mHt Afleveringen som mHt tilsvarende mundtlig Opgivelse). HRT 1885. 588: Bevæget en anden til at bevidne Troværdigheden af de ham ubekendte Underskrivere af en Vandelsattest (til Erhvervelse af Ægteskabsbevilling), § 155 jfr. § 52. HRT 1868. 279 (UfR 938): Til Erhvervelse af Borgerskab formaet andre til at afgive urigtig Attest om Tilt.s Ophold her i Landet, § 155 jfr. § 52. HRT 1884. 454: Til Brug ved Torvesalg attesteret, at Dyret var slagtet i frisk og sund Tilstand, skønt Tilt. ikke havde set det inden Slagtningen; § 155; jfr. mHt Anstiftelse til et ganske lignende Forhold HRT 1889. 1 (UfR 588). HRT 1899. 208 (UfR 759): En aut. Dyrlæge, der for at skaffe Ejere af smaa Kreaturbesætninger Adgang til Tuberkulinprøve (L. 14. Apr. 1893) dels i Andragender til Ministeriet havde opgivet enkelte Personer som Ejere af Kreaturer, der i Virkeligheden tilhørte flere, dels i sine Indberetninger havde fremsat vitterlig urigtige faktiske Oplysninger om foretagne Prover, anset efter § 155 (Frif. mHt Falsk, § 152 og § 144, ligeledes mHt til Bedrageri, da ulovlig Fordel ikke var tilstræbt). HRT 1872. 355 (UfR 1071): Ved Indlevering af en »Kopi« til Tinglæsning givet Paategning om det til Originalen benyttede Stempel uden at vide, om nogen Original eksisterede, § 155 (KrimR havde henført Forholdet under Stempellov § 83 og frif. for Justitiens Tiltale). Vib. ORD i UfR 1889. 844: Sagfører anset efter § 155 for i Flytningsanmeldelser til JM og i Begæringer om Autorisation af Fuldmægtig at have fremsat urigtige Opgivelser om at ville tage eller have taget Bopæl nærmere angivne Steder.

II. Kundskab. HRT 1875. 507 (UfR 1876. 310): Forloverattest, Frif., da de Tilt., der havde kendt de paag. i 4 Aar og vidste, at de i den Tid ikke havde faaet Fattighjælp, havde saa megen Kundskab om deres Fortid, at de med Føje kunde underskrive; jfr. derimod HRT 1877. 515 (UfR 1878. 106): Ukendt med den ene Parts personlige Forhold; ligeledes Vib. ORD i HRT 1892. 546: Kun en

kort Tid kendt Brudefolkene, stolet bl. a. paa grundigere Kendskab hos Medforloveren. HRT 1898. 479 (UFR 1899. 47): Attestation paa Begæring om Alderdomsunderstøttelse: Frif., da de Tilt., der havde kendt Ansøgeren i 4 Aar, med Foje kunde anse sig berettigede til at underskrive den paag. Bevidnelse. HRT 1872. 228 (UFR 776): Opholdsattestation til Erhvervelse af Borgerskab for Tilt.; Frif. mHt Anstiftelse, da Tilt. havde anset en Sammenlægning af de forsk. Tidsrum af Ophold her i Landet for tilladelig og troet, at Udstederne var bekendte med de paag. Ophold.

III. Analogi. HRT 1901. 415 (UFR 889): Til Brug ved Borgerskabs Erhvervelse formaaet to Personer til — i god Tro — at udstede en urigtig Attestation om Tilt.s Forhold, Anal. af § 155 jfr. § 52, 1. HRT 1892. 608 (UFR 1893. 76): Ladet sin Søn i Faderens Navn underskrive en Vandelsattest (til Ansøgning om Skilsmisse) uden at have Kundskab om Rigtigheden af Indholdet; Frif. mHt Falsk (Grund til at anse sig beføjet), men Anal. af § 155. Vib. ORD i UFR 1893. 381: Forsynet Attestation paa Skema om Alderdomsunderstøttelse med Underskrift uden at gøre sig bekendt med dens Indhold, Anal. af § 155.

FEMTENDE KAPITEL.

Forbrydelser med Hensyn til Religionen.

§ 156.

Den¹⁾, der driver Spot med ellér forhaaner noget her i Landet bestaaende Religionssamfunds²⁾ Troslærdomme eller Gudsdyrkelse, straffes med Fængsel, ikke under 1 Maanedes simpelt Fængsel, eller under særdeles formildende Omstændigheder med Bøder³⁾.

¹⁾ Jfr. Presselov 3. Jan. 1851 § 3. ²⁾ Grl. § 76; D. L. 6—1—7 til 9, jfr. Strfl. § 308. ³⁾ Jfr. mHt Konfiskation § 34.

HRT 1866. 537, 572, 1875. 592 (UFR 1876. 435): Spottende og haanende Omtale af Folkekirkens Troslærdomme og Gudsdyrkelse. § 156. HRT 1868. 411: Haanende Angreb paa forsk. kristne Religioners Gudsdyrkelse og kirkelige Skikke, § 156. HRT 1872. 633 (UFR 1873. 458): § 156 anvendt mHt Forhaanelser i Bladartikel mod Folkekirkens Gejstlighed, uanset at Udtalelserne (som Tilt. havde gjort til sine) var uddragne af et upaatalt Skrift af en afd. Forf. (S. Kierkegaard) [jfr. herved HRT 1875. 125 anf. ved § 184 II]. HRT 1873. 445: Spottende og haanende Udtalelser om Alterens Sakra-

mente (§ 39 anvendt, Frif. mHt en enkelt Ytring). Endvidere § 156 anvendt: HRT 1883. 660 (UfR 1884. 168): Spottende Fremstilling af Syndefaldet; HRT 1885. 512 (UfR 1886. 96): Spot med Biblens Fremstilling af Kristi Fødsel; HRT 1891. 113 (UfR 670): Latterliggørelse af Troen paa en Gud, Parodieren af Biblens Fremstilling, Betegnelse af de bestaaende Religioner uden Forskel som forslidte og medtagne; HRT 1891. 650 (UfR 1892. 259): Forhaanelse af den kristne Kirkes Troslærdomme ved Omtalen af Kristus; HRT 1895. 673 (UfR 1896. 133): Betegnelsen »Løgn« om Statens Religion. — Vib. ORD i UfR 1894. 993: Samleje i en Kirkes Vaabenhus, § 156.

§ 157.

Forhindrer nogen ved Vold eller Trusel om Vold¹⁾ Afholdelsen af Gudstjeneste eller anden offentlig kirkelig Handling²⁾, straffes han med Fængsel eller Forbedringshusarbejde indtil 1 Aar.

Den, som ved at opvække Larm og Uorden forhindrer eller forstyrrer Gudstjenesten eller de enkelte religiøse Handlinger³⁾, straffes⁴⁾ med Bøder eller Fængsel.

¹⁾ Jfr. § 210. ²⁾ KUMSk. 15. Nov. 1884 (Gejstl. Rskr.saml.) om Daab kan henregnes til off. Gudstjeneste. ³⁾ KUMSk. 19. Mts 1884 (smst.) ang. Tiltale efter § 157, 2, naar kirkesøgende ikke fjærne deres Hunde, som forstyrre Gudstjenesten. ⁴⁾ Jfr. iøvrigt D. L. 6—2, Helligdagslove Nr. 57, 7. Apr. 1876 og Nr. 48, 1. Apr. 1891.

HRT 1874. 397: Forstyrrelse af Ligprædiken ved Fornærmelser mod Præsten, §§ 157, 2 og 101. HRT 1873. 445: Forskellig forstyrrende Adfærd under Gudstjenesten i beruset Tilstand, § 157, 2 jfr. til Dels § 39.

§ 158.

Den, der gør sig skyldig i Krænkelser af Gravfreden¹⁾, straffes, forsaavidt Handlingen ikke efter sin øvrige Beskaffenhed medfører større Straf²⁾, med Fængsel.

¹⁾ Kirkerit. 25. Juli 1685 Kap. IX; Rglm. 15. Febr. 1805 §§ 8, 9 og 12, jfr. Instr. s. D. § 14; Polvedt. f. Kbh. Nr. 125, 22. Juni 1883 § 53. — Mot. 186 (om anal. Anv.); Ligbrændingslov Nr. 58, 1. Apr. 1892 (§ 4), jfr. HRT 1890. 646 (UfR 1891. 376). ²⁾ Jfr. særlig § 250.

JMSkr. 13. Mts 1869: § 158 afgiver ikke Hjemmel for at straffe en ikke lægekyndigs Foretagelse af Kejsersnit paa en død.

HRT 1868. 401: § 158 anvendt paa en Tilt., der i en Grav paa Kirkegaarden havde gravet ned til Kisten for at finde en formentlig hos Liget beroende Bog. — KPRD i UfR 1886. 1238 anf. ved § 294.

SEKSTENDE KAPITEL.

Forbrydelser mod Sædeligheden.

§ 159.

Den, som gør sig skyldig i Hor¹⁾, straffes med Fængsel eller i Tilfælde af, at det ægteskabelige Samliv er hævet, og iøvrigt under formildende Omstændigheder med Bøder. Offentlig Paatale finder kun Sted, naar den fornærmede Ægtefælle forlanger det²⁾.

¹⁾ D. L. 3—16—15—1 (jfr. Nr. 3), 3—16—8; Kanc. Skr. 30. Nov. 1824 (det Samleje, som en gift Person med Vidende og Vilje har med en anden end sin Ægtefælle); jfr. Mot. 188 ang. den ugifte Konkumbents Straffrihed. ²⁾ JMSkr. 12. Nov. 1866: Kun naar den fornærmede Ægtefælle fremsætter Begæring, bliver off. Undersøgelse at anstille (altsaa ikke ex officio, saaledes at derefter Ægtefællens Erklæring indhentes).

KPRD i UFR 1876. 397: Frif., da den paatalebegærende Ægtefælle selv var skyldig i Hor.

§ 160.

En gift Person¹⁾, som indgaar Ægteskab²⁾, anses med Strafarbejde fra 2 indtil 6 Aar; dog kan Straffen under særdeles formildende Omstændigheder³⁾ nedsættes til den laveste Grad af Forbedringshusarbejde eller endog, naar det ægteskabelige Samliv i længere Tid har været hævet ifølge Separationsbevilling, saavel som naar den paagældende havde Anledning til at antage, at den anden Ægtefælle var afgaaet ved Døden, til Fængsel paa Vand og Brød, dog ikke under 4 Gange 5 Dage. Ugift Person, som indgaar Ægteskab med en gift Person, vidende, at denne er en andens Ægtefælle, straffes med Forbedringshusarbejde indtil 2 Aar eller under særdeles formildende Omstændigheder med Fængsel paa Vand og Brød, ikke under 2 Gange 5 Dage. Er den forhen ugifte Person ved Ægteskabets Indgaaelse herom uvidende, men fortsætter Samlivet efter at være kommen til Kundskab herom, bliver Straf af Fængsel at anvende.

¹⁾ Mot. 191; Kanc. Skr. 27. Febr. 1819, JMSkr. 18. Juli 1859, 29. Dec. 1860, 20. Jan. 1862, Nr. 209, 25. Sept. 1875, Nr. 176, 26. Okt. 1881 og Nr. 19, 10. Jan. 1896 (Bigamens første Ægtefælle, der ikke vil tage Bigamen til Naade, kan frit indgaa nyt Ægteskab); Kanc. Skr. 28. Dec. 1819, 3. Juni 1845, JMSkr. 19. Apr. 1860 og Nr. 104, 10. Apr. 1895 (ligesaa Bigamens anden Ægtefælle, selv om ikke uskyldig); JMSkr. Nr. 39, 27. Jan. 1902: Naar den første Ægtefælle ikke vil tage Bigamen til Naade, maa deres Ægteskab betragtes som ophævet fra det bigamiske Ægteskabs Indgaaelse at regne. ²⁾ Mot. 191 (ang. Fuldbyrdselsen). ³⁾ Mot. 192 (ang. Tilsidesættelse af Fr. 23. Maj 1827).

D. L. 3—16—16—8, jfr. 3—16—15—2 Nr. 6; Fr. 23. Maj 1827. Fr. 30. Mts 1827 § 2 jfr. Strfl. § 4. KUMSkr. 7. Dec. 1886 (Gejstl. Rskr. saml.) ang. Nødvendighed af ny Vielse ved Fornyse af det bigamiske Ægteskab, efter at Hindringen er bortfaldet; KUMSkr. 14. Juni 1889 (smst.): Det bigamiske Ægteskab eo ipso ugyldigt, jfr. JMSkr. 11. Mts 1857 med Note.

HRT 1873. 227: Under Antagelse af særdeles formildende Omstændigheder § 160, ¹ anvendt mHt en 6 Aar i Forvejen separerets Indgaaelse af Ægteskab efter indgivet Andr. om Skilsmisse og Foretagelse af de fornødne Mæglinger; Meddelagtighed i Bigami antaget ved Udfærdigelse af vitterlig falsk Forloverattest (§ 155 og § 160 jfr. § 48). HRT 1885. 89 (Ufr 632): En Tilt., der mod sin Benægtelse ansaas overbevist om tidligere i Udlandet at have indgaaet Ægteskab med en endnu levende Kvinde, anset efter § 160 jfr. § 46 for efter Overenskomst med en anden Kvinde at have ladet lyse til Ægteskab for dem. HRT 1877. 515 (Ufr 1878. 106): Indgaaelse af nyt Ægteskab uden sikker Kundskab om første Ægtefælles Død, som ogsaa under Sagen var uafgjort, § 160, ¹ jfr. § 46: Medtilt. § 160, ³ jfr. § 46. — HRT 1874. 357: Intet Hensyn taget til en separerets Anbringende om at have troet sig berettiget til at indgaa nyt Ægteskab; se ogsaa Kbh. ORD i Ufr 1878. 813 (§ 60, ². da Tilt. efter at være bleven opmærksom paa det virkelige Forhold selv havde anmeldt Sagen); jfr. Vib. ORD i Ufr 1884. 1069 (Skilsmissebevilling var ikke bleven udfærdiget, alene fordi Gebyrspørgsmaalet henstod; tilregnet begge Tilt. ikke at have skaffet sig Oplysning om det virkelige Forhold). — HRT 1900. 210: Tilstrækkeligt Bevis for bigamisk Ægteskab i Nordamerika anset ført.

§ 161.

Finder legemlig Omgang Sted mellem Slægtninge i op- og nedstigende Linie¹⁾, straffes Forældrene med Strafarbejde fra 4 indtil 10 Aar, og Børnene med Forbedringshusarbejde eller under formildende Omstæn-

digheder med Fængsel paa Vand og Brød, ikke under 4 Gange 5 Dage²).

¹) Fr. 23. Maj 1800 § 1. Mot. 195 (ikke Anvendelse mHt Adoptions- og Plejeforhold), jfr. kgl. Res. 17. Mts 1819. ²) Jfr. § 56. 2.

I. HRT 1888. 653: Blodskam med uægte Datter, § 161 trods Tilt.s Benægtelse af at være hendes Fader: Datteren frif. i Henh. til sin Forklaring om at have fæstet Lid til Tilt.s Forsikring; jfr. HRT 1893. 648 (UfR 1894. 64): Ny Sag mod de samme, begge dømt. — HRT 1886. 309 (UfR 1887. 102): Bevis for Blodskam ført mod Benægtelse. — HRT 1893. 197 (UfR 766): Sædafgang i umiddelbar Kontinuation af Lemmets Indførelse mellem Døtrenes ydre Skamlæber, fuldbyrdet Blodskam antaget uanset Tilt.s Formening om, at Sædudgydelsen alene havde fundet Sted uden paa Døtrenes Legemer; jfr. ogsaa HRT 1896. 504 (UfR 1224); se endvidere HRT 1892. 143 (UfR 780) anf. ved § 162, HRT 1888. 732 anf. ved § 163. samt Domme anf. ved § 168 I og § 174 II. — HRT 1867. 250 (UfR 844): § 161 jfr. § 46, opgivet overfor Datterens Modstand. HRT 1897. 214: Frivillig afstaaet fra forsøgt Samleje med Barnebarn: i Medfør af § 45 alene § 176 jfr. § 161 anvendt. — HRT 1881. 555 (UfR 1882. 158): Tiltalt for Blodskam med Fader, gjort Modstand. men af Skamfuldhed undladt at skribe, Frif. HRT 1898. 162: En for legemlig Omgang med Fader og Broder Tilt. frif. i Henh. til sin Forklaring om, at det var sket uden hendes Vidende og Vilje under hendes stærke Beruselse. — HRT 1884. 324 (UfR 1156): En for Blodskam Tilt.s Hustru som delagtig anset efter § 161, jfr. §§ 48 og 56. — HRT 1883. 578 anf. ved § 66. HRT 1886 309 anf. ved § 68.

II. Sammenstød med andre Forbrydelser. HRT 1867. 250 (UfR 844): §§ 161 og 173 jfr. § 46. HRT 1889. 845: Tiltvunget sig Samleje med knap 15aarig Datter, §§ 161 og 168; jfr. HRT 1881. 824: Fysisk Tvang. Prygl og Trusler om Prygl, alene § 161. HRT 1886. 309: § 161 jfr. § 174. HRT 1890. 41: § 161 jfr. til Dels § 173. til Dels § 174, smh. med § 46. KPRD i UfR 1880. 1105: Formaaet knap 15aarig Datter til Blodskam, § 161 (ikke tillige § 174). HRT 1889. 845: Voldelig Uterlighed mod Datter før og efter hendes fyldte 12. Aar, § 176 jfr. §§ 161, 168, 173 og 174. HRT 1898. 594: § 176 jfr. §§ 161 og 173, samt § 181 (anf. ved § 176 VIII). Jfr. ogsaa HRT 1870. 659 og UfR 1890. 1102 anf. ved § 177.

§ 162.

Den, som har legemlig Omgang med sit Stedbarn eller med nogen af dets Afkom eller med sit Svigerbarn eller med sin i nedstigende Linie beslægtedes

Svigerbarn¹⁾, anses med Strafarbejde indtil 6 Aar, og skal den, som har legemlig Omgang med sin eller med nogen af sine Forældres Stedfader eller Stedmoder eller med nogen af sin Ægtefælles Forældre eller Slægtninge i opstigende Linie²⁾, straffes med Forbedringshusarbejde indtil 2 Aar; dog kan Straffen, hvad Stedbørn eller disses Afkom angaar, under formildende Omstændigheder nedsættes til Fængsel, ikke under 2 Maaneders simpelt Fængsel³⁾.

¹⁾ Fr. 23. Maj 1800 § 1. ²⁾ Fr. 23. Maj 1800 § 1. ³⁾ Jfr. § 56, 2. HRT 1892. 143 (UfR 780): Blodskam med Steddatter, § 162 jfr. §§ 173 og 174; fuldbyrdet Forbrydelse, skønt selve Sædudgydelsen angaves at have fundet Sted udenfor Pigens Kønsdel; jfr. HRT 1893. 197 (UfR 766) m. fl. anf. ved § 161 I; HRT 1888. 732 anf. ved § 163, samt Domme anf. ved § 168 I og § 174 II. HRT 1875. 357 (UfR 1876. 56): Forsøgt legemlig Omgang med Tilt.s Hustrus 14aarige Datter af tidligere Ægteskab, § 162 jfr. § 46 smh. med § 174 jfr. § 46. — Vib. ORD i UfR 1873. 335: En uægte født, men ved senere Ægteskab legitimeret Tilt. anset efter § 162 for legemlig Omgang med sin Faders anden Hustru (Dissens). Jfr. iøvrigt Domme anf. ved § 163. — HRT 1896. 217 (UfR 745) anf. ved § 170.

§ 163.

Hvo, som har legemlig Omgang med en Person, med hvem han eller hun staar i en paa legemlig Omgængelse udenfor Ægteskab grundet Svogerskabsforbindelse¹⁾ af den i foregaaende Paragraf omhandlede Art, straffes med Fængsel, dog ikke under 1 Maanedes simpelt Fængsel.

¹⁾ Fr. 23. Maj 1800 § 1.

Kbh. ORD i UfR 1880. 412: En Tilt., der i Ægteskabs- og Samlekehensigt havde ladet foretage Tillysning for sig og en Pige, med hvis Moder han havde haft legemlig Omgang, anset efter § 163 jfr. § 46. HRT 1888. 732: Voldtægt mod Samleverskes 10aarige ægte Datter, §§ 163 og 168, jfr. § 173, smh. med § 46, da Lemmet ikke var bragt saa langt ind, at fuldbyrdet Samleje forelaa (jfr. iøvrigt mHt Spm. om fuldbyrdet Samleje, Domme anf. ved § 161 I, § 168 I og § 174 II. HRT 1866. 484: Legemlig Omgang med uægte Datter af Tilt.s Hustrus ægte Særbarn; § 163 anvendt, da en af de Fødsler, hvorpaa Slægtskabsforholdet mellem Tilt.s Hustru og Medtilt. var begrundet, hidrørte fra legemlig Omgængelse udenfor Ægteskab; jfr. ligeledes mHt legemlig Omgang med Tilt.s Hustrus uægte Datter

HRT 1869. 250: § 163 jfr. til Dels §§ 46 og 174 (Aktionsordren lød paa § 162); HRT 1878. 295 (UfR 1177): § 163; HRT 1881. 555 (UfR 1882. 158): § 163 jfr. § 46; HRT 1894. 271 (UfR 737): § 163 jfr. til Dels § 46, samt § 176 jfr. §§ 163, 174 og 64; den ene Steddatter anset efter § 163 jfr. § 37; HRT 1896. 314 (UfR 1003): § 176 jfr. §§ 163 og 174; Vib. ORD i UfR 1899. 446: § 176 jfr. §§ 163, 173 og 174, samt § 163 jfr. § 174 og til Dels § 46; Pigen frif. i Medfør af § 56. KPRD i UfR 1893. 1273: En Tilt., der efter at have haft legemlig Omgang med en Enke, hvem han senere ægtede, havde saavel før som efter Ægteskabets Indgaelse haft legemlig Omgang med hendes ved hendes tidligere Ægteskab legitimerede Datter, i det hele anset efter § 163 (jfr. § 46, forsaavidt Tilt. en Gang havde behandlet hende uterligt i Samlejhensigt, men opgivet det, da hun ikke vilde have Samleje; Pigen anset efter § 163 samt mHt sidstnævnte Forhold efter § 176 jfr. § 163); smlgn Vib. ORD i UfR 1873. 335 anf. ved § 162. HRT 1895. 243 (UfR 660): Samleje med Steddatter, ikkun isl. Strfl. § 164 (d. Strfl. § 163), da Samleje ogsaa havde fundet Sted inden Tilt.s Vielse til Moderen. — HRT 1878. 428: § 163 anvendt i et Tilfælde, hvor Svogerskabsforbindelsen beroede paa et efter § 170 strafbart Forhold.

§ 164.

For legemlig Omgang mellem Hel- eller Halvsøskende¹⁾ bliver Strafarbejde indtil 6 Aar at idømme, dog at Straffen, hvis Slægtskabsforbindelsen ikke grunder sig paa Ægteskab, kan nedsættes til Fængsel, ikke under 2 Maaneders simpelt Fængsel.

¹⁾ Fr. 23. Maj 1800 § 1; jfr. D. L. 3—16—9—2.

KPRD i UfR 1878. 380: En Tilt. under 18 Aar for Utugt med 11aarig Søster mod dennes Vilje anset efter § 164, ₂ jfr. § 173, smh. med §§ 46 og 37: — HRT 1898. 162 anf. ved § 161 I.

§ 165.

Have de, som ere saaledes beslægtede eller besvogrede, at de ikke uden Bevilling maa indgaa Ægteskab sammen¹⁾, legemlig Omgang med hinanden, straffes de med Fængsel eller Bøder. Lige Straf finder Anvendelse paa saadanne beslægtede eller besvogrede, naar de indgaa Ægteskab med hinanden uden dertil forinden at have erhvervet den fornødne Tilladelse.

¹⁾ Fr. 23. Maj 1800 § 1 i Slutn., jfr. kgl. Res. 31. Jan. 1813 (Koll. Tid. 1815. 479), kgl. Res. 14. Dec. 1849, JMCirk. 1. Nov. 1861 § 1 d; Kanc. Skr. 23. Febr. 1813, 9. Jan. 1819, 6. Jan. 1827, 2. Aug. 1828.

HRT 1869. 277: Forsøgt Voldtægt mod Moster, §§ 168 og 165. 1. jfr. § 46. — Vib. ORD i UfR 1869. 855: Ægteskab indgaaet i Udlandet uanset D. L. 3—16—8, Anal. af § 165. — HRT 1899. 268 anf. ved § 150.

§ 166.

Den, der misbruger sin Stilling til at forføre¹⁾ sit Fosterbarn²⁾, sin Myndling eller et ham til Undervisning og Opdragelse betroet Fruentimmer til Samleje³⁾, anses med Strafarbejde indtil 6 Aar eller under formildende Omstændigheder med Fængsel paa Vand og Brød ikke under 2 Gange 5 Dage⁴⁾. Dog bortfalder al Straf, hvis de komme i Ægteskab sammen⁵⁾.

¹⁾ Jfr. § 174. ²⁾ Mot. 198 (Kvinder). ³⁾ Jfr. § 183, 1; Mot. 215. ⁴⁾ Jfr. § 303. ⁵⁾ D. L. 6—13—2; Mot. 199 (selv om Dom er faldet).

HRT 1870. 678: Skolelærer for uterligt Forhold overfor Pigebørn i Skolen, dømt efter § 176, jfr. § 166; jfr. HRT 1874. 47 (UfR 686): Lignende Forhold, § 176 jfr. §§ 173 og 166. HRT 1887. 751: Privatlærer overfor Pigebørn i hans Skole, dels §§ 173 og 174, jfr. § 166, dels § 176 jfr. de tilsvarende §§. HRT 1899. 436: Katolsk Præst for uterligt Forhold overfor 8-13aarige Pigebørn, som han underviste, dømt efter § 176, jfr. § 166 og til Dels § 173. HRT 1873. 532: 13aarig Plejedatter, §§ 166 og 174. HRT 1890. 664: 8aarig Plejedatter, § 176 jfr. §§ 173 og 166. HRT 1899. 71 (UfR 554): Hustrus Søsters uægte 14aarige (uskyldige) Datter, antaget som Barn i Tilt.s Hus, § 166.

§ 167.

Øves Utugt af Bestyrer, Forstander eller Opsynsmand ved Fængsel, Strafanstalt, Fattighus, Opfostringshus, Helbredelsesanstalt eller anden saadan Indretning med et under hans Opsyn staaende Fruentimmer¹⁾, straffes han med Fængsel eller under skærpene Omstændigheder med Strafarbejde indtil 2 Aar²⁾.

¹⁾ Mot. 200 (Forførelse kræves ikke). ²⁾ Jfr. § 303.

Vib. ORD i UfR 1875. 166: Sogneraadsmlem mod Benægtelse overbevist om som fungerende Fattigforstander at have skaffet sig Samleje med et Fattiglem. § 167. Vib. ORD i UfR 1868. 770: Gaardskarl ved Sindssygeanstalt skaffet sig Samleje med rekonvalescerende Patient, hverken § 167 eller § 170 anvendelig.

§ 168.

Den, som ved Vold eller Trusler om øjeblikkelig livsfarlig Vold tiltvinger sig Samleje med en uberygtet¹⁾ Kvinde, anses med Strafarbejde, ikke under 4 Aar, eller under særdeles skærpende Omstændigheder med Livsstraf. Øves saadan Færd mod berygtet Kvinde, bliver en forholdsmæssig ringere Straf at anvende, dog ikke under 2 Aars Forbedringshusarbejde²⁾.

¹⁾ Mot. 201. ²⁾ Jfr. § 303.

JMSkr. Nr. 122, 26. Apr. 1899: Læge Krav paa Betaling for en efter Forhørsdommerens Begæring udstedt Attest om Resultatet af en af ham umiddelbart efter Voldtægtsforsøget paa Foranledning af Pogens Forældre foretagen Undersøgelse.

I. Spørgsmaal om Fuldbyrkelse. HRT 1890. 147, 1897. 251: Sædudgydelse i Pogens Kønsele, Hymen uskadet; fuldb. Voldtægt. HRT 1893. 564 (Ufr. 1894. 10): Sædudgydelse til Dels i Pogens Kønsele, ifølge Lægeerklæringen Jomfruhinden ubeskadiget og intet Tegn til fuldbyrdet Voldtægt til Stede; saadan dog antaget. HRT 1900. 130: Lemmet ført lige indenfor i Pogens Kønsele, Sædudgydelse her; fuldb. Voldtægt antaget mod Lægeerklæringen. Jfr. HRT 1884. 222: § 168, jfr. § 46; Sædudgydelse, Lemmet ubetydeligt indført. HRT 1901. 721: § 168 (OR § 176 jfr. § 168). Endvidere HRT 1893. 197 (Ufr 766), 1896. 504 (Ufr 1224) anf. ved § 161 I, HRT 1892. 143 (Ufr 780) anf. ved § 162, HRT 1888. 732 anf. ved § 163: se ogsaa § 174 II.

II. Minimumsgrænsen for § 168. HRT 1880. 8 (Ufr 820): Frif., da egentlig Vold ikke var godtgjort; jfr. Vib. ORD i Ufr 1884. 606: Forsøgt at opnaa Samleje, Frif. mHt Voldtægt, da egentlig Vold ikke forelaa, men § 185 anvendt; samme Resultat HRT 1874. 382 (Ufr 1875. 69) anf. ved § 176 I. HRT 1883. 852 (Ufr 1884. 477): Svag Modstand, ikke anset for alvorlig ment, Frif.; HRT 1890. 637, 1901. 651: Modstand i hvert Fald ikke opfattet som alvorlig ment, Frif. Jfr. ogsaa HRT 1872. 28: Frif., da Tilt. havde haft Føje til at anse Pigen villig til Samleje og hendes Modstand under Forberedelserne for ikke alvorlig ment, samt efter sin Forkl. havde ladet hende gaa, da han mærkede, at saadant dog var Tilfældet. HRT 1883. 847 (Ufr 1884. 475): Den efter Pogens aandelige og legemlige Tilstand mulige Modstand; Frif., da der ikke var Sikkerhed for, at Tilt. maatte betragte Modstanden som alvorlig ment eller behøvede at anvende egentlig Vold for at overvinde den. HRT 1891. 760 (Ufr 1892. 535): § 168 jfr. § 46, da Tilt. trods svag Modstand var paa det rene med, at hans Forhold var mod Pogens Vilje; jfr. ogsaa HRT 1901. 721. HRT 1900. 132: Voldtægtsforsøg.

Pigen af Frygt paa Forlangende selv hjulpet til Lemmets Indførelse, § 168 jfr. § 46. HRT 1894. 711 (UFR 1895. 93), 1897. 476 (UFR 1111): Under Pigens alvorlig mente Modstand voldelig Bestræbelse for at opnaa Samleje; § 210, da den anvendte Vold ikke faldt ind under § 168; ligeledes HRT 1901. 293 (UFR 816): §§ 185 og 210 (Tilt. klart, at Modstanden, skønt § 168 ikke anvendelig, hele Tiden var alvorlig ment). HRT 1898. 115: Efter Beskaffenheden af en 15aarig Piges Modstand ikke § 168, men § 174 jfr. § 210; ligesaa HRT 1900. 362 (UFR 871); jfr. HRT 1885. 651: § 174 jfr. § 46 i Stedet for § 168 jfr. § 46. HRT 1901. 667 (UFR 1902 B 94): Samleje skaffet med 69aarig Kvinde ved Magtanvendelse og mod hendes tydelig tilkendegivne Vilje, men uden bevislig nævneværdig Modstand, § 210. HRT 1876. 39 (UFR 663) anf. ved § 169; HRT 1900. 285 anf. ved § 170. Jfr. iøvrigt HRT 1869. 729 (UFR 1870. 367), 1874. 382 (UFR 1875. 69), 1893. 247 (UFR 796), 1895. 725 (UFR 1896. 320) anf. ved § 176 I.

III. Afgrænsning overfor § 171. HRT 1899. 217 (UFR 769): Pigen med Vold bragt ned i Vejgrøften, derefter paa Grund af Fortumlethed ikke yderligere Modstand mod Samlejet, § 168. Jfr. iøvrigt HRT 1875. 598 (UFR 1876. 437), 1886. 222 (UFR 952), 1895. 476 (UFR 1896. 25) anf. ved § 171.

IV. Spørgsmaal om § 168 jfr. § 46 eller § 176 jfr. § 168. Forsøgt Samleje opgivet overfor Modstand eller af Frygt for andres Tilstedekomst, § 168 jfr. § 46 anvendt: HRT 1881. 778 (UFR 1882. 510), 1886. 313, 1891. 845 (UFR 1892. 582), 1895. 351 (UFR 957), 1898. 145. Derimod § 176 jfr. § 168 anvendt: HRT 1882. 341 (UFR 786): Fortrødt og derfor opgivet Voldtægtsforsøg; HRT 1890. 435 (UFR 1891. 26): Opgivet forsøgt Samleje, da Tilt. mærkede, at Pigen ikke godvillig vilde føje ham; HRT 1888. 249 (UFR 1029): Forsøgt Samleje opgivet overfor Modstand, alene § 176 jfr. § 168 i Henh. til Tilt.s Forklaring om at have antaget at kunne opnaa Samleje ved at vække Piges sanselige Lyst; jfr. ogsaa HRT 1896. 551 (UFR 1897. 11). HRT 1897. 214 anf. ved § 161 I; HRT 1885. 105, 1900. 121 anf. ved § 170; HRT 1894. 855 (UFR 1895. 331) og 1895. 364 anf. ved § 173.

V. Forsøg og Meddelagtighed; Bevis. HRT 1881. 778 (UFR 1882. 510): Voldtægtsforsøg under usædvanlig Paavirkning af Alkohol, § 168 jfr. §§ 46 og 39. HRT 1896. 109: Uterlighed som Indledning til et ved Vold forsøgt Samleje, § 185 og § 168 jfr. § 46. Jfr. iøvrigt til Dels Domme anf. under IV samt HRT 1878. 128 (UFR 894) anf. ved § 169; HRT 1894. 281 (UFR 743) anf. ved § 186 II. — HRT 1878. 577: To Tilt., der skiftevis havde hjulpet hinanden med at tvinge en Pige til Samleje ved at holde paa hende under dette, forsaauidt anset efter § 168 jfr. § 47; en Medtilt., der havde opfordret hine til at have Sjøv med hans Tjenestepige og efter

Aftale med dem beordret hende hen, hvor de var, hvorefter de voldtog hende, og som, efter at have indfundet sig sammesteds, en Tid havde forholdt sig passiv, men i Mørket ikke bemærket, at de tiltvang sig Samleje, ikke anset meddelagtig i Voldtægt, men straffet efter § 176 jfr. §§ 168, 48 og 51. HRT 1880. 388: Uden derom truffen Aftale forhindret Pigens Ledsagere fra at komme hende til Hjælp, § 168 jfr. § 47, 1. — HRT 1898. 99: Bevis for forsøgt Voldtægt ved Tilt.s Tilstedeværelse i Forbindelse med talrige Vidneforklaringer om hørte Nødraab: jfr. ogsaa HRT 1895. 351 (UFR 957), 1877. 122 (UFR 840).

VI. Spørgsmaal om Uberygtethed. HRT 1878. 577: Tidligere flere Gange frivillig Samleje med Tilt., § 168 sidste Pkt. Ligesaa HRT 1882. 98 (UFR 655): Født 3 uægte Børn, avlede med forsk. Fædre. HRT 1886. 222 (UFR 952): Fornylig staaet i Forhold til en anden Mand, ikke uberygtet. Ligesaa HRT 1891. 59 (UFR 651): Gift Kone, i de sidste Aar legemlig Omgang med 2 andre end sin Mand; HRT 1895. 476 (UFR 1896. 25): Tidligere Samleje med forskellige (ialt 3 Gange), modtaget Tilhold i Henh. til L. 10. Apr. 1874 § 3. HRT 1898. 332 (UFR 803): 55aarig Kvinde, i 30 Aars Alderen nogle Gange Samleje med sin daværende Forlovede, § 168, 1: HRT 1901. 293 (UFR 816): »Uberygtet, om end ikke uberørt«.

VII. Voldtægt overfor Kvinder under 16 Aar. a) Pigebørn under 12 Aar. HRT 1867. 11: § 168, jfr. §§ 46 og 173 (jfr. § 37), 1869. 542: § 168 jfr. § 173 (og § 37). HRT 1877. 122 (UFR 840): Voldtægt mod 6aarigt Pigebarn, § 168 jfr. § 46; derimod HRT 1877. 200 (UFR 882): § 168 jfr. §§ 46 og 173; ligesaa HRT 1897. 1, 1902. 25. HRT 1888. 732: 10aarig Steddatter, §§ 163 og 168, jfr. § 173. Se iøvrigt Domme anf. ved § 173. — b) Mellem 12 og 16 Aar: HRT 1867. 311: § 168, jfr. § 46 (ikke tillige § 174); HRT 1882. 341 (UFR 786): § 176 jfr. § 168 (ikke tillige jfr. § 174); jfr. HRT 1889. 845: Voldtægt mod 14aarig Datter, §§ 161 og 168 samt § 176, jfr. §§ 161, 168 og 174; HRT 1893. 564 (UFR 1894. 10): § 168, jfr. til Dels § 46, samt § 176 jfr. § 174. HRT 1897. 251, 1900. 130, 325, 1901. 721: Sædelig ufordærvede 13-15aarige Pigebørn, § 168 (ikke jfr. § 174). Jfr. HRT 1898. 115: § 174 jfr. § 210, anf. under II. HRT 1869. 277 anf. ved § 165.

§ 169.

Forskaffer nogen sig Samleje med en Kvinde ved Trusler, der uden at kunne henføres under de i § 168 ommeldte dog med Føje kunde antages at medføre Fare for hendes eget eller hendes nærmestes Liv, Helbred eller Velfærd¹⁾, bliver Strafarbejde indtil 8 Aar at anvende²⁾.

¹⁾ Mot. 202 (Velfærd). Om Anv. af § 210 ved Trusler af ringere Beskaffenhed, Mot. 203. ²⁾ Jfr. § 303.

HRT 1876. 39 (UfR 663): En Tilt., der under Trusel om Prygl havde ført en Pige til et afsides Sted og skaffet sig Samleje med hende mod hendes Vilje, dømt efter § 169; en anden Tilt., der umiddelbart derefter uden hendes Vilje, men uden Modstand, plejede legemlig Omgang med hende, dømt i Henh. til § 210. HRT 1878. 128 (UfR 894): Samleje søgt opnaaet med en Kone ved Trusler om at ødelægge hendes Rygte, til dette Øjemed affattet, opslaaet og omsendt Breve og Viser om hende af utugtigt Indhold; § 169 jfr. § 46 (ikke tillige § 185). HRT 1892. 186 [194]: Samleje søgt opnaaet under Trusel om Anmeldelse af et formentligt Tyveri, § 169 jfr. § 46. HRT 1897. 411 (UfR 986): Samleje opnaaet under Trusel om at »myrde« Pigen; § 169, da hun vel kunde frygte Mis-handling, men ikke noget i § 168 nævnt Forhold fra Tilt.s Side. KPRD i UfR 1889. 1173 anf. ved § 107. Jfr. iøvrigt til Dels Domme anf. ved § 168 II.

§ 170.

Den, som forskaffer sig legemlig Omgang med en Kvinde, der befinder sig i en Tilstand, hvori Brugen af hendes fri Vilje er hende betagen eller hun er ude af Stand til at modsætte sig Gerningen, straffes, hvis han selv i den nævnte Hensigt har fremkaldt saadan Tilstand, paa samme Maade som i § 168 bestemt; i andet Fald bliver Strafarbejde indtil 8 Aar eller, naar det er en berygtet¹⁾ Kvinde, under formildende Omstændigheder Fængsel paa Vand og Brød at anvende²⁾.

¹⁾ Mot. 201; Domme anf. ved § 168 VI. ²⁾ Jfr. § 303.

HRT 1872. 505 (UfR 1873. 220): Sindssvagt Fattiglem, § 170; ligesaa HRT 1878. 428, 1883. 300 (UfR 1028): Idiot; HRT 1886. 53, 1893. 749 (UfR 1894. 316): Aandssvag. HRT 1885. 105: Frivillig opgivet begyndt Samleje med aandssvag Kvinde, § 176 jfr. § 170; jfr. herved Domme anf. ved § 168 IV. HRT 1900. 285: Aandssvag Pige, § 170 anvendt med Bemærkning, at den anvendte Magt ikke havde Karakter af en saadan Tvang, som Voldtægt forudsætter. HRT 1894. 644 (UfR 1895. 73): Pige med svage Aands-evner; Frif., da fuldstændig Blottelse for Forstaaelse af Samlejets Betydning eller for Evne til at beherske sin Kønndrift ikke kunde antages; jfr. ogsaa Vib. ORD i UfR 1868. 770: Ikke fuldstændig helbredet Rekonvalescent paa Sindssygeanstalt. HRT 1896. 26. (UfR 630): Gentagne Samlejer med en meget nervøs, lam og sengelig-

gende Pige under magnetisk eller hypnotisk Behandling; Tilt. frif. i Henh. til sin Forklaring om ikke at have antaget Pigen i en Tilstand, der betinger Anv. af § 170. HRT 1873. 421 (Ufr 1874. 144): Tandlæge Samleje med kvindelige Patienter, som han i den Hensigt havde bedøvet, § 170. HRT 1880. 540, 1891. 348: Sovende, § 170. HRT 1896. 217 (Ufr 745): Mod Tilt.s Benægtelse Bevis ført for Samleje med sovende Steddatter; § 38, 2 anvendt paa Gr. af Tilt.s Forrykthed; Besvangrelse antaget at kunne finde Sted ved saadant Samleje uden Kvindens Bevidsthed samt uden Sædens direkte Indførelse ved det mandlige Lem. HRT 1868. 131: Beruset, § 170. HRT 1891. 59 (Ufr 651): I Henh. til et forud i ædru Tilstand givet Samtykke forsøgt Samleje med en paa Gr. af Beruselse bevidstløs Kvinde under Forhold, hvor de kunde iagttages af andre; § 170 sidste Led, jfr. § 46, og § 185; Erstatning nægtet. HRT 1900. 121: Frif., da Pigen om end en Del beruset ikke kunde antages ude af Stand til at modsætte sig Samlejet; nogle Tilt., der senere samme Nat havde forsøgt Samleje med samme Pige, som de da traf omtrent bevidstløs, anset efter § 170 jfr. § 46; en anden Tilt., der havde lagt sig ovenpaa Pigen for at faa Samleje med hende, men blev led ved hende og rejste sig op, frifunden i Henh. til § 45, 2.

§ 171.

Bringer nogen ved List eller Magt en Kvinde i sin Vold¹⁾ for at formaa hende til Utugt, anses han med Strafarbejde indtil 8 Aar, hvilken Straf dog, forsaavidt Kvinden er berygtet²⁾, under formildende Omstændigheder kan nedsættes til Fængsel paa Vand og Brød, ikke under 4 Gange 5 Gange. Sker det for at formaa hende til Ægteskab, bliver en efter Omstændighederne indtil det halve nedsat Straf at anvende³⁾.

¹⁾ Mot. 205 (om anal. Anvendelse mHt Tilbageholdelse, naar Kvinden ved et Tilfælde er kommen i paag.s Vold). ²⁾ Mot. 201: Domme anf. ved § 168 VI. ³⁾ Jfr. § 303.

HRT 1875. 598 (Ufr 1876. 437): Ved at indbilde en 16aarig Pige at ville beskytte hende mod en truende Fare om Natten skaffet sig Adgang til hendes Kammer samt mod hendes Vilje lagt sig i Sengen hos hende og befølt hende paa uanstændig Maade for at opnaa Samleje, § 171 (ikke tillige § 185). HRT 1886. 222 (Ufr 952): Ved at trykke en Dør ind trængt ind i et afsides liggende Pige-kammer og efter at have tumlet med Pigen i 2 à 3 Timer opnaaet Samleje med hendes Indvilgelse, § 171. HRT 1895. 476 (Ufr 1896. 25): § 168, 2, jfr. til Dels § 46. samt § 171 anvendt paa en

Tilt., der havde lokket en (ikke uberygtet) Pige op paa sit Værelse, aflaaet Døren, stukket Nøglen til sig og forsøgt at tiltvinge sig Samleje, samt derpaa havde laaset Pigen alene inde og nogen Tid senere var kommen tilbage og da havde tiltvunget sig Samleje (KrimR havde i Stedet for § 171 anvendt § 211). HRT 1901. 293 (UfR 816): Lokket Kvinder op paa Værelse, Frif.; i to andre Tilfælde §§ 185 og 210. HRT 1899. 217 (UfR 769) anf. ved § 168 III.

§ 172.

Den, som forleder et Fruentimmer til at tilstaa sig Samleje ved at faa hende til at antage, at et gyldigt Ægteskab er indgaaet, eller ved at benytte sig af en anden Vildfarelse hos hende, i hvis Følge hun anser Samlejet som ægteskabeligt, anses med Strafarbejde indtil 8 Aar¹⁾.

¹⁾ Jfr. § 303. — Mht Tilsnigelse af Samleje ved Fremkaldelse af Vildfarelser af anden Beskaffenhed henvises til frifindende Domme i UfR 1870. 825 (skænket Fotografi af en Tyvedalerseddell, der udgaves for en virkelig Pengeseddell) og HRT 1886. 324 (UfR 1156): Under urigtige Opgivender om sine personlige og Formue-Forhold uden Ægteskabshensigt forlovet sig og opnaaet Samleje med en Kvinde samt formaaet denne og hendes Moder til at overlade Tilt. større Beløb til fælles bedste; alene Straf mht sidstnævnte Forhold (§ 251). Jfr. ogsaa HRT 1867. 534 (UfR 1868. 302): Ved falske Foregivender formaaet en Kvinde til Ægteskab for at komme i Besiddelse af hendes Ejendele, Frif.; nogle Medtilt., der havde tilsigtet Andel i Udbyttet under Form af Salær for deres Medvirkning, anset efter § 257.

§ 173.

Bedriver nogen Utugt med et Pigebarn under 12 Aar, anses han med Strafarbejde indtil 8 Aar, forsaavidt Gerningen ikke efter sin øvrige Beskaffenhed medfører højere Straf¹⁾.

¹⁾ Jfr. §§ 161, 168-171, 204. — § 303.

HRT 1882. 563 (UfR 1883. 140): Under uterlig Behandling af 10aarigt Pigebarn forgæves forsøgt at indføre Lemmet, § 176 jfr. § 173 (OR forsaavidt § 173 jfr. § 46); HRT 1884. 360 (UfR 1885. 9): 11aarigt Pigebarn, Tyang, Indførelse af Lemmet forsøgt i Bagdel og i Kønsdele, idet Tilt. dog ansaa Samleje udelukket ved Barnets Alder, § 176 jfr. § 173; HRT 1895. 364: Opgivet forsøgt Samleje med knap 8aarig, godvillig Pige som uopnaeligt, § 176 jfr. § 173;

jfr. ogsaa HRT 1894. 855 (UFR 1895. 331): se endvidere Domme anf. ved § 168 IV. HRT 1891. 851: Forsøgt Samleje med 6-8aarige Pigeboern, § 173 jfr. § 46; derhos § 176 jfr. § 173 (Lemmet indført i Pigernes Mund). — Angaaende Samtykkes Betydningsløshed se HRT 1881. 653 (UFR 1882. 390) anf. ved § 176 VIII. KPRD i UFR 1897. 1028 anf. ved § 174 IV. HRT 1894. 599 (UFR 1895. 63), 1898. 11 anf. ved § 36.

Sammenstød med andre Forbrydelser. HRT 1900. 464 (UFR 1901. 12): Samleje med 11aarigt Pigeboern, med Magt holdt hende tilbage og væltet hende, indset. at hun kun af Frygt derefter fandt sig i Samlejet, alene § 173 anvendt. — HRT 1893. 197 (UFR 766): § 161 samt § 176, jfr. §§ 161, 170 og 173. Se iøvrigt Domme anf. ved § 161 II, § 166 og § 168 VII, HRT 1892. 143 (UFR 780) anf. ved § 162, HRT 1888. 732 og UFR 1899. 446 anf. ved § 163, UFR 1878. 380 anf. ved § 164, HRT 1898. 594 anf. ved § 176 VIII. Jfr. ogsaa HRT 1870. 659 og UFR 1890. 1102 anf. ved § 177.

§ 174.

Den, som til Utugt forfører¹⁾ et Pigeboern i en Alder af 12 indtil 16 Aar, straffes med Fængsel, ikke under 2 Maaneders simpelt Fængsel eller under skærpende Omstændigheder med Strafarbejde indtil 4 Aar²⁾. Tiltale finder dog kun Sted paa Forældres eller Værges Forlangende.

¹⁾ Mot. 207 f. ²⁾ Jfr. § 303.

I. Forførelse. HRT. 1867. 94 (UFR 490): Forførelse antaget af 14aarig forlovet, der ikke havde modsat sig. HRT 1874. 354 (UFR 1875. 47): Særlig Overtalelse ikke benyttet, Forførelse antaget, da Pigen ikke, Tilt. vitterlig, tidligere havde gjort sig skyldig i Usædelighed eller Oplysning forelaa om tidligere legemlig Omgang med nogen; to Medtilt., der senere havde Samleje med Pigen, frif., idet hun da var sædelig fordærvet. HRT 1882. 500: Forførelse antaget, skønt Pigen ved paag. Lejlighed frivillig søgte Seng med Tilt. (tidligere uterlig behandlet af ham); jfr. ogsaa HRT 1881. 653 (UFR 1882. 390): § 176 jfr. § 174, Uterlighed mod et tidligere uterlig behandlet 12aarigt Pigeboern med dets Samtykke og til Dels paa dets egen Foranledning. HRT 1884. 621 (UFR 1885. 413): § 174 anvendt trods Provokationer fra Pigens Side; ligesaa HRT 1897. 724 (UFR 1898. 218): Opmuntret Tilt., men ikke sædelig fordærvet ved Forholdets Begyndelse; jfr. ogsaa HRT 1899. 306 (UFR 903). HRT 1893. 777 (UFR 1894. 332): Pigen kønslig uberørt, begge »lige gode om det«, § 174 anvendt. HRT 1895. 617 (UFR 1896. 112): Efter 15aarig Piges Anmodning lagt sig i Sengen hos hende

og befølt hende; Frif., da Forholdet ikke kunde betragtes som Forførelse og ingen anden Bestemmelse i Kap. 16 var anvendelig; jfr. ogsaa Vib. ORD i UfR 1899. 968: Frif., da Pigens Forhold overfør Tilt. ved den paag. og tidligere Lejligheder udelukkede Forførelse. HRT 1887. 426: Pigen samme Vinter vist sig løsagtig, ikke godtgjort, at det var Tilt., der havde forført hende til Utugt, Frif. HRT 1888. 595 (UfR 1889. 139): Alene § 174 jfr. § 46, da Pigen, med hvem Tilt. havde forsøgt Samleje, var sædelig fordærvet, da Samleje senere fuldbyrdedes. Jfr. iøvrigt HRT 1885. 651, 1898. 115 og 1900. 362 (UfR 871) anf. ved § 168 II. HRT 1877. 611 (UfR 1878. 155): § 174 jfr. § 46 (OR § 185).

II. Spørgsmaal om Fuldbyrdelse. HRT 1895. 644: § 176 jfr. § 174, Sædudgydelse under fortsat uterlig Behandling, efter at Tilt. havde trukket sit Lem ud af Pigens Kønsele. HRT. 1898. 119 [128]: Fuldbyrdet Samleje, selv om Lemmet ikke var helt indført og Sædafgang ikke fandt Sted i Kvindens Kønsele, men dog i umiddelbar Continuation af den kønslige Berøring. HRT 1882. 526 (UfR 1883. 132): § 174 jfr. § 46, idet Tilt.s af Pigen modsagte Forklaring om, at det tilsigtede Samleje fuldbyrdedes, ikke kunde lægges til Grund. — Jfr. iøvrigt Domme anf. ved § 168 I.

III. Aldersspørgsmaal. HRT 1877. 611 (UfR 1878. 155): Intet Hensyn taget til Formodning om, at en 15aarig Pige var over 16 Aar (Husbond), § 174 jfr. § 46 (OR § 185). HRT 1887. 104 (UfR 888): »Omkring 16 Aar« uden at gøre sig klart om lidt over eller lidt under, § 174. HRT 1893. 777 (UfR 1894. 332): Ved Forholdets Stiftelse ikke tænkt paa, om Pigen var 16 Aar, men erkendt at vide, at hun var meget ung og konfirmeret for mindre end 2 Aar siden, § 174; jfr. ogsaa HRT 1901. 514 (UfR 1902 B 28): Ikke gjort sig nogen Tanke om, hvorvidt Pigen var fyldt 16 Aar. — KPRD i UfR 1897. 1028: Uterlig Behandling af 11aarigt Barn, som Tilt. antog for 12 Aar, § 176 jfr. Anal. af § 174.

IV. Forlangende om Paatale. HRT 1884. 621 (UfR 1885. 413): Anmeldelse af Pigens Fader tilstrækkelig. HRT 1884. 471 (UfR 1885. 95): Paataleforlangende fra Faderen efter Pigens fyldte 18. Aar, men inden 1 Aar efter opnaaet Kundskab, anset fyldestgørende. HRT 1878. 697 (UfR 1879. 257): Frif. mHt § 168 jfr. § 46, samt, da Pigens Fader ikke ønskede Straf, forsaavidt kun Forførelse forelaa, tillige mHt § 174; heller ikke § 185 anvendt. KPRD i UfR 1882. 1152: Frif., da Forlangendet atter var frafaldet; jfr. hermed HRT 1887. 674 (UfR 1888. 405) [ORs Udtalelse, HR § 185].

V. Sammenstød med andre Forbrydelser. HRT 1898. 119 (UfR 473): Præst i Folkekirken for Utugt med uskyldige 15 Aars Pigebørn dømt efter § 174 jfr. til Dels § 46 samt for Overtr. af D. L. 2—11—1. — HRT 1875. 357 (UfR 1876. 56) og 1892. 143

(UfR 780) anf. ved § 162; HRT 1869. 250, 1894. 271 (UfR 737) og 1896. 314 (UfR 1003) anf. ved § 163. Endvidere Domme anf. ved § 161 II, § 166 og § 168 VII.

§ 175.

Den, som bortfører et ugift Fruentimmer under 18 Aar med hendes Samtykke, men uden hendes Forældres eller Værges Minde, for med hende at øve Utugt eller for at indgaa Ægteskab med hende, straffes med Fængsel, ikke under 1 Maanedes simpelt Fængsel, eller, hvor Hensigten har været at øve Utugt og under iøvrigt skærpende Omstændigheder, med Forbedringshusarbejde indtil 1 Aar¹). Tiltale finder dog kun Sted paa Forældres eller Værges Forlangende og bortfalder, saafremt den paagældende med Forældres eller Værges Samtykke ægter Pigen²).

¹) Jfr. § 303. ²) Mot. 209.

§ 176.

Gør nogen sig under de i §§ 161—170, 173 og 174 omhandlede Forudsætninger skyldig i uterligt Forhold, uden at legemlig Omgang finder Sted, bliver en forholdsmæssig mindre Straf at anvende¹).

¹) Jfr. § 303.

I. I Almindelighed; Valget mellem § 176 og 185. HRT 1885. 7: Voldelig Uterlighed overfor en Pige af Kaadhed eller Vildskab i andres Overværelse. § 176 jfr. § 168. HRT 1887. 426 (UfR 1888. 37): Strøet Peber i en Piges Kønsele, Frif., da hendes Blufærdighed særlig efter det mellem dem bestaaende Forhold (flere Gange tidligere Samleje med Tilt.) ikke kunde anses krænket, derimod ikke — som af OR antaget — fordi kønslig Tilfredsstillelse ikke var tilsigtet (jfr. ogsaa HRT 1901. 458). HRT 1895. 725 (UfR 1896. 320): Frif., da Pigen havde givet Tilt. saa megen Anledn. til at antage hende villig til Samleje, at hans Forhold ikke kunde tilregnes ham som Uterlighed eller bevidst Krænkelse af hendes Blufærdighed (jfr. hermed Domme anf. ved § 168 II). — HRT 1889. 707 (UfR 1890. 112): § 185 anvendt mHt Uterlighed overfor to forskellige Piger, medens OR henholdsvis havde anvendt § 176 jfr. § 168 og frif. paa Gr. af det tidligere mellem Tilt. og den ene Pige passerede. HRT 1887. 674 (UfR 1888. 405): Uterligt Forhold overfor 15aarig Pige mod hendes Vilje. § 185 (OR § 176 jfr. § 174); jfr. HRT 1893. 65 (UfR 524): Forgæves Forsøg paa at opnaa 15aarig Piges Samtykke til Samleje. § 185. HRT 1874. 382 (UfR 1875. 69):

Begramset en Pige for at opnaa Samleje, men afstaaet derfra ved at mærke alvorlig Modstand, § 185; jfr. ogsaa HRT 1894. 10 (UfR 371). HRT 1893. 247 (UfR 796): Anmodet en Pige paa Landevejen om Samleje, trængt hende hen i Grøften og væltet hende ved at tage fat i hendes Ben, men derpaa opgivet sin Hensigt, § 185; jfr. derimod HRT 1869. 729 (UfR 1870. 367): § 176. HRT 1898. 267: Lagt sig i Sengen hos en Pige og søgt (uden Vold) at opnaa Samleje, § 185. HRT 1898. 415 (UfR 900): Befølt en Kvindes Kønsele og opfordret hende til Samleje samt, da hun nægtede dette, slaaet hende og forfulgt hende med yderligere Anmodninger om Samleje, § 185 og § 200 jfr. L. 11. Maj 1897 § 1. HRT 1898. 449 (UfR 920): Husbond Uterlighed overfor og Samleje med sine 16aarige Tjenestepiger uden egentlig Modstand, Frif. (OR § 185). — HRT 1885. 244 (UfR 1003) anf. under VIII (Referatets Slutning).

HRT 1895. 644: Sædudgydelse under fortsat uterlig Behandling efter at have trukket Lemmet ud af Pigens Kønsele, § 176. Jfr. herved Domme ved § 168 I og § 174 II.

II. Uterlighed efter § 176 eller forsøgt strafbart Samleje. Se Domme anf. ved § 168 IV, § 173 samt nedenfor under V.

III. § 176 jfr. § 161 (162, 163). HRT 1898. 15 (UfR 425): Uterlig Behandling af 14aarig Datter mod hendes Vilje, § 176 jfr. § 161. HRT 1889. 845 og 1897. 214 anf. ved § 161; HRT 1894. 271 (UfR 737), 1896. 314 (UfR 1003), KPRD i UfR 1893. 1273 og Vib. ORD i UfR 1899. 446 anf. ved § 163.

IV. § 176 jfr. § 166. HRT 1870. 678, 1874. 47 (UfR 686), 1887. 751, 1890. 664, 1899. 436 anf. ved § 166.

V. § 176 jfr. § 168. HRT 1885. 7 anf. under I. HRT 1893. 117, 1894. 43: Voldelig Uterlighed, ikke forsøgt Voldtægt antaget, § 176 jfr. § 168. HRT 1895. 6: Frif. mHt § 176 jfr. § 168, da der ikke kunde gaas ud fra, at Pigen for Alvor havde modsat sig. HRT 1878. 577 anf. ved § 168 V (Referatets Slutning). Se iøvrigt Domme anf. ved § 168 IV.

VI. § 176 jfr. § 169. HRT 1885. 284: Lokket en 10aarig Pige til sig og ved Trusler tvunget hende, Sædafgang ved Gnidning af Lemmet mod Pigens Kønsele, Samleje som uopnaeligt ikke tilsigtet, § 176 jfr. §§ 169, 173 (og 39).

VII. § 176 jfr. § 170. HRT 1875. 515 (UfR 1876. 315): Sovende 14aarig Pige, § 176 jfr. § 170. HRT 1896. 324: Beføling af sovende Kvinde for at opnaa Samleje, § 176 jfr. § 170, Erstatning nægtet. HRT 1885. 105 anf. ved § 170.

VIII. § 176 jfr. § 173. Se i det hele Domme anf. ved § 173 samt § 161 II og § 163. HRT 1898. 460 (UfR 930): Bevis for Uterlighed mod Smaabørn ved Forklaringer af forsk. saadanne, § 176 jfr. § 173. Kbh. ORD i UfR 1891. 768: Overgramsning af 11aarigt Pigebarn med Kys, § 176 jfr. § 173. HRT 1893. 307 (UfR

811): Uterligt Forhold overfor 9aarigt Pigebarn, § 176 jfr. § 173 (OR § 185). HRT 1881. 653 (UfR 1882. 390): Uterlighed mod næsten 12aarigt Pigebarn med dets Samtykke og hyppig paa dets egen Foranledn., § 176 jfr. § 173. HRT 1885. 244 (UfR 1003): Under løgnagtige Foregivender dels faaet, dels søgt at faa forskellige Mødre til i Tilt.s Nærverelse at tildele Pigebørn under 12 Aar legemlig Revselse paa deres blottede Bagdel eller til at lade Tilt. foretage saadan Revselse, § 176 jfr. § 173 og til Dels § 46 (lignende, forgæves Henvendelse mHt et 12aarigt Barn, § 185 jfr. § 46). HRT 1898. 594: En Tilt., der (med Rette) antog sig lidende af venerisk Sygdom, for Uterlighed mod sin 4aarige Datter anset efter § 176, jfr. §§ 161 og 173, og § 181. — HRT 1885. 284 anf. under VI.

IX. § 176 jfr. § 174. Se i det hele Domme anf. ved § 174 samt § 161 II og § 163. HRT 1887. 674 (UfR 1888. 405), 1893. 65 (UfR 524) anf. under I; HRT 1898. 15 (UfR 425) anf. under III. HRT 1884. 621 (UfR 1885. 413): § 176 jfr. § 174 (OR § 185). HRT 1891. 522: Spurgt et 13aarigt Pigebarn, om hun vilde tjene 1 Kr., for at faa hende til at følge med et Sted hen, hvor Tilt. kunde behandle hende uterligt; § 176 jfr. § 174. smh. med § 46.

§ 177.

Omgængelse mod Naturen straffes med Forbedringshusarbejde.

Kanc. Skr. 22. Okt. 1816, 18. Juni 1846, JMSkr. Nr. 245, 18. Sept. 1872 om Nedslagning af det Dyr, hvormed crimen bestialitatis er begaaet, og Erstatnings Udredelse af Tilt. eller i Mangel heraf som Sagens øvrige Omkostninger. JMSkr. Nr. 83, 9. Apr. 1877: Intet mod, at Amtet selv tager Bestemmelse, om Dyret skal dræbes; bestemmes dette, skal Dyret nedgraves.

HRT 1876. 607 (UfR 1877. 549): Tilfredsstillet en andens Kønssdrift ved at gnide hans Lem med Haanden, samt ved at lade ham beføle Tilt.s Lem og gnide sit Lem mellem Tilt.s Laar, Frif. HRT 1882. 695 (UfR 1883. 213): Tilfredsstillelse af Mandens Kønssdrift ved Hjælp af Kvindens Mund, begge anset efter § 177; jfr. KPRD i UfR 1884. 1075: En tilt. Mand paa denne Maade tilfredsstillet en 15aarig Dreng, § 177. HRT 1889. 24: Pæderasti under Magtanvendelse, § 177 jfr. § 46. HRT 1900. 14: Sædafgang ved Lemmets Indførelse i Drengens Endehul, § 177; jfr. HRT 1880. 271: Sædafgang under Forsøg paa Lemmets Indførelse, § 177; forgæves Opfordring til Omgængelse mod Naturen, § 177 jfr. § 46. — KPRD i UfR 1890. 1102: 10aarig Datter, alene § 177 jfr. § 46. — KPRD i UfR 1891. 1191: Manipulation af en 5aarig Drengs Kønssdele og Indførelse af Lemmet i hans Mund, § 185. — HRT 1892. 77 anf. ved § 300 II.

§ 178.

Naar Personer af forskelligt Køn uagtet Øvrighedens Advarsel om at fjærne sig fra hinanden vedblive at føre et forargeligt Samliv, straffes de med Fængsel.

Mot. 211. — JMSkr. 12. Nov. 1866: Advarslen bør fremdeles udgaa fra Overøvrigheden, uden at der dog, som tidligere, vil være at udstede noget egentligt Dekret (D. L. 6—13—3, Pl. 12. Juni 1827, jfr. Strfl. § 310, Kanc. Skr. 29. Nov. 1827).

I. Advarslen. HRT 1872. 331 (UfR 932): Lovlig forkyndt Advarsel, tildelt af Politimesteren efter Amtets Paalæg, anset fyldestgørende. Ligesaa HRT 1869. 252 (UfR 620): En i Politiretten meddelt, til Amtets Ordre støttet Advarsel; jfr. ogsaa HRT 1884. 576 (UfR 1885. 149); derimod HRT 1883. 161 (UfR 819) [en af Politimesteren uden Amtets Paalæg meddelt Advarsel]. — HRT 1870. 244 (UfR 716): Ved en Frif. tillagt Advarsels mangelfulde Indhold Betydning (se ogsaa Ref. under II). — HRT 1872. 315 (UfR 913), 1877. 865 (UfR 1878. 613), 1897. 402 (UfR 979): Fornyet Domfældelse uden mellemkommet nyt Tilhold.

II. Forargeligt Samliv. HRT 1873. 29 (UfR 780): Frif., da Ægteskab var indgaaet før Underrettsdommens Afsigelse (men Paalæg af Aktionens Omkostninger). HRT 1878. 210 (UfR 934): Frif., da efter Entholdelsesdekretet fornøden Bevilling til Ægteskab var erhvervet og Vielse foretagen (efter ORDs Afsigelse). — HRT 1870. 244 (UfR 716): Vedblivende boet sammen, men Natteleje hver for sig, Samleje ikke bevist, Frif. (Hensyn taget til Advarsels mangelfulde Indhold). HRT 1872. 315 (UfR 913), 1885. 558 (UfR 1886. 125): Bevaret fælles Husholdning, Natteleje i samme Stue. Samleje ikke bevist, Domf. HRT 1878. 409 (UfR 1879. 13): Fælles Husholdning, Natteleje i forsk. Værelser, Samleje ikke bevist; Samlivet herefter ikke anset forargeligt. HRT 1882. 490 (UfR 1883. 112): Fælles Bopæl, kun 1 Seng med Sengklæder, Samleje ikke bevist. Domf. HRT 1895. 540 (UfR 1896. 63): Fælles Husholdning, særskilt Soveværelse, Kvinden benægtede Samleje efter Entholdelsesdekretets Forkyndelse, Domf. HRT 1880. 373 (UfR 1881. 110): Domf., uanset at der af Sogneraadet var anvist de Tilt. Lejligheder i samme Fattighus. — HRT 1882. 591 (UfR 1883. 164): Frif. paa Gr. af de særlige Omstændigheder (Tjenesteledighed), der havde foranlediget Manden til midlertidigt at tage Ophold i Kvindens Hus. Kbh. ORD i UfR 1885. 1165: Samlivet mellem to Tilt., der tidligere havde avlet Børn sammen, ikke anset forargeligt, særligt under Hensyn til Mandens Alder og Svagelighed. — HRT 1873. 322 (UfR 1052): Flyttet, men senere paany taget Ophold i samme Hus, Samleje, Domf. HRT 1872. 529 (UfR 1873. 407): Flyttet, men daglig kommen i Kvindens Hjem, oftere Samleje, Domf. HRT 1884. 576 (UfR 1885.

149): Uden fælles Bopæl oftere tilbragt Natten i samme Værelse. Samleje ikke bevist, Domf. HRT 1894. 453 (UfR 1224): Flyttet, men Samleje ved Besøg i Kvindens Hjem. Domf.

§ 179.

Udlægger et Fruentimmer falskelig nogen som Barnefader, bliver hun at straffe med Fængsel eller under formildende Omstændigheder med Bøder. Samme Straf er anvendelig paa den Mandsperson, der falskelig udgiver sig for Barnefader, saavel som paa det Fruentimmer, der falskelig udgiver sig for Moder til en andens Barn.

Mot. 212. Fr. 30. Maj 1828 §§ 9 og 10; L. 4. Marts 1857 (Ussings Lovs. S. 117), jfr. Fr. 30. Maj 1828 §§ 1, 5 og 6; L. 13. Apr. 1851 § 10; An. 29. Marts 1814 §§ 12 og 13, jfr. Pl. 2. Febr. 1849. — JMSkr. 8. Nov. 1870 (Min. Tid. 1871 Bilag Nr. 24): Der kan ikke ved Forhør afordres en Moder Forklaring om, hvem der er Fader til et af hende udenfor Ægteskab født Barn. Jordemoderinstruks Nr. 129, 25. Nov. 1896 § 11.

I. HRT 1874. 201 (UfR 747). 1878. 295 (UfR 1177), 1899. 482: § 179 anvendt mHt falsk Udlæggelse af Barnefader til Blodskamsbarn for at skjule Forbrydelsen. HRT 1874. 486 (UfR 1875. 349): Falsk Udlæggelse efter Anstiftelse af den virkelige Barnefader, henb. vis § 179 og § 179 jfr. § 52; jfr. HRT 1878. 295 (UfR 1177) og 1899. 482 (fælles Aftale, § 179 jfr. § 54 anvendt paa begge). HRT 1874. 89: En for Blodskam med Datter Tilt. frif. mHt § 179, da han alene overfor Datterens Spørgsmaal havde sagt, at det ikke gik an at udlægge ham som Fader. — Vib. ORD i UfR 1892. 1070: Samtykke fra den falskelig udlagte Barnefader betydningsløst. — HRT 1874. 201 (UfR 747): Udlæggelse af en fingeret Person som Barnefader straffet efter § 179; jfr. ogsaa Vib. ORD i UfR 1893. 630 anf. ved II.

HRT 1877. 28 (UfR 802): Urigtig Opgivelse af Barnefader overfor betjenende Jordemoder ikke som saadan strafbar; Frif., da det ikke var godtgjort, at Tilt. havde foranlediget den i Overensstemmelse hermed skete urigtige Indførsel i Kirkebogen. Jfr. HRT 1872. 407 (UfR 1873. 19), 1874. 486 (UfR 1875. 349), hvorefter Anv. af § 179 ikke er indskrænket til Udlæggelse for vedkommende Kirkebetjent; KPRD i UfR 1888. 1163: Domf. mHt urigtig Opgivelse til Jordemoder, i Overensstemmelse hvormed Anmeldelse og Indførsel i Kirkebogen fandt Sted (Anal. af § 179, da den urigtige Opgivelse galdt Barnemoderens Navn). Kbh. ORD i UfR 1886. 1086: Frif. mHt § 179, da den falskelige Udgivelse for et Barns Moder ikke var sket til offentlig Myndighed (jfr. Ref. ved § 213). Vib. ORD

i UfR 1887. 737: Urigtig Opgivelse mHt Barnefader under Samtale med Præsten i Anledn. af Barnets Daab, Frif. Vib. ORD i UfR 1889. 198: Gift Kone frif. for overfor et uberettiget Spørgsrh. fra Sognefogdens Side at have henvist til Manden som Barnefader. KPRD i UfR 1894. 1056: En Barnefader og Barnemoder frif. mHt falsk Forklaring om virkelig Barnefader under krim. Undersøgelse mod dem for formentlig Blodskam; derimod for Anstiftelse af vedk. Tredjemand til at udgive sig for Fader § 179, 2 jfr. § 52, 1; Tredjemanden, der havde forklaret urigtigt for Retten i Overensstemmelse hermed, anset efter § 179, 2 og § 146, 1, 2. Led.

II. Analogi. KPRD i UfR 1885. 1061: Anal. af § 179 anvendt mHt Opgivelse til Kirkebogen af Faderens Horebarn som født i dennes Ægteskab; ligeledes Vib. ORD i UfR 1901. 936: Opgivelse til Kirkebogen som Børn af Tilt.s afdøde Hustru (jfr. Vib. ORD i UfR 1893. 630: Opgivelse af Barn som født i Ægteskab mellem to fingerede Personer alene anset strafbar som falsk Udlæggelse af Barnefader). KPRD i UfR 1888. 1163: Barnemoders Opgivelse af urigtigt Navn straffet efter Anal. af § 179 (jfr. iøvrigt Ref. under I).

§ 180.

Fruentimmer, som imod Politiets Advarsel¹⁾ søge Erhverv ved Utugt²⁾, straffes³⁾ med Fængsel.

Lov Nr. 47, 10. April 1874 § 4, 1. Stk.: Straffelovens § 180 forandres derhen, at der i Stedet for den i samme fastsatte Straf af Fængsel kan, hvor der er indrettet Tvangsarbejdshuse, som ere godkendte til Udstaaelse af Straf for Løsgænger⁴⁾, idømmes indtil 90 Dages Tvangsarbejde i disse. — *Samme Lov § 11:* Sager, der anlægges i Medfør af denne Lovs §§ 4, 6 og 10, behandles som offentlige Politisager⁵⁾, men ogsaa i København for lukkede Døre.

¹⁾ Mot. 213. — L. Nr. 47, 10. Apr. 1874 §§ 3, 4, 2, 6, 7, 8, 12 jfr. L. Nr. 44, 1. Mts 1895, samt Regul. 9. Mts 1877 §§ 2, 57 og 19. ²⁾ L. Nr. 54, 11. Apr. 1901 (Forbud mod at holde Bordel). ³⁾ L. Nr. 47, 10. Apr. 1874 § 4, 2 (om fornyet Advarsel efter udstaaet Straf), § 7 (i Gentagelsestilfælde Underkastelse af regulativmæssige Forskrifter om Tilsynet med løstgite Fruentimmer). ⁴⁾ L. 3. Mts 1860 § 4, JMSkr. 24. Maj 1860 (Odense Tvangsarbejdsanstalt), JMCirk. Nr. 158, 27. Sept. 1897 jfr. Fattiglov Nr. 67, 9. Apr. 1891 § 33. ⁵⁾ JMSkr. Nr. 139, 27. Aug. 1879: L. 10. Apr. 1874 § 11 medfører, at Sager ang. Overtr. af Strfl. § 180 skal behandles politiretsvis.

HRT 1872. 113 (UfR 583): Samleje 1 Gang med en ubekendt Mandsperson, modtaget Betaling; § 180 anvendt uden H. t. Tilt.s Forklaring om, hverken at have forlangt Betaling eller vidst,

at saadan vilde blive ydet; jfr. HRT 1894. 791: Et enkelt Samleje, modtaget, men ikke forlangt Betaling: Frif. efter de foreliggende Oplysninger*. Kbh. ORD i UFR 1881. 1129: Til Stadighed plejet Samleje med samme Mandsperson, der til Dels betalte Tilt.s Kost og Logis; Frif., da Ydelserne ikke vare givne eller modtagne som Betaling for Samleje (Paalæg af Sagens Omkostninger). HRT 1874. 368: Betaling ydet med Klæder til Tilt.s Børn, Domf. — Vib. ORD i UFR 1872. 697: § 180 anvendt, skønt intet Samleje fuldbyrdet. — HRT 1893. 841 (UFR 1894. 363): Frif., da Tilt. efter Udtaaelsen af den for Overtr. af § 180 senest idomte Straf ikke havde faaet ny Advarsel, men var indskrevet som offentligt Fruentimmer.

§ 181.

Naar nogen, som er vidende eller har Formodning om at være behæftet med venerisk Smitte, øver Utugt¹⁾ med en anden, bliver Straf af Fængsel eller under skærpene Omstændigheder Forbedringshusarbejde at anvende²⁾.

¹⁾ Mot. 213 (utilladelige Kønsforbindelser). ²⁾ Jfr. L. Nr. 47, 10 Apr. 1874 § 2.

HRT 1894. 317: Tilt. efter samtlige Oplysninger antaget at maatte have vidst eller formodet at lide af smittefarlig venerisk Sygdom. HRT 1893. 263: § 181, da Tilt. vidste sig ikke fuldstændig helbredet for en venerisk Lidelse. HRT 1870. 659: Uafgjort, om den af Tilt. for venerisk antagne Sygelighed virkelig var dette, § 181 jfr. § 46. HRT 1893. 584 (UFR 1894. 29): § 181 anvendt, uden at Smitte var paaført (jfr. ogsaa HRT 1885. 43 (UFR 1020): Ikke godtgjort, at Smitten var paaført af Tilt.), ligeledes uden H. t., at Tilt. forinden Samlejet havde gjort Konkumbenten bekendt med Sygdommen. KPRD i UFR 1892. 1189: Domf. uden H. t. Benyttelse af Præservativ. HRT 1896. 693: § 181 jfr. § 46 anvendt paa en venerisk Tilt., der overfor vedk. off. Fruentimmers Fordring om inden det forlangte Samleje at undersøge Tilt.s Tilstand først havde vægret sig, men tilsidst givet efter og fjærnet sig, da Fruentimret efter Undersøgelsen vægrede sig ved Samleje. — HRT 1898. 594 anf. ved § 176 VIII.

§ 182.

De, som gøre sig skyldige i Rufferi¹⁾, saavel som de, der for Betaling tilstede Personer af forskelligt Køn Adgang til deres Boliger for der at øve Utugt, eller som imod Politiets Forbud²⁾ have Fruentimmer til Huse, der ernære sig ved Løstgighed, straffes med Forbedringshusarbejde eller Fængsel paa Vand og Brød³⁾.

¹⁾ Mot. 214 (forudsætter Forførelse til Utugt), jfr. D. L. 6—22—1.
²⁾ Mot. 214; L. Nr. 47, 10. Apr. 1874 § 12, L. Nr. 21, 4. Febr. 1871 § 6, 3. Stk., L. 11. Febr. 1863 § 3, 3. Pkt., Regul. 9. Mts 1877 § 20 ff., § 57; Polvedt. f. Kbh. Nr. 125, 22. Juni 1883 §§ 67 og 72; L. Nr. 54, 11. Apr. 1901. ³⁾ L. Nr. 73, 23. Maj 1873 § 9, sidste St. (ved Straf af Fængsel paa Vand og Brød efter § 182 forbrydes Adkomst paa Beværtningsnæring). JMSkr. Nr. 266, 7. Dec. 1875: Fortabelse af Næringsret en lovbestemt Følge af Dommen, der ikke kan eftergives ved Benaadning.

I. § 182, 1ste Led (Rufferi). HRT 1866. 762 (UfR 1867. 197): § 182 jfr. §§ 48 og 49 for at have søgt ved falske Foregivender at medvirke til et Fruentimmers Anbringelse i et Bordel; Bordelværtinden frif., da hun ikke var gaaet udenfor den hende af Politiet meddelte Tilladelse til at erhverve Fruentimmer til Bordellet. HRT 1873. 191 (UfR 861): Formaaet et løsagtigt Fruentimmer til at lade sig optage i et udenlandsk Bordel, Fordel ikke tilsigtet, § 182; jfr. Vib. ORD i UfR 1877. 420: Virksomhed med at skaffe unge Piger Plads paa Bordeller efter sin Beskaffenhed og Omfang anset for Rufferi, skønt egentlig Forlokkelse ikke forelaa. HRT 1869. 544, 635 (UfR 1870. 131, 167): Rufferi ikke antaget, da nogen egentlig Forførelse til Utugt ikke forelaa; derimod § 182, ₂ anvendt; i sidste Dom ved Straffen taget Hensyn til Tilt.s Medvirken til, at et Fruentimmer i hans Hus var blevet forledet til Utugt; jfr. ogsaa HRT 1892. 168 (UfR 792). — HRT 1900. 280: En Tilt., der havde taget en hende ukendt 16aarig Pige hen i en Dansesalon og derfra hjem med sig og i sin Bolig arrangeret Samleje mellem Pigen og en medfulgt Mandsperson samt modtaget Betaling herfor af denne, anset efter § 182, 1 og 2. KPRD i UfR 1890. 1100: Bevæget et hos Tilt. boende Fruentimmer til Utugt i Tilt.s Værelse til fælles Fordel, § 182, 1 og 2. — HRT 1892. 474 (UfR 1245): Givet besøgende Mandfolk Anvisning paa de hos Tilt. logerende Fruentimmer og iøvrigt begunstiget disses løsagtige Færd. § 182, ₁ (KrimR. Anal. af § 182, ₂); jfr. HRT 1876. 541 (UfR 1877. 460), der nægtede Rufferi, men anvendte § 182, 2 og 3.

II. § 182, 2det Led. HRT 1873. 194 (UfR 863), 1874. 530 (UfR 1875. 383), 1883. 279 (UfR 927), 1893. 11 (UfR 507), 1899. 456: Værtshusholdere (i nogle Tilfælde ogsaa deres Hustruer), der havde ladet deres Opvartningspiger bedrive Utugt med Gæster og haft Fordel deraf i alt Fald ved forøget Søgning, anset efter § 182, ₂: efter 1873 tillige dømte til Forbrydelse af Næringsadkomst. Jfr. HRT 1889. 446 (UfR 1148), 1897. 82 (UfR 487): Anal. af § 182, ₂ anvendt for ved passivt Forhold at tilstede saadant Samkvem; HRT 1883. 657 (UfR 1884. 167): Selvstændig Bestyrer; HRT 1879 421 (UfR 1880. 70): En medtilt. for sin Virksomhed med at skaffe en saadan Pige anset efter § 182 jfr § 48. — HRT 1870. 117 (UfR

618): Fruentimmer i Logis, der med Tilt.s Tilladelse og mod Betaling til hende bedrev Utugt der, Anal. af § 182, 2; ligeledes HRT 1880. 176 (UfR 905): Opfordret et hos Tilt. boende Fruentimmer til Utugt i Logiset, Andel i Udbyttet; samt HRT 1892. 168 (UfR 792): For Fordels Skyld tilstedet et hos Tilt. boende Fruentimmer at bedrive Utugt i Logiset. HRT 1900. 344: For Fordels Skyld udvist Virksomhed til at lade besøgende Mandfolk drive Utugt med et hos Tilt. boende Fruentimmer i et til Tilt.s Lejlighed indtaget Loftsværelse, § 182 (2. Led); ligesaa HRT 1900. 24: Støttet og draget Fordel af løsagtige Døtres Utugtserhverv i den fælles Bolig. Jfr. HRT 1876. 541 (UfR 1877. 460), 1892. 474 (UfR 1245), 1900. 280, KPRD i UfR 1890. 1100 anf. under I; KPRD i UfR 1878. 389 anf. ved § 183. — HRT 1874. 351 (UfR 1875. 44): Politiets Tilladelse til at have visse løsagtige Fruentimmer til Huse, udlejet Værelser til andre løsagtige Fruentimmer uden anden Indtægt end den vedtagne Leje, Frif.

HRT 1875. 346 (UfR 1876. 50), 1896. 143 (UfR 702), 1897. 82 (UfR 487): Udlejet Værelser i sit Herberg til Personer af forskelligt Køn under saadanne Omstændigheder, at de maatte antages at ville benytte dem til deri at bedrive Utugt, § 182, 2; jfr. HRT 1901. 415: Den med Tilt. samlevende Husholderske frif. paa Gr. af god Tro; HRT 1889. 677: Bestyrer; HRT 1882. 730 (UfR 1883. 237): Bestyrer af Faders Gæstgiveri, ikke højere Betaling, denne indgaaet i Faderens Kasse; KPRD i UfR 1890. 1124: Udlejet Værelser til Mandspersoner bestemte Ugedage til Utugt med medbragte Fruentimmer; UfR 1891. 1190: Alene Vederlag i Spise- og Drikkevarer (i disse Tilf. § 182, 2 anvendt).

III. § 182, 3dje Led. HRT 1871. 61 (UfR 434): Baade Mand og Kone straffet efter Polititilhold til Manden. HRT 1876. 541 (UfR 1877. 460): En Tilt., der i det paa hans Hustrus Næringsadkomst og i hendes Navn drevne Gæstgiveri mod et ham meddelt Forbud havde holdt løsagtige Fruentimmer, anset efter § 182, 3, skønt han var fraværende paa Arbejde hele Dagen og foregav Uvidenhed om Forholdet. Kbh. ORD i UfR 1901. 727: Frif., da det ikke var godtgjort, at paag. Fruentimmer, medens hun var til Huse hos de Tilt., havde ernæret sig ved Løsagtighed. HRT 1874. 351 (UfR 1875. 44) anf. under II.

IV. Vedrørende L. 23. Maj 1873 § 9. HRT 1893. 11 (UfR 507): Værtshusholder, efter § 182 jfr. § 23 anset med Fængsel paa sædv. Fangekost, tillige dømt til Forbrydelse af Næringsadkomst. HRT 1896. 143 (UfR 702): Enke, der havde fortsat Mandens Værtshushold, dømt til Forbrydelse af Næringsretten. HRT 1884. 442; Forbrydelse af Næringsadkomst bortfalden, da paag. Restauration var drevet paa en andens Konditorborgerskab.

§ 183.

Forældre, Værger, Lærere eller andre, der forføre deres Børn, Myndlinge eller de til deres Varetægt eller Opdragelse betroede Personer til Løsagtighed¹⁾, anses med Strafarbejde indtil 6 Aar.

Den Ægtemand, der tvinger sin Hustru til utugtig Omgang med andre eller uden hendes Vidende og Vilje²⁾ giver andre Lejlighed til at forskaffe sig legemlig Omgang med hende, straffes med Forbedringshusarbejde. Tilskynder han for Vindings Skyld sin Hustru til utugtig Omgang med andre, straffes han med Fængsel paa Vand og Brød³⁾.

¹⁾ Jfr. § 166; Mot. 215. Tyendelov 10. Maj 1854 § 43 Nr. 2. ²⁾ Jfr. §§ 168—172; Mot. 215. ³⁾ Jfr. § 245.

KPRD i UfR 1900. 833: To Ægtefolk, der havde tilskyndet Hustruens uægte, 14-15aarige, alt da forførte Datter til Utugt, anset efter § 183, 1; jfr. KPRD i UfR 1878. 389: En tilt. Moder i saa Hens. frif., da Datteren alt da var usædelig, derimod § 182, 2 anvendt. — HRT 1890. 319 (UfR 897): For Fordels Skyld tilskyndet sin Hustru til Erhverv ved Utugt og til Dels ved Vold bevæget hende til at efterkomme Forlangendet, § 183, 2 og § 202, 1.

§ 184.

Den¹⁾, som offentliggør et utugtigt Skrift, straffes med Fængsel eller Bøder²⁾. Den samme Straf er anvendelig paa den, som sælger, uddeler eller paa anden Maade udbreder, eller som offentlig udstiller utugtige Afbildninger.

¹⁾ Jfr. Presselov 3. Jan. 1851 § 3 jfr. § 16; Mot. 216. ²⁾ Jfr. mHt Konfiskation Mot. 216 og § 34.

I. Spørgsmaal om Offentliggørelse; Ansvarsregler. Kbh. ORD i UfR 1874. 65: Offentliggørelse ikke antaget ved Opslag paa den udvendige Side af en Dør, 3—4 Alen fra offentlig Bivej; jfr. derimod UfR 1874. 775: Opslag (indeholdende Tilbud om at lade sig bruge til Utugt) paa Træer ved en Landsbygade og tilstødende Vej; samt UfR 1880. 426: Lignende Opslag paa Landsbyens Vejviser ved forbiløbende Kirkevej, læst af mange. — HRT 1893. 580 (UfR 1894. 25): Et Skrifts Udgivelse i Bogform til et Blads tiltrædende Abonnenter betragtet som en fra Skriftets Meddelelse som Feuilleton i Bladet forskellig, ny Offentliggørelse; Forf.

til en Bladart., ikke Bladets Redaktør, anset ansvarlig, da det udelukkende skyldtes en — i det følgende Nr. af Bladet rettet — Fejl fra Trykkeriets Side, at hans Navn ikke fra Manuskriptet var optaget ved den trykte Artikel. HRT 1891. 650 (UfR 1892. 259): Redaktøren anset ansvarlig, skønt Forf. under Sagen havde angivet sig, og uden H. t., at det Artiklen vedføjede Mærke maatte være kendt af mange som hans Forfattermærke. HRT 1897. 446 (UfR 1088): Redaktøren dømt efter § 184 for et i Bladet optaget utugtigt Billede med Tekst, hvis Optagelse han først umiddelbart forinden det trykte Blads Udsendelse var bleven vidende om og havde misbilliget; for Billedets Offentliggørelse paa den Bladet vedrørende Reklameplakat Bogtrykkeren anset ansvarlig, da kun han var navngiven; Forhandlerne strafbare saavel for Udstillingen af Reklameplakaten som ogsaa for Bladets Forhandling, da Billedet ikke kunde betragtes som kun en mindre væsentlig Bestanddel af Bladet. HRT 1889. 39 (UfR 606): Nogle Tilt., der havde assisteret en medtilt. Fabrikant og Forhandler af utugtige Billeder henholdsvis ved at besørge den udenlandske Korrespondance og Afsætning, ved at opklæbe og kolorere Fotografier og Litografier og ved at tage fotografiske Aftryk, alle anset efter § 184.

II. Utugtig Karakter. HRT 1875. 125: § 184 anvendt mHt et efter Nutidens sædelige Begreber utugtigt Skrift uden H. t., at det angaves at være en Oversættelse af et fransk Skrift af en anset Forf. i det 18de Aarhundrede, hvis Skrifter ikke tidligere var stemplede som forbryderske (jfr. HRT 1872. 633 [UfR 1873. 458] anf. ved § 156). — HRT 1882. 10 (UfR 615): I et i og for sig ikke med utugtigt Formaal affattet Skrift en enkelt Skildring antaget at overtræde § 184 ved sin uforblommede Fremstilling af Handlinger sigtende til sanselig Attraas Vækkelse og Tilfredsstillelse. HRT 1885. 587 (UfR 1886. 153): § 184 anvendt mHt et Skriffs Udmaling af sansepirrende Enkeltheder og vellystige Optrin, uden H. t. den af den tilt. Forf. angivne, men ikke i Indholdet kendeligt fremtrædende Tendens at advare mod overdreven Tilfredsstillelse af Kønsdriften. HRT 1893. 580 (UfR 1894. 25): Et Skriffs Offentliggørelse strafbar efter § 184 under H. t. enkelte deri indeholdte Skildringer af vellystigt Samkvem mellem Mand og Kvinde, samt de helt igennem uden noget berettiget Formaal indstrøede Bemærkninger om og Hentydninger til utugtige og vellystige Forhold, egnede til at virke æggende paa Læsernes Sanselighed; jfr. ogsaa HRT 1895. 673 (UfR 1896. 133) samt HRT 1895. 627 (Tekst og Billeder, i hvert Fald betragtede som en Helhed, anset for utugtige). HRT 1891. 650 (UfR 1892. 259): Frif. mHt en i Dommen som lidet sømmelig betegnet Skildring af Adam og Eva.

§ 185.

Den, som ved uterligt Forhold krænker Blufærdigheden eller giver offentlig Forargelse, straffes med Fængsel paa Vand og Brød eller med Forbedringshusarbejde.

Mot. 216 (kun grove Forsyndelser mod Blufærdigheden; § 176 udelukker § 185). Polvedt. f. Kbh. Nr. 125, 22. Juni 1883 §§ 9, 10, 74, jfr. L. Nr. 21, 4. Febr. 1871 § 2 a, Fr. 22. Okt. 1701 Post II Kap. 3.

I. Krænkelser af Blufærdigheden. HRT 1887. 244 (UfR 1003): Uterligt Forhold overfor 8-12aarige Pigebørn, § 185. Kbh. ORD i UfR 1896. 784: 17aarig Pige anset efter § 185 for uterlig Behandling af et 9aarigt Pigebarn. HRT 1895. 489 (UfR 1896. 27): Løftet Klæderne op paa et 12aarigt Pigebarn og ført Haanden op mellem hendes Ben, § 185; jfr. HRT 1896. 428: En Tilt., der havde løftet et 7aarigt Pigebarns Klæder op og trukket dets Benklæder ned, ikke anset strafbar efter § 185. KPRD i UfR 1882. 21: Uterligt Forhold af en Kvinde overfor 6aarig Dreng, § 185; UfR 1891. 1191: 6aarig Dreng, § 185 (se Ref. ved § 177). HRT 1894. 292 (UfR 1165): En for Kvinde antagen mandlig Tilt. for Uterlighed mod betroede Dreng anset efter § 185. HRT 1884. 93 (UfR 697), 1892. 895 (UfR 1893. 476): Lærer for uterligt Forhold overfor Dreng, betroede til hans Undervisning, anset efter § 185; smlgn hermed Domme anf. ved § 166. — KPRD i UfR 1896. 1139: Uterligt Forhold overfor 16aarig Mandsperson, §§ 185 og 210 (trængt ham op i en Krog og holdt ham fast). HRT 1893. 202 (UfR 767): Uterlighed overfor voksne Mandfolk; uden H. t. Tilt.s mulige Uvidenhed om Strafbarheden § 185 anvendt, forsaavidt ikke Samtykke (jfr. § 39, Kontrærseksualitet); jfr. ogsaa HRT 1876. 607 (UfR 1877. 549). HRT 1887. 674 (UfR 1888. 405): Uterligt Forhold overfor 15aarig Pige, § 185 anvendt med Bemærkn., at Forholdet var forøvet mod hendes Vilje.

HRT 1887. 426 (UfR 1888. 37), 1889. 707 (UfR 1890. 112): Spørgsm. om Betydningen af et mellem Tilt. og paag. Pige bestaaende utugtigt Forhold; HRT 1895. 725 (UfR 1896. 320): Anledning given, Frif. (begge anf. ved § 176 I). HRT 1898. 449 (UfR 920): Bedrevet Utugt med sine to Tjenestepiger, efter Tilt.s Forklaring først efter deres fyldte 16. Aar, uden at de havde modsat sig, Frif. (OR § 185).

HRT 1898. 267: Paatvunget sig en Pige i hendes Kammer for at opnaa Samleje og lagt sig paa og i Sengen hos hende, § 185; to Medtilt., forsaavidt de havde understøttet ham herved, anset efter § 185 jfr. § 47. HRT 1889. 102 (UfR 618): Ved Nattetid i Følge

med 3 andre Karle trængt ind i Pigernes Værelse og trukket den ene af dem ud af Sengen, § 185, de 3 andre frif. — HRT 1892. 909 (Ufr 1893. 488): Forfulgt en Kvinde paa offentlig Gade med Anmodninger om Samleje og uhøviske Talemaader, § 185. HRT 1893. 571 (Ufr 1894. 14): Tiltvunget sig Kys og under uanstændig Ytring gramset uden paa Klæderne, § 185. HRT 1896. 26 (Ufr 630): En Tilt., der, medens han underkastede en Pige magnetisk eller hypnotisk Behandling, havde befølt hendes Kønsele, hvorved hun følte sin Blufærdighed krænket, anset efter § 185.

Andre til Stede. HRT 1882. 695 (Ufr 1883. 213): Uterlighed og Samleje i 11aarig Piges Overværelse, § 185. HRT 1900. 362 (Ufr 871): § 185, Karl og Pige ligget i Seng sammen i Pigens Kammer (idet Karlen tillige havde søgt, men ikke faaet tilstaaet Samleje), medens en 13aarig Pige laa i samme Seng og en anden Karl var til Stede, § 185. Vib. ORD i Ufr 1895. 750: Samleje i Pigekamret i to Pigers Overværelse, hvoraf i hvert Fald den ene var sædelig, § 185.

Jfr. iøvrigt i det hele de ved § 176 I anf. Domme, samt HRT 1874. 382 (Ufr 1875. 69), Vib. ORD i Ufr 1884. 606, HRT 1901. 293 (Ufr 816) anf. ved § 168 II; HRT 1890. 435 (Ufr 1891. 26) anf. ved § 168 IV; HRT 1896. 109 anf. ved § 168 V; HRT 1876. 39 (Ufr 663), 1878. 128 (Ufr 894) anf. ved § 169; HRT 1900. 121 anf. ved § 170 (Ref.s Slutn.); HRT 1875. 598 (Ufr 1876. 437) anf. ved § 171; HRT 1878. 697 (Ufr 1879. 257) anf. ved § 174 IV; HRT 1885. 244 (Ufr 1003), 1893. 307 (Ufr 811) anf. ved § 176 VIII.

II. Offentlig Forargelse. HRT 1871. 136 (Ufr 538): I adskilliges Paasyn blottet sin Bagdel paa en Sten i Søen 20—30 Alen fra Alfarvej, § 185. HRT 1871. 345 (Ufr 858): I beruset Tilstand ladet sit Vand aabenlyst paa off. Gade, Frif. for Justitiens Tiltale. HRT 1881. 287 (Ufr 882): En under en Justitssag for uterligt Forhold Tilt., der oftere paa off. Gade havde tiltalt Kvinder med høj Røst paa uanstændig Maade, alene straffet for Overtr. af Politivedtægt (Salærerne til de beskikkede Sagførere paalagte det off.); jfr. HRT 1892. 909 (Ufr 1893. 488) anf. under I. HRT 1875. 346 (Ufr 1876. 50): En Hotelvært, der paa Restaurationssalen havde foranlediget uterlige Forhold mellem sine Tjenestepiger og Gæsterne, anset efter § 185 (KrimR havde tillige citeret § 52). HRT 1889. 692 (Ufr 1890. 105): Samleje midt om Dagen i en Grøft paa et stærkt befærdet Sted, begge anset efter § 185. — HRT 1878. 128 (Ufr 894): § 169, ved Siden heraf ikke § 185 (anf. ved § 169). HRT 1891. 59 (Ufr 651): § 185 i Forbindelse med § 170 (se Ref. ved § 170). Kbh. ORD i Ufr 1874. 65 anf. ved § 184 I.

SYTTENDE KAPITEL.

Om Manddrab.

Jfr. § 302. Endvidere mHt Forundersøgelsen Fr. 21. Maj 1751 § 4 (Obduktion), L. Nr. 46, 4. Maj 1875 § 2 (legalt Ligsyn), jfr. JMSkr. Nr. 306, 14. Okt. 1889 (Nødvendigheden af Obduktion overflødiggør ikke legalt Ligsyn), samt ang. Foretagelsen af det legale Ligsyn JMSkr. Nr. 140, 23. Juni 1875, Nr. 8, 12. Jan. 1885 og Nr. 385, 4. Dec. 1901; mHt Beviset Fr. 8. Sept. 1841 § 5; mHt Tilkaldelse af Meddomsmænd ved Paakendelsen ved UR D. L. 1—15—19, Fr. 3. Juni 1796 §§ 24, 36, 37 og Kanc. Cirk. 4. Jan. 1838; HRT 1869. 264 (UfR 652): Bevilling til en Drabssags Paakendelse af HR i Realiteten, skønt Meddomsmænd ikke var tilkaldte ved Paakendelsen i UR.

§ 186.

Den, som forsættlig¹⁾ skiller et andet Menneske ved Livet²⁾, straffes med Tugthusarbejde fra 8 Aar indtil paa Livstid, eller under skærpene Omstændigheder paa Livet³⁾.

¹⁾ Jfr. § 190 samt §§ 187, 191, 192 og 196. Rigsdagstid. 18^{64/65} Tillæg B Sp. 311. ²⁾ Mot. 218. ³⁾ Fr. 8. Sept. 1841 § 7.

Jfr. §§ 71—83, 85, 91, 103, 111, 208, 244, 280, 282, 2, 286—288, 290, 291; Sprængstovlov Nr. 74, 7. Apr. 1899 § 10; Pl. 31. Aug. 1813 § 10; Strfl. f. Krm. §§ 100, 108, 114 jfr. 123, 141, 142, 144 jfr. 145, 146, 150, 186, 187, 189, 192.

I. Afgrænsning overfor § 188, § 190 og § 192, se Domme ved disse §§ samt HRT 1869. 264 (UfR 652) og 1886. 655 (UfR 1887. 239) anf. under II, HRT 1889. 350 (UfR 1116) anf. under III.

II. Forsæt. HRT 1868. 46 (UfR 477): Befordret en Persons Drikkesyge for ved at fremskynde hans Død at nyde godt af en af Tilt. paa hans Liv under svigagtig Fordølgelse af hans Drikfældighed tegnet Forsikring, alene § 259 anvendt. Jfr. ogsaa HRT 1880. 231 (UfR 947) anf. ved § 196. HRT 1868. 510 (UfR 1869. 158): Trykket en ladet Pistol af mod en Person, uden at Skudet gik af; Frif. i Henh. til Tilt.s Forklaring om at være gaaet ud fra, at Skudet ikke kunde gaa af. HRT 1901. 676: I Vinterkulde forbleven siddende timevis i en Grusgrav med sit spæde Barn, skønt Tilt. var klar over, hvor svagt Barnet var; Forsæt til at skille det ved Livet antaget (§ 186). HRT 1869. 264 (UfR 652): I ophidset Tilstand over tilføjet Piskeslag udøvet voldsom Mishandling, som Tilt. indsaar maatte medføre Døden, og derefter frataget den paag. hans Penge, §§ 186 og 228 (OR §§ 188 og 250).

HRT 1875. 202 (UfR 666): Efter i Vrede over en andens Drilleri at have tilføjet ham en Læsion i Hovedet med en Træsko, for at undgaa Angivelse dræbt ham ved gentagne Slag med Træskoen og derpaa røvet hans Penge og Klædningsstykker, §§ 186 og 243. HRT 1876. 81 (UfR 686): Straf for fuldbyrdet Drab, selv om Døden først var bevirket ved den for at skjule Forbrydelsen foretagne Nedgravning af det formentlige Lig. HRT 1881. 765 (UfR 1882. 498): § 186 anvendt paa en Tilt., der, efter i Anledn. af et befrygtet livsfarligt Angreb at have slaaet paag. i Hovedet med en Økse, for at skjule det passerede havde kastet ham, som Tilt. antog i Live, hvad han sandsynligvis ogsaa var, i Vandet. HRT 1894. 281 (UfR 743): Kastet en Pige, som under et Voldtægtsforsøg fra Tilt.s Side pludselig var bleven som livløs, ud i en Mose for at give det Udseende af, at hun havde taget sig selv af Dage; § 186 jfr. § 46 (foruden § 168 jfr. § 46), da det, skønt Tegn paa Drukning ikke fandtes, var mindre sandsynligt, at Pigen var død, da Tilt. kastede hende i Vandet, og Tilt. heller ikke kunde antages at være gaaet ud herfra som sikkert. — Jfr. endvidere HRT 1887. 663 anf. ved § 190 I a, HRT 1898. 767 (UfR 1899. 365) anf. ved § 190 I b.

III. Spørgsmaal om Fuldbyrkelse. HRT 1886. 655 (UfR 1887. 239): § 186 jfr. § 46 anvendt mHt Drabshandling overfor Tilt.s 10 Dage gamle, uægte Barn, da Dødens Foraarsagelse ved Tilt.s Handling ikke var godtgjort (Overlæg ikke antaget, skønt Beslutning to Dage forinden). HRT 1898. 356 (UfR 815): § 186 jfr. § 46 anvendt paa en udenfor Ægteskab besvangret Pige, der havde født i Dølgemaal og den følgende Dag, i den Hensigt at dræbe Barnet, inden hun forlod Værelset, havde anbragt en Dyne saa tæt om det, at det ikke kunde drage Aande, uden at det dog var oplyst, at den inden hendes Tilbagekomst indtraadte Død var hidført herved. HRT 1889. 350 (UfR 1116): En Tilt., der, skønt hun antog sit nyfødte Barn endnu i Live, havde opfordret sin Mand til at begrave det, hvilket skete, uden at det sikkert kunde antages, at Barnet da endnu var i Live, anset efter § 186 jfr. § 46; Manden, der antog det for dødt, hvad der da skyldtes begges Mangel paa fornøden Omhu efter Fødslen, anset efter § 198. Jfr. endvidere HRT 1876. 81 (UfR 686) og 1894. 281 (UfR 743) anf. under II samt Domme anf. ved § 190 II.

§ 187.

Har Drabsmanden udøvet Gerningen i en ved Mishandling eller grov Fornærmelse mod ham selv eller hans nærmeste¹⁾ af den dræbte fremkaldt oprørt Sindsstemning²⁾, kan Straffen nedsættes til 2 Aars Forbed-

ringshusarbejde eller under særdeles formildende Omstændigheder til Fængsel, dog ikke under 1 Aar.

¹⁾ Mot. 220: jfr. § 169. ²⁾ Jfr. §§ 189 og 205. — Mot. 219.

KPRD i UfR 1882. 2: § 187 jfr. § 46 anvendt paa en Kvinde, der havde affyret en Revolver mod en Mand i oprørt Sindsstemning over, at han ved tidligere Lejlighed mod hendes Vilje havde skaffet sig Samleje med hende. Jfr. ogsaa HRT 1882. 319 (UfR 775) anf. ved § 191; HRT 1890. 718 (UfR 1891. 406) anf. ved § 190 I b; HRT 1869. 264 (UfR 652) anf. ved § 186 II, samt Domme anf. ved § 189 og § 205.

§ 188.

Har en forsætlig udøvet Legemsfornærmelse haft Døden til Følge, og den skyldige, skønt han ikke har villet Døden, dog har maattet forudse denne som en rimelig eller ikke usandsynlig Følge af Gerningen, anses han med Strafarbejde fra 2 til 12 Aar.

Jfr. § 189 og §§ 204 og 205.

I. HRT 1874. 300 (UfR 1082): Krybskytte forsøgt at affyre sin Bøsse i 10 Skridts Afstand mod den forfølgende Jagtbetjent, sigtende efter Overkroppen, § 186 (OR § 188) jfr. §§ 46 og 39. Jfr. HRT 1867. 268 (UfR 851): Mht en lignende Situation § 188 anvendt (Bøssen affyret i den Retning, hvor Tilt. vidste, at Forfølgerne befandt sig, Drabshensigt ikke godtgjort, OR § 198). — HRT 1873. 149 (UfR 831): Foraarsaget en andens Død ved Slag i Hovedet med en svær Tøffel; § 188, skønt Tilt. ikke havde tænkt paa, at han derved let kunde skille vedk. ved Livet. HRT 1882. 240 (UfR 732): Under et voldsomt Sammenstød uden at tænke paa Følgerne tilføjet Slag og Spark, der havde Døden til Følge, § 188 (KrimR §§ 203 og 198). HRT 1882. 401 (UfR 1883. 70): I Hidsighed over sin Hustrus Kiv for at faa hende til at tie grebet hende haardt i Halsen, hvorved Døden paaførtes, § 188. HRT 1884. 538 (UfR 1885. 130): Under Slagsmaal stødt til en anden, saa at han faldt ned ad en Trappe i Vandet og druknede, § 188. HRT 1890. 191: I opirret Tilstand uden Hensigt til at dræbe eller lemlæste bibragt en Person, der om Natten forulempede Tilt. i hans Hus, et dødbringende Saar ved i faa Skridts Afstand at affyre en Bøsse i Retning af vedk., § 188. HRT 1901. 17 (UfR 399): I Hidsighed tilføjet dødbringende Saar med en Flaske og et Flaskeskaar uden Tanke paa Følgerne, § 188. HRT 1894. 798 (UfR 1895. 303): Tilføjet dødbringende Saar ved paa maa og faa med en Kniv at støde ud efter vedk., der forulempede Tilt., § 188 med Bemærkn., at Nødværgetilfælde ikke forelaa; jfr. lignende Bemærkn. i HRT 1896. 289 (dødbringende Knivstik, bibragt uden Tanke paa Døden som Følge, under et Sammenstød med vedk., der udskældte Tilt. og tog ham i Struben).

Jfr. iøvrigt HRT 1869. 264 (UFR 652) anf. ved § 186 II; HRT 1887. 663 anf. ved § 190 I a; HRT 1890. 718 (UFR 1891. 406) anf. ved § 190 I b; HRT 1892. 716 (UFR 1893. 154) anf. ved § 38 I; HRT 1902. 62 anf. ved § 39 II a; HRT 1895. 70 anf. ved § 39 II b; UFR 1892. 1042 anf. ved § 36.

II. Forholdet til § 203. HRT 1892. 143 (UFR 780): Stukket sin Hustru i Tindingen med en Kniv for at bibringe hende et alvorligt Saar og indseende, at det let kunde blive livsfarligt, § 203 (OR § 188 jfr. § 46); jfr. ogsaa HRT 1886. 723 (UFR 1887. 556). Derimod HRT 1875. 627 (UFR 1876. 456): Krybskytte sigtet mod forfølgende Skovbetjent, ikke tilsigtet at dræbe, men at sætte ham ud af Stand til at fortsætte Forfølgningen, § 188 jfr. § 46; en anden der havde skudt for at skræmme og sigtet lidt til Siden, men saaledes, at nogle Hagl ved at spredes kunde ramme, anset efter § 203 jfr. § 46. Jfr. endvidere HRT 1883. 223 (UFR 882), 1885. 212 (UFR 989) anf. ved § 203 I. — HRT 1896. 355 (UFR 1012): Overfaldne funden død den følgende Morgen; § 203, da Drabshensigt ikke forelaa og Læsionerne ikke kunde anses som direkte Dødsarsag, hvorimod den stedfundne Mishandling sandsynligvis indirekte havde bevirket Døden paa Gr. af overfaldnes svækkede Helbred. HRT 1896. 5 (UFR 615): § 203, skønt Læsionerne havde været medvirkende til overfaldnes 6 Dage efter indtraadte Død. Jfr. HRT 1895. 70: § 188 uanset andre medvirkende Omstændigheder — foruden den tilføjede farlige, men ikke absolut dødelige Læsion — ved overfaldnes 13 Dage senere indtrufne Død. HRT 1898. 395 (UFR 889): Ved Vold tilføjet Brud paa Hjærneskallen, hvorefter vedk. døde af Stivkrampe; § 203, da Saaret mulig var blevet inficeret med Stivkrampens Smitstof senere, end Læsionen var tilføjet (jfr. Kbh. ORD i UFR 1889. 781 anf. ved § 198 III). HRT 1892. 716 (UFR 1893. 154): Døden foraarsaget ved forsætlig tilføjede Saar; § 188, da det maatte være Tilt. bevidst, at den udøvede Vold ikke tiltrængte særlig uheldige Forhold for at medføre livsfarlige Følger (Spørgsm. om Tilt., se Ref. ved § 38 I). HRT 1882. 240 (UFR 732) anf. under I.

§ 189.

Har den, der ved en forsætlig tilføjet Legemsfor nærmelse foraarsager en andens Død, udøvet Gerningen i en ved Mishandling eller grov Fornærmelse mod ham selv eller hans nærmeste af den dræbte fremkaldt oprørt Sindsstemning¹⁾, kan Straffen nedsættes, under iøvrigt formildende Omstændigheder endog til Fængsel, dog ikke under 6 Maaneders simpelt Fængsel.

¹⁾ Jfr. §§ 187 og 205. — Mot. 219 f.

HRT 1871. 594 (UfR 1872. 220): Dødeligt Knivstik tilføjet en Person, der umiddelbart forud havde angrebet Tilt. med Skældsord og Slag i Ansigtet med knyttet Haand og Stok, § 189. HRT 1875. 136 (UfR 625): Under et Overfald fra en andens Side hugget med en Kniv mod denne, saa at der tilføjedes ham dødbringende Læsioner, § 189 med Bemærkn., at der ikke — som af OR antaget — var Anvendelse for Nødværgereglerne; ligeledes HRT 1898. 183 (UfR 540): I oprørt Sindsstemning over en andens truende, fredsforstyrrende og udæskende Adfærd affyret et med Hagl ladet Gevær paa ganske kort Afstand for at skyde vedk. i Benene, § 189 uden Anvendelse af § 40. Jfr. herved endvidere HRT 1894. 798 (UfR 1895. 303) og 1896. 289 anf. ved § 188 I. — HRT 1876. 195 (UfR 1143): Ikke Anledning til at anvende § 189, fordi det dødbringende Knivstik var tilføjet under et Sammenstød med vedk., der havde drillet Tilt.; jfr. HRT 1890. 191 anf. ved § 188 I.

§ 190.

Den, som med Overlæg¹⁾ skiller et andet Menneske ved Livet, straffes paa Livet²⁾.

¹⁾ Mot. 231 f. — §§ 200 i Slutn. og 203, 2. Pkt. ²⁾ Fr. 8. Sept. 1841 § 7.

I. Spørgsmaal om Overlæg. a) *Anvendelse af § 190.* HRT 1866. 767 (UfR 1867. 193): Under Indbrud dræbt og indebrændt Husets Beboer i Henh. til en i Forvejen fattet, men ikke i Henseende til Udførelsesmaaden overvejet Beslutning, §§ 190 og 280; jfr. ogsaa HRT 1877. 797 (UfR 1878. 580): Beslutningen fattet paa Vejen til det paatænkte Indbrud, Straffen efter § 280 og for Tyveri absorberet i Livsstraf efter § 190. — HRT 1870. 222: Efter en Del Vaklen og indre Kamp uden nogen forudgaaende aldeles bestemt og paa roligt Overlæg grundet Beslutning under Sindsbevægelse udført et samme Dag første Gang paatænkt Drab paa eget spæde uægte Barn, § 190. HRT 1872. 286 (UfR 904): En Pige, der i Fortvivelse over sin hjælpeløse Forfatning havde besluttet at dræbe sit 1 Aar gamle Barn og efter haard Kamp med sig selv udført Beslutningen, dømt efter § 190. HRT 1895. 40 (UfR 539): Dræbt sit eget uægte Barn Dagen efter dets Fødsel i Henh. til en ved Fødselsveernes Begyndelse fattet Beslutning, som Tilt. ikke havde nænnet straks at udføre, men ikke noget Øjeblik opgivet, § 190. HRT 1896. 358 (UfR 1015): Stærkt betagen under Udførelsen dræbt sit uægte Barn efter Dagen forud at have fattet en fast Beslutning herom og om, hvorledes Tilt. vilde skjule Drabet, samt efter nogen Vaklen den følgende Dag fastholdt denne Beslutning. — HRT 1894. 292 (UfR 1165): § 190 anvendt paa en Tilt., der,

medens han — antagen for Kvinde — var Plejemoder for et Børnehjem, ifølge en længe overvejet, men først kort i Forvejen fattet Beslutning havde ombragt en af Hjemmets Dreng (overfor hvem Tilt. tidligere havde gjort sig skyldig i uterligt Forhold) ved Indgivelse af Kloralmikstur, uden i Tiden indtil Dødens Indtræden at foretage noget til Hindring af Giftens Virkninger (Straf efter § 185 absorberet). HRT 1898. 282 (Ufr 724): Ifølge en kort i Forvejen lagt og uafbrudt fastholdt Plan om at dræbe en anden og tilvende sig hans Penge skaffet sig Adgang til hans Bolig og under Samtale bibragt ham et kraftigt Slag i Hovedet med en »Todtenschläger«, §§ 190 og 243, jfr. § 46. HRT 1887. 663: § 190 (jfr. § 37) anvendt paa en 17aarig Tilt., der i Henh. til en kort i Forvejen fattet og uden Vaklen fastholdt Plan i det Øjemed at tilføje vedk. Skorstensfejerlærling en alvorlig Smærte, men tillige foretrækkende, at han blev slaaet ihjel fremfor blot saaret, i rolig Sindstilstand havde kastet Sten ned paa ham gennem Skorstenen, hvorved han dræbtes. — HRT 1884. 252 (Ufr 1112): Ifølge en umiddelbart i Forvejen fattet Beslutning med klar Bevidsthed ombragt et spædt Barn, som Tilt. mod en s. D. udbetalt Sum havde paataget sig at forsørge, § 190. HRT 1891. 289 (Ufr 1032): Dræbt et Kontorbud for at bemægtige sig hans Penge ifølge en under Tryk af økonomiske Vanskeligheder pludselig fattet og straks uden nogen indre Kamp og med fuldstændigt Herredømme over Sind og Vilje udført Beslutning, § 190 (Straf efter §§ 243, 252, 281, 259 absorberet). HRT 1897. 33: Drab af Aftægtsfolk ifølge pludselig fattet og straks udført Beslutning, § 190. — HRT 1878. 828 (Ufr 1879. 473): 15aarig Tjenestepige for at komme hjem kvalt to til hendes Tilsyn betroede Børn, § 190 jfr. §§ 37 og 39. — HRT 1883. 21 (Ufr 760): Dræbt en med Tilt. samlevende, sovende Mand, der, foruden ofte at mishandle Tilt., umiddelbart før han lagde sig til at sove, under Slibning af en Kniv havde truet med samme Aften at dræbe eller mishandle Tilt.; § 190 med Bemærkn., at § 40 ikke kunde finde Anvendelse.

b) *Anvendelse af § 186.* HRT 1877. 890 (Ufr 1878. 631): Ifølge en i opbragt Sindsstemning pludselig fattet og straks udført Beslutning dræbt en Aftægtskone, § 186. HRT 1869. 256 (Ufr 622): Overlæg ikke antaget under H. t. Tilt.s fortumlede og ophidsede Sindstilstand samt Motivets Ubetydelighed; ligeledes HRT 1888. 336 (Ufr 1071) under H. t. Tilt.s Sindstilstand ved Forbrydelsens Udførelse (nedtrykt, Selvmordstanker); jfr. ogsaa HRT 1881. 623 (Ufr 1882. 373), samt HRT 1879. 23 (Ufr 710): Betagen af nedtrykt og ulykkelig Sindsstemning besluttet og efter $\frac{1}{2}$ Times Forløb forsøgt at drukne sig og sit 6aarige Barn, § 186 jfr. §§ 46 og 39; se ogsaa HRT 1890. 1 (Ufr 521). HRT 1892. 373 (Ufr 1194): En Fader i

eksalteret og ophidset Tilstand dræbt sit Barn ifølge en kort i Forvejen fattet Beslutning, § 186 jfr. § 39. HRT 1897. 243: Drab af nyfødt uægte Barn begaaet af Barnefaderen i forkjømmen og forsulten Tilstand efter en med Barnemoderen kort i Forvejen truffen Aftale, § 186. HRT 1898. 767 (UFR 1899. 365): Epileptiker i en sandsynligvis sygelig uklar og ophidset Tilstand dræbt en Kvinde, fordi han antog, at hun, der kort forinden havde faaet Hovedet overkørt af en Vogn, dog ikke kunde leve, § 186 jfr. § 39. — HRT 1890. 718 (UFR 1891. 406): En tilt. Pige, der i Vrede over sin Stedfaders uterlige og haarde Behandling af hende forsættelig havde dræbt ham med Kulos ved at aabne Kakkellovnsdøren i Stuen, hvor han havde lagt sig til at sove sammen med hendes Halvbroder, og hvor hun selv forblev, anset efter § 186; hendes Forhold mHt Drengen, der ogsaa døde, henført under § 188, da hun ikke havde villet opgive Drabet paa Stedfaderen for at redde Drengen, men dog tænkt at kunne redde ham. — HRT 1895. 404 (UFR 1125): Drabsforsøg overfor en tidligere Kæreste, § 186 (jfr. § 46), da Handlingen — særlig under H. t., at Tilt., der ikke vel taalte Spiritus, havde nydt en stor og for ham usædvanlig Mængde stærke Drikke, — ikke antoges fremgaaet af en saadan rolig Overvejelse, som § 190 forudsætter. HRT 1895. 779 (UFR 1896. 354): En i høj Grad fortrukken Tilt. anset efter § 186 jfr. § 39 for i opbragt Sindsstemning over sin Hustrus Vægtring ved at flytte tilbage til ham at have dræbt hende med en Barberkniv, som han alene for at skræmme hende havde medtaget. Jfr. ogsaa HRT 1886. 655 (UFR 1887. 239) anf. ved § 186 III.

II. Forsøg og Meddelagtighed. HRT 1866. 529: Ikke anset for Mordforsøg, at en Tilt. havde søgt at formaa sin Hustru til at drukne sig med ham i den Hensigt, naar han havde faaet hende til at drukne sig, selv at blive i Live; men Hensyn hertil taget ved Bestemmelsen af Straffen for Forsøg paa at ombringe Hustruen med Gift. HRT 1889. 276 (UFR 693): I Drabshensigt indgivet sit 16 Dage gamle Barn et til Dødens Foraarsagelse tilstrækkeligt Kvantum Polervand; § 190 jfr. § 46, da Dødsattesten angav en anden Dødsarsag og noget modsat ikke sikkert kunde oplyses. HRT 1869. 303 (UFR 671): For at fremskynde en syg Alkoholists Død efter Aftale med hans Hustru indgivet ham Brændevin iblandet forsk. Substanser, hvis Virkning var Tilt. ukendt, samt indblæst ham Tobaksrøg, § 190 jfr. § 46 (Dødsarsagen uoplyst); Hustruen tillige anset efter § 191; en tredje, der havde raadet til Anvendelse af Salmiakspiritus i anf. Øjemed, dømt efter § 190 jfr. § 48. HRT 1877. 890 (UFR 1878. 631): § 190 jfr. §§ 48 og 56 anvendt mHt en Hustrus Hjælp til et af Manden begaaet Drab paa en Aftægtskone. Jfr. mHt Spørgsm. om Meddelagtighed endvidere HRT 1868. 401 (UFR 1051) og 1883. 161 (UFR 819).

III. Bevisspørgsmaal. HRT 1886. 178 (UfR 924): De tidligere Domme (jfr. HRT 1884. 410, UfR 1885. 24) i en i Henh. til kgl. Bevilling paany i HR foretagen og paakendt Straffesag ophævede og de Tilt. (Moder og Datter), der vare dømte henholdsvis efter § 190 og § 192 i Slutn., frifundne, da det efter de ny Oplysninger ikke kunde antages, at Datteren havde født det under Sagen omspurgte Barn eller overhovedet havde været frugtsommelig i det relevante Tidsrum.

§ 191.

Dræber nogen forsætlig sin Slægtning i opstigende Linie¹⁾ eller Ægtefælle, med hvem han lever i Samliv, skal han have sit Liv forbrudt²⁾ eller straffes med Tugthusarbejde paa Livstid. Dog kan Straffen under særdeles formildende Omstændigheder gaa ned til 8 Aars Tugthusarbejde og i det i § 187 nævnte Tilfælde endog til 2 Aars Strafarbejde.

¹⁾ Mot. 233. ²⁾ Fr. 8. Sept. 1841 § 7.

HRT 1876. 205 (UfR 1150): En Tilt., der ved en Række kontinuerlige Mishandlinger havde fremkaldt sin Hustrus Død (idet denne ikke kunde tilskrives nogen enkelt af Læsionerne), anset efter § 191 med Livsstraf, hvori Straffen efter § 202 for tidligere Mishandlinger absorberedes. Jfr. ogsaa HRT 1869. 303 (UfR 671) anf. ved § 190 II. — HRT 1882. 319 (UfR 775): Straf efter § 191, 2 for Drab af Hustru, idet Tilt. umiddelbart forinden under et af hende foranlediget Skænderi var bleven slaet af hende i Tindingen med en Glaskaraffe, saa at den knustes. Jfr. Domme anf. ved § 187, HRT 1883. 21 (UfR 760) anf. ved § 190 I a, HRT 1872. 114 jfr. 1868. 401 (UfR 1051) anf. ved Kap. 5 I.

§ 192.

En Moder, som forsætlig dræber sit uægte Barn¹⁾ under eller straks efter Fødselen, anses med Straf- arbejde fra 2 indtil 12 Aar; er Gerningen imidlertid udført efter en før Fødselen fattet Beslutning, bliver Straf- arbejde fra 4 Aar indtil paa Livstid at anvende.

¹⁾ Mot. 233 f. — KUMCirk. Nr. 113, 24. Juni 1896: Et Væsen, der fødes levende af en Kvinde, kan ikke betragtes som en Abort.

I. Forsæt. HRT 1890. 460 (UfR 1891. 35): Ladet et levende født Barn henligge urørt under Dynen, indtil Jordemoderen efter Budsendelse kom til Stede og fandt Barnet dødt: Frif., da de Tilt. (Moder og Datter) havde ment, at Barnet burde ligge urørt

til Jordemoderens Ankomst og ikke kunde trænge til Luft, saalænge det var i Forbindelse med Moderen. — HRT 1885. 1 (UfR 594): En hemmelig fødende, der havde foraarsaget sit Barns Død ved efter Fødslen at lade det ligge urørt mellem sine Ben under Dynen, anset efter § 194, da Drabsforsæt ikke kunde antages; jfr. derimod HRT 1872. 616 (UfR 1873. 443): Ombragt Barnet paa lignende Maade i Henh. til en umiddelbart efter Fødslen fattet Beslutn., § 192, 1. HRT 1901. 405 (UfR 881): Under H. t. Sagens mangelfulde Oplysning ikke § 192, men § 195 anvendt. HRT 1902. 97: § 192, 1, selv om Fødslen var foregaaet i bevidstløs Tilstand, idet denne maatte antages væsentlig ophørt efterhaanden, som Tilt. foretog de Kvælningen hidførende Handlinger (jfr. § 39 under H. t. den umiddelbart forudgaaende Besvimelses mulige Indflydelse paa Tilt.s Sindstilstand; KrimR frif. efter § 38 mHt Barnemord, men dømte efter § 195). — HRT 1889. 575: I Henh. til Beslutn. før Fødslen om at dræbe Barnet forsætlig undladt den, da Barnet viste sig ganske svagt, efter Tilt. Opfattelse nødvendige særlige Omhu, navnlig Anvendelse af Tilt. bekendte Oplivningsmidler, § 192, 2 (jfr. § 46, da det var uafgjort, om Døden kunde være forebygget derved). — HRT 1897. 78: § 192 uden H. t., at det som Følge af den hengaaede lange Tid ikke udover Tilt.s Forklaring om at have mærket Livstegn kunde positivt godtgøres, at Barnet var levende født; jfr. ogsaa HRT 1894. 913 (UfR 1895. 381).

II. Tidspunktet for Beslutningen og dens Udførelse. ~~HRT 1881. 95~~: Beslutning fattet efter Fødselsveernes Begyndelse, § 192, 1. HRT 1873. 241: Beslutning fattet, men Udførelsesmaade ikke bestemt før Fødslen, § 192, 2. HRT 1898. 356 (UfR 815): Ved Barnets Fødsel om Aftenen ikke nænnet at udføre den tidligere fattede Beslutning om at ombringe det, men den følgende Dags Formiddag, efter at have passet sin Gerning, udført den oprindelige Beslutning, § 186 (jfr. § 46, da Dødens Foraarsagelse ved Tilt.s Handling ikke var godtgjort); jfr. HRT 1895. 40 (UfR 539) anf. ved § 190 Ia. HRT 1889. 350 (UfR 1116) anf. ved § 186 III.

III. Spørgsmaal om Fuldbyrkelse. HRT 1895. 250 (UfR 894): Overrasket af Fødslen besluttet at ombringe Barnet og derfor straks efter Fødslen kastet det i en Latrintønde, § 192, 1 jfr. § 46, da kun en Abort forelaa, men Tilt. ikke kunde gaa ud fra, at Fosteret manglede Levedygtighed. HRT 1878. 773: § 192, 1 jfr. § 46, da det var usikkert, om Barnet ikke havde mistet Livet ved at falde til Jorden, inden Tilt. kvalte det; jfr. ogsaa HRT 1889. 575 anf. under I, HRT 1898. 356 (UfR 815) anf. under II, HRT 1889. 350 (UfR 1116) anf. ved § 186 III, samt HRT 1873. 241: Straks efter Fødslen skjult Barnet, antagende, at det vilde dø ved at henligge uden Hjælp, medens Døden i Virkeligheden hidførtes ved en anden Per-

sons mellemkommende Handling. § 192, 2 jfr. § 46 (Drabsforsæt fattet, men ikke bestemt i Hens. til Udførelsesmaaden før Fødslen).

IV. Meddelagtighed. HRT 1889. 276 (UfR 693): Et dødfødt Barns hemmelig fødende Moder, som med den Person, der havde besvangret hende, havde aftalt at føde hemmelig og ombringe Barnet, anset efter § 192, 2 jfr. § 53, 2. St., 1. Pkt., Mandspersonen efter § 190 jfr. § 52, 2. HRT 1884. 410 (UfR 1885. 24): En Moder, der havde overtalt sin Datter til straks efter Fødslen at dræbe Barnet, og som havde overværet saavel Fødslen som Drabshandlingen, anset efter § 190 (jfr. HRT 1886. 178, UfR 924 anf. ved § 190 III). — HRT 1889. 350 (UfR 1116) anf. ved § 186 III.

§ 193.

Et frugtsommeligt Fruentimmer, der forsætlig fordriver sit Foster eller dræber det i Moders Liv¹⁾, anses med Strafarbejde indtil 8 Aar.

Samme Straf er anvendelig paa den, som med Moderens Samtykke i saadan Hensigt anvender Midler paa hende med den anførte Virkning.

Sker det uden hendes Vidende og Vilje, anses Gerningsmanden med Strafarbejde fra 4 indtil 16 Aar og under særdeles skærpene Omstændigheder paa Livstid.

¹⁾ Mot. 235. — Fr. 4. Dec. 1672 § 22; Fr. 30. Nov. 1714 §§ 10 og 11 jfr. 13; Instr. Nr. 129, 25. Nov. 1896 § 11; Ligsynslov Nr. 46, 4. Maj 1875 § 2 jfr. JMBkg. Nr. 125, 15. Dec. 1875 § 3.

I. Forsæt, Spørgsmaal om Fuldbyrkelse. HRT 1873. 371: Frif. (for Meddelagtighed), da Tilt. ikke havde anset de paag. Midler for fosterfordrivende. HRT 1887. 592 (UfR 1888. 363): En for Meddelagtighed i Fosterfordrivelse Tilt. (§ 39) ikke antaget i Gerningens Øjeblik at have været sig bevidst at tilraade en strafbar Handling, Frif. — HRT 1869. 292 (jfr. UfR 309): Forsøgsstraf, idet Fosteret sandsynligvis alt var dødt. HRT 1875. 449: Forsøgsstraf, idet der trods Tilt.s Forklaring om stedfunden Abort savnedes Sikkerhed for den antagne Frugtsommelighed. HRT 1868. 81 (UfR 605), 1885. 272 [282], 1895. 413: Frugtsommelighed ikke godtgjort, § 193 jfr. § 46. HRT 1876. 115, 1877. 35, 1887. 592 (UfR 1888. 363): Utjenlige Midler, § 193 jfr. § 46. HRT 1879. 13 (UfR 704): Gift Kone i fosterfordrivende Hensigt indtaget et ellers som styrkende anvendt Middel og derefter for tidlig født et ikke levedygtigt Foster, § 193 jfr. § 46; jfr. ogsaa HRT 1885. 272 [280].

II. Meddelagtighed etc. HRT 1873. 307: § 193 jfr. § 52, 2 (uden Citat af § 49). HRT 1868. 118: § 193 smh. dels med § 46,

dels med §§ 48 og 49, samt med § 52; jfr. ogsaa HRT 1871. 515. HRT 1876. 115: Skaffet (utjenlige) Midler, § 193 jfr. §§ 46 og 47. HRT 1875. 449: Givet Anvisning paa fosterfordrivende Midler, som derefter indtoges og medførte Moderens Død, § 193 jfr. §§ 48 og 49. HRT 1893. 467 (UfR 1152): Jordemoder, der havde dels anstiftet, dels hjulpet til Fosterfordrivelse eller Forsøg herpaa, under Forkastelse af hendes Forklaring om i et enkelt Tilfælde at have anset Fosteret for dødt anset i det hele efter § 193, 2 jfr. til Dels § 46 (KrimR § 193, 1 jfr. dels §§ 47 og 49 dels § 52, 2, § 193, 2 jfr. § 46, § 193, 3 jfr. § 46); § 39 anvendt paa Gr. af alkoholisk Sløvsind. HRT 1885. 272: Fosterfordrivelse i stort Omfang, § 193, 2 jfr. til Dels § 46; — efter Aftale søgt Hjælp til Fordrivelse af Kærestens Foster, bragt hende sammen med vedk. og betalt dennes Vederlag, § 193 jfr. 47. 1 [S. 277 jfr. UfR 1013]; — besørget Breve, vidende, at de gik ud paa at foranledige Fosterfordrivelsesforsøg, og tilstedet Sammenkomster i dette Øjemed i sin Lejlighed, § 193 jfr. dels § 48, dels § 49 [S. 280]; — vidende om sin Hustrus Fosterfordrivelse deltaget i det derved vundne Udbytte, § 193 jfr. § 55; efter Opfordring leveret et (utjenligt) Afkog som fosterfordrivende og iøvrigt givet Anvisning paa en Fosterfordriverske, § 193 jfr. dels § 46 dels § 48 [S. 282]. Kbh. ORD i UfR 1889. 516: Spurgt sin besvangrede Kæreste, om hun ikke kunde tage noget ind for at komme sig, § 193 jfr. § 52, 3.

§ 194.

Naar et udenfor Ægteskab¹⁾ besvangret Fruentimmer føder i Dølgemaal²⁾, og Barnet derefter findes at være dødt³⁾, uden at det kan oplyses, at Døden er indtraadt før Fødselen, straffes hun, forsaavidt hendes Forhold iøvrigt ikke medfører højere Straf⁴⁾, med Forbedringshusarbejde eller under formildende Omstændigheder med Fængsel, dog ikke under 4 Maaneders simpelt Fængsel.

¹⁾ Mot. 238. ²⁾ Mot. 236 og 238. ³⁾ Mot. 236 f. ⁴⁾ Jfr. § 192, § 197.

Jordemoderinstr. Nr. 129, 25. Nov. 1896 § 11 jfr. § 16.

HRT 1888. 444: Frif., idet Tilt.s Forklaring om ikke at have vidst sig frugtsommelig og ved Fødslen at have været uvidende om, hvad der virkelig passerede, efter hendes Adfærd samt hele Uvidenhed og Naivetet ikke kunde forkastes. — HRT 1871. 408: En efter Aftale med Barnefaderen hemmelig fødende dømt efter § 194, da Barnet, der ikke havde aanded efter Fødslen, mulig kun havde

været skindødt og kunde være kaldt til Live ved hensigtsmæssige Midler; den assisterende Barnefader dømt efter § 194 jfr. § 47. HRT 1890. 33: Hemmelig fødende, ladet Barnet, der ikke gav Livstegn fra sig, ligge under Dynen og, da Tilt. antog det dødt, gemt og senere opbrændt det, § 194. HRT 1882. 77: Hemmelig fødende, Barnet levedygtigt og fuldbaaret, men sandsynligvis død ved Behandlingen under Fødslens, § 194; den ved Fødslens tilstedeværende Plejefader frif. efter sin Forklaring om Uvidenhed om, at en Fødsel foregik. HRT 1895. 587: Mulighed for, at det antagelig ved Fødslens skindøde Barn kunde have været kaldt til Live ved hensigtsmæssige Midler; § 194 anvendt, da Tilt., skønt det $\frac{1}{2}$ Time før Fødslens var gaaet op for hende, at hun skulde føde, havde undladt at tilkalde Hjælp og senere nægtet at have født. HRT 1898. 108: Gift Kone, besvangret udenfor Ægteskab, dømt efter § 194 (hemmeligholdt Svangerskab, tænkt sig Muligheden af nærførestaaende Fødsel og, da Barnet ikke ved Fødslens gav Livstegn fra sig, besluttet at skjule Fødslens og ladet det ligge under Dynen til senere Bortskaffelse).

HRT 1893. 777 (UFR 1894. 332): Mod Benægtelse anset overbevist om at have født et Barn, der, da det ikke kunde findes, maatte antages at være dødt, uden at Dødens Indtræden før Fødslens var oplyst, § 194. HRT 1896. 343: Antaget, at Identiteten af det fundne Barnelig med det af Tilt. fødte Barn var godtgjort, og at det fundne Barn i alt Fald havde nærmet sig Fuldbaarenhed, saa at en egentlig Fødsel (modsat en Abort som af Tilt. forklaret) var foregaaet, § 194. — HRT 1885. 1 (UFR 594): § 194, da Drabsforsæt ikke antoges (anf. ved § 192 I). HRT 1871. 505 (UFR 1872. 15) og 1894. 913 (UFR 1895. 381) anf. ved § 197; jfr. HRT 1895. 443 (UFR 1137) anf. ved § 195. — Afgrænsning overfor § 195, se iøvrigt Domme anf. ved § 195.

§ 195.

Viser noget udenfor Ægteskab¹⁾ besvangret Fruentimmer ellers²⁾ uforsvarlig Omgang ved sin Barnefødsel³⁾, og Barnet derefter findes at være dødt⁴⁾, uden at det kan oplyses, at Døden er indtraadt før Fødslens, straffes hun med Forbedringshusarbejde indtil 2 Aar eller under formildende Omstændigheder med Fængsel, dog ikke under 2 Maaneders simpelt Fængsel.

¹⁾ Mot. 238. ²⁾ Jfr. § 194; Mot. 236. ³⁾ Mot. 238. ⁴⁾ Mot. 237. Jordemoderinstr. Nr. 129, 25. Nov. 1896 § 11 jfr. § 16.

HRT 1895. 390 (UFR 1117): Et levende født Barn død af Mangel paa fornøden Omhu og Pleje straks efter Fødslens; § 195 anvendt, idet Moderen, der ved Fødslens Begyndelse henfaldt i en halvt ubevidst passiv Tilstand, forinden havde indset, at Fødslens

var nær forestaaende, og dog undladt at tilkalde Hjælp; jfr. HRT 1895. 447: Frif. i et Tilfælde, hvor Fødslen kom uventet om Natten, og hvor Barnet maatte antages dødt, forinden Tilt. efter en Døs kom til sig selv og kunde have tilkaldt Hjælp. HRT 1890. 460 (UFR 1891. 35): Frif. paa Gr. af Uvidenhed om Barnets Behov (anf. ved § 192 I).

HRT 1888. 453 (UFR 1889. 76): Overrasket af Fødslen ikke tilkaldt Hjælp og bortskaffet det efter Tilt.s Mening dødfødte Barn (der ikke kunde findes), ikke oplyst, at Døden var indtraadt før Fødslen, § 195. HRT 1886. 779 (UFR 1887. 610): Overrasket af Fødslen født i Enrum og bortskaffet Fosteret; § 195, idet Fosteret selv efter Tilt.s Forklaring om Fødselstiden kunde have været levende og levedygtigt (Barnet ikke fundet). HRT 1892. 277 (UFR 846): § 195, idet den Mulighed ikke var udelukket, at Barnet, der ikke havde aandet, kunde være kaldt til Live ved hensigtsmæssige Midler; ligeledes HRT 1898. 226 (UFR 554). HRT 1881. 476: § 195, da Barnet, der ikke kunde findes, og om hvilket paalidelig Oplysning iøvrigt ikke kunde faas, kunde være Frugten af et Samleje, foregaaet for saa lang Tid siden, at der var Mulighed for, at Barnet kunde været levende og haft Leveevne.

HRT 1866. 651: Uforsvarlig Omgang ved ikke at søge den Hjælp, der kunde faas, og Fordølgelse af den stedfundne Fødsel; § 195, idet tilstrækkeligt Bevis for forsætlig hemmelig Fødsel ikke forelaa. HRT 1877. 63: Ikke § 194, men § 195, efter Tilt.s Forkl. om at være overrasket af Fødslen. HRT 1882. 719: OR § 194 jfr. § 46 og § 195 (Tilt. antaget hindret i tilsigtet hemmelig Fødsel ved Medtilt.s Tilstedekomst, men uforsvarlig Omgang i det hele udvist), HR derimod alene § 195, for Medtilt. jfr. § 47, 2. — HRT 1895. 443 (UFR 1137): Lagt det levende fødte Barn fra sig i det fri, § 195 (ikke § 197), Forkastelse af Tilt.s Forklaring om ikke at have været sig Uforsvarligheden ved sin Omgang med Barnefødslen bevidst; jfr. herved HRT 1871. 505 (UFR 1872. 15) og 1894. 913 (UFR 1895. 381) anf. ved § 197. — HRT 1901. 405 (UFR 881): Under H. t. Sagens mangelfulde Oplysning ikke § 192, men § 195 anvendt. HRT 1902. 97 anf. ved § 192 I.

§ 196.

Den, som dræber en anden efter dennes bestemte Begæring, straffes med Forbedringshusarbejde eller under særdeles formildende Omstændigheder med Fængsel, dog ikke under 3 Maaneders simpelt Fængsel.

Hjælper nogen en anden til at begaa Selvmord, straffes han med Fængsel.

L. Nr. 46, 4. Maj 1875 § 2. — JMSkr. Nr. 106, 10. Juni 1887 ang. Ansvar for Hypnotisering med Samtykke i Henh. til Lovgivningens Grundsætninger (Strfl. § 196) om Betingelserne for et saadant Samtykkes Betydning; jfr. JMCirk. Nr. 141, 29. Juni 1889.

HRT 1880. 231 (UfR 947): Anal. af §§ 196 og 197 anvendt paa to Tilt., der for at skille en i høj Grad fordrunken Person ved Livet havde dels forsynet ham med, dels direkte indgivet ham Brændevin; jfr. HRT 1868. 46 (UfR 477) anf. ved § 186 II. — HRT 1866. 529 anf. ved § 190 II.

§ 197.

Den, som udsætter et spædt Barn¹⁾ eller forlader en under hans Varetægt staaende Person i hjælpeløs Tilstand²⁾, straffes med Forbedringshusarbejde eller under formildende Omstændigheder, navnlig hvis Gerningen ikke har medført Fare for den paagældendes Liv eller Helbred, med Fængsel, ikke under 2 Maaneders simpelt Fængsel. Har Handlingen medført det udsatte Barns eller den forladte Persons Død eller en betydelig Legemsbeskadigelse (§ 204), uden at dette dog har været tilsigtet, kan Straffen stige til Tugthusarbejde i 12 Aar.

¹⁾ Mot. 240; D. L. 6—6—10, Pl. 20. Sept. 1709 (jfr. Strfl. §§ 308 og 309). ²⁾ Mot. 241.

Jfr. Isl. Strfl. §§ 198 og 199. — Strfl. § 199 jfr. Fr. 4. Aug. 1819 § 2. Tyendelov 10. Maj 1854 § 36 jfr. § 31. Ligsynslov Nr. 2, 2. Jan. 1871 § 1 jfr. § 7.

HRT 1871. 505 (UfR 1872. 15): En Tilt., der hemmelig havde kastet det af hende i Dølgemaal fødte, levende Barn fra sig for at undgaa Opdagelse, anset efter § 197; smlgn hermed HRT 1895. 443 (UfR 1137), der anvendte § 195 (anf. ved § 195). HRT 1894. 913 (UfR 1895. 381): Henlagt sit nyfødte Barn i et aflaaet Klædeskab med ikke underbunden Navlestræng og forladt Ejendommen for 5—6 Timer, § 197, 1. KPRD i UfR 1890. 1125: Midt paa Dagen henlagt sit spæde Barn paa en befærdet Trappegang og forladt det i den Tanke, at det hurtigt vilde blive fundet, hvilket skete, § 197.

Vib. ORD i UfR 1889. 848: Gennem flere Dage og uden stadigt Tilsyn indespærret en til Husstanden hørende sindssyg Kone i et i Fæstalden indrettet primitivt Rum, § 197 (ikke tillige § 211, da Indespærring alene havde fundet Sted for at hindre hende i at anrette Skade). Kbh. ORD i UfR 1890. 770: I Mørke ved Vintertid ført en stærkt beruset

Mand ud i en Mose og forladt ham efter at have tilegnet sig hans Overfrakke, alene Straf for Ran. HRT 1874. 309 (UfR 1875. 31): Forsætlig unddraget sin sindssyge Hustru fornøden Hjælp under hendes Barselfærd, Anal. af § 197 anvendt; jfr. ligeledes HRT 1888. 609 (UfR 1889. 148): Tilt.s af ham besvangrede Husbestyrerinde; samt HRT 1901. 405 (UfR 881), hvor tillige Tilt.s Hustru frifandtes efter § 56. HRT 1880. 231 (UfR 947) anf. ved § 196; HRT 1875. 361 anf. ved § 202 III.

§ 198.

Den, som ved Uagtsomhed bliver Aarsag til en andens Død, straffes, forsaavidt Handlingen ikke efter sin Beskaffenhed medfører større Straf¹⁾, med Fængsel, dog ikke under 14 Dages simpelt Fængsel, eller med Bøder, ikke under 20 Rd. Under særdeles skærpene Omstændigheder kan Forbedringshusarbejde indtil 2 Aar anvendes.

¹⁾ Jfr. §§ 188, 189, 194, 195, 197, 2, 208, 244, 280 i Slutn. jfr. 282, 2, 286, 287, 288, 289, 290. Jfr. ogsaa §§ 125 og 143, jfr. § 144, og §§ 98—100.

JMBkg. Nr. 26, 8. Mts 1892 § 4: Læge til Stede ved Tandlæges Anvendelse af universel Bedøvelse. JMSkr. Nr. 93, 13. Maj 1879 ang. Dødsfald under Lægebehandling med kunstig Bedøvelse.

I. Pligtigt Tilsyn etc. forsømt. HRT 1873. 291 (UfR 1042): En Plejemoder, der havde bevirket Barnets Død ved under dets Sygdom at lade det mangle Lægehjælp og tilbørlig Pleje, dømt efter § 198; ligesaa Barnets Moder, der efter Aftale med førstnævnte undlod at tilkalde Lægehjælp; jfr. ogsaa HRT 1878. 221 (UfR 937). Vib. ORD i UfR 1869. 845: Selv om et Barns Død var fremkaldt ved Anvendelse af et Merkurialmiddel, Frif., da Tilt.s Opfattelse af Midlet som ufarligt var bestyrket af det foreliggende. HRT 1869. 541 (UfR 1870. 129): Sat et til Tilt.s Tilsyn betroet Barn op i Vinduskarmen, hvorfra det styrtede ud og slog sig ihjel; Frif. efter de nærmere Omstændigheder. HRT 1880. 645 (UfR 1881. 439): Døden foraarsaget ved Nedstyrning fra et Bygningsstillads; Murerformanden, der havde forsømt at paase dets forsvarlige Sættning, dømt efter § 198; en medtilt. Svend frif., da det ikke var paavist, at Fejlen skyldtes ham, og han ikke skulde kontrollere den anden Svends Arbejde. HRT 1899. 63 (UfR: 549): Lokomotivfører foraarsaget Jærnbanculykke ved mangelfuldt Udkig, § 198 (se Ref. ved § 143). — HRT 1901. 431 (UfR 894) Frif., da der savnedes fuldkommen Vished om det paasejlede Skibs

Synkning og Mandskabets Drukning, derimod Sølov § 306 jfr. § 293 anvendt.

Kbh. ORD i Ufr 1878. 693: Læge ved Fejltagelse paa en Recept ordineret Morfinsaft i Stedet for Kermessaft til syge Børn; Frif. (med Paalæg af Aktionsomkostninger), da det ikke var godtgjort, at den udviste Uagtsomhed var Aarsag til Børnenes Død. KPRD i Ufr 1896. 1134: En Farmaceut, der havde ekspederet en Recept om Morfinsaft (til Indgivelse) som Morfinopløsning (til Indsprøjtning), ved hvis Indgivelse Patientten døde, dømt efter § 198, skønt han havde anvendt den for saadanne Vædsker befalede særlige Form af Flaske og paaklæbet denne den særlige Etikette »Til Indsprøjtning«.

II. Foraarsagelse under den afdødes Medvirken. HRT 1872. 37 (Ufr 428): Givet en 16aarig Dreng $\frac{1}{2}$ Pot Brændevin at drikke, hvorved Døden paaførtes, § 198; en ved Nydelsen af den sidste Del tilstedekommen Person, der mod given Ordre havde tilstedet Drikkeriets Tilendbringelse, anset som medskyldig. HRT 1881. 317 (Ufr 895): En Tilt., der ved at vædde med en anden om, at denne skulde drikke 50 Bittersnapse i 50 Minutter, havde foranlediget ham til at drikke saa meget, at Døden bevirkedes, dømt efter § 198; ligeledes den medtill. Købmand, der havde skænket Snapsene. HRT 1898. 498 (Ufr 1899. 59): Af Kaadhed bevæget en beruset Person til at drikke af en Flaske med »Skraasauce« og derved bevirket hans Død, § 198.

III. Andre Tilfælde. Kbh. ORD i Ufr 1891. 619: Paa Jagt skudt et Barn i den Tro, at den mørke Genstand, Tilt. hørte rasle i Skovkanten, var et Dyr, § 198; jfr. ogsaa HRT 1869. 392. Kbh. ORD i Ufr 1889. 781: Paa Jagt ramt en Kamerat ved at skyde efter et Dyr i samme Retning som denne; Frif., da det ikke var godtgjort, at Tilt. var Aarsag til Døden, der skyldtes Stivkrampe hidrørende fra en i Saaret snarest samtidig med Kuglen indtrængt Urenhed; jfr. HRT 1898. 395 (Ufr 889) anf. ved § 188 II.

HRT 1887. 631 (Ufr 1888. 378): Ved grov Uforsigtighed forvoldt Overkørsel med Død til Følge, § 198; jfr. HRT 1892. 562 (Ufr 1277): Frif., Dreng kommen løbende ud paa Gaden. HRT 1899. 559 (Ufr 1900. 249): En Tilt., der havde været paa det rene med, at han paa Gr. af Synssvækkelse var uskikket til Kusk paa befærdede Steder, anset efter § 198 for ved Paakørsel paa befærter Gade at have tilføjet en Døden medførende Læsion.

HRT 1876. 182 (Ufr 772): En Tilt., der ved forsætlig at støde til sin Mand, der gik med en tændt Lampe, havde bevirket, at denne gik itu, hvorved der tilføjedes ham Døden bevirkende Brandsaar, frif. efter Handlingens Beskaffenhed i Forbindelse med det om Tilt.s mentale Tilstand oplyste. — HRT 1869. 789 (Ufr 1870. 540): Under Vold kastet en anden omkuld,

saa at han ved at falde mod en Spand paadrog sig en Døden medførende Læsion af Ryggen, §§ 198 og 203. Smlgn hermed KPRD i UFR 1896. 1139: § 203 alene; HRT 1883. 704 (UFR 1884. 202): Forsætlig Vold medført større Skade end tilsigtet, § 203 anvendt i Stedet for § 207.

Jfr. iøvrigt HRT 1900. 167 (UFR 526) anf. ved § 98 II; HRT 1876. 371 (UFR 1877. 162) anf. ved § 99; HRT 1891. 164 (UFR 695) anf. ved § 125; HRT 1889. 350 (UFR 1116) anf. ved § 186 III; HRT 1867. 268 (UFR 851) anf. ved § 188 I; HRT 1898. 8 anf. ved § 203 VI; KPRD i UFR 1884. 53 anf. ved § 286; samt Domme anf. ved § 207.

§ 199.

Undlader nogen at komme den, som er stedt i Livsfare, til Hjælp, naar det var ham muligt uden Fare for Liv eller Helbred, straffes han, hvis den anden omkommer, med Fængsel eller Bøder. Samme Straf rammer den, der ikke sørger for de efter Omstændighederne mulige Redningsmidlers Anvendelse paa hængte, druknede eller paa anden Maade tilsyneladende omkomne¹⁾.

¹⁾ Mot. 243. — Jfr. § 197 og § 109, 2 og 3. — Pl. 4. Aug. 1819 §§ 1—3 (jfr. § 4, oph. ved Strfl. § 309) jfr. Kanc. Skr. 8. Okt. 1836 og JMSkr. Nr. 437, 29. Dec. 1871; Helligdagslov Nr. 57, 7. Apr. 1876 § 1 i Slutn., Ligsynslov Nr. 2, 2. Jan. 1871 § 1 jfr. § 7, L. Nr. 46, 4. Maj 1875 § 2. Jordemoderinstr. Nr. 129, 25. Nov. 1896 §§ 7, 8 og 11. — Søl. Nr. 56, 1. Apr. 1892 § 223 jfr. §§ 294 og 310; Strandingslov Nr. 103, 10. Apr. 1895 § 3 jfr. §§ 2 og 22. — L. 16. Febr. 1866 (Behandling som off. Politisag).

Kbh. ORD i UFR 1871. 468: Hverken selv søgt eller villet modtage Tilbud om Lægehjælp til Tilt.s af et Vaadeskud ramte, senere døde Plejebarn, § 199 (Dissens). Kbh. ORD i UFR 1880. 996: Barber undladt straks at efterkomme Opfordring om at yde Hjælp til en Person i Livsfare, § 199. HRT 1885. 491: Undladt at komme en af en Medtilt. i Tilt.s Paasyn efter forudgaaende Vold fra begge Tilt.s Side overbordkastet Skibskamerat til Hjælp, § 199 (og § 203. Tiltalen lød paa Vold og Delagtighed i Drab). Kbh. ORD i UFR 1891. 915: Undladt at bringe Hjælp til et dertil aabenbart trængende, samme Nat død Medlem af Husstanden, § 199 (jfr. § 51 for to kvindelige Tilt., der ved deres Frygt for at være alene havde bidraget til at afholde Mændene fra deres Pligt). — HRT 1898. 356 (UFR 815): § 199 anvendt paa en Tilt., der havde indfundet sig i en af ham besvangret Piges Kammer for under Piges Fraværelse

at se, om en Fødsel var foregaaet, og som, efter at have fundet et nylig født Barn, der forekom ham dødt, i Sengen under Dynen, atter var gaaet uden at foretage noget for at hjælpe Barnet. — HRT 1879. 488 (UFR 1880. 107): Ladet en haardtsaaret Kamerat henligge uden Hjælp under aaben Himmel en Vinternat, idet de Tilt. vel antog, men ikke med Sikkerhed kunde vide, at han var død, § 199, 2. — HRT 1869. 21: Frif. tillagt en Tilt., der, da han fandt sin Hustru hængt, vel havde taget Løkken af Halsen, løftet hende ned og lagt hende paa Gulvet holdende hende i sine Arme, men iøvrigt i et Kvarter intet foretaget for at bringe hende til Live. — HRT 1869. 374 (UFR 1078) anf. ved § 109.

ATTENDE KAPITEL.

Om Vold paa Person og Legemsbeskadigelser.

Jfr. § 301. — §§ 82, 83, 85, 87, 88, 92, 94, 96, 98—100 jfr. 102, 103, 104, 108, 111—113 jfr. 115, 125 jfr. 144, 157, 168 jfr. 176, 243, 244. — Sprængstoflov Nr. 74. 7. Apr. 1899 § 10. — Sølov Nr. 56, 1. Apr. 1892 §§ 289 og 304. Skolean. 29. Juli 1814 for Kbst. § 39 jfr. Bilag A § 27, for Landet § 32 jfr. Bilag A § 27. Skolefr. for Kbh. 20. Mts 1844 § 30 jfr. Bilag B § 20. Pl. 31. Aug. 1813 §§ 8, 10, 11. Strfl. f. Krm. §§ 100, 108, 115, 116 jfr. 118 og 123, 125, 126, 131 jfr. 132 og 133, 141, 142, 144 jfr. 145, 146, 150, 152, 153, 156, 163, 183, 189, 192. — Tyendelov 10 Maj 1854 §§ 26, 31, 36, 41, 4, 43, 1. — JMSkr. Nr. 106, 10. Juni 1887 ang. Ansvar efter Strfl. Kap. XVIII og XX for Hypnotisering uden (gyldigt) Samtykke (jfr. Ref. ved § 196), samt JMCirk. Nr. 141, 29. Juni 1889. — JMSkr. Nr. 50, 18. Febr. 1884: Distriktslægen Krav paa Betaling for en efter Forhørsdommerens Begæring foretagen Undersøgelse til Konstatering af Beskaffenheden af de ved en Voldshandling tilføjede Saar. — JMSkr. Nr. 15, 14. Jan. 1884 og Nr. 100, 8. Maj 1884 om, hvorvidt Æresoprejsning er fornøden.

§ 200.

Den, som overfalder¹⁾ en anden med Hug og Slag eller anden personlig Vold uden dog at tilføje ham Saar eller anden Skade²⁾, bliver, naar den fornærmede under en af ham anlagt Sag³⁾ derpaa gør Paastand, at straffe med Bøder, dog at efter Omstændighederne Straf af Fængsel kan anvendes, navnlig naar Volden har været overlagt⁴⁾.

Lov Nr. 80, 11. Maj 1897 indeholdende nogle Bestemmelser om Vold mod sagesløs Person:

§ 1. Vold mod sagesløs Person, det er en saadan, som ikke har foretaget noget, der kunde give rimelig Anledning til Voldsgerningen, skal, selv om den ikke har medført Saar eller anden Skade (almindelig borgerlig Straffelovs § 200), være Genstand for offentlig Paatale, naar den har medført Forstyrrelse af den offentlige Fred eller været forbunden med Overtrædelse af Politiforskrifter eller med Indtrængen i den overfaldnes Bolig, paa hans Grund eller paa andet Sted for hans lovlige Virksomhed eller med Vægning ved at forlade samme.

Sagen bliver i disse Tilfælde at behandle som offentlig Politisag, hvis videre Forfølgning dog bortfalder, naar den fornærmede begærer det.

§ 2. Udøver nogen under de i § 1 nævnte Omstændigheder Vold, der ikke medfører Saar eller anden Skade, mod sagesløs Person, kan han, naar hans Handling vidner om Tilbøjelighed til raat og voldsom Fremfærd, og han tidligere er straffet for Vold⁵⁾ med højere Straf end Bøde, anses med Straf af Tvangsarbejde indtil 6 Maaneder i Stedet for med Bøde eller Fængsel. Ved Bestemmelsen af Tvangsarbejdets Varighed bliver der at tage særligt Hensyn til, om Volden har været udøvet af flere i Forening.

De om offentlige Politisagers Afgørelse uden Dom gældende Regler finde ikke Anvendelse i Sager om Vold af den i denne Paragraf nævnte Art.

¹⁾ Jfr. §§ 205 og 206, 1. ²⁾ Mot. 246. §§ 201 og 202. ³⁾ Pl. 20 Okt. 1819. ⁴⁾ Jfr. §§ 190 og 203, 2. Pkt. ⁵⁾ Anvendelse mHt tidligere Straf for Voldtægt eller efter § 100, se KRRD i UfR 1901. 919 og 925 (i sidstnævnte Tilfælde begaaet for det 18. Aar).

I. Grænsen overfor § 203. a) *I subjektiv Henseende*, se Domme anf. ved § 203 I. b) *I objektiv Henseende*. HRT 1867. 60 (UfR 355): § 203 anvendt under H. t. de tilføjede (ubetydelige) Læsioners Mængde og den udøvede Mishandlings hele Beskaffenhed. HRT 1876. 256: »Skaller«, Næsen opsvulmet, nogle Dages Sengeleje, § 203. HRT 1890. 408: Slag henover Ansigtet med en Flaske, simpel Kontusion med Blodudtrædning uden Læsion af vigtigere Organer, § 203. Derimod § 200 anvendt: KPRD i UfR 1883. 1164: Slag i Ansigtet, hvorved Næseblødning bevirkedes; HRT 1897. 818 (UfR 1898. 265): Bule, Hudafskrabninger og Svullenhed i Ansigtet (Sagen behandlet som off. Politisag i Medfør af L. 11. Maj 1897; ligesaa de to følgende Domme); HRT 1900. 27: Blødende Saar paa Overlæben, lægt paa faa Dage; jfr. ogsaa HRT 1900. 290. Vib. ORD i UfR 1898. 403: Et med knyttet Haand tilføjet Slag i Øjet, der blev blaat og underløbet med Blod, ikke henført under § 203; da heller ikke L. 11. Maj 1897 anvendelig, Frif. under off. Justitsag. Vib. ORD i UfR

1898. 739: Afvisning fra Politiretten, da Skade paa Helbred var tilføjet; ligeledes Kbh. ORD i UfR 1899. 390: smlgn hermed KPRD i UfR 1892. 1191. Jfr. iøvrigt Domme anf. ved § 202 II.

II. HRT 1880. 323 (UfR 1881. 81): En Købmand, der paa en Valgdag i sin Butik, hvor den skriftlige Afstemning foregik, havde taget en fredsforstyrrende Person i Kraven og uden egentlig Modstand ført ham ud, frif., da han ikke ved at tilstede Valghandlingens Foretagelse i sin Butik kunde antages at have opgivet sin Ret til at holde Orden i den. Vib. ORD i UfR 1887. 392: En Husbond ikke funden strafbar efter § 200, fordi han havde tildelt sit (ikke Hustugt undergivne) Tyende et Ørenfigen i Anledn. af dets i fremmedes Overværelse udviste, uartige og genstridige Opførsel. Vib. ORD i UfR 1889. 1061: Frif., da Betingelserne og Grænserne for berettiget Skoletugt ikke var overskredne; jfr. Vib. ORD i UfR 1889. 203, derimod Kbh. ORD i UfR 1898. 572: Afvisning, da Spørgsm. om Embedsforseelse. — HRT 1898. 415 (UfR 900): § 185 og § 200. jfr. L. 11. Maj 1897 § 1 (anf. ved § 176 I). -- Jfr. iøvrigt til Dels Domme anf. ved § 210.

§ 201.

Øves saadan Vold imod Slægtninge i opstigende Linie¹⁾, straffes den skyldige med Fængsel, ikke under 4 Maaneders simpelt Fængsel, eller med Forbedringshusarbejde indtil 2 Aar.

¹⁾ Jfr. § 191; Mot. 233.

Jfr. § 304. — L. Nr. 80, 11. Maj 1897 § 3 (anf. ved § 203). — JMSkr. Nr. 23, 22. Jan. 1875 (anf. ved § 203 N. 5).

HRT 1868. 212: Hyppig Vold mod Moder, § 201 jfr. § 203. Moderens Ønske om Fritagelse for Straf uden Betydning. HRT 1878. 648: Vold mod Forældre (betydlig Svulst om Øjnene, Udflydning af Blod fra det ene Øre), § 201. HRT 1881. 679 (UfR 1882. 465): § 201 jfr. til Dels § 203 (jfr. Ref. ved § 304). HRT 1882. 482 (UfR 1883. 109) anf. ved § 38 III a.

§ 202.

Den, som mishandler¹⁾ sin Ægtefælle, med hvem han lever i Samliv, bliver, om Mishandlingen end ikke efterlader Saar eller anden Skade, at straffe med Fængsel eller under skærpene Omstændigheder med Forbedringshusarbejde indtil 2 Aar.

Paa samme Maade straffes den, der mishandler sine egne eller andres til hans Omsorg betroede Børn.

¹⁾ Mot. 248.

L. Nr. 80, 11. Maj 1897 § 3 (anf. ved § 203). — L. om Tilsyn med Plejebørn Nr. 43, 1. Mts 1895. Skolcan. 29. Juli 1814 for Kbst. § 39 jfr. Bilag A §§ 25 og 27, for Landet § 32 jfr. Bilag A §§ 25 og 27; Lærlingelov Nr. 39, 30. Mts 1889 § 9 jfr. § 19. Polvedt. for Kbh. Nr. 125, 22. Juni 1883 §§ 92 og 94 jfr. 19, L. Nr. 21, 4. Febr. 1871 § 14, 2.

I. § 202, 1ste St. HRT 1878. 297: § 202 anvendt bl. a. for Affyring af et mod Hustruen rettet, men ikke skarpladt Gevær. HRT 1877. 503: Ved en enkelt Lejlighed slaaet Hustruen med en Kæp og revet hende i Haaret. § 202. HRT 1894. 76 (UFR 407): Tildelt sin Hustru nogle (lettere) Piskeslag, efter de dermed forbundne Omst. og deres gensidige Forhold § 202 ikke anvendt. HRT 1877. 420; § 202 uden H. t., at Hustruen selv havde bidraget til det slette Forhold mellem Ægtefællerne. — HRT 1878. 321: Hustruens Begæring om Fritagelse for Straf uden Betydning; Bevis antaget ført, skønt Hustruen af nævnte Grund havde vægret sig ved at beedige sin Forklaring. Vib. ORD i UFR 1877. 1045: En Tilt., der i Henh. til § 45, 2 ikke kunde straffes for et Drabsforsøg overfor Hustruen, anset efter § 202 for den derunder udøvede Mishandling (Tiltalen lød kun paa Forsøg paa Drab).

HRT 1878. 198 (UFR 924): Forsaavidt angik Mishandlinger for mere end 10 Aar tilbage, JM's Resolution i Henh. til § 70 erhvervet efter ORD's Afsigelse; jfr. HRT 1893. 251 (UFR 797): Undladelse af at indhente saadan Resolution ikke til Hinder for ved Bedømmelsen at tage Hensyn ogsaa til den Del af Tilt.s Forhold, der laa over 10 Aar tilbage i Tiden.

Se iøvrigt HRT 1882. 482 (UFR 1883. 109) anf. ved § 38 III a; HRT 1890. 319 (UFR 897) anf. ved § 183; HRT 1876. 205 (UFR 1150) anf. ved § 191.

II. Forholdet til § 203. HRT 1876. 267 (UFR 1877. 114): § 202 anvendt, men ved Straffens Bestemmelse tillige taget Hensyn til § 203; ligeledes HRT 1887. 179 (UFR 913), 1893. 251 (UFR 797) og 1898. 26. HRT 1878. 141: § 202, smh. med § 203; HRT 1898. 166: § 202, til Dels smh. med § 203 (blødende Saar, Hustruens Helbred efterhaanden nedbrudt som Følge af Mishandlingerne). HRT 1878. 321, 1901. 413: § 202 jfr. § 203; HRT 1880. 308: § 202 jfr. til Dels § 203 (og § 39, stærk Beruselse). HRT 1880. 169: § 203 jfr. § 202 (Knivstik i Underlivet, nægtet Lægehjælp og jaget ud af Huset).

III. § 202, 2det St. HRT 1876. 9 (UFR 645): Haard og voldelig Behandling samt graverende Forsømmelse af Stedbørn, § 202, 2 (Erklæring fra Børnenes Fader om Sagens Hævelse uden Betydning). HRT 1875. 361: Mishandling af og Forsømmelse af at skaffe Lægehjælp til et sygt Barn, der afgik ved Døden, § 202, 2 (OR havde hermed smh. Anal. af § 197); HRT 1900. 48: Mishandling af Pleje-

barn bl. a. ved ikke at søge Lægehjælp for Benbrud, § 202, 2; jfr. HRT 1873. 291 (Ufr 1042): §§ 198 og 202, 2 (Ref. ved § 198 I).

HRT 1877. 677 (Ufr 1878. 413): Oftere som Revselse slaaet et Plejebarn med et Ris, paa det blotte Legem, saa at Blodet piblede frem, § 202, 2 (OR havde frif.). HRT 1884. 137 (Ufr 722): Frif., da strafbar Overskridelse af Revselsesret (Haandværksmester overfor Lærling) ikke antoges at foreligge: ligeledes HRT 1901. 639; jfr. ogsaa HRT 1894. 141 (Ufr 650): Tjenestedreng. Vib. ORD i Ufr 1890. 382: Ved at revse sin 11aarige Søn med Stok kommen til at tilføje ham en Læsion af Øjet; Frif., da Tilt. kun havde villet udøve sin Revselsesret og dennes Grænser ikke var overskredne. HRT 1889. 404 (Ufr 1133): En Tilt., der havde holdt et 12aarigt Barn fast, medens dets Plejefader tildelte det en alvorlig Revselse, ikke anset meddelagtig i § 202, da det, selv om Revselsesretten var overskredet, ikke kunde antages, at Tilt. havde maattet indse dette; derimod § 203 anvendt for, da Barnet bed Tilt. i Fingrene, at have givet det et Slag paa Øret, som medførte en lettere Hjærnerystelse.

HRT 1886. 178 (Ufr 924) anf. ved § 58. HRT 1887. 322 (Ufr 1888. 11) anf. ved § 204.

§ 203¹⁾.

Tilføjer nogen en anden Saar eller Skade paa Helbred, som dog ikke er af saa stor Betydenhed som den nedenfor i § 204 ommeldte, straffes han med Fængsel eller under skærpene Omstændigheder med Strafarbejde, der i de i §§ 201 og 202 omhandlede Tilfælde²⁾ endog kan stige indtil 4 Aar. Er Voldshandlingen ikke udøvet med Overlæg³⁾, kan Straffen dog under iøvrigt formildende Omstændigheder nedsættes til Bøder, ikke under 20 Rd.

I de her omhandlede Tilfælde kan ifølge den fornærmedes Begæring⁴⁾ Tiltale bortfalde, naar ingen betydelig Skade er sket⁵⁾.

Lov Nr. 80, 11. Maj 1897 indeholdende nogle Bestemmelser om Vold mod sagesløs Person § 3: Udøves Vold, der falder ind under almindelig borgerlig Straffelovs §§ 201—203, mod sagesløs Person, kan ligeledes Straf af Tvangsarbejde indtil 6 Maaneder anvendes paa den skyldige, naar Straffen ellers vilde blive Fængsel eller Bøder. Herved blive de i § 2⁶⁾ indeholdte nærmere Regler at iagttage.

¹⁾ Mot. 221 ff. Rigsdagstid. 18⁶⁴/₆₅ Tillæg B Sp. 321 f. ²⁾ Jfr. Domme anf. ved § 201 og § 202 II. ³⁾ Jfr. §§ 190 og 200 i Slutn. ⁴⁾ JMSkr. Nr. 163, 25. Apr. 1901: Begæringen om Bortfald af Tiltale

kan ikke knyttes til Betingelser. ⁵⁾ Mot. 249. JMSkr. Nr. 23, 22. Jan. 1875: Amtet beføjet til at lade Tiltale bortfalde paa den fornærmedes Begæring (Vold overfor Fader). JMSkr. 21. Mts 1868: Amtet kan approbere, at Sagen under den i § 203, sidste St., angivne Betingelse afgøres ved Forlig mellem Parterne, selv om Forliget gaar ud paa, at Fornærmeren skal erlægge en Bøde. ⁶⁾ Anf. ved § 200 (med N. 5).

I. Forsæt. HRT 1885. 335 (UfR 1133), 1885. 499 (UfR 1886. 93), 1888. 171 (UfR 991), 1888. 505 (UfR 1889. 100). 1891. 191 (UfR 711), 1897. 293 (UfR 787): § 203 anvendt, hvor Skade var tilføjet ved en uden Skadehensigt udøvet Voldshandling; jfr. HRT 1874. 387 og 1883. 704 (UfR 1884. 202): Samme Resultat, hvor under de nævnte Omstændigheder Skade af den i § 204 nævnte Art var tilføjet. Jfr. endvidere HRT 1889. 404 (UfR 1133) anf. ved § 202 II, samt HRT 1880. 507 (UfR 1881. 156): § 203 jfr. § 52 uden H. t., at den efter Tilt.s Opfordring udøvede Vold var større end af ham tilsigtet. HRT 1889. 401 (UfR 1132): Af Kaadhed affyret en med Hagl ladet Luftbøsse mod en Dreng i den Hensigt at ramme ham, Saar tilføjet mod Tilt. Hensigt, § 203. HRT 1885. 212 (UfR 989): Skudt paa en anden med Bevidsthed om, at Bøssen var ladet med Hagl, men uden Forsæt til Skade paa Liv eller Helbred, § 203. HRT 1892. 564 (UfR 1277): For at skræmme nogle Karle, med hvem Tilt. havde været i Klammeri, i Mørke kastet en Økse i den Retning, hvor deres Stemmer høretes, og derved saaret en af dem; § 203 anvendt, da Tilt. maatte være sig bevidst, at der var den største Sandsynlighed for at ramme, og Voldshandlingen derfor maatte betragtes som forsættelig. HRT 1883. 223 (UfR 882): Krybskytte for at skræmme forfølgende Skovarbejder affyret en Ladning Hagl i den Retning, hvor Tilt. vidste, at Forfølgeren omtrent befandt sig; § 203 anvendt, da han ramtes, uden H. t. at Tilt. ikke vilde have tænkt sig Mulighed af at ramme. — Kbh. ORD i UfR 1882. 846: Beskadigelse tilføjet ved af Kaadhed at helde en for uskedelig antagen Gift i en sovendes Mund, § 203.

II. Grænsen overfor § 200, se Domme anf. ved § 200 I b.

III. Grænsen overfor § 204, se Domme anf. ved § 204.

IV. Forholdet til § 188, se Domme anf. ved § 188 II.

V. Spørgsmaal om Nødværge m. m. Se i det hele Domme anf. ved § 40, samt til Dels Domme anf. ved § 205 og § 206. Endvidere HRT 1877. 44 (UfR 805): En Tilt., der under Slagsmaal med sin 16aarige Tjenestdreng, af hvem han blev angrebet i Anledn. af en tildelt Revselse, havde tilføjet ham nogle mindre Læsioner, ikke funden strafskyldig, selv om Tilt., efter at Drengens Angreb var afværget, var vedblevet at slaa ham. HRT 1880. 636 (UfR 1881. 431): Under Slagsmaal tilføjet hinanden gensidige Læsioner, § 203 (OR frif. efter § 40).

VI. Forsøg og Meddelagtighed. HRT 1866. 393, 1869. 90: Uden Virkning indgivet Stoffer for at paaføre vedk. et Ildebefindende, § 203 jfr. § 46. HRT 1875. 627 (UFR 1876. 456) anf. ved § 188 II. — HRT 1897. 414 (UFR 989): Begge Deltagerne i et Angreb ansvarlige for de Læsioner, hvis Henførelse til en enkelts Voldshandlinger ikke kunde oplyses; jfr. ogsaa HRT 1890. 138 (UFR 576): Angreb i Fællesskab uden foregaaende Aftale, hver især Ansvar for den hele Skade; ligeledes HRT 1885. 377 (UFR 1141), 1886. 355 (UFR 1887. 111); jfr. ogsaa HRT 1882. 211 (UFR 713) anf. ved § 100. — HRT 1874. 11: Ledsaget de øvrige Tilt. ved Overfaldet og forbleven til Stede paa Gerningsstedet, § 203 jfr. § 47. HRT 1892. 106 (UFR 759): Rakt den ene Deltager i et Slagsmaal en Stok med Blyklump og opfordret ham til at slaa med den, hvad vedk. derpaa gjorde, § 203 jfr. § 47 (OR § 48); jfr. HRT 1896. 473: Opfordret til Overfald ved at række Medtilt. et Vaaben og puffet til ham for at faa ham til at slaa løs, § 203 jfr. § 52. HRT 1898. 8: En vestind. Tilt., der under et Slagsmaal havde rakt en Medtilt. en ham af denne ved Slagsmaalets Begyndelse overgivet Kniv, hvormed hin derpaa stak sin Modstander ihjel, anset efter Fr. 4. Okt. 1833 § 29, 2 (grov Ugatsomhed) i Henh. til sin Forklaring om ikke at have tilsigtet dens Brug mod Modstanderen. HRT 1880. 507 (UFR 1881. 156) anf. under I.

VII. Forholdet til Tyendelovens § 26. HRT 1893. 183 (UFR 763): Saaret Husbond ved Slag i Ansigtet; under off. Sag Straf efter § 203 jfr. Tyendel. § 26 (under Maksimum efter Tyendel. § 26); ligeledes HRT 1896. 659 (UFR 1897. 76): Tjenestekarl angrebet og saaret Gaardens Forvalter, der under Husbondens Fraværelse havde at befale over Folkene. HRT 1896. 242 (UFR 754): Alene § 203 anvendt (Tilt. bortvist inden Voldshandlingen).

VIII. HRT 1900. 372: § 203 jfr. L. 11. Maj 1897 § 3; jfr. HRT 1901. 174 (UFR 506): L. 11. Maj 1897 ikke bragt til Anvendelse i Henh. til Tilt.s Forklaring om at have troet sig forhaanet af overfaldne; HRT 1901. 378: Paa Værtshus efter Skænderi overfaldet den anden, der »knurrede« ad Tilt., § 203 jfr. L. 11. Maj 1897 § 3. KPRD i UFR 1901. 919 og 925 (anf. ved § 200 N. 5). — Sø- og HdlsRD i UFR 1900. 829: § 203 jfr. Sølov § 304. HRT 1891. 164 (UFR 695), 1892. 444 (UFR 1230), 1897. 467 (UFR 1100) anf. ved § 125. HRT 1877. 138 (UFR 852): §§ 203 og 211 (anf. ved § 211); ligeledes Domme anf. ved § 210; forsk. Domme anf. ved §§ 38 og 39; HRT 1877. 358 (UFR 1202) anf. ved § 2. — HRT 1897. 6 (UFR 425): Bevis mod Tilt. ført ved 1 Vidnes Forklaring i Foren. med Beskaffenheden af Læsionerne, Aldersforskellen og Tilt.s øvrige Forhold. — HRT 1885. 166 (UFR 683): Et for Politiretten indgaaet, men af Amtet ikke senere approberet Forlig, i Henh. til hvilket Tilt. havde erlagt den vedtagne Bøde og skadelidte gjort Eksekution for Erstatningen, ifølge § 203 i Slutn. ikke fundet til Hinder for Aktions Anlæggelse.

§ 204.

Lemlæster nogen en anden, berøver ham Synet eller Hørelsen eller tilføjer ham saadan Skade, at Haand, Fod, Øje eller andet Lem af lige Vigtighed bliver ubrugbart, eller at hans Sjæls- eller Legemskræfter iøvrigt blive saaledes svækkede, at han er uskikket til at udføre sine Kaldspligter eller det daglige Livs Sysler enten for bestandig eller for en længere ubestemt Tid, anses den skyldige, naar han enten har villet saadan Skade eller dog har maattet forudse den som en rimelig eller ikke usandsynlig Følge af Gerningen¹⁾, med Strafarbejde indtil 12 Aar.

¹⁾ Jfr. § 188.

Mot. 250 ff. §§ 205 og 206, 2. Strfl. f. Krm. § 150. JMSkr. Nr. 100, 8. Maj 1884: Æresoprejsning mHt en Dom efter § 204 anset overflødig.

I. Objektiv Grænse. HRT 1871. 422 (UfR 1010): Ribben knækket og Brystet beskadiget, Mindelser i nogle Aar, men næppe videre Forringelse af Arbejdsdygtighed, § 203. HRT 1880. 281 (UfR 974): Finger stiv for bestandig og kun i meget indskrænket Grad brugelig til Arbejde, § 203. HRT 1897. 4: Varigt Lyskebrok med Indskrænkning af Arbejdsevnen, § 203. HRT 1883. 704 (UfR 1884. 202): Hofte ud af Led, aldrig fuld Brug af Benet; om nogenlunde Brug vilde opnaas, kunde først senere vise sig; § 203 (formentlig af subj. Grunde). HRT 1897. 6 (UfR 425): Brud af Mellemlaarsben, Forringelse af Synet, § 203. HRT 1879. 522 (UfR 1880. 278): Synet paa det ene Øje beskadiget for bestandig, ligesaa smertefuld Nevralgi i Panden, § 203. HRT 1900. 22 (UfR 450): Læsion af det ene Øje, saa at det ikke kunde bruges til nogetsomhelst Arbejde, § 203 (jfr. Ref. ved § 40 II). HRT 1879. 230 (UfR 990): Mistet Synsevnen paa det ene Øje i hvert Fald for ubestemt længere Tid, § 204; jfr. ogsaa Forudsætn. i HRT 1886. 410 (UfR 1887. 141). HRT 1882. 211 (UfR 713): Læsionen medført et alvorligt Indgreb i Hjærnen, særlig og rimeligvis for bestandig paa Høreevnen, utjenstdygtig (Politibetjent), § 204. HRT 1900. 159: Knivstik trængt ind til Hjernevævet, gentagne Operationer nødvendiggjorte, Genvindelse af tidligere Førlighed ikke udelukket, om end ikke sandsynlig, § 204. HRT 1887. 4 (UfR 823): Kugle trængt ind i Brystkassen, uvist, om den mulig senere kunde fjærnes eller indkapsles eller hidføre Sygdom i Lungen med Døden til Følge, § 204. HRT 1889. 14 (UfR 601): Indsnøring af en Drengs Kønsorganer (under Drengens Medvirken) for at gøre ham avleudygtig, § 204 (jfr. § 46, se Ref. ved

§ 36). Jfr. iøvrigt Domme anf. ved § 205 og § 207, samt HRT 1878. 604 (UfR 1879. 140) anf. ved § 206.

II. Subjektivt. HRT 1886. 410 (UfR 1887. 141): § 203, da saa betydelig Beskadigelse (Tab af Øje) hverken var tilsigtet eller havde maattet forudses som rimelig eller ikke usandsynlig Følge af Gerningen (Slag i Ansigtet med knyttet Haands Bagside). HRT 1895. 337 (UfR 952): § 203 ifølge samme Betragtning (kastet en Fork efter en Dreng og ramt Øjet, hvis Synsevne ganske tabtes); jfr. ogsaa HRT 1896. 477. HRT 1883. 704 (UfR 1884. 202) anf. under I. HRT 1881. 48 (UfR 617): Berøvet Synet paa begge Øjne ved at kaste Svovlsyre i Ansigtet; § 204, da Tilt. havde indset, at saadan Skade kunde blive en Følge af Gerningen og ikke af Hensyn hertil vilde opgive den. HRT 1888. 620 (UfR 1889. 150): Kastet Saltsyre efter sin fraskilte Hustrus Ansigt for at berøve hende Synet, § 204 jfr. § 46. — HRT 1887. 322 (UfR 1888. 11): Et Barns Forældre, der uden at skride ind havde overværet, at en Kvaksalver holdt Barnets Fodder i flere Timer i kogende eller dog meget varmt Vand, saa at Amputation af begge Fodder blev nødvendig, anset arbitrært efter Lovgivningens Analogi (vestind. Sag). — Jfr. iøvrigt Domme anf. ved § 188, samt Vib. ORD i UfR 1896. 496 anf. ved § 207.

§ 205.

Er en Voldsgerning af den i § 204 ommeldte Beskaffenhed udøvet i en ved Mishandling eller grov Fornærmelse mod Voldsmanden eller hans nærmeste af den overfaldne fremkaldt oprørt Sindsstemning¹⁾, kan Straffen under iøvrigt formildende Omstændigheder ned sættes til Fængsel, dog ikke under 3 Maaneders simpelt Fængsel.

¹⁾ Jfr. §§ 187 og 189. — Mot. 219 f.

HRT 1879. 230 (UfR 990): § 205 anvendt paa en Tilt., der oprørt over at sigtes for Tyv af en Person, hvem hun i Forvejen havde udskældt, havde slaaet en Rude itu, saa at et Skaar for ind i vedk.s Øje og berøvede det Synsevnen. HRT 1886. 360: § 204 jfr. § 205 anvendt paa en Tilt., der udæsket og slaaet af en anden havde tilføjet denne et Slag i Ansigtet, som medførte Tab af Synet paa det ene Øje, idet Spidsen af en Pibe, Tilt. holdt i Haanden, trængte ind i Øjet. HRR 1882. 25 (UfR 622): Efter under Skænderi at være slaaet af en anden, med Skaaret af en Overkop tildelt vedk. et Slag i Ansigtet med Tab af Øje til Følge. § 205 (mHt Erstatnings-spørgsm. se Ref. ved § 301). — HRT 1881. 491 (UfR 1882. 114): En Tilt., der, efter i sit eget Hus ubeføjet at være slaaet af en anden, med en Økse havde tilføjet denne et Saar i Hovedet, anset

efter § 203 (UR jfr. §§ 205 og 206); jfr. ogsaa HRT 1878. 642: § 203 (OR jfr. § 205). — Jfr. iøvrigt Domme anf. ved § 187 og § 189, samt HRT 1882. 319 (UfR 775) anf. ved § 191.

§ 206.

Have to eller flere Personer tilføjet hinanden Hug, Slag eller anden Vold, der gaar ind under § 200, og Sag i den Anledning finder Sted¹⁾, kan Strafansvaret for den ene eller begge Parter efter Omstændighederne bortfalde²⁾.

Tilføjes de i § 204 omhandlede Beskadigelser under Slagsmaal, kan Straffen nedsættes under iøvrigt formildende Omstændigheder endog til 2 Maaneders simpelt Fængsel.

¹⁾ Kanc. Skr. 1. Juni 1816: Ansvar for Slagsmaal og Klammeri i Hus uden Forstyrrelse af off. Sikkerhed bør ikke gøres gældende, medmindre Politiets Assistance er fordret. ²⁾ Jfr. § 219.

HRT 1872. 119 (UfR 585): § 206, 2, da Beskadigelsen (Tab af Øje) maatte antages tilføjet under et af skadelidte foranlediget og paabegyndt Slagsmaal. HRT 1868. 370 (UfR 1045): En Tilt., der, efter at være overmandet af en anden, med hvem han prøvede Kræfter, havde slaæet et Øje ud paa ham med en Sten, dømt efter § 204 (OR jfr. § 206). HRT 1878. 604 (UfR 1879. 140): En Tilt., der, udæsket og slaæet af en anden, med en Flaske og et Flaskeskaar havde bibragt ham en farlig, men dog senere helbredet Læsion i Hovedet, dømt efter § 203 (OR havde ved Straffens Bestemmelse taget Hensyn til »Grundsætningen i § 206«); jfr. ogsaa HRT 1881. 491 (UfR 1882. 114) anf. ved § 205; HRT 1901. 26 (UfR 404): Ved Best. af Straffen efter § 203 taget Hensyn til Grundsætningen i § 206 (OR § 203 jfr. § 40, 2). — KPRD i UfR 1886. 1231 og 1892. 1191 anf. ved § 219.

§ 207.

Den, som ved Uagtsomhed bliver Aarsag til, at en Legemsbeskadigelse af den i § 204 omhandlede Art tilføjes en anden¹⁾, straffes med Fængsel eller Bøder.

¹⁾ Jfr. §§ 197 2, 211, 290. — Strfl. f. Krm. § 163.

HRT 1869. 429: Bekendt med Arbejdets Farlighed og advaret derimod underhakked en Mergelgrav, betydelig Legemsbeskadigelse paaført en anden ved dens Sammenstyrning, § 207. HRT 1893. 283 (UfR 806): Ved uagtsom Kørsel tilføjet Benbrud, der forhindrede Udførelse af tidligere Gerning, § 207 (jfr. Ref. ved § 300 I). Vib. ORD i UfR 1896. 496: En Murerlærling, der generet under sit

Arbejde af en Dreng havde kastet Kalkmortel efter ham, sigtende efter hele Legemet, anset efter § 207, da Øjet ramtes og Synsevnen mistedes. HRT 1897. 295: Ved at skyde i Retning af en Jagtkamerat ramt dennes Øje, hvis Synsevne gik tabt, § 207. Kbh. ORD i UfR 1892. 693: Skytteforeningsmedlem mod de ham bekendte Skytte-regler, hvis Overholdelse han skulde paase, ladet Geværet inde i Skydehuset og derved, idet Skudet gik af, paaført en anden en Læsion, der nødvendiggjorde Amputation af Benet, § 207. Vib. ORD i UfR 1899. 941: Uforsigtige Bevægelser med ladet Bøsse; ved at Skudet gik af, beskadiget en nærstaaende Persons Kønsedele, saa at Avledygtighed og Evne til kønslige Funktioner tabtes, § 207.

HRT 1876. 78: Frif., da Tilt. vel havde udvist nogen Uforsigtighed ved Behandlingen af den ladte Bosse, men den saarede dog selv nærmest var Aarsag til, at Skudet gik af. HRT 1894. 127 (UfR 641): Frif., da Tilt. vel havde holdt og behandlet Bøssen uforsigtigt, men Aarsagsforholdet ikke var godtgjort, idet Skudet gik af, idet en anden uforudset slog til Kolben. Kbh. ORD i UfR 1874. 436: Provvisor paa et Apotek ved grov Uagtsomhed blandet en stærk Gift i en af ham efter Recept tilberedt Medicin: Frif., da ingen Skade efter § 204 var bevirket; heller ikke § 290, 3 anvendelig.

Jfr. iøvrigt Domme anf. ved § 198 og § 204, endvidere ved § 203 I, særlig HRT 1874. 387 og 1883. 704 (UfR 1884. 202): Vib. OR § 207, HR § 203.

NITTEDE KAPITEL.

Om Duel.

§ 208.

Den, som duellerer, straffes med simpelt Fængsel. Hvis nogen i Duel dræber en anden, eller tilføjer ham betydelige Legemsbeskadigelser (§ 204), er Straffen mindst 3 Maaneders Fængsel. Var det mellem Parterne vedtaget, at Kampen skulde fortsættes, indtil den enes Død indtraadte, kan Straffen stige indtil 5 Aars Statsfængsel.

Har nogen under Duellen ved forsætlig Overtrædelse af Vedtægt eller Aftale foraarsaget den andens Død eller tilføjet ham en Legemsbeskadigelse, bliver den efter Tilfældets Beskaffenhed almindelig foreskrevne Straf at anvende.

Mot. 255. Kgl. Res. 9. Okt. 1816 ang. Udfordring til Duel fra fremmedes Side. Strfl. f. Krm. § 119.

HRT 1869. 520 (UfR 1110): Skriftlig (forgæves) udfordret en anden til Duel og sikret sig Sekundanter, § 208 jfr. § 45. HRT 1870. 585 (UfR 1871. 147): To Tilt. for den af den ene efter Aftale paa begges Vegne overfor en Folketingsmand i Gangen udenfor Folketingssalen i Anledning af hans Udtalelser under Mødet fremsatte (forgæves) Udfordring til Duel anset efter § 208 jfr. § 46 (den anden Tilt. tillige jfr. § 54); se iøvrigt Ref. af denne Dom ved § 95, § 98 III og § 112.

§ 209.

Sekundanter straffes med simpelt Fængsel, ikke under 2 Maaneder, naar de have været vidende om, at Duellen skulde fortsættes, indtil den enes Død indtraadte, og dog ikke modsat sig Udførelsen af en saadan Overenskomst, eller de forsætlig overtræde de Pligter, der ifølge Vedtægt eller Aftale paahvile dem.

TYVENDE KAPITEL.

Om Krænkelse af andres Frihed.

Jfr. §§ 82, 83, 85, 87, 89 og 90 jfr. 93 og 94, 91, 95, 96, 98—100 jfr. 102, 103, 104, 108, 111—113 jfr. 115, 124—128 jfr. 144, 157, 168—172 jfr. 176, 183, 243—245. — Søl. Nr. 56, 1. Apr. 1892 §§ 101, 107, 108 jfr. §§ 47, 289 jfr. 310, 303, 305. — JMSkr. Nr. 106, 10. Juni 1887 ang. Strafbarhed af Hypnotisering uden (gyldigt) Samtykke (jfr. Ref. ved Kap. 18, Overskriften, og § 196).

§ 210.

Den, som ved Vold eller Trusel om Vold¹⁾ tvinger en anden til at gøre, taale eller undlade noget, straffes, forsaavidt hans Forhold ikke efter sin Beskaffenhed medfører højere Straf, med Bøder eller Fængsel eller under skærpnde Omstændigheder med Forbedringshusarbejde indtil 1 Aar.

¹⁾ Mot. 256.

Jfr. § 212. — § 299.

I. Strejkesager. HRT 1872. 320 (UfR 916): Slaet og stødt til en anden for at tvinge ham til at deltage i en Arbejdsnedlæggelse, hvad paag. derefter gjorde, § 210. HRT 1900. 610 (UfR 1901. 162): Trusler og Vold mod Arbejdere, der arbejdede under en Strejke,

for at skræmme dem til at gøre fælles Sag med de strejkende, § 210 jfr. § 46; jfr. ogsaa HRT 1897. 61, 248, 319, 424, 1898. 373 (§ 210, jfr. § 46, og § 203). — HRT 1892. 792 (UfR 1893. 423): For at fortrædige nogle formentlige »Skruebrækkere« væltet sig ind paa dem og truet dem med Prygl; § 210 jfr. § 46, da Tilt. havde indset, at hans Optræden egnede sig til at afskrække dem fra at arbejde. HRT 1872. 466 (UfR 1873. 204): Under en Arbejdsnedlæggelse i Følge med flere under truende Optræden affordret en Skomagermesters Hustru Oplysning om de hos hendes Mand arbejdende Svende, § 210 jfr. § 46 (KrimR havde under Henvi- sn. til § 212 anset Strafansvar for dette Forhold udelukket, da Konen havde frafaldet Tiltale). HRT 1873. 281 (UfR 1034): I Følge med flere ved truende Optræden søgt at fremtvinge Lønningsforhøjelse eller, naar dette mislykkedes, Arbejdsnedlæggelse, § 210 jfr. § 46. Vib. ORD i UfR 1890. 956: Strejkende Murersvend truet Mesteren (der havde sendt Bud efter Gendarmer til Beskyttelse af en arbejdende Svend) med nok at skulle træffe ham en Aftenstund, § 210 jfr. § 46. HRT 1901. 100: Frif., da en under Paavirkning til Arbejdsnedlæggelse fremkommen Ytring ikke kunde opfattes som Trusel om personlig Overlast mod vedk.; jfr. ogsaa HRT 1901. 104. HRT 1896. 779: Vold mod Personer, der havde arbejdet under en (bilagt) Strejke, § 203.

II. Andre Anvendelser af § 210. HRT 1872. 295 (UfR 907): Krybskytte ved Trusel om at skyde tvunget en Skovfoged til at opgive Forfølgelsen, § 210 (smlgn HRT 1881. 432 (UfR 1882. 81) anf. ved § 98 IV): jfr. ogsaa HRT 1898. 625. HRT 1876. 303 (UfR 1877. 125): Forsøgt ved Vold at drive to Arbejdere fra deres Arbejde. § 210 jfr. § 46. HRT 1891. 25 (UfR 634): Ved Vold og Trusel herom tvunget sin Husvært til at udstede en i Forvejen aftalt Huslejekvittering og derpaa ved Trusel om yderligere Overlast formaaet ham til i Stedet at tilbagelevere de modtagne Penge, § 210 (Tiltalen lød paa Røveri); jfr. ogsaa HRT 1896. 34 (UfR 641) anf. ved § 243 II. KPRD i UfR 1894. 1271: I Anledn. af Nægtelse af Tilbagebetaling af et formentlig for meget erlagt Beløb, i et Brev (uden Udførelses-hensigt) truet med, hvis Beløbet ikke straks indbetaltes til en velgørende Stiftelse, at overfalde paag. med en Hundepisk og gøre ham latterlig, § 210 jfr. § 46. HRT 1897. 151 (UfR 582): § 210, for nogles Vedk. jfr. § 47, 2, anvendt paa nogle Tilt., der havde trængt sig ind i en Lejlighed og forlangt, at dens Beboer skulde forlade den, holdt vedk. fast for at faa Nøglerne og øvet Vold mod hende, da hun vilde tilkalde Hjælp, samt sluttelig sat hendes Tøj udenfor paa Trappen, hvorefter hun forlod Lejligheden. KPRD i UfR 1890. 1100: Under natligt Indbrud klemte en Pige i Armen for at faa hende til at tie og hjælpe Tilt. ud, hvilket sidste hun dog ikke gjorde, § 210. HRT 1890. 732 (UfR 1891. 417): Ved Vold tvunget et Fruentimmer til at

følge med Tilt. til hans Logis, § 210. Kbh. ORD i UfR 1877. 1009: En Tilt., der, efter at have modtaget de af overfaldne tilbudte Penge, havde forlangt og modtaget Tilsagn om flere Penge, forsaavidt anset efter § 210.

III. Forholdet til andre Straffebestemmelser. HRT 1876. 39 (UfR 663) anf. ved § 169; HRT 1894. 711 (UfR 1895. 93), 1897. 476 (UfR 1111), 1898. 115, 1900. 362 (UfR 871), 1901. 293 (UfR 816), 1901. 667 (UfR 1902 B 94) anf. ved § 168 II. — HRT 1875. 204 (UfR 668), 1883. 223 (UfR 882): Alene § 210 anvendt i Tilfælde, hvor der tillige kunde være Spørgsm. om § 203; derimod HRT 1898. 373: § 210, jfr. § 46, og § 203. — Kbh. ORD i UfR 1877. 734: Nogle Funktionærer ved et Selskab, der havde taget Fiskeredskaberne fra en Person, som de traf kommende fra at have fisket i et Selskabet formentlig tilhørende Vandareal, anset efter § 116 (ikke § 210). — HRT 1894. 49 (UfR 393) anf. ved § 113. Vib. ORD i UfR 1889. 1046 anf. ved § 236. Kbh. ORD i UfR 1873. 383 anf. ved § 211. Jfr. iøvrigt Domme anf. ved § 243 II og § 245.

§ 211.

Den, som uberettiget¹⁾ binder eller indespærrer nogen eller paa anden Maade betager ham hans personlige Frihed, straffes med Fængsel eller under skærpene Omstændigheder med Forbedringshusarbejde indtil 2 Aar. Har Handlingen medført længere Tids Frihedsberøvelse eller haft skadelig Indflydelse paa den fornærmedes Sjæls- eller Legemstilstand, eller er²⁾ nogen bortført til fremmede Lande, hensat paa et afsondret Sted, hvorfra han ikke ved egen Hjælp kan komme bort, eller bleven undergivet uberettigede Personers Magt, kan en højere Grad af Strafarbejde anvendes, og Straffen under særdeles skærpene Omstændigheder endog stige til Tugthusarbejde indtil 12 Aar.

¹⁾ Mot. 257. ²⁾ Mot. 259.

Jfr. §§ 212 og 213.

HRT 1877. 138 (UfR 852): Bundet og derefter mishandlet en Pige samt straks derefter løst hende, § 203 og § 211. Kbh. ORD i UfR 1873. 283: En Tilt., der, efter at en Person var gaaet ind i en Kirke, havde lukket ham inde i denne og først efter $\frac{3}{4}$ Times Forløb lukket ham ud efter herfor at have modtaget de af Personen tilbudte Penge, ikke anset skyldig efter § 211; da derhos Straffen i intet Tilf. kunde overstige simp. Fgs. og den forurettede ikke havde begæret Tiltale, Tilt. frif. i Medfør af § 212. — HRT 1895.

476 (UFR 1896. 25) anf. ved § 171. Vib. ORD i UFR 1889. 848 anf. ved § 197. HRT 1890. 732 (UFR 1891. 417) anf. ved § 210 II.

§ 212.

Offentlig Paatale finder i de i § 210 og § 211 1ste Stykke omhandlede Tilfælde ikkun Sted, naar den skyldiges Forhold antages at egne sig til større Straf end Bøder eller simpelt Fængsel. Er offentlig Sag anlagt, og Domstolene ikke finde, at den skyldiges Forhold egner sig til højere Straf, bliver Straf kun at anvende, naar den forurettede begærer den Tiltalte dømt.

HRT 1872. 466 (UFR 1873. 204) anf. ved § 210 I. Kbh. ORD i UFR 1873. 383 anf. ved § 211.

§ 213.

Hvis nogen ved List eller Magt unddrager¹⁾ Forældre eller andre rette vedkommende²⁾ et Barn under 15 Aar, straffes han med Fængsel, ikke under 2 Maaneders simpelt Fængsel, eller under skærpene Omstændigheder, navnlig naar det er sket i egennyttigt eller usædeligt Øjemed³⁾, med Strafarbejde indtil 8 Aar.

¹⁾ Mot. 261. ²⁾ Jfr. D. L. 3—18—7 jfr. 3—17—38, 6—5—5 og 6 (jfr. Strfl. § 308), 3—17—16 til 18, Pl. 7. Aug. 1792, samt mHt det offentliges Adgang til at fratage Forældremagten D. L. 3—18—7, Skolean. 29. Juli 1814 f. Kbst. § 24, f. Landet § 17, Fattiglov Nr. 67, 9. Apr. 1891 § 40, Strfl. §§ 35 og 36 (jfr. Rigsdagstid. 19⁰⁰/₀₁ Tillæg A Sp. 3135). ³⁾ Mot. 260.

Kbh. ORD i UFR 1886. 1086: Ved List unddraget Forældrene et Barn og udgivet det for sit eget, § 213 (jfr. Ref. ved § 179). HRT 1894. 804 (UFR 1895. 309): En Fader, der to Gange havde sat sig i Besiddelse af sit af Øvrigheden andetsteds anbragte Barn, frif., da han, om end § 213 kunde anvendes paa et saadant Forhold, i det ene Tilf. havde handlet i god Tro ved at forlange Barnet udleveret, og i det andet Tilf. alene havde ladet Barnet følge med sig. — HRT 1879. 15 (UFR 706): En Sektererpræst, der overensstemmende med sit Trossamfunds Lære havde døbt en 14aarig Dreng mod Forældres Vilje, ikke anset strafbar.

§ 214.

Med Hensyn til Straffen for Negerhandel og Delagtighed i denne Forbrydelse forbliver det ved Straffeloven.

skrifterne i Fdg. af 3dje Juli 1835, sammenholdt med denne Lovs Kap. 2 §§ 11—16.

Jfr. Fr. 16. Mts 1792, Trakt. 26. Juli 1834. Bkg. Nr. 140. 8. Aug. 1885 Art. 9 og Nr. 108, 21. Juni 1892 (jfr. Rskr. 28. Juli 1847 og Aabent Brev 22. Sept. 1848).

ET OG TYVENDE KAPITEL.

Om Ærefornærmelser.

Mot. 263-264. — § 303. — §§ 82.³ og 1. 83.² og 3. 89, 90, 93, 94, 101, 156, 225—227. Fr. 21. Mts 1800 § 11.⁵ (§ 11.⁶ jfr. Strfl. § 309), Tyendelov 10. Maj 1854 §§ 26 jfr. 27. 41. 4. 43. 4. 59 i Slutn. Sølov Nr. 56, 1. Apr. 1892 §§ 44 og 77 jfr. 102. Strfl. f. Krm. §§ 120 jfr. 122 og 123, 125, 133 jfr. 134, 144 jfr. 145, (183). — Fr. 27. Sept. 1799 §§ 10 og 11 jfr. Pl. 4. Jan. 1800 (foran i Lovs. 1801) ang. Embedsmænds Pligt til ved Dom at fralægge sig ærerørige Beskyldninger. — Fr. 19. Maj 1741 § 9 (for Norge). — Angaaende Paatalen se § 223.

Almindelige Spørgsmaal vedr. Ærefornærmelser (§§ 215—217).

I. Juridiske Personer (i videre Forstand) etc. HRT 1889. 717 (UfR 1890. 115): Ærefornærmelser mod den danske Officersstand paatalte af Krigsministeren paa Standens Vegne. HRT 1900. 245 (UfR 573): Fornærmelig Udtalelse mod »Statsbanerne« paatalt af Generaldirektøren for disse paa Statsbanefunktionærernes Vegne: jfr. ogsaa HRT 1877. 395 (UfR 1878. 68): Politidirektøren beføjet til paa Politiets Vegne at paatale Fornærmelser mod Københavns Opdagelsespoliti, derimod ikke en Sigtelse mod en navngiven Politiebedsmand. — HRT 1893. 719 (UfR 1894. 309): Sigtelser mHt den paa en Arbejdsanstalt raadende Tilstand paatalte af Anstaltens Inspektør, ogsaa forsaavidt de vare rettede mod Anstaltens Opsynsmænd; jfr. ogsaa HRT 1891. 501 (UfR 1892. 118). HRT 1897. 268 (UfR 779): Sigtelser mod Sorø Akademis Elever i Almindelighed for usædeligt Forhold paatalte af Rektor paa Akademiets Vegne samt som Værge for Eleverne. — HRT 1880. 375 (UfR 1881. 111). 1886. 68 (UfR 861), 1887. 64 (UfR 869): Fornærmelser mod Ministeriet paatalte af Konseilspræsidenten paa Ministeriets Vegne. HRT 1886. 219 (UfR 950): Paatale af Justitsministeren mHt Udtalelser om Justitsadministrationen, der var fornærmelige for ham personlig og som Justitsadministrationens Chef.

HRT 1867. 588 (UfR 1868. 338): Frif., da Udtalelserne sigtede til et tidligere Sogneforstanderskab og det senere, for største Delen af

andre Medlemmer bestaaende S., der havde anlagt Sagen, savnede Paatalebeføjelse. — HRT 1871. 700 (UFR 1872. 372): Fornærmelser mod en fhv. Kommunalbestyrelse paatalte af dens Medlemmer. HRT 1876. 374, 379 (UFR 1877. 165, 171): Fornærmelser mod en Ret paatalte af enkelte Medlemmer af denne (jfr. vedr. samme Fornærmelser HRT 1872. 629 [UFR 1873. 454] anf. ved § 101). HRT 1881. 304 (UFR 891): Formentlige Ærefornærmelser mod en lokal Grundlovsforening og dens Ledere paatalte af Formanden i eget Navn, jfr. ogsaa HRT 1891. 381 (UFR 1892. 64) [et enkelt Medlem af vedk. Banks Direktion].

HRT 1894. 531 (UFR 1242): Sigtelser vedr. Arbejdsforholdene i et Aktieselskabs Fabrik paatalte af Selskabets Bestyrelse ved dennes Formand. HRT 1893. 454 (UFR 1147): Udtalelser ang. et Aktieselskabs Drift og Administration paatalte af det af Selskabets Repræsentantskab valgte Forretningsudvalg ved dets allerede ved Udtalelsernes Fremkomst fungerende Medlemmer. HRT 1888. 823 (UFR 1889. 370): Den ansvarhavende Redaktør beføjet til at paatale Sigtelser mod »det anonyme Konsortium, der skriver« Bladet, i hvert Fald forsaa vidt de vedrørte Bladets Indhold. — HStRD i UFR 1894. 503: Formanden for Danmarks Apotekerforening ikke beføjet til at paatale Fornærmelser mod de danske Apotekere.

II. Spørgsmaal om Ytringers ærefornærmende Karakter. *Frifindende Domme*: HRT 1892. 410 (UFR 1213): »Slagfærdighed« og »omrejsende Fjældebodstaler« om en som Taler paa fremmed Sted optrædende Folketingskandidat. Kbh. ORD i UFR 1878. 1158: »Politisk Vejrhane«. HStRD i UFR 1898. 784: »Altfor underfundig Taktik« om en Politiker. HStRD i UFR 1899. 398: Betegnelse af et andet Dagblad som »altid krybende og spytslikkende«. HStRD i UFR 1882. 1022: Drøj Betegnelse af Uskikkethed til Rigsdagsmand. HRT 1876. 480 (UFR 1877. 428): Taget sin Fornuft fangen under Partiets Lydighed, i politisk Hens. ikke at agte stort mere end »en brølende Træl og Undermaaler« (Citat af en imødegaaet Art.). HRT 1894. 857 (UFR 1895. 333): Mangelfuld Kvalifikation som Læge. Kbh. ORD i UFR 1894. 847: Medlemmer af Bestyrelsen for fattiges Kasse ikke Spor af Begreb om, hvad de havde paataget sig. HStRD i UFR 1894. 780: Paasagn om Købmands Betalingsstandsning. HStRD i UFR 1885. 543: Inhumant Sindelag mod sine Arbejdere (jfr. derimod HRT 1891. 154 (UFR 690) anf. ved § 217 I). HStRD i UFR 1900. 609: Betegnelse af et Forhold som Brutalitet under Sammenstilling med Arbejdsgivernes Forhold under den store Lock-out. HStRD i UFR 1884. 871: hensynsløs Optræden: UFR 1885. 333: ikke Gentleman. — HRT 1883. 741 (UFR 1884. 221): Frif., da Paasagnet om at have brudt et givet Løfte ikke gik ud paa, at dette var sket forsætlig. HRT 1880. 375 (UFR 1881.

111): »klart og utvetydigt Grundlovsbrud«; Frif., da heri ikke laa Sigtelse mod de paag. Ministre for at have handlet mod bedre Vidende (jfr. HRT 1887. 666 (UFR 1888. 398): Domf. under Fremhævelse af, at Artiklen maatte anses at indeholde Sigtelse for bevidst Grundlovsbrud). HRT 1872. 648 (UFR 1873. 466): »den største Usandhed«. HRT 1881. 304 (UFR 891): »Grundlovsbryderforening«. HRT 1888. 723 (UFR 1889. 370): Udtalelse om, at et Blads Udbytte ikke kom dets Ejere til gode: Frif., da heri ikke laa Sigtelse for uberettiget Anvendelse af Udbyttet. HRT 1891. 381 (UFR 1892. 64): Sammenstilling af et nyt Bankforetagende med nogle ældre lignende Selskaber, i hvilke der var begaaet forsk. Misligheder; Sigtelse for at være i Stand til saadanne ikke antagen. HRT 1895. 846 (UFR 1896. 413): En Læge, der, efter i et off. Skrift at være sigtet for at have afgivet bevidst urigtige Erklæringer ang. Forf.s Sindstilstand, paa Foresp. af en Bladref. havde udtalt, at Forf. var sindssyg og hans Skrift et Væv af sandt og usandt og bevislige Usandheder m. m., frif., da Udtalelserne kun gik ud paa overfor det off. fremsatte Angreb at hævde, at han vedblivende vedkendte sig sin tidligere Opfattelse.

Derimod Domfældelse: HRT 1885. 259 (UFR 1007): Krænkelse af militær Ære. HRT 1889. 717 (UFR 1890. 115): Officersstanden sigtet for Fejghed. HRT 1882. 894 (UFR 1883. 616): Rytterofficer sigtet for Dyrplageri. HRT 1882. 332 (UFR 780): Insinuation om uforsvarligt Forhold i Skolevirksomhed. HRT 1869. 281 (UFR 661): »Pjaltethed« og pligtstridigt Forhold ved som lauenborgsk Landdagsmand efter Fredspræliminarierne i 1864, men inden Freden, at udtale Ønsket om Lauenborgs Forening med Prøjsen. HRT 1880. 326 (UFR 1881. 84): Politiker sigtet for forargeligt Levned. HSTRD i UFR 1888. 519: uforskammet og uopdragen; UFR 1884. 855: i høj Grad ublu om en Regning. Vib. ORD i UFR 1885. 338: Vinkelskriver. HRT 1891. 477 (UFR 1892. 109): Gadedreng. — HRT 1874. 276 (UFR 1070): Ærefornærmelse antagen ved en Erklæring om, at en tidligere Udtalelse, hvorfor vedk. var dømt som Injuriant, var Sandhed. HRT 1894. 26 (UFR 378): Ærefornærmende Karakter ikke bortfalden ved, at den refererede Samtale var fingeret. HRT 1900. 245 (UFR 573): Strafbarheden af Udtrykket »Hvor gement« som Overskrift til en Bladart. ikke borttaget ved den ikke ærefornærmende Karakter af selve Arts Indhold.

Jfr. iøvrigt Domme anf. ved IV samt ved § 217 I og II.

III. Referater. HRT 1882. 95 (UFR 653): Indst. antagen ved den til en meddelt fornærmelig Bladart. knyttede Udtalelse at have gjort de fornærmelige Udtryk til sine. HRT 1886. 219 (UFR 950): Ansvar for Fornærmelser i et Referat af en Tale paa et off. Møde,

allerede fordi det ikke var godtgjort, at de fornærmelige Udtryk var brugte i Talen. HRT 1888. 733 (Ufr 1889. 375): Ansvar for fornærmelige Udtalelser i en Bladart., selv om denne var et korrekt Referat af den paag. Tale; jfr. ogsaa Kbh. ORD i Ufr 1899. 437: Artiklen optaget fra et andet Blad med Angivelse heraf og af Forf.s Navn. — HRT 1890. 252 (Ufr 870): Falsk Referat af en Diskussion i et andet Blad, § 216 jfr. § 215 anvendt mHt den saaledes fremkomne Sigtelse for at staa bag ved et Falskneri. — HRT 1894. 26 (Ufr 378): Ærefornærmelse i fingeret Samtale. — HRT 1901. 302 (Ufr 825): I et Brev til Sagsøgerens Datter meddelt som en af en Veninde fortalt offentlig Hemmelighed, at Datteren stod i utugtigt Forhold til Faderen; § 215. allerede fordi intet Bevis var ført for Modtagelsen af en saadan Meddelelse. Kbh. ORD i Ufr 1898. 978: Ansvar for Udtalelser til flere om, at en navngiven Tredjemand til Indst. var fremkommen med en bestemt ærerørig Udtalelse om en anden; derimod Frif. mHt en senere Meddelelse desang. under fire Ojne til Indst.s Søn under Paalæg af Tavshed. — Jfr. iøvrigt Domme anf. ved IV samt HRT 1885. 716 (Ufr 1886. 537) anf. ved VI. HRT 1883. 674 (Ufr 1884. 186), Ufr 1899. 641 og 657 anf. ved VII. HRT 1882. 894 (Ufr 1883. 616) anf. ved § 223.

IV. Meddelelsens Fortrolighed etc. Jfr. Pl. 16. Sept. 1778. — HRT 1883. 388 (Ufr 1081): Frif. mHt Omtale af et virkelig eksisterende Rygte, da den foregik i et privat Hus i en snæver Kreds af bekendte uden Hensigt til Rygtets videre Udbredelse; jfr. ogsaa Kbh. ORD i Ufr 1896. 486: Omtale til Indst.s Mand af en formentlig Udtalelse af Cit. om at være skyldig i Ildspaaættelse; jfr. Ufr 1889. 722 (Rygtet kun omtalt til 2 Personer, der forud kendte det), Ufr 1890. 651 (Formodning for Kendskab til Rygtet hos Tilhørerne jfr. ogsaa Ufr 1902 A 354), samt videregaaende Ufr 1889. 777 og 1894. 502. — Vib. ORD i Ufr 1901. 645: 15aarig Pige frif., da Beskyldningen (om Efterstræbelser fra Husbonds Side) kun var fremsat som Beklagelse til Forældre og enkelte andre, hos hvem Hjælp og Vejledning kunde ventes (derimod Mortifikation). — Jfr. iøvrigt Ufr 1898. 978 anf. ved III. Ufr 1899. 641 og 657 anf. ved VII.

V. Forsæt. Kbh. ORD i Ufr 1891. 1166: Sætterfejl, Frif. HRT 1873. 524 (Ufr 1874. 189): Mht Sigtelser i et trykt Skrift ikke taget Hensyn til manglende Kyndighed i paagældende Sprog. HRT 1884. 180 (Ufr 734): Misforstaaelse af Sagsøgerens Ytringer liggende til Grund for Udtalelsen, Frif. (jfr. Ref. ved § 219). HRT 1875. 379 (Ufr 1876. 58): Frif., da den som vitterlig Usandhed betegnede Udtalelse virkelig var urigtig og Indst. havde Foje til at anse dette vitterligt for vedk.; jfr. herved ogsaa HRT 1880. 158

(UfR 894) anf. ved § 219. HRT 1876. 88 (UfR 691): Frif. mHt en efter modtagen bedre Information straks tilbagekaldt Bladmeddelelse om Resultatet af en Anholdelse; jfr. HRT 1887. 666 (UfR 1888. 398): Sigtelse i en Bladmeddelelse ikke anset bortfalden ved Standsning af Omdeling m. m. og Udsendelse af ny ændrede Eksemplarer af Bladet, men § 60, 1 anvendt.

HRT 1878. 499 (UfR 1879. 43): Strafbar Gentagelse af en Blad-injurie ikke antagen ved en i Forbindelse med den sigtedes Meddelelse om Sagsanlæg optagen Bemærkning om Sagens Genstand. — HRT 1893. 662 (UfR 1894. 71): Ikke Ansvar for Injurier i en for en anden affattet og renskreven Forligsklage, hvor Indst. til den andens Underskrift havde føjet »ved (Indst.s Navn)«. HStRD i UfR 1900. 296: Ansvar for de i et anonymt Brev indeholdte Ærefornærmelser mod Adressaten, skønt Brevet alene var en efter Principalens Ordre foretagen Renskrivning, da paag. ved Renskriften vidste, at det var bestemt til Afsendelse til Adressaten.

KPRD i UfR 1899. 861: Ikke Straf (men Mortifikation) mHt Ytring om en anden, at han var »løsladt, men ikke frifunden«, da Indst. var gaaet ud fra at kunne bevise det sagte. — Kbh. ORD i UfR 1898. 791: En Kvindes Sigtelse mod en Mand for at have staaet i utugtigt Forhold til hende og besvangret hende ikke tilregnet som strafbar, da en af hende mod Manden anlagt Alimentationssag ved Dommen var gjort afhængig af hans Ed, uden at han havde aflagt saadan; derimod Sigtelsens Rigtighed ikke bevist herved.

VI. Sandhedsbevis. Kbh. ORD i UfR 1867. 440: Beføjelse til at stemple et Udsagn som Løgn, men ikke vedk. som Løgner; Mortifikation, men ikke Straf. HRT 1875. 379 (UfR 1876. 58): Frif. mHt Sigtelser for vitterlig Usandhed, da de paag. Udtalelsers Urigtighed var godtgjort og Indst. havde Føje til at gaa ud fra, at dette var vedk. bevidst; for den ene Sigtelse end ikke Mortifikation. HRT 1898. 391 (UfR 886): Betegnelse af en anden som enten en fræk og uforskammet Løgner eller et utilregneligt Menneske beføjet under H. t. de af paag. mod bedre Vidende og paa en udfordrende Maade fremsatte Usandheder. HRT 1898. 572 (UfR 1899. 110): En Politimester, der til sin Vægning ved at indlede en begært kriminel Undersøgelse mod et Byraadsmedlem havde knyttet en Udtalelse om, at vedk. havde gjort Brud paa den ham ved Betroelse af off. Hverv viste Tillid, frif., allerede fordi Rigtigheden heraf var godtgjort.

HRT 1883. 557 (UfR 1884. 92): Sigtelse for Mened ubeføjet, selv om vedk. havde afgivet en til Dels fra de faktiske Forhold afvigende Vidneforklaring. HRT 1892. 44 (UfR 611): Bevis ført for den refererede Ytring af Sagsøgeren, men Straf for en i Referatet indflettet haanende Passus. HRT 1890. 259 (UfR 874): Straf for

Sigtelser knyttede til Omtalen af en godtgjort Overskridelse fra sigtedes Side af Revselsesretten. HRT 1878. 904 (UfR 1879. 510): Straf for Betegnelse af en Persons Færd mHt en i Virkeligheden vildledende Balance som bevidst urigtig eller vildledende.

HRT 1883. 741 (UfR 1884. 221): Anstandsbeğæring for at føre Hustru som Vidne nægtet (af KrimR) i Henh. til Pl. 16. Sept. 1778. HRT 1885. 716 (UfR 1886. 537): Vidneforsel om Eksistensen af et i samme Retning som en fremsat Sigtelse gaaende Rygte tilstedet som havende Interesse for Sagen. HRT 1872. 562 (UfR 1873. 416): I Anledn. af Sag om en alm. ærerorrig Sigtelse mod en Retsbetjent Adgang til at forelægge Vidnespørgsm. om bestemte Fakta; alm. Sigtelse ikke begrundet ved enkelte oplyste Uregelmæssigheder; intet Hensyn taget til Anker vedr. Forhold som Skiftetforvalter og Auktionsdirektør, da de maatte være gjorte til Genstand for Appel. (jfr. KPRD i UfR 1897. 1040: Afvisning, da Forhørsdommeren ikke ved en i 1ste Instans anlagt privat Sag kunde drages til Ansvar for sin Behandlingsmaade af en Sag. jfr. ogsaa KPRD i UfR 1900. 842 anf. ved § 223). — Jfr. iøvrigt Kbh. ORD i UfR 1898. 791 anf. ved V, samt forsk. Domme anf. ved § 219.

VII. Pligt eller Beføjelse til at udtale sig. Jfr. Strfl. § 109; Mand. 31. Okt. 1740, Fr. 19. Maj 1741 § 9, An. 31. Juli 1739 § 9. — HRT 1883. 674 (UfR 1884. 186): Ifølge Lovgivningens Grundsaetninger ang. Ansvaret for Embedserklæringer, jfr. An. 31. Juli 1739 § 9, ikke paalagt en Politimester Strafansvar for nogle Embedserklæringer, da han, skønt disse gik videre end til at gengive et eksisterende Rygte, kunde antages at have troet sig berettiget og forpligtet til at udtale sig som sket (derimod Mortifikation). HRT 1887. 619 (UfR 1888. 332): Præstepligt dækker ikke Udtalelser gennem Pressen. HRT 1875. 379 (UfR 1876. 58): Grl. § 62 hjemler ikke Rigsdagsmænd Ansvarsfrihed mHt Ytringer under en Interpellation; jfr. ogsaa Kbh. ORD i UfR 1882. 1016 (vedr. Grl. § 57) anf. ved § 223. — HRT 1885. 259 (UfR 1007): Fornærmelser mod en endnu levende Deltager i Krigen 1864 ikke hjemlede ved historisk Ytringsfrihed mHt Krigsførelsen. — HRT 1882. 332 (UfR 780), 1892. 911 (UfR 1893. 491): Injurier ikke dækkede ved Ytringsfrihed som Procespart. HRT 1896. 565 (UfR 1897. 32): Straf, uanset at Indst. kun vilde have udgivet paag. Piece som Selvforsvar overfor den ham ved hans Afskedigelse tilføjede Tort. HRT 1883. 596 (UfR 1884. 109): Frif., da Indst. ved sin Besværing til en Politibetjents Foresatte over hans Tjenesteforhold ikkun antoges at have villet værne om sin formentlige Ret. HRT 1894. 519 (UfR 1239): Straf for Sigtelser i en Anmeldelse til Politiet med Begæring om krim. Undersøgelse i Anledn. af vedk.s Forhold i en Handel mellem Parterne; jfr. ogsaa HRT 1886. 106 (UfR 894): Straf (§ 215) i Henh. til Fr. 14. Maj 1741 § 9.

HRT 1897. 336 (UfR 800): Mortifikation, men ikke Straf i Anledn. af Ytringer i to Klager til Politiet, da Klagerne paa det paag. Tidspunkt ikke havde manglet Anledn. til at begære off. Undersøgelse mod vedk. og ingen strafbar Overskridelse forelaa af, hvad de under denne Forudsætning maatte være beføjede til at udtale. KPRD i UfR 1897. 1029: Udtalelser til en Politirapport, Frif. i Betragtning af Opfordringen til at udtale sig og den antagne Føje til Udtalelserne. — Kbh. ORD i UfR 1899. 657: Frif. mHt Omtale til vedk.s Madmoder af et Rygte om Pigens Veneriskhed med Anmodn. om ikke at lade Indst.s sammesteds tjeneste Datter dele Seng med hende. HSTRD i UfR 1899. 641: Frif., da det i en Klage til vedk. Loge omtalte Rygte faktisk havde eksisteret og Indst. efter Logens Love havde ansat sig forpligtet til at indgive Klagen. — Jfr. iøvrigt HRT 1898. 572 (UfR 1899. 110) anf. ved VI, samt mHt Ytringsfrihed i politisk Debat etc. forsk. Domme anf. ved II.

§ 215.

Krænker nogen en andens Ære ved ubeføjet¹⁾ at tillægge ham Handlinger, der vilde gøre ham uværdig til Medborgeres Agtelse, eller om ham at bruge Benævnelser, som alene kunde hjemles ved saadanne Handlinger, straffes han med Bøder fra 20 indtil 500 Rd. eller med simpelt Fængsel fra 14 Dage indtil 6 Maaneder.

¹⁾ Mot. 263.

Jfr. § 304, 2 og 3. — Ang. Sondringen mellem § 215 og § 217 se Domme anf. ved § 217 I. Jfr. iøvrigt Domme anf. ovenfor under I—VII.

§ 216.

Sker det¹⁾ i et trykt Skrift eller paa anden Maade, hvorved Ærefornærmelsen erholder en større Udbredelse, eller paa Steder eller til Tider, der i høj Grad forøge det krænkende i Ytringen, straffes den skyldige²⁾ med simpelt Fængsel, ikke under 3 Maaneder, eller med Bøder, ikke under 100 Rd.

¹⁾ Jfr. § 215. ²⁾ Jfr. Presselov 3. Jan. 1851 § 3.

Jfr. § 304, 2 og 3. — HRT 1879. 44 (UfR 715): Skrift trykt som Manuskript, ikke i Boghandlen, c. 20 Eksemplarer omdelte til bekendte, § 216. HRT 1887. 64 (UfR 869): Udtalelser ved off. politisk Møde, § 216 jfr. § 215, og § 217. HRT 1871. 418 (UfR 1006): Ærefornærmelser mod Bestyrer for en Arbejdsanstalt i Lemmernes

Nærværelse. § 216. HRT 1892. 911 (Ufr 1893. 491): Sigtelser i en i Retten fremlagt og dertil bestemt Skrivelse, § 215. HRT 1880. 536 (Ufr 1881. 203): Sigtelse mod Provst i Skrivelse til Skoledirektionen, § 215. Se iøvrigt forsk. Domme anf. ved § 217 I.

§ 217.

For andre¹⁾ ubeføjede²⁾ Sigtelser, der maa nedsætte den angrebnes borgerlige Agtelse, samt for Ukvemsord eller Skældsord saavel som for enhver ved Lader eller Fagter eller anden Gerning, der tilkendegiver Ringeagt, udvist Fornærmelse anvendes Bøder indtil 500 Rd. eller simpelt Fængsel indtil 6 Maaneder.

¹⁾ Jfr. § 215 (og § 216). ²⁾ Mot. 263.

I. Sondringen mellem § 215 (§ 216) og § 217. HRT 1880. 547 (Ufr 1881. 206): Pengeafpresning og Hor, § 216. HRT 1892. 911 (Ufr 1893. 491): Sigtelse i et Indlæg for Bedrageri, § 215. HRT 1890. 252 (Ufr 870): Sigtelse for trods off. fremsat Misbilligelse at staa bagved et Bedrageri, § 216 jfr. § 215. HRT 1901. 346 (Ufr 851): Betegnelse af Forretningshandlinger som uærlige og uhæderlige, § 215. HRT 1881. 651 (Ufr 1882. 387): Sigtelse for at have ført bag Lyset, § 217. HRT 1892. 314 (Ufr 875): Sædelighedsforbrydelse, § 216. HRT 1893. 227 (Ufr 786): Sigtelse for Forhold, som ikke taalte Omtale i et off. Blad, § 217. HRT 1891. 154 (Ufr 690): Præst sigtet for højst inhumant Forhold mod sygt Tyende, § 216 jfr. § 215. HRT 1878. 499 (Ufr 1879. 43): Sigtelse for ved Offentliggørelse af nogle Breve ikke at have handlet som Mand af Ære, § 217. HRT 1874. 224, 228 (Ufr 1042, 1046): Æreskænder, § 216 jfr. § 215; HRT 1896. 301 (Ufr 992): Gemen Æreskænder, § 216. — HRT 1876. 374, 379 (Ufr 1877. 165, 171): Dommere sigtede for enten uforsvarlig Skodesloshed eller forsættlig Sandhedsfordrejelse, § 216. HRT 1877. 68 (Ufr 811): Dommer sigtet for Uretfærdighed og Lovmisbrug, § 215 og § 126; jfr. ogsaa HRT 1893. 21 (Ufr 514): § 215; ligeledes HRT 1901. 281 (Ufr 809): Falske Protokolliførsler for at muliggøre uretfærdig Domfældelse, § 216. HRT 1900. 99 (Ufr 474): Forhørsdommer sigtet for Fremkaldelse af Tilstaaelse ved at true med Indespærring i Galehus, § 217. HRT 1882. 95 (Ufr 653): Politidirektøren sigtet for Lovbrud og Partiskhed, § 216 jfr. § 215. HRT 1874. 552 (Ufr 1875. 405): Politiforbud betegnet som Grundlovsovertrædelse. § 217. HRT 1896. 565 (Ufr 1897. 32): Embedsmand sigtet bl. a. for utilbørlige Dispositioner til egen Fordel, § 217. HRT 1897. 608 (Ufr 1898. 44): Byraadsmedlemmer sigtede for under Paaskud af off. Interesser at være gaaede private Husejeres Ærinde, § 217. HRT 1889. 717 (Ufr

1890. 115): Officersstanden sigtet for Fejghed, § 216. HRT 1880. 375 (UfR 1881. 111): Ministeriet sigtet for forsætlig at have foredraget en Sag for Kongen paa vrang Maade, § 216 jfr. 215. HRT 1881. 575, 578 (UfR 1882. 169, 171): Sigtelse mod Ministre for at tilsigte at gøre Arbejdere brodløse, § 216. HRT 1893. 331 (UfR 819): Sigtelse mod Justitsministeren for grove Pligtbrud, § 216 jfr. § 215.

II. Ringeagtsytringer. HRT 1890. 457 (UfR 1891. 34): »Skruebrækker«, jfr. KPRD i UfR 1901. 928: Hypotetisk Omtale, Frif.; HStRD i UfR 1898. 125, 786: »Hædersmand«; derimod UfR 1897. 942: »Straaemand« ikke injurierende; HRT 1897. 608 (UfR 1898. 44): »Vandaler« efter Forbindelsen ikke injurierende. HStRD i UfR 1885. 914, 916: »Dass-Avis«; UfR 1891. 201: »bedste Ven«; UfR 1894. 139: »Røverhistorier«; UfR 1888. 519: Uforskammet, uopdragen; UfR 1900. 609: »det noble Firma«. — HRT 1879. 418 (UfR 1880. 67): Billede af en Politiinspektør hængende i en Galge med Tilføjeelse, at visse »fæle« Mennesker ønskede ham saaledes ophøjet (Sigtelse ikke antaget at foreligge). — KPRD i UfR 1901. 911: Let Stokkeslag, § 217. Jfr. iøvrigt til Dels Domme anf. ved Overskr. til Kap. 21 under II.

§ 218.

I de i §§ 215—217 omhandlede Tilfælde blive derhos de ubeføjede Udladelser efter den fornærmedes Paa-stand¹⁾ at kende døde og magtesløse.

¹⁾ Jfr. § 223.

Anvendelse af Mortifikation, uden at Straf anvendtes: HRT 1875. 379 (UfR 1876. 58) anf. ved Overskr. til Kap. 21 under VI; HRT 1883. 674 (UfR 1884. 186) og 1897. 336 (UfR 800) smst. VII; KPRD i UfR 1899. 861 smst. V; Vib. ORD i UfR 1901. 645 smst. IV; HRT 1880. 158 (UfR 894), 1884. 180 (UfR 734) samt KPRD i UfR 1892. 1191 anf. ved § 219. HStRD i UfR 1894. 780 anf. ved § 220 I. HRT 1884. 258 (UfR 1117): Frif. som utilregnelig, men Mortifikation. HRT 1894. 209 (UfR 706): Mortifikation uden H. t., at Strafskylden var forældet; ligesaa HRT 1897. 611 (UfR 1898. 47): Strafskylden bortfalden i Henh. til §§ 62 og 64.

HRT 1879. 418 (UfR 1880. 67) anf. ved § 217 II (Billedet med tilhørende Tekst mortificeret). — KPRD i UfR 1897. 1029: For Mortifikations Skyld alene ikke funden Føje til at gøre Sagen afhængig af Partsed. — HRT 1882. 34 anf. ved § 101. HRT 1882. 870 (UfR 1883. 596): Ikke Mortifikation af Ytringer under en Sags Procedure, da under Sagen kun Strafbarheden efter Lovgivningens Bestemmelser om Skikkelighed for Retten kunde prøves, og der ikke fandtes aldeles tilstrækkelig Føje til at konstatere saadan Strafbarhed; jfr. ligeledes HRT 1896. 618 (UfR 1897. 57). — HRT 1878. 562 (UfR

1879. 69): Ikke Mortifikation i Henh. til en for HR ifølge Bevilling fremsat Paastand, da Indst. ved Cit.s Akkviescens ved URD, der ikke gav Mort., havde vundet et retligt Krav paa Opretholdelse af Dommens Afgørelse af dette Punkt.

§ 219.

Naar Fornærmelsen tilbagegives Fornærmeren¹⁾, kunne Domstolene enten for begge Personer eller for den ene af dem anvende ringere Straf eller efter Omstændighederne endog lade Straffen aldeles bortfalde²⁾.

¹⁾ Mot. 266. ²⁾ Jfr. § 206.

HRT 1880. 375 (UfR 1881. 111): § 219 uanvendelig, allerede fordi den først fremførte Udtalelse ikke var ærefornærmende. HRT 1892. 44 (UfR 611): Ikke Straffrihed efter § 219, da de paaberaabte nedsættende Udtalelser om »Socialisterne« ikke indeholdt nogen Ærefornærmelse mod Cit.; jfr. ligeledes HRT 1896. 301 (UfR 992).

HRT 1880. 158 (UfR 894): Ikke Straf (men Mortifikation) for Tilbagegivelse i skarp Form af Beskyldninger, der ikke uden nogen Føje forudsattes fremsatte mod bedre Vidende; jfr. herved HRT 1875. 379 (UfR 1876. 58) anf. ved Overskr. til Kap. 21 under V. HRT 1884. 180 (UfR 734): Efter Omst. og under H. t. § 219 ikke Straf (men Mortifikation) for en Sigtelse for »vitterlige Opspind og Fordrejelser«, der antagelig beroede paa en Misforstaaelse af Cit.s Ytringer. — HRT 1882. 486 (UfR 1883. 111): Strafnedsættelse efter § 219, idet de forudgaaende Angreb paa Injurianten ikke kunde fuldt hjemle eller undskylde Udtalelserne; Retorsionssynspunkt ikke udelukket ved Sagsanlæg mHt de tidligere Angreb. HRT 1888. 723 (UfR 1889. 369): Ved Straffens Fastsættelse § 219 anvendt, da den paag. Bladart. var Svar paa en anden for Cit. i høj Grad fornærmelig Art. KPRD i UfR 1892. 1191: I Medfør af Grundsætn. i § 206 og § 219 Frif. (men Mortifikation) for efter at være slaaet af en anden i Ansigtet at have kaldt denne en Gadedreng; jfr. tilsvarende Resultat i KPRD i UfR 1886. 1231 (Injurierne besvarede ved straks at slaa Injurianten i Ansigtet).

§ 220.

Den¹⁾, der ved offentlige Meddelelser²⁾ om personlige og huslige Forhold krænker Privatlivets Fred, straffes med Bøder fra 10 til 200 Rd. eller med simpelt Fængsel indtil 3 Maaneder.

¹⁾ Jfr. Presselov 3. Jan. 1851 § 3. ²⁾ Mot. 265.

I. HRT 1879. 44 (UfR 715): Omtale af Forhold til Søkende i et som Manuskript trykt Skrift. § 220; ligeledes HSTRD i UfR

1890. 507, 1893. 872, 1896. 429, 1900. 349: Omtale af Forhold til Tyende; Kbh. ORD i UfR 1887. 655: Udtalelse om, at Sagsøgerens Kone led Nød. HStRD i UfR 1894. 154: Forfatteranonymitet røbet, § 220; ligeledes UfR 1892. 907, derimod 1890. 497. HStRD i UfR 1900. 349: Bladmeddelelse om et paatænkt Bryllup, som de paag. havde bestræbt sig for ikke skulde blive bekendt, § 220; jfr. UfR 1892. 1015: Forlovelse, § 220. HStRD i UfR 1890. 913: Off. Meddelelse om Eksklusion af en privat Forening, § 220. HStRD i UfR i 1894. 780: Frif. (men Mortifikation) mHt en ganske usandfærdig Bladmeddelelse om en navngiven Købmands Beta- lingsstandsning. — HRT 1894. 26 (UfR 378): Efter Indholdet af en i et Dagblad optaget fingeret Samtale mellem Sagsøgeren og en anden, § 220 ikke anvendelig; jfr. modsat Resultat HStRD i UfR 1892. 1025. — HStRD i UfR 1891. 180: § 220 anvendt mHt et Dagblads Reklameplakaters Henleden af Offentlighedens Opmærksomhed paa en Sagførers Person (uanset selvstændigt Sags- anlæg mHt de ved de paag. Overskrifter betegnede Artikler i Bla- det, der ved den senere Dom [UfR 1891. 195] straffedes efter § 217, ikke tillige § 220); jfr. herved UfR 1891. 830 (Frif.).

HRT 1894. 667 (UfR 1895. 84), HStRD i UfR 1897. 933, 1898. 125, 531, 1900. 609, 1901. 679: Strejkemeddelelser etc. i Blade, § 220; jfr. ogsaa HRT 1890. 457 (UfR 1891. 34) anf. nedenfor; HStRD i UfR 1901. 1019: Bladmeddelelse om, at en Fabriks Varer lavedes af uorganiserede og strejkebrydende Arbejdere, § 220; HStRD i UfR 1898. 786: Frif., trykt Liste omdelt til Skræder- værkstederne i Kbh. i talrige Eksemplarer. UfR 1893. 293: Frif., da den paag. Strid mellem et Blad og dets Typografer alt af selve Bladet var bragt frem for Offentligheden. HStRD i UfR 1891. 156: Offentliggørelse af en Smørekseportforenings Status, § 220 anvendt bl. a. uanset tidligere (ubeføjet) Offentliggørelse i et andet Blad og uanset, at Foreningens Formand til forsk. interesse- rede Personer havde omdelt en trykt Forhørsudskrift, hvori hin Status indholdtes.

HStRD i UfR 1891. 1155, 1892. 296: Sagsøgeren anset kende- lig betegnet ved det anvendte Pseudonym; jfr. HRT 1880. 326 (UfR 1881. 84): Anset godtgjort, at Meddelelsens Indhold sigtede til Sagsøgeren; HStRD i UfR 1893. 285: Frif., da den udgivne Fortæl- ling, der vel havde benyttet en Del faktiske Data og Begivenheder i Cit.s Forretning, ikke paa en for Offentligheden kendelig Maade henpegede paa ham.

Kbh. ORD i UfR 1891. 1057: Bladmeddelelse om en Persons Tilbagetræden fra den administrative Ledelse af en privat Forening, § 220 ikke anvendt. Vib. ORD i UfR 1891. 887: Ikke § 220 mHt et Blads Offentliggørelse af Navnene paa nogle nærings- drivende, som ikke vilde abonnere paa eller avertere i Bladet, og

som derfor angaves ikke at ville handle med Bladets Læsere. HStRD i UfR 1896. 1088: Afhændelse og Udstilling til Salg af et Portræt, Frif. HRT 1893. 454 (UfR 1147): Frif., da den fremsatte Kritik af et Selskab (at det indrømmede sine Forhandlere for ringe Fortjeneste) ikke krænkede dets sagsøgende Forretningsudvalgs Privatliv. HRT 1894. 531 (UfR 1242): Bladart., væsentlig omtalende formentlig uheldige sanitære Forhold i en Fabrik, ikke antaget at krænke Privatlivets Fred for vedk. Selskabs Bestyrelse.

HRT 1880. 326 (UfR 1881. 84): Forf. af en anonym Korrespondanceartikel anset efter § 220 jfr. § 46, dels forsaavidt den var tilstillet forsk. Redaktører uden at blive optaget, dels for et en Redaktør i den Anledn. til Optagelse under Navn tilstillet Brev. HRT 1890. 457 (UfR 1891. 34): En Redaktør anset efter §§ 217 og 220 for en i Bladet optagen, ved en Forglemmelse uundtegnat Meddelelse om, at nogle navngivne Arbejdere optraadte som »Skruebrækkere« paa en Fabrik.

II. HStRD i UfR 1878. 1149: Studenterforeningen som et sluttet Selskab Adgang til den ved § 220 givne Beskyttelse af Privatlivet; jfr. ogsaa UfR 1885. 1170 (Journalistforeningen), 1886. 318, 1889. 232. 525 (forsk. politiske Klubber), 1891. 156, 198 (Smørekseportforening), 1892. 707 (lokal Borger- og Haandværkerforening), 1894. 514 (Odd Fellow Ordenen). HStRD i UfR 1889. 775, 1894. 1149, 1896. 217 (indreTeaterforhold). HStRD i UfR 1891. 931: Bladmeddelelse fra en tilstedeværende ang. Forhandlingerne paa et af Overbestyrelsen for »Venstres Organisation« sammenkaldt Delegeretmøde: § 220, da det var paalagt Deltagerne ikke at referere Forhandlingerne; Mødets Dirigent og Overbestyrelsens Formand anset kompetente til Paatalen. HRT 1894. 457 (UfR 1226): Antaget, at nogle Bladmeddelelser ang. Folketingets Finansudvalgs Beslutninger vedr. Finanslovsforslaget ikke var eller kunde stilles ved Siden af Meddelelser om personlige eller huslige Forhold; derimod § 220 anvendt (af HStR) for Bladmeddelelse om et af Udvalget i Anledn. af de første Meddelelser paatænkt Sagsanlæg.

III. HRT 1885. 757 (UfR 1886. 569): De i Fr. 20. Okt. 1819 givne processuelle Regler anvendelige mHt Sager ang. Overtrædelse af § 220. Jfr. KPRD i UfR 1895. 1096: Afvisning fra Politiretten, da Udstillingen og Forhandlingen af det paag. Fotografiportræt maatte sættes i Klasse med trykte eller skriftlige Meddelelser. — HRT 1894. 457 (UfR 1226) og HStRD i UfR 1901. 297 anf. ved § 223.

§ 221.

Den, der krænker Husfreden ved uberettiget at trænge sig ind i en andens Bolig eller vægre sig ved

paa Opfordring at forlade samme, straffes med Bøder indtil 200 Rd. eller simpelt Fængsel indtil 3 Maaneder.

Mot. 266. — Jfr. Grl. § 81; Strfl. §§ 128 og 129 samt de ved sidstnævnte § anf. Lovbestemmelser. — JMSkr. Nr. 64, 20. Apr. 1882 ang. Tilhold om ikke at indfinde sig i et Fattighus.

Kbh. ORD i UFR 1890. 924: Uden Tilladelse benyttet et Forsamlingshus til Gymnastikundervisning og vægret sig ved at forlade det, § 221. — Vib. ORD i UFR 1867. 417 og 1890. 731: Flere under samme private Politisag sagsøgte og dømte for deres i Forening begaaede Krænkelser af Husfreden. — HStRD i UFR 1895. 723: Det i § 221 omhandlede Forhold i Hens. t. Sagsanlæg ligestillet med de i Fr. 20. Okt. 1819 § 1, 1ste Led nævnte Fornærmelser; jfr. ogsaa UFR 1896. 1084: Sagen afvist som hørende under Politiret. — HRT 1878. 254 (UFR 949): En efter Lovgivningens Grundsætninger lempet Straf anvendt for Overtr. af Tilhold om ikke at indfinde sig i en Arbejdsanstalt; jfr. ogsaa Vib. ORD i UFR 1870. 85, 307 (Polititilhold om ikke at indfinde sig paa Hustrus Bopæl, off. Politisag, arbitrær Straf) samt Kbh. ORD i UFR 1877. 1104 (Spektakel udenfor Hustrus Bopæl trods Polititilhold, off. Politisag, Straf efter Lovgivningens Grundsætninger).

§ 222.

Med samme Straf¹⁾ anses den, der gør Brud paa Brevhemmeligheden.

¹⁾ Jfr. § 221.

Jfr. Grl. § 81; Strfl. §§ 128, 138, 229, 3 og 258. Postlov Nr. 57. 5. Apr. 1888 (jfr. Bkg. Nr. 105. 3. Juni 1902) § 26, Postan. Nr. 179, 8. Sept. 1888 II § 17.

HRT 1880. 482 (UFR 1881. 150): Under privat Politisag Frif. mHt Aabning ved Fejltagelse af en andens Brev samt efter samtlige Omst. mHt Omtale af Indholdet af et saaledes aabnet Brev. KPRD i UFR 1897. 1050: Frif., da Aabningen og Læsningen skyldtes en ganske undskyldelig Fejltagelse; ligeledes Frif. mHt et af en Forretningsforbindelse afsendt Brev, som Indkl. havde aabnet og læst i Overværelse og med Samtykke af Postbudet for at se, om det var til ham. Kbh. ORD i UFR 1888. 1194: Frif., da Indkl. havde troet sig berett. til i Adressatens Interesse at aabne de paag. Breve. HStRD i UFR 1901. 250: Frif. tillagt en indstævnt Madmoder, der havde læst og gjort sin Mand bekendt med Indholdet af et hende af hendes Tjenestepige overleveret, af denne (hvad Indst. ikke vidste) ved Krænkelser af Brevhemmeligheden aabnet Brev til en Medtjenende. — Kbh. ORD i UFR 1896. 199: Frif., da Indst. havde besiddet Brevet, der var indlagt i et Brev til hende, paa Afsenderens Vegne, og Adressaten herefter manglede Paatalebeføjelse.

§ 223.

De i dette Kapitel nævnte Handlinger kunne alene paatales¹⁾ af den fornærmede²⁾ eller af den, som ifølge Lovgivningen er berettiget til at handle paa hans Vegne. Er den, om hvem de fornærmende Udtryk ere brugte, afgaaet ved Døden³⁾, ere hans Ægtefælle, Forældre, Børn eller Søskende berettigede til at paatale samme, hvad enten Fornærmelsen er fremført i hans levende Live eller efter hans Død.

¹⁾ Jfr. Fr. 20. Okt. 1819 §§ 1, 4 og 5. D. L. 1—24—8, Fr. 10. Juli 1795 §§ 22 og 26. Instr. 28. Aug. 1795 § 8 a. — Strfl. §§ 66 og 67.

²⁾ Jfr. HRT 1878. 27 (UfR 855), 1880. 326 (UfR 1881. 84), 1885. 259 (UfR 1007), 1891. 477 (UfR 1892. 109): Injurier antagne kendeligt at sigte til den ikke udtrykkelig navngivne Sagsøger; jfr. ogsaa HRT 1892. 314 (UfR 875): Strafansvar. skont Bladartiklen ikke betegnede paag. paa en for Læserne i Almindelighed kendelig Maade, da den uundgaelig maatte foranledige off. Undersøgelse mod paag. og dennes Navn derved blive bekendt. ³⁾ Mot. 267.

HRT 1882. 894 (UfR 1883. 616): Injurie indeholdt i en skriftlig Erklæring ikke opfattet kun som Referat af de tidligere fremsatte mundtlige Ytringer (derfor ikke Politiretsbehandling). KPRD i UfR 1900. 842: Injuriesag mod en Præst i Folkekirken afvist af KrimR under H. t. Ytringernes Karakter som Led i en Embedshandling og til Umuligheden af at udsandre den i Ytringerne mulig liggende Krænkelser af Enkeltmand fra Bedømmelsen af selve Embedshandlingen. KPRD i UfR 1897. 1040 anf. ved Overskr. til Kap. 21 under VI. — Kbh. ORD i UfR 1882. 1016: Antaget, at Grl. § 57 kun har Hensyn til Tiltale under off. Straffesag. HRT 1893. 180 (UfR 761): Hensyn taget til en for HR produceret Erklæring fra den injurerede om ikke at ønske Fængselsstraf anvendt. — HRT 1894. 457 (UfR 1226): Afvisningspaastand ikke tagen til Følge, da det var uden Foranledn. fra Appellantens Side. at Indst. havde betalt den ham ved den indankede Dom ikendte Bøde.

HRT 1879. 418 (UfR 1880. 67): Enken indtraadt i Sagen efter den injureredes Død. HStRD i UfR 1901. 297: § 223 ikke antagen at hjemle Paatale af formentlig Krænkelser af afd. Broders Privatlivs Fred. — Jfr. iøvrigt Domme anf. ved Overskr. til Kap. 21 under I (Juridiske Personer etc.) samt ved § 220 III; HStRD i UfR i 1895. 723 og 1896. 1084 anf. ved § 221; HRT 1880. 482 (UfR 1881. 150) og Kbh. ORD i UfR 1896. 199 anf. ved § 222.

TO OG TYVENDE KAPITEL.

Om falske Angivelser og Klagemaal.

Jfr. Fr. 19. Maj 1741 § 9.

§ 224.

Den, der ved falsk Angivelse om en forøvet Lov-overtrædelse bevirker, at den offentlige Myndighed ¹⁾ sætter sig i Virksomhed til sammes Opdagelse, straffes, forsaavidt intet andet Onde derved maatte være tilsigtet, med Fængsel eller Bøder.

¹⁾ Rigsdagstid. 18⁶⁴/₆₅ Tillæg B Sp. 333.

KPRD i UfR 1882. 10: Falsk Anmeldelse om at have begaaet Indbrudstyveri, § 224. — HRT 1895. 646 (UfR 1896. 119): Frif. (ved OR), da Klagen ikke antoges fremsat med Bevidsthed om dens Urigtighed; HR afviste Sagen, da Straffen i hvert Fald ikke kunde udgøre Appelsommen. — HRT 1872. 13: Særlig Straf efter § 224 ikke paalagt en i Assurancesvig skyldig, der, samtidig med at forlange nogle Klæder som bortkomne under Branden erstattede af Forsikringsselskabet, i Henh. til dettes Statuter havde anmeldt for Politiet, at Klæderne var stjaalne under Branden (denne Del af Dommen ikke medtagen i Ref. i UfR 1872. 421). HRT 1887. 570 (UfR 1888. 104): Strafansvar efter § 224 ikke paadraget ved en for at forhindre egen Opdagelse til Politiet afgiven, men allerede under den foreløbige Afhøring til en Politirapport vedgaaet urigtig Anmeldelse. KPRD i UfR 1893. 1241: Ikke særligt Strafansvar i Anledn. af en for at dække eget Tyveri fra Moders Lejlighed foretagen falsk Anmeldelse om Tyveri af fremmede Tyve. — HRT 1876. 485: Indrykket en Artikel i et Blad med falske Beskyldninger mod bestemte Personer for begaaede Forbrydelser samt gentaget og suppleret disse overfor Politiet, som i den Anledn. havde sat sig i Bevægelse, alene § 225 (KrimR tillige § 224). HRT 1868. 65 (UfR 600) anf. ved § 225.

§ 225.

Hvo, som imod bedre Vidende for Øvrigheden angiver nogen for en Forbrydelse, hvori han er uskyldig, straffes med Fængsel eller efter Omstændighederne, navnlig naar der i Loven er foreskrevet Livsstraf eller Strafarbejde for den Forbrydelse, hvorom der er sket Angivelse, med Strafarbejde indtil 6 Aar.

Mot. 269, 270.

I. Spørgsmaal, om egentlig Angivelse forelaa. HRT 1868. 65 (UfR 600): Falsk Anmeldelse om Ildspaaættelse med Anførsel (uden nogen Begrundelse) af Mistanke til en bestemt, § 225 (OR § 224); HRT 1888. 39 (UfR 594): Falsk Angivelse om at være bestjaalen og at nære Mistanke til to navngivne Personer, § 225; jfr. ogsaa HRT 1876. 324 (UfR 1877. 130). HRT 1883. 130 (UfR 800): Til Politiet foretaget en Anmeldelse, der naturligt maatte opfattes som en Tyvssigtelse mod vedk., samt i Retten fastholdt og nærmere begrundet Sigtelsen, § 225 (OR § 146); jfr. herved HRT 1880. 256 (UfR 958) anf. ved § 146 VII. HRT 1885. 431 (UfR 1886. 74): Under Indkrævning af Underholdsbidrag og derefter under indledet krim. Undersøgelse løgnagtig fragaaet, at den producerede Kvittering med Tilt.s Samtykke var underskrevet af Barnefaderen med hendes Navn, § 225.

II. »Øvrigheden«. § 225 anvendt mHt falsk Angivelse (om Meddelagtighed, Anstiftelse etc.) under krim. Sager mod Tilt.: HRT 1875. 71, 1876. 531 (UfR 1877. 457), 1877. 797 (UfR 1878. 580), 1886. 694 (UfR 1887. 536) [Aktionsordre alene lydende paa falsk Forklaring for Retten], 1888. 622 (UfR 1889. 152). — HRT 1887. 767 (UfR 1888. 445): Under Alimentationssag løgnagtig sigtet vedk. Mandsperson for Voldtægt og under den derefter indledede krim. Undersøgelse afgivet detailleret Forklaring desangaaende, § 225. — HRT 1896. 94 (UfR 677): Straffange for falsk Anmeldelse til Strafanstaltens Inspektør og dens Fastholdelse under den derefter mod vedk. indledede Undersøgelse anset efter § 225 i Medf. af § 65 jfr. L. 3. Dec. 1850 § 2. HRT 1876. 547: Angivelse overfor Sandemand, § 225; HRT 1901. 381 (UfR 868): Anmeldelse til Syssemand.

III. Forholdet til § 146. Alene § 225 anvendt i Tilfælde, hvor den falske Anmeldelse var fastholdt og nærmere begrundet i Retten: HRT 1883. 130 (UfR 800), 1885. 431 (UfR 1886. 74) anf. ved I, HRT 1887. 767 (UfR 1888. 445), 1896. 94 (UfR 677) anf. ved II ligeledes HRT 1901. 54 (UfR 424) anf. ved IV; jfr. derimod HRT 1880. 256 (UfR 958) anf. ved § 146 VII. Jfr. fremdeles KPRD i UfR 1884. 1103, der foruden § 225 anvendte § 257 (anf. ved § 252 III). Mht falsk Angivelse under krim. Sager mod Tilt., se Domme anf. ved II, HRT 1894. 231 anf. ved IV.

IV. HRT 1896. 326: § 225 anvendt, da der ikke kunde antages, som af Tilt. anmeldt, at være begaaet nogen Kønsfrihedsforbrydelse mod hende trods Sigtedes Indrømmelse af at have efterstræbt hende; jfr. HRT 1894. 231: Frif. mHt § 225, da den for Voldtægt sigtede Husbond havde gjort sig skyldig i usædeligt Forhold overfor Tilt., derimod Straf efter § 146 for den urigtige

Vidneforklaring. — HRT 1895. 408 (UfR 1129): En urigtig Anmeldelse om, at en navngiven Mand bibragte Folk giftige Midler for at skaffe dem stærk Diarrhoe, ikke antaget foretaget mod bedre Vidende, aldeles afset fra Tilt.s svækkede mentale Tilstand; derfor Frif. — HRT 1901. 381 (UfR 868): Frif., da de fremsatte Beskyldninger (færosk Præst anmeldt som skyldig i Voldtægtsforsøg og uterligt Forhold overfor Tilt.) paa Grund af Tilt.s degenerative Konstitution lod sig forklare som Udslag af en periodisk optrædende Eksaltation, der efterhaanden havde ladet de paag. Forestillingers Uoverensstemmelse med Virkeligheden svinde af Bevidstheden; den medtilt. Fader ligeledes frif., da han havde troet paa Rigtigheden af Datterens Beskyldninger; — mHt forsætlig urigtige Anbringender under Undersøgelsen angaaende et med Præsten indgaaet Forlig begge frif., da § 225 ikke kunde finde Anvendelse og Forholdet i Henhold til Grundsætn. i § 147, 1ste Led, ikke kunde straffes som falsk Forkl. for Retten. — HRT 1894. 358 (UfR 1197): Frif., da Angivelsen (under en krim. Sag mod Tilt.) kun var en Gentagelse af den Fremstilling, som ifølge Aftale med den angivne var afgivet af dem begge under civile Sager mod dem; jfr. ogsaa HRT 1871. 573 (UfR 1872. 71). — HRT 1901. 54 (UfR 424): For at faa en Person, der havde haft Samleje med Tilt., til at alimentere til det af Tilt. derefter fødte Barn (hvortil hun ikke antog vedk. for Fader), truet med samt til Politiet foretaget og for Retten fastholdt Anmeldelse om, at paag. havde beruset hende og haft legemlig Omgang med hende i denne Tilstand uden hendes Vidende og Vilje, samt opfordret en anden Pige til at forklare i Overensst. hermed, § 245, § 225 og § 146 jfr. § 52, a.

§ 226.

Hvo, som til Kongen, nogen af de lovgivende Forsamlinger, Ministerierne eller Øvrigheden indgiver aabenbar falske Klagemaal, straffes med Fængsel eller Bøder eller under skærpende Omstændigheder med Forbedringshusarbejde indtil 1 Aar, forsaavidt ikke Slutningsbestemmelsen i § 225 maatte medføre højere Straf. Er det en Sagfører¹⁾ eller anden Embedsmand, som gør sig skyldig i en saadan Forbrydelse, dertil forleder andre eller dermed er dem behjælpelig, bliver han efter Omstændighederne tillige at dømme til at have sit Embede forbrudt.

¹⁾ Jfr. L. 26. Maj 1868 § 14 i Slutn.

HRT 1870. 158 (UfR 634): Forsk. i Klager til JM fremsatte Beskyldninger mod en Herredsfoged vedr. hans Embedsvirksomhed, § 226, da Ugrundetheden antoges Tilt. bevidst; jfr. HRT 1875. 141 (UfR 630): Prøvelse af, om forsk. urigtige Klagemaal var »aabenbar falske«; HRT 1879. 250 (UfR 1000): § 226, da Klagens Ugrundethed efter de tidligere tilvejebragte Oplysninger om det paasigtede Forhold maatte være Tilt. bevidst. HRT 1882. 650 (UfR 1883. 196): § 226 (i Forbindelse med § 227), da Tilt. trods meget uklare juridiske Begreber maatte antages at have indset Klagemaalenes Ugrundethed; jfr. HRT 1880. 432 (UfR 1881. 133): For en Del alene § 227 anvendt, da Bevidsthed om det uberettigede i Klagen efter de obj. Forhold ikke kunde statuere. HRT 1883. 601 (UfR 1884. 132): § 226 ikke anvendt, forsaavidt der paa vedk. Toldsted foruden Uforsigtigheder, der kunde udlægges anderledes, var oplyst Uregelmæssigheder af den paaklagede Art, om end i mindre Omfang og under andre Omst. end af Tilt. anført. HRT 1890. 350: Frif., da det paag., bevidste Urigtigheder indeholdende Andragende til et Amt om fornyet Prøvelse af en Alimentationssag ikke kunde betragtes som et efter § 226 strafbart falsk Klagemaal. — HRT 1884. 120 (UfR 708): Frif. som lidende af Forfølgelsesvanvid. — HRT 1875. 355 (UfR 1876. 53): § 226, til Dels smh. med § 225 (Straffri-tagelse efter § 58).

§ 227.

Indklæder nogen en Ansøgning eller Klage¹⁾ til Kongen, nogen af de lovgivende Forsamlinger, Ministerierne eller Øvrigheden i utilbørlige eller usømmelige Udtryk, bliver han at straffe med Bøder.

Samme Straf er anvendelig paa den, der paa en Ansøgning eller Klage urigtig angiver sig som Forfatter af samme.

¹⁾ Jfr. Fr. 15. Dec. 1820 (§§ 4—7 ophævede ved Strfl. § 309), jfr. Kanc. Skr. 12. Juli 1823.

Jfr. mHt Krænkelser af Domstolens Værdighed D. L. 1—12, Fr. 23. Dec. 1735 §§ 2 og 3, Fr. 3. Mts 1741 § 14, Pl. 13. Aug. 1766 §§ 6—8, HRInstr. 7. Dec. 1771 §§ 9 og 29, HRPatent 10. Nov. 1774 §§ 16 og 18, L. 11. Febr. 1863 § 19.

HRT 1878. 732 (UfR 1879. 277): I en til Kongen stilet Ansøgning om fri Proces sigtet Politidir. og JM for »Stridighed og Uhjælpssomhed«, § 227 (OR frif.). HRT 1882. 650 (UfR 1883. 196): § 227 i Forb. med § 226; ligeledes (jfr. § 39) HRT 1880. 432 (UfR 1881. 133) [begge anf. ved § 226].

TRE OG TYVENDE KAPITEL.

Om Tyveri¹⁾ og Ran²⁾ .

¹⁾ Mot. 273. ²⁾ § 237.

Strfl. f. Krm. §§ 169—172, 190 og 193. — Tyendelov 10. Maj 1854 § 41, 1; L. Nr. 73, 23. Maj 1873 § 9 i Slutn. — Kanc. Skr. 15. Okt. 1842: Afslagning og Bortførsel af Græs fra kgl. Skove paa Steder, hvor det er bortauktioneret til andre, maa henregnes til alm. Tyveri. JMCirk. Nr. 154, 22. Aug. 1890: Tilegnelse af Brevduer efter Omst. strafbar som Tyveri eller efter Strfl. Kap. 25. — Pl. 23. Maj 1840 § 1 ang. Adgangen til Appel til HR.

I. Afgrænsning overfor Bedrageri. HRT 1893. 1 (UfR 501): Tilegnelse af overladte Brugsgenstande fra et dagvis lejet Værelse, Tyveri; jfr. derimod HRT 1887. 340 (UfR 1888. 20), 1892. 424 (UfR 1221): Ugevis lejet Værelse, Bedrageri; HRT 1887. 94 og 340 (UfR 1888. 20): Tyveri, forsaavidt angik Tilegnelse af ikke overladte Genstande fra ugevis lejet Værelse. HRT 1894. 484 (UfR 1231): Undvegen Arrestant tilegnet sig nogle ham i Arresten til Brug overladte Genstande, Tyveri; jfr. HRT 1890. 739 (UfR 1891. 422): § 253 anvendt mHt Borthytning af den Arresthuset tilhørende Vest, som Tilt. ved Undvigelsen var iført; Frif. mHt Bortkastning af andre i Arresten overladte Beklædningsgenstande; HRT 1877. 770 (UfR 1878. 554): Fattiglem tilegnet sig Lagner fra den hende anviste Seng i Arbejdshuset, Tyveri.

HRT 1867. 446 (UfR 1868. 68): Tyende for Tilvendelse af Genstande, leverede det til Vadsk eller Reparation, straffet for Tyveri, jfr. ogsaa HRT 1892. 645. HRT 1894. 747 (UfR 1895. 271): Husholderske tilegnet sig Husbonden tilhørende Genstande endnu i hans levende Live, Tyveri; derimod § 252 mHt nogle efter hans Død fra Registreringen i Boet unddragne Genstande. HRT 1900. 248 (UfR 574): Tilegnelse af Olietønde fra Principal for ved dens Tilbagelevering i Stedet for en af Principalen til Tilt. solgt Tønde at undgaa Købesummens Afdraging i Tilt.s Løn, Tyveri. — HRT 1886. 517 (UfR 1887. 183): Kommis for Tilegnelse dels af Penge, indbetalte af Kunder til ham paa Principalens Vegne, dels af Penge fra den ikke ham alene betroede Kasse anset for Tyveri; jfr. HRT 1898. 317 (UfR 795): Kontorist paa et Birkekantor, der forestod Stempelpapirsforhandlingen og selv anden havde Nogle til vedk. Pengeskab, for Tilvendelse af Penge, der dels var nedlagte her, dels af ham modtagne for Salg af Stempelpapir, anset efter § 253. HRT 1882. 154 (UfR 692): Skipper og Styrmand tilvendt sig af Ladningen, § 253 (OR Tyveri). HRT 1882.

112 (Ufr 661): Mollersvend, der forestod Udsalget af Mel og Gryn fra Møllen, tilegnet sig Korn og Mel fra Møllen, Tyveri (§ 253 mHt Tilegnelse af de for købte Varer indbetalte Penge). — HRT 1883. 553: Frabrudt og tilegnet sig Genstande fra Bygning paa en Tilt.s Tilsyn undergiven Ejendom, Tyveri. HRT 1883. 98 (Ufr 784): Skovfoged paa egen Haand solgt Brænde fra Skoven til egen Fordel, Tyveri uanset Hensigt til at skadesløsholde Ejeren til den Tid, da Betaling antagelig først vilde være forlangt af Køberen; jfr. ogsaa HRT 1873. 66 (Ufr 790). HRT 1888. 44 (Ufr 595): Salg til egen Fordel af Frembringelser fra den af Tilt. under den andetsteds boende Ejers Tilsyn bestyrede Gaard, Tyveri. HRT 1892. 541 (Ufr 1272): Mejeribestyrer ladet en Del af den fra Fællesmejeriet til Gaarden leverede skummede Mælk hjemkøre til sig og forbrugt den, Tyveri.

HRT 1869. 364 (Ufr 1067): Tilegnelse af Sten fra de Tilt. til Slagning anviste Bunker, Tyveri; jfr. ogsaa HRT 1884. 109 (Ufr 702). — HRT 1875. 344 (Ufr 1876. 47). 1892. 457 (Ufr 1236): Tilegnelse af Genstande, som Tilt. for sin Principal skulde bringe ud til Kunder, Tyveri; jfr. derimod HRT 1876. 140 (Ufr 716); ligeledes HRT 1889. 836 (Ufr 1890. 363): Tilegnet sig og fragaact Modtagelsen af Betalingen for de for Principalen til Kunder udbragte Varer, § 252. — HRT 1891. 5 (Ufr 622): Vognmand for Tilegnelser fra Læs, som han hjemkørte for Ejeren, straffet for Tyveri; jfr. ogsaa HRT 1875. 66 (Ufr 595) samt mHt lignende Forhold af Ejers Tyende som Kusk HRT 1875. 268 (Ufr 1100). HRT 1890. 699: Tilegnelse af Husbonds Bord, som Tilt. skulde hente og hjembringe, § 253. HRT 1901. 724: Solgt en Kvie, som Tilt. for Ejeren skulde trække fra Købstaden til Ejers Hjem, Tyveri. HRT 1901. 538 (Ufr 1902 B 36): Under Transport til Andelsmejeriet heldt Mælk fra en Interessents Mælkejunge over i Tilt.s egen, Tyveri.

HRT 1889. 461 (Ufr 1149): Tilegnelse af Genstande fra en Kurv, som Tilt. bar for den medfølgende Ejer, Tyveri; derimod § 253 for Tilegnelse af Genstande, der var i Tilt.s Taske, og som Ejeren, da de skiltes, havde glemt at affordre Tilt. KPRD i Ufr 1899. 856: Kvinder, der af Mandspersoner havde faaet Ringe at prøve og derpaa havde listet sig fra dem, dømte for Tyveri. KPRD i Ufr 1898. 875: Hemmelig tilegnet sig et Kronestykke, som Tilt. med Ejers Samtykke havde taget op af hans Lomme for at se paa det, Tyveri. HRT 1895. 313 (Ufr 942): En Tilt., der for en tilstedeværende indløste pantsat Tøj med en ham dertil leveret Pengeseddel, dømt for Tyveri for Tilegnelse paa Stedet af Byttepengene og senere paa en Beværtning, hvor de begge begav sig hen, af Tøjet; jfr. derimod HRT 1895. 386 (Ufr 1114). HRT 1892. 902 (Ufr 1893. 481): Under Søgning efter Ejers Anmodning efter den af ham undervejs tabte Pung tilegnet sig denne og foregivet ikke at kunne finde den, Anal.

af § 252. HRT 1894. 547 (UfR 1253): Tilegnelse af en af Tilt. selv umiddelbart i Forvejen paa Disken til Betaling og Bytning henlagt Pengeseddel. § 251 (Aktionsordren lød paa Tyveri); jfr. ogsaa HRT 1899. 264 (UfR 791) [§ 257]. HRT 1891. 50 (UfR 649): Tilegnelse hos Pantelaaner af et til Indløsning af Tilt. paa Disken fremlagt Ur. § 252.

II. Afgrænsning overfor Kap. 25. a) *Tilegnelse af tabte Ting.* HRT 1878. 834 (UfR 1879. 479): Husbonds tabte Pengesedler fundne under Rengøring i hans Soveværelse, Tyveri; derimod HRT 1881. 495: Pung funden af Tyende i Gaardens Rendesten udenfor Køkkendøren. § 247. HRT 1897. 527 (UfR 1133): Røgter tilegnet sig Husbonds Skeer, fundne dels i Svinetønden, som han skulde rense, dels udenfor Køkkenvinduerne, Tyveri; ligeledes HRT 1878. 394 (UfR 1199): Rengøringskone tilegnet sig Skeer fra en af hende udheldt Skarnbøtte; endvidere HRT 1892. 172 (UfR 796): Brosche funden i en Gaard lige nedenfor et Sovekammervindu. — HRT 1876. 49 (UfR 675), 1885. 48 (UfR 609): Penge tabt i Tilt.s Nærværelse af den ved Tilegnelsen fremdeles tilstedeværende Ejer, Tyveri; jfr. ogsaa HRT 1892. 902 (UfR 1893. 481), samt HRT 1874. 14 (UfR 666): Undladt at gøre Ejeren opmærksom paa Tabet for efter hans Bortgang at tilegne sig det tabte. HRT 1893. 286 (UfR 809): Tilegnelse af Pengeseddel under Søgning efter den af Ejeren kort forinden tabte Tegnebog, Tyveri; smlgn HRT 1892. 902 (UfR 1893. 481): Anal. af § 252 (anf. under I). HRT 1895. 91 (UfR 601): Tilegnelse af Pengeseddel fra Gulvet i en Beværtning, hvor Ejeren, der i Tilegnelsesøjeblikket var gaaet udenfor, havde tabt den (hvad Tilt. ogsaa antog), Tyveri; jfr. derimod HRT 1878. 218 (UfR 936): Penge, tabte i fremmed Vogn, ved senere Lejlighed fundne og tilegnede af Vognens Ejer. § 247; ligeledes HRT 1883. 7 (UfR 751). HRT 1892. 754 (UfR 1893. 168): Tilegnelse af en i Tilt.s Paasyn fra en Vogn tabt Pakke, medens Tilt. endnu kunde have indhentet Vognen, Tyveri. HRT 1893. 690 (UfR 1894. 81): Pengepung, der maatte antages tabt af en i Tilt.s Paasyn anholdt. § 247. HRT 1900. 167 (UfR 526): Efter at en om Bord paa et Skib reddet Person var ført bort, fundet og tilegnet sig en af ham om Bord tabt Dolk. § 247. HRT 1890. 551 (UfR 1891. 83): Paa Tilbagevejen efter at have voldtaget en Pige tilegnet sig et af hende under det første Sammenstød tabt Shawl, Tyveri.

b) *Tilegnelse af glemte Ting.* HRT 1880. 27 (UfR 829): Bønebog glemmt paa en Bænk i et Kapel, Tyveri. HRT 1885. 630 (UfR 1886. 199): Paraply glemmt paa Marked ved et Udsalgsbord. § 247; derimod HRT 1877. 252: Paraply glemmt af en Kunde i Købmandens Gaardsport, Tyveri. HRT 1881. 1 (UfR 600): Møller tilegnet sig Sække glemte paa Møllen (forsynede med Ejeren's Mærke), § 248. — HRT 1878. 853 (UfR 1879. 491): Pakke, efterladt paa en Jærn-

baneperron og af Tilt. antagen glemt af Ejeren, Tyveri; jfr. derimod Vib. ORD i UFR 1899. 149. HRT 1894. 432 (UFR 1217): Tilegnelse fra en Jærnbanestations Retirade af en Vadsæk, der af en rejsende var hensat i Stationens Forhal og derfra, uvist hvorledes, kommen ind paa Retiraden, Tyveri. HRT 1897. 271: Pakke, efterladt af en rejsende, der var stegen over i en anden Koupé, Tyveri.

c) *Tilegnelse af Ting beroende uden Tilsyn eller under usædvanlige Forhold.* HRT 1884. 172. 1892. 424 (UFR 1221): Arbejdsredskaber, efterladte paa Arbejdspladsen, Tyveri; jfr. ogsaa HRT 1887. 27: Økse midlertidig hensat paa Havnedæmningen af de i Havnen beskæftigede Arbejdere, Tyveri; jfr. KPRD i UFR 1899. 855: Forsøgsstraf, idet det tilegnede Værktøj af Tilt. antoges midlertidig henlagt paa Stedet af en Arbejder. HRT 1879. 334 (UFR 1880. 23): Tobakspibe midlertidig henlagt paa en Skrænt ved Landevejen, Tyveri; ligeledes HRT 1900. 342: Tobakspibe beroende i Lommen paa den af vedk. Jærnbancarbejder i Grøften ved et Ledvogterhus henlagte Frakke. HRT 1891. 652 (UFR 1892. 262): Tilegnelse fra aflaaaset Kuffert, hensat ved offentlig Vej til Afhentning, Tyveri; ligeledes HRT 1892. 660 (UFR 1893. 132): Kurv, hensat ved Vejgrøft ud for en Sti til en Gaard (af Tilt. nærmest antaget til senere Afhentning af Ejeren). HRT 1901. 10: Pakker, henlagte paa Bænken i en Rejsestald til Afhentning af Adressaterne, Tyveri; jfr. HRT 1878. 853 (UFR 1879. 491) anf. under II b. HRT 1874. 470 (UFR 1875. 102): Pakke henlagt af den i Huset arbejdende Ejer i et til den aahenstaaende Port stødende uafaaaset Rum og derfra af en anden flyttet ud i Porten, Tyveri; jfr. ogsaa HRT 1894. 432 (UFR 1217) anf. under II b. HRT 1900. 301 (UFR 787): Tilegnelse af en Sæk Brænde, Aftenen i Forvejen hensat i en Kældernedgang foran en aflaaaset Dør for Dagen efter at bringes til sit Bestemmelsessted, Tyveri. HRT 1893. 693 (UFR 1894. 307): En Bylt Klæder henliggende i en til Kvistetagen hørende mørk Gang, Tyveri. HRT 1894. 287: Fodtojs, henlagt paa Fortovet under Ildløs i Butiken, Tyveri. HRT 1902. 137: Tilegnelse af Mælk fra Transportspande hensatte ved Vejen til Afhentning af Mejeriet, Tyveri.

HRT 1881. 551 (UFR 1882. 157): Skjorte nedfalden fra Havegærde, hvor den var hængt til Tørring, Tyveri; derimod HRT 1881. 320 [329] (UFR 898 [905]): Benklæder, der angaves fundne paa Gaden lige udenfor en Gaard, § 247; jfr. ogsaa HRT 1896. 126 (UFR 694): § 248. — HRT 1882. 838 (UFR 1883. 584): Tilegnelse af Brød fra en for skibbrudne bestemt Baake 1 Mil ude i Søen, Tyveri. — HRT 1893. 525 (UFR 1181), 1898. 756 (UFR 1899. 355): Tilegnelse af Kæde og Anker (uden Bøje) udlagte til Fortøjning af en Lystbaad, Tyveri (jfr. L. Nr. 157, 22. Dec. 1876). — HRT 1880. 166 (UFR 900), 174 (UFR 903) anf. under III.

d) *Tilegnelse af tamme Dyr.* HRT 1878. 411: Solgt Husbonds

Hund i en Kro, hvortil den havde ledsaget Tilt., Tyveri. HRT 1884. 58 (Ufr 682): Tilegnelse i Henh. til tidligere Beslutning af Nabos Faar, der var fulgt med til Tilt.s Faaresti, Tyveri (§ 228); jfr. derimod HRT 1883. 691 (Ufr 1884. 196): § 248 (ikke kendt af Tilt. som Naboen); HRT 1881. 282: Lam sluttet sig til Tilt. paa Vej fra Marked (Ejer ukendt), § 247. HRT 1887. 526: Tilegnelse af en Hanc fra en under Gaardens Brand paa Vejen vildfarende Flok Høns, Tyveri. HRT 1896. 116 (Ufr 684): Hund tilegnet enten paa Landevejen i Nærheden af den Gaard, hvor den horte hjemme, eller i nogle nærliggende Huse, hvor den ofte kom, Tyveri. KPRD i Ufr 1897. 1043: Tilegnelse af Hundetegn (for at benytte det til Tilt.s egen Hund) fra en i Virkeligheden bortløben Hund, som Tilt. antog hørende til i Nabolaget, Forsøg paa Tyveri.

III. Afgrænsning overfor ulovlig Jagt (Fiskeri). HRT 1893. 412 (Ufr 1134): Skudt og tilegnet sig Raadyr i Indelukke, bestemt til at fange Dyr og hegnet saaledes, at Dyr ikke ved egen Hjælp kunde komme ud, Tyveri; jfr. HRT 1871. 474 (Ufr 1078): Skudt og tilegnet sig Vildt i in d hegnet Dyre have; Tyveri, selv om et Dyr en enkelt Gang maatte kunne bryde igennem. HRT 1872. 703 (Ufr 1873. 498): Tilegnelse af Fisk fra indesluttede Fiskedamme uden Af- eller Tilløb, Tyveri. HRT 1893. 340 (Ufr 822): Med Hænderne optaget Ørreder fra den ved Opstemning næsten tørlagte Bund i en Kanal nedenfor de af Hensyn til Vandets Benyttelse som Drivkraft anbragte Stighord; Frif. for Justitiens Tiltale, da de paag. Indretninger ikke af Ejeren var anbragte eller benyttede til Fiskefangst. HRT 1880. 166 (Ufr 900): Raadyr fundet liggende i Statsskov dræbt ved Skud, Anal. af § 247; jfr. HRT 1888. 461, der anvendte § 247 direkte; HRT 1880. 174 (Ufr 903): Frif. (fundet død paa off. Bivej ikke indenfor noget Jagtdistrikts Grænser). — HRT 1882. 498 (Ufr 1883. 116) anf. ved § 237. Kbh. ORD i Ufr 1902. 154 anf. under X (tillige Jagtlov § 12 anvendt).

IV. Afgrænsning mellem Tyveri og Hæleri, se Domme anf. ved § 238 I.

V. Afgrænsning overfor Ran og Roveri, se Domme anf. ved § 237 og § 243.

VI. Afgrænsning overfor § 235, se Domme anf. ved denne §.

VII. Spørgsmaal om Pengeværdi (jfr. herved § 229, 3°). HRT 1874. 170 (Ufr 729): Et Stykke Pølse, erklæret værdiløst af Ejeren, Frif. HRT 1874. 447 (Ufr 1875. 90): Tilegnelse af Stikkelsbær fra Husbonds Have; Frif., da Pengeværdi ikke var godtgjort. HRT 1880. 444 (Ufr 1881. 136): Tørre Grene og Kvas, ikke Pengeværdi paa Stedet, Frif. HRT 1888. 681 (Ufr 1889. 353): Kasserede Arkivsager, ikke Tyveri efter Oplysn. om deres sædvanlige Anvendelse. HRT 1891. 279 (Ufr 1024): Kød, kasseret til Menneskeføde, § 228. — HRT 1893. 329 (Ufr 817): Tilegnelse af værdiløs Ting

under fejlagtig Forudsætning om dens Værdi, Forsøg paa Tyveri. KPRD i UFR 1898. 874: Fra Husbonds Restauration tilvendt sig nogle i sig selv værdiløse Bliktegn (der af Opvarterne benyttedes som Betaling ved Buffetten og overlodes dem til nærmere aftalt Pris) for siden at afhænde dem til en af Opvarterne, § 251 jfr. § 46. KPRD i UFR 1901. 926: Indbrudsvis tilegnet sig og efter falsk Udfyldelse benyttet nogle Rekvisitionsblanketter, alene Falskstraf.

VIII. Tilegnelse af Dokumenter (jfr. herved § 252, s). HRT 1883. 686 (UFR 1884. 191), 1884. 127 (UFR 712): Tilegnelse af Sparekassébøger, hævet en Del af Beløbet og lagt Bogen tilbage. Tyveri. HRT 1900. 342: Tyveri af Laaneseddel. HRT 1888. 572 (UFR 1889. 122): Tilegnelse af Jærnbanebilletter for at rejse paa dem, Tyveri. HRT 1875. 388, 1878. 937 (UFR 1879. 532), 1886. 345 (UFR 1887. 108): Tilegnelse af Skudsmaalsbøger straffet som Tyveri.

IX. Andre Spørgsmaal, om Tyveri forelaa. a) *Spørgsm. om ydet Ækivalent.* HRT 1869. 279, 1874. 534: Efterladt egne tilsvarende Ting af ikke fuldstændig lige Værdi, Tyveri. HRT 1883. 98 (UFR 784): Tyvsstraf selv om Hensigt til at skadesløsholde den krænkede (jfr. Ref. under I); ligeledes HRT 1888. 472 (UFR 1889. 82): Fuld Erstatn. senere lagt i det borttagne Sted (§ 60, 1 anvendt); samme Resultat HRT 1874. 481 (UFR 1875. 347): Tilegnelse af Genstande for at pantsætte og senere indløse dem og bringe dem tilbage. — HRT 1872. 220 (UFR 776): Tilegnelse af Penge fra et Tyende, der havde besveget Tilt. for omtrent lige saa meget, Tyveri; jfr. HRT 1870. 121 (UFR 621): Taget et Forklæde som Vederlag for, hvad der var taget fra Tilt., samt senere bortgivet det og nægtet Tilegnelsen, skønt Tilt. havde modtaget det hende fratagne tilbage. alene § 257 anvendt; jfr. HRT 1895. 459 (UFR 1141): Anal. af § 256 jfr. § 253. HRT 1890. 605 (UFR 1891. 112): Tilegnelse paa Gr. af Udeblivelse af lovet Duçør, Tyveri; jfr. HRT 1892. 130: Tilegnelse af Husbonds Genstande for at gøre sig betalt for tilgodehavende Løn, Frif. navnlig under H. t. Tilt.s mentale Tilstand; HRT 1878. 330 (UFR 1185): Ved at forlade Tjenesten medtaget et til Brug i denne overladt Leblad; Frif., da Tilt. med Føje forment at kunne beholde det mod Afkortning i tilgodehavende Løn. — HRT 1883. 35 (UFR 754), 1885. 25 (UFR 599): Tilegnelse af Ting for at gøre sig betalt for tilstedt legemlig Omgang, Tyveri. — HRT 1897. 111: Ølhandler beordret sin Kusk til, naar han ved Afhentning af tom Emballage fra Kunder ikke kunde finde Tilt.s egen, at tage andre Ølhandleres Emballage hos Kunden, § 228 jfr. § 52. — HRT 1882. 198 (UFR 701) og 1875. 447 (UFR 1876. 100) anf. ved § 237.

b) *Besiddelsesforholdet* (jfr. herved I og II). HRT 1869. 652 (UFR 1870. 170): Tyveri fra sovende. HRT 1869. 264 (UFR 652): Tyveri, da den dræbte antagelig endnu var i Live, da Tilt. tog Pen-

gene; jfr. HRT 1882. 240 (Ufr 732): §§ 188 og 228. HRT 1880. 73 (Ufr 849): Tilegnelse af Pengekasse, som Tyvene ved Tilt.s Forfølgning var bleven nødte til at efterlade, Tyveri. HRT 1875. 55 (Ufr 593): Tilegnelse af Penge fundne af en anden, Tyveri.

c) *Spørgsm. om tyvagtig Hensigt* (jfr. herved til Dels Domme anf. under XI samt ved § 236). HRT 1893. 51: Tilegnelse af Havre fra Husbond til Fodring af hans Heste, Frif. — HRT 1875. 266: Tyveri, da Tilt. vidste, at det foreliggende Samtykke var givet af en dertil inkompetent Person. — HRT 1895. 17 (Ufr 522): En Tilt., der skulde hjemføre Rørene fra en Sø mod at høste Græsset omkring denne, frif. mHt Høstning af Græsset paa en tilstødende Eng, nemlig paa Gr. af de ubestemte Ejendoms- og Grænseforhold, hans aabenlyse Fremgangsmaade og Forholdets Upaatalthed i tidligere Aar. — HRT 1896. 435 (Ufr 1198): Frif. i Henh. til Forklaring om Tilvendelse (i fleres Overværelse) af det paag. Stykke Kød alene af Kaadhed samt med Hensigt til senere at betale det; jfr. HRT 1890. 750 (Ufr 1891. 428): Forkastelse af Forklaring om Spøg, ligeledes HRT 1901. 496 mHt Forklaring om Betalingshensigt. — HRT 1869. 483 (Ufr 1095): For at slippe lettere fra Arbejdet bortskaffet og bortgivet en Del af den Bark, som Tilt. skulde bearbejde, Tyveri. — HRT 1897. 205 (Ufr 695): Tilegnelse af en Cykle, efter Tilt.s Forklaring alene for at køre hjem paa den; Tyveri, da Tilt. allerede ved Tilegnelsen ikke havde til Hensigt at bringe Cyklen tilbage og den følgende Dag, efter at have gemt den om Natten, besluttede sig til at beholde den; ligeledes Straf for Tyveri af Cykle, som Tilt. havde taget med sig for at stjæle Sadel og Lygte og derefter havde sat fra sig i en anden Bydel. — HRT 1870. 121 (Ufr 721) og 1895. 459 (Ufr 1141) anf. under IX a.

d) *Spørgsm. om egne Ting*. HRT 1874. 16 (Ufr 667): Tilegnelse af egne pantsatte, men af Panthaveren formentlig uberettiget tilbageholdte Genstande, Frif. HRT 1891. 211 (Ufr 722): Tilegnelse af Penge fra en Sparebøsse, af hvis Indhold en Andel tilkom Tilt., Tyveri.

X. Spørgsmaal om Fuldbyrdelse. HRT 1876. 11 (Ufr 646): Slaet Græs, men ikke bortført det, Fuldb. HRT 1876. 450 (Ufr 1877. 202): Hasselstænger afhuggede, men efterladte, da Tilt. blev overrasket, Fuldb. HRT 1894. 1: Stjaalet Tøj fra Loftet, men overrasket ved Bortførslen, Fuldb.; jfr. ogsaa HRT 1900. 274: Antruffen paa Tørreløft sammenbyltende noget til Tørring ophængt Tøj, Fuldb. — HRT 1892. 606: Under Opbæring af Korn paa Eje-rens Loft stillet en Sæk til Side til senere Tilvendelse, Forsøg; jfr. HRT 1894. 9: Stjaalet Uld, udlagt til Tørring i Gaarden, og gemt det i en Sæk i Laden til senere Bortførsel, Fuldb. HRT 1893. 329 (Ufr 817): Sat sig i Besiddelse af noget Zink fra et Pissoir, men ikke faaet det bortbragt fra Gaardspladsen, Forsøg. HRT 1887. 174:

Tilegnelse af Nøgler for senere ved Hjælp af dem at begaa Tyveri, fuldb. (simp.) Tyv. Kbh. ORD i UFR 1902 A 154: Nedskudt og ihjelslaaet Kalkuner udenfor en Gaard, men derefter ladet dem ligge, Tilegnelseshensigt antagen, § 228 jfr. § 46. — Jfr. iøvrigt KPRD i UFR 1899. 855 anf. under II c, UFR 1897. 1043 anf. under II d.

XI. Bevissspørgsmaal. HRT 1890. 750 (UFR 1891. 428), 1892. 47 (UFR 770): Tyveri, idet der ikke toges H. t. Forklaring om ikke allerede ved Besiddelsestagelsen at have haft til Hensigt at beholde Genstandene; jfr. HRT 1879. 226 (UFR 988): Under en modsat Forudsætning § 236 og Anal. af § 253; ligeledes HRT 1888. 241 (UFR 1026): Anal. af § 253 (Ejeren kunde antages ikke at have noget mod den oprindelige Brug); HRT 1895. 459 (UFR 1141): Anal. af § 256 jfr. § 253, anf. under IX a. HRT 1882. 115 (UFR 664): Tyvsstraf uden H. t. Forkl. om at have forstaaet en Ytring af Skovfogden som Tilladelse (Skovfogden beedigede ikke at være fremkommen med nogen saaledes forstaaelig Ytring). HRT 1901. 496 (UFR 1902 B 23): Tyvsstraf for Tilegnelse af en som Bødkerskilt benyttet Balje uanset Tilt.s Forklaring om at have villet betale den næste Dag i Forbind. med Afgørelse af andet Mellemværende.

HRT 1901. 712: Efter den højst mangelfulde Maade, hvorpaa Forhøret var optaget, ikke anset godtgjort, at et Tyveri var begaaet, uanset den af Tilt. oprindelig afgivne, men ganske i Almindelighed holdte Erkendelse; derimod § 247 anvendt i Henh. til Tilt.s Forkl. om at have fundet og tilegnet sig det i Sagen omhandlede Uldtøj. HRT 1902. 164: Frif., da Tilbagekaldelsen til Dels var bestyrket, samt da Tilstaaelsen ikke indeholdt nærmere Oplysn. om Tilegnelsesmaaden, og Identiteten af de paag. Genstande til Dels ikke var sikker. — HRT 1900. 50: En af KrimR for Pengetyveri fra en beruset Person dømt Tilt. frif. af HR paa Gr. af ikke tilstrækkelig Sikkerhed for, at der ved den paag. Lejlighed var fravendt vedk. Penge. HRT 1899. 323: En Tilt., der hemmelig havde sat sig i Besiddelse af en af ham paa Markedet solgt Ko, frif. under H. t. mangelfulde Oplysninger om Salget og den Maade, hvorpaa Koen senere var kommen i hans Besiddelse, samt om Tilt.s Tilregnelighed paa det paag. Tidspunkt.

HRT 1896. 92 (UFR 676): Tyveri ikke antaget bevist i et Tilfælde, hvor en Høker straks efter Tilt.s Bortgang fra Butiken havde savnet et Par Træsko samt straks derpaa i Tilt.s Hjem uden Indsigelse sat sig i Besiddelse af dem, og hvor Tilt. forklarede at have købt dem og lagt 2 Kr. paa Disken samt faaet Henstand med Resten. HRT 1897. 378 (UFR 972): Pengepung falden klirrende til Jorden lige ved Tilt.s Fod, medens han med Ejeren og en anden samt en i Anledn. af det formodede Tyveri tilkaldt Betjent var paa Vej til Politistationen, Tyvsstraf. HRT 1896. 397 (UFR 1029): Bevis ved Vidner og Indicier antaget ført for, at Tilt. havde ind-

sneget sig i en Butik i tyvagtig Hensigt; jfr. ogsaa HRT 1896. 224 (UfR 750): Paa lignende Maade Bevis for, at Tilt. havde begaaet eller som Gerningsmand deltaget i Tyveri af Penge fra en Gæst i en Beværtning. HRT 1901. 290 (UfR 813): Forsøg paa Indbrud (falsk Nøgle) anset godtgjort, ligesaa HRT 1902. 102 (Opbrydning af Vindu). HRT 1885. 309 (UfR 1128): Antruffen i en Kælder under mistænkelige Omstændigheder med fuldstændig Udrustning til Indbrudstyveri, Forsøg (paa simpelt Tyveri) anset godtgjort. HRT 1897. 385 (UfR 975): Tilstrækkeligt Bevis i Henh. til Fr. 8. Sept. 1841 § 5. HRT 1900. 268 (UfR 783): En Tilt., hos hvem Koster ikke var forefundne, overbevist om Tyveri ved sin medtilt. Hustrus Forklaring samt Indicier.

Tilt. dømte efter indirekte Tyvsbevis som Tyve: HRT 1881. 320 (UfR 898) [Indbrud], 1885. 291 (UfR 1013), 1890. 282 (UfR 885) [OR Hæleri], 1896. 46 [Indbrud, set i Nærheden af Gerningsstedet kort for Tyveriets Begaelse. jfr. derimod HRT 1890. 326]. 1896. 116 (UfR 684), 1901. 303 (UfR 830) [Indbrud], 1901. 617, 683 (UfR 1902 B 101) [OR Hæleri]. HRT 1902. 27: KrimlR antog Tyveri. i hvert Fald saaledes, at Tilt. efter forud truffen Aftale om Tyveriets Udførelse, eventuelt indbrudsvis, havde ventet paa Gerningsstedet under Udførelsen; HR dømte kun for Hæleri. — HRT 1893. 163 (UfR 752): Tilhjemlingseden ikke afficeret af Vand-og-Brøds-Straf efter § 203. HRT 1883. 448 (UfR 1091): Faders Tilhjemlingsed mHt nogle fra Hjemmet forsvundne Strømper, der tilhørte hans paa en Sindssygeanstalt værende Datter, ikke anset tilstrækkelig. HRT 1879. 300 (UfR 1017), 1901. 202: Spørgsmaal om Genstandenes Identitet.

§ 228.

Den, som gør sig skyldig i simpelt¹⁾ Tyveri, straffes første Gang²⁾ med Fængsel paa Vand og Brød, ikke under 5 Dage; dog kan Straffen under skærpene Omstændigheder, navnlig naar det stjaalne er af betydelig Værdi³⁾, naar Segl er brudt eller Gemme aabnet ved Vold, Diriker, falske eller tillistede⁴⁾ Nøgler, naar Tyveriet er udøvet mod skibbrudne, under Ildebrand eller lignende Ulykkestilfælde, eller naar den skyldige stod i den bestjaalnes Tjeneste, eller hans Forhold til denne iøvrigt gav ham en særegen Lejlighed til det begaaede Tyveri, stige indtil Forbedringshusarbejde i 2 Aar.

¹⁾ Jfr. § 234, § 235, (§ 233), § 229. ²⁾ Jfr. §§ 230—232. ³⁾ HRT 1885. 126 (UfR 675): Tyveri af kostbare Racehøns. Straffen nedsat

af HR under særligt H. t., at Tilt. ikke gjorde sig nogen Tanke om, at de stjaalne Høns var saa kostbare. ⁴⁾ Mot. 274.

I. Alm. Spørgsm. vedr. Tyveri, se ovenfor under Kapitlets Overskrift I—XI.

II. Grænsen mellem simpelt og grovt Tyveri, se Domme anf. ved § 229.

III. Afgrænsning overfor § 235, se Domme anf. ved denne §.

IV. Afgrænsning overfor Ran, se Domme anf. ved § 237.

§ 229.

Følgende Tyverier betragtes som grove og medføre første Gang¹⁾, de begaas, Strafarbejde indtil 8 Aar:

1. naar nogen paa Marken stjæler Heste, Kvæg eller Faar²⁾;
2. naar nogen i Kirken stjæler Ting, som høre til Kirken eller ere bestemte til at bruges til en kirkelig Handling, saa og naar nogen opbryder og stjæler af Kirkeblokken³⁾;
3. naar nogen stjæler noget, der forsendes med Posten, medens det er under Postvæsenets Varetægt⁴⁾, hvortil ogsaa henregnes Borttagelsen af Breve⁵⁾;
4. naar Tyven ved Vold⁶⁾ eller ved Diriker⁷⁾, falske eller tillistede⁸⁾ Nøgler har skaffet sig Indgang i Hus⁹⁾, den dertil hørende Gaard¹⁰⁾, Værelser, afslukkede Lofts- og Kælderrum¹¹⁾ eller i Skib¹²⁾, eller det er sket ved at stige over Hus⁹⁾, Mur eller andet saadant Lukke¹³⁾, eller ved at stige ind igennem Vinduer, Skorstene eller andre saadanne Aabninger, som ikke ere bestemte til Indgang¹⁴⁾. Har Tyven paa en af de her anførte Maader ved Nattetid¹⁵⁾ skaffet sig Indgang i et beboet Sted eller beboede Lejligheder i samme¹⁶⁾, eller har han indsneget sig sammesteds for at kunne udøve Tyveri til hin Tid, bliver hertil at tage Hensyn ved Straffens Udmaaling som en skærpene Omstændighed;
5. naar Tyven har været beredt paa til sit Forsvar at gøre Brug af Vaaben eller andet sligt farligt Redskab.

¹⁾ Jfr. §§ 230—232. ²⁾ Mot. 277. ³⁾ Mot. 278. ⁴⁾ Postlov Nr. 57. 5. Apr. 1888 (jfr. Bkg. Nr. 105, 3. Juni 1902) § 17, s. ⁵⁾ Jfr. §§ 138 og 258. ⁶⁾ Mot. 282. ⁷⁾ Mot. 282. ⁸⁾ Mot. 274 jfr. 282. ⁹⁾ Mot. 281. ¹⁰⁾ Mot. 280. ¹¹⁾ Mot. 281. ¹²⁾ Mot. 281. ¹³⁾ Mot. 283. ¹⁴⁾ Mot. 283. ¹⁵⁾ Mot. 284. ¹⁶⁾ Mot. 284.

I. § 229, 1°. HRT 1888. 613 (UfR 1889. 149), 1896. 590: Tyveri af Lam paa Marken, grovt. — HRT 1885. 224 (UfR 999): Lam sat paa Græs paa offentlig Bivej nær Ejerens Hus. simp. Tyveri. Vib. ORD i UfR 1901. 985: En under et Marked paa fremmed Mark ved Siden af Markedspladsen tøjret Ko, simp. Tyveri. HRT 1884. 58 (UfR 682): § 228; jfr. HRT 1883. 691 (UfR 1884. 196): § 248 (se Ref. ved Kap. 23 II d). HRT 1887. 514 (UfR 1888. 80): Tyveri fra Husbonds Hjemmegræsgang af ukendt Faar, grovt (isl. Sag). HRT 1870. 709: Kreaturer græssende i Skov, grovt Tyveri.

II. § 229, 2°. HRT 1889. 55: Ved Indbrud i Kirke stjaalet fra Fattigbøsser, § 229, 4; jfr. ogsaa HRT 1867. 471 (UfR 1868. 78). 1872. 396 (UfR 1873. 10), KPRD i UfR 1898. 848 (simp. Tyveri): derimod mHt Kirkeblok HRT 1867. 471 (UfR 1868. 78). — HRT 1895. 366 (UfR 964): Fortæring af Vin bestemt til Altergang i Kirken og beroende i Degnestolen, simp. Tyveri; jfr. derimod HRT 1889. 55: Altervin funden i en Fordybning bag Alteret, § 229, 2. — HRT 1880. 27 (UfR 829): Et til daglig katolsk Gudstjeneste benyttet Kapel efter hele Indretningen og Benyttelsen af vedk. Ejendoms ikke anset for en Kirke.

III. § 229, 3°. HRT 1884. 465 (UfR 1885. 89): En Tilt., der dels medens han ifølge privat Overenskomst besørgede Forretningerne ved et Brevsamlingssted, dels medens han senere af og til var behjælpelig ved disse, havde tilegnet sig nogle Breve samt et med en Postanvisning indgaaet kontant Beløb, dømt efter § 229, 3; jfr. ogsaa HRT 1884. 476 (UfR 1885. 106): En af et Landpostbud privat antagen Medhjælper dømt efter § 229, 3 for Tilegnelse af en Postpakke under Postbesørgelsen. — KPRD i UfR 1889. 1176: Tilegnelse af Postanvisninger, som et Postbud under Ombæringen midlertidig havde lagt fra sig, § 229, 3. — HRT 1890. 81 (UfR 547): Sendingsgods under Statsbanernes Varetægt, § 228. HRT 1871. 489 (UfR 1081): Assistent ved Jærnbanestation udtaget Penge af en Rejsetaske, der som forglemt af en rejsende var sendt til Stationen til Videreforsendelse, § 228. — Jfr. iøvrigt Domme anf. ved § 258 og § 138.

IV. § 229, 4°. a) *Lokaliteten*. HRT 1889. 55: Kirke, § 229, 4. HRT 1886. 318: Bygning under Opførelse, § 229, 4. HRT 1878. 261: Foderlo, § 229, 4. HRT 1890. 8: Pakhus af nedrammede Stolper med Tværlægter, hvortil et Rørslag var fastgjort ved Staaltraad, § 229, 4. HRT 1884. 230 (UfR 744): For Tiden ubenyttede Træbygninger paa Dyrehavsbakken, § 229, 4. HRT 1877. 348 (UfR 1197): Bræn-

dehus. efter dets Indretning Indbrud ikke antaget. KPRD i UfR 1882. 1141: Brolæggerskur paa Hjul, grovt Tyveri; ligesaa KPRD i UfR 1891.1171 (transportabelt Materialskur), 1892. 1189 (Oplagsskur), 1896. 1136 (Skur i fast Forbindelse med Jorden, Dimensioner 2—3½ Al.); derimod KPRD i UfR 1877. 507: Kagehytter, simp. Tyveri.

HRT 1870. 692 (UfR 1871. 282): Hønsgaard uden Forbindelse med Beboelseslejlighed og adskilt fra Gaardspladsen med Stakit, hvori Laage med Hængelaas, simp. Tyveri. HRT 1883. 415 (UfR 1088): Tyveri af Brædder fra Oplagsplads (ved at stige over Stakittet) efter den fra Bygningerne afsondrede Beliggenhed af den paag. Del af Pladsen anset for simpelt. KPRD i UfR 1895. 1107: Tyveri fra Villahave ved at stige over Stakittet, simp. — KPRD i UfR 1898. 871: Tyveri af Tagbeklædning (Zink) ved voldelig at udtrække Krampen i den med Hængelaas forsynede Lem til Taget, simp.; ligesaa, hvor Adgangen til Taget var fra aflaaet Tørreløft, der aabnedes med tillistet Nøgle. — KPRD i UfR 1897. 1052: Tyveri fra aflaaet, med tillistet Nøgle aabnet Kabyt om Bord i Fartøj, grovt. — HRT 1870. 55 (UfR 604) anf. ved IV g.

b) *Vold.* HRT 1884. 230 (UfR 744): Frabrækket et i Dørkarmen indhamret og hen over Døren som Lukke bøjet Søm, simp.; ligesaa HRT 1891. 343 (UfR 1048). HRT 1885. 172: Udtrukket den løstsiddende Stabel til Hængelaasen, simp.; jfr. derimod HRT 1885. 669: Med en Skrueøgle brækket Stabelen. hvori Hængelaasen var anbragt, ud af Dørstolpen, grovt; HRT 1881. 312: Rykket saa længe i den noget løstsiddende Stabel til Hængelaasen, indtil den gik ud, grovt; bøjet Enderne af Overfaldet (en i Svejsningen opløben Træskoring), hvori Hængelaas sad, saa meget fra hinanden, at den kunde slippe ud af Stabelen i Dørkarmen, simp. HRT 1892. 696 (UfR 1893. 151): Laasebøjlen gaaet ud alene ved at tage fat om Hængelaasen og trække i den, simp. HRT 1898. 87: Med Hænderne trukket Krampen, hvori Hængelaasen sad, ud af Karmen, grovt.

HRT 1900. 642 (UfR 1901. 195): For at besøge en bekendt slaet den allaasede Gadedør op med Haanden. og derefter, under hans Fraværelse, begaaet Tyveri, simp. — HRT 1869. 311 (UfR 671): Trykket foroven paa den ene aflaaede Halvdør og gennem Aabningen ved Hjælp af en Murstift trukket Skufriglen paa den øverste ud af dens Leje i Karmen og derpaa aabnet begge Halvdøre ved at trykke med Hænderne, grovt. HRT 1883. 35 (UfR 754): Med Hænderne afrevet et Brædt paa Døren, hvorpaa denne ved et Ryk gav efter; simp. Tyveri, da Døren efter sin Tilstand ikke afgav forsvarligt Lukke (vestind. Sag). — HRT 1879. 154 (UfR 888): Med et Ryk sprængt Sejlgarnet, hvormed Døren indvendig fra var fastbunden til en anden Dør, simp.; jfr. ogsaa HRT 1877. 310 (UfR 918): Ved at stikke Kniven ind imellem Dør og Karm overskaaret den Hysing, hvormed Døren indvendig fra var fastbunden; ligesaa, hvor

paa hin Maade den indvendig paasatte Haspe var løftet af. HRT 1882. 512 (Ufr 1883. 120): Ved med Haanden at gribe fat om den nederste Kant af en Halvdør trukket den saa meget ud, at den forneden paasatte Krog kunde løftes af Krampen med en Træpind, simp. (vestind. Sag), HRT 1900. 268 (Ufr 783): To indvendig med en Stang sammenholdte Kælderhalvdøre aabnede ved udefra at føre en Skruetrækker ind mellem Halvdørene og løfte Stangen ud af dens Leje, simp. HRT 1888. 25 (Ufr 594): Rakt Armen ind ad et aabenstaaende Vindu ved Siden af Køkkendøren og med Stokken afslaaet Krogen, hvormed Døren var aflukket, simp. — KPRD i Ufr 1896. 1155: Efter at have hørt om et af Kamerater kort forinden begaaet Indbrudstyveri, været med til nyt Tyveri fra samme Lokale, hvortil den voldelig opbrudte Dør vedblivende stod aaben; simp. Tyveri; for Kameraterne begge Gange grovt; jfr. herved HRT 1887. 466 (vestind. Sag).

c) *Diriker*. HRT 1869. 311 (Ufr 671): Med en Kniv skudt Laase-riglen i den daarlig sluttende Dør tilbage, simp. (jfr. Ref. ved IV b). HRT 1876. 306 (Ufr 1877. 127): En Murstift indstukken i det til det manglende Haandgreb bestemte Hul og benyttet som Vrider, simp.; jfr. ligeledes KPRD i Ufr 1890. 1127 (en i dette Øjemed til-dannet Træpind). HRT 1884. 125 (Ufr 711): Med et fladt Stykke Jærn skudt Laasegækken tilbage i en alene mellem to Dørstolper hængende Loftsdør; efter Lukkets Beskaffenhed ikke Indbrud.

d) *Falsk Nøgle*. HRT 1875. 1 (Ufr 555): Aflaaset Dør aabnet ved Hjælp af en fra en anden Dør i samme Bygning taget Nøgle, grovt. HRT 1870. 392 (Ufr 1015): Tyveri fra fremmed Loftskammer ved Hjælp af Tilt.s egen Nøgle, hvormed Tilt. efter et tidligere Tyveri havde aflaaet Døren, grovt. HRT 1896. 538 (Ufr 1248): Tyveri fra Husbonds Vinkælder ved Hjælp af en af en anden funden og Tilt. overladt Hovednøgle, grovt. — HRT 1900. 568: Lukket sig ind med fremmed Nøgle et Sted, hvor Tilt. ventede at træffe sin Kæreste, og efter en pludselig Indskydelse begaaet Tyveri, da han ingen traf, simp. HRT 1896. 385 (Ufr 1022): Under falsk Paaskud formaaet en i Ejendommen boende Person til med sin egen Nøgle at forsøge at lukke Tilt. ind i en fremmed Lejlighed, Forsøg paa grovt Tyveri; senere Tyveri fra Lejligheden, hvortil Tilt. nu skaffede sig Adgang ved falsk Paaskud overfor en sammesteds logerende, der havde lukket op efter Tilt.s Ringning, anset for simpelt. — KPRD i Ufr 1899. 856: Tyveri fra aflaaet Værelse ved Hjælp af fremmed Nøgle, blev, da Tilt. havde bestjaalnes Tilladelse til at lukke sig ind i dennes Logis, hvortil Nøglen til Tilt.s Logis passede, anset for simpelt (ogsaa for en Medtilt., hvis Nøgle var benyttet, og som ikke kendte hin Tilladelse), jfr. ogsaa KPRD i Ufr 1890. 1122 (fremmed Nøgle, men til lovligt Ærinde anvendt med vedk.s Billigelse) samt Ufr 1891. 1175. — KPRD i Ufr 1896. 1144: Tyveri

fra Broders Værelse, hvortil Tilt. for at sove havde skaffet sig Adgang ved Hjælp af den i dette Øjemed tilegnede Nøgle til Lejlighedens Køkkendør, simp.; senere Tyverier, ved hvilke Adgang i tyvagtig Hensigt var skaffet ved Hjælp af samme, til det Øjemed beholdte Nøgle, grove.

e) *Tillistet Nøgle*. 1. Overleverelse opnaaet ved List. HRT 1888. 379 (UFR 1092): Tyveri fra Værksted, som Tilt. i dette Øjemed tidligere samme Dag havde aabnet med den dertil hørende, Brugerens Barn franarrede Nøgle, grovt (vestind. Sag). HRT 1896. 585 (UFR 1897. 52): Tyveri fra Forældres Lejlighed ved Hjælp af den dertil hørende Nøgle, som Tilt. tidligere i dette Øjemed under falsk Foregivende havde faaet sin 11aarige Søster til at udlevere, grovt. HRT 1878. 69 (UFR 878): Tyveri fra Husbonds midlertidig ubeboede Lejlighed ved Hjælp af den rette Nøgle, som Tilt. lod sig udlevere af den, hos hvem den opbevaredes, simp., jfr. derimod KPRD i UFR 1891. 1173: Tyveri fra flv. Husbonds Plads, idet Tilt. skaffede sig den hos en nærboende til Udlevering til Husbondens Folk opbevarede Nøgle til Porten udleveret af vedk., grovt. HRT 1886. 326: Ladet sig lukke ind i Lejligheden af en derboende Dreng, simp. KPRD i UFR 1895. 1075: Logerende begaaet Tyveri fra Værtindens aflaaede Soveværelse ved Hjælp af den dertil hørende, under falsk Foregivende i tyvagtig Hensigt laante Nøgle, simp. — HRT 1896. 385 (UFR 1022) anf. ved IV d.

2. Nøglen betroet. HRT 1874. 512 (UFR 1875. 371): Tyveri fra tidligere Husbonds Lejlighed ved Hjælp af den oprindelig kun for at kunne skaffe sig Natteophold tilbageholdte Nøgle, simp.; jfr. ogsaa KPRD i UFR 1896. 1146: Køkkendøren aabnet med den rigtige Nøgle, som Tilt. af en Fejltagelse havde beholdt efter Dagen forud at have fratraadt sin Tjeneste hos Beboerne; derimod UFR 1887. 1227 [Nøglen tilbageholdt i tyvagtigt Øjemed] og 1895. 1092 [betroet Nøgle tilbageholdt og flere Aar senere anvendt i tyvagtigt Øjemed]. HRT 1890. 518 (UFR 1891. 74): Gadedøren aabnet med den rigtige, den medtilt., fraflyttede Lejer betroede Nøgle, simp. HRT 1886. 484: Tyveri fra Pulterkammer ved Hjælp af den Tilt. af bestjaalne til Afhentning af nogle derberoende Genstande leverede Nøgle, simp. KPRD i UFR 1898. 845: Tyveri fra Værelse, stødende op til det af Tilt. lejede, ved Hjælp af den ham til Trappegangen leverede Nøgle, hvis Pasning tillige til det tilstødende Værelse Værtinden havde gjort Tilt. bekendt med, simp. — HRT 1894. 818 (UFR 1895. 315): Deltaget i et Tyveri ved Hjælp af falsk Nøgle, som Medtilt. havde foregivet var ham betroet, § 228 jfr. § 54.

3. Nøglen funden etc. HRT 1876. 271 (UFR 1877. 115): Nøglen oplængt paa et Søm udenfor Huset, simp.; HRT 1881. 59: Funden under Maatten udenfor Døren, simp.; jfr. HRT 1870. 694

(UFR 1871. 282): Set Nøglen blive henlagt smst., simp.; ligesaa paa et Søm i Dørkarmen HRT 1892. 424 (UFR 1221). HRT 1896. 80 (UFR 672): Lukket sig ind ved Hjælp af Nøglen, som Tilt. fra sit Ophold i Huset vidste gemtes i en Strømpe paa et Søm paa Dørvæggen, simp. KPRD i UFR 1898. 876: Nøglen til Lejligheden taget fra dens, Tilt. tilfældig bekendte Gemmested i et Vadskerum paa Trappegangen, simp. *Derimod grovt Tyveri antaget*: HRT 1880. 172 (UFR 902): Gadedørsnøglen funden under en Sten i et Hul i en Udhusstolpe. HRT 1895. 750 (UFR 1896. 340): Nøglen til Dørens Hængelaas funden gemt paa en ovenover Dørkarmen anbragt Liste. HRT 1894. 571: Tyveri med den rigtige, af Tilt. stjaalne Nøgle; jfr. ogsaa HRT 1884. 606. HRT 1880. 187 (UFR 914): Nøglen taget fra dens, Tilt. bekendte. Plads i en fra et tilstødende Rum mod Trappen vendende Vinduskarm, hvor den var stukket indenfor gennem en manglende Rude. KPRD i UFR 1897. 1052: Tyveri fra aflaset Kahyt ved Hjælp af den rigtige Nøgle, hvis Gemmested i Pumpen paa Dækket Tilt. tidligere tilfældig havde erfaret; jfr. ligeledes HRT 1869. 491. HRT 1893. 644: Tyveri fra Stationsforstanders Kontor ved Hjælp af den rigtige Nøgle, som Tilt. fra Ventesalen havde set blive ophængt i den til Ventesalen stødende Entré til Stationsforstanderens Lejlighed. HRT 1885. 347: Tyveri fra Husholderskes Værelse ude i Byen ved Hjælp af den rigtige, paa en Vinduskrog i hendes Værelse hos Tilt. ophængte Nøgle. HRT 1894. 701: Nøglen taget fra dens Gemmested i en Avismappe, hvormed Tilt. som logerende tilfældig var bleven bekendt. HRT 1889. 359 (UFR 1117): Tyveri fra Værelse i Svendehjem ved Hjælp af den paa et med Værelsernes Nr. forsynet Brædt i Spisestuen ophængte Nøgle til Værelset. HRT 1901. 208 (UFR 603): Tyveri fra Forældres Lejlighed ved Hjælp af en — oprindelig for at kunne lukke sig ind i Lejligheden — fra en Talerkenrække taget gammel Nøgle, som Tilt. vidste passede til Entrédøren.

f) *Indstigen*. HRT 1868. 18: Tyveri fra Bygning under Opførelse ved at stige over midlertidigt Plankeværk, grovt. HRT 1875. 1 (UFR 555): Tyveri fra Bræddeskur ved en Bygning under Opførelse ved at stige over et $1\frac{1}{4}$ Al. højt Stakit, simp. KPRD i UFR 1889. 1180: Steget over et 2 Al. højt Stakit ind paa en indhegnet større Plads, hvor en beboet Bygning fandtes, Tyveri fra Pladsen grovt; jfr. ogsaa 1892. 1190 og 1885. 1050. KPRD i UFR 1895. 1107 anf. ved IV a.

HRT 1890. 8: Indstigen gennem et af Tilt. dertil frembragt Hul Væggen, grovt (jfr. Ref. ved IV a); jfr. ogsaa HRT 1900. 67 (UFR 459): Indstigen gennem et i samme Øjemed brændt Hul i Butiksdøren (ikke tillige Brandstiftelse, vestind. Sag). HRT 1869. 273: Skaffet sig Adgang til Skibets Kahyt ved at afløfte Skylightet, grovt. Vib. ORD i UFR 1885. 797: Løftet et lost Brædt i Kælderloftet og steget ind gennem

Aabningen, simp. HRT 1879. 694 (Ufr 1880. 525): Krøbet ned i en Kælder gennem en Aabning i Kælderdøren, der var fremkommen ved, at nogle Ruder i Døren var slaaet itu og en Jærnramme frabrudt, grovt; jfr. derimod HRT 1870. 725 (Ufr 1871. 295): Krøbet ind gennem et Hul i Gulvet, fremkommet under Reparation ved Opbrydning af nogle af Brædderne. simp. HRT 1891. 778 (Ufr 1892. 550): Krøbet ind gennem en til Lufthul og Lysning tjenende Aabning over Loftskammerdøren, grovt.

HRT 1873. 310 (Ufr 1051): Tyveri fra Loftskammer ved staaende paa en Trappetige udenfor Døren at række Armen ind gennem en Aabning foroven i Skillerummet, simp.; ligesaa Tyveri fra Gaard ved staaende paa en i Haven funden Trappetige at række Armen ind over Muren. HRT 1879. 758: Frabrudt en Fjæl i Væggen og stjaalet staaende i Aabningen, simp. HRT 1901. 330: Staaende paa Gaden stjaalet Varer fra Butiksvindu ved at række Armen ind gennem den i det Øjemed ituslaaede Butiksrude, simp; jfr. ogsaa HRT 1896. 286 (Ufr 766) [Butiksruden var ituslaaet]. HRT 1874. 646 (Ufr 1875. 473): Først opbrudt og stegen ind gennem et Vindu, men fundet det lettere at stjele ved at række Armen ind gennem Aabningen, grovt.

HRT 1880. 749: Staaende paa Dørlassen i Forstuen svinget sig ind ad en Lem til Loftet; simp., da Tilt. vidste, at Beboerne benyttede denne Indgangsmaade, naar Loftsadgangen var lukket. — HRT 1873. 180 (Ufr 853): Natlig Indstigen i en til Butik benyttet Stueetage, hvor ingen havde Natteophold, hvad derimod var Tilfældet med Ejendommens 1ste Sal, § 229, 4°, 2. Led (jfr. Domme anf. ved IV g). HRT 1883. 415 (Ufr 1088) anf. ved IV a.

g) *Indsnigen*. HRT 1868. 366 (Ufr 1043): Ved Nattetid gaet ind i en beboet Gaard gennem den aabenstaaende Port og begaaet Indbrud i det ubeboede Baghus, § 229, 4°, 1. Led. HRT 1870. 55 (Ufr 604): Efter i lovligt Ærinde at være kommen ind i Raad- og Domhuset i Kbh. indsneg sig i KrimRs Lokaler og begaaet Tyveri der tidlig næste Morgen; simp., da den paag. Etage og navnlig den Del, hvortil Adgang var skaffet, var ubeboet; jfr. HRT 1873. 180 (Ufr 853) anf. ved IV f.

§ 230.

Den, som efter een Gang at være dømt for Tyveri gør sig skyldig i simpelt Tyveri, straffes med Fængsel paa Vand og Brød, ikke under 3 Gange 5 Dage, eller med Forbedringshusarbejde indtil 4 Aar.

Er det et grovt Tyveri, hvori han findes skyldig, bliver Strafarbejde fra 8 Maaneder til 10 Aar at anvende.

Jfr. §§ 231, 232, 240, 241, 246 (jfr. § 237). — Strfl. f. Krm. § 151. — Se iøvrigt § 61 og de der anf. Domme. — Kanc. Skr. 16.

Mts 1815: Eksekution af ny Dom for Tyveri, skønt Eksekutionen af den tidligere Dom var suspenderet.

§ 231.

Findes den, som tidligere 2 Gange er dømt for Tyveri, derefter at have gjort sig skyldig i simpelt Tyveri, bliver han at anse med Strafarbejde indtil 6 Aar. Er det et grovt Tyveri, hvori han findes skyldig, bliver Strafarbejde fra 1 til 12 Aar at anvende.

Jfr. §§ 230, 232, 240, 241, 246 (jfr. § 237). — Strfl. f. Krm. § 151. — Se iøvrigt § 61 og de der anf. Domme.

§ 232.

Stjæler nogen 4de Gang eller oftere, bliver, hvis det sidst begaaede Tyveri er simpelt, Strafarbejde fra 1 til 10 Aar og, hvis det er et grovt Tyveri, fra 2 til 16 Aar eller under særdeles skærpende Omstændigheder indtil paa Livstid at anvende.

Jfr. §§ 230, 231, 240, 241, 246 (jfr. § 237). — Strfl. f. Krm. § 151. — Se iøvrigt § 61 og de der anf. Domme.

§ 233.

Stjæler Barn mellem 10 og 15 Aar, straffes det med Ris eller med simpelt Fængsel eller med begge de nævnte Straffe i Forening.

Jfr. §§ 21 og 36. — § 235.

HRT 1895. 541: § 233 anvendt mHt grovt Tyveri. HRT 1875. 181: Tyveri før og efter det fyldte 15. Aar, § 233, jfr. § 64, og § 228, jfr. §§ 37 og 21, Rottningstraf. — Jfr. iøvrigt HRT 1872. 593 (UFR 1873. 431), 1886. 207, 1894. 738, 1900. 42, 1882. 324 anf. ved § 21; Vib. ORD i UFR 1889. 168 anf. ved § 36 N. 1; HRT 1891. 211 (UFR 722), 1896. 286 (UFR 766) anf. ved § 36 N. 4.

§ 234.

Borttagelsen af paa Roden staaende Træer eller Dele af samme anses som andet Tyveri.

Mot. 287 f. §§ 228—233, 235, 240, 241, 246; Finansmin. Cirk. 26. Juni 1866 ang. Skovforbrydelser; L. om Sandflugtens Dæmpning 29. Mts 1867 § 17 jfr. § 21. — Pl. 26. Juli 1837.

HRT 1883. 809: Opsamlet Brænde i Skoven, ORs Henviisning til § 234 fjærnet. HRT 1867. 285 (UFR 989): Omhugget og til-

egnet sig 3 unge Egetræer af 4—5 Alens Højde, § 234 jfr. § 228; ligesaa HRT 1867. 287 (Ufr 989); jfr. HRT 1869. 745 (Ufr 1870. 377): Afskaaret 200 Tækkækæppe, deriblandt 3 unge Asketræer, § 228; ligesaa HRT 1898. 406. HRT 1872. 318 (Ufr 914): Afskaaret Ris til Koste og derved ødelagt adskillige unge Birketræer, § 231 jfr. § 234. HRT 1896. 415: Afsavet talrige Hassel- og Elmestammer paa Roden, § 228 jfr. § 234. HRT 1898. 274: Fældet voksende Bøgetræer, § 228 jfr. § 234. — HRT 1868. 364 (Ufr 1041): Et Knippe Grene, skaarne af unge Bøgetræer (Værdi 2 Kr.), § 235. HRT 1886. 10 (Ufr 839): Tilegnelse af beskadiget Bøgetræ, § 235. HRT 1885. 76: Væltet, udgaaet Grantræ, § 235; jfr. ogsaa HRT 1890. 223 [§ 235 jfr. til Dels § 46]. HRT 1898. 275: Afsavet to voksende Grantræer (à 50 Øre) ved Roden, § 235. HRT 1897. 597: Afbrækket en stor Del tørre Grene, § 235.

§ 235.

Medfører den borttagne Genstands Ubetydelighed i Forbindelse med dens øvrige Beskaffenhed og de særegne Omstændigheder, hvorunder Borttagelsen har fundet Sted, at Handlingen har en mærkelig ringere Grad af Strafværdighed end Tyveri i Almindelighed, saasom naar Frugter i anden Mands Have eller paa dennes Mark eller Føde- og Drikkevarer borttages til umiddelbar Fortæring, uden at hermed er forbundet Omstændigheder, som udelukke Handlingen fra den mildere Bedømmelse, bliver Straf af Bøder indtil 50 Rd. eller simpelt Fængsel indtil 1 Maaned at anvende. Offentlig Paatale¹⁾ finder kun Sted, naar den forurettede begærer det.

¹⁾ L. 16. Febr. 1866 (Politiretsbehandling) jfr. JMSkr. Nr. 67, 1. Mts 1872: Forinden Tyveri paatales ved Politiret som hørende under § 235, bør i Tvivlstilfælde Indstilling ske til Amtet.

Mot. 288, 290 ff. JMSkr. Nr. 329, 12. Dec. 1894 (det i § 235 omm. Forhold maa anses for en i den off. Mening vanærende Handling).

I. Afgrænsning mellem § 228 (229) og 235. HRT 1887. 286 (Ufr 766): Tyveri paa Marked af Æble og Fløjte, § 228 jfr. efter § 36, derimod § 228 mHt Tyveri af en Haandfuld Lakrits à 1 Øre St. ved at stikke Haanden ind gennem en ituslaaet Butiksrude. HRT 1901. 219 (Ufr 606): Fløjte med Kæde, § 235. HRT 1887. 798: Agurker (Værdi 1 Kr. 20 Ør.) fra uafaaet Have, til eget Brug; HRT 1891. 14: 1 Skp. Kartoffler og $\frac{1}{2}$ Snes Gulerødder (samlet

Værdi 40—50 Øre) fra Marken, § 235; jfr. HRT 1901. 29 (UFR 405): 12—14 Gange frastjaalet Husbond hver Gang c. $\frac{1}{4}$ Fdk. Kartoffler, § 228; HRT 1898. 61: 4 Ø Æg fra Husbond, § 228; HRT 1898. 20: Æg og Kaffeønner fra Husbond, Værdi 78 Øre, § 235; ligesaa HRT 1900. 34 [$\frac{1}{4}$ Ø Smør] og HRT 1901. 153 (UFR 493): Fødevarer, til Dels til Fortæring straks, og en gammel Sæk. — HRT 1875. 95 (UFR 601): Til Forbedring af Kosten frastjaalet Husbond Smør, Æg og Ribssaft (Værdi 78 Øre), § 235. HRT 1879. 200: Husmand fra sin Tjeneste medtaget nogle Stykker af det til Folkene hensatte Brød, § 235; Frif. mHt Hjembringelse af en Del af sin egen Ration. HRT 1890. 526 (UFR 1891. 75): Medhjælper hos Rengøringskone 5—6 Gange modtaget Kul (Værdi 70 Øre), som denne tog paa Loftet og heldte i Tilt.s Kurv, § 235. HRT 1881. 292 (UFR 883): Stjaalet Drikkevarer til umiddelbar Fortæring (Værdi 4 Kr.) fra Pulterkammer, med Fingrene aabnet Døren, hvis Laas var itu, § 228. HRT 1878. 164 (UFR 913): Tyveri af 2 Rugbrød fra Butik, § 228; ligeledes HRT 1879. 442 (UFR 1880. 80): Franskbrød, Værdi 20 Øre. HRT 1882. 838 (UFR 1883. 584): Til Dels muggent Brød (Værdi i frisk Tilstand 16 Øre) fra Baake ude i Søen, § 235. HRT 1891. 461 (UFR 1892. 102): Stjaalet Sukker (Værdi $2\frac{1}{2}$ Kr.) fra en Sæk hos en Købmand, § 235. — HRT 1899. 352 (UFR 932): Tilegnelse af Sten (udbragt Værdi 8 Kr.) fra Strandbredden under Højvande dels paa tørt Land dels i Vandgrænsen, § 235; jfr. HRT 1884. 109 (UFR 702): Tyveri af Sten (8 Kr.) fra Grusgrav, § 228. — HRT 1876. 561 (UFR 1877. 519): Tyveri af Brosten i mange forsk. Gange fra tilstødende Plads, hvor Tilt. lod en mindre Del af sine egne simplere Sten blive tilbage, § 235. — HRT 1888. 681 (UFR 1889. 353): Overportør ved Statsbanerne anset efter § 235 for Tilegnelse af Kasser udenfor Varehouse, der af Tilt. antoges ikke at ville blive afhentede og ikke med Sikkerhed kunde henføres til Returgods under Jærnbanebestyrelsens Ansvar. — HRT 1891. 211 (UFR 722): Tyveri fra Sparebøsse, hvori bl. a. Tilt.s egen Fortjeneste beroede, hvorover han ikke havde Raadighed, § 235 (Frif. efter § 36). — HRT 1894. 718 (UFR 1895. 96): Skaaret Siv i Randers Fjord, § 235 uden H. t. Forkl. om at have anset alle og enhver berettiget. HRT 1898. 433 (UFR 914): Lyng fra Stak i Heden (3 Kr.), § 235. HRT 1889. 570 (UFR 1890. 45): 7 à 8 Gange stjaalet Tørv fra Naboens Moselod (60 Øre), § 235; jfr. HRT 1879. 187: Medtaget Tørv fra Mose, hvor Tilt. arbejdede, ikke Opsynet uafvidende, § 235. — HRT 1901. 301 (UFR 787): En Sæk Brænde (1 Kr.), hensat i en Kælderhals, § 228. — HRT 1880. 444 (UFR 1881. 136): En afpælet Bunke Grenebrænde (3 Kr.), § 228; Frif. mHt Opsamling af tørre Grene og Kvas uden Værdi paa Stedet. HRT 1882. 540 (UFR 1883. 139): Bortkørt en Del af en Bøgebunke i Skoven, § 228. HRT 1877. 508 (UFR 1878. 104): Samlet 2 Læs tørre Bøgeris, spredte i Skoven, § 235. HRT

1882. 115 (UFR 664): Under lovlig Opsamling af Pindebrænde tilegnet sig 6—7 Stykker Favnebrænde, efterladte i Skoven, § 235.

II. § 235 anvendt mHt Indbrud (Fødevarer): HRT 1885. 236 (UFR 1002), 1887. 344 (UFR 1888. 21), 1889. 394 (UFR 1131), 1893. 313, 1899. 525; jfr. derimod HRT 1886. 73 (vestind. Sag). — HRT 1893. 678 (UFR 1894. 75): Behjælpelig med at bære stjaalen Mad og modtaget Andel i denne, § 235 jfr. § 55 (ikke § 238); jfr. ogsaa HRT 1897. 597: Hjembragt de af Hustruen afbrækkede og foreløbig henlagte Grene. § 235 jfr. 55. — HRT 1874. 274 (UFR 1068), 1891. 461 (UFR 1892. 902): Tidligere Tyvsdomme ikke Gentagelsesvirkning mHt § 235; jfr. HRT 1869. 279: Dom efter § 235 ikke Gentagelsesvirkning paa alm. Tyveri. — HRT 1898. 433 (UFR 914): Paatalebegæringens Tilbagetagelse efter Politiretsdommens Afsigelse uden Betydning. HRT 1901. 219 (UFR 606): Frif., skønt bestjaalne havde anmeldt Tyveriet for Politiet. HRT 1900. 329 (UFR 853): Politiretsdommen annulleret, da Skovvæsnet var gaaet ind paa det af de Tilt. gjorte Tilbud om mindelig Afgørelse, og Sagen kun var forfulgt efter Amtets Paalæg efter Oversiddelse af Fristen for Forligets Opfyldelse. — HRT 1868. 426 (UFR 1077): I Henh. til Pl. 23. Maj 1840 Adgang til at faa Bødedom efter § 235 prøvet i højere Instans. — Frif. for § 235 i Medf. af § 36, se HRT 1891. 211 (UFR 722), 1896. 286 (UFR 766), 1900. 42. — HRT 1872. 374 anf. ved § 293.

§ 236.

Sætter nogen sig paa ulovlig Maade i Besiddelse af anden Mands Gods uden Hensigt til at tilegne sig det eller skille Ejeren derved, men alene for at benytte sig af samme til et bestemt Brug¹⁾, straffes han med Fængsel eller Bøder. Offentlig Paatale finder kun Sted efter den forurettedes Begæring.

¹⁾ Mot. 294. — Fattiglov Nr. 67, 9. Apr. 1891 § 41; Arrestrglm. 7. Maj 1846 E §§ 3—5 jfr. D § 22 og B § 12.

Afgreensning overfor Tyveri, se HRT 1897. 205 (UFR 695) anf. ved Kap. 23 IX c; HRT 1874. 481 (UFR 1875. 347) smst. IX a. HRT 1892. 864 (UFR 1893. 458): Tilvendt sig en Trillebør for at benytte den til en enkelt Transport samt derefter ladet den henstaa hos en Tredjemand og nogle Gange benyttet den, alene § 236 (Frif., da Begæring om Straf ikke forelaa). HRT 1901. 725: Tilegnelse af en Trækkevogn straffet som Tyveri, skønt Tilt. havde ændret sin først aflagte Tilstaaelse til kun at have villet bruge Vognen nogle Dage. — HRT 1872. 162 (UFR 603), 1879. 226 (UFR 988), 1883. 44 (UFR 757): Dispositioner over Ting oprindelig tagne for at bruge dem, § 236 og Analogi af § 253; jfr. endvidere HRT 1895. 459 (UFR

1141): Anal. af § 256 jfr. § 253; ligesaa HRT 1885. 505 (Ufr 1886. 95) [Paatale mHt § 236 ikke begært]; HRT 1883. 453 (Ufr 1092), 1888. 241 (Ufr 1026). 1899. 18: Anal. af § 253. HRT 1891. 377 (Ufr 1892. 63): Medtaget og senere disponeret over Faderens Frakke, Anal. af § 256 jfr. § 253, men ikke § 236 efter den oprindelig anmeldende Faders Erklæring om at ønske Tilt.s Straf saa ringe som mulig. — HRT 1875. 419 (Ufr 1876. 89): For at skaffe en Underdommer noget at løbe om sat sig i Besiddelse af nogle Klædningsstykker uden Tilegneshensigt, § 236 jfr. § 1. -- Vib. ORD i Ufr 1889. 1046: § 236 jfr. § 210 (Tiltale for Ran).

§ 237.

Den, som gør sig skyldig i Ran¹⁾, straffes som for Tyveri.

¹⁾ Mot. 294 f. jfr. § 243.

I. HRT 1872. 386 (Ufr 1873. 1): Under forsøgt Modstand frataget en beruset Mand hans Portemonnaie med Penge, § 237: jfr. ligeledes HRT 1899. 426 (Ufr 1900. 43) [ubemærket]; derimod HRT 1899. 356. — HRT 1875. 447 (Ufr 1876. 100): Uden Tilladelse klippet og tilegnet sig et Barns Haar og leveret et uforholdsmæssigt ringe Vederlag derfor, § 237. — HRT 1882. 498 (Ufr 1883. 116): Bemægtigelse af et Dyr, som de Tilt. kort i Forvejen havde skudt, og som vedk. tilsynshavende i Mellemtiden havde fundet og stillet sig ved. § 237. KPRD i Ufr 1901. 908: Mod Ejerens Protest, § 237. — HRT 1899. 55 (Ufr 546): Løbet sin Vej fra en Skomagerbutik med et Par til Prøvning iførte Sko, § 237. HRT 1899. 258: Snappet de købte, men ikke betalte Varer fra Sælgeren, § 237; jfr. HRT 1882. 198 (Ufr 701): Frif. (for Aktors Tiltale) mHt et lignende Forhold i Henh. til Tilt.s Forklaring om at have et lige saa stort Beløb til gode hos Sælgeren. Jfr. herved ogsaa HRT 1891. 50 (Ufr 649) anf. ved Kap. 23 I i Slutn. — HRT 1880. 367 (Ufr 1881. 104): Frataget sin frasep. Hustru Genstande, der ifølge Skifterettens Deling af Fællesboet tilhørte hende, § 237 uden H. t. Tilt.s Anbringende om at betragte dem som sine. HRT 1876. 138 (Ufr 714): Tilegnelse af Græsset fra en fra Tilt.s Fæstested ved Ekspropriation fraskilt Jordstrimmel; Frif. for Aktors Tiltale, da Tilt. bestred Ekspropriationens Gyldighed og ved Tilegnelsen vilde fremkalde Undersøgelse af Spørgsmaalet; jfr. tilsvarende Resultat i HRT 1879. 158, 174 (Ufr 890. 903); endvidere HRT 1891. 775 (Ufr 1892. 547) [vilde søge Oprejsningsbevilling] samt HRT 1894. 137 (Ufr 646): Samme Tilt. under ny Sag anset efter § 237 jfr. § 228; jfr. ogsaa HRT 1898. 489 (Ufr 1899. 55) og 1889. 579 (Ufr 1890. 47) anf. ved § 116.

II. HRT 1890. 424: Aabenlys Tilvendelse af Fødevarer, § 237 jfr. § 235. — HRT 1892. 687 (Ufr 1893. 148), 1899. 456 (Ufr 1900.

43): Tidligere Tyveridomme Gentagelsesvirkning paa Ran: jfr. HRT 1873. 116 (UFR 811): Tidligere Ransdom Gentagelsesvirkning paa Tyveri. — KPDR i UFR 1890. 1127 anf. ved § 241.

§ 238.

Den, som gør sig skyldig i Hæleri¹⁾ ved uden foregaaende derom truffen Aftale at tilforhandle sig eller paa anden Maade modtage eller fordølge stjaalne²⁾ Koster, straffes³⁾ 1ste Gang med Fængsel paa Vand og Brød, eller med Forbedringshusarbejde indtil 1 Aar, 2den Gang med Fængsel paa Vand og Brød, ikke under 5 Dage, eller med Forbedringshusarbejde indtil 2 Aar, 3dje Gang med lige Fængsel, ikke under 2 Gange 5 Dage, eller med Forbedringshusarbejde indtil 3 Aar, og, sker det oftere, med Fængsel paa Vand og Brød, ikke under 4 Gange 5 Dage, eller med Strafarbejde indtil 6 Aar.

¹⁾ Mot. 296 f. ²⁾ Mot. 298. ³⁾ Jfr. §§ 241 og 246.

Jfr. § 55; § 56 i Slutn.; § 242. — D. L. 6—17—10 og 11 jfr. Fr. 8 Sept. 1841 § 6.

I. Afgrænsning overfor Tyveri. HRT 1892. 743 (UFR 1893. 165): OR § 241, ¹ jfr. § 238, men HR § 232, ¹ jfr. § 47, ² da Tilt. forud havde givet Medtilt. Tilsagn om at blive til Stede, indtil denne kom tilbage (for at være behjælpelig med at bortbringe de Koster, som han formodede, at Medtilt. vilde stjæle). HRT 1880. 51 (UFR 844): § 238, det stjaalne Kød allerede bragt ud af Boden og henlagt paa Gaden. HRT 1876. 495 (UFR 1877. 436): Modtaget de paa Stedet stjaalne Koster, som Tyven rakte Tilt., og bragt dem ud af Gaarden samt modtaget et Pengebeløb som sin Andel, § 238. HRT 1894. 497: Efter Aftale forud til bestemt Tid passet nogle Drengene op for at modtage Tobak, som Tilt. maatte antage, at de stjal, § 228; jfr. HRT 1872. 593: Samtykket i at købe en Ting, som Tilt. indsaa skulde stjæles, § 228 jfr. § 51. HRT 1884. 650 (UFR 1885. 449): Betjente af Fangerne modtaget eller købt Genstande, som disse efter hines Opfordring stjal til dem, § 228 jfr. § 52; derimod § 238, forsaavidt Anledning ikke var given. HRT 1900. 307: Afkøbt en anden Cykler i Henh. til Aftale med denne om at skaffe Tilt. Cykler, som Tilt. gik ud fra, at paag. vilde stjæle (til Dels indbrudsvis, hvad ogsaa maatte antages sket), §§ 228 og 229 Nr. 4, jfr. § 54. HRT 1900. 306 (UFR 792): I Forventning om Andel i Udbyttet hjulpet med at bære et ogsaa efter Tilt.s Antagelse umiddelbart i Forvejen stjaalet Cyklehjul, § 238. KPDR i UFR 1899. 854:

Modtaget Andel af Udbyttet af et i Tilt.s Paasyn og med hans stiltiende Tilslutning begaaet Pengetyveri, § 228; en anden Tilt., der havde modtaget Penge, som han var paa det rene med hidrørte fra samme, dog ikke af ham selv iagttagne Tyveri, straffet som Hæler; ligesaa en tredje, der saa Tyveriet og fjærnede sig, fordi han ikke vilde være med dertil, men dog forinden modtog et Beløb »for ikke at have set noget«.

HRT 1892. 739 (UFR 1893. 163): § 239 (OR § 228 jfr. §§ 48 og 51, samt § 238), se Ref. ved § 239. HRT 1893. 160 (UFR 752): To Tilt. ved Bortgang fra Fattiggaard tilegnet sig hver 1 Par Sko og indbyrdes byttet disse, kun Tyvsstraf (OR tillige § 238). — Om det ekstraordinære Tyvs- og Hælerbevis, se Domme anf. ved Kap. 23 XI i Slutn.

II. Modtagelse (Tilforhandling). HRT 1869. 450 (UFR 1092): Erhvervet nogle Ænder med Mistanke om, at de var stjaalne; Frif., da Identiteten med nogle stjaalne Ænder ikke var godtgjort, og der manglede alt Bevis for, at Tilt. eller hans Hjemmelsmand havde erhvervet Ænderne paa ulovlig Maade; jfr. HRT 1895. 619: Frif. efter Beskaffenheden af de Tilt.s Formodning om, at Skjorten var stjaalen, og da det var ganske uvist, hvorvidt den virkelig var stjaalen. HRT 1898. 338: Afkøbt Tyven stjaalne Koster, Frif. i Henh. til Anbringende om god Tro; jfr. ogsaa HRT 1889. 237 [ikke tillagt en afgiven Forklaring, hvis Protokollation ikke blev fuldført, Betydning som Tilstaaelse]. — HRT 1881. 498 (UFR 1882. 116): Tilforhandling af brugte Blykugler i større Mængde fra de militære Skydebaner; § 238, da Tilt. — trods mulig delvis god Tro hos Afhænderne — i hvert Fald havde stærk Formodning om, at Kuglerne var ulovlig erhvervede. HRT 1895. 332 (UFR 951): Afkøbt og atter afhændet 4 stjaalne Cykler; § 238, da Tilt. ved Afhændelsen og for de tres Vedk. endog allerede ved Erhvervelsen havde Formodning om, at de var stjaalne. HRT 1899. 44: Som Vederlag for Arbejde modtaget stjaalet Kød, § 238. — HRT 1890. 177 (UFR 604): I god Tro modtaget et stjaalet Forklæde af Tyven, men beholdt det og gaaet med det, efter at have erfaret Sammenhængen, § 238. HRT 1895. 187 (UFR 640): Beholdt Kosterne efter at have faaet saadanne Oplysninger, at Tilt. selv antog dem for stjaalne, § 238. HRT 1889. 152 (UFR 640): Et i god Tro købt. stjaalet Ur afhændet, efter at Tilt. havde erfaret, at det vistnok var stjaalet, § 257 (svigagtigt Forhold overfor Erhververen), medens OR anv. § 238.

III. Fordølgelse. HRT 1875. 340 (UFR 1876. 45): Ved Ransagning fordulgt i god Tro tilforhandlede. stjaalne Koster, § 238; jfr. herved HRT 1881. 613 anf. ved § 242. HRT 1891. 808 (UFR 1892. 566): Efter Politiets Ransagning paa Bopælen bortbragt og andetsteds hængemt Sønnens Tyvekoster, som Tilt. i alt Fald maatte nære stærk Formodning om var stjaalne, § 238. HRT 1887

551: Frif. mHt Opbrænding af nogle af Tilt.s Mand stjaalne Brædder, for at Politiet ikke skulde finde dem (mHt Benyttelse af en enkelt Brædde til Hylder i det fælles Hjem § 235 jfr. § 55). HRT 1873. 522 (UFR 1874. 187): Holdt en af de stjaalne Flasker, medens Tyven, der var opdaget, for at tilintetgøre Sporet af Tyveriet heldte Indholdet af Flaskerne paa et Anker. Frif. (men Andel i Aktionsomkostn.). HRT 1875. 217: Trods Mistanke om ulovlig Erhvervelse modtaget i Forvaring og beholdt i sit Gemme et af Medtilt. dels stjaalet dels ved Bedrageri erhvervet Pengebeløb. § 238 og § 253 jfr. § 55.

IV. Deltagelse i den ulovlig erhvervede Fordel. HRT 1892. 743 (UFR 1893. 165), 1894. 627, 1898. 308: Deltagelse i Forbrug af stjaalne Genstande eller i Udbyttet af saadanne, § 238. HRT 1869. 284 (UFR 663): Modtaget Andel i de af Tyven paa den stjaalne Sparekassebog hævdede Penge, § 238 (og § 268 jfr. § 55). HRT 1882. 501: Modtaget til Foræring af Tyven nogle denne tilhørende Genstande som Tilt.s Andel i Udbyttet af Tyveriet, Frif. HRT 1901. 452 (UFR 1902 B 4): Frataget sin Son et Ur, som Sønnen foregav at have fundet, men som Tilt. [med Rette] antog erhvervet ved Tyveri, og, efter forgæves Forsøg paa at faa en Efterlysning optaget i Bladene, undladt at aflevere det til Politiet samt benyttet det i Stedet for Tilt.s eget, Sønnen overlodte Ur; Frif., da Tilegnelsehensigt ikke ansaas godtgjort. HRT 1873. 615 (UFR 1874. 546): Vedbleven at deltage i Fortæringen af skudte Ænder, skønt Tilt. under Maaltidet kom i Tanker om, at det var tamme og derfor mulig ulovlig erhvervede Ænder, Frif.

V. HRT 1874. 395 (UFR 1875. 74), 1876. 286 (UFR 1877. 21), 1897. 660 (UFR 1898. 64): Antaget Kosterne for stjaalne, men dette ikke godtgjort, § 238 jfr. § 46; jfr. herved HRT 1869. 450 (UFR 1092) og 1895. 619 anf. ved II. KPRD i UFR 1890. 1101: Tingen antagen stjaalen, medens i Virkeligheden Bedrageri (§ 253) forelaa, § 238; jfr. herved HRT 1875. 217 anf. ved III. HRT 1875. 301 (UFR 1108), KPRD i UFR 1893. 1240: Tingen stjaalen, men antaget funden, Anal. af § 247 jfr. § 55. — HRT 1887. 551, 1893. 678 (UFR 1894. 75), 1897. 597: § 235 jfr. 55 (ikke § 238). — HRT 1887. 1 (UFR 812) anf. ved § 246. — Vib. ORD i UFR 1880. 571: 14aarig Dreng frif. mHt Hæleri under Henvisn. til § 56 i Slutn.

§ 239.

Gør nogen Vane eller Næringsvej af at tilforhandle sig eller paa anden lignende Maade at modtage stjaalne Koster, straffes han 1ste Gang med Fængsel paa Vand og Brød, ikke under 4 Gange 5 Dage, eller med Straf-arbejde indtil 4 Aar, og kan Straffen, naar Forbrydelsen gentages, stige til 8 Aar.

HRT 1879. 578: Hæleri mHt en stor Del af Tilt.s Mand og andre Husfæller i Løbet af en Vinter begaaede Tyverier, § 238 (OR § 239). HRT 1892. 739 (UfR 1893. 163): Adskillige Gange afkøbt Tyvene gammelt Jærn, som Tilt. vidste, at de stjal, og derhos overladt dem en Trækkevogn til Afbenyttelse, skønt Tilt. vidste, at de brugte den til Transport af det stjaalne Jærn, § 239 (OR § 228, jfr. §§ 48 og 51, samt § 238).

§ 240.

Gør nogen sig ellers medskyldig i Tyveri, bliver han at straffe efter Reglerne i denne Lovs Kap. 5, saaledes at Straffen, naar den skyldige tidligere een eller flere Gange er dømt for Tyveri eller Meddelagtighed heri, bliver at bestemme i Forhold til de for 2den Gang eller oftere begaaet Tyveri foreskrevne Straffe.

Begaas Tyveri af den, der tidligere er dømt for anden Medskyld deri end Hæleri, kan han ikke straffes ringere, end om han igen havde gjort sig skyldig i saadan Meddelagtighed.

Jfr. § 246.

HRT 1882. 625: Tidligere dømt efter § 228, jfr. § 47, 2, og § 238, nu for Tyveri dømt efter § 228 eller i Medfør af § 240, 2 efter § 230 jfr. § 47, 2 eller i Medfør af § 241, 2 som for 2. Gang begaaet Hæleri. HRT 1901. 492: Tidligere dømt for 2. Gang begaaet Tyveri og derpaa efter § 240, 1 jfr. § 231, 2 og § 55, nu for Tyveri dømt efter § 231, 1 eller i Medfør af § 240, 2 efter § 232 jfr. § 55 som for 4. Gang begaaet efterfølgende Meddelagtighed i Tyveri.

§ 241.

De Dømme, som forhen ere nogen overgaaede for Tyveri eller anden Meddelagtighed deri end Hæleri, blive, naar han derefter gør sig skyldig i sidstnævnte Forbrydelse, at tage i Betragtning til Straffens Skærpelse paa samme Maade, som om han derved var befunden skyldig i Hæleri.

Er nogen, som nu skal dømmes for Tyveri eller Meddelagtighed deri, forhen dømt for Hæleri, kan han i intet Tilfælde dømmes mildere, end om den nye Forbrydelse bestod i Hæleri.

Jfr. § 246.

HRT 1897. 660 (UfR 1898. 64): Tidligere straffet for 3. Gang begaaet Tyveri, nu i Medfør af § 241, ₁ dømt efter § 238 jfr. § 46 som for 4. Gang forsøgt Hæleri. KPRD i UfR 1890. 1127: To Tilt., tidligere straffede for 1. (2.) Gang begaaet Tyveri, nu for Deltagelse i Udbyttet af Ran i Medfør af § 241, ₁ og § 237 dømte efter § 238 for 2. (3.) Gang begaaet Hæleri. HRT 1897. 373 anf. ved § 61 I. — HRT 1876. 236 (UfR 1877. 108), 1877. 166 (UfR 866): Citat af § 241, ₂ mHt et Tyveris Tilregnelse tillige som for Hæleri fjærnet af HR. HRT 1882. 625 anf. ved § 240.

§ 242.

Dersom nogen, som redelig er kommen i Besiddelse af stjaalne Koster, lægger Dølgemaal paa samme, naar de efterlyses, men det efter Omstændighederne maa antages, at han derved alene har ladet sig bestemme af øjeblikkelig Forlegenhed eller Frygt¹⁾, bliver han kun at straffe med Bøder eller simpelt Fængsel, og kan endog al Straf bortfalde, dersom han selv af egen Drift kommer frem med Kosterne.

¹⁾ Mot. 299.

JMSkr. Nr. 172, 27. April 1893: Æresoprejsning mHt en Dom efter § 242 anset unødvendig.

HRT 1881. 613: Fundet Skindet af en stjaalen Hjort skjult i et Halmknippe og derefter gemt det i et andet Knippe og ved Politiets Eftersøgning nægtet at vide Besked derom; Frif., da Tilt.s Forhold hverken kunde opfattes som Hæleri eller henføres under § 242 eller nogen anden Best. i Strfl.; jfr. HRT 1875. 340 (UfR 1876. 45) anf. ved § 238 III. — HRT 1867. 474 (UfR 1868. 77): Sagen afvist fra HR, da det paag. Forhold ikke var tilregnet som Hæleri, men alene henført under § 242 og Straffen bestemt til simp. Fgs. i 4 Dage (jfr. Pl. 23. Maj 1840).

FIRE OG TYVENDE KAPITEL.

Om Røveri og Trusler¹⁾.

¹⁾ Mot. 302. — Strfl. f. Krm. § 150 jfr. § 149.

§ 243.

Den, som ved personlig Vold eller Trusel om øjeblikkelig Anvendelse af saadan fratager eller aftvinger

en anden Penge, Gods, Forskrivning eller andet Dokument, der begrundet Rettigheder, eller der kunde paa-
 drage den overfaldne eller andre Forpligtelser eller
 skille ham eller andre ved Rettigheder, saa og den,
 som bruger saadan Vold eller Trusel for at fuldbyrde
 Tilvendelsen af anden Mands Ejendom eller bringe det
 borttagne i Sikkerhed, anses med Strafarbejde fra 1 til
 10 Aar. Hvis betydelig Mishandling har fundet Sted,
 eller Gerningen iøvrigt har haft en særdeles farlig Ka-
 rakter, saa og naar den skyldige tilforn er dømt for
 Røveri, grovt¹⁾ eller oftere gentaget Tyveri²⁾, kan Stra-
 fen stige til Tugthusarbejde i 16 Aar og under særdeles
 skærpene Omstændigheder endog til livsvarigt Tugt-
 husarbejde.

¹⁾ § 229. ²⁾ §§ 231 og 232.

Jfr. § 246.

I. Afgrænsning overfor Tyveri (Ran). HRT 1869. 264 (UFR 652): § 186 og § 228 (Beslutning fattet efter Drabshandlingen); jfr. derimod f. Eks. HRT 1891. 289 (UFR 1032), 1898. 282 (UFR 724): Røvmord. HRT 1875. 202 (UFR 666): I Vrede tilføjet betydelig Vold, derefter fattet og udført Beslutning om. for at undgaa Anmeldelse, at dræbe den mishandlede og tilegne sig hans Klæder, § 186 og § 243. HRT 1881. 116 (UFR 810): I tyvagtig Hensigt skaffet sig Adgang til Sovekammer og, da Beboeren kom imod Tilt., øvet Vold mod ham samt, efter at Beboeren var undløbet, stjaalet fra Lejligheden, § 243 (Tiltalen lød paa Tyveri); jfr. herved HRT 1900. 474 (UFR 1901. 16): Indbrudsvis stjaalet fra Sovekammer og, da Beboeren vaagnede, grebet fat i hende for at kneble hende, brødes med hende og sluttelig løben bort; alene Tyvsstraf. — HRT 1880. 271 (UFR 965) og 1898. 701 (UFR 1899. 324) anf. under III. HRT 1883. 392 (UFR 1085): HR efter samtlige Omst. § 243 (OR § 237, Tiltalen lød paa Ran).

II. Aftvingelse (Afgrænsning overfor § 245 og § 210). HRT 1883. 661 (UFR 1884. 169): Kolportør ved Vold og Trusler søgt at tvinge til Køb af Præmieobligationer, § 243 jfr. § 46 (OR § 245). HRT 1889. 809 (UFR 1890. 353): Aftvingelse af Laan under Trusel om øjeblikkelig Vold, § 243, 1. HRT 1891. 193 (UFR 713): Øvet Vold mod handlende, der nægtede Tilt. Kredit, og først op-
 hørt, da den handlende paa Grund af Volden (hvad Tilt. forstod) tilbød Krediten, § 203 og Anal. af § 243, 1 (ikke tilsigtet at frem-
 tvinge Krediten ved Volden, Betalingshensigt). — KPRD i UFR 1884. 1084 (jfr. HRT 249): Aftvingelse af mundtlig Kvittering, §§ 203

og 210 (Tiltalen lød paa Røveri). HRT 1881. 72 (Ufr 625): Ved Vold aftvunget Løfte om Penge og Overfrakke til Sikkerhed herfor, § 243. — HRT 1895. 222 (Ufr 645): Tjenestekarl affordret besøgende paa Gaarden Øl eller Penge dertil (hvad sædvanlig forlangtes af fremmede Karle, der besøgte Gaardens Piger) og overfor Vægning aftvunget Penge ved at ruske i vedk. og holde ham fast, § 243. HRT 1884. 587 (Ufr 1885. 150): Forlangt og modtaget Penge for at lade en overfalden slippe for yderligere Mishandling, § 243; derimod § 245 mHt Forlangende om Betaling af et formentligt Tilgodehavende for at undlade yderligere Mishandling: jfr. ogsaa HRT 1870. 165 (Ufr 636); HRT 1884. 3 (Ufr 659): Modtaget Penge, der tilbødes for at blive fri for flere Prygl, Anal. af § 245 (OR § 243). — HRT 1898. 312 (Ufr 792): § 245, da Hensigt til at fravende overfaldne mere, end Tilt. og en fra først af tilstedeværende havde til gode hos ham, ikke var godtgjort (OR § 243). HRT 1899. 102 (Ufr 569) anf. ved § 245 III. — HRT 1896. 34 (Ufr 641): Frataget en anden dennes Hest og tilbageholdt den til Sikkerhed for en med Tilt.s Fader formentlig indgaaet Handel, § 210, da Hensigt til at tiltvinge sig ulovlig Fordel ikke forelaa; jfr. HRT 1891. 25 (Ufr 634) anf. ved § 210 II.

III. § 243, 1ste Pkt., 2det Led. HRT 1880. 271 (Ufr 965): Overrasket af bestjaalne under Iførelsen af de stjaalne Klæder, bundet et Tørklæde for Munden paa hende, der af Forførdelse var falden omkuld og antagelig dræbt ved Faldet, § 230 i Forbind. med § 243, 2 jfr. § 46. HRT 1891. 50 (Ufr 649): Snappet det til Indløsning af Tilt. paa Disken fremlagte Ur og efter at være indhentet øvet Vold mod Pantelaaneren for at undgaa at bringes paa Stationen. § 203 og § 252. HRT 1898. 701 (Ufr 1899. 324): § 243 selv efter Tilt.s Forklaring om at have frataget overfaldne hans Portemonnaie. uden at han mærkede det, og først anvendt Vold for at opretholde Besiddelsen, da overfaldne havde mærket Tabet og greb fat i Tilt. for at faa den tilbage. HRT 1900. 474 (Hfr 1901. 16) anf. ved I.

IV. Forsøg og Meddelagtighed. HRT 1881. 72 (Ufr 625): En tilt. Kvinde, der om Natten havde taget en fremmed med til sit Logis og, da han her nægtede at give noget at drikke, ytrede til sine paarørende, der opholdt sig i Sideværelset, at den fremmede skulde give noget, hvorefter den ene, medens den anden fulgte med og saa til, ved Vold aftvang Løfte om 10 Kr. og Overfrakken som Pant, dømt efter § 243 jfr. § 52. 1: de medtilt. dømte henholdsvis efter § 243 og § 243 jfr. § 47. 1. HRT 1899. 513 (Ufr 1900. 233): § 243 anvendt paa to Kærestefolk, af hvilke Kvinden efter fælles Aftale var fulgt bort med en fremmed for at bestjæle ham, og hvor Kæresten i Forstaaelse med hende var fulgt efter samt pludselig havde slaet den fremmede til Jorden, hvorefter hun tog Pengene ud af Lommen paa ham. — HRT 1902. 30 (Ufr B 125): Ved Vold og Trusler i

Forbind. med Tilbageholdelse af Klæder søgt at aftvinge en Pige, der var fulgt med til Tilt.s Logis, Penge, § 243 jfr. § 46 (Bevis mod Benægtelse). — HRT 1880. 271 (UfR 965) anf. ved III. HRT 1883. 661 (UfR 1884. 169) anf. ved II.

§ 244.

Gør nogen sig skyldig i Sørøveri eller udruster Skib i saadant Øjemed, straffes han med Tugthusarbejde paa Livstid eller efter Omstændighederne, navnlig hvis nogen er omkommen som Følge af det sørøveriske Overfald, paa Livet.

Jfr. § 246.

§ 245.

Den, som, uden at Handlingen gaar ind under § 243¹⁾, for at forskaffe sig eller andre Fordel truer nogen med Skade paa Liv, Lemmer, Frihed, Ære eller Gods, straffes med Strafarbejde indtil 6 Aar eller under formildende Omstændigheder med Fængsel, dog ikke under 3 Maaneders simpelt Fængsel.

¹⁾ Mot. 305 f. — Domme anf. ved § 243 II.

Jfr. § 246. — § 299.

I. Truslens Beskaffenhed. a) *Anvendelse af § 245:* HRT 1868. 556: Truet med at gøre Ulykke paa den paags Børn. HRT 1873. 151 (UfR 834): Trusel fremsat i Form af Tilbud om mod Penge at undlade Anmeldelse af foregiven Politiforseeelse (jfr. Ref. ved § 107). HRT 1893. 678 (UfR 1894. 75): Efter i Vrede over hævet Kæresteforhold at have truet med Anmeldelse af et Tyveri, hvori Tilt. var medskyldig, tilbuddt mod Penge at undlade Anmeldelsen. HRT 1887. 772: Afpresset Kvinder Penge under Paaskud af mindelig Ordning i Anledn. af foregivne Lovovertrædelser (Ref. ved § 107). HRT 1893. 33 (UfR 521): Truet med Anmeldelse for [opdigtet] Løragtighed (Ref. ved § 107). — HRT 1893. 756: Søgt at afpresse gift Mand Penge under Trusel om [falskelig] at anmelde ham for Øvrigheden som Fader til Tilt.s uægte Barn. HRT 1883. 572 (UfR 1884. 102): Trusel med Skandale; jfr. ogsaa HRT 1876. 461 (UfR 1877. 204): Henvendelser beregnede paa at fremkalde Frygt for Skandale; HRT 1875. 465 (UfR 1876. 111), 1876. 94 (UfR 693), 1881. 693 (UfR 1882. 474): Henvendelser, der truede med eller lod befrygte Røben af utugtigt Forhold for Familien. HRT 1882. 509 (UfR 1883. 118): Truet med Offentliggørelse af Navne som ikke betalende Debitorer (jfr. Ref. under II). — HRT 1898. 251 (UfR 685): Trusel om Prygl; jfr. ogsaa HRT

1884. 3 (Ufr 659) 1884. 587 (Ufr 1885. 150), og 1898. 312 (Ufr 792) anf. ved § 243 II. — HRT 1869. 574 (Ufr 1870. 142): Trusel til syg Mand om Tvangssalg af samtlige hans Ejendele. — HRT 1893. 7 (Ufr 504): For at fremtvinge Køb spærret Kunden Vejen ud af Butik under Foregivende, at hun havde købt Tingen, og under Trusel med Politiet (Kommis, der havde været behjælpelig, jfr. § 47, 2); Frif. mHt det Pres, Tilt. i andre Tilf. havde lagt paa Kunder.

b) *Frifindende Domme*: HRT 1879. 192 (Ufr 918): Opnaaet Opfyldelse af Ægteskabsløfte ved i Brev at forholde vedk., at han ellers vilde blive straffet med Bøde eller Forbedringshus; Frif., da Ytringerne ikke kunde betragtes som Trusler. HRT 1880. 92 (Ufr 855): Frif., da den Sigtelse, der stilledes i Udsigt under eventuel Afhørelse for Retten, af Tilt. ansaas for sand og dens Fremførelse under Forhør derfor berettiget. HRT 1881. 520 (Ufr 1882. 140): Journalist tilbudt mod ringe Godtgørelse at undlade for de paag.s Vedk. at opfylde sin Forpligtelse til i Bladet at referere fra den offentlige Politiret. HRT 1887. 521 (Ufr 1888. 84): Truet med, saafremt fyldestgørende Svar ikke modtoges, at bringe Sagen ind for vedk.s foresatte, hvorved da ogsaa andre, for vedk. ubehagelige Ting kunde komme frem. HRT 1889. 248 (Ufr 681): Efter at vedk. paa Forehold havde vedgaaet sit Forhold til Tilt.s Hustru og af sig selv lovet en Pengesum, forlangt det dobbelte, og overfor Vægning ytret at ville sætte vedk.s Hustru i Kundskab om Forholdet. HRT 1897. 768 (Ufr 1898. 236): I Brev truet med Anmeldelse »til Øvrigheds Redttegang«, saafremt et som Erstatn. for formentlig ulovlig bortkomne Effekter affordret Beløb ikke betaltes; Frif., da Tilt.s Forklaring om derved alene at ville tilkendegive, at han agtede at sagsøge vedk., under særligt H. t. hans manglende Evne til skriftlig Fremstilling ikke kunde forkastes. HRT 1898. 67 (Ufr 449): For at bevæge til Vedstaaelse af et Tilsagn, som Tilt. urigtig antog vedk. fremdeles bunden ved, hentydet til ellers at ville bringe vedk.s mislige Forhold under en tidligere, i Pressen debatteret Affære frem samt gjort Skridt i denne Retning. HRT 1898. 458 (Ufr 928): Truet (uden Iværksættelseshensigt) en Gæstgiver med Anmeldelse for Nattesæde ved en bestemt Lejlighed, hvis han ikke betalte et Beløb, som Tilt. troede ved samme Lejlighed at have faaet til gode hos ham. HRT 1900. 674 (Ufr 1901. 216): Frif., da det under Forehold af vedk.s utugtige Forhold til Tilt.s medtilt. Hustru afgivne Løfte ikke skyldtes Tvang af Trusler, og da Bestræbelserne for særlig ved nogle af Hustruen skrevne Breve at opnaa Løftets Opfyldelse (»ellers begge udsatte for det værste«) ikke faldt ind under § 245. HRT 1898. 148 (Ufr 477): En Haandværker og en Fagforeningsformand betydet et Byggeforetagendes økonomiske Leder, at saalængø et af Haandværkeren til Fagforeningen overdraget Tilgodehavende fra Foretagendet ikke var

betalt, vilde Fagforeningsmedlemmerne ikke udføre Arbejde ved nogen Bygning paa hele Ejendommen; Frif., da det under de forhaandenværende Omst. maatte staa de paag. Haandværkere frit for at undlade at arbejde, forinden det stillede Vilkaar var opfyldt; jfr. herved HRT 1894. 441 (UfR 1221): En af Fagforeningen til Forhandling bemyndiget Person truet med Arbejdsnedlæggelse, der angaves besluttet (samt fremkaldt Notits herom i off. Blad), hvis en Svends formentlige Fordring ikke blev betalt; § 245. selv om Truslen kun var ment som en Advarsel.

II. »Fordel«. HRT 1900. 674 (UfR 1901. 216): Frif., da Bestræbelsen for (under forsk. Trusler) at formaa til at opgive Plads i Byen ikke ramtes af § 245; jfr. ligeledes HRT 1872. 295 (UfR 907) for at tvinge til at opgive Forfølgelse (anf. ved § 210 II), HRT 1873. 296 (UfR 1045) for at fremtvinge en Løsladelse (anf. ved § 98 I), HRT 1879. 192 (UfR 918): OR frif. under H. t. Øjemedet (Opfyldelse af Ægteskabsløfte), anf. ved I b. HRT 1886. 631 (UfR 1887. 234) anf. ved III. — HRT 1891. 25 (UfR 634): Aftalt Huslejekvittering (anf. ved § 210 II); jfr. ogsaa HRT 1896. 34 (UfR 641) anf. ved § 243 II. — HRT 1889. 198 (UfR 659): Trusler for at opnaa Betaling af formentligt Tilgodehavende, § 245; jfr. ogsaa HRT 1870. 165 (UfR 636), 1884. 587 (UfR 1885. 150) og 1898. 312 (UfR 792) anf. ved § 243 II; jfr. endvidere HRT 1896. 150 (UfR 705): Trusel om Anmeldelse for Falsk for at opnaa Betaling af et formentligt Tilgodehavende, som vedk. efter det Kønsforhold, hvori hun stod til Tilt., med Føje ansaa for skænket hende, § 245. HRT 1882. 509 (UfR 1883. 118): Redaktør, der havde ladet sig tiltransportere nogle Fordringer, for at opnaa Betaling truet Debitorerne med deres Navnes Offentliggørelse i en dertil bestemt Rubrik i hans Blad. § 245. HRT 1891. 88 (UfR 662): I Formening om selv at have et noget mindre Beløb til gode fremsat Trusler for at faa en Retssag frafaldet, § 245. — HRT 1893. 7 (UfR 504): Formaal at fremtvinge Køb mod rimeligt Vederlag, § 245 (anf. under I a). HRT 1896. 581 (UfR 1897. 47): Truselsbrev til foresat for at opnaa Lonningsforhøjelse, § 245.

HRT 1881. 139 (UfR 826): Affordret uforholdsmæssigt Beløb for at undlade Anmeldelse for et ubetydeligt Tyveri. § 245; jfr. ogsaa HRT 1886. 167: Affordret langt større Beløb end det besvegne. HRT 1874. 491 (UfR 1875. 351): Bestjaalne afnødt Tyven Penge. Halvdelen til off. Kasse og Halvdelen til Vederlag for Udgifter paaførte ved Tyveriet; Frif., idet herefter bevidst lovstridig Hensigt manglede. HRT 1892. 531: Under Trusel om Anmeldelse for Voldtægt mod Tilt.s Steddatter skriftlig forlangt en Sammenkomst til Sagens Ordning; Frif., da Tilt. havde troet Steddatterens Anbringende og der under denne Forudsætning efter Strfl. § 303 kunde gøres Krav paa en Godtgørelse til hende, jfr. ogsaa HRT 1881. 653

(UFR 1882. 390) og Vib. ORD i UFR 1897. 750 [intet Misforhold i det affordrede Beløb] samt HRT 1882. 19 (UFR 620): God Tro mHt Erstatningspaastandens Lovlighed. — HRT 1895. 836 (UFR 1896. 402): Sagfører frif., da hans Truselsbrev kun havde tilsigtet at formaa vedk. Firma til at tilbagebetale et leveret Parti Varer og betale hans Klientinde nogle af de Penge, for hvilke hun ved et — efter hendes Fremstilling under Firmaets Medskyld — udvist urigtigt Forhold vedrørende dette Vareparti var bleven besvegen. HRT 1900. 456 (UFR 1901. 6): Bevæget en Kreditor til at kvittere et Gælds-brev fra Tilt. ved at true med Anmeldelse, idet Gælden var paataget i Tillid til Ægtheden af nogle af Kreditor falskelig udfærdigede Erklæringer om en Tilt.s Hustru tilkommende Arv, Frif.

HRT 1880. 92 (UFR 855): Frif. bl. a. under H. t., at den Afgørelse, der tilsigtedes fremkaldt, af Tilt. opfattedes som i og for sig god og lige saa vel i de truedes Interesse; jfr. ogsaa Kbh. ORD i UFR 1886. 362: Ment at gøre begge de paag. en Tjeneste.

III. Forbindelse mellem Fordelen og Truslens Tvang. HRT 1884. 150 (UFR 723): Truselsbrev om at komme i Bladet for ikke at betale sine Folk; Frif. idet Brevet end ikke nævnede det formentlige Tilgodehavende, hvis Betaling tilsigtedes opnaet (ej heller § 299, da den truede erklærede ikke at gøre Fordring her-paa). — HRT 1886. 631 (UFR 1887. 234): Redaktør tilstillet gift Kone Brev om, at en for hendes Mand skadelig og kompromitterende Artikel vilde blive optagen i Bladet, hvis hun ikke anmodede Redaktøren om dens Udeladelse; Frif., da Tilt. ikkun tilsigtede at konstatere, hvorvidt et Manden paasigtet Forhold forholdt sig rigtigt. — HRT 1887. 521 (UFR 1888. 84): Frif., da Tvangsojemed (at opnaa den i Brevet omtalte Ansættelse) ikke kunde antages. HRT 1899. 102 (UFR 569): Vold i Anledn. af utugtigt Forhold til Tilt.s Hustru ikke antaget at tilsigte at tvinge til en forlangt pekuniær Affindelse, men Tilt. antaget at have benyttet den ved Volden fremkaldte og af Tilt. vedligeholdte Frygt for yderligere Overlast til at opnaa Affindelse, og derfor anset efter § 245.

Anvendelse af § 245, hvor Forlangende om Fordelen ikke var fremsat (Tilbud, Hentydninger etc.), se Domme anf. ved I; jfr. herved HRT 1889. 248 (UFR 681) og 1900. 674 (UFR 1901. 216): Forehold, Frif. (anf. smst.); HRT 1891. 722 (UFR 1892. 520): Frif., da det ikke var godtgjort, at en Ytring om, at Sagen (Alimentation) vilde blive meldt for Øvrigheden eller paaklaget for Retten, var benyttet eller opfattet som en Trusel af det i § 245 angivne Indhold; jfr. HRT 1894. 441 (UFR 1221): Ment som Advarsel, § 245. — HRT 1889. 198 (UFR 659), 1893. 756, 1896. 581 (UFR 1897. 47): § 245 anvendt, hvor Truslen ikke var tilsigtet udført; jfr. herved HRT 1898. 458 (UFR 928), alle anf. ved I.

§ 246.

Domme, der ere overgaaede nogen efter §§ 243—245, skulle i Tilfælde af, at den paagældende senere findes skyldig i Tyveri, have samme Virkning, som om det havde været Tyvsdomme.

Fremdeles blive Straffedomme for Meddelagtighed i Røveri og for Hæleri eller anden Meddelagtighed i Tyveri at sætte i Klasse med hinanden i Henseende til den Forbrydelsers Gentagelse efter §§ 238, 240 og 241 tillagte Virkning.

HRT 1879. 228: Tidligere straffet efter § 230, 1 og derpaa efter § 243, nu i Medfør af § 246, 1 dømt efter § 232 som for 4. Gang begaaet Tyveri. HRT 1901. 330: Tidligere straffet efter § 228 eller i Medfør af § 241, 2 efter § 238 som for 2. Gang Hæleri og derpaa efter § 243, nu i Medfør af § 246 dømt efter § 231, 1 eller i Medfør af § 241, 2 efter § 238 som for 4. Gang Hæleri. HRT 1887. 1 (Ufr 812): Dom efter § 245 Gentagelsesvirkning overfor Hæleri.

FEM OG TYVENDE KAPITEL.

Om ulovlig Omgang med Hittegods¹⁾ og nogle dermed beslægtede Forbrydelser.

¹⁾ Mot. 308 jfr. Rigsdagstid. 18^{84/85} Tillæg B Sp. 351.

§ 247.

Den, som ikke oplyser Hittegods, straffes med Fængsel, og kan Straffen under særdeles skærpene Omstændigheder, navnlig i Gentagelsestilfælde, stige til Forbedringshusarbejde i 2 Aar. Er den fundne Genstand af ubetydelig Værdi, og Omstændighederne iøvrigt tale til Fordel for den paagældende, kan Straffen nedsættes til Bøder eller endog aldeles bortfalde.

D. L. 5—9—1, 4, 6; Pl. 28. Sept. 1767 (Kbh.) jfr. Bkg. 20. Jan. 1877 (Ussings Lovsaml.) og Kanc. Skr. 27. Apr. 1819; Pl. 8. Juni 1811 (Kbst.); Pl. 5. Dec. 1812 (Landet) jfr. Fr. 8. Okt. 1824 § 2; L. Nr. 53, 25. Mts 1872 (Mark- og Vejfred) §§ 3—6. — JMCirk. Nr. 154, 22. Aug. 1890 ang. Efterstræbelse af Brevduer. — Ang. Danefæ: D. L. 5—9—3 jfr. Fr. 22. Mts 1737, Pl. 7. Aug. 1752, jfr. JMSkr. 8. Okt.

1853 og 22. Maj 1861: JMCirk. Nr. 76. 9. Maj 1891. — Kanc. Skr. 13. Maj 1845 ang. Adgang til Appel til HR efter Fr. 23. Maj 1840 § 1.

I. Afgrænsning overfor Tyveri, se Domme anf. ved Kap. 23 II.

II. HRT 1882. 747 (UfR 1883. 260): Tilegnelse af en 50 Rdl. Seddel fra en Tegnehog, som Tilt. angav at have faaet leveret af en Herre, der sagde at have fundet den, § 247 (OR frif. under H. t. Forklaringens Usandsynlighed). HRT 1894. 69 (UfR 400): Fundet, bjærget og tilegnet sig en Pram, der var sunken i en Vig, § 247: Frif. mHt Opfiskning og Ophugning af et Vrag af en Pram af ringe Værdi, som Tilt. med Grund kunde antage for derelinkveret. HRT 1900. 55: Gammel Maatte af ikke synderlig Værdi, Frif. (OR lod Straf bortfalde efter § 247, 2); Frif. mHt nogle i Tilt.s Hjem forefundne fremmede Lømmetørklæder, hvis Værdi eller Hjembringelse af Tilt. ikke var oplyst. — HRT 1877. 597 (UfR 1878. 148): Afkøbt Medtilt, det af denne tilegnede Hittegods, § 247 jfr. § 55. HRT 1878. 137 (UfR 903): Tilegnelse (efter Forhøring hos en antagen mulig Ejer) af en af Tilt.s 10aarige Søn funden og hjembragt Spade, § 247, 2 (OR jfr. § 55); jfr. HRT 1879. 439 (UfR 1880. 79): Ikke oplyst en af 12aarig Søn funden Pletske, § 247 (fritaget for Straf); jfr. ogsaa HRT 1881. 291. HRT 1880. 321 (UfR 1881. 79): Fundet og beholdt et Barneskørt samt foræret det til Medtilt.s 12aarige Barn med Forbehold om Tilbagelevering, hvis Ejeren meldte sig, § 247, 2 (Medtilt. jfr. § 55, fritaget for Straf). Vib. ORD i UfR 1893. 393: Frif., da Tilt. ikke vidste, at der om Fundet skulde ske Anmeldelse til Politiet og havde lagt det fundne ind til sin Moder for at give Ejeren bedre Lejlighed til at faa Sagerne tilbage; Moderen, der paa Anmodning havde givet sin Datter noget af det fundne med Paalæg om Udlevering, hvis Ejeren meldte sig, anset efter § 247, 2; ligesaa Datteren. — HRT 1879. 735 (UfR 1880. 550) og Kbh. ORD i UfR 1893. 1087) anf. ved § 36. — Jfr. iøvrigt Domme anf. ved § 249.

III. Analogi. HRT 1879. 164 (UfR 894): Skudt og tilegnet sig tamme Duer, som Tilt. antog mulig var herreløse eller forvildede, § 247 (OR Anal.). KPRD i UfR 1894. 1270: Taget en Pung med Indhold, som et Barn paa Gaden rakte frem, og som Tilt., der foregav at være Ejer, antog, at Barnet havde fundet, Straf Henh. til § 247. HRT 1875. 301 (UfR 1108), KPRD i UfR 1893. 1240: Tingen stjaalen, men antaget funden, Anal. af § 247 (jfr. § 55). — HRT 1880. 166 (UfR 900) og 1888. 461 anf. ved Kap. 23 III.

§ 248.

Bestemmelserne i foregaaende Paragraf komme ogsaa til Anvendelse paa den, der fordølger eller ulovlig tilegner sig anden Mands Gods, hvorefter han paa anden Maade tilfældig er kommen i Besiddelse.

Mot. 309. — L. Nr. 53, 25. Mts 1872 (Mark- og Vejfred) §§ 3—6. JMCirk. Nr. 154, 22. Aug. 1890 ang. Efterstræbelser af Brevduer.

I. Afgrænsning overfor Tyveri, se Domme anf. ved Kap. 23 II d, HRT 1881. 1 (UfR 600) smst. II b, samt til Dels Domme anf. nedenfor under II.

II. Ensidig Besiddelsestagen. HRT 1876. 617: Besiddelsestagens paa Gr. af Drukkenskab ikke strafbar efter § 228, men § 248 anvendt mHt den senere Tilegnelse: jfr. derimod HRT 1876. 106, hvor § 228 anvendtes; jfr. endvidere HRT 1896. 126 (UfR 694): Stjaalne Koster fundne hos Tilt., som paa Gr. af Beruselse ikke vidste, hvorledes han var kommen i Besiddelse af dem, men havde beholdt dem, skønt han var paa det rene med, at de ikke var hans, § 248; HRT 1873. 545 (UfR 1874. 198): Anal. af § 253 mHt Disposition over noget i beruset Tilstand oprindeligt uden Tilegneshensigt borttaget Kød. HRT 1876. 202 (UfR 1150): Tilegnelse af et under Vadsk for Ejeren (lovlig) benyttet og, Tilt. ubevidst, til Hjemmet medbragt Forklæde, Anal. af § 253. KPRD i UfR 1900. 840: Tilegnelse af en Stortrøje, som Tilt. havde antaget for sin egen, men beholdt efter ganske kort derpaa at have bemærket Fejltagelsen, § 248. HRT 1899. 247: Tilegnelse af Ur, som Tilt. fandt i sin Seng, hvor Dagen i Forvejen dets senere bortgaaede Ejer var henbragt i beruset Tilstand, § 248. HRT 1874. 290: Skovl, funden paa et Sted, hvor den af Tilt. antoges hensat af Ejeren til senere Afhentning, taget i Bevaring og senere brugt uden at oplyse den, § 248.

III. Overleverelse. HRT 1896. 725 (UfR 1897. 238): I god Tro modtaget og aabnet et til en anden Person af samme Navn stilet Pengebrev og, efter at have bemærket Fejltagelsen, tilegnet sig Pengene, § 248 (OR § 253). KPRD i UfR 1896. 1134: Offentligt Fruentimmer beholdt to 100 Kr. Sedler efter den følgende Dag at være bleven opmærksom paa, at det var saadanne og ikke 10 Kr. Sedler, som af vedk. besøgende Herre, hvad hun ogsaa gik ud fra, antaget, § 248. HRT 1873. 134 (UfR 822): Modtaget og tilegnet sig en andens Ting, funden i hans og Tilt.s fælles Seng, og leveret Tilt. i den Tro, at det var hans, Anal. af § 253. HRT 1878. 867: Kommis trods skete Forespørgsler beholdt en Pakke, som af en Kunde var tilbageleveret som fejlagtig medtaget i Stedet for en anden Pakke; ligeledes beholdt Poser, forglemte i Butikken og leverede Tilt. til Fremlysning; § 248. HRT 1888. 575 (UfR 1889. 125): Af en ukendt modtaget et Ur til midlertidig Opbevaring, men under Ejeren's fortsatte Udeblivelse tilladt en anden at pantsætte det (hvad denne dernæst forsøgte), stolende paa snart at kunne indløse det, § 256 jfr. § 253 smh. med § 46 (OR § 248). HRT 1894. 586 (UfR 1895. 55): Taget med sig hjem og senere til en Tredjemand solgt et Gevær, som Tilt. udenfor en Banegaard af en ukendt, hvis Tilbagekomst han i flere Timer afventede, var bleven anmodet om at

holde, § 253 (Tiltalen lød paa § 248). HRT 1900. 263 (Ufr 783): Svigagtig modtaget noget Tøj, der ved en Fejltagelse udleveredes Tilt. til Syning, efter at han alt een Gang havde modtaget saadant Tøj, § 253.

§ 249.

Naar nogen underslaar eller paa anden Maade uredelig omgaas med strandet Gods¹⁾, bliver han at straffe med Fængsel paa Vand og Brød eller under formildende Omstændigheder med simpelt Fængsel eller Bøder; dog kan Straffen under skærpene Omstændigheder stige til Strafarbejde i 4 Aar.

¹⁾ Mot. 310.

Strandingslov Nr. 103, 10. Apr. 1895 § 22 jfr. § 2, 4 og 4, 5. Fr. ang. Dykkervæsnet 16. Mts 1842. L. Nr. 157, 22. Dec. 1876 (om Opfiskning af Ankere m. m.).

HRT 1875. 491 (Ufr 1876. 300): Planke opdrevet fra Havet, § 247, da den efter det oplyste ikke kunde betragtes som strandet Gods. HRT 1877. 597 (Ufr 1878. 148): § 247, da det ikke fremgik, at de paag. Pibestaver hidrørte fra nogen Stranding; jfr. HRT 1869. 641 (Ufr 1870. 169) og 1874. 315 (Ufr 862): Drivtømmer, § 249. — HRT 1894. 69 (Ufr 400) anf. ved § 247 II.

§ 250.

Den, som udplyndrer Lig, uden at Handlingen efter sin Beskaffenhed kan anses som Tyveri¹⁾, straffes med Fængsel eller under skærpene Omstændigheder med Forbedringshusarbejde indtil 2 Aar.

¹⁾ Mot. 310. — Jfr. § 158.

HRT 1869. 264 (Ufr 652): OR [§ 188 og] § 250, men HR [§ 186 og] § 228 med særligt H. t., at den dræbte endnu var i Live, da Tilt. tilvendte sig hans Penge (jfr. Ref. ved § 243 I). HRT 1876. 81 (Ufr 686): Tilegnelse af den dræbtes Penge paa et Tidspunkt, da Gerningsmanden i alt Fald ansaa ham for død, om end Døden først indtraadte senere, [§ 190 og] § 250. — HRT 1878. 457 anf. ved § 143.

SEKS OG TYVENDE KAPITEL.

Om Bedrageri.

Mot. 312. — Tyendelov 10. Maj 1854 § 41, 1. L. Nr. 73, 23. Maj 1873 § 9 i Slutn. — Pl. 23. Maj 1840 § 1 (ang. Adgangen til Appel til HR). — Sölov Nr. 56, 1. Apr. 1892 § 299.

Afgrænsning overfor Tyveri, se Domme anf. ved Kap. 23 I.

§ 251!).

Den, som ved at udgive sig for en anden Person, end han er²⁾, eller ved at foregive at være berettiget til at handle paa anden Mands Vegne³⁾, fravender nogen Penge eller Gods, eller som svigagtig modtager, hvad en anden paa Grund af urigtigt Kendskab til Omstændighederne tror sig pligtig til at betale eller afgive til ham⁴⁾, eller som ved falske Foregivender forleder nogen til at købe eller paa anden lignende Maade at modtage en Genstand for noget væsentlig andet og værdifuldere, end den er⁵⁾, eller som, uden Hensigt til at betale, tager Varer paa Kredit⁶⁾, straffes med Fængsel paa Vand og Brød, ikke under 5 Dage, eller med Forbedringshusarbejde indtil 2 Aar, og kan Straffen under særdeles skærpende Omstændigheder, ligesom og naar Forbrydelsen gentages⁷⁾, stige indtil 6 Aars Strafarbejde.

¹⁾ Mot. 316 (ang. Fuldb.). ²⁾ Jfr. Strfl. f. Krm. § 143. ³⁾ Mot. 317. ⁴⁾ Jfr. § 259. ⁵⁾ Mot. 316. Jfr. § 278; Margarinelov Nr. 43, 22. Mts 1897 § 17, 1; L. Nr. 64, 26. Mts 1898 § 11; L. Nr. 29, 2. Mts 1900 § 5. ⁶⁾ Mot. 316. ⁷⁾ Mot. 318. L. Nr. 55, 5. Apr. 1888 § 9.

I. § 251. 1ste Led. HRT 1875. 187 (UfR 660): Sat sig i Besiddelse af en til afdød Slægtning stilet Anvisning og, efter at have faaet den forsynet med en urigtig Leveattest, hævet Beløbet, § 251. HRT 1876. 611 (UfR 1877. 551): Ved at udgive sig for skibbruden Skibsfører tilsneget sig Forstrækninger hos en Konsul, § 251. HRT 1877. 314 (UfR 1184): Skaffet sig Laan ved at udgive sig for en anden Person, § 251. — HRT 1901. 457: Faaet Ure udleverede hos Urmagere ved paa maa og faa at spørge, »om Uret til Jensen var færdigt», § 251. — HRT 1898. 317 (UfR 795): Ubeføjet »paa Birke-dommerens Vegne« rekvireret Stempelpapir og disponeret over det til egen Fordel, § 251. — HRT 1875. 271 (UfR 1102): Indkasseret Betalingen for de som Agent optagne Bestillinger, udgivende sig for Sælgerens Kompagnon eller Befuldmægtigede, § 251.

HRT 1883. 382 (UfR 1080): Under falske Foregivender om sine personlige Forhold laant Penge og Klæder i Tilegnelseshensigt, § 251. HRT 1887. 306 (UfR 1888. 6): Under falske Foregivender uden Udsigt til Tilbagebetaling formaaget Kvinder, med hvem Tilt. forlovede sig, eller deres Mødre til at yde ham Laan og Forstrækninger, § 251: jfr. herved ogsaa HRT 1884. 324 (UfR 1156): Gift Mand under falske Foregivender forlovet sig med en Kvinde og af denne og hendes

Moder modtaget forsk. Beløb til fælles Bedste, § 251; ligeledes HRT 1876. 477 (UfR 1877. 424), 1877. 332 (UfR 1189) [det er dog mulig i disse Domme Tanken at henhøre Forholdet under § 251, 4].

HRT 1888. 555 (UfR 1889. 113): Agent som Betaling for Kost og Logis meddelt Værten Kvittering for Varer, denne havde bestilt, idet Tilt. foregav at være berettiget til at modtage saadan Betaling; alene § 257, da Tilt. antog, at Firmaet, hos hvilket han mente at have Provision til gode, derfor vilde godkende Kvitteringen; mHt Inkassation af en Fordring under falske Foregivender § 256 anvendt under H. t. Tilt.s Forhold til Fordringshaveren. HRT 1894. 852 (UfR 1895. 329): Ved at foregive at være sendt af en anden skaffet sig Varer udleverede paa Kredit, § 257, da Tilt. ikke vilde unddrage sig Betalingen; jfr. HRT 1886. 403 (UfR 1887. 139), der anvendte § 251 (OR § 256 jfr. § 251, Gælden var senere vedgaaet). — HRT 1880. 421 (UfR 1881. 125): Opnaet Laan af en mindreaarig, foregivende Samtykke af dennes Kurator, kun § 257 i Henh. til Tilt.s Forklaring om at have anset den stillede Sikkerhed for tilstrækkelig. — HRT 1892. 785: For at opnaa den mellem Købmænd sædvanlige Rabat opgivet, at Indkøbet skete for en Købmand, § 257. — HRT 1891. 680 (UfR 1892. 275): Foregivet en navngiven Gaardejers Indestaaelse for det søgte Laan, § 257 (Betaling ordnet under Sagen). HRT 1880. 437 (UfR 1881. 134): Foregivet, at Husbond havde lovet at betale af Tilt.s Løn, § 257.

HRT 1868. 56 (UfR 487): Indsamlet Bidrag under opdigtet Foregivende om, at det skete til Fordel for en anden, alene Betleristraf (KrimR § 251); ligeledes HRT 1878. 815 (UfR 1879. 472): Foranstaltet Bortlodning af egne Genstande tilsyneladende i velgørende Øjemed, men i Virkeligheden til Fordel for Tilt. selv. HRT 1882. 663 (UfR 1883. 203): Tilcignet sig en Del af de af Tilt. til en nødlidende indsamlede Bidrag og foregivet, at der ikke var indkommet mere end til denne afgivet, § 257. Jfr. mHt falske Bønsskrifter Domme anf. ved § 270.

HRT 1881. 749 (UfR 1882. 497), 1883. 534 (UfR 1884. 87), 1897. 287 (UfR 784): Svig overfor berusede Personer (se nedenfor ved Slutn. af II).

II. § 251. 2det Led. HRT 1879. 394 (UfR 1880. 56): Flyttet anbragte Kontrolpæle for at skaffe sig større Betaling end lovlig tilkommende for det paag. Arbejde, § 251; jfr. HRT 1888. 729 (UfR 1889. 373): Jord blandet i det akkorderede Maal Skærver: Frif., da Tilt. ikke bevislig havde gjort det for at tilvende sig Fordel. HRT 1888. 44 (UfR 595): Bestyrer af Landejendom i sit Regnskab opført og oppebaaret Betaling for mere Gødning, end der var leveret, § 251; jfr. ogsaa HRT 1900. 525 (UfR 1901. 32): Forandret Fragt-angivelsen (se Ref. ved § 270). HRT 1884. 636 (UfR 1885. 423): Sagfører opgivet en Tredjemand som Kreditor for et af ham selv

ydet Laan og beregnet sig Provision og Salær af Debitor, Frif.: § 257 anvendt mHt Opførelse paa Regning af et større Beløb end virkelig udgivet til en anden Sagfører. HRT 1894. 697 (Ufr 1895. 90): Tilvendt sig ulovlig Provision ved at indsende Bestillinger, som Tilt. vidste ikke vilde blive ekspederede, § 251. — HRT 1882. 589 (Ufr 1883. 163): Leveret et mindre Kvantum, som om det var det fulde, og beholdt Resten af de medgivne Penge, § 251. — HRT 1887. 787 (Ufr 1888. 453): Opnaaet Betaling under Foregivende om at have foretaget beordret Indkøb af Værdipapirer; § 257, da Tilt. (der imidlertid senere gik Fallit) havde haft i Sinde at levere eller tilsvare Værdien. — HRT 1889. 184 (Ufr 651): Opgivet det til Indkøb anvendte Beløb større end virkeligt, § 257 (Tvisl om egentlig Kommission). HRT 1899. 251 (Ufr 784): Ladet sig antage som en Kommunes Befuldmægtigede til at skaffe den nogle Ejendomme ved Forhandling med Ejerne, men selv skaffet sig dem paa Haanden og givet det Udseende af, at Ejerne forlangte betydelig mere, end Tilfældet var, § 251 jfr. § 46; derhos § 257 jfr. § 54 anvendt for efter Overenskomst med en Borgerrepræsentant at have benyttet dennes Stilling til at skaffe dem begge Pengefordel paa Kommunens Bekostning ved en af denne ønsket Ejendomserhvervelse.

HRT 1892. 486 (Ufr 1253): Foregivet for Kommiss'en, at Principalen havde indrømmet Kredit, § 251. HRT 1896. 17 (Ufr 620): Ved Foregivende om at have betalt søgt at tilsnige sig Udlevering af Varer, der var solgte mod kontant Betaling, § 257. — HRT 1877. 492 (Ufr 1878. 101): Faaet Varer afsat ved at foregive, at de var bestilte, § 257. — HRT 1894. 547. (Ufr 1253): Tilsnigelse af Beløb ved Bytning af Penge, der ikke var leverede, § 251; jfr. HRT 1899. 264 (Ufr 791), der anvendte § 257 [begge anf. ved Kap. 23 I].

HRT 1896. 808 (Ufr 1897. 277): Tilvendelse af Totalisatorgevinst ved Forvanskning af Bons, § 251. HRT 1891. 68 (Ufr 656): Forvanskning af Returbillet, § 251 (anf. ved § 268 I b). HRT 1884. 159 (Ufr 728): Unddraget sig Aflevering af Jærnbanebillet; § 251, forsaavidt løgnagtigt Foregivende om at have løst Kort var benyttet, iøvrigt § 257.

HRT 1889. 127 (Ufr 632): Skaffet sig Panteobligationer urigtigt ekspederede uden Retsanmærkning om ældre uudslettede Hæftelser og selv oppebaaret Kapitalerne, § 251 (Ref. ved § 133). HRT 1890. 649 (Ufr 1891. 377): Amtsradssekretær under urigtige Foregiveness opnaaet Amtmandens Underskrift paa Obligationer og Fornyelsesbegæring til en Bank og forbrugt de derefter hævdede Beløb, Anal. af § 251 [mulig kan her ogsaa være tænkt paa § 251, 1]. — HRT 1877. 449 (Ufr 1878. 80): Modtaget Afdrag paa en Obligation uden at meddele Debitor, at den var borttransporteret; Frif., da svigagtig Hensigt ikke antoges (Tilt. havde tilbudt Transporthaveren Beløbet som Afdrag paa Tilgodehavende, OR § 256 jfr. § 251).

HRT 1878. 547 (Ufr 1879. 66): Ved løgnagtig at udgive en Person for Fader til et Barn, faaet ham til at udstede et Gældsbreve som Hjælp til dets Underhold, § 257. HRT 1885. 440 (Ufr 1886. 75): Plejeforældre under Fortielse af Barnets Død skaffet sig Underholdsbidrag, § 257. KPRD i Ufr 1896. 1137: Faaet en Person tilpligtet til Alimentionation under Fortielse af, at en anden alt havde vedkendt sig Paterniteten og alimenterede til Barnet, § 257.

HRT 1889. 148 (Ufr 638): Indkaldt Værnepligtig søgt under falsk Foregivende at faa Rejsepenge udbetalt anden Gang, § 257. — HRT 1891. 824 (Ufr 1892. 574), 1892. 538 (Ufr 1272): Tilsnigelse af Alderdømsunderstøttelse ved Fordølgelse af Straffedom, § 257 (Spørgsm. om Straf tillige efter § 154); jfr. HRT 1898. 479 (Ufr 1899. 47): Frif. [alle anf. ved § 154]. HRT 1879. 703 (Ufr 1880. 530): Tilsnigelse af Fattigunderstøttelse ved løgnagtigt Opgivende om økonomiske Forhold, § 257; jfr. ligeledes HRT 1894. 405 (Ufr 1205) og 1894. 634 (Ufr 1895. 72).

HRT 1881. 749 (Ufr 1882. 497): Druknet en Mand fuld og franarret ham Penge, Anal. af § 251 (OR § 257); ligeledes HRT 1883. 534 (Ufr 1884. 87): Bevæget en beruset Mand til ganske taabelige Dispositioner til Tilt.s Fordel; derimod HRT 1897. 287 (Ufr 784): § 257 anvendt [mulig ligger dog et Synspunkt, der nærmer Tilfeldet til § 251, 1 til Grund for disse Domme].

III. § 251, 3dje Led. HRT 1886. 328 (Ufr 1887. 106), 1895. 513 (Ufr 1896. 44): Eftergjorte Oldsager solgte som ægte, § 251. HRT 1887. 31: Værdiløst Klubemblem udgivet for et Kronestykke, § 251; jfr. ogsaa HRT 1887. 202 (Ufr 924) anf. ved § 265; HRT 1876. 346 (Ufr 1877. 136), 1877. 519 (Ufr 1878. 110) og Ufr 1869. 214 anf. ved § 264. — HRT 1885. 122 (Ufr 674): Foregiven Kur, § 257. HRT 1896. 810 (Ufr 1897. 279): »Elektromotoriske Sygdomsdræbere«, § 257. — HRT 1889. 775 (Ufr 1890. 333): Trykket paa Vægten for at faa denne til at angive større Vægt end virkelig, § 251 (OR § 257). — HRT 1890. 98 (Ufr 556): Til akkorderet Bogtrykkerarbejde efterhaanden leveret Papir af ringere Kvalitet og til højere Priser end Fabrikens: Frif., da uredelig Hensigt ikke ansaas godtgjort. — HRT 1896. 646, 820 (Ufr 1897. 66, 288): Fordølgelse af Tilt.s egen uforholdsmæssige Indtægt af Lotteriselskabet, § 257. HRT 1880. 490 (Ufr 1881. 151): For ved en Forretnings Overdragelse at opnaa et tilsagt Honorar fremstillet den bedre end virkelig. Frif., da kun alm. rosende Udtryk var brugt; jfr. HRT 1901. 45 (Ufr 416): Afsat Gødning under usandfærdige Foregiverdels om dens Beskaffenhed og Værdi, dels om at have solgt deraf til navngivne, paa Egnen ansete Landmænd, § 257. — HRT 1896. 506 (Ufr 1224): Apoteker, der havde udleveret mindre Kvanta, end der toges Betaling for, og anvendt billigere Stoffer end foreskrevet uden Nedsættelse af Betalingen, ikke anset efter § 257 (eller

nogen anden Best. i Strfl.) ved Siden af Ansaret efter Fr. 28. Dec 1839 jfr. Fr. 4. Dec. 1672 § 25.

HRT 1878. 700 (UfR 1879. 258): Guldpletteret Nysølvkæde leveret som Præmie for et Hæfteskraft i Stedet for tilsagt »ægte Guld-kæde«; Frif. da saadanne Kæder jævnlig gik i Handelen under hint Navn, og den Betaling, der erlagdes, ikke væsentlig oversteg Kædernes Værdi. HRT 1879. 166 (UfR 896): Solgt Ringe stemplede til 14 Karat, men af ringere Holdighed (uden sædvanlig Angivelse af Guldsmedens Navn), § 257 uanset Sædvane blandt Guldsmede; jfr. HRT 1880. 592 (UfR 1881. 243): Frif. (leveret efter Bestilling af en Forlagsboghandler til Brug som Præmie for et Hæfteskraft). HRT 1899. 491 (UfR 1900. 79): Købt uægte glatte Guldringe, stemp- lede »18 K.«, og ladet indgravere Bogstaver og Dato samt derefter pantsat Ringene for langt over Anskaffelsesprisen, benyttende sig af Pantelaanernes Tro paa Ringenes Ægthed, § 257.

HRT 1891. 517 (UfR 1892. 125): Løgnagtig Paamaling af Mæl- kevogne om Dyrslægekontrol, § 257. HRT 1894. 907 (UfR 1895. 375): Solgt russiske, til Dels fordærvede Æg for samme Pris som Æg her fra Landet; § 257, da Tilt. maatte indse, at Køberen gik ud fra at faa saadanne (Besigtigelse havde fundet Sted). HRT 1896. 452 (UfR 1209): Flæsket af en Orne solgt som »Griseflæsk«, § 257. HRT 1898. 679 (UfR 1899. 308): Efter Bestilling om Limfjords-Østers sendt billigere Nordse-Østers uden at gøre opmærksom herpaa og ladet sig betale den højere Pris, § 257; jfr. ogsaa HRT 1891. 667 (UfR 1892. 269) anf. ved § 278 I. HRT 1891. 279 (UfR 1024): Kas- seret Kød solgt som sundt, § 251 (jfr. Ref. ved § 278 II, forsaa- vidt Kontrollens Stempel falskelig var anbragt). HRT 1892. 765 (UfR 1893. 170): Kød af selvdød Ko under Fortielse heraf solgt som godt Kød til Menneskeføde, § 257; ligeledes HRT 1894. 743 (UfR 1895. 268) og 1898. 727 (UfR 1899. 340) anf. ved § 290; jfr. ogsaa HRT 1885. 399 (UfR 1886. 56). Jfr. iøvrigt Domme anf. ved § 278 I og § 290.

Handler om Heste og Kreaturer. HRT 1885. 427 (UfR 1886. 70): Frif., da Køberen, der havde beset og undersøgt Hesten. kunde have bemærket de paag. Fejl. HRT 1892. 38 (UfR 604): Frif. mHt undladt Omtale af Staldkrampe, da Tilt. ikke havde inde- staaet for usynlige Fejl og derhos kunde have forudsat, at Fejlen ikke kunde betragtes som skjult; jfr. ogsaa HRT 1898. 464 (UfR 931). HRT 1895. 553 (UfR 1896. 72): Frif. paa Gr. af utilstrækkelige Op- lysninger om, i hvilken Grad Hesten led af paag. Fejl (Væver). HRT 1894. 595 (UfR 1895. 60): Frif. paa Gr. af god Tro mHt Fejl hos Hesten, men § 257 mHt falsk Foregivende om at have haft Hesten paa Gaarden i ½ Aar. HRT 1890. 91 (UfR 549): Kommis- sionær, udgivende sig for Ejer, mod bedre Vidende indestaaet for skjulte Fejl, § 257; den ikke nærværende Ejer, der havde paalagt

Kommissionæren at udgive sig for Ejer og tænkt, at hin kunde falde paa ikke at omtale Fejlen, frif. Endvidere § 257 anvendt: HRT 1888. 73 (Ufr 605), 1892. 178 (Ufr 800) [begyndende Kuller], 1889. 565 (Ufr 1890. 44) [Krybbebider], 1889. 812 (Ufr 1890. 354) [udgivet Hesten for yngre, end den var], 1893. 657 (Ufr 1894. 69) [skjult Spat], 1898. 598 (Ufr 1899. 119) [vilde ikke gaa i Tøj, solgt som reel og god til Brug], 1899. 329 (Ufr 916) [kørestædig, senere solgt til Remontekomm. for langt højere Pris]. — HRT 1892. 511 (Ufr 1264): Tuberkuløs Ko udgivet for sund, § 251; jfr. HRT 1894. 55 (Ufr 393) og 1899. 234 (Ufr 778), der efter Omst. kun anvendte § 257. HRT 1892. 690 (Ufr 1893. 148): Fordulgt, at Koen var lungesyg, § 257 under H. t. den lave Købesum. HRT 1894. 229 (Ufr 726): Yverbetændelse (som Tilt. dog ansaa helbredet), Værdi ringere end Købesummen, § 257. HRT 1894. 830 (Ufr 1895. 318): Frif., da Tilt. havde stolet paa sin Sælgers Forsikring om, at Fejlen (Mælkedryp, ikke fremtrædende paa Gr. af forestaaende Kælving) var lidet betydende, og kun af Mangel paa Omtanke havde ladet den uomtalt. — HRT 1878. 281 (Ufr 956): Betalt en Ko med 70 Kr., skønt Tilt. indsaa, at den indskrænkede Sælger mente at forlange og have faaet 70 Rdl., § 257.

HRT 1878. 432 (Ufr 1879. 18): Opnaet Moderens Underskrift (m. f. P.) ved urigtige Opgivender om Dokumentets Indhold, § 257; jfr. ligeledes HRT 1896. 50 (Ufr 644) og 1897. 692 (Ufr 1898. 79); derimod HRT 1888. 473 (Ufr 1889. 83): Frif., da vedk. Enke forinden Underskriften kunde se, hvilket Beløb Vekslerne lød paa. HRT 1882. 244 (Ufr 736): Vitterlig urigtige Anbringender i et til bestemte Personer rettet Prospektus til Stiftelse af et Selskab, § 257; ligeledes mHt vildledende fingerede Dispositioner under Selskabets Drift. — HRT 1875. 271 (Ufr 1102): Opnaet Kaution ved at give det Udseende af, at Beløbet skulde anvendes til at etablere en Forretning, medens det var en ved Forbrug af indkasserede Penge paadragen Gæld, ikke Udsigt til at kunne betale, men dog ikke villet unddrage sig, § 257; jfr. HRT 1897. 257 (Ufr 768): Frif. mHt urigtige Anbringender om Jordkøb etc., hvortil de søgte Laan skulde anvendes. — HRT 1898. 762 (Ufr 1899. 360): Forsøgt at opnaa Laan mod Haandpant i en falsk Veksel og en værdiløs »Obligation«, § 257; ligeledes HRT 1887. 142 (Ufr 899): Ved Optagelse af Laan stillet bedre Prioriteter i Udsigt, end der kunde faas; samt HRT 1897. 728 (Ufr 1898. 219): Værdiløse Obligationer som Led i en Mageskiftehandel. HRT 1899. 397 (Ufr 1900. 21): Laan paa Sparekassebøger, der uden nogen for Sparekassen bindende Ordning var udfærdigede af dens Formand for at sætte Medtill. i Stand til at rejse Penge, § 251. — HRT 1880. 626 (Ufr 1881. 429): Ved som Sælger at fordølge en Ejendommen paahvilende Pantegæld opnaet større Udbetaling, end der tilkom Tilt., men sørget for, at Køberen intet Tab led, § 257 jfr. § 60, 1.

HRT 1892. 272 (UfR 841): Jordemoder narret Mødre til at anbringe deres Børn i et Plejehjem under falske Foregivender om dettes Beskaffenhed (Ducør oppebaaret for Virksomheden). Anal. af § 251. HRT 1891. 406 (UfR 1892. 77): Ved Overtagelse af et Barn faaet et Pengebeløb udbetalt ved Foregivende om, at det skulde sættes ud for Barnet, § 257. HRT 1899. 467 (UfR 1900. 59): Frif., da Adoptionen, hvorfor Vederlag var delvis oppebaaret og forbrugt, var virkelig tilsigtet af Tilt. og kun opgivet, fordi han, efter at have faaet Meddelelse om ikke uden Tilladelse at maatte have Plejebørn, antog heller ikke at kunne faa Adoption. — HRT 1878. 850 (UfR 1879. 489): Bevæget en anden, som herfor ydede Tilt. Vederlag, til at forlove sig med en foregiven rig Pige, § 257.

IV. § 251, 4de Led. HRT 1878. 485 (UfR 1879. 30): Skaffet sig Kredit under Foregivende af umiddelbart forinden at have haft større Udbetalinger til foretagne Indkøb, Frif. (ikke villet unddrage sig Betaling, Affindelse under Sagen). HRT 1877. 391 (UfR 1209): Successivt indkøbt store Varepartier paa Kredit, solgt Varerne med Tab og forbrugt det indkomne, Frif., idet svigagtig Hensigt ikke antoges godtgjort; jfr. ogsaa HRT 1885. 28 (UfR 600) og 1895. 521 (UfR 1896. 50). HRT 1897. 402 (UfR 979): Varekredit opnaaet ved Udgivelse for Ejer af et gældfrit, en med Tilt. samlevende Kvinde tilhørende Hus og Løfte om Dækning ved Hjælp af et Laan, som agtedes optaget deri; Frif., da vedk. Kvinde fra først af havde betragtet sig som forpligtet og begge havde troet, at der vilde blive en Del tilovers af Laanet efter Dækning af forlods Forpligtelse overfor Husets Sælger. — Derimod § 251 (resp. § 257) anvendt: HRT 1885. 132 (UfR 676): Varekredit under løgnagtige Foregivender, Salg med Tab. Hensigt til ikke at betale anset godtgjort, § 251 (jfr. til Dels § 46). HRT 1901. 509 (UfR 1902 B 26): Fattiglem faaet Varer paa Kredit ved i en skriftlig Rekvisition til den handlende løgnagtig at opgive at være bosiddende i Byen, § 251; jfr. HRT 1901. 511: Udgivet sig for en andens Hustru, ikke Udsigt til at kunne betale, § 257; HRT 1884. 96 (UfR 699): Fattiglem, opgivet urigtigt Navn og Bopæl, ikke Hensigt til ikke at betale, § 257. HRT 1887. 691 (UfR 1888. 418): § 257, da Tilt. maatte indse ikke at kunne betale til de opgivne Tider, men ikke tilsigtede at unddrage sig Betaling; ligeledes HRT 1891. 527 (UfR 1892. 180). HRT 1892. 108 (UfR 761): Urigtige Foregivender, erhvervsløs uden Betalingsudsigt, § 257; ligeledes HRT 1892. 486 (UfR 1253) [§ 251 mHt løgnagtigt Foregivende til Kommis'en om, at Principalen havde indrømmet Krediten]. HRT 1890. 65 (UfR 540): Bilbragt urigtige Forestillinger om Tilt.s Handelsvirksomhed, yderst ringe Udsigt til at kunne betale, § 257. HRT 1897. 311 (UfR 792): Urigtige Foregivender ang. Status, haabet at kunne betale ved, hvad der indgik paa udestaaende Fordringer, § 257. HRT 1898. 762 (UfR 1899. 360): Villedelse mHt Betydningen af et Do-

kument, der indestod for Andel i et Auktionsprovenu, § 257. — HRT 1882. 566 (UfR 1883. 141): Ved urigtige Opgivender om en Debtors Vederhæftighed formaaet en Købmand til at give denne Varer paa Kredit, hvoraf Tilt. modtog en Del til egen Dækning, § 257 (fuld Erstatn. ydet under Sagen); jfr. ogsaa HRT 1883. 488 (UfR 1102) samt 1882. 847 (UfR 1883. 587). — Jfr. iøvrigt til Dels Domme anf. ved § 251 I.

Vib. ORD i UfR 1886. 1182: Tilsneget sig Kredit ved at udgive sig for myndig, Frif. under H. t. Fr. 24. Apr. 1839 §§ 2 og 3; jfr. ogsaa HRT 1894. 828 (UfR 1895. 316).

HRT 1900. 93 (UfR 473): Kreditkøb paa Auktion under Opgivelse af Faders Navn, § 251 (solgt videre, ingen paaviselig Udsigt til at betale den ikke berigtigede Del af Købesummen); HRT 1901. 417: Efter Tilt.s hele økonomiske Forfatning Betalingshensigt ikke antaget, § 251. HRT 1893. 528 (UfR 1184): Opgivet Broders Navn for at opnaa Henstand, § 257; HRT 1887. 511 (UfR 1888. 78): Løgnagtig opgivet at eje Hus og Jord, ikke villet unddrage sig Betaling, § 257. HRT 1895. 118 (UfR 611): Modtaget Tøj til Foræring, vidende, at Giveren havde købt det paa Auktion under urigtigt Navn, men antagende, at han kunde og vilde betale det, § 257 jfr. § 55.

HRT 1901. 598 (UfR 1902 B 64): Faet den mod kontant Betaling købte Ko overleveret ved overfor Sælgerens Bud at foregive at ville betale næste Dag, men paa denne kun betalt en mindre Del og forbrugt Resten af det ved Videresalg indkomne uden at kunne betale Restkøbesummen, § 257; jfr. herved HRT 1899. 421 (UfR 1900. 41): Under Udeblivelse til aftalt Modtagelse og Betaling faet Tyren tilsendt; Frif. saavel mHt dens Modtagelse og Slagtning som ogsaa — efter Tilt.s Forhold — for Forbrug af det indkomne uden da eller senere at betale Sælgeren.

HRT 1888. 473 (UfR 1889. 83): Blankokredit opnaaet ved urigtig Opgivelse til en Mellemand mHt Underbalance, § 257 (Laangiveren vilde have nægtet Kredit, hvis han overhov. havde antaget Underbalance). HRT 1895. 521 (UfR 1896. 50): Bevidst urigtige Anbringender om egne økonomiske Forhold for at opnaa Henstand, § 257; jfr. ogsaa HRT 1879. 353 (UfR 1880. 32); derimod HRT 1895. 82 (UfR 594): Frif. HRT 1895. 9 (UfR 516): Opnaaet Laan ved at oplæse et fingeret Brev, hvorefter et af Tiltalte udtaget Patent skulde være solgt for en betydelig Sum, § 257; jfr. mHt Laan endvidere HRT 1875. 271 (UfR 1102) og 1897. 257 (UfR 768) anf. under III, samt HRT 1891. 849 (UfR 1892. 579) anf. nedenfor ved »Forskud«. HRT 1884. 636 (UfR 1885. 423): Under urigtige Foregivender skaffet sig Generalfuldmagt til at bestyre en Ejendom, § 257.

Kost og Logis, Rejse. HRT 1888. 818: Under falske Foregivender om sine økonomiske Forhold indlogeret sig paa en Gæstgivergaard uden Udsigt eller Hensigt til at betale, § 251. HRT 1877.

307 (UfR 916): Skaffet sig Fortæring og Logis ved urigtige Foregiver, der stillede de paag. Fordel i Udsigt, § 257. HRT 1897. 25 (UfR 458): Indlogering paa Hotel uden Udsigt til at kunne betale, § 257; ligeledes HRT 1893. 633 (UfR 1894. 57) og 1901. 81 (UfR 445): Forbleven boende efter at have indset ikke at have Udsigt til at kunne betale. — HRT 1894. 697 (UfR 1895. 90): Forladt Gæstgivergaard under falsk Foregivende for at unddrage sig Betaling, § 251. HRT 1878. 308 (UfR 1183), 1899. 174 (UfR 618): Hemmelig forladt Logis for at unddrage sig Betaling, § 257; jfr. HRT 1900. 526 (UfR 1901. 35): Frif. (Haandkuffert m. m. efterladt, forment at have Krav paa Provision hos det Firma, hvortil Tilt. henviste). HRT 1899. 136 (UfR 598): Ved at fjærne sig unddraget sig Betaling af nydte Drikkevarer, § 257. HRT 1881. 727: For at faa Lejlighed til Tyveri indlogeret sig paa en Gæstgivergaard i den Hensigt at snige sig bort efter udført Tyveri, § 256 jfr. § 251 (foruden Tyvsstraf). — HRT 1894. 354: Kørt paa Jærnbane uden Billet og uden at kunne betale saadan, § 257; jfr. HRT 1884. 159 (UfR 728) og 1891. 68 (UfR 656) anf. under II.

Forskud. HRT 1879. 632 (UfR 1880. 493): Begæret og modtaget Forskud paa Arbejdsløn i den derefter udførte Hensigt at unddrage sig Arbejdsvederlæggelsen, § 251. HRT 1901. 627 (UfR 1902 B 73): Oppebaaret Lønforskud og senere forladt Tjenesten uden bedr. Hensigt, Frif.; jfr. ogsaa HRT 1883. 179 (UfR 830); derimod HRT 1900. 462 (UfR 1901. 11): Efter Forudoppebørsel og Forbrug af Maanedsløn ifølge senere Beslutning forladt Arbejdet uden Hensigt til at tilbagebetale nogen Del af Lønnen, § 257; samme Resultat HRT 1884. 490 (UfR 1885. 114) [bortgaaet s. D.], 1885. 263 (UfR 1010) [Forskudet delvis i Behold og medtaget ved Bortgangen] samt KPRD i UfR 1899. 891. — HRT 1891. 841 (UfR 1892. 579): Modtaget Laan mod Løfte [som Tilt. var besluttet paa ikke at holde] om Afbetaling ved fortsat Arbejde, § 257. — HRT 1878. 918 (UfR 1879. 524): Modtaget Betaling for et Hverv, men ikke udført dette, § 257.

Endvidere Betaling optaget for Ydelser, der ikke præsteredes: HRT 1891. 839 (UfR 1892. 578): Ladet sig fæste paa Skrømt for at skaffe Fæstemanden Fæstegebyr, § 251 jfr. § 47. 1. HRT 1895. 383 (UfR 1113): Tilsagt Sømænd Hyre og modtaget Vederlag herfor uden nogen Udsigt til at kunne opfylde Løftet, § 256. HRT 1881. 712 (UfR 1882. 481): Indskrivningsgebyr afkrævet for at skaffe Overrejse til og Tjeneste i Amerika uden rimelig Udsigt til Opfyldelse og uden Foretagelse af noget Skridt hertil, § 257. — HRT 1892. 583 (UfR 1893. 63): Samlet og modtaget Forudbetaling af Abonnenter til en Adressekorttavle til Dels ved at stille Fortjeneste ved Foretagendet i Udsigt; § 257, idet Tilt. dels selv havde tilintetgjort Muligheden af hin Fortjeneste, dels ikke antoges at have tilsigtet at opfylde sine Forpligtelser. HRT 1897. 63 (UfR

483): Omrejsende Fotograf, der uden at ville unddrage sig sine Forpligtelser dels havde undladt at fremsende bestilte og forudbetalte Billeder, de's sendt færre eller ganske ubrugelige, dømt efter § 257, da han maatte vide at savne Evne til at fyldestgøre sine paatagne Forpligtelser. HRT 1897. 620 (UFR 1898. 49): Forbrugt forudbetalt Beløb for bestilte Annoncer; § 257, da Tilt. maatte indse derved at udsætte sig for at blive ude af Stand til at udgive det paag. Annoncehæfte. Jfr. HRT 1871. 495 (UFR 1872. 10): Indsamlet og forbrugt Bidrag til et literært Foretagende, som Tilt. imidl. ikke paabegyndte; Frif., idet svigagtig Hensigt ikke antoges og Forholdet heller ikke kunde betragtes som Betleri. — HRT 1891. 608 (UFR 1892. 244): I Avertissementer svigagtig lovet Personer, der vilde indsende et Portobeløb, lukrative Oplysninger, og ikke besvaret de indkomne Breve, § 257.

HRT 1894. 381 (UFR 1198): Mod Sikkerhedsstillelse antaget en Person til Medhjælper ved et af Tilt. forberedt Ugeblad og forbrugt Beløbet til egen Fordel, Anal. af § 251, idet Tilt. antoges ikke at have kunnet eller villet sætte Foretagendet i Gang og væsentlig at have truffet Aftalen for at blive raadig i andet Øjemed over Pengene; jfr. HRT 1887. 697: § 251 anvendt direkte. HRT 1897. 498 (UFR 1116): Forbrugt til personlige Udgifter et af en antagen Medhjælper som Indskud i Forretningen betalt Beløb; § 251, da Tilt. allerede ved Kontraktens Indgaaelse tilsigtede hint Forbrug og alt da maatte vide kun at have yderst ringe Udsigt til at tilbagebetale Beløbet.

§ 252.

Samme Straf kommer til Anvendelse paa den, som for at forholde en anden, hvad der lovlig tilkommer denne, fragaar Modtagelsen af, hvad der er betroet¹⁾ ham til Laan, være sig Penge eller andet, til Leje, Forvaring, Pant eller paa anden saadan Maade, saavel som paa den, der svigagtig nægter den Tilbagegivelse eller Betaling, der har fundet Sted, saa og paa den, som underslaar noget et Dødsbo tilhørende Gods eller fordølger en samme tilkommende Fordring, hvilken han er pligtig at opgive²⁾, eller som fremfører opdigtede Fordringer i et Dødsbo eller ved anden Lejlighed, hvor de paa Grund af vedkommendes Mangel paa Kundskab om Omstændighederne kunne ventes at sættes igennem, eller som i bedragerisk Hensigt berøver en anden Midlerne til at gøre en lovlig Fordring gældende eller til

at væрге sig imod en urigtig Fordring ved at fravende ham Dokumenter eller tilintetgøre disse eller gøre dem ubrugelige³⁾, eller som foretager Proformaafhændelser eller Proformapantsættelser for at betage sine Kreditorer Midlerne til at erholde, hvad der tilkommer dem⁴⁾).

¹⁾ Jfr. § 258. ²⁾ Mot. 317. — Jfr. Skiftegebyrlov Nr. 156, 30. Nov. 1874 § 10. ³⁾ Jfr. § 262, i. ⁴⁾ Jfr. § 260 og Kkl. § 168.

Mot. 314 jfr. 316 (ang. Fuldb.).

I. Fragaaelse (§ 252, 1ste og 2det Led). HRT 1878. 692 (UfR 1879. 254): Fortiet og under den indledede Undersøgelse afgivet urigtig Forklaring om et for en anden oppebaaret Beløb, § 252. HRT 1891. 231 (UfR 1001): Inkassator fordulgt Fordringens Indgaaen for at tilforhandle sig den til billig Pris, § 252. — HRT 1878. 218 (UfR 936): Opgivet det ved Afhændelse af den i Fællesskab ejede Hest opnaaede Vederlag for lavt, § 252. — HRT 1891. 196 (UfR 716): Fragaet besvignes Medejendomsret til det afhændede Køretøj, Anal. af § 252; ligeledes HRT 1875. 479 (UfR 1876. 292): Benægtet en andens Medejendomsret til en Lotteriseddel, hvorpaa Gevinst var falden og oppebaaren af Tilt. — HRT 1888. 553 (UfR 1889. 110): Fingeret, at foretagen Pantsætning var ulovlig, for at opnaa Udlevering til Ejeren, med hvem der spilledes under Dække. Anal. af § 252.

HRT 1891. 767 (UfR 1892. 542): Forbrugt og overfor Bestyrelsens Medlemmer nægtet Modtagelsen af et til Foreningen indbetalt Bidrag, § 252; for Tilt.s øvrige Forbrug af indkomne Bidrag § 253. HRT 1873. 441 (UfR 1874. 157): Erklæret at have afgivet samtlige som Skoleforstander modtagne Oppebørsler, Anal. af § 252. HRT 1884. 557 (UfR 1885. 143): Fragaet Modtagelsen af en Pengeseddel, leveret Tilt. til Bytning (i Forbindelse med Betaling for Fortæring), § 252; jfr. ligeledes HRT 1895. 386 (UfR 1114). HRT 1890. 465 (UfR 1891. 37): Fragaet at have modtaget de købte Støvler, § 256 jfr. § 252 (under Undersøgelsen indgaaet Overenskomst om Gældens Berigtigelse).

HRT 1891. 751 (UfR 1892. 531), 1900. 266, 448: Under civil Sag mod bedre Vidende nægtet at have modtaget det paag. Laan, § 252; jfr. HRT 1888. 449 (UfR 1889. 74): Overfor Kreditor og til Politirapport nægtet Modtagelse af Laan, § 257, idet bestemt bedr. Hensigt ikke antoges; HRT 1894. 612 (UfR 1895. 70): Overfor Skifteretten fragaet et af afd. modtaget Laan, som Tilt. ansaa for betingelsesvis eftergivet ham, § 257. HRT 1894. 156 (UfR 654): Dels nægtet Modtagelse af en Del af de Varer, hvorfor Tilt. søgtes, dels fremført urigtig Modfordring, Anal. af § 252. HRT 1894. 423 (UfR 1210): Nægtet at skylde, skønt det Laan, hvorved der var skaffet

Kreditor Betaling, havde maattet indfris af denne som Kautionist, Anal. af § 252. HRT 1876. 649 (Ufr 1877. 569): Under civil Sag mod bedre Vidende gjort gældende at have betalt kontant og saaledes intet at skyldte, Anal. af § 252; jfr. HRT 1883. 143 (Ufr 807): Besvaret Bykkerbrev med Foregivende om at have betalt og være i Besiddelse af Kvittering, § 257. HRT 1885. 419 (Ufr 1886. 64): Nægtet at have købt de Varer, til hvis Betaling Tilt. søgtes, Anal. af § 252. HRT 1877. 714 (Ufr 1878. 443): For hver enkelt Dels Vedk. nægtet at have modtaget de paa den fremlagte Regning opførte Varer, medens kun en enkelt Post ikke var leveret, § 257. HRT 1891. 74 (Ufr 657): Nægtet at have givet Sagfører Mandat. § 257 (OR § 252). HRT 1887. 177 (Ufr 911): Fragaet Underskrift paa Vekslen, hvorefter Betaling søgtes, Anal. af § 252; ligeledes HRT 1895. 380 (Ufr 1111): Fragaet Underskrift paa det Kautionsbevis, hvorefter Regres søgtes. HRT 1892. 42 (Ufr 609): Nægtet at have skrevet og underskrevet et Brev, hvorved Identitet under Paternitetssag søgtes godtgjort, § 257 (OR § 252), jfr. ogsaa HRT 1875. 226 (Ufr 1081).

HRT 1878. 371 (Ufr 1197): Under Tyendesag mod bedre Vidende benægtet foretagen Bortvisning; Frif., da Tilt. havde forment, at Søgmaalet i Virkeligheden var uberettiget. HRT 1892. 175 (Ufr 798): Frif., da Tilt. troede paa en Forfalskning af det Salærbevis, hvis Underskrift han fragik. HRT 1894. 607 (Ufr 1895. 66): En Tilt., der i Forligskommission og overfor sin Mand, der søgtes for Lægchonorar, havde udtalt ikke at crindre at skyldte Lægen noget eller at have konsulert ham, frif., idet Ytringerne ikke i og for sig egnede sig til at bevirke Frif. i den anlagte Civilsag og derhos svigagtig Hensigt ikke antoges. — Fragaelse under Misbrug af Kvittering, se Domme anf. under IV.

HRT 1889. 836 (Ufr 1890. 363) og 1892. 902 (Ufr 1893. 481) anf. ved Kap. 23 I. — Om Fragaelse se iøvrigt Domme anf. ved § 254.

II. Underslag af Dødsbøs Gods etc. (§ 252, 3dje Led). HRT 1883. 68 (Ufr 777): Underslag af og Disposition over Effekter tilhørende en i uskiftet Bo hensiddende Enkes Dødsbo, hvis Ejendom Tilt. havde bestyret, § 252 og § 253 (Medkontrahenterne strafede henholdsvis efter § 252 jfr. 54. § 253 og § 256 jfr. § 55). HRT 1883. 559 (Ufr 1884. 94): Afdødes Gaardbestyrer disponeret over en Boet tilhørende Kvie, efter Omst. kun § 256 jfr. § 252. HRT 1887. 434 (Ufr 1888. 43): For at skaffe sit Tilgodehavende dækket dels sat dels søgt at sætte sig i Besiddelse af nogle den afd. Broder tilhørende Garn; 256 jfr. § 252, da Tilt., der havde Moderens Samtykke, ikke fra først af var paa det rene med, at Skifteretsbehandling vilde indtræde, eller at Tab vilde paaføres nogen. HRT 1887. 823 (Ufr 1888. 474): Universalarving, der havde nægtet at vedgaa

Arv og Gæld (Boet viste sig insolvent), anset efter § 256 jfr. § 252 for Tilbageholdelse af Effekter udtagne af ham inden Registreringen (medtilt. Hustru frif. som ikke kendt med Mandens Stilling til Spørgsm. om Boets Overtagelse). — HRT 1887. 29 (Ufr 827): Enken søgt at afhænde af Boets Ejendele og forstukket dem ved Registreringen, § 252; § 256 jfr. § 252 mHt Afhændelse til afd.s Broder af ikke registreret Hue, ikke særligt Ansvar for i Forbindelse dermed at have villet bortgive en registreret Hat (25 Øre). — HRT 1875. 121 (Ufr 620): Overfor Skifteretten fordulgt, at den afd. Fader havde overgivet Tilt. en Del Værdipapirer, der var betragtede som Tilt.s Søsters Arvelod, til Ejendom efter Faderens Død mod at tilsvare Søsteren Renterne, § 257 (ikke villet unddrage sig Rente-ydelsen). — HRT 1894. 747 (Ufr 1895. 271) anf. ved Kap. 23 I. HRT 1877. 533 (Ufr 1878. 113) anf. nedenfor under IV.

HRT 1886. 774 (Ufr 1887. 608), 1892. 124 (Ufr 765): Separationsbo, Anal. af § 252.

III. Opdigtede Fordringer (§ 252, 4de Led). HRT 1887. 611: Gjort et Gældsbevis gældende overfor Ustederens Enke, skønt det var afgjort ved Likvidation, § 252. — HRT 1879. 179 (Ufr 906): Bestyrer af en falleret Forretning straffet efter § 252 for Anmeldelse af Lønkrav, idet Forretningen i Virkeligheden var hans egen og hans Bestyrerkontrakt kun oprettet pro forma (Medtilt., i hvis Navn Forretningen var dreven, dømt efter § 257 med Bemærkn., at han maatte indse, at Tilt.s Hensigt med Proforma-kontrakten var i fornødent Fald at benytte den til at skaffe sig en Fordel paa Kreditorernes Bekostning); ligeledes HRT 1886. 13 (Ufr 842); jfr. herved HRT 1901. 63 (Ufr 430): Selv om anmeldt Lønkrav var uretmæssigt, Frif., da dette ikke antoges Tilt. klart. — HRT 1892. 527 (Ufr 1271): Gældsbevis, der i Virkeligheden tilsigtede en Døds gave, anmeldt af en Arving i et solvent Dødsbo som angaaende et Arveladeren ydet Laan (hvorved Arvingens Stilling vilde blive gunstigere), § 257. — HRT 1897. 438 (Ufr 998): For at unddrage en Brandforsikring Fyldestgørelse af dets Erstatningskrav paa en Medtilt. i Anledn. af en af denne tilstaaet Ildspaa sættelse, efter Aftale med Medtilt. erhvervet Dom over og foretaget Udlæg for en opdigtet Fordring, § 252 jfr. § 47 (Medtilt. § 252). — HRT 1894. 156 (Ufr 654): Opdigtet Modfordring, Anal. af 252 (anf. under I); jfr. HRT 1880. 43 (Ufr 838): Kontrasøgsmaal i Forbindelse med løgnagtig Fremstilling af hele Mellemværendet, § 257 (KrimR Anal. af § 252). KPRD i Ufr 1884. 1103: Anmeldt opdigtet Tyveri for at faa Erstatning inddrevet, § 257 (foruden Straf efter § 225). — Smlgn iøvrigt. til Dels Domme anf. ved § 251 II.

IV. § 252, 5te Led (»berøve Midlerne til at gøre en lovlig Fordring gældende« etc.). HRT 1877. 452 (Ufr 1878. 83): Kollektor sendt Sp'leren forfalsket Trækningsliste for at unddrage ham

Gevinsten. § 252 (Ref. ved § 268 I c): jfr. ogsaa KPRD i Ufr 1896. 1146 [Anal. af § 252]. — HRT 1877. 533 (Ufr 1878. 113): Tilegnet sig og under Udstedelse af løgnagtig Erklæring om stedfunden Overdragelse gjort gældende til egen Fordel et til Tilt.s senere umyndiggjorte og døde Fader udstedt Kontrabevis, § 252. — HRT 1872. 470 (Ufr 1873. 206): Nægtelse af Skyld under Henvisning til forfalsket Kontrabog, OR § 252, HR Falsk (Ref. ved § 268 I c). — HRT 1871. 573 (Ufr 1872. 71): Kreditor hemmelig tilegnet sig sin udstedte Kvittering og derefter indtalt Fordringen, § 252. HRT 1900. 321 (Ufr 852): Under civil Sag benyttet en i andet Øjemed udstedt Kvittering til Frigørelse, Anal. af § 252; jfr. ligeledes HRT 1887. 108 (Ufr 890) og 1896. 168 (Ufr 715), samt HRT 1891. 289 (Ufr 1032): Betalingsindsigelse under Henvisning til Kvittering tilvendt fra den myrdede Inkassator. HRT 1883. 892 (Ufr 1884. 494): Under falsk Paaskud faaet en kvitteret Opgørelse over en Broders Skyld efter en Dom udleveret og derefter gjort gældende at have betalt samt ladet Broderen fremlægge den i Auktionsretten med Protest mod Realisation af udlagte Genstande, Anal. af § 252. HRT 1879. 566 (Ufr 1880. 305): Overfor Enken fordulgt en af hendes afd. Mand tegnet Kaution for Tilt. (for at undgaa Opsigelse), § 257.

HRT 1873. 366 (Ufr 1874. 114) og 1881. 753 anf. ved § 154.

V. Proformatransaktioner (§ 252, 6te Led). HRT 1878. 584 (Ufr 1879. 124): For at sikre sig mod Kreditorer udfærdiget og ladet tingløse en Proformaobligation (uden den deri angivne Kreditors Vidende), § 252; ligeledes HRT 1890. 559 (Ufr 1891. 84): Proformaafhændelse foretaget og benyttet under Arrestforretning (Tiltalen lød paa § 260 jfr. Kkl. § 168). — HRT 1884. 166 (Ufr 728): For midlertidig at sikre sig overfor Kreditorer udstedt en Panteobligation til en Svoger, som derefter paatog sig en mindre Kaution, samt under Udlægsforretning forevist Obligationen uden at oplyse, at den kun tjente som Skadesløsbrev for et langt mindre Beløb end dens Paalydende, § 257 (OR § 252). — HRT 1878. 23 (Ufr 851): Oprettet et Dokument, der tilsigtede at sikre en eventuel Kreditor mod muligt Tab; Frif., da Meningen var en virkelig Ejendomsoverførelse (om end mulig civilretlig ugyldig). — HRT 1891. 722 (Ufr 1892. 520): Efter Sagsanlæg solgt sin Ejendom til sin Svigersøn mod Overtagelse af Pantegælden og Forsørgelse for Tilt.s og Hustrus Livstid; Frif., da Tilt. stoledes paa ikke at kunne dømmes under den civile Sag og ikke havde tilsigtet at hindre Sagsøgerens Fyldestgørelse. Jfr. herved HRT 1879. 433 (Ufr 1880. 74), 1887. 82 (Ufr 874), 1895. 96 (Ufr 602). 1900. 554 (Ufr 1901. 50) anf. ved § 260 IV.

§ 253.

Samme Straf anvendes fremdeles paa den, som i

bedragerisk Hensigt afhænder eller pantsætter eller paa anden svigagtig Maade, hvorved rette Ejers Ejendomsret kunde gaa tabt, tilegner sig Gods, der er ham betroet¹⁾ til Laan, Leje, Forvaring, Bestyrelse eller Pant, eller hvorover Tredjemand har erhvervet en Rettighed, med hvilken den, der ved hin Handling skulde stiftes, er uforenelig²⁾, saa og paa den, der svigagtig bortflytter eller forstikker arresteret Gods³⁾.

¹⁾ Jfr. § 258. Kap. 23 og 25. — Mht Fragaalelse af Modtagelsen, se § 252, 1ste Led. Jfr. iøvrigt § 254. ²⁾ Fr. 28. Juli 1841 jfr. Kkl. Kap. 17. ³⁾ Mot. 319.

Fattiglov Nr. 67, 9, Apr. 1891 § 41. L. Nr. 157, 22. Dec. 1876.

I. § 253, 1ste Led. HRT 1887. 787 (UFR 1888. 453): Efter ifølge Ejers Bemyndigelse at have solgt nogle Værdipapirer ladet Beløbene indflyde i Tilt.s alm. Kassebeholdning, hvorefter de vedk. maatte konkurrere i Tilt.s Bo; Frif., da der efter Retsforholdets Beskaffenhed ikke kunde paahvile Tilt. Forpligtelse til at holde de indkomne Beløb afsondrede; derimod § 253 mht Dispositioner over betroede Midler; jfr. ogsaa KPRD i UFR 1887. 1215. HRT 1887. 95 (UFR 881): Forbrug af Kommunens betroede Midler, § 253. HRT 1890. 166 (UFR 599): Forbrugte Midler erstattede efter URD, hvorpaa Forfølgning frafaldtes, § 256 jfr. § 253. HRT 1882. 244 (UFR 736): Bankformand solgt af Laantageres Deposita for at skaffe Banken Kontanter, Bestyrelsens Medlemmer til eget Brug benyttet Bankens Midler uden at efterkomme Forskrifterne om Sikkerhedsstillelse og indrømmet sig selv som Laantagere lang Opsigeligheid, § 257; jfr. derimod HRT 1883. 616 (UFR 1884. 146): Frif. HRT 1897. 257 (UFR 768): § 253 anvendt paa en Bankkasserer, der i Henh. til Rekvisitionssedler, som han selv skrev, havde ført til Udgift for Banken som anvendt til Indkøb af Frimærker betydelig større Beløb end virkelig anvendt. — HRT 1883. 623 (UFR 1884. 150): Frif. mht Disposition over en af et antaget Bud stillet kontant Sikkerhed, da Tilt. skulde svare Renter og intet var aftalt om Pengens Anbringelse (jfr. herved iøvrigt Domme anf. ved § 251 IV i Slutn.). — HRT 1895. 615 (UFR 1896. 110): Ombyttet en med Gevinst udkommen Lodseddel, som Ejeren havde efterladt ved sin Bortflytning fra Tilt., med Tilt.s egen og forsøgt at hæve Gevinsten, § 253.

HRT 1875. 574 (UFR 1876. 341): Pantsat Varer (af ringe Værdi) overgivne til Forhandling mod daglig Regnskabsaflæggelse, § 257. HRT 1879. 557 (UFR 1880. 299): Pantsat en til Forhandling i Kommission overgivet Diamantnaal, § 257 under H. t., at Tilt. alene skulde tilsvare den paa Naalen satte Værdi og ved Pantsætningen havde forbeholdt sig Ret til at ombytte den med egne Diamanter (under Sagen tilkøbt sig Naalen). HRT 1901. 627 (UFR 1902 B 73);

Gärtner, der for Ejeren forhandlede Havens Produkter, forbrugt derved indkomne Penge og undladt at aflægge Regnskab, § 257. HRT 1884. 419 (UfR 1885. 30): Kollektør, der ikke havde kunnet tilsvare Hovedkollektionen de for afsatte Lodsedler oppebaarne Beløb, frif., da Lodsedlerne ikke var betroede Tilt. til Inkassation af Paalydende, men overlodte til Forhandling pr. Kommission. HRT 1897. 436 (UfR 996): Frif. mHt Forbrug af Købesum for nogle Tilt. i Konsignation givne, hans Medinteressent tilhørende Cykler, da hans Forhold efter Kontraktsforholdet mellem Parterne ikke i sig selv var strafbart, og svingagtig Hensigt ikke kunde konstateres.

HRT 1879. 248 (UfR 998): Pantsat Materialier leverede Tilt. til Forarbejdelse, § 256 jfr. § 253 (senere Indløsning tilsigtet). HRT 1898. 248 (UfR 683): Efter foretagen Istandsættelse pantsat en Tilt. til Reparation leveret uafhøntet Kappe, men tilsigtet Indløsning og før Undersøgelsen foretaget indledende Skridt hertil, § 256. HRT 1884. 424 (UfR 1885. 58): Dels afhændet til egen Fordel, dels brugt og oplidt en Del Strømper, som Tilt. skulde besørge solgte for Ejeren, § 253; ligeledes HRT 1876. 189 (UfR 1141); jfr. herved HRT 1897. 456: Solgt nogle Tilt. til Besørgelse af Røgning leverede Pølser, Frif., da Hensigt til at unddrage sig Betalingen af det solgtes Værdi ikke var godtgjort. HRT 1900. 649 (UfR 1901. 196): Frif. mHt Forbrug af fremmede Penge modtagne til Udførelse af en Kommission, idet Forholdelse ikke var tilsigtet og Tilt. var sikker paa at have Beløbet til Raadighed, naar der blev Brug for det til Kommissionens endelige Berigtigelse.

HRT 1900. 127: Beholdt det under Reparationen af Tilt.s eget Ur til Laans modtagne værdifuldere Ur og ladet det andet forblive hos Urmageren, § 253. HRT 1888. 182 (UfR 992): Beholdt laante Ting i Tillid til Laangiverens Uorden og Glemsomhed, § 257. HRT 1883. 495 (UfR 1884. 70): Disponeret over en Tilt. uden Vederlag til Brug overladt Maskine, som han kun kunde blive Ejer af ved at betale Anskaffelsesprisen, § 253. HRT 1891. 670 (UfR 1892. 269): Rejst bort med lejet ny Klædning, Frif., da Hensigt til at unddrage sig Betaling ikke antoges. HRT 1876. 189 (UfR 1141), 1895. 330 (UfR 950): Disposition over Genstande købt paa Afbetaling, saaledes at de først efter en vis Sums Erlæggelse skulde være Tilt.s Ejendom, § 253; derimod § 256 jfr. § 253 anvendt: HRT 1881. 539 (UfR 1882. 148) [Tilbagekøbsret forbeholdt], 1884. 487 (UfR 1885. 111) [Symaskine, betydelige Afdrag erlagte], 1895. 386 (UfR 1114) [Betingelsen for Ejendomsrøhervelse senere opfyldt], 1899. 332 (UfR 918) [Køgeapparat, ikke tilsigtet at unddrage sig Betaling af Restkøbesum].

HRT 1875. 411 (UfR 1876. 82): Ved Bortgang fra Fattigggaard medtaget og disponeret over de Tilt. af Fattigvæsnets til Brug leverede Klædningsstykker; Afvisning, da Forholdet kun kunde være Genstand for Disciplinærstraf (se nu Fattiglov § 41); jfr. KPRD i

UfR 1901. 920: Fattiglem afkøbt et andet Fattiglem et denne af Fattigvæsnet til Brug leveret Klædningsstykke, § 253 (Dissens for Medd. i Forvanskning og derfor Afvisning). HRT 1871. 104 (UfR 521) ang. Omraadet for de nu af Fattiglov § 41 afløste Bestemmelser.

Afgrænsning overfor Tyveri, se Domme anf. ved Kap. 23 I samt ved § 236; Afgrænsning overfor § 248, se Domme anf. ved § 248 II og III. — Jfr. iøvrigt § 254 og de der anf. Domme.

II. § 253, 2det Led. HRT 1895. 394 (UfR 1119): Enke til Livsophold afhændet store Dele af Besætning og Inventar, der ifølge den af Manden udstedte Obligation var pantsat i Forbindelse med den faste Ejendom, § 253 (og § 260 jfr. Kkl. § 168); jfr. herved ogsaa HRT 1890. 479 (UfR 1891. 44): Domf. uden H. t., at Tilt. som Køber ikke havde udstedt ny Obligation. HRT 1899. 397 (UfR 1900. 21): Afhændelse af Størstedelen af Besætning og Inventar, § 253; Medkontrahenterne, der var Kautionister for anden Gæld og ikke vilde have betænkt Ulovligheden og Tabet for Panthaveren, dømte efter § 256 jfr. § 253. — HRT 1901. 417 (UfR 890): Antaget ved Udstedelsen af Skadesløsbrev med Pant i fast Ejendom med, hvad der til enhver Tid fandtes af Besætning etc., at være forudsat som Selvfølge, at Ejendommen skulde holdes forsynet med en ikke i betydeligt Misforhold til dens Størrelse staaende Besætning, § 256 jfr. § 253. — HRT 1900. 135 (UfR 484): Frif. mHt mindre Forringelse ved Ombytning af Besætningsdele. foretagen for at kunne betale forfaldne Renter af Kreditforeningslaanet; ligeledes HRT 1890. 366 (UfR 1186): Frif. mHt Disposition i ringere Omfang over Besætningsdele. HRT 1895. 549 (UfR 1896. 68): Frif., forsaavidt Hest med Seletøj og 2 Grise efter Omst. ikke kunde henregnes til Besætningen. HRT 1895. 155 (UfR 622): Afhændet den med Besætning etc. pantsatte Ejendom, saaledes at Sælgeren medtog Størstedelen af Besætningen etc.; Frif., da Tilt. havde tiltroet Køberen Evne til som stipuleret at anskaffe det manglende. — HRT 1889. 609 (UfR 1890. 70), 1896. 711 (UfR 1897. 232), 1900. 581 (UfR 1901. 143): § 256 jfr. § 253 anvendt mHt Afhændelse af ikke ganske ubetydelige Besætningsdele; ligeledes HRT 1897. 453 (UfR 1093): Betydet Medkontrahenterne, at de, hvis Panthaveren gjorde sin Ret gældende, maatte bringe Genstandene tilbage eller betale deres Værdi; HRT 1898. 259 (UfR 687): Villet anvende Udbyttet til at betale forfaldne Renter af 1ste Prioritet; HRT 1899. 460 (UfR 1900. 56), 1900. 153 (UfR 520): Gaaet ud fra, at Ejendommens Salgsværdi oversteg Prioriteterne. HRT 1888. 579 (UfR 1889. 128): § 256 jfr. § 253 smh. med § 47, 1 anvendt mHt Medd. i Forstikkelser af pantsatte Besætningsdele etc., hvorfor Hovedmanden ansaa efter § 260 jfr. Kkl. § 168; jfr. HRT 1891. 633 (UfR 1892. 256), der frifandt Hustruen og anvendte § 257 paa en anden medd.; se iøvrigt Domme anf. ved § 260 IV.

HRT 1876. 414 (Ufr 1877. 184): Oppebørsel og Forbrug af Forsikringssummen for pantsat Hest. Frif., allerede fordi Forsikringssummen ikke antoges indbefattet i Panteretten; iøvrigt Frif. paa Gr. af manglende svigagtig Hensigt. — HRT 1895. 678 (Ufr 1896. 137): Forpagter, der havde givet Ejeren Underpant i forskellige af ham medbragte Besætningsdele, frif., da som Følge af Tinglæsningsfristens Oversiddende ingen virkelig Panteret var stiftet; jfr. ligeledes HRT 1881. 693 (Ufr 1882. 474), 1884. 419 (Ufr 1885. 30): Frif. paa Gr. af den foretagne Underpantsetnings Ugyldighed. HRT 1883. 582 (Ufr 1884. 106): Under urigtige Foregivender faaet sin pantsatte Frakke til Laans af Pantelaaneren og derpaa solgt den, § 253.

HRT 1882. 330 (Ufr 778): Modtaget og forbrugt Beløbet ifølge en udlagt Fordring, OR § 256, men HR § 253, skønt Tilt. havde Udlægshaverens Tilladelse til at modtage Beløbet (og bringe det til ham); jfr. HRT 1887. 475 (Ufr 1888. 57): § 257 anvendt mHt Forbrug af det ved Salg af den udlagte Ejendom indkomne, skønt Udlægshaverens Samtykke var betinget af, at han dækkedes af Købesummen. HRT 1889. 628 (Ufr 1890. 86): Oppebaaret og forbrugt Beløbene efter Smaaafordringer udlagte hos Tilt., § 256 jfr. § 253. HRT 1884. 166 (Ufr 728): Skjult udlagte Genstande for at sætte lignende af simplere Art i Stedet, § 256 jfr. § 253; ligeledes HRT 1896. 711; jfr. udlagte Grise og sat ringere i Stedet. — HRT 1899. 599 (Ufr 1900. 268): Disposition over Besætningsdele udlagte i Forbindelse med fast Ejendom; Frif., da Udlægshaveren havde givet Henstand (modtaget ny Veksel) og ladet Tilt. i længere Tid fortsætte Besiddelsen og Driften af Ejendommen; jfr. HRT 1897. 731 (Ufr 1898. 222): § 256 jfr. § 253, idet Tilt.s Forklaring om at have anset sig beføjet til i begrænset Omfang, at disponere ikke kunde forkastes. HRT 1881. 213 (Ufr 849): Disponeret til egen Fordel over Sæd paa Marken udlagt i Forbindelse med fast Ejendom, § 257, idet egentlig svigagtig Hensigt ikke antoges, da Tilt. havde anset Udlægget for ulovligt; Tilt.s Hustru, der efter hans Paalæg havde anvendt Kornet i Husholdningen, frif. — HRT 1875. 111 (Ufr 612): Deltaget i Forstikkelse af Effekter, der fejlagtig antoges for udlagte, § 253 jfr. §§ 46 og 47. — HRT 1897. 475: Disposition over udpantede Genstande, § 253; jfr. HRT 1881.255 (Ufr 868): Villet anvende Udbyttet til at betale selve den paag. Skatterestance, § 256 jfr. § 253. HRT 1886. 364 (Ufr 1887. 112): § 257, da der ikke var bleven afsagt Fogedkendelse ang. den af Tilt. overfor Sognefogden ved Udpantningsforretningen fremsatte Indsigelse. HRT 1897. 716 (Ufr 1898. 83): Oppebaaret Leje af den udpantede Ejendom, § 257, idet egentlig bedr. Hensigt ikke antoges.

HRT 1885. 676 (Ufr 1886. 506): Hævet og forbrugt et Beløb, hvori Arrest var gjort, § 256 jfr. § 253, da Tilt. havde forudsat, at Arresthaveren ikke vilde lide Tab; ligeledes HRT 1882. 768 (Ufr

1883. 545): Arresten foretaget for et altfor stort Beløb og fuld Dækning opnaaet. HRT 1888. 579 (1889. 128): Mageskifte af arresteret Ejendom; Frif., da Tilt. forment, at Medkontrahentens var bekendt med Arresten, der iøvrigt efter Arresthaverens egen Opfattelse maatte anses værdiløs. HRT 1901. 93 (UfR 451): Frif., da Tilt.s Forklaring om ikke at have frafaldet Arrestens Justifikation, trods Tilførsel herom til Fogedprotokollen, ikke kunde forkastes.

HRT 1881. 75 (UfR 628): Frif. mHt Døbbeltsalg, da Tilt. havde anset sig løst fra den første Handel. HRT 1886. 170: Efter modtaget Forskud paa Købesum disponeret over Lam. solgte til Levering om nogle Dage, § 253. HRT 1900. 431 (UfR 894): I Forbindelse med fast Ejendom afhændet en Del tidligere solgt Halm, § 257 navnlig under H. t. Tilt.s slette økonomiske Stilling.

HRT 1889. 492 (UfR 1153): Uden at betale Termisrenter modtaget og forbrugt Lejebeløb, der skulde tilfalde Sælgeren af Ejendommen, saafremt Tilt. som Køber ikke opfyldte sin Forpligtelse til at betale Renterne, § 257. HRT 1896. 443 (UfR 1201): Optrævet og forbrugt Beløbet efter en borttransporteret Fordring, men straks tilbudt Cessionaren en større Del samt at kvittere en Modfordring, § 257. — HRT 1901. 409 (UfR 885): Kontraheret om Udnyttelse af en Opfindelse (Forskud oppebaaret) i Strid med tidligere Kontrakt med en anden, § 257; jfr. herved ogsaa HRT 1888. 61 (UfR 600).

Jfr. iøvrigt i det hele Domme anf. ved § 260 IV, samt ved § 248 II og III [særlig mHt Analogi af § 253].

§ 254.

Er det fremmede Penge¹⁾, nogen uberettiget anvender til eget Brug, skal det dog, dersom det ikke er ved at bryde Segl eller Laas for de fremmede Penge, at han har sat sig i Stand til at benytte dem, og han heller ikke svigagtig har fragaaet Modtagelsen, hero paa den forurettede, om han vil have Sagen forfulgt, ligesom han og, indtil Dom er afsagt, kan frafalde Sagens fortsatte Forfølgning, og bortfalder alt Strafansvar, hvis den skyldige, inden Dom i første Instans overgaar ham, erstatter, hvad han saaledes har forbrugt.

¹⁾ Mot. 320.

HRT 1881. 253: Tilegnet sig et mindre Beløb fra en midlertidig i Bevaring modtagen Pengepung, Frif. efter § 254, da Ejeren frafaldt Forfølgning. HRT 1876. 414 (UfR 1877. 184): Fortiet og forbrugt indkasserede Beløb, Frif. efter § 254, da Fortielsen ikke

kunde sættes ved Siden af svigagtig Fragaelse, samt uanset de besvegnes Tilbagekaldelse af det i Forbindelse med Kvittering af deres Tilgodehavende før URD meddelte Frafald af Forfølgning. HRT 1875. 587: Opgivet det ved Inkassation for en anden modtagne Beløb for lavt og beholdt Resten, § 253, skønt det besvegne var erstattet før URD. HRT 1887. 231 [263] (UfR 937 [968]): Ikke Straffrihed efter § 254 (skønt det besvegne Arvebeløb var restitueret og Forfølgning frafaldet), da Tilt. overfor Arvingerne havde fordulgt, at han havde oppebaaret Kapitalen; § 257 anvendt (smIgt hermed Kbh. ORD i UfR 1888. 264, der anvendte § 254). HRT 1882. 458 (UfR 1883. 106): Foregivet at have overleveret en fremmed den paag. Veksel og Pengebeløbet til Besørgelse af den Tilt. overdragne Kommission, § 253, skønt Beløbet var erstattet inden URD; ligesaa KPRD i UfR 1901. 908: Forbrugt det ved Pantsætning, foretagen efter Ejerens Anmodning, modtagne Laan uden senere at sætte sig i Forbindelse med besvegne. HRT 1900. 649 (UfR 1901. 196): § 254 anvendelig trods usandfærdigt Foregivende overfor vedk. om at have leveret de modtagne Penge til en Tredjemand til den Tilt. overdragne Kommissions endelige Berigtigelse (se iøvrigt Ref. ved § 253 I). HRT 1901. 62 (UfR 428): Stillet i Klasse med svigagtig Fragaelse af Beløbets Modtagelse, at Tilt. hemmelig havde forladt Landet og først fra Udlandet (under urigtig Adr.) gjort besvegne bekendt med Besvigelsen.

HRT 1885. 514 (UfR 1886. 97): De forbrugte Portopenge (24 Øre) ikke erstattede, da Tilt. ikke erindrede Afsenderen, § 254 uanvendelig. — KPRD i UfR 1887. 1215: Ulovlige Dispositioner over deponerede Obligationer og Aktier, § 254 uanvendelig, skønt Forfølgning var frafaldet; ligeledes UfR 1893. 1270: Hævet (og forbrugt) Penge paa en Tilt. i Forvaring betroet Sparekassebog; jfr. modsat Resultat Kbh. ORD i UfR 1888. 264 (Tilt. ansaa sig bemyndiget til Hævningen).

HRT 1886. 607 (UfR 1887. 225), 1889. 68 (UfR 612): Spørgsm. om Forbrydelse af Sagførerbeskikkelse (L. 28. Maj 1868 § 14), skønt Strafansvar var bortfaldet efter § 254; jfr. HRT 1894. 277 (UfR 742).

§ 255.

Straffebestemmelsen i § 251 kommer ligeledes til Anvendelse paa den, der forøver Bedrageri i Spil, saa og paa den, der ved Signen, Maalen, Manen, Spaanen eller ved Hjælp af andre overtroiske Kunster¹⁾ fraven-der nogen Penge eller Gods.

¹⁾ Jfr. Fr. 5 Sept. 1794 jfr. Fr. 3. Mts 1854.

I. Bedrageri i Spil. HRT 1878. 747 (UfR 1879. 452): Bedrageri i Keglespil (urigtig Opstilling), § 255; visse svigagtige Frem-

gangsmaader i Hasardspil efter Aftale forud med en Medspiller. § 257 jfr. § 54. HRT 1896. 230 (Ufr 753): Bedrageri ved Væddemaal paa Keglespil (opgivet falsk Resultat overfor den berusede Medspiller), § 255. — HRT 1897. 645, 1900. 101 (Ufr 476): Skaffet sig bedre Kort end efter Spillet's sædvanlige Gang, § 255 (se ogsaa Ref. ved § 55); jfr. ogsaa HRT 1878. 771 [§ 255 jfr. § 46] og 1873. 435 [§ 256 jfr. § 46]. HRT 1901. 314 (Ufr 835), 1902. 19 (Ufr B 118): Bedrageri i Spil anset bevist mod Tilt.s Benægtelse, skønt det ikke var oplyst, hvorledes den svigagtige Tilrettelæggelse af Kortene var foretagen, § 255. HRT 1899. 176, 185, 1898. 583 (Ufr 1899. 115): Bondefangere, Pareer paa Kortkunster, § 255 (se ogsaa Ref. ved § 48), jfr. ligeledes HRT 1898. 320 (Ufr 799), hvor KrimR havde anvendt § 257. — HRT 1884. 457 (Ufr 1885. 78): Gensidig uærligt Kortspil, alle Tilt. anset efter § 255.

II. Andre Tilfælde. HRT 1872. 456 (Ufr 1873. 197): Mod Betaling søgt at kurere syge ved Sympatimidler eller overtroiske Kunster, selv troende paa Virksomheden heraf, Frif. HRT 1867. 130. 206 (Ufr 667): Spaet i Kort og modtaget tilbudt Betaling, Frif., da de paag. havde betragtet Spaaningen som Spøg og Tilt. hverken havde forudsat eller søgt at bibringe dem Tro derpaa. HRT 1871. 173 (Ufr 595): Spaet i Kort, § 255 anvendt, da Tilt., skønt hun ikke udgav Forudsigelserne for paalidelige, som Erhvervskilde benyttede vedk.s falske Forestillinger om hendes Evne til at forudsige tilkommende Ting (OR § 256 jfr. § 255). HRT 1882. 461 (Ufr 1883. 107): Spaet i Kort og modtaget tilbudt Betaling (oprindelig tilstaaet, men senere tilbagekaldt, ikke at tro paa sine Kunster), § 255; jfr. HRT 1899. 508: § 256 jfr. § 255 (de fleste Deponenter vilde ikke have troet paa Tilt.s Spaadomsevne).

§ 256.

Er et Bedrageri, der ellers vilde være at straffe efter § 251, udøvet i en saa lidet betydende Grad, eller iøvrigt under saadanne særegne Omstændigheder, at samme har en mærkelig ringere Grad af Strafverdighed end Bedrageri i Almindelighed¹⁾, bliver Straf af simpelt Fængsel indtil 2 Maaneder eller under særdeles formildende Omstændigheder af Bøder indtil 50 Rd. at anvende. Offentlig Paatale²⁾ kan bortfalde, naar den forurettede heri samtykker.

¹⁾ Jfr. § 235. ²⁾ L. 16. Febr. 1866 (Behandling som off. Politisag).

Jfr. i det hele Domme anf. ved §§ 251—253 og 255; HRT 1895. 459 (Ufr 1141) anf. ved Kap. 23 IX a.

§ 257.

Svigagtige Handlinger, der vel ere beslægtede med de i §§ 251—255 omhandlede, men dog ikke ganske kunne sættes ved Siden af disse, straffes med Bøder eller Fængsel. Offentlig Paatale¹⁾ kan bortfalde, naar den forurettede deri samtykker.

¹⁾ L. 16. Febr. 1866 (Behandling som off. Politisag).

Jfr. L. 6. Apr. 1855 § 4 jfr. § 1 (Aager); L. om Pantelaanere 21. Juni 1867 § 7; L. om Udvandrerens Befordring 1. Maj 1868 §§ 8 og 10 jfr. L. Nr. 52, 25. Mts 1872; L. Nr. 33, 21. Mts 1874; L. Nr. 39, 16. Apr. 1880. — JMSkr. Nr. 175, 27. Juni 1895: En efter § 257 med simp. Fgs. i 8 Dage straffet Person anset skyldig i en i den off. Mening vanærende Handling.

HRT 1899. 56 (UfR 547): Tilsneget sin Søn Orlov fra Militærtjeneste, Frif. Kbh. ORD i UfR 1876. 269: Tilsnigelse af privat anbefaling for at kunne opnaa Laan, Frif. Jfr. herved UfR 1872. 712 anf. ved § 268 I b. — Tilsnigelse af Forlovelse eller Samleje, se frif. Domme anf. ved § 172; jfr. derimod mHt forsk. i saadan Forbindelse svigagtig fremkaldte Formuedispositioner flere Domme anf. ved § 251 I.

Tilsnigelse af offentligretlige Ydelser (Alderdoms- eller Fattigunderstøttelse) straffet efter § 257, se Domme anf. ved § 251 II i Slutn.

Tilsnigelse af Formuedispositioner, hvor det kunde være tvivlsomt, om økonomisk Risiko var paaført, straffet efter § 257, se forsk. Domme anf. ved § 251 IV.

Formuedispositioner, fremkaldte ved Svig, hvoraf antagelig kun indskrænkede eller til Dels utilregnelige Personer kunde lade sig bestemme, straffede efter § 257, se HRT 1885. 122 (UfR 674), 1896. 810 (UfR 1897. 279), 1878. 281 (UfR 956), 1878. 432 (UfR 1879. 18), 1896. 50 (UfR 644), 1897. 692 (UfR 1898. 79) alle anf. ved § 251 III; fremdeles HRT 1897. 287 (UfR 784) [beruset Person], derimod HRT 1881. 749 (UfR 1882. 497) og 1883. 534 (UfR 1884. 87): Anal. af § 251 anvendt (alle anf. ved § 251 II i Slutn.), HRT 1895. 386 (UfR 1114): § 252 anvendt [anf. ved § 252 I], HRT 1895. 513 (UfR 1896. 44) [anf. ved § 251 III] og 1874. 268 (UfR 1065) [anf. ved § 107], hvor § 251 anvendtes.

Jfr. iøvrigt i det hele mHt Anvendelsen af § 257 — derunder navnlig ogsaa i Tilfælde, hvor egentlig bedragerisk Hensigt manglede — talrige Domme anf. ved §§ 251—253, samt HRT 1887. 231 [263] (UfR 937 [968]) anf. ved § 254. HRT 1878. 747 (UfR 1879. 452) og 1898. 320 (UfR 799) anf. ved § 255 I.

§ 258.

Den, som svigagtig tilvender sig noget af det, der forsendes med Posten og er hans Varetægt undergivet¹⁾, anses med Strafarbejde indtil 8 Aar.

¹⁾ Mot. 323.

§ 138 og § 229, s. — Jfr. § 253, 1 og § 252, 1.

HRT 1871. 489 (UfR 1081): Jærnbaneassistent, hvem Ekspeditionen ved Stationens Brevsamlingssted var overdragen af Stationsforstanderen, anset efter § 258 for at have udtaget Penge af et paa Stationen henliggende itusliddt Pengebrev. HRT 1873. 608 (UfR 1874. 543): Reservepostbud under Samlingen og Sorteringen af de indleverede Breve tilvendt sig Penge fra nogle af disse, § 258 (Tiltalen lød paa Posttyveri og § 144 jfr. § 138). HRT 1876. 498 (UfR 1877. 438): Postfuldmægtig tilvendt sig dels indbetalte Postanvisningsbeløb dels erlagte Postoprævningsbeløb (under Tilbageholdelse, resp. Tilintetgørelse af de tilhørende Blanketter), § 258. KPRD i UfR 1901. 916: § 258 anvendt paa et Postbud, der for de paa klæbede Frimærkers Skyld havde tilegnet sig to iøvrigt værdiløse Breve, hvoraf han var kommen i Besiddelse ved i Bestillings Medfør at tømme en Postkasse: jfr. ogsaa HRT 1877. 802 (UfR 1878. 584) anf. ved § 138, smlgn hermed HRT 1876. 21 (UfR 648). HRT 1878. 419 (UfR 1879. 15): Landpostbud aabnet et ham til Besørgelse leveret Pengebrev og forbrugt Pengene, § 258 anvendt, da Brevet skønt Tilt. ved Modtagelsen paatog sig at afhjælpe mulige Mangler ved Kuverteringen, ansaas betroet ham som Postfunktionær.

HRT 1894. 326 (UfR 1190): Landpostbud dømt efter § 258 for Forbrug af Penge, der af private var overleverede ham til Forsendelse ved Postanvisning, og for hvilke han havde kvitteret paa dertil bestemte Postbeviser med paatrykt Bemærkning om Postvæsenets Erstatningspligt, idet Beløbene herefter maatte anses modtagne af Tilt. paa Postvæsenets Vegne; smlgn hermed HRT 1883. 254 (UfR 896) og 1876. 666 (UfR 1877. 583), der anvendte § 253 smh. med § 141 jfr. § 144 (anf. ved § 141).

Jfr. iøvrigt HRT 1885. 514 (UfR 1886. 97). 1876. 666 (UfR 1877. 583) og 1894. 326 (UfR 1190) anf. ved § 138: HRT 1884. 465 (UfR 1885. 89) og 1884. 476 (UfR 1885. 106) anf. ved § 229 III.

§ 259.

Den, som ved at benytte Sø-, Brand- eller anden Forsikring¹⁾ gør sig skyldig i svigagtig Omgang²⁾, anses, hvad enten Forsikringen er tegnet i Kongeriget eller

udenfor samme, med Strafarbejde indtil 6 Aar eller med Fængsel paa Vand og Brød, ikke under 2 Gange 5 Dage.

¹⁾ Mot. 324. ²⁾ Mot. 324.

Jfr. § 281. 2; § 251, 2.

I. Svigagtig Omgang. HRT 1868. 46 (UfR 477): Ved at forsikre en Persons Liv fortiet hans Drikfældighed og derefter befordret hans Drikkesyge, § 259; jfr. HRT 1867. 555 (UfR 1868. 321): Frif. i Henh. til Tilt.s [af Forsikringsagenten edelig modsagte] Forklaring om ved Forsikringens Tegning at have omtalt den forsikredes Drikfældighed.

HRT 1870. 602: Svigagtig Hensigt ved Tegning af Forsikring af Indbo ikke statueret trods Misforhold mellem Forsikringssummen og Genstandenes virkelige Værdi. HRT 1868. 471 (UfR 1869. 127): Ved Tegning af Forsikring fremmede Genstande i svigagtig Hensigt udgivne for egne, § 259. HRT 1879. 57 (UfR 718): Selv om den virkelige Værdi var noget mindre end Forsikringssummen. Svig hverken antaget ved Tegningen eller ved Erstatningsforlangendet. HRT 1882. 148 (UfR 689): Efter tidligere Forsikring for langt mindre Beløb tegnet en ganske uforholdsmæssig Forsikring for Oplaget af en usælgelig Roman og efter Branden fastholdt sit Krav, § 259. HRT 1894. 55 (UfR 393): Frif., da Vurderingsmændenes altfor høje Ansættelse, paa Grundlag af hvilken Forsikringen var tegnet og efter stedfunden Brand Erstatning oppebaaren, ikke skyldtes svigagtigt Forhold fra Tilt.s Side.

HRT 1878. 83 (UfR 883): Assurancesvig ikke antaget, idet Tilt. ikke havde gjort Anmeldelse til Forsikringsselskabet eller fremsat Paastand om Branderstatning, og hans urigtige Forklaringer under Forhørene (sigtet for Brandstiftelse) ikke med Sikkerhed turde antages at have haft Hensyn til en fremtidig Paastand om Branderstatning. HRT 1887. 741 (UfR 1888. 434): Erklæret sig tilfreds med Vurderingen efter Branden og gjort Skridt til at faa hele den tillagte Erstatning udbetalt, skønt Tilt. indsaa, at der langt fra tilkom ham saa meget, § 259. HRT 1882. 90 (UfR 649): Overdrevent Erstatningsforlangende; Frif., da der ikke fandt nogen egentlig Vurdering Sted, men kun en Akkordering med Tilt., og Tilt. derhos havde været noget beruset; jfr. HRT 1870. 150: Frif. efter den ved Vurderingerne før og efter Branden anvendte Fremgangsmaade.

HRT 1887. 388 (UfR 1888. 27): Frif., da Tilt. betragtede sin Angivelse som foreløbig (saaledes at der senere skulde foretages Vurdering af udmeldte Mænd) og sit Edstilbud som kun angaaende, hvad der var tabt, ikke Værdiansættelsen, samt idet forsættelig Angivelse af Tabet til et højere Beløb, end Tilt. forment at kunne fordre erstattet, ikke antoges. HRT 1895. 9 (UfR 516): Svigagtig Hensigt ikke antaget ved Tilt.s Brandskadeopgørelse bl. a. under

H. t. Vanskeligheden ved under de foreliggende Forhold at gennemgaa det reddede nøjagtig i Forbindelse med Tilt.s Tro paa at have Krav paa Forskellen mellem hele Forsikringssummen og Værdien af det reddede ifølge den Dagen efter Branden optagne Vurderingsforretning; jfr. herved ogsaa HRT 1896. 70; Uanset [tilbagekaldt] Tilstaaelse ikke antaget, at Besvigelse var tilsigtet. HRT 1896. 634: Skønt det nedbrændte Høhus ikke tilnærmelsesvis havde indeholdt saa meget Hø som opgivet, Assurancesvig ikke antaget, da der var høstet fra forskellige Lodder uden nøjere Regnskab med, hvor meget eller fra hvilke Lodder der var indbjærget i Huset. HRT 1898. 758 (UFR 1899. 357): Frif., da den ved Tilt.s Opgivener fremkomne, i Forhold til den ved Overtaksation fastsatte samlede Erstatning mindre betydelige Afvigelse fra det rette ikke med Nødvendighed maatte forudsætte svingagtig Hensigt, og Tilt.s senere tilbagekaldte Tilstaaelse, der til Dels var i Strid med Overtaksationen, ikke kunde lægges til Grund.

HRT 1886. 288, 1887. 719, 1889. 745, 1890. 58: Undladt at opgive en Del af de reddede Genstande, § 259; jfr. HRT 1874. 177 (UFR 733): Frif. bl. a. efter Ubetydeligheden af de ikke opgivne, reddede Genstande. HRT 1891. 206: Mod bedre Vidende forklaret ikke at være Ejer af et reddet Vareparti for saaledes at undgaa Afkortning i Erstatningen, § 259.

HRT 1892. 550 (UFR 1275): Forkarl, der ikke var stillet som alm. Tyende, dømt efter Anal. af § 259 for Fremsettelse af urigtige Opgivener under Vurderingen for at skaffe Ejeren størst mulig Erstatning.

HRT 1885. 116 (UFR 673) anf. ved § 150.

II. Spørgsmaal om Fuldbyrkelse. HRT 1872. 218 (UFR 774): Opgivet sit Tab for højt; fuldb., skønt den tilsigtede ulovlige Fordel ikke var opnaaet; jfr. ligeledes HRT 1887. 741 (UFR 1888. 434) og 1891. 206 anf. under I. HRT 1882. 244 (UFR 736): Tegnet Forsikring, der ikke stod i noget rimeligt Forhold til de Værdier, der havdes eller kunde ventes at komme til Stede, antagelig i den Hensigt i paakommende Tilfælde at gøre den gældende, fuldb. (OR § 46). HRT 1881. 112 (UFR 807) og 1886. 288 anf. under III.

III. Forholdet til § 281. HRT 1884. §20: Sat Ild paa eget Hus for at faa Forsikringen for dette og Løsøret udbetalt, § 281, men ikke særligt Ansvar for Assurancesvig; ligeledes HRT 1878. 584 (UFR 1879. 124); jfr. ogsaa HRT 1869. 297 (UFR 668) anf. ved § 282; smlgn hermed HRT 1868. 471 (UFR 1869. 127): § 281 og § 259 (Krav paa Erstatning fremsat). HRT 1881. 112 (UFR 807): Sat Ild paa (fremmed) Hus for at faa egen Løsøreforsikring udbetalt, § 281 og § 259 (OR jfr. § 46). HRT 1886. 288: Forstukket en Del af sit Løsøre og derefter sat Ild paa sit Hus for at besvige Assurancen, § 259 og § 281.

§ 260.

Naar nogen¹⁾, efter at hans Bo er taget under Behandling som fallit²⁾, eller paa en Tid, da han maatte forudse sin forestaaende Fallit³⁾, i egennyttig Hensigt foretager noget, der gaar ud paa, at Boets lovlige Ejendele eller Fordringer ikke komme samme til gode, eller at urigtige Fordringer paa Boet gøres gældende, eller naar nogen til den sidstnævnte Tid i lige Hensigt optager nye Forstrækninger⁴⁾, anses han med Strafarbejde indtil 6 Aar eller med Fængsel paa Vand og Brød, ikke under 2 Gange 5 Dage.

Konkurslov 25. Marts 1872 § 168: Naar Skyldneren under en Eksekutionsforretning eller paa en Tid, da han maatte forudse en saadan, i egennyttig Hensigt for at unddrage sin Kreditor den ham tilkommende Fyldestgørelse foretager noget, der gaar ud paa, at hans lovlige Ejendele eller Fordringer skulle unddrages fra at udlægges til paagældende Kreditor, bliver han at anse med Straf efter Straffelovens § 260.

¹⁾ Mot. 325. ²⁾ Kkl. § 50 jfr. L. Nr. 66, 15. Apr. 1887 § 2. ³⁾ Jfr. Kkl. § 24. ⁴⁾ Mot. 327.

Jfr. Kkl. § 79, § 81, § 101 d og e samt sidste St., § 123. — Toldfr. 1. Febr. 1797 § 75 Nr. 5.

I. Fallitbo. HRT 1872. 533 (UfR 1873. 409): § 260 (fuldb.), uanset at der manglede Bevis for, at de i Boet tilbageblevne Genstande var utilstrækkelige til Dækning af Boets Gæld; jfr. HRT 1886. 391 (UfR 1887. 136): Boet vist sig solvent (efter Inddragning af de Beløb, hvormed Tilt. var rømt), § 260. — HRT 1881. 732 (UfR 1882. 483): Frif. mHt Fr. 1. Febr. 1797 § 75 Nr. 5, da Boet ikke var taget under Konkursbehandling; jfr. herved ogsaa HRT 1873. 471 (UfR 1874. 31, 164) anf. ved § 261 I.

II. Forudseen af Fallit. HRT 1871. 91 (UfR 497): § 260 (og § 261), da Insolvensen var bevidst; jfr. HRT 1881. 536 (UfR 1882. 145) anf. ved § 261 II. HRT 1895. 521 (UfR 1896. 50): Frif., da Tilt., skønt insolvent ved Indgaaelsen af en Ægtepagt, der tillagde Hustruen Ejendomsret over en Del af Tilt. for egen Regning og til Dels paa Kredit anskaffede Genstande, der gaves Udseende af at være indbragte af Hustruen, ikke allerede da maatte forudse sin Fallit (eller Retsforfølgning fra nogen enkelt Kreditors Side) som forestaaende. — HRT 1897. 136 (UfR 553): Frif., da det under H. t. oplyste Vrangforestillinger hos Tilt. ang. hans økonomiske Forhold fandtes betænkeligt at antage, at han havde forudset sin Fallit som forestaaende. HRT 1886. 469 (UfR 1887. 156): En for

Meddelagtighed i Principalens ulovlige Transaktioner umiddelbart før Fallitten tilt. Kommis frif., da det ikke var godtgjort, at Tilt. havde været bekendt med, at Principalen maatte opgive sit Bo. HRT 1891. 633 (UFR 1892. 256): Meddelagtig i en Kos Unddragelse fra Arrest, alene § 257, da Tilt. ikke antoges at have et saadant Kendskab til Medtilt.s Stilling, at en Eksekution hos denne af ham maatte forudses; Hustruen frif. som overhov. ukendt med Mandens Pengesager.

III. Dispositionens Karakter. HRT 1888. 14 (Ufr 587): Proformaoverdragelse af Baad for at unddrage Kreditorerne den under forestaaende Fallit, § 260. HRT 1901. 60 (Ufr 426): Forudseende forestaaende Fallit begært og modtaget Forskud paa et i Kommission overgivet Vareparti, § 260. HRT 1901. 63 (Ufr 430): En Tilt., der som varetagende en i Faderens Navn dreven Forretning ganske kort før Faderens forudsete Fallit havde indkasseret og beholdt Beløb for samtidig leverede Varer, frif., da han havde fradraget Beløbet i den af ham i Boet anmeldte privilegerede Fordring paa Løn.

HRT 1885. 679 (Ufr 1886. 510): § 260 anvendt paa en Tilt., der navnlig af Frygt for Ansvar for Fordølgelse under en tidligere Arrestforretning havde undladt at meddele Oplysning om nogle ved Registreringen i Boet under Tilt.s Fraværelse forbigaaede Effekter. HRT 1873. 444 (Ufr 1874. 157): Undladt for Skifteretten at opgive et kontant Beløb og en udestaaende Fordring, men ikke troet sig pligtig og ikke udspurgt af Skifteretten, der overhovedet ikke havde foretaget nogen virkelig Registrering, Frif.; jfr. HRT 1886. 202 (Ufr 941): Troet sig berettiget til at disponere til egen Fordel over et ved Registreringen ufrivillig tilbageholdt Beløb, § 260.

HRT 1891. 287: Efter Konkursens Indtræden til egen Fordel indkasseret Fordringer samt fordulgt og disponeret over et Vareparti, § 260. HRT 1893. 502 (Ufr 1165): Indbetalinger paa en andens Vegne, vidende om, at Kreditoren alt havde indgivet Begæring om Konkursbehandling; Frif., allerede fordi paag. endnu var raadig over sit Bo, da Indbetalingerne skete; ligeledes Frif. mHt Indbetalinger til Fallenten i Stedet for til Skifteretten, da det ikke var oplyst, at det var Mening, at Fallenten skulde forbruge dem eller fordølg dem for Skifteretten.

HRT 1889. 534 (Ufr 1890. 26): Efter at have besluttet at overgive sit Bo til Konkursbehandling, solgt nogle Assistenthussedler og forbrugt det indkomne dels før dels efter Fallitten, § 260 alene mHt det sidste Forhold. HRT 1889. 847 (Ufr 1890. 369): Anal. af §§ 260 og 261 anvendt paa en Tilt., der havde drevet Handelsforretning for egen Regning, men i en andens Navn og paa dens Borgerskab, og som dels før dels efter sidstnævntes forudsete

Fallit havde foretaget ulovlige Dispositioner over Boets Ejendele (bl. a. udtaget Penge af Forretningens Kasse til eget Forbrug og til Dækning af Forretningssgæld).

HRT 1872. 453 (UfR 1873. 196): Handlende, der havde afhændet Kreditoplagsvarer, uden at hans Bø kunde dække Tolden, i Medfør af Fr. 1. Febr. 1797 § 75 Nr. 5 anset efter Strfl. § 260.

IV. Konkurslov § 168. HRT 1888. 579 (UfR 1889. 128): Forstikkelser forud for en ventet Arrestforretning og Opgivelse under denne af at have solgt de paag. Genstande, (for at unddrage dem fra event. Tvangssalg sammen med Gaarden), § 260 jfr. Kkl. § 168 (den medd. dømt efter § 256 jfr. § 253 smh. med § 47, 1, jfr. HRT 1891. 633 (UfR 1892. 256) anf. ovenfor under II). HRT 1878. 337 (UfR 1188): Frif., da de tilbageblivende Genstande afgav til strækkelig Dækning; ligeledes HRT 1879. 119 (UfR 744) samt 1884. 166 (UfR 728). — HRT 1887. 643 (UfR 1888. 388): Efter at en Panthaver, Tilt. vitterlig, havde begært Udlægsforretning, i stort Omfang afhændet af Besætning og Inventar, § 260 jfr. Kkl. § 168 (OR tillige § 253): ikke særligt Ansvar for Nægtelse under Udlægsforretningen af at være i Besiddelse af nogle af de derved modtagne kontante Penge. HRT 1889. 609 (UfR 1890. 70): Frif. mHt § 260 jfr. Kkl. § 168, da Tilt. havde ment, at der ikke vilde paaføres vedk. Panthaver Tab ved hans Salg af Besætningsdele, men § 256 jfr. § 253 anvendt; jfr. ligeledes HRT 1894. 894 (UfR 1895. 369); derimod HRT 1894. 732 (UfR 1895. 262). HRT 1890. 479 (UfR 1891. 44): Disposition over Besætnings- og Inventariedelev med forestaaende Udlæg for Øje, § 260 jfr. Kkl. § 168 (OR § 256, forsaavidt en Del af det indkomne Beløb var anvendt til Betaling af løs Gæld; uden Betydning, at Tilt. som Køber endnu ikke havde udstedt ny Obligation for Prioritetslaanet); jfr. HRT 1890. 696 (UfR 1891. 397): OR § 253, men HR § 260 jfr. Kkl. § 168, forsaavidt Genstandene tilsigtedes unddragne fra vitterlig forestaaende Udlæg, der med Føje antoges at kunne komme til at omfatte de paag. Genstande. HRT 1892. 898 (UfR 1893. 477): Alene § 256, da Tilt. var gaaet ud fra at besidde Midler til at afværge Udlæg og havde tilbudt Kreditors Sagfører den forfaldne Kapital, men var bleven mødt med et uberegtiget Forlangende om et yderligere Beløb. — HRT 1898. 410: Frif., da Tilt. trods Anmeldelse om forestaaende Udlæg var gaaet ud fra, at Renterne af paag. Pantegæld ikke i Virkeligheden var forfaldne, ligesom ogsaa egennyttig Hensigt manglede. Kbh. ORD i UfR 1902 A 128: Frif., da Forliget, der laa til Grund for den Udlægsforretning, hvorunder lønagtig Forklaring om Formuesforhold var afgiven, var indgaaet af Tilt. uden Kurators Medvirken og derfor uforbindende for ham.

HRT 1895. 96 (UfR 602): Frif., da Proformaoverdragelse ikke antoges at foreligge (og Modtageren alt forinden havde paataget sig en Forsørgelsespligt overfor Tilt., hvorfor Overdragelsen var delvist Veder-

lag); ligeledes HRT 1900. 554 (Ufr 1901. 50); jfr. herved HRT 1879. 433 (Ufr 1880. 74): Paa en Tid, da Udlæg forudsaaes, overdraget sin faste Ejendom med Besætning m. v. til en umyndig Datter med Bevarelse af Brug og Besiddelse for Tilt. i 10 Aar og derefter en Aftægt, § 260 jfr. Kkl. § 168; smlgn hermed HRT 1878. 165 (Ufr 915) anf. ved § 261 III. HRT 1887. 82 (Ufr 874): Proformaoverdragelse for at unddrage de paag. Genstande fra at tjene til Fyldstgørelse under Tvangsinddrivelse af nogle forfaldne Fordringer, der imidlertid blev fuldt dækkede ved Arresten, § 257 (Medkontrahtenten § 257 jfr. § 47). Jfr. iøvrigt til Dels Domme anf. ved § 252 V.

HRT 1884. 419 (Ufr 1885. 30): Under Udlægsforretning fordulgt en Fordring paa c. 33 Kr. for at tilegne sig Beløbet, § 260 jfr. Kkl. § 168 uden H. t., at der ikke ved Udlægsforretningen var givet Tilt. Lejlighed til Udtagelse efter Kkl. § 160. — HRT 1886. 61 (Ufr 858): Fuldb., skønt Udlæg i de paag. Effekter ikke var undgaaet; ligeledes HRT 1892. 657 (Ufr 1893. 98).

V. Meddelagtighed. HRT 1878. 230 (Ufr 941), 1882. 849 (Ufr 1883. 589), 1884. 152 (Ufr 726), 1886. 391 (Ufr 1887. 136), 1891. 70 anf. ved § 47 I; HRT 1871. 91 (Ufr 497) anf. ved § 49 og § 55; HRT 1875. 111 (Ufr 612) anf. ved § 49; HRT 1877. 51 (Ufr 808) anf. ved § 55; HRT 1886. 469 (Ufr 1887. 156) og HRT 1891. 633 (Ufr 1892. 256) anf. ovenfor under II; HRT 1887. 82 (Ufr 874) anf. ovenfor under IV. — HRT 1878. 170 (Ufr 918): Under Udlægsforretning efter Aftale udgivet egne Genstande for den andens, begge dømte efter Kkl. § 168 og Strfl. § 260 jfr. § 54. — HRT 1879. 52 (Ufr 716): Behjælpelig ved Unddragelse af Gods fra forestaaende Udlæg, troet Dispositionen tilladelig, saalænge Genstandene ikke var skrevne, Kkl. § 168 og Strfl. § 260 jfr. § 47. — HRT 1898. 44: Tiltalt for Meddelagtighed i § 260 jfr. Kkl. § 168, men frif., da det efter Tilt.s mentale Tilstand fandtes betænkeligt at antage, at han havde villet lægge Dølgemaal paa den Rekvisitus hos ham tilkommende Fordring.

§ 261.

Den¹⁾, som til et af de ovennævnte Tidspunkter²⁾ foretager Handlinger, ved hvilke han, dog uden derved at søge egen Fordel, retstridig begunstiger enkelte Kreditorer paa andres Bekostning, saasom ved at foretage Afhændelser mod et uforholdsmæssigt ringe Vederlag, ved at benytte, hvad han har under Hænder, til fortrinnsvis at betale enkelte Kreditorer, eller ved at udstede Dokumenter, som under Fallitten skulde give enkelte Kreditorer Fortrin fremfor de øvrige, straffes med Fængsel

paa Vand og Brød eller under formildende Omstændigheder med simpelt Fængsel, dog ikke under 1 Maaned.

¹⁾ Mot. 325. ²⁾ § 260; Kkl. § 24 og § 50 jfr. L. Nr. 66, 15. Apr. 1887 § 2.

Jfr. Kkl. § 79, § 81, § 101 d og og e samt sidste St. § 123.

I. Fallitbo. HRT 1873. 471 (UFR 1874. 31, 164): § 261 uanvendelig, allerede fordi Tilt.s Bo hverken ved Dispositionens Foretagelse eller senere var taget under Behandling (jfr. ogsaa HRT 1881. 732 (UFR 1882. 483) mHt Fr. 1. Febr. 1797 § 75 Nr. 5). — Kbh. ORD i UFR 1875. 344: § 261 (fuldb.), selv om Boet havde været solvent: jfr. HRT 1872. 533 (UFR 1873. 409) og 1886. 391 (UFR 1887. 136) anf. ved § 260 I.

II. Forudseen af Fallit. HRT 1871. 91 (UFR 497): § 261 (og § 260) anvendt, da Insolvensen var bevidst: jfr. HRT 1881. 536 (UFR 1882. 145): Frif., da Tilt. ved Dispositionens Foretagelse, skønt han vidste sig insolvent, ikke antoges at have maattet forudse sin forestaaende Fallit. HRT 1895. 82 (UFR 594): Frif. mHt Betalinger til to Hovedkreditorer, da forestaaende Fallit ikke havde maattet forudses, idet Restancer væsentlig kun var paadraget overfor hine, fra hvis Side Tilt. kunde have Grund til at tro paa Imødekommen. HRT 1901. 63 (UFR 430): Fader og Søn, som, efter at de ved Opgørelse af den i Faderens Navn af Sønnen drevne Forretning havde indset, at enten Akkord eller Fallit var nødvendig, havde betalt et Afdrag paa Vekselgæld til en Sagfører, frif., da de var gaaede ud fra ved Sagførerens Hjælp at kunne afværge Fallitten og opnaa Akkord. HRT 1886. 652 (UFR 1887. 236): Statueret, at Tilt. maatte have forudset sin Fallit, da de to sidste Opgørelser havde vist stigende Underbalance, da intet tydede paa, at Fallitten skyldtes overordentlige eller uforudsete Begivenheder, og da Tilt. ingen rimelig Ud-sigt havde til at kunne afværge Fallitten og hans Dispositioner indice-rede Kundskab om dens Forestaaen. HRT 1875. 399 (UFR 1876. 76): Forudseen af forestaaende Fallit antaget, da end ikke den Hjælp. Tilt. vilde have gjort Regning paa, vilde have kunnet afværge Konkurs, medmindre han havde kunnet opnaa Akkord, hvortil intet Skridt var gjort. — HRT 1901. 182 (UFR 590) anf. under III (Ref.s Slutn.). Jfr. endvidere HRT 1886. 469 (UFR 1887. 156) og 1897. 136 (UFR 553) anf. ved § 260 II (Tiltalen angik ogsaa § 261).

III. Dispositionens Karakter. HRT 1887. 231 [261] (UFR 937 [967]): En Retsbetjent, der paa en Tid, da han maatte anse sin Fallit for uundgaaelig, havde tilbagebetalt forskellige forbrugte Beløb, frif. mHt § 261, da svingagtig Hensigt ikke forelaa; jfr. herved som frifindende paa Gr. af manglende retsstridig Hensigt HRT 1868. 89 (UFR 605) og 1868. 418 (UFR 1073). — HRT 1885. 209 (UFR 988): Efter Boets Beskaffenhed § 261 anvendt, skønt den dækkede For-

dring var privilegeret (derimod Frif. mHt Tilbagelevering af laante Mursten). HRT 1898. 435 (UfR 915): Forudseende forestaaende Fallit dækket paatrængende Kreditorer, § 261; jfr. HRT 1896.102 (UfR 678): Forestaaende Fallit forudset, men for at holde det gaaende saa længe som muligt anvendt den kontante Del af Købesummen for en afhændet fast Ejendom til Dækning af forfaldne Krav, i Anledn. af hvilke Tilt. ventede ellers straks at blive erklæret fallit, Frif. — HRT 1887. 374 (UfR 1888. 25): Med forestaaende Fallit for Øje tilladt en Kreditor at tage Varer fra Butiken til delvis Dækning, § 261 (Kreditor frif., se under IV). HRT 1885. 705 (UfR 1886. 529): Indseende Fallit nødvendig, saafremt nogen Kreditor forlangte det, indgaaet offentligt Forlig med en Kreditor, for at denne straks kunde gøre Udlæg for sin ellers kun for Halvdelen forfaldne Fordring, § 261; ligeledes for Overdragelse af en Vogn som delvis Betaling. — HRT 1878. 165 (UfR 915): Med forestaaende Fallit for Øje tilskødet en Familiekreditor sin faste Ejendom, § 261 (ikke tillige § 260, skønt Fribolig for Tilt. og Familie var forbeholdt en vis Tid); jfr. herved HRT 1879. 433 (UfR 1880. 74) anf. ved § 260 IV. — HRT 1878. 122 (UfR 893): Kasserer ved en Forbrugsforening med dennes forestaaende Fallit for Øje udbetalt enkelte Kreditorer, deriblandt sig selv, deres Tilgodehavende, Anal. af § 261; jfr. herved HRT 1889. 847 (UfR 1890. 369) anf. ved § 260 III. — HRT 1901. 182 (UfR 590): § 261 anvendt paa en Tilt., der, efter at han for at undgaa Forfølgning af ældre Kreditorer havde ladet sin Forretning overgaa til et Aktieselskab, hvis Forretningsfører han blev, havde begunstiget en enkelt Kreditor ved at give denne Tilsagn om at kunne indtale hele sin Fordrings Paalydende hos Selskabet uden H. t. eventuelt opnaaet Dækning gennem Deposita, som Tilt. i Virkeligheden havde stillet af Selskabets Midler; intet Hensyn taget til Mulighed af Fallits Undgaaelse, da Tilt. kun havde tænkt sig saadant hidført ved uærlige Midler.

HRT 1885. 39 (UfR 605): Under Registreringsforretningen i Boet undladt at opgive visse Besætningsdele dels for ved Salgsprovenuet at skaffe sin Sælger Dækning dels for at tilbagebetale et af Venskab ydet Laan, § 261 jfr. § 46.

IV. Meddelagtighed. HRT 1898. 604 (UfR 1899. 123): To Kreditorer, der vidende om Debtors forestaaende Fallit havde formaet ham til at skille sig af med Størstedelen af sine Aktiver til deres Fyldestgørelse, anset efter § 261 jfr. § 48; jfr. derimod HRT 1887. 374 (UfR 1888. 25): En Tilt., der af sin Fader, hvis forestaaende Fallit han forudsaa, havde begært og modtaget delvis Dækning af forfaldent Tilgodehavende, frif. mHt § 261, da han efter sin Stilling som Kreditor ikke havde Forpligtelse til at paase, at hans Fordring ikke blev dækket med Tilsidesættelse af andre Kreditors Interesse; ligeledes HRT 1876. 130 (UfR 707) og 1878. 230

(Ufr 941); jfr. ogsaa HRT 1893. 502 (Ufr 1165). — HRT 1898. 67 (Ufr 449): En Kreditors Sagfører, der tillige var optraadt som Raadgiver for den insolvente Debitor, anset efter § 261 jfr. § 54 (samt § 144 jfr. § 141) mHt Begunstigelse af enkelte af dennes Kreditorer. — HRT 1871. 91 (Ufr 497) anf. ved § 48.

§ 262.

Befindes det, at nogen, som er pligtig til at føre Handelsbøger¹⁾, og hvis Bo er kommen under Fallitbehandling, har forvansket, bortskaffet eller tilintetgjort disse Bøger eller har ført dem paa en uredelig Maade eller i svigagtig Hensigt undladt at føre dem²⁾, straffes han med Fængsel paa Vand og Brød eller med Forbedringshusarbejde indtil 2 Aar.

Har Fallenten gjort sig skyldig i grove Uordener i Henseende til Førelsen af sine Handelsbøger, bliver han at straffe med simpelt Fængsel indtil 6 Maaneder.

Konkurslov 25. Marts 1872 § 148: Enhver, som ifølge denne Lov³⁾ er at anse som Handlende, Skibsreder eller Fabrikant, skal være forpligtet til een Gang hvert Aar at opgøre en Status over sine Aktiver og Passiver samt at indføre den i sin Hovedbog eller i en til dette Øjemed indrettet Statusbog, der autoriseres uden Betaling, og til hvilken der ikke behøves stemplet Papir.

Dersom den, hvis Bo kommer under Konkursbehandling, befindes paa uredelig Maade eller i svigagtig Hensigt at have opgjort en Status, som ikke stemmer med de virkelige Forhold, eller at have af Skødesløshed eller Forsømmelighed undladt at opgøre Status eller ved dens Opgørelse at have gjort sig skyldig i grove Uordener eller Uagtsonheder, straffes han henholdsvis efter første og andet Stykke i Straffelovens § 262.

¹⁾ Fr. 1. Juni 1832 §§ 1, 4 og 5, jfr. § 7 (jfr. Næringslov 29. Dec. 1857 § 43 jfr. §§ 33 og 35, § 47); Sparekasselov Nr. 64, 28. Maj 1880 § 12; L. Nr. 100, 10. Apr. 1895 § 6. ²⁾ Mot. 328. IMSkr. Nr. 300, 18. Nov. 1872. ³⁾ Kkl. § 45.

Kkl. § 79, § 81, § 101 d og e samt sidste St., § 123. — JMSkr. Nr. 305, 28. Dec. 1900: Tilt. kan ikke begære Appel i Henh. til Pl. 23 Maj 1840 § 1 af en Dom efter § 262, ² jfr. Kkl. § 148, hvor Straffen bortfaldt efter § 58.

I. Pligt til Handelsbøgers Forelse. HRT 1877. 188 (Ufr 874): Detaillist paa Landet ikke pligtig at føre aut. Handelsbøger, derfor Frif. for Undladelse heraf (jfr. ogsaa Vib. ORD i Ufr 1899. 966), men Straf efter § 262 jfr. Kkl. § 148 for undladt Status-

opgørelse. — HRT 1879. 88 (Ufr 729): Pligtig at føre Handelsbøger, uanset Forsømmelse af at erhverve Borgerskab paa den drevne Handelsforretning, derfor Straf efter § 262 jfr. Kkl. § 148 for undladt Statusopgørelse; jfr. ogsaa HRT 1879. 77 (Ufr 725): Strafansvar for grove Uordener ved Regnskabsføring og undladt Statusopgørelse, uanset at Forretningen var drevet uden Næringsadkomst. HRT 1886. 756 (Ufr 1887. 595): Næringsdrift uden Borgerskabs Løsning, overskridende Grænserne for Høkerhandel i Købstæderne efter Næringsl. § 47, Pligt til Handelsbøgers Førelse og Statusopgørelse, derfor § 262 jfr. til dels Kkl. § 148 anvendt. — KPRD i Ufr 1884. 58: Borgerskab paa Fabrikation, men Virksomheden kun drevet paa haandværksmæssig Maade, Frif.; jfr. ogsaa Ufr 1884. 1094 og 1890. 1099, samt HRT 1887. 37 (Ufr 831): Borgerskab som Piano-fortefabrikant, Spørgsmaal om haandværksmæssig Drift rejst, men besvaret benægtende, Domf. HRT 1897. 671: En i Henh. til Detailhandlerborgerskab drevet Forretning med Varer, der for den allervæsentligste Del forarbejdedes paa Tilt.s egen Systue, anset for Handelsvirksomhed, Domf.

II. Fallitbo. HRT 1874. 83 (Ufr 697): En Fallent straffet efter § 262, 2, skønt alene Borgerskabet var løst paa hans Navn, medens han ingen Del havde i Forretningens Bestyrelse eller Udbytte: Sønnen, der drev Forretningen for egen Regning, men i Faderens Navn, og som ikke var gaaet fallit, frif. — HRT 1882. 244 (Ufr 736): Medlemmer af en falleret Banks Bestyrelse straffede i Henh. til § 262, 2 jfr. Kkl. § 148: jfr. herved ogsaa HRT 1879. 123 (Ufr 749) og 1878. 122 (Ufr 893). Jfr. endvidere HRT 1901. 182 (Ufr 590), hvor § 262, 2 blev anvendt direkte (se Ref. ved § 261 III).

III. § 262, 1ste Stykke. HRT 1879. 123 (Ufr 749): Efter Tilt.s Forklaring om Hensigten med Overførsel af en Del af et Tab, som den af ham ledede Bank havde lidt, til Tilt.s egen Konto, uredelig Fremfærd ikke antaget: for dette Forhold (i Forbindelse med grove Uordener i Bogføringen) alene [Anal. af] § 262, 2 anvendt. — HRT 1884. 101 (Ufr 700): Urigtig Førsel af Handelsbøger for at opnaa Henstand af en Hovedkreditor, hvem Bøgerne forevist. § 262, 1. — HRT 1901. 182 (Ufr 590): Affattet misvisende Status for ved dens Forevisning at opnaa ny Forstrækninger og yderligere Kredit, § 262, 1 jfr. Kkl. § 148 (ved Siden heraf ikke særligt Ansvar efter § 251 for ved dens Forevisning at faa Tredjemand til at indlade sig i Forretningsforhold til Selskabet).

IV. Uordentlig Førelse af Handelsbøger. *Frifindelse:* HRT 1881. 121 (Ufr 815): Primanoteringer gjorde indtil Fallittens Udbrud, men for de sidste 5 Maan, ikke indførte i de dertil bestemte Bøger, Bøgerne (uaut.) forte efter et mangelfuldt System, givende utilstrækkelig Oplysning om Kreditorerne, men iøvrigt ordentligt. HRT 1886. 275 (Ufr 980): En Del af Mellemværendet med en

Broder holdt udenfor Bøgerne (opfattet som »privat Laan«). HRT 1888. 473 (Ufr 1889. 83): Handelskyndige Revisorer fundet grove Uordener, men Tilt. frif., da Hovedbog og Journal var ordentlig førte og Bøgerne maatte antages at give fuldstændig Oplysning om Kreditorer og Debitorer. HRT 1891. 82 (Ufr 659): I Bogføringen nogle Ufuldstændigheder mHt Forholdet til Kreditorerne. HRT 1895. 92 (Ufr 594): Ikke indført en Række Terminsforretninger (mHt hvilke § 263 anvendtes) i Handelsbøgerne, men alene under privat Konto indført de efterhaanden i Anl. af Tab ved disse Forretninger udbetalte Summer. HRT 1898. 435 (Ufr 915): Frif. under særligt H. t. at det overhovedet ikke kunde paahvile Tilt. at føre Kassebog (jfr. ogsaa HRT 1868. 188 [205]), samt da 5 ikke i Journalen indførte Kreditposter (i Hovedbogen førtes kun Debitorer) dog var opførte i en uaut. Reskonto. HRT 1901. 484 (Ufr 1902 B 19): En stor Del Debitorer ikke indførte i Hovedbogen, men i en »Emballagebog«, hvis Poster alle tillige var indførte i Journalen. — KPRD i Ufr 1882. 1153: Frif., forsaavidt Fejlen hidrørte fra en Kompagnon, med hvem det ikke var Tilt.s Sag at føre Tilsyn; smlg. hermed HRT 1874. 83 (Ufr 697) anf. under II.

Domfældelse: HRT 1886. 756 (Ufr 1887. 595): Ingensinde ført og ikke troet sig pligtig til at føre Handelsbøger. HRT 1884. 98 (Ufr 699): Intet Hensyn taget til manglende Kundskab om, hvorledes Bøgerne rettelig skulde føres. — HRT 1872. 458 (Ufr 1873. 200): Forskellige nærmere angivne grove Uordener (bl. a. manglende Aut. af Bøger samt Uordener i andre Bøger end de i Fr. 1832 krævede). HRT 1874. 60 (Ufr 693): Indgribende Uordener i Regnskabsføringen, der iøvrigt var indrettet saaledes, at den selv med nøjagtig Førelse af Bøgerne vanskelig tillod Indblik i Forretningen; jfr. mHt en lignende Betragtning HRT 1876. 130 (Ufr 707) og 1878. 122 (Ufr 893); derimod HRT 1888. 473 (Ufr 1889. 83) anf. ovenfor under Frif. — HRT 1875. 399 (Ufr 1876. 76): Unøjagtig og ganske ufuldstændig Bogføring; jfr. ogsaa HRT 1884. 98 og 101 (Ufr 699 og 700). — HRT 1879. 77 (Ufr 725): Alene ført [uaut.] Hovedbog over Varekreditorer og Kladder til Kreditsalg i Butiken. HRT 1879. 168 (Ufr 899): Kun [uaut. og uordentligt ført] Bog over Debitorer. HRT 1899. 503 (Ufr 1900. 88): Ikke ført Handelsbøger, men alene Vekselbog, Kontokurant (til udgaaende Vareposter) og Kopibøger. HRT 1897. 671: Bøger (uaut.) førte ufuldstændig, i det sidste Aar slet ikke. HRT 1887. 37 (Ufr 831): Ingen aut. Handelsbøger, i længere Tid undladt at føre Hovedbog og aldrig opgjort Kassebog. HRT 1885. 31: Undladt at indføre forskellige Laan og større Udgifter og ikke gjort Kassebogen op. HRT 1901. 482 (Ufr 1902 B 19): Ingen Kassebog over Ind- og Udbetalinger, ganske mangelfuld Bogføring vedr. Debitorer og Kreditorer.

HRT 1878. 122 (Ufr 893): Falleret Forbrugsforening, Formand

og Bogholder dømte (Anal.), øvrige Bestyrelsesmedlemmer frif.; jfr. ogsaa HRT 1882. 244 (UfR 736), samt HRT 1879. 123 (UfR 749) anf. under III.

Spørgsmaal om Forældelse, se HRT 1879. 72 (UfR 723) og 1886. 61 (UfR 858) samt UfR 1884. 1094 og 1899. 966 anf. ved § 66.

HRT 1879. 168 (UfR 899), 1881. 121 (UfR 815): Ansvar efter Fr. 1. Juni 1832 § 7 ikke idømt under den anlagte Justitssag, skønt Aktionsordren omfattede hint Forhold; jfr. ogsaa Vib. ORD i UfR 1899. 966.

V. Statusopgørelse. HRT 1887. 374 (UfR 1888. 25), 1896. 102 (UfR 698): Uvidenhed om Pligten til Statusopgørelse diskulperer ikke. — HRT 1879. 72 (UfR 723), 1886. 740 (UfR 1887. 573), 1898. 435 (UfR 915): Undladt at indføre opgjort Status i aut. Status- eller Hovedbog, Domf.; jfr. HRT 1895. 82 (UfR 594): I Statusbogen kun indført Hovedresultaterne af opgjort Status, Frif. HRT 1886. 652 (UfR 1887. 236): Summarisk Affattelse af Statusopgørelse, Frif. HRT 1897. 311 (UfR 792): Domf. uden H. t. Affattelse af løse Optegnelser paa Slump.

HRT 1886. 275 (UfR 980): Antedateret sin Statusopgørelse nogle Dage, Frif. HRT 1886. 740 (UfR 1887. 573): Statusopgørelse foretaget hvert Kalenderaar, men med større Mellemrum end 1 Aar, Frif.; jfr. ogsaa KPRD i UfR 1885. 45, samt HRT 1881. 121 (UfR 815), der frifandt for ved Fallit i Juni endnu ikke at have opgjort Status for det foregaaende Aar, da Tilt. plejede at opgøre sin Status i Juli eller August for det foregaaende Aar; jfr. derimod HRT 1888. 473 (UfR 1889. 83): Domf. mHt Statusopgørelse under eet for 2 Aar ved Midten af det paafølgende Aar. HRT 1891. 82 (UfR 659): Falteret efter 14 Maaneders Forløb uden at have opgjort Status; Frif., da det efter Beskaffenheden af Tilt.s Forretningsforhold ikke med Billighed kunde fordres, at han forinden Konkursen skulde have opgjort Status for det første Forretningsaar; jfr. herved ogsaa Kbh. ORD i UfR 1899. 169 og Vib. ORD i UfR 1899. 966 samt 1895. 1157, KPRD i UfR 1894. 1269.

HRT 1879. 72 (UfR 723): Aktionsordre for uordentlig Bogføring antagen ogsaa at omfatte Spørgsmaal om Statusopgørelse (se Ref. ved § 66).

§ 263.

Naar nogen, hvis Bo er kommen under Fallitbehandling, befindes ved ødsel Levemaade, ved højt Spil, ved vovelige Foretagender, der ikke staa i Forhold til hans Formue, eller ved anden saadan letsindig Adfærd at have paaført sine Kreditorer betydelige Tab, bliver

han, naar nogen af Boets Kreditorer derpaa andrager, at straffe med Fængsel.

Kkl. § 79 jfr. § 81, § 101 d og e samt sidste St., § 123. — Toldfr. 1. Febr. 1797 § 75 Nr. 5.

HRT 1868. 418 (UfR 1073): Hestehandler foretaget betydelige Hesteopkøb paa en Tid, da hans Gæld alt var henved dobbelt saa stor som Værdien af hans Ejendele. Frif. — HRT 1900. 425 (UfR 890): Uden al Kapital begyndt en Forretning i betydelig Maalestok og, for at skabe en Kundekreds, solgt for en stor Del under Indkøbspris, samt personlig forbrugt forholdsvis betydelige Beløb, Frif. — HRT 1877. 188 (UfR 874): Falleret Detaillist paa Landet anset efter § 263 for uordentlig Pasning af Forretningen og større Forbrug til egen Levemaade, navnlig til Rejser og Forlystelser. HRT 1876. 130 (UfR 707): Højt Spil, § 263. KPRD i UfR 1896. 1149: Betydeligt Tab paaført ved Forlystelser og en urimelig Vareauktion, § 263. HRT 1895. 82 (UfR 594): § 263 anvendt mHt Terminsforretninger, Frif. mHt forceret Varesalg for at skaffe rede Penge. — HRT 1901. 182 (UfR 590): En Tilt., der for at undgaa Retsfølgning havde ladet sin Forretning overgaa til et af ham bestyret Aktieselskab, anset efter § 263 for, i det Ojemed at forhale Selskabets Fallit, med betydeligt Tab for dette at have solgt Varer ved Auktion, pantsat Varer og fornyet Vekselgælden; ligeledes § 263 mHt uforsvarlig Fortsættelse af Driften af en i Tilt.s Broders Navn ført Forretning; den medtilt. Broder anset efter § 263 for kritikløs Akcept af Veksler i det af Tilt. ønskede Omfang. — HRT 1882. 244 (UfR 736): Som Formand for en Bankbestyrelse i meget stort og for Banken ødelæggende Omfang givet andre Kredit (uden behørig Sikkerhed) til Børsspil samt drevet Børsspil for Bankens egen Regning, Straf i Henhold til § 263. — HRT 1899. 503 (UfR 1900. 88): Frif., da den foreliggende Henvendelse paa nogle Kreditorers Vegne om Undersøgelses Indledning ikke indeholdt noget Andragende om Straf.

SYV OG TYVENDE KAPITEL.

Om Falskmøntneri, Efterskriven og Forfalskning af Dokumenter og andet Falsk¹⁾.

¹⁾ Mot. 311 f. jfr. Rigsdagstid. 1864/65 Tillæg B Sp. 359.

§ 264.

Den, som eftergør dansk Mønt¹⁾ eller Nationalbankens Sedler²⁾, straffes med 2 indtil 12 Aars, og den,

som forfalsker³⁾ samme, med 1 indtil 6 Aars Straf-arbejde.

Forbrydelsen er fuldbyrdet, saa snart Mønten eller Seddelen er bleven forfærdiget eller forfalsket, om den end ikke er udgiven⁴⁾.

¹⁾ Mot. 330. Møntlov Nr. 66, 23. Maj 1873 § 14, jfr. Bkg. Nr. 88. 26. Juni 1873 (Møntkonvention mellem Danmark og Sverig) Art. 16, Bkg. Nr. 42, 21. Mts 1876 (Norges Tiltræden). ²⁾ Mot. 331. Oktr. 4. Juli 1818 § 18 jfr. § 21, Fr. 2. Juli 1819 § 3; Isl. L. Nr. 20, 18. Sept. 1885 § 5. ³⁾ Mot. 331. ⁴⁾ Mot. 331.

L. Nr. 154, 30. Nov. 1874 om Forbud mod Efterligning af Mønt og Pengesedler; Isl. L. Nr. 16, 9. Aug. 1889.

HRT 1871. 1: Frif., da Bevis for Udgivelseshensigt manglede. HRT 1871. 609: Støbt falske Mønter, Udgivelseshensigt under Arbejdets Gang, Tilt.s Hustru med hans Vidende forsøgt Udgivelse. § 264. HRT 1885. 689 (UfR 1886. 517): En Tilt., der angav alene at have modtaget falske Penge af en anden til Udgivelse, dømt efter § 264 som overbevist om selv at være Forfærdigeren. HRT 1882. 556: En Tilt., der ansaas overbevist om at have taget en væsentlig, navnlig vejledende Del i det af Medtilt. vedgaaede og paa egen Haand fortsatte Falskmøntneri, dømt efter § 264 jfr. § 47, 1 som Gerningsmand. HRT 1886. 238: Tilt. dømt efter § 264 for Forfærdigelse af falske Nationalbanksedler eller dog Deltagelse heri som Gerningsmand uanset hans Forklaring om kun at have været underordnet Hjælper for en anden. — HRT 1876. 346 (UfR 1877. 136), 1877. 519 (UfR 1878. 110): Udgivelse af Regnepenge for Pengestykker, § 251; jfr. ogsaa Kbh. ORD i UfR 1869. 214: Udgivet en svensk Kobbermønt som Specie efter at have indgnedet den med Kviksølv og lille Ridser i Kanten, § 251. — Kbh. ORD i UfR 1870. 825 anf. ved § 172.

§ 265.

Den, som eftergør fremmed Mønt¹⁾ eller fremmede Pengesedler, skal, om de end ej ere bestemte til Udgivelse²⁾ her i Riget, anses med Straf-arbejde fra 1 indtil 8 Aar, og den, som forfalsker³⁾ dem, med Straf-arbejde indtil 4 Aar.

¹⁾ Se Note 1 ved § 264. ²⁾ Mot. 331. ³⁾ Mot. 331.

Jfr. § 264, 2. L. Nr. 154, 30. Nov. 1874; Isl. L. Nr. 16, 9. Aug. 1889.

HRT 1868. 597 (UfR 1869. 253): § 265 i Medfør af § 266 anvendt paa Svenskere, af hvilke den ene i Sverig havde eftergjort de af en svensk Bank udgivne Sedler (der efter det oplyste maatte betragtes som »fremmede Pengesedler») og derefter.

som fra først tilsigtet, udgivet dem her i Landet, medens den anden efter Aftale havde været ham behjælpelig ved Udgivelsen. — HRT 1887. 202 (UFR 924): Udgivelse af svensk Stempelmærke som en Pengeseddel, § 251; jfr. Vib. ORD i UFR 1871. 123: § 257. Jfr. ogsaa Kbh. ORD i UFR 1869. 214 samt HRT 1876. 346 (UFR 1877. 136) og 1877. 519 (UFR 1878. 110) anf. ved § 264.

§ 266.

Deltager nogen i et Falskmøntneri, der er begaaet i Udlandet under saadanne Omstændigheder, at Hovedmanden ikke her i Riget kan drages til Ansvar¹⁾, ved her i Landet at udgive de falske Penge, bliver han at straffe, som om han selv var Gerningsmanden.

¹⁾ Jfr. § 5.

HRT 1868. 597 (UFR 1869. 253) anf. ved § 265.

§ 267.

Udgiver nogen Penge, om hvilke det er ham vitterligt eller han har Formodning, at de ere eftergjorte eller forfalskede, uden at hans Forhold dog kan betragtes som Delagtighed i Falskmøntneriet selv, straffes han med Forbedringshusarbejde indtil 2 Aar eller med Fængsel. Har han selv modtaget Pengene som ægte, straffes han med Fængsel eller Bøder.

Mot. 232. — Møntlov Nr. 66. 23. Maj 1873 § 10 i Slutn.

HRT 1869. 693: Stjaalet en falsk Pengeseddel og, efter at være bleven opmærksom paa Falskheden, udgivet den, § 267. HRT 1873. 286 (UFR 1040): Med Formodning om Falskheden ladet sin Søn udgive en falsk Specie, § 267 (jfr. § 55 for en Medtilt., der havde faaet Andel i de modtagne Byttepenge). HRT 1884. 450: Udgivet som ægte et Tilt. vitterlig falsk Pengestykke, der oprindeligt var forfærdiget af en anden som en Spøg, § 267. HRT 1890. 583: Mod Benægtelse anset overbevist om to Gange at have udgivet falske Mønter, § 267, i anvendt, idet Tilt. antoges sidste Gang (efter ved det foregaaende Forsøg at være afvist) at have vidst eller dog haft Formodning om, at Mønten var falsk.

§ 268.

Den, som falskelig¹⁾ skriver anden Mands Navn under Testament²⁾, Kontrakt, Gældsbreve, Transport, Anvisning³⁾, Kautions, Fuldmagt, Kvittering eller noget andet⁴⁾ privat Dokument, som sigter til at stifte Rettig-

heder eller hæve Forpligtelser, anses med Strafarbejde fra 1 til 8 Aar; dog kan Straffen, naar Genstanden er af ubetydelig Værdi, eller iøvrigt under særdeles formildende Omstændigheder, navnlig naar Gerningsmanden hverken har paaført eller tilsigtet at paaføre andre nogen Skade, nedsættes endog til Fængsel paa Vand og Brød, ikke under 4 Gange 5 Dage⁵⁾.

¹⁾ Mot. 337. ²⁾ Mot. 335. ³⁾ Mot. 335. ⁴⁾ Mot. 335. ⁵⁾ Jfr. § 271.

I. Almindelige Spørgsmaal vedr. Dokumentfalsk.

a) *Falsk Navn*. HRT 1881. 18 (UFR 602), 1887. 212 (UFR 926): Underskrift med urigtigt Efternavn, hvorunder Tilt. gik paa sin Bopæl, ikke Falsk, da Hensigt til at skuffe ikke forelaa; jfr. derimod HRT 1883. 94 og 1885. 141: Underskrift med et i anden Anledning (for at skuffe Politiet) paataget Navn. Domf.; sinlgn hermed HRT 1892. 737 (UFR 1893. 162): Underskrift med et Navn, hvorunder Tilt. alm. optraadte, ikke Falsk, da retsstridig Hensigt manglede.

HRT 1879. 197 (UFR 921): Pigenavn, Frif.; ligeledes mHt Underskrift med Navn som gift Kone, medens Kontrakten opgav Navnet urigtigt og betegnede Tilt. som Enke eller ugift; derimod Pigenavn i Forbindelse med »Enkemadam«, Falsk; jfr. ogsaa HRT 1890. 54 (UFR 537), samt 1876. 51 (»Madam Hansen«, gift Kone, Pigenavn Hansen, § 275 jfr. § 268).

HRT 1878. 705 (UFR 1879. 264): Frif. mHt Rettelse i Opholdsbog af Fornavn Boel til Botilda; jfr. HRT 1878. 765 (UFR 1879. 456): I Skudsmaalsbog rettet Fornavn Else til Ellen, ikke Falsk, men Tyendelov § 63, 1. HRT 1883. 212: Falsk Fornavn, § 275 jfr. § 268; jfr. herved KPRD i UFR 1895. 1106: For at opnaa Provision underskrevet en Forsikringsbegæring med et Navn, bestaaende af Tilt.s Efternavn og to af hans Fornavne, samt med sin sædvanlige Underskrift udfyldt Paategningen som Vitterlighedsvidne, idet Teksten derhos angav en fra Tilt.s forskellig Livsstilling, § 275 jfr. § 268 (Dissens); KPRD i UFR 1900. 834: Udfærdiget Forsikringsbegæring i eget Navn for derved, idet Tilt. overfor Selskabet var optraadt med et opdigtet Navn, at skuffe mHt Identiteten, Anal. af § 275 jfr. § 268.

HRT 1875. 271 (UFR 1102): Underskrevet eget Navn per procura for en anden, ikke Falsk. HRT 1882. 741: Urigtig Bopælsangivelse under Navnet (for at skuffe), ikke Falsk. HRT 1870. 686: Urigtig Angivelse af Livsstilling ved Underskriften, ikke Falsk. HRT 1895. 356 (UFR 962): Ved at udgive sig for Konduktør ved et Sporvejselskab opnaaet et Laan af Selskabets Formand og underskrevet den af denne affattede Tilstaaelse med sit Navn ovenover Betegnelsen af den opdigtede Stilling, ikke Falsk (men § 251).

HRT 1887. 709. 713 (Ufr 1888. 423) anf. under e. — Mht opdigtet Navn, se iøvrigt Domme anf. ved § 275.

b) *Underskrift*. HRT 1871. 46 (Ufr 400): Falsk uunderskrevet Rekvisitionsseddel paa Varer til en angiven Person, kun § 251; jfr. ogsaa HRT 1887. 265 (Ufr 969) [vestind. Sag], samt HRT 1882. 795 (Ufr 1883. 564) anf. under d. — HRT 1872. 470 (Ufr 1873. 206): Forfalskning af Kontrabog med en Handlende, hvis Navn overhovedet ikke fandtes i Bogen, Straf i Henh. til § 274 jfr. § 270. — HRT 1891. 68 (Ufr 656): Forvanskning af Talangivelser indstemplede i Returbillet, § 251 (OR § 274 jfr. § 270). HRT 1896. 808 (Ufr 1897. 277): Forvanskning af Bons ved Totalisatorspil, § 251. — HRT 1883. 143 (Ufr 807): Falsk Kvitteringspaategning, men uden Underskrift og ikke benyttet, Frif.: KPRD i Ufr 1886. 1235: Navnet skrevet ovenover Kvitteringen, § 268 (jfr. § 271); derimod KPRD i Ufr 1875. 184: Frif. — HRT 1891. 414 (Ufr 1892. 83): Udfærdiget Vandrebog med Overskrift »Herredsfogden for Skjern«, § 275 jfr. § 270 (og § 271). Kbh. ORD i Ufr 1872. 712: For at kunne give Akrobatforestilling udfærdiget falsk Øvrigheds-tilladelse uden Underskrift, men angivende sig som hidrørende fra et Birkekontor, § 257.

HRT 1873. 515 (Ufr 1874. 184): Meddelt en Sparekassebog falsk Paategning om Indskud, forsætlig skrevet »Rigsdaler« saaledes, at det kunde se ud som Navne, § 274 jfr. § 268; jfr. KPRD i Ufr 1893. 1275: Falskstraf, skønt den falske Paategning ikke var forsynet med Underskrift (medens Bogens ægte Paategninger havde saadanne). — HRT 1887. 779 (Ufr 1888. 447): Nogle Streger, der skulde forestille Navne (uden at sigte til bestemte Personer), § 268 (og § 269, 2) jfr. § 275; jfr. ligeledes HRT 1880. 80 (Ufr 632), samt KPRD i Ufr 1900. 834 [sigtende til bestemte Personer]. KPRD i Ufr 1899. 899: Falsk Underskrift »C.« (som Kvittering for Postforsendelser i en Kontrabog), sigtende til en bestemt Postekspedients sædvanlig paa denne Maade meddelte Kvittering, § 268.

c) *Trykte Skrifter*. HRT 1893. 384. 1900. 226 (Ufr 560): Forfalskning af en med Pantelaanerens trykte Navn som Underskrift forsynet Laaneseddel, § 274 jfr. § 268; ligeledes HRT 1879. 632 (Ufr 1880. 493): Assistenthusseddel med trykt Navnestempel som Underskrift; samt HRT 1880. 311 (Ufr 1881. 73): Benyttet en Tilt. vitterlig forfalsket Laaneseddel med trykt Underskrift (derimod HRT 1879. 515 (Ufr 1880. 148): Udfyldning af Blauket til Laaneseddel med trykt Underskrift, § 251); jfr. ogsaa KPRD i Ufr 1901. 926 anf. ved § 273. HRT 1877. 452 (Ufr 1878. 83): Forfalskning af trykt og med trykte Underskrifter forsynet Trækningsliste, kun § 252 (Hensigt at tilegne sig en falden Gevinst).

d) *Genparter, Gengivelser*. HRT 1888. 241 (Ufr 1026): Bevidst urigtig Afskrift af militær Forholdsattest. Anal. af § 270; ligeledes

mHt Eksamensbevis HRT 1895. 731 (Ufr 1896. 327); jfr. KPRD i Ufr 1896. 1143: I en Bladartikel gengivet en Attest med et andet Indhold end det virkelige, § 274 jfr. § 270 (Dissens mHt formentlig ikke utvetydig Fremtræden som Kopi). HRT 1901. 409 (Ufr 885): En som Kopi betegnet vitterlig urigtig Afskrift af en Kontrakt, og en opdigtet Overenskomst betegnet som Kopi, § 270 og § 275 jfr. § 270; jfr. HRT 1880. 524 (Ufr 1881. 193): Udfærdigelse og Bekræftelse af »Kopi« af en Lejekontrakt (hvortil ingen Original svarede), Anal. af § 270; HRT 1870. 285 (Ufr 856): Falsk Sygeattest (for at kunne hæve Sygehjælp) betegnet som Kopi. § 270 med Bemærkn., at Angivelsen »Kopi« udelukkede Henførelse under § 268. — HRT 1878. 867 (Ufr 1879. 497): Nogle som Kopi betegnede falske anbefalinger, § 270; ligeledes HRT 1872. 507 (Ufr 1873. 221): Falsk anbefaling som Kopi paa tegnet et Bønskrift; smlgn hermed HRT 1882. 795 (Ufr 1883. 564): Dokumentet ikke skaffet til Stede under Sagen. Frif., da Paategningen antoges alene at have betegnet sig som et (ikke underskrevet) Uddrag af en af vedk. Mænd udfærdiget Bevidnelse.

HRT 1890. 413: Frif. i Henh. til Forklaring om, at Attesten kun var en uden svigagtig Hensigt affattet Koncept. — HRT 1893. 633 (Ufr 1894. 57): Affattet og ladet afsende falsk Telegrafdepeche (Pengebegæring i Adressatens Søns Navn), § 268. HRT 1880. 297 (Ufr 1881. 70): Falsk Udfyldning og Underskrift af Afsendelses-Telegramblanket (udgivet som et af Tilt. modtaget Telegram), [§ 275 jfr.] § 270. HRT 1868. 255 (Ufr 845): Falsk Telegram (for at styrke Kredit, endnu ikke benyttet), § 270 jfr. § 46. HRT 1871. 420 (Ufr 1007): Aspirant, der havde Tilladelse til at afskrive indløbende Telegrammer, anset efter § 268 for Udfærdigelse og Benyttelse af opdigtede Pengeanvisningstelegrammer. — HRT 1881. 232 (Ufr 860): Afsendt falsk Avertissement (Udbydelse af en Ejendom til lav Pris) til Optagelse i en Avis. § 270; jfr. ogsaa HRT 1883. 379 anf. ved § 270.

e) *Spørgsmaal om Bemyndigelse.* HRT 1872. 201 (Ufr 764): Skrevet andres Navn under en Opfordring til Øvrigheden stolende paa, at de ønskede det, § 270; ligeledes HRT 1881. 98 (Ufr 794): Tænkt (med Føje), at den, hvis Navn var benyttet, ikke vilde have vægret sig (Leveattest af rigtigt Indhold for at faa Underholdsbidrag); samt HRT 1878. 713 (Ufr 1879. 268): Ved Anholdelsen hindret i at indhente tilsigtet Godkendelse.

HRT 1875. 507 (Ufr 1876. 310): Frif., da Hustruen med god Grund kunde anse sig bemyndiget; jfr. herved ogsaa HRT 1881. 470 (Ufr 1882. 95) og 1892. 608 (Ufr 1893. 76); derimod HRT 1888. 458 (Ufr 1889. 77): Domf., skønt Broderen under Sagen erklærede ikke at have det mindste mod den skete Benyttelse af hans Navn (Vitterlighedsvidne). HRT 1887. 709 (Ufr 1888. 423): For at foretage en

af vedk. i uskiftet Bo hensiddende Enke begært Udmeldelse af en Brandforsikring, underskrevet en dertil bestemt Blanket med hendes afd. Mands Navn, hvad Enken ikke havde noget imod, § 270 [jfr. § 271]; jfr. ogsaa HRT 1887. 713 (Ufr 1888. 423).

HRT 1879. 100 (Ufr 734): Frif., da Tilt. efter den af Laangiveren givne Fremstilling havde Grund til at tro, at de vedk. ikke vilde have noget imod det i deres Navn tegnede Endossement; jfr. HRT 1884. 402 (Ufr 1885. 20): Ladet sig sige, at vedk. havde givet Samtykke, Frif. paa Gr. af manglende retsstridig Hensigt; ligeledes HRT 1898. 215. HRT 1900. 680 (Ufr 1901. 222): Frif., da Tilt. efter den Besked om Indvilgelse, som han havde modtaget fra sin ene Udsending til en Mand om at trække sin Valgkandidatur tilbage, troede at kunne anse sig bemyndiget til at udsende Løbesedler i hins Navn desangaaende samt med Opfordring til at stemme paa den af Partiet foretrukne Kandidat.

HRT 1880. 597 (Ufr 1881. 244): Føje til at gaa ud fra, at vedk. Associé ikke vilde have noget mod den med hendes Navn udfærdigede Transport, Frif. HRT 1877. 18 (Ufr 794): Straf for Forfalskning af den af Tilt. selv udstedte Veksel, skønt Akceptanten efter Tilt.s [ikke ubegrundede] Formening ikke vilde have nægtet sit Samtykke, idet Tilt. dog ikke kunde have forudsat Bemyndigelse. HRT 1898. 762 (Ufr 1899. 360): Ikke befojet til at se en Godkendelse deri, at vedk., i hvis Stue Tilt. havde ladet den i hendes Navn trukne Veksel ligge fremme, ikke havde fremsat Indvending. HRT 1892. 647 (Ufr 1893. 92): Under en Medlaantagers Udeblivelse paa den til Udbetalingen berammede Dag faaet en anden til at underskrive i hans Navn, § 268. HRT 1891. 420 (Ufr 1892. 85): Kurator skrevet den mindreaariges Navn under Kvittering, § 268, 2; Frif. mHt et andet Tilfælde efter det til vedk. bestaaende Forhold.

HRT 1875. 5 (Ufr 559): Tilføjet en Salærklausul i en Tilt. meddelt Fuldmagt, Tilladelse paaberaabt af Tilt., men nægtet af vedk., Frif.; ligeledes HRT 1888. 701 samt 1899. 397 (Ufr 1900. 21): Anset sig bemyndiget navnlig i Henhold til modtaget Kautionsløfte; smlgn hermed HRT 1882. 436 (Ufr 1883. 88): Domf., idet hverken Bemyndigelse eller god Tro kunde antages; HRT 1884. 636 (Ufr 1885. 423): Forkastelse af Anbringende om almindeligere Bemyndigelse fra den af Tilt. ved Laanetransaktionen oprindelig som Kreditor benyttede Straamand. HRT 1896. 8 (Ufr 618): Falsk Lægerecept til eget Brug, Frif. i Henhold til bestyrket Forklaring om at have opfattet Ytringer af vedk. Læge som Samtykke til i paatrængende Tilfælde at benytte hans Navn som sket.

HRT 1899. 412 (Ufr 1900. 36): Falske Kvitteringer i vedk. Postføreses Navn, isl. Strfl. § 270 anvendt, skønt Tilt. havde Bemyndigelse til at underskrive deres Navne paa rigtige Kvitteringer.

HRT 1889. 60: Udstedt Kvittering i en andens Navn for større Beløb end bemyndiget, Anal. af § 274.

HRT 1880. 789 (UfR 1881. 514): Falsk Brev (Betalingsløfte) indeholdende, at det var skrevet efter den angivne Udsteders Diktat, § 268 [jfr. § 271]; smlgn hermed HRT 1879. 197 (UfR 921): Underskrevet en andens Navn i Medkontrahentens Nærværelse, foregivende Bemyndigelse, ikke Falsk; ligeledes HRT 1892. 81; jfr. ogsaa KPRD i UfR 1884. 52 og 1088: Mundtligt Foregivende om Bemyndigelse, Brevet indeholdt intet herom: derimod Kbh. ORD i UfR 1892. 661.

f) *Subjektive Belingelser.* HRT 1881. 98 (UfR 794): Falsk Underskrift paa Leveattest af rigtigt Indhold, OR frif., da der manglede al svigagtig Hensigt, men HR domf.; smlgn hermed HRT 1867. 346 (UfR 1013): Forfalskning af Recept for at faa større Dosis udleveret, Frif., idet svigagtig Hensigt manglede; HRT 1901. 13 (UfR 395): Frif. i et lignende Tilfælde, hvor der var handlet i Tillid til Tilladeligheden for at undgaa Ulejlighed; HRT 1887. 709, 713 (UfR 1888. 423): Domf., skønt det kun var tilsigtet at undgaa formelle Vanskeligheder (Ref. under I c); jfr. ogsaa HRT 1888. 458 (UfR 1889. 77). — HRT 1877. 638 (UfR 1878. 170): Efter Medtilt.s Begæring forsynet Kvitteringer med Tredjemands Underskrift, § 268 (2. Led), idet Manglen af svigagtig Hensigt, og særlig af Hensigt til at hjælpe Medtilt. til Udførelse af Bedrageri, saa meget mindre kunde udelukke Falskstraf, som Tilt. havde været sig Handlingens Ulovlighed bevidst.

HRT 1892. 27: Under Faderens Tilstedeværelse med dennes Navn underskrevet et Dokument, som Tilt. gik ud fra stemmede med en af Faderen indgaaet Overenskomst, Frif., da retsstridig Hensigt manglede. HRT 1889. 754: Frif., da Tilt. havde anset vedk. Distriktskommisær berettiget til at foretage den af Tilt. ønskede Rettelse i en Vurderingsforretning, hvorved den virkelige Værdi ikke overskredes. HRT 1898. 94 (UfR 469): Efter Medtilt.s Diktat nedskrevet og med Tredjemands Navn underskrevet en Anbefaling for Medtilt. i Tillid til dennes Opgivende om at have været i Besiddelse af en dermed enslydende Anbefaling. Frif., da retsstridig Hensigt manglede. Vib. ORD i UfR 1902 A 338: Frif., da det af Tilt. nedskrevne Dokument, om end ikke nøje stemmende med Ordlyden af et ham tidligere meddelt Hjemstedsbevis, alene gik ud paa at attestere Tilværelsen af det Forhold, for hvilket dette tjente som Legitimation, og retsstridig Hensigt herefter ikke antoges. HRT 1869. 260 (UfR 648): Manglende Begreb om Affattelse af skriftlige Udfærdigelser, Frif.

Jfr. endvidere HRT 1881. 18 (UfR 602), 1887. 212 (UfR 926) og 1892. 737 (UfR 1893. 162) anf. under Ia; HRT 1884. 402 (UfR 1885. 20) og 1898. 215 anf. under I c; HRT 1900. 149 (UfR 516) anf. ved § 276 I.

Forhold, der straffedes som Falsk, ikke tillige straffede som Bedrageri, skønt Forudsætn. herfor i og for sig forelaa, se f. Eks. HRT 1880. 789 (Ufr 1881. 514), 1885. 534 (Ufr 1886. 111), 1891. 420 (Ufr 1892. 85), 1893. 17 (Ufr 511), 1900. 149 (Ufr 516).

II. § 268. HRT 1880. 524 (Ufr 1881. 193), 1892. 737 (Ufr 1893. 162): Lejekontrakter. HRT 1892. 647 (Ufr 1893. 92): Gældsbevis; HRT 1868. 255 (Ufr 845): Falsk Dokument, hvor-
 efter Tilt. havde Penge til gode, forevist for at opnaa Kredit, § 268 (OR § 270, da det ikke var benyttet som Værdipapir). HRT 1871. 420 (Ufr 1007): Pengeanvisningstelegram, § 268. HRT 1869. 747 (Ufr 1870. 378): Udleveringsseddel paa Brød fra Fattigvæsenet, § 268. HRT 1875. 322 (Ufr 1876. 34): Et falsk, ikke under Sagen tilstedekommet Bevis gaende ud paa, at Udstederen vilde være Kautionist, efter Omst. henført under § 270. HRT 1898. 407 (Ufr 895): Falsk Fuldmagt til Hævning paa Mandens Sparekassebog til den fælles Husholdning, § 268, 2. HRT 1873. 515 (Ufr 1874. 184), 1900. 149 (Ufr 516): Sparekassebøger, § 268. HRT 1879. 632 (Ufr 1880. 493), 1900. 226 (Ufr 560): Laanesedler, § 268.

HRT 1891. 420 (Ufr 1892. 85): Kvittering, § 268: jfr. HRT 1897. 104 (Ufr 542): Bevidnelse, til Legitimation, nærmest i Form af Kvittering, § 270. HRT 1892. 785: Forfalskning af Kvittering som Regnskabsbilag, § 274 jfr. § 268. HRT 1895. 224 (Ufr 647): Falsk Huslejekvittering alene for at skjule Sammenhængen med den Tilt. af Fattigvæsenet tilstaaede Huslejhjælp, § 268, 2. HRT 1886. 141 (Ufr 909): Do. for at opnaa pligtig Refusion, der derpaa anvendtes til Betalingen, § 268, 2. HRT 1886. 183 (Ufr 928): I en af vedk. Forening udstedt Rejsebog indført en falsk Kvittering for ydet Bidrag til Foreningen og ved Forevisning opnaaet den Understøttelse, som saadant Bidrag vilde have givet Adgang til, § 268 (2. Led) [OR § 270].

HRT 1883. 379: Skriftligt Abonnement paa et Dagblad tegnet under opdigtet Navn, § 275 jfr. § 268. HRT 1879. 559 (Ufr 1880. 302): Skrevet Madmoders Navn under Rekvisitionsseddel paa Varer til Tilt., § 268. HRT 1895. 201 (Ufr 642): Falske Bestillingssedler for at opnaa Provision som Agent, § 268, 2; jfr. KPRD i Ufr 1895. 1077: Ikke Falsk (men Bedrageri), da Tilt. med Rette gik ud fra, at Principalen ikke lagde Vægt paa de paag.s Samtykke til Underskriften. — HRT 1892. 737 (Ufr 1893. 162): Falsk Brev (Laanebegæring med Fuldmagt for Budet), § 268; ligeledes HRT 1877. 235 (Ufr 894). HRT 1880. 789 (Ufr 1881. 514): Falsk Brev med Tilbud om at betale det af Tilt. ønskede Tøj, § 268 [jfr. § 271]; jfr. HRT 1877. 24 (Ufr 799): Falske Breve stilede til Tilt. selv med Opfordring til ham om at laane et Beløb. som Brevskriveren da vilde tilbagebetale, § 270. KPRD i Ufr 1898. 970: For at opnaa

Pantsætning af stjaalne Genstande medgivet Budet en med opdigtet Navn underskreven skriftlig Anmodning til Pantelaaneren, § 275 jfr. § 268 (Dissens under H. t. Pantelaanerkoutume).

Jfr. iøvrigt mHt Afgrænsning overfor § 269: HRT 1870. 211 (Ufr 706) og KPRD i Ufr 1882. 3 anf. ved § 269 I [vekselligende Dokumenter]; HRT 1875. 537 (Ufr 1876. 323) [svensk Toldkvittering] og 1887. 779 (Ufr 1888. 447) [Postanvisninger, delvis] anf. ved § 269 II. Mht Afgrænsning overfor § 270, se HRT 1873. 484 (Ufr 1874. 172) [Højstbydendes Underskrift til Auktionsprotokollen], 1893. 257 (Ufr 800) [Breve].

§ 269.

Er det en Statsforskrivning¹⁾, en Veksel²⁾ eller et andet saadant til almindeligt Omløb bestemt Papir³⁾, med Hensyn til hvilket Forbrydelsen er begaaet, bliver Strafarbejde fra 1 til 12 Aar at idømme⁴⁾.

Samme Straf er anvendelig, naar nogen paa lige Maade⁵⁾ falskelig udfærdiger en Ministerial- eller Øvrigheds-Resolution, en Retsakt eller noget andet offentligt Dokument, der skulde indeholde en bindende Regel eller Afgørelse eller og udgøre et juridisk Bevis.

¹⁾ L. Nr. 18, 28. Jan. 1871. ²⁾ Veksellov Nr. 52, 7. Maj 1880, jfr. L. Nr. 60, 28. Maj 1880 § 3 a. ³⁾ Mot. 335. ⁴⁾ Jfr. § 271. ⁵⁾ Mot. 336 (ang. Efterskrift af et andet Navn end Embedsmandens).

I. § 269, 1ste Stykke. HRT 1876. 130 (Ufr 707): Forfalsket Paalydendet af en af Tilt. udstedt, af en anden endosseret Veksel, § 269 (jfr. § 274). HRT 1884. 335 (Ufr 1163): Efter at Endossement var paategnet Vekselblanketter, hvorpaa endnu manglende Dato, Betalingstid og Remittentens Navn, forfalsket Angivelsen af Vekselbeløbet, § 274 jfr. § 269, 1. HRT 1882. 244 [282] (Ufr 736): Falsk Paategning om Frafaldelse af Protest paaført to med Blanko-endossement forsynede Veksler (mHt hvilke Veksellovgivn. ikke var iagttaget) ovenover Endossentens Navn, § 274 jfr. § 269. HRT 1896. 102 (Ufr 679): Efter stedfunden Akcept, men før egen Underskrift som Trassent forandret Angivelsen af Løbetiden fra 1 til 3 Maan. trods stillet Betingelse om førstnævnte Løbetid, § 274 jfr. § 269. HRT 1870. 211 (Ufr 706): Skrevet falsk Navn paa Veksels Bagside, § 268, da Vekslen ikke var endosseret af Vekselejereren og den falske Paategning derfor intet Veksleendossement; KPRD i Ufr 1882. 3: § 268, da den saakaldte Veksel efter sin Form ikke egnede sig til at stifte Vekselforpligtelse. Jfr. iøvrigt mHt Veksler HRT 1877. 18 (Ufr 794) og 1898. 762 (Ufr 1899. 360) anf. ved § 268 I e;

KPRD i UfR 1888. 1148 anf. ved § 276 II: HRT 1887. 142 (UfR 899) anf. ved § 276 III (ikke benyttede, § 269 jfr. § 46).

HRT 1872. 699: Falske Præmieobligationer, § 269 jfr. §§ 271 og 275.

II. § 269, 2det Stykke. HRT 1871. 715: Falsk Tinglæsningsattest, § 269, 2. KPRD i UfR 1878. 373: Falske Tinglæsningspaategninger underskrevne med Herredsfuldmægtiges Navne med Tilføjelse »const.«; § 269, 2, idet de paag. kunde have underskrevet som rette vedk. ved Konstitution i Embedet. — HRT 1901. 409 (UfR 885): Forfalskning af Notarialattest, § 274 jfr. § 269, 2. — HRT 1888. 491 (UfR 1889. 91): Forfalsket Toldkvittering, § 274 jfr. § 269, 2; jfr. derimod HRT 1875. 537 (UfR 1876. 323): Forfalskning af svensk Toldkvittering som Legitimation for privat Regnskab, § 274 jfr. § 268: samt HRT 1902. 195: Forfalskn. i lignende Øjemed af offentlig svensk Vægtattest, § 274 jfr. § 270. HRT 1889. 341: Forfalskning af Datoerne paa Toldopsynets Attestationer paa de Fortoldningen vedkommende Dokumenter, § 274 jfr. § 270. — HRT 1887. 779 (UfR 1888. 447): Falske Postanvisninger, § 269, 2 [jfr. § 275], forsaavidt angik falsk Underskrift af Postfunktionærer, iøvrigt § 268 [jfr. § 275]: jfr. HRT 1883. 287 (UfR 930): Forfalskning af modtagne Postanvisninger, § 274 jfr. § 269, 2. KPRD i UfR 1899. 899 anf. ved § 268 I b. — HRT 1868. 44 (UfR 475): Forfalskning af Kassationspaategning paa Stempelmærke, § 274 jfr. § 270: jfr. herved HRT 1885. 246 (UfR 1005) anf. ved § 278 IV. — HRT 1887. 39 (UfR 851): Sogneraadformand forfalsket Sogneraadets Forhandlingsprotokol (Tilforsel om et opdigtet Valg i det tidligere af Medlemmerne underskrevne Referat af det i Mødet passerede, Forevisning for Amtmanden). § 274 jfr. § 269, 2. — Se iøvrigt HRT 1878. 937 (UfR 1879. 532) [Fattigattest] og 1900. 525 (UfR 1901. 32) [Fragtbrev] anf. ved § 270.

§ 270.

Skriver nogen falskelig anden Mands Navn under Andragender, Vidnesbyrd¹⁾, Pas²⁾ eller andre Dokumenter, der ifølge deres Beskaffenhed ere af mindre Betydning end de i §§ 268 og 269 nævnte³⁾, bliver han at straffe med Fængsel paa Vand og Brød, ikke under 2 Gange 5 Dage, eller med Strafarbejde indtil 4 Aar⁴⁾.

¹⁾ Mot. 336 (Skudsmaal, Attester). ²⁾ Mot. 336 (Vandreboer).

³⁾ Mot. 336 jfr. 334. ⁴⁾ Jfr. § 271.

Tyendelov 10. Maj 1854 § 63 jfr. § 15 Nr. 7 og § 41 Nr. 16. Fremmedlov Nr. 52, 15. Maj 1875 § 22, 2.

§ 270 anvendt (til Dels jfr. § 275): HRT 1891. 414 (UfR 1892. 83): Vandrebog (Paategninger, der gav Bogen Udseende af at være udfærdiget af »Herredsfogden for Skjern«). — HRT 1885. 132 (UfR 672): Opholdsbog; ligeledes HRT 1884. 256 (UfR 1115) [Forfalskn. af Fødselsaar], 1878. 705 (UfR 1879. 264) [do., derimod Frif. mHt Rettelse af Boel til Botilda], 1878. 765 (UfR 1879. 456) [Else til Ellen, Tyendel. § 63, 1]. — HRT 1881. 80 (UfR 632): Skudsmaalsbog (falske Af- og Tilgangspaategninger angivende sig som udstedte af bestemte Sognefogder, af hvem Tilt. forudsatte, at Paategning skulde meddeles). — HRT 1872. 285: Legitimationspapir nærmest som et Pas. HRT 1875. 258 (UfR 1095): Forfalskning af Mønstringsbestyrers Paategning i Søfartsbog, § 274 jfr. § 270, ligeledes mHt en selvstændig falsk Paategning.

HRT 1878. 937 (UfR 1879. 532): Fattigattest (en fhv. Sogneraadformands Navn underskrevet). HRT 1883. 623 (UfR 1884. 150): Skrivelse fra et Fattigudvalg indeholdende Afslag paa et Andragende om Estergivelse af nyt Fattighjælp. HRT 1877. 295 (UfR 915): Politirapporter. HRT 1881. 259 (UfR 1095): Brandfoged underskrevet falske Tilførsler til Brandbogen foruden med eget tilige med Brandsynsvidnernes Navne, § 270 (og § 134 jfr. § 144).

HRT 1868. 171 (UfR 641): Lærebrev. HRT 1887. 306 (UfR 1888. 6), 1895. 731 (UfR 1896. 327): Eksamensbeviser. — HRT 1892. 608 (UfR 1893. 76): Vandelsattest (til Skilsmisse). HRT 1881. 98 (UfR 794): Leveattest (til Underholdsbidrag). HRT 1875. 507 (UfR 1876. 310): Forloverattest. HRT 1877. 322 (UfR 1187): Attest om Faders Samtykke til Ægteskab.

HRT 1872. 200 (UfR 762), 1887. 142 (UfR 899): Paategning som Vitterlighedsvidne. HRT 1872. 201 (UfR 764): Falske Underskrifter paa Opfordring til Øvrigheden om Indrykkelse af offentlige Bekendtgørelser i et Blad. HRT 1873. 484 (UfR 1874. 172): Som højstbydende underskrevet Auktionsprotokollen med opdigtet Navn. HRT 1884. 636 (UfR 1885. 423): Paategning paa privat Forlig om, at Kreditor modtog det og gav Fuldmagt til dets Ratihabition. HRT 1887. 709, 713 (UfR 1888. 423): Begæring om Udsettelse af en Forsikring. HRT 1880. 524 (UfR 1881. 193): Falsk Andragende indeholdende bindende Tilbud om Fornyelse af Lejemaal. HRT 1896. 649: To Samlevere udgivende sig for Ægtefolk ansøgt om Adoptionsbevilling, Kvinden underskrevet med Mandens Hustrus Navn, begge § 270. HRT 1881. 571 (UfR 1882. 166): For at skjule Egenskab af Fæstemand tilskrevet en anden Fæstemand i vedk. tjenestesøgendes Navn.

HRT 1881. 232 (UfR 860): Avertissement (Ref. ved § 268 I d). HRT 1883. 379: For at komme i Besiddelse af nogle anbefalinger averteret om en ledig Tjeneste og derpaa under opdigtet Navn til sagt en reflekterende og beholdt dennes Attester.

HRT 1878. 867 (Ufr 1879. 497), 1889. 327 (Ufr 1112): Privatattest (Anbefaling) vedr. Tjenesteforhold. HRT 1872. 507 (Ufr 1873. 221): Anbefaling til almisesøgende.

HRT 1900. 342 (Ufr 862): Legitimationspapir mHt Besiddelsen af ulovlig erhvervede Genstande; jfr. ogsaa HRT 1897. 104 (Ufr 542): § 270, skønt Bevidnelsen nærmest havde Form af en Kvittering.

HRT 1867. 346 (Ufr 1013), 1896. 8 (Ufr 618), 1901. 13 (Ufr 395): Lægerecepter, Frif. af særlige Grunde (Ref. ved § 268 I e og f).

HRT 1878. 155 (Ufr 911): En som Underskrift paa et Fragtbrev fremtrædende falsk Angivelse af Afsenderen ikke straffet som Falsk, da Fragtbrevet efter sin Natur for Afsenderens Vedk. kun kunde opfattes som en Følgeseddel. HRT 1900. 525 (Ufr 1901. 32): Forfalskning af det af vedk. Banefunktionær paa Fragtbrevet med tilhørende Kvitteringskupon angivne Fragtbeløb; ikke Falsk, da Fragtangivelsen ikke antoges at skulle afgive Bevis for den erlagte Fragts Størrelse.

HRT 1872. 133 (Ufr 591): Bønskrift med urigtigt Navn, der udgaves for Tilt.s eget, Frif.; jfr. HRT 1892. 181 (Ufr 803): Forfalskning (Datorettelse) af et af Tredjemand udstedt Bønskrift, § 274 jfr. § 270; jfr. iøvrigt mHt falske Bønskrifter KPRD i Ufr 1884. 54 og 1889. 1162, Kbh. ORD i Ufr 1889. 963.

HRT 1894. 326 (Ufr 1190): Falske Breve med Begæring om Henstand; HRT 1894. 697: Begæring om Agentur. HRT 1893. 257 (Ufr 800): § 275 jfr. §§ 268 og 270 anvendt mHt den Del af nogle Breve, der efter deres Indhold kunde betragtes som Dokumenter, nemlig forsaavidt de indeholdt Tilbud om Levering af Varer til opgiven Pris, Akcept af modtagne Bestillinger, Kvitteringer og Overtagelse af Agentering. HRT 1887. 694 (Ufr 1888. 421): Falsk Brev i Faders Navn til fhv. Husbond om Udlevering af Tøj. HRT 1898. 407 (Ufr 895): For at skjule Hævninger paa en Sparekassebog skrevet falsk Brev i en bortrejst Persons Navn om, at han havde hævet Pengene. HRT 1869. 303 (Ufr 671): For at fri sig for en af Tilt. besvangret Pige tilskrevet hende falsk Brev i Tilt.s Husbonds Navn om, at Tilt. var død og intet efterlod sig. — Derimod Frif.: HRT 1889. 473 (Ufr 1152): Falske Breve for at bestyrke Udtalelser om Eksistensen af et Kærlighedsforhold; KPRD i Ufr 1895. 1103: Falske Breve undertegnede »Justitsministeriet N.« om Ansættelse af Adressatens Søn og Tilstaaelse af en Lotterikollektion. — Jfr. iøvrigt mHt falske Breve HRT 1877. 24 (Ufr 799), 1880. 789 (Ufr 1881. 514) og 1892. 737 (Ufr 1893. 162) anf. ved § 268 II.

Telegrammer og Kopier, se Domme anf. ved § 268 I d.

§ 271.

De i §§ 268—270 foreskrevne Straffe skulle dog,

naar det falske Dokument paa Grund af dets øjensynlige Mangler har været mindre farligt, kunne nedsættes, efter Omstændighederne indtil det halve.

Anvendelser af § 271: HRT 1880. 789 (Ufr 1881. 514): Mangelfuld Udførelse, men dog Skuffelse hidfort. HRT 1878. 937 (Ufr 1879. 532): Sproglig Ubehjælpssomhed; ligesaa HRT 1889. 327 (Ufr 1112). HRT 1891. 414 (Ufr 1892. 83): Formmangler. HRT 1881. 80 (Ufr 632): Skrifttegnenes Slethed. HRT 1900. 149 (Ufr 516): Falske Tilførsler til en Sparekassebog til Dels paa en unøjagtig eller usædvanlig Maade. HRT 1888. 458 (Ufr 1889. 77): Alle Navnene skrevne med samme Haandskrift. HRT 1887. 709 (Ufr 1888. 423): Underskrift med Navnet paa Tilt.s Broder, hvis Død var anmeldt for vedk. Forsikringselskab.

§ 272.

Den, der efterskriver Kongens Navn¹⁾, straffes med Strafarbejde, dog ikke under 2 Aar.

¹⁾ Mot. 337.

§ 273.

Den, som falskelig udfylder et i en andens Navn udstedt og af denne underskrevet, men til Udgivelse endnu ikke bestemt Dokument¹⁾ eller forsyner det med Segl, hvor dette udfordres til at give Dokumentet fuld Gyldighed, anses, som om han falskelig havde underskrevet det²⁾.

¹⁾ Jfr. § 274. ²⁾ §§ 268—272.

HRT 1896. 201 (Ufr 733): Ikke § 273, men § 253 smh. med § 144 jfr. § 141, anvendt paa en tilt. Formand, der havde ladet de af ham antagne Ekstraarbejdere kvittere in blanco samt derpaa svigagtig som Bilag til sine Opgørelser udfyldt Kvitteringerne saaledes, at de udviste flere Arbejdsdage og større Beløb end virkelig. — KPRD i Ufr 1882. 22: Agent tilvendt sig ulovlig Provision ved at udfylde underskrevne Bestillingsblanketter med større Bestillinger end de virkelige, § 251. — KPRD i Ufr 1901. 926: Skaffet sig Varer udleverede ved Udfyldning af indbrudsvis tilegnede, trykte Rekvissionssedler (med trykt Underskrift), § 268 jfr. § 273. — Kbh. ORD i Ufr 1896. 1062: En Tilt., der, idet han udgav sig for en anden, paa det til egenhændig Udfyldning bestemte Sted i den for ham udfærdigede Opholdsbog havde anført den andens Navn, alene anset efter L. 15. Maj 1875 § 22, 2; jfr. ogsaa Vib. ORD i Ufr 1898. 105 (Dissens). — KPRD i Ufr 1885. 1051: Fjærnet Kassationsmærke paa Assistenthussedler, saa at de fik Udseende af endnu at

være gældende, Anal. af § 273 jfr. § 268. — Jfr. endvidere HRT 1879. 515 (UfR 1880. 148) anf. ved § 268 I c; HRT 1884. 335 (UfR 1163) anf. ved § 269 I; HRT 1887. 306 (UfR 1888. 8) anf. ved § 274 I.

§ 274.

Med samme Straf, som om han havde forsynet det med falsk Underskrift, anses fremdeles den, der forfalsker Indholdet af et Dokument¹⁾. Er Forfalskningen saa kendelig, at ingen uden aabenbar Uforsigtighed derved kunde skuffes, kan Straffen nedsættes, efter Omstændighederne til det halve.

¹⁾ §§ 268—270 og 272.

Jfr. §§ 81, 133, 134, 135. — Tyendelov 10 Maj 1854 § 63 jfr. § 64; Fremmedlov Nr. 52, 15. Maj 1875 § 22; Sølov Nr. 56, 1. Apr. 1892 § 287.

I. § 274, 1ste Pkt. HRT 1884. 127 (UfR 712): For at skjule Hævning paa en Sparekassebog udraderet den af vedk. Funktionær underskrevne Hævningspaategning. § 274, 2 jfr. § 268. HRT 1887. 570 (UfR 1888. 104): Udriivning af Blad af Sparekassebog for at give den Udseende af at lyde paa et større Beløb end virkelig, Anal. af § 274, 2 jfr. § 268, 1. HRT 1883. 686 (UfR 1884. 191): Statueret (af OR), at Falsk ikke forelaa ved en for at skjule Hævninger paa stjaalen Sparekassebog foretagen Udriivning af det Blad, hvor Udbetalingspaategningerne var indførte: jfr. HRT 1893. 17 (UfR 511): Udriivning, Ompaginering og Foretagelse af falske Tilførsler, § 274, 2 jfr. § 268. HRT 1878. 705 (UfR 1879. 264): Da Tiltalen alene lød paa Falsk, ikke særligt Ansvar for Udriivning af et Stykke af et Blad i en Opholdsbog. — HRT 1883. 623 (UfR 1884. 150): I et Afslag paa Andragende om Eftergivelse af nydt Fattighjælp udraderet Ordet »ikke«, hvorved Skrivelsen fik Udseende af at bevilge Andragendet, § 274 jfr. § 270.

HRT 1867. 122: Kontorists Tilintetgørelse af Embedsbreve alene anset som skærpene Moment ved hans øvrige Forhold; jfr. herved ogsaa HRT 1880. 524 (UfR 1881. 193) anf. § 134.

HRT 1878. 584 (UfR 1879. 124): Foretaget væsentlige Forandringer i et af Tilt. selv udstedt og ham af Hensyn til Tinglæsningen overleveret Skadesløsbrev, ikke Falsk; smlgn hermed HRT 1883. 686 (UfR 1884. 191): I det af Tilt. udstedte og tinglæste Skadesløsbrev før Overleverelsen til Kautionisten forandret Angivelsen af den forudprioriterede Kapital til det Beløb, der var Forudsætningen for at faa Kautionistens Underskrift. § 274, 1 jfr. § 268. — HRT 1892. 181 (UfR 803): Rettet Aarstallet i nogle Anbefalingers Datering, § 274 jfr. § 270; Frif. mHt en tilsvarende Rettelse i et Bønskrift,

hvortil Tilt. havde formaaet Udstederens Hustru, da Udstederen antagelig selv vilde have foretaget Rettelsen, hvis han havde været til Stede.

HRT 1887. 306 (UfR 1888. 6): I Forbindelse med Forfalskning af en Anbefaling, der af en Lærestalts Direktør var skrevet paa Bagsiden af en Eksamensblanket, udfyldt denne saaledes, at den fik Udseende af at være et Eksamensbevis for Tilt., § 274 jfr. § 270. HRT 1895. 731 (UfR 1896. 327): Forfalsket et Eksamensbevis og tilføjet falsk Attestation om Rettelsens Hidrøren fra Bevisets Udsteder, henholdsvis § 274 jfr. § 270 og § 270. HRT 1875. 258 (UfR 1045): Selvstændig falsk Paategning i en Søfartsbog, § 274 jfr. § 270. — HRT 1889. 60: Anal. af § 274 (anf. ved § 268 I c).

II. § 274, 2 det Pkt. Anvendelser: HRT 1882. 368 (UfR 1883. 62): Rettelserne kunde ses at være skrevne med en anden Haand end det øvrige Indhold. HRT 1878. 805 (UfR 1879. 264) og 1884. 256 (UfR 1115): Let kendelig Rettelse af Fødselsaar i Skudsmaalsbog. HRT 1884. 127 (UfR 712): Paategning i Sparekassebog udraaderet med en Brodkniv. HRT 1887. 570 (UfR 1888. 104): Udrevet Blad af Sparekassebog med Hævningspaategninger, jfr. ogsaa HRT 1893. 17 (UfR 511).

§ 275.

Skriver nogen opdigtede Navne under et Dokument, blive de for falsk Underskrift paa Dokumenter af samme Beskaffenhed givne Forskrifter¹⁾ at anvende med en forholdsmæssig Nedsættelse af Straffen, efter Omstændighederne til det halve.

¹⁾ §§ 268—271.

HRT 1880. 297 (UfR 1881. 70): Navn og Bopæl anført efter et trykt Visitkort, uden at Tilt. vidste noget om vedk.s Eksistens, § 275. HRT 1890. 326: Sigtet til en bestemt Person, hvis Navn var forskelligt fra det anførte, hvad Tilt. ikke vidste, § 275. HRT 1897. 104 (UfR 542): § 275, skønt der ved det [foruden nogle Forbogstaver] anførte Efternavn (Boadved) sigtedes til et Familienavn (Beauvais). KPRD i UfR 1882. 7: Sigtet til et bestemt Firma og dettes Bestyrer, hvilken sidste dog havde et andet Navn, § 270; jfr. ogsaa KPRD i UfR 1889. 1160.

HRT 1870. 686: En afdød Persons Navn paategnet som Vitterlighedsvidne, § 275; smlgn hermed HRT 1884. 1: Tilt. uvidende om Dødsfaldet, § 270; HRT 1889. 327 (UfR 1112): Tilt. kendt med Dødsfaldet, § 270 (Dateringen i Forhold til Dødsfaldet ses ikke af disse to Domme); jfr. ogsaa HRT 1887. 709, 713 (UfR 1888. 423) anf. ved § 268 I e (OR Anal. af § 275 jfr. § 270).

Jfr. iøvrigt Domme anf. ved § 268 I a, samt HRT 1891. 414 (UfR 1892. 83) anf. ved § 268 I b.

§ 276.

De i §§ 268—275 nævnte Forbrydelser anses som fuldbyrdede, saa snart Falskneren har gjort Brug af Dokumentet¹⁾ eller givet det fra sig til Benyttelse af en anden, uden Hensyn til, om nogen derved er bleven skuffet.

¹⁾ Mot. 338 (ang. Benyttelse af et af en anden udfærdiget Dokument).

I. Den af Dokumentet gjorte (tilsigtede) Brug, HRT 1877. 295 (UFR 915): Nærmest for at have Løjer udgivet sig for Opdagelsesbetjent og udfærdiget Politirapporter, § 107 og § 275 jfr. § 270. — HRT 1884. 256 (UFR 1115): Forfalsket Skudsmaalsbog og forevist den dels under Tjenestesøgning, dels for Politiet; jfr. ogsaa HRT 1885. 132 (UFR 676), 1894. 264: Falske Paategninger (Opholdsbog, Skudsmaalsbog) foreviste for Politiet, § 270. HRT 1900. 149 (UFR 516): Forevisning af forfalsket Sparekassebog for Slægtninge og bekendte uden retsstridig Hensigt, Frif.; derimod Domf. mHt Forevisning i Anledning af en forestaaende Udbetaling til Tilt. — Vib. ORD i UFR 1901. 936: Frif. mHt Forfalskning af Ægteskabsbevis for at bibringe Arbejdskamerater Tro paa, at Tilt. var gift med sin Samleverske; ligeledes Frif. mHt Benyttelse ved Børns Opgivelse til Kirkebogen (hvorved Forfalskningen var uden Betydning); jfr. ogsaa HRT 1889. 473 (UFR 1152) [Kærlighedsbreve], og 1872. 133 (UFR 591) [Bønskrift] anf. ved § 270.

II. Andres Udfærdigelse. HRT 1885. 132 (UFR 676): Ved Forevisning for Politiet benyttet en Opholdsbog, hvori andre i Tilt.s Overværelse og til Dels efter hans Opfordring havde indført falske Paategninger, § 270. HRT 1878. 937 (UFR 1879. 532): Benyttelse af en falsk Fattigattest, som Tilt. under loagnagtigt Paaskud havde ladet en anden nedskrive tilsyncladende efter Diktat, § 270. HRT 1872. 133 (UFR 591): Benyttelse af en af en ubekendt overladt falsk Attest, § 270 jfr. § 47. HRT 1868. 533 (UFR 1869. 167): Forhandlet Veksler, som Tilt. vidste var falske. § 251; jfr. derimod UFR 1873. 756 (benyttet en funden, vitterlig falsk Kvittering, Anal. af § 268), ligeledes Forudsætn. i HRT 1871. 76 (benyttet et Dokument, hvorpaa andres Navne oprindeligt af en Fejltagelse var efterskrevne, Frif. af subjektive Grunde), samt HRT 1874. 20. KPRD i UFR 1888. 1148: Anal. af § 269, ¹ anvendt paa Benyttelse af falsk Veksel uden H. t., om Tilt. havde haft Andel i Udfærdigelsen, hvorom intet var oplyst. — Ang. Benyttelse af uægte Dokumenter, hvis Udfærdigelse ikke oprindeligt var forbunden med ulovlig Hensigt, se KPRD i UFR 1880. 1103 (Anal. af § 274, ² jfr. § 268), Kbh. ORD i UFR 1885. 929 og Vib. ORD i UFR 1893. 377.

III. Forsøg. HRT 1884. 256 (Ufr 1115). 1885. 132 (Ufr 676), 1894. 264: fuldb. Falsk (anf. under I), ligeledes HRT 1881. 232 (Ufr 860) anf. ved § 268 I d. — HRT 1867. 122 (Ufr 499): Ikke nogen særlig paatænkt forbrydersk Plan ved Udfærdigelsen, Forsøg; ligeledes HRT 1868. 171 (Ufr 641), idet forbrydersk Hensigt ved Tilvebringelsen antoges; derimod HRT 1880. 311 (Ufr 1881. 73): Frif., da det ikke var godtgjort, at Benyttelse i ulovligt Øjemed var tilsigtet. — HRT 1878. 705 (Ufr 1879. 264): Forfalskning af Skudsmaalsbog til Brug ved Tjenestesøgning, men ikke benyttet, Forsøg; ligeledes HRT 1896. 810 (Ufr 1897. 279): Anbefalinger, hindret i tilsigtet Benyttelse; HRT 1888. 241 (Ufr 1026) og 1898. 300: Ikke fundet Lejlighed forinden Anholdelsen; HRT 1900. 109: Forevisning opgivet, da Pladsen var saa godt som besat. — HRT 1880. 524 (Ufr 1881. 193): Forfalskning for at skjule ulovligt Forbrug, men ikke gjort Brug deraf, Forsøg. HRT 1887. 142 (Ufr 899): Falske Dokumenter forfærdigede for mulig ved given Lejlighed at rejse Penge derpaa, Forsøg; ligeledes HRT 1893. 384: Forfalskning af Laaneseddel for ved Forevisning at faa Hjælp til Indløsning. — KPRD i Ufr 1894. 1274: Glemte at skrive »betalt« over den falske Kvittering, Forsøg. — HRT 1881. 530 (Ufr 1882. 142): Efter Mandens Anstiftelse skrevet falsk Gældsbevis og udleveret ham det, § 268 smh. dels, i Medfør af § 276. med § 46 og dels med § 56.

Jfr. iøvrigt HRT 1883. 143 (Ufr 807) anf. ved § 268 I b; KPRD i Ufr 1882. 12 og 1892. 1185 anf. ved § 45 III; HRT 1887. 709 (Ufr 1888. 423) anf. ved § 45 IV.

IV. Meddelagtighed. HRT 1888. 549 (Ufr 1889. 108): For at tjene en Medtilt. underskrevet en Lejekontrakt med opdigtet Navn, stolende paa Medtilt.s Løfte om at overholde Kontrakten, § 275 jfr. § 268. — Jfr. iøvrigt HRT 1884. 402 (Ufr 1885. 20) og 1898. 215 anf. ved § 268 I e; HRT 1877. 638 (Ufr 1878. 170), 1889 754, 1898. 94 (Ufr 469) anf. ved § 268 I f; HRT 1881. 530 (Ufr 1882. 140) anf. ovenfor under III: HRT 1888. 491 (Ufr 1889. 91) anf. ved § 47 II; HRT 1877. 466 (Ufr 1878. 86) anf. ved § 55.

§ 277.

Den, der i svigagtig Hensigt forfærdiger urigtige¹⁾ Maal eller Vægtredskaber eller forandrer rette²⁾ Maal eller Vægtredskaber, saavel som den, der benytter saadanne falske eller forfærdigede Redskaber til dermed at bedrage andre, straffes med Fængsel paa Vand og Brød, ikke under 5 Dage, eller med Forbedringshusarbejde indtil 2 Aar. Under særdeles skærpene Omstændig-

heder, ligesom og naar Forbrydelsen gentages, kan Straffen stige indtil 6 Aars Strafarbejde.

Den, der i sin Næringsdrift benytter Vægt eller Maal, som ikke lovlig er justeret³⁾, eller som ved Tid eller Brug er bleven forandret, straffes⁴⁾ første Gang med Bøder indtil 100 Rd. og i Gentagelsestilfælde med højere Bøder eller Fængsel.

¹⁾ Mot. 340. ²⁾ Mot. 340. ³⁾ Fr. 10. Sept. 1828; L. 19. Febr. 1861 (Ussings Lovs. S. 179) jfr. Bkg. 25. Juli 1861; L. 14. Febr. 1868 (Medicinalvægt) jfr. An. og Bkg. 12. Maj 1869; IMSkr. 15. Apr. 1862; JMSkr. Nr. 2, 4. Jan. 1872 (anf. ved § 34). ⁴⁾ L. 16. Febr. 1866 (Behandling som off. Politisag).

Fr. 10. Jan. 1698 Kap. 2 § 5 [Kbh. ORD i UfR 1900. 822], Kap. 3 § 9, Kap. 5 § 1. Fr. 1. Maj 1683 § 9; An. 9. Juni 1719; Fr. 24. Sept. 1723; Pl. 19. Mts. 1777 § 4; Kanc. Skr. 27. Nov. 1830. — Skibsregistreringslov Nr. 57, 1. Apr. 1892 Kap. 7. — Pl. 16. Apr. 1841 § 2 jfr. Bagerlavsart. 23. Juni 1683 [HRT 1894. 170 (UfR. 688)]; Guldsmedelavsart. 7. Nov. 1685; L. Nr. 55, 5. Apr. 1888. — Pl. 4. Dec. 1812; jfr. Kanc. Skr. 30. Juli 1816.

HRT 1895. 807: Forfalskning af en Vægt ved Flytning af Vægtskalaen og Stramning af Fjederen, § 277,₁. HRT 1888. 478 (UfR 1889. 88): Indlagt dobbelt Bund i to ujusterede Halvtønder og benyttet dem i sin Forretning; svigagtig Hensigt ikke antagen og derfor Frif. mHt § 277, ₁, idet Tilt. dels med Grund havde forment, at Maalene var lidt for store, dels havde indskærpet sine Folk at give rigelig Top: derimod § 277,₂ for Benyttelsen af de ujusterede Maal samt af et oprindeligt justeret Maal, der ved Brug var bleven for lille.

§ 278.

Med den i foregaaende Paragrafs 1ste Stykke foreskrevne Straf anses fremdeles den, der forfalsker Varer, eller som falskelig forsyner Varer eller andre Genstande med et offentligt Stempel eller Mærke, der skal afgive Borgen for sammes Ægthed eller Godhed¹⁾, eller som svigagtig tilvender sig sligt Stempel eller Præg paa Genstande, der ikke egne sig dertil, saavel som den, der uhjemlet²⁾ anbringer andres Mærke eller Stempel paa Varer, der ere af væsentlig ringere Beskaffenhed end den, som Stemplet eller Mærket antyder.

Ere de Varer, hvorpaa andres Mærke eller Stempel uhjemlet er anbragt, ikke af nogen væsentlig ringere

Beskaffenhed, bliver den i § 277 2det Stykke fastsatte Straf at anvende, hvorhos Paatale³⁾ kun finder Sted, forsaavidt nogen, som derved er forurettet, begærer det. Saa kommer ogsaa den. nysnævnte Straffebestemmelse til Anvendelse med Hensyn til mindre, i Smaahandelen forefaldende, Vareforfalskninger, ved hvilke kun ubetydeligt Tab tilføjes nogen⁴⁾.

¹⁾ Pl. 30. Apr. 1828; L. Nr. 55, 5. Apr. 1888 (jfr. tidligere HRT 1879. 166 [UfR 796], 1880. 592 [UfR 1881. 243]). L. Nr. 142, 6. Nov. 1894. ²⁾ Varemærkelov Nr. 52, 11. Apr. 1890 jfr. L. Nr. 170, 19. Dec. 1898; JMCirk. 28. Febr. 1870. ³⁾ L. 16. Febr. 1866 (Behandling som off. Politisag). ⁴⁾ L. Nr. 55, 5. Apr. 1888 § 9 (Forbrydelse af Næringsadkomst som Gentagelsesvirkning i visse Tilfælde).

L. Nr. 29, 2. Marts 1900 om Undersøgelse af Levnedsmidler § 5, § 6 og § 7 jfr. Vinan. Nr. 140, 5. Sept. 1900. — L. Nr. 64, 26. Marts 1898 om Handel med Gødning og Foderstoffer § 11. — Margarinelov Nr. 43, 22. Marts 1897 § 17 (jfr. § 18). — Varemærkelov Nr. 52, 11. April 1890 § 12 jfr. § 17. — L. Nr. 70, 27. April 1894 om Straf for Brugen af urigtige Varebetegnelser. — Strfl. § 290. — L. Nr. 152, 9. Dec. 1889 om Forbud mod Efterligning af Frimærker og lignende Frigørelsesmidler, jfr. Isl. L. Nr. 17, 18. Sept. 1891. — Lavsart. 23. Juni 1683 § 9, Pl. 4. Maj 1847 (Bagere); Lavsart. 7. Nov. 1685 §§ 7 og 8 (Guldsmede); Pl. 4. Nov. 1761 (Ankersmede).

I. Vareforfalskning. HRT 1876. 36 (UfR 661): Handlende blandet Kartoffelmel i Smør, § 278,1. KPRD i UfR 1901. 924: Sammenæltning af Smør og Margarine solgt som uforfalsket Smør, § 278,1 jfr. L. 22. Mts 1897 § 17,1; jfr. ogsaa UfR 1894. 1261; smign HRT 1885. 425 (UfR 1886. 69): Kunstsmør solgt som virkeligt Smør, § 257. HRT 1900. 180 (UfR 540): Som Kunstgødning solgt Varer, som Tilt. frembragte dels ved Forfalskning af indkøbt Kunstgødning, dels ved Sammenblanding af andre til Gødning utjenlige eller dog langt ringere Stoffer, § 278,1. HRT 1871. 155: Falbudt Fjer, indpakkede saaledes, at Fjer af ringere Sort samt Smuds og Affald laa indeni, § 278 sidste Pkt. — HRT 1886. 19 (UfR 846): Ved Levering af Mælk til Mejeriet iblandet skummet Mælk, § 278,1; jfr. herved HRT 1887. 62 (UfR 866): § 278,2 sidste Pkt. anvendt (Skylning med Vand og skummet Mælk), ligeledes HRT 1894. 525 (UfR 1240) samt 1890. 662 (UfR 1891. 384): Iblandingen af skummet Mælk kun fundet Sted i ringe Omfang. HRT 1891. 122 (UfR 672): [Ringe] Skumning af Mælken inden Aflevering til Mejeriet, § 278,2; jfr. herved HRT 1890. 114 (UfR. 562), der anvendte § 257. HRT 1901. 538 (UfR 1902 B 36): Frif. i Henhold til Forklaring om, at Iblandingen af Vand skyldtes et Uheld, og at have tilsigtet at gore

opmærksom derpaa, men at være bleven hindret heri. — HRT 1891. 667 (Ufr 1892.269): Iblandet amerikansk Svinefedt og solgt Blanding som dansk Svinefedt af Slagteriets egen Afsmeltning, Frif. mHt Varefalsk, da det iblandede Fedt, skøndt billigere, var virkelig Svinefedt og ikke af væsentlig mindre Brugsværdi, derimod § 257 for Tilvendelse af ulovlig Fordel ved Skuffelse af Kunderne. HRT 1894. 151: Vidende om, at Bestyreren til Tilt.s Fordel blandede værdiløse Stoffer i det af Kunderne til Grutning leverede Korn, § 253. HRT 1881. 1 (Ufr 600): Blandet Klid i Rugmelet til Brødbagning, Straf bortfalden efter § 66. HRT 1900. 235 (Ufr 566): Frif. mHt Forfalskning af Rom paa Gr. af manglende svigagtig Hensigt (vestind. Sag). — KPRD i Ufr 1891. 1180: Handlende blandet Vand i den af ham indkøbte Eddike, Frif., da Eddikes Hovedbestanddel er Vand og en bestemt Minimumsprocent af vandfri Eddikesyre ikke kan fordres. HRT 1896. 539 (Ufr 1897. 8): Til meget billig Pris forhandlet en af Tilt. selv tilberedt saakaldet Kognak under Etiketter med »Hennessy & Co.», skønt kun $\frac{1}{8}$ var Hennessy Kognak, Frif. mHt § 278, da i Vinhandelen Forskæring (uden Begrænsning) af Kognak med de af Tilt. benyttede Tilsætninger anses tilladelig (derimod L. 11. Apr. 1890 § 12 anvendt).

Levnedsmiddelloven (afslørende hinanden: 9. Apr. 1891, 1. Apr. 1894, 23. Apr. 1897, 2. Mts 1900): Ufr 1895. 1216, 1898. 951, 1899. 895 og 899.

II. Falsk offentligt Stempel. HRT 1891. 279 (Ufr 1024): Falskelig anbragt Kødkontrollens Stempel paa kasseret Kød, § 278,1. HRT 1898. 142 (Ufr 476): En tilt. Slagter, der i en By, hvor Kødkontrol var foreskrevet, havde trykt Mærket fra et med sædvanligt blaat Stempel forsynet Stykke Kød over paa et andet og udgivet dette for kontrolleret og stemplet, anset efter § 278,1. HRT 1900. 350 (Ufr 864): § 278,1 anvendt paa en Landslagers Stempeling af ikke offentlig kontrolleret Kød med et blaat Stempel, der i høj Grad lignede Københavns Kødkontrols.

III. Uhjemlet Anbringelse af andres Mærke. HRT 1869. 705: Falskelig forsynet Smørtræer med en Handelsforenings Stempel, der skulde garantere et vist Maksimum af Taravægt, § 278,2 (større Vægt eller Tab for nogen ikke oplyst). HRT 1879. 595 (Ufr 1880. 313): Frif. mHt § 278, da den med Fabrikens Etiketter forhandlede Akvavit var erhvervet paa Fustager fra Fabriken gennem Mellemandlere. HRT 1876. 179 (Ufr 769): Forhandlet udenlandske, med et uhjemlet Fabrikmærke (under Vedføjelse af et lidet iøjnefaldende »Imitate») forsynede Symaskiner af ikke væsentlig ringere Beskaffenhed end vedk. Firmas egne, § 278,2.

Varemærkeloven. HRT 1893. 26 (Ufr 518), 1893. 148 (Ufr 748), 1896. 539 (Ufr 1897. 8), 1898. 707 (Ufr 1899. 326), 1900. 489 (Ufr 1901. 24), Ufr 1897. 1036 og 1900. 202. Jfr. mHt den tidligere Lov 2. Juli 1880: HRT 1881. 418 (Ufr 1882. 69), 1883. 145 (Ufr 809):

Frif., da de to Varemærker, skønt Lighed var tilsigtet, ikke kunde forveksles, naar alm. Opmærksomhed anvendtes: jfr. ogsaa HRT 1883. 551 (UfR 1884. 89); HRT 1883. 856 (UfR 1884. 479): Frif. (paaklæbet de benyttede Sifons fra en fremmed Fabrik egne tydelige Etiketter). HRT 1881. 593, 594 (UfR 1882. 181, 182): § 278, 2 jfr. L. 2. Juli 1880 § 17, skuffende Lighed med en andens Varemærke; ligeledes HRT 1883. 650 (UfR 1884. 165) og 1886. 200 (UfR 940), forsaavidt der krævedes mer end alm. Opmærksomhed til at opdage Forskellen. HRT 1889. 30 (UfR 604): Frif., da Varemærket, der ikke var anbragt af den tilt. Forhandler, ikke var uhjemlet.

Lov 27. April 1894: HRT 1897. 115 (UfR 545), 1900. 489 (UfR 1901. 24), UfR 1896. 1156.

IV. Analogi. HRT 1869. 343 (UfR 1054): I Benyttelseshensigt forsøgt at skaffe sig Eftergørelser af russiske Brevfrimærker, Anal. af § 278, 1 jfr. § 46. HRT 1885. 246 (UfR 1005): Forfalsket Stempelmærke og falskelig benyttet Byfogedkontorets Stempel til Kassation, Anal. af § 278, 1.

§ 279.

Den, som i bedragerisk Hensigt flytter, sætter eller borttager Skelsten eller forvansker andet Mærke, der betegner de forskellige Ejendommens Grænser eller de dermed forbundne Rettigheder, bliver ligeledes at straffe efter Bestemmelsen i § 277 1ste Stykke.

Jfr. § 116.

OTTE OG TYVENDE KAPITEL.

Om Brandstiftelse.

§ 280.

Sætter nogen Ild paa Hus¹⁾ eller Skib, enten det er hans eget eller en andens²⁾, under saadanne Omstændigheder, at han maatte indse³⁾, at andres Liv derved udsattes for aabenbar Fare, eller det sker for at befordre Oprør⁴⁾, Plyndring⁵⁾ eller anden saadan Forstyrrelse af Samfundsordenen⁶⁾ eller for at forvolde en udstrakt Ødelæggelse, straffes den skyldige med Tugt-
husarbejde ikke under 8 Aar; dog kan Straffen, hvis nogen ved Ildebranden omkommer⁷⁾, stige til Livsstraf.

¹⁾ § 281, ³ ²⁾ § 282, ^{2.} ³⁾ § 282, ^{2.} Mot. 343 jfr. 347. ⁴⁾ §§ 71 og 85. ⁵⁾ Strfl. f. Krm. §§ 149 og 150. ⁶⁾ § 243, § 103. ⁷⁾ Mot. 344.

HRT 1898. 447: Natlig Ildspaesættelse paa sammenbygget straaetækket Gaard, § 280, uanset at Tilt. ikke vilde have betænkt Livsfaren for Beboerne; jfr. ogsaa HRT 1874. 244 (UFR 1054); ligeledes HRT 1869. 158: Om Natten sat Ild paa Straataget paa et Svinehus i 15 Alens Afstand fra det ved et tjæret Plankeværk dermed forbundne, straaetækkede Stuehus; HRT 1896. 316: Tilt. (15aarig Dreng) ikke gjort sig nogen Tanke om Faren for Beboernes Liv, men Omstændighederne saadanne, at han maatte indse den aabenbare Fare; smlgn hermed HRT 1882. 315: Ildspaesættelse paa en Gaard tidlig Morgen, før Beboerne var staaede op, Tilt. (Tjenestdreng) ikke tænkt, at nogen kunde bringes i Livsfare, og aabenbar Livsfare efter de lokale Forhold ikke antaget, § 281. HRT 1873. 319: Haabet paa, at Beboerne nok vilde redde sig, § 280; jfr. ogsaa KPRD i UFR 1892. 1175: Næret det Haab, at Ilden betimelig vilde blive opdaget, men bekendt med Ejendommens brandfarlige Beskaffenhed og med Faren for Menneskeliv. HRT 1876. 473: Forbleven staaende i Nærheden (indtil der var gjort Alarm) for at hindre, at nogen indebrændte, § 281. HRT 1893. 682: Ildspaesættelse paa beboet Gaard tidlig Sommermorgen efter Solopgang, § 280; saa meget mindre lagt Vægt paa Tilt.s Formening om at have hørt Folk røre sig paa Gaarden, som han ingen nærmere Undersøgelse anstillede herom; jfr. herved HRT 1894. 501: Alene § 281, da Beboerne ikke alle var faldne i Sovn og Tilt. umiddelbart før Ildspaesættelsen havde hørt nogen tale i Huset; HRT 1881. 112 (UFR 807): Vækket Beboerne, § 281. — HRT 1867. 56 (UFR 350) og 1870. 615 anf. ved § 282. — Sammenstød med andre Forbrydelser og Bevisspørgsmaal, se Domme anf. ved § 281 III og IV.

§ 281.

Sætter nogen ellers¹⁾ Ild paa anden Mands Hus eller Skib, anses han med Strafarbejde fra 2 til 12 Aar.

Lige Straf er den undergiven, som for at besvige Brandforsikringen eller i anden retsstridig Hensigt²⁾ sætter Ild paa eget Hus eller Skib eller paa anden Mands Hus eller Skib efter dennes Begæring eller med hans Samtykke; dog kan Straffen i disse Tilfælde under formildende Omstændigheder, navnlig hvor Huset er af sides beliggende og ikke beboet af andre, nedsættes til Strafarbejde i 1 Aar.

Til Hus bliver at henføre ikke blot de ganske eller
Straffeloven.

til Dels beboede eller til Beboelse indrettede Bygninger med de dertil hørende Udhuse, men ogsaa Kirker, Møller, Fabriker, Magasinbygninger og alle andre Bygninger, som med dem kunne sættes i Klasse³⁾).

¹⁾ § 280. ²⁾ Mot. 345. ³⁾ Mot. 346.

I. Afgrænsning overfor § 280 og § 282, se Domme anf. ved disse §§.

II. § 281, 2. Stykke. HRT 1896. 844 (UFR 1897. 305): § 281, 2 (jfr. § 39) anvendt for Ildspaesættelse paa eget pantsat og assureret Hus, da Tilt., der tilsigtede at indebrænde sig selv, maatte være sig bevidst derved tillige at begaa et Retsbrud; jfr. ogsaa HRT 1889. 418 (UFR 1139). Vib. ORD i UFR 1871. 173: § 281, 2, da Tilt. i hvert Fald maatte være sig bevidst, at han ved Branden paaførte andre af Husets Beboere væsentlige Ulemper, om ikke direkte Tab (Dissens). Kbh. ORD i UFR 1879. 228: I ophidset og noget beruset Tilstand sat Ild paa eget Hus, Frif., da hverken svigagtig eller anden retsstridig Hensigt forelaa. — HRT 1878. 584 (UFR 1879. 124): Tilt.s Hus afbrændt ifølge hans Anstiftelse, henholdsvis § 281, 2 og § 281, 2 jfr. § 52. HRT 1890. 344 (UFR 899): Efter Medtilt.s Tilskyndelse aftalt, at denne skulde sætte Ild paa Tilt.s Hus, § 281 jfr. § 52, 2; Medtilt. frif., da han ikke ansaa overbevist om at have enten paasat den virkelig stedfundne Ildebrand eller givet Tilsagn herom. HRT 1894. 367: Frif., da Udtalelserne ikke bevislig var fremsatte for at tilskynde til Ildspaesættelse paa Tilt.s Hus; Medtilt., der udførte Ildspaesættelsen, anset efter § 281, 2. HRT 1890. 413 (UFR 1891. 14): Udtalelser, der maatte opfattes og blev opfattede som alvorlig mente Opfordringer til at sætte Ild paa Tilt.s Ejendom, § 281 jfr. § 52; en anden Tilt. anset efter § 281 jfr. § 51 (OR § 54).

III. Sammenstød med andre Forbrydelser. Forholdet til § 259, se Domme anf. ved § 259 III samt HRT 1869. 297 (UFR 668) anf. ved § 282. HRT 1877. 797 (UFR 1878. 580): § 190 og § 280. HRT 1875. 278 (UFR 1106): Sat Ild paa for at indebrænde et Menneske, § 190 jfr. § 46, og § 280. — HRT 1889. 437 (UFR 1146): En Tilt., der i Anledn. af en hans Gaard overgaaet Ildebrand var anset efter Brandpolitilovens § 21 for at have hensat en tændt Pibe i Loen, under en ny Sag i Henh. til sin Tilstaaelse om forsætlig at have foraarsaget Branden ved at sparke Piben omkuld anset efter § 281 med Bemærkn., at denne Sag til Genstand havde et andet Forhold end det under hin Sag paakendte.

IV. Bevisspørgsmaal. HRT 1897. 831 (UFR 1898. 271): Et øjensynlig til Brandstiftelse indrettet Apparat forefundet paa Loftet, Tilt. trods talrige Indicier ikke anset overbevist om at have tilsigtet Ildspaesættelse; jfr. ogsaa HRT 1896. 178 (UFR 722). — HRT 1883. 707 (UFR 1884. 204): Tilstaaelse tilbagekaldt, OR frif. under

H. t. Usikkerhed i Tilstaaelsen, HR dømte med Bemærkn., at Tilbagekaldelsen ikke var bestyrket. HRT 1897. 600 (UfR 1898. 38): Frif., idet en ikke iøvrigt bestyrket Tilstaaelse, som uden endnu at være protokolleret var tilbagekaldt under den nærmere Eksamination, ikke kunde lægges til Grund. HRT 1897. 798 (UfR 1898. 255): Under H. t. Tilt.s psykiske Tilstand anset betænkeligt at dømme ham paa Grundlag af afgiven, senere tilbagekaldt og ikke iøvrigt bestyrket Tilstaaelse; jfr. ogsaa HRT 1898. 500 (jfr. 287): Frif., da der ikke kunde tillægges en af Tilt. i sindssyg Tilstand afgiven og ikke med ham nærmere gennemgaaet Tilstaaelse nogen Betydning, og det iøvrigt oplyste ikke afgav tilstrækkeligt Bevis. — HRT 1890. 413 (UfR 1891. 14): Af det underordnede Politipersonale udvist utilbørligt Forhold overfor Tilt. under hans Varetægtsarrest, men efter Forholdets Beskaffenhed ikke Føje til at betvivle Sandfærdigheden af den ved Sagens øvrige Oplysninger i særlig Grad bestyrkede Tilstaaelse; jfr. HRT 1896. 656 (UfR 1897. 75): Misbilligelse af, at Tilt. var sat sammen med en anden Fange, for at denne skulde paavirke ham til Tilstaaelse, men Tilt. dømt, da Tilstaaelsens Rigtighed var bestyrket og det var uantageligt, at han af de af ham paaberaabte Grunde skulde have ladet sig bevæge til at afgive Tilstaaelse, naar han var uskyldig. HRT 1898. 235 (UfR 677): I en efter Straffens Udtaaelse for HR indanket Sag ikke tillagt Tilbagekaldelsen nogen Betydning, da det oplyste ikke gjorde Brandens Foraarsagelse paa den ved Tilstaaelsen angivne Maade usandsynlig og de af Tilt. paaberaabte Omst. ikke frembød rimelig Grund til Afgivelsen af en urigtig Tilstaaelse (overdreven Skildring af en Overbetjents Forhold).

§ 282.

Er det paa Skov, Tørvenose, Hede eller Ager, paa Tømmer- eller Brændeforraad, Korn- eller Høstakke, paa Hytter eller Skure, eller andre lignende Genstande¹⁾, at Ildspaesættelsen har fundet Sted, anses den skyldige med Strafarbejde indtil 8 Aar, dog at Straffen, hvis Genstanden er af sær ringe Betydenhed, og iøvrigt under formildende Omstændigheder, kan nedsættes til Fængsel paa Vand og Brød, ikke under 2 Gange 5 Dage.

Har Ildspaesættelsen fundet Sted under saadanne Omstændigheder, at Gerningsmanden maatte indse²⁾, at andres Liv derved udsattes for aabenbar Fare, eller er den sket for at forvolde saadan Ulykke eller Ødelæggelse, som i § 280 omhandlet, kommer Straffebestemmelsen i samme Paragraf til Anvendelse.

¹⁾ Mot. 343 og 346. ²⁾ Mot. 347 jfr. 343.

HRT 1868. 553 (UFR 1869. 170): En Dyngte opryddede Buske, Rødder og Gærdsel paa Marken og et Stykke Tørvejord, Frif. for Justitiens Tiltale. HRT 1900. 67 (UFR 459): Alene tilsigtet at brænde en Aabning i Døren (for at kunne begaa Tyveri fra Butiken indenfor), medens videre Udbredelse laa udenfor Forsættet (og ikke fandt Sted), Frif. (vestind. Sag). — HRT 1893. 394 (UFR 1128): Halmstakke § 282, Svinehus § 281. HRT 1870. 615: Noget langs Huset liggende Taghalm, § 282, ¹ (OR § 282, ²). HRT 1883. 281: Isoleret liggende Bagehus, § 282. Kbh. ORD i UFR 1885. 939: Transportabelt Skur til Tærskemaskine, § 282 (Dissens). HRT 1881. 709 (UFR 1882. 477): En Bunke Grankvas i en Granplantage, 282, ¹ i Slutn. HRT 1892. 406 (UFR 1211): Tændt Ild i Sofaen i et Lysthus, § 296; ligeledes HRT 1867. 98 (UFR 431): Seng; Kbh. ORD i UFR 1872. 854: Halm-skærme paa Landevej; KPRD i UFR 1873. 55: Halmsække i Jærnsenge, Kbh. ORD i UFR 1892. 695: Seng og Klæder, Tapet svedent; jfr. derimod HRT 1876. 217 (UFR 1157): For at skjule et Tyveri sat Ild paa en Vadsæk med Linned i et Klædeskab, § 282, ¹; samt HRT 1870. 295: Sat brændende Lys under en Seng, ikke tilsigtet at foraarsage Husets Brand, men indset, at Ilden let vilde brede sig til Huset; jfr. herved ogsaa HRT 1902. 170. HRT 1869. 297 (UFR 668): Alene tilsigtet at brænde sit Vareforraad, Inventarium og Bohave, efter Genstandens Beskaffenhed og Faren for Ildens videre Udbredelse § 282 anvendt (ikke Straf for Assurancesvig ved Siden heraf). HRT 1899. 301 (UFR 901): Stukket Ild i et Kornhæs for at afbrænde Gaarden lige ved, § 282, ¹ jfr. § 281, ¹ smb. med § 46; jfr. herved HRT 1867. 56 (UFR 350): Antændt en Tørvekube, antagende, at Ilden vilde forplante sig til Stuehuset, § 280 jfr. § 46 (OR tillige § 282).

§ 283.

De i §§ 280—282 omhandlede Forbrydelser anses som fuldbyrdede, saa snart der er opstaaet Ild i den Genstand, hvis Antændelse udgør Forbrydelsen, uden Hensyn til, om den har grebet mere eller mindre om sig.

Mot. 348.

HRT 1875. 278 (UFR 1106): Hverken Straataget eller Tagværket antændt, men Hul af Fingers Tykkelse brændt i den Loftsfjæl, hvor det antændte Blaarnøgle var henlagt, tilstødende Murleder og Straavipperne i Taget stærkt svedne, fuldb. Vib. ORD i UFR 1887. 417: Brændt et mindre Hul i Loftets Gibsdække, saa at Rørene indenfor var brændte eller forkullede, Loftsbrædderne lidt forkullede, tilstødende Dele af Loft og Vægge stærkt sværtede, fuldb.; jfr. ogsaa HRT 1900. 75, hvor Ilden var noget mere fremskreden. Vib.

ORD i UfR 1886. 1169: Sat Ild paa Halmbeklædningen paa Husets Ydervæg, ikke forplantet videre; fuldb., da Beklædningen maatte betragtes som integrerende Bestanddel af Bygningen. HRT 1901. 1: § 281 ifr. § 46, da Ilden ikke havde angrebet selve Huset, men kun Træværket i vedk. Kælderrum var blevet svedent. HRT 1884. 340 (UfR 1167): For at brænde Huset af tændt Ild i Lagner i en Seng i Forstuen, Døren, Panelet og Trappeopgangen en Del forbrændte, ligeledes tændt Ild i en Dynge Kul (Loft og Loftsbrædder svedne) samt i Bordtæppe og Gardiner, § 281 jfr. til Dels § 46. HRT 1883. 707 (UfR 1884. 204): For at afbrænde Fattiggaarden kastet en brændende Tændstik hen paa en Kjøle paa en Trækasse i Værelset, Kassens Laag lidt angrebet af Ilden. § 281 jfr. § 46.

§ 284.

Den, som ved Tilsidesættelse af almindelig Forsigtighed ¹⁾ afstedkommer Ildsvaade, straffes med Fængsel, hvilken Straf dog bortfalder, naar han erstatter Skaden ²⁾.

¹⁾ Mot. 347. ²⁾ Mot. 347.

Brandpolitilov for Landet 2. Mts 1861 jfr. JMBkg. Nr. 70, 16. Apr. 1898 Kap. 2, JMCirk. Nr. 100, 30. Juni 1899, Nr. 43, 1. Mts 1902 og Bkg. Nr. 26, s. D.; L. 15. Maj 1868 (Kbh.) §§ 11—15 og 17—28 jfr. § 40, L. Nr. 28, 21. Mts 1873 (Kbst.) §§ 5—9 og 11—23 jfr. § 35. Pl. 10. Maj 1822 jfr. Pl. 16. Aug. 1828. L. Nr. 23, 24. Mts 1875 § 3 jfr. JMBkg. Nr. 27, 28. Febr. 1891 Afsnit F. L. 26. Mts 1870. Sprængstoflov Nr. 74, 7. Apr. 1899 jfr. An. Nr. 93, 22. Juni 1899 og Nr. 124, 19. Aug. 1899. L. Nr. 13, 14. Febr. 1874 (Tændstikker). — D. L. 6—19—10. Tyendelov 10. Maj 1854 § 41 Nr. 9. Solov Nr. 56, 1. Apr. 1892 § 102 Nr. 1.

I. Spørgsmaal om Foraarsagelse. HRT 1881. 802 (UfR 1882. 507): I henved 50 Alens Afstand skudt efter en Krage paa et Straatag, hvor henved $\frac{1}{2}$ Time senere Ild opdagedes; Foraarsagelse ved Skudet ikke anset godtgjort, skønt intet tydede paa nogen anden Aarsag. HRT 1883. 811 (UfR 1884. 447): Inde i en straatækket Gaard skudt i skraa Retning hen over Taget efter en Krage. Frif., da det vel var sandsynligt, men ikke godtgjort, at Forladningen af den stærke Vind var ført tilbage og havde antændt Taget. HRT 1893. 427: Ikke antaget godtgjort, at Ilden var opstaaet fra den af Tilt. lige forud i Stalden bortkastede Tændstik, paa hvilken Tilt. forinden Bortkastningen havde spyttet. Jfr. HRT 1882. 219 (UfR 721): Foraarsagelse ved den udviste Uforsigtighed antaget efter Omst. og da der ikke var oplyst nogen anden Maade, hvorpaa Ilden kunde være opstaaet; jfr. ligeledes HRT 1877. 270 (UfR 904) og 1878. 152 (UfR 908). — HRT 1888. 127 (UfR 631) anf. ved II (S. 295).

II. Tilsidesættelse af almindelig Forsigtighed. HRT 1889. 283 [302]: Vidende om Skorstenens uforsvarlige Tilstand fyret op i den, overladende til Tilfældet, om Huset vilde brænde (hvilket skete), hvad Tilt. af Assurancehensyn ikke havde noget imod, § 284. — HRT 1897. 580: Frif., da Tilt. som lidende af en Sygdomsform, der medfører fremskridende Aandssvaghed med fuldstændigt Tab af sjælelige Evner ikke antoges at have kunnet danne sig et rigtigt Begreb om sin Adfærd som en Tilsidesættelse af alm. Forsigtighed.

Ild opstaaet ved Lysgivere. HRT 1875. 311: Kastet brændende Tændstik fra sig i Værksted med Spaaner uden at se, hvor den faldt, § 284; ligeledes HRT 1871. 365: Ikke ændset, om Tændstikken var slukket (Stald med Halmstrøelse). — HRT 1882. 216 (UfR 718): I Blæsevejrs sat brændende Lys fra sig paa Loftet (utæt Straatag) i Nærheden af en med Blaar tilstoppet Lysaabning, § 284. HRT 1874. 385 (UfR 1875. 72): Hentet Brænde paa Loftet med en i en Tragt anbragt Lysestump, der ved at vælte foraarsagede Ildebrand, Frif. HRT 1898. 430 (UfR 911): Under Ophæring af Tændstikker paa Principalens Loft anbragt og, efter at være kaldt ned i Butikken, glemte et brændende Talglys paa Siden af en Kasse, fastgjort til denne ved noget smeltet Talg, Frif. (Lyset havde, efter at være nedbrændt, antændt Kassen, medens der ikke i Nærheden af Kassen henlaa brandbare Genstande, som Lyset ved at falde ned kunde antænde). — HRT 1875. 231: Benyttet tændt Petroleumslampe uden Glas paa straatækket Loft, Ilden foraarsaget ved Lampens Væltning eller Sprængning, § 284. HRT 1877. 270 (UfR 904): Under en Storm til en derved nødvendiggjort Istandsættelse af Taget benyttet en Lygte, hvori det ene Glas manglede, Frif. HRT 1886. 388 (UfR 1887. 133): Under Arbejde paa Loftet benyttet en lille Petroleumslampe anbragt i en Staldlygte, villet slukke, da lidt Petroleum sivede ud, men derved væltet Lygten, Frif. (Sammenstød af uheldige Omst.). HRT 1887. 430 (UfR 1888. 39): Ophængt en tændt Lygte, hvis ene Glas var itu, i Loen under noget tørt Halm, der henlaa paa det over en særlig indtagen Del af Rummet værende Loft, Frif., da Ildens Opkomst herved nærmest skyldtes Sammenstød af tilfældige Omst. HRT 1888. 412 (UfR 1094): Gaaet i Stalden med tændt Petroleumslampe uden Glas, indsat i en Lygte med hele Ruder, Ilden foraarsaget ved Lampens Eksplosion, Frif. (Lampen to Gange tidligere eksploderet for Tilt. uden at gøre Skade). HRT 1875. 249: Under Kreaturvadsk med Petroleum benyttet en Lygte (med Glas), hvori løst var anbragt en Petroleumslampe med aaben Væge uden Glas, Frif.

Ild opstaaet ved Varmegivere eller brandfarlig Virksomhed. HRT 1891. 848, 1892. 148 (UfR 786): Benyttelse af uforsvarlige Skorstene, § 284; ligeledes HRT 1870. 394: Brandfarlig Grubekedel. HRT 1880. 344 (UfR 1881. 94): Under Fyring i en Bagerovn ladet tør Lyng i større Mængde ligge i og uden om Standgraven og navnlig

lige op til Ovmundingen, der samtidig tillige med Loftslemmen holdtes aaben, § 284. HRT 1891. 130 (UFR 673): Henlagt Sengklæder til Tørring paa en Bagerovn, Frif., da de kun havde kunnet antændes paa Gr. af de Tilt. ubekendte, vanskelig iagttagelige Revner og Huller i Ovnen. HRT 1871. 358 (UFR 958): Paa en opvarmet Kakkelovn i en Materialhandel hensat en Flaske med Eau de Cologne (12 Potter), der ved Sprængning fremkaldte Ildebrand, Frif., da saadan Fremgangsmaade alm. bruges og i Reglen er uden Fare, naar de in casu anvendte Forsigtighedsregler iagttages. HRT 1888. 127 (UFR 631): Stillet et Dampstrygejern i et aabent Vindu, for at Ilden kunde vedligeholdes, Frif., selv om Ildebranden skyldtes Antændelse af Straaet paa Husets Ydermur ved en Gnist fra Strygejærnet (OR havde ikke anset Aarsagsforholdet godtgjort). HRT 1882. 771: Gydt Olie paa en glødende Mølleakse og derefter forladt Møllen, Frif. HRT 1876. 526 (UFR 1877. 455): Trods Principalens Forbud mod at benytte Lys ved Aftapning af Spirituosa holdt en brændende Tændstik hen mod Spundshullet i et Romfad, saa at den udstrømmende Gas antændtes, § 284. HRT 1897. 524 (UFR 1129): Under en Tilt. paahvilende Talgsmeltning trods en alm. given Ordre gaet bort $\frac{1}{2}$ Time, hvorunder der var gaet Ild i Talgen og Loftet antændt; Frif., da hin Ordre hyppig var bleven tilsidesat og Tilt., der forinden sin Bortgang havde konfereret med den ældste Svend og foretaget en af denne tilraadte Sikkerhedsforanstaltning, efter tidligere Erfaringer havde Grund til at tro en saadan Fraværelse ufarlig. — HRT 1882. 156 (UFR 695): Ildebrand foraarsaget ved uforsigtig og anordningsstridig Anbringelse af et Lokomobil, dettes Maskinist anset efter § 284 (hvorved særskilt Ansvar efter L. 24. Mts 1875 § 24 udelukkedes), Brugeren derimod frif., da han maatte kunne forlade sig paa de medsendte Folks Sagkundskab.

Ild opstaaet ved Skud eller Sprængning. HRT 1871. 43 (UFR 431): Affyret et med løst Krudt og Forladning af Faareuld ladet Gevær omtr. 18 Alen fra straatækket Hus, hvorpaa Vinden bar hen, § 284. HRT 1878. 152 (UFR 908): Affyret et Bøsseskud inde i en af straatækkede Bygninger omgiven Gaardsplads, § 284. HRT 1892. 586 (UFR 1893. 65): Skudt efter Raager gennem et ituslaaet Vindu i den straatækkede Gaard, Frif. (selv om Ildebranden kunde antages opstaaet ved Skudet), da Skudretningen var med Vinden bort fra Huset og Bøsepipen havde været nedenfor og udenfor Taget. — HRT 1896. 300 (UFR 986): Minesprængning med Dynamit (uden Dækning af Minetraaden) i kun 7 Alens Afstand fra straatækket Bygning, Frif. (ogsaa mHt Sprængstoflov § 11, 2). HRT 1882. 219 (UFR 721): I Blæsevejr, med Vinden bærende hen paa den lige ovenfor liggende straatækkede Bygning, sprængt en Sten med Krudt, der antændtes ved Hjælp af Sikkerhedstraad af beget Tovværk, Frif. (ogsaa mHt Overtr. af Brandpolitilov); jfr. ogsaa HRT 1869. 10 (UFR 386).

III. Forvoldelse af Skade. HRT 1886. 673: Frif., da Skade ikke var sket ved den ved Tilt.s Uforsigtighed opstaaede, men straks slukkede Plantageild (vestind. Sag). — HRT 1891. 848: Uagt-som Brandstiftelse paa eget assureret Hus, § 284. HRT 1892. 148 (Ufr 786): Frif., da Tilt. havde genopført det nedbrændte Sted og der ikke vilde blive Spørgsmaal om Udbetaling af nogen yderligere Brandskadeerstatning end et Beløb, mHt hvilket Erstatningskrav paa Tilt. var frafaldet. HRT. 1902. 139: Frif., da der kun var Spørgsm. om Erstatn. for den Skade, der for en Panthaver kunde flyde af, at Ejendommen i den ved Branden forringede Stand maatte være utilstrækkelig til hans Fyldestgørelse, men Tab i saa Hens. ikke antoges, navnlig fordi Ejendommen nylig var erhvervet for en betydelig større Sum end Pantgælden og Brandskaden til-sammen. — HRT 1871. 365: En Tilt. idømt Strafarbejde for Tyveri og uagtsom Brandstiftelse. Bestemmelse truffet i Dommen om Bortfald af 6 Maan. af Straffetiden, naar Tilt. udredede den ham paalagte Erstatn. Om Dommens Formulering mHt Straffens Bortfald ved Erstatn.s Udredelse, se iøvrigt f. Eks. HRT 1882. 216 (Ufr 718) og 1891. 848.

NI OG TYVENDE KAPITEL.

Om Handlinger, hvorved Skibbrud, Over-svømmelse eller anden større Ulykke kan forårsages.

Jfr. Sprængstoffov Nr. 74, 7. April 1899 §§ 10 og 11.

§ 285.

Hvo, som i den Hensigt¹⁾ at vildlede eller skade søfarende ødelægger, bortskaffer eller beskadiger²⁾ Fyr-indretning, Sølygte eller andet til de søfarendes Vej-ledning anbragt Tegn eller Mærke, slukker Fyr eller Sølygte³⁾, anbringer falsk Tegn eller Mærke eller op-fylder eller stopper det rette Farvand i Sø eller Strøm, straffes med Strafarbejde, ikke under 4 Aar.

Foretages nogen af de ommeldte Handlinger uden den nævnte Hensigt, men dog med Forsæt, bliver den skyldige at straffe med Fængsel eller under skærpene Omstændigheder med Forbedringshusarbejde indtil 2 Aar.

¹⁾ Jfr. § 289. ²⁾ L. 13. Apr. 1855 (om Forbud mod Borttagelse af Sten etc. udenfor Fyranlæg); L. om Lødsvæsenet Nr. 73, 13. Juni 1879 § 45 jfr. § 58; Fiskerilov Nr. 56. 5. Apr. 1888 § 7 jfr. §§ 58 og 60. ³⁾ Bkg. 28. Juni 1864 (om Slukning af Fyr under Krigen).

Kbh. ORD i Ufr 1882. 1134: Borttaget de af Tilt. selv i hans tidligere Egenskab af Havnelods anbragte og bekostede Prikker i det paag. Sejlløb, Frif., da Tilt. efter Prikkeafgiftens Bortfald ogsaa havde antaget Forpligtelsen til at sætte og vedligeholde Prikkerne for bortfalden.

§ 286.

Forvolder nogen Skibbrud eller anden Søskade¹⁾ under saadanne Omstændigheder, at Menneskers Liv derved udsættes for aabenbar Fare, straffes han med Tugthusarbejde ikke under 8 Aar, dog at Straffen, hvis nogen derved omkommer, kan stige til Livsstraf. Sker det under andre Omstændigheder, bliver en ringere Grad af Strafarbejde at anvende.

¹⁾ Mot. 351.

Jfr. § 289. — Sølov Nr. 56, 1. Apr. 1892 §§ 219, 223, 290., 291, 292, 293 og 306, jfr. 296, 294, 310; Fiskerilov Nr. 56, 5. Apr. 1888 § 7 jfr. §§ 58 og 60.

KPRD i UFR 1884. 53: Frif. mHt § 286, allerede fordi det ikke var tilsigtet at forvolde Skibbrud (ladet et usødygtigt Skib gaa i Fart), heller ikke § 198 anvendt.

§ 287.

Den, som for at bevirke Oversvømmelse ødelægger eller beskadiger Vandledninger eller aabner Kanal, Dæmning, Sluse eller anden saadan Vandbygning, anses med Strafarbejde indtil 8 Aar, dog at Straffen, hvis betydelig Skade sker, kan stige højere, og hvis nogen derved omkommer, endog til Livsstraf.

Sker det med Forsæt, men uden den Hensigt at bevirke Oversvømmelse, straffes Gerningsmanden med Fængsel eller under skærpene Omstændigheder med Forbedringshusarbejde indtil 2 Aar.

Jfr. § 289. — L. 30. Nov. 1857 (om Beskyttelse af Kbh.s Vandværker) § 1 jfr. §§ 5 og 6; jfr. L. Nr. 60, 24. Apr. 1896; Digelov Nr. 53, 10. Apr. 1874 § 16 jfr. § 19; L. Nr. 63, 28. Maj 1880 (Vands Afledning m. m.) §§ 32, 33, 73 og 77, jfr. 84.

Kbh. ORD i UfR 1869. 68: Gravet en Kanal paa Tilt.s egen Grund for at bevirke Oversvømmelse af et tilstødende inddæmmed Areal, Frif., da Handlingen savnede den i § 287 forudsatte Karakter af Almenfarlighed og som Forsøg paa Beskadigelse af fremmed Ejendom ikke var forbunden med den til off. Paatale nødvendige Forstyrrelse af den off. Fred.

§ 288.

Den, som forsætlig¹⁾ beskadiger en Jærnbane²⁾, Transportmidlerne eller Banens øvrige Tilbehør, henlægger eller henkaster noget paa Banen, forrykker Skinnerne, efterligner Signalerne, uberettiget bringer Damp eller andre Banevogne i Bevægelse eller iøvrigt foretager Handlinger, hvorved Transporten paa Banen udsættes for Fare, anses med Strafarbejde indtil 8 Aar, dog at Straffen, hvis betydelig Skade sker, kan stige højere, og, hvis nogen derved omkommer, endog til Livsstraf.

Dersom Handlingen efter sin Beskaffenhed ikke kunde bringe Transporten i nogen virkelig Fare, eller saadant dog maa anses at have ligget udenfor Gerningsmandens Tanke og Hensigt, bliver den skyldige at straffe med Fængsel eller under særdeles skærpene Omstændigheder med Forbedringshusarbejde indtil 1 Aar, forsaavidt ikke nogen anden Straffebestemmelse maatte medføre højere Straf.

¹⁾ Jfr. § 289. ²⁾ Mot. 352.

Politolov for Statsbanerne Nr. 85, 11. Maj 1897, jfr. An. Nr. 133, 24. Sept. 1897. JMCirk. Nr. 260, 12. Nov. 1889 (Generaldir. for Statsbanedriften Lejlighed til at udtale sig i Sager om Jærnbaneuheld eller -ulykker, forarsagede ved Forseelser af Funktionærer ved Statsbanerne).

HRT 1890. 448 (UfR 1891. 28): En Tilt., der ved at foretage en Sporskiftning havde bevirket, at et Lokomotiv løb ud af Sporet, dømt efter § 288,1, da hans Forhold kunde bringe Transporten i virkelig Fare, og saadant, trods hans Forklaring, ikke kunde antages at have ligget udenfor hans Tanke og Hensigt. — HRT 1879. 69 (UfR 722): Ødelæggelse af de af Jærnbanestyrelsen for Leddene ved en privat Overkørsel anbragte Laase, § 288,2 uden H. t. Spørgsm. om Jærnbanestyrelsens Beføjelse til at aflaae Leddene; se ogsaa HRT 1885. 532 (UfR 1886. 109) mHt Lukning af Led ved private Overkørsler (jfr. nu L. Nr. 85, 11. Maj 1897 § 3). HRT 1880. 213 (UfR 934): For at skaffe Plads ved en privat Overkørsel

skudt en Trolje hen over den ene Jærnbanseskinne, § 288,2. Kbh. ORD i UfR 1893. 1085: Henlagt en Plovkile paa en Skinne for at iagttage dens Udseende, naar Toget var gaaet hen over den, § 288,2. Vib. ORD i UfR 1872. 813: Af Kaadhed efterlignet Togførerens Afgangssignal, ikke virkelig Fare, § 288,2. Vib. ORD i UfR 1885. 326: Kastet en Sten af Størrelse som en knyttet Haand mod en Passager i et ved en Station holdende Tog, alene § 203 jfr. § 46, da Transporten ikke var udsat for virkelig Fare og saadant heller ikke tilsigtet. — HRT 1878. 155 (UfR 911): Mod de gældende Regler for Jærnbaneforsendelser afsendt Fyrværkerisager som alm. Fragtgods, § 288,2.

§ 289.

Foretages nogen af de Handlinger, der omtales i §§ 285—288, af Uagtsomhed, bliver Straf af Fængsel eller Bøder at anvende.

Vib. ORD i UfR 1870. 103: En Tilt., der, idet han rettede sig efter et upaalideligt Ur, ikke i rette Tid havde fjærnet en Trolje fra Banesporet, hvorved et kommende Tog udsattes for Fare, anset efter § 289 jfr. § 288,2. — HRT 1884. 383 (UfR 1885. 19) og 1899. 63 (UfR 549) anf. ved § 143.

§ 290.

Anvender nogen giftige eller andre farlige Stoffer til Varer, der ere bestemte til Forhandling eller Benyttelse af andre, paa en saadan Maade, at andres Sundhed udsættes for Fare ved Brugen af samme, straffes han, forsaavidt ikke nogen anden Straffebestemmelse maatte medføre højere Straf, med Fængsel eller under skærpene Omstændigheder, navnlig naar nogen derved har taget Skade eller endog er omkommen, med Forbedringshusarbejde.

Samme Straf er den undergoven, som falholder Varer, hvortil han ved, at slige Stoffer paa foranførte Maade ere benyttede.

Foretages saadanne Handlinger af Uagtsomhed¹⁾, bliver Straf af Bøder at anvende²⁾.

¹⁾ Mot. 356. ²⁾ *Lov om Undersøgelse af Levnedsmidler*, Nr. 29, 2. Marts 1900 § 5, sidste Stykke: I det i alm. borgerlig Straffelovs § 290, sidste Stykke, omhandlede Tilfælde kan Straffen under skærpene Omstændigheder stige til Fængsel.

Jfr. § 278, L. Nr. 29, 2. Marts 1900 §§ 5—7, Vinan. Nr. 140, 5. Sept. 1900. — Fr. 1. Apr. 1796 og Pl. 19. Apr. 1843. Fr. 4. Dec.

1670 § 30; Næringslov 29. Dec. 1857 §§ 33, 35, 46. Instr. for Fysici Nr. 108, 22. Okt. 1877 § 10, Instr. for Stads- og Distriktslæger Nr. 109, s. D. §§ 14 og 16. Pl. 29. Marts 1814 (ang. Salg af havarerede Spise- og Drikkevarer). Sundhedsvedt. f. Kbh. Nr. 78, 15. Juni 1886 Kap. 6, jfr. Tillæg Nr. 14, 12. Mts 1896.

HRT 1893. 130 (UfR 741): Alene Straf for Overtr. af Sundhedsvedtægt for at have anvendt sundhedsfarligt Kød til Føde for vedk. Gaards Tjenestefolk; § 290 ikke anvendt mHt Bagning af Brød af urensset Korn. Vib. ORD i UfR 1882. 882: Til Pølsefabrikation benyttet Kød, der ikke kunde nydes af Mennesker uden Fare for Sundheden, hvad der maatte være Tilt. som Slagter indlysende, § 290.₁. Jfr. Vib. ORD i UfR 1899. 964 mHt Overtr. af en Sundhedsvedtægts Forbud mod Anvendelse af Kød med 2. Klasses Stempel til Tilberedning af Pølser og lignende sønderdelte Fødemidler.

HRT 1892. 91 (UfR 618): Solgt Halskødet af en Hest, skønt Tilt. vidste, at den kort før sin Død havde faaet en Indsprøjtning paa Halsen, og at Dyrlægen havde paabudt Halsens Nedgravning, § 290.₂.

HRT 1883. 463 (UfR 1093): § 290.₃ anvendt paa en Slagter, hvis Forklaring lagdes til Grund om ikke at have anset det af ham uden nærmere Undersøgelse til Pølsefabrikation benyttede Kød af til Dels tuberkuløse Dyr for uskikket til Menneskeføde. KPRD i UfR 1887. 1229: Forhandling af henkogte, med Kobber farvede Ærter uden nogensomhelst nærmere Undersøgelse, § 290.₃. HRT 1894. 428 (UfR 1213): Nogle Tilt., der havde solgt i høj Grad tuberkuløst Kød uden at omtale denne dem bekendte Omst., men som ikke havde antaget Kødet for skadeligt for Sundheden, anset efter § 290.₃ (den ene Tilt. vidste tillige, at Kødet af en Dyrlæge var erklæret utjenligt til Menneskeføde, jfr. ogsaa Vib. ORD i UfR 1894. 1001); den oprindelige Sælger, overfor hvem Handelens Tilbagegang var forlangt, ikke anset medansvarlig ved sine Opfordringer til at faa Kødet solgt. — HRT 1892. 765 (UfR 1893. 170): Salg af Kød af et sygt og selvdødt Dyr under Fordølgelse af denne Omst., § 257, men ikke § 290, da Tilt. ikke havde antaget Nikotinforgiftning til Stede og saadan ej heller var konstateret; jfr. ogsaa HRT 1898. 727 (UfR 1899. 340): Frif. mHt § 290, da intet Tilfælde af virkelig Sundhedsfare var oplyst, og Tilt. ikke havde tænkt sig Nydelsen af Kødet forbunden med Fare, derimod § 257 anvendt. Jfr. iøvrigt HRT 1891. 279 (UfR 1024) m. fl. Domme anf. ved § 251 III (S. 236). — Kbh. ORD i UfR 1874. 436 anf. ved § 207.

§ 291.

Den, som ved Overtrædelse af de Lovbestemmelser, der ere givne, eller de Forholdsregler, der af Øvrigheden anordnes til Forebyggelse af smitsom Sygdom

eller sammes Udbredelse¹⁾, foranlediger²⁾ Smitte eller videre Udbredelse af Sygdommen, straffes med Fængsel eller under skærpene Omstændigheder med Forbedringshusarbejde indtil 2 Aar.

¹⁾ Karantænelove Nr. 97, 2. Juli 1880 og Nr. 39, 16. Mts 1900, jfr. JMBkg. Nr. 104, 14. Maj 1900; Epidemilov Nr. 43, 31. Mts 1900; L. Nr. 22, 4. Febr. 1871 (Kokoppeindpodning); L. Nr. 47, 10. Apr. 1874 jfr. Strfl. § 181; Husdyrepidemilov Nr. 105, 14. Apr. 1893 § 9 jfr. § 16 (Hundegalskab); L. 30. Nov. 1857 §§ 2, 3, 5, 6 (Vandforsyningsanlægs Forurening etc.) jfr. L. Nr. 60, 24. Apr. 1896.

²⁾ Mot. 357.

§ 292.

Skulde nogen findes forsætlig at udbrede smitsom Syge blandt Husdyrene, bliver han at anse med Strafarbejde indtil 8 Aar.

Den, som ved Overtrædelse af de Lovbestemmelser, der ere givne, eller Forholdsregler, der af Øvrigheden anordnes til Forebyggelse af smitsom Sygdoms Udbredelse hos Husdyrene, giver Anledning til videre Udbredelse af saadan Sygdom, straffes med Fængsel eller Bøder ikke under 20 Rd.

Jfr. Husdyrepidemilov. Nr. 105, 14. Apr. 1893. Fundats for Veterinærskolen 23. Juli 1777 § 9 jfr. § 8; Fr. 8. Maj 1795 § 18 jfr. Pl. 19. Sept. 1781; Fr. 4. Dec. 1672 § 30.

§ 293.

Den, der forsætlig borttager, ødelægger eller beskadiger Broer, Færgeindretninger, Brønde, Vandledninger, Fortøjningsredskaber eller Mærke, Rækværk eller andet, som er anbragt for at afværge eller advare imod Fare paa Vej, Gade eller andet Sted, hvortil haves almindelig Adgang¹⁾, straffes med Fængsel eller Bøder.

¹⁾ Mot. 359. — L. 30. Nov. 1857 jfr. L. Nr. 60, 24. Apr. 1896; L. Nr. 7, 30. Jan. 1875 (Havnerreglementer); L. Nr. 63, 28. Maj 1880 §§ 12, 13 (Regulativer for off. Vandløb), 32, 33 (Fredning af Vandløb). Sundhedsvedt. f. Kbh. Nr. 78, 15. Juni 1886 § 41. Polvedt. f. Kbh. Nr. 125, 22. Juni 1883 Kap. 2—6 (jfr. L. Nr. 21, 4. Febr. 1871 § 1 a); Fr. 22. Okt. 1701 Post 2 Kap. 7 §§ 4 og 5, Kap. 8; Vejfr. 13. Dec. 1793 §§ 75, 82, 92; L. Nr. 53, 25. Mts 1872 § 11 jfr. § 12

(Vejfred). Købstadbygningslov 30. Dec. 1858 §§ 4 og 30, Kbh. Bygningslov Nr. 77, 12. Apr. 1889 §§ 3, 57, 62, 64; JMBkg. Nr. 70, 16. Apr. 1898 § 4. — JMCirk. Nr. 84, 12. Maj 1875 (om Anbringelse af Rækværker etc. til Forebyggelse af Ulykkestilfælde); JMSkr. Nr. 195, 10. Okt. 1876. — Jfr. §§ 294, 295, 296.

HRT 1872. 374: Borttagelse af en Del til et Broanlæg hørende Sten, §§ 293 og 235 uden H. t., at Tilt., der ejede begge Bredderne, vilde have anset Stenene for sin Ejendom. — Vib. ORD i UfR 1898. 377: Med Vold afbrudt en ifølge Sogneraadets Kendelse over en Bæk paa Tilt.s Grund mod hans Protest anbragt Bro, § 293 uden H. t., om Tilt. virkelig var pligtig at finde sig i Færdslen over hans Lod. — HRT 1899. 551 (UfR 1900. 245): Anvendelse af L. 30. Nov. 1857 § 2,5.

TREDEVTE KAPITEL.

Om Ødelæggelse eller Beskadigelse af fremmed Ejendom¹⁾, samt om Dyrplageri.

¹⁾ Strfl. f. Krm. § 155.

§ 294.

Den, som forsætlig borttager, ødelægger eller beskadiger offentlige Monumenter eller Ting, som ere bestemte til almindelig Nytte, saasom Træplantning, Hegn, Lygter til Gaders og Vejes Belysning, Vejviser eller Milepæl, straffes med Bøder eller Fængsel.

Jfr. Polvedt. for Kbh. Nr. 125, 22. Juni 1883 Kap. 7 (jfr. L. Nr. 21, 4. Febr. 1871 § 1 a); Fr. 13. Dec. 1793 §§ 78—82, 92; L. Nr. 53, 25. Mts 1872 § 11 jfr. § 12; L. 29. Mts 1867 (Sandflugtens Dæmpning) § 17 jfr. § 21, jfr. Strfl. § 234; Hegnslove 6. Mts 1869 §§ 9, 12 og Nr. 14, 27. Jan. 1872 (for Kbh.); Vandløbslov Nr. 63, 28. Maj 1880 §§ 12, 13, 32, 33; L. Nr. 7, 30. Jan. 1875 (Havne-reglementer). — JMCirk. Nr. 19, 29. Febr. 1888 ang. Fredning af Gradmaalingens Mærker. Finansmin. Cirk. 28. Juni 1866 ang. Skovforbrydelser og Landbrugsmin. Cirk. Nr. 178, 6. Okt. 1898 ang. Overtr. af Fredskovsforpligtelser. — Jfr. §§ 293, 295, 296.

HRT 1883. 226 (UfR 885): En Tilt., der efter forgæves Opfordring til vedk. Skovbetjent selv havde afsavet nogle Grene paa Træer i Jægersborg Allé, som hang ud over hans Ejendom, frif. for det off.s Tiltale, da hans Forhold kun kunde betegnes som Selvtægt. — Kbh. ORD i UfR 1897. 168. Beskadigelse af Træer i en Beplantning ved en Kirke udenfor Ringmuren, § 294. KPRD i UfR 1886.

1238: Beskadiget Trær og øvet forsk. Hærværk paa en kbhvnsk Kirkegaard, §§ 294 og 296 jfr. Polvedt. § 53. — Jfr. iøvrigt KPRD i UfR 1895. 1102 og 1899. 890 anf. ved § 295.

§ 295.

Den, som forsætlig enten beskadiger en elektrisk Telegraf eller de til samme hørende Apparater eller iøvrigt foretager nogen Handling, hvorved Telegrafledningen afbrydes eller svækkes, eller Apparaternes Afbenyttelse forhindres, straffes med Fængsel eller under formildende Omstændigheder med Bøder, dog ikke under 50 Rd., forsaavidt Handlingen ikke efter sin Beskaffenhed medfører højere Straf.

Sker det af Uagtsomhed, anvendes Bøder indtil 100 Rd. eller simpelt Fængsel indtil 1 Maaned; dog kan Straffen bortfalde, hvis Gerningsmanden uophødelig anmelder det skete for den nærmeste Politiovrighed eller en af de ved Vej- eller Telegrafvæsenet ansatte Embedsmænd eller Betjente.

Jfr. L. Nr. 54, 15. Febr. 1895 (om Beskadigelse af undersøiske Telegrafer). Telegraflov Nr. 84, 11. Maj 1897 §§ 12 og 13 jfr. 15. — Jfr. §§ 293, 294, 296.

KPRD i UfR 1899. 890: Af Kaadhed alarmeret Brandvæsenet gennem et Brandskab ved Ituslagning af dets Rude, § 295,1; jfr. KPRD i UfR 1895. 1102 [for lignende Forhold § 294 anvendt].

§ 296.

Ødelægger eller beskadiger nogen ellers¹⁾ forsætlig fremmed Ejendom, bliver han, forsaavidt Forholdet ikke falder ind under strængere Straffebestemmelser²⁾, at straffe med Bøder eller Fængsel. Offentlig Paatale finder kun Sted, naar Handlingen har medført Forstyrrelse af den offentlige Fred eller været forbunden med Overtrædelse af Politiforskrifter.

¹⁾ §§ 294 og 295. ²⁾ Kap. 29.

Jfr. Strfl. f. Krm. § 155. — L. 23. Jan. 1862 (Borttagelse af Sten etc. fra Forstranden) § 9; L. Nr. 53, 25. Mts 1872 §§ 8—10 jfr. § 12; Hundelov Nr. 46, 12. Apr. 1889 § 8—10; Jagtlov Nr. 79, 8. Maj 1894 §§ 9 og 11 jfr. 24; Fiskerilov Nr. 56, 5. Apr. 1888 §§ 2—4 jfr. § 58, Ferskvandsfiskerilov Nr. 63, 26. Mts 1898 §§ 1, 5 jfr. 11—13; Vandløbslov Nr. 63, 28. Maj 1880 §§ 32 og 33; Fattiglov

Nr. 67. 9. Apr. 1891 § 41 (skødesløs Omgang med eller Forvanskning af Fattigvæsenets Ejendele); Fæstefr. 9. Mts 1838 § 9. Finansmin. Cirk. 26. Juni 1866 (ang. Skovforbrydelser).

I. Offentlig Straffesag. HRT 1879. 488 (Ufr 1880. 107): Udefra slaaet Ruder ind i beboet Hus, § 296; jfr. ogsaa HRT 1898. 495 anf. ved § 51. HRT 1887. 791 (Ufr 1888. 457): Affyret en med løst Krudt og Blaar ladet Bøsse gennem Vinduet ind i en Dansesalon, hvorved der bl. a. gik Ild i en Frakke, § 296 (jfr. iøvrigt Ref. ved § 54). Kbh. ORD i Ufr 1876. 625: Tjenestekarl under Spektakler ituslaaet forsk. Genstande i Gaardens Karlekammer, § 296. HRT 1883. 796 (Ufr 1884. 441): Egenmægtig hemmelig Nedbrydning af nogle iøvrigt lovstridig anbragte Tværgærdere over en Aa, isl. Strfl. 298 (d. Strfl. § 296). HRT 1889. 731 (Ufr 1890. 314): Til Dels som Leder af en Folkhob iværksat Nedbrydning af et af vedk. Lodsejer for at hindre ulovlig Færdsel over hans Grund opsat Stakit, § 296 jfr. til Dels § 47,1; ligeledes nogle Medtillt. Kbh. ORD i Ufr 1876. 835: I Farvandet kappet fremmede, i de Tilt.s egne indfiltrede Garn, saa at de i hvert Fald ødelagdes mere end nødvendigt, § 296. HRT 1892. 406 (Ufr 1211): Antændt en i lukket Lysthus staaende Sofa, § 296; jfr. ogsaa HRT 1867. 98 (Ufr 431): Antændelse af en Seng (i begge Tilfælde Aktion for Brandstiftelse); smlg. hermed flere Domme anf. ved § 282. — Kbh. ORD i Ufr 1875. 201: Brækket Grene af et Kirsebærtræ ved Vejen for at spise Bærrene, Frif. da Beting. for off. Sag ikke forelaa. HRT 1878. 632: Voldelig Indtrængen i Hus, Frif. for Justitiens Tiltale. da Beting. for off. Paatale manglede; ligesaa HRT 1878. 881 (Beskadigelse af Mejemaskine paa Marken). Kbh. ORD i Ufr 1869. 68 anf. ved § 287.

II. Privat Straffesag. Vib. ORD i Ufr 1882. 1191 og KPRD i Ufr 1884. 51: Privat Sag ang. § 296 kan ikke anlægges ved Politiret. — Kbh. ORD i Ufr 1876. 194: Udgravning af en ifølge Skødebestemmelse som Oldtidsmindesmærke fredet Jordhøj paa Tilt.s egen Grund, § 296 eller dennes Analogi. HRT 1884. 514 (Ufr 1885. 118): Frif. mHt Beskadigelse af Rørskår ved Aalestangning, da den paatalendes Ejendomsret til eller Besiddelse af det paag. Areal ikke var godtgjort. Kbh. ORD i Ufr 1888. 540: Nedskydning af en Jagthund uden Hjemmel i L. 25. Mts 1872 § 7, Frif. paa Gr. af god Tro. Kbh. ORD i Ufr 1896. 455: Kastration af en fremmed Hund, § 296; Tilt.s Fader, der som Optager af Hunden bar Ansvar for den og havde tilladt Kastrationen, straffet som meddelagtig; Erstatningen sat lig med Hundens Værdi, da den paa Gr. af den uforsvarlige Behandling maatte dræbes.

§ 297.

Hvo, som gør sig skyldig i raa Mishandling eller anden grusom og oprørende Behandling af Dyr, navn-

lig af Husdyr, bliver at straffe med Bøder indtil 200 Rd. eller med simpelt Fængsel indtil 4 Maaneder.

Mot. 361. — Jfr. Strfl. for Krm. § 195, 2 (Mishandling af Tjenestehest); Vivisektionslov Nr. 43, 13. Mts 1891; Jagtlov Nr. 79, 8. Maj 1894 § 6, 3, jfr. § 23; Bkg. Nr. 210, 10. Nov. 1892 (om Udførsel af Kvæg etc. til Udlandet) § 8; Kbh. Pol. Bkg. 10. Apr. 1858 jfr. JMCirk. 28. Apr. 1858; Polvedt. f. Kbh. Nr. 125, 22. Juni 1883 Kap. 5. IMSkr. 30. Juni 1855: Det maa anses for Dyrplageri, naar en uøvet Person, i Stedet for at benytte en autoriseret Hestesværer, tilføjer sine Heste uforvunden Lidelse ved selv at kastre dem. JMSkr. Nr. 165, 31. Aug. 1877: JM savner Hjemmel til at udstede alm. Forbud mod Skydning efter tamme Duer. — Tyendelov 10. Maj 1854 § 41 Nr. 7.

HRT 1872. 133 (UFR 591), 1878. 279 (UFR 954): Mishandling af en Kat, § 297. — HRT 1871. 572: Slæbt et Lam et kort Stykke ved en Snor om Halsen, Frif., da Tilt. ikke havde set, at dets Laar var brækket, men nok, at det var halt. HRT 1877. 205 (UFR 883): En Tilt.s Adfærd ved Transport af Kalve i en Vogn under H. t. Transportens Kortvarighed ikke anset for strafbart Dyrplageri (Aktionens Omkostn. paalagte Tilt.). HRT 1898. 418 (UFR 902): For at faa en stædig Hest til at gaa frem, to Gange et Øjeblik holdt en brændende Halmvisk hen under Hestens opbundne Hale, Frif. HRT 1893. 130 (UFR 741): Frif. mHt forsk. ilde Behandling af Heste og Kreaturer. HRT 1894. 584 (UFR. 1895. 53): Dyrplageri ikke antaget, da en indtraadt Forringelse af en tidligere uden Skade til Kørsel benyttet Hest ikke havde været kendelig ved dens Benyttelse til en enkelt Kørsel en senere Dag; jfr. ogsaa HRT 1899. 1: Frif., da den ellers uden Indsigelse fra Politiet benyttede Hest kunde bruges til langsom og let Kørsel og den stedfundne Kørsel ikke havde været i sig selv uforvarlig. — HRT 1900. 554 (UFR 1901. 50): At en Tilt.s Køer i en Del af Aaret ikke havde faaet tilstrækkelig Næring, efter Omst. ikke anset for strafbart Dyrplageri. Kbh. ORD i UFR 1890. 428: Tvunget en springhalt, til Slagtning solgt, gammel Hest, der ikke kunde støtte paa den ene Hovs Underflade, til at tilbagelægge 1½ Mil i Løb, § 297. HRT 1891. 143 (UFR 685): Frif. tillagt en Tilt., der i den Tro, at en ham tilhørende Plag ikkun havde forvredet Benet, medens det i Virkeligheden var brækket, havde indskrænket sig til Badning af Benet med et Medicament. HRT 1892. 655 (UFR 1893. 96): En Tilt., der havde ladet en af ham købt, men undervejs efter Afhentningen af Udmattelse styrtet Ko blive liggende i flere Dage og lide Nød, frif., da han efter Handlens Vilkaar forment, at det maatte paahvile Sælgeren at tage sig af Koen. — HRT 1877. 231 (UFR 892): For at forløse en dødssyg drægtig Hoppe opskaaet dens Bug med en Barberkniv, Straffeloven. 20

udtaget Føllet og straks derefter overskaaret Hoppens Hals. Frif.; jfr. ogsaa HRT 1898. 527 (Ufr 1899. 81): Frif. mHt en Tilt.s Forhold under Forsøg paa at forløse en Ko.

ET OG TREDVTE KAPITEL.

Om Paatalen af Forbrydelser, Forebyggelsestvang, Skadeserstatning m. v.

§ 298.

De i denne Lov omhandlede Forbrydelser ere, forsaavidt ikke anderledes særligt er bestemt¹⁾, Genstand for offentlig Paatale²⁾.

¹⁾ §§ 116, 200 (jfr. dog L. Nr. 80, 11. Maj 1897 § 1), 210—211 jfr. 212, 215—222 jfr. 223, 296: privat Forfølgning. JMSkr. Nr. 11, 14. Jan. 1879 og Nr. 134, 15. Aug. 1885 (anf. ved § 17). — §§ 84, 159, 174, 175, 212, ₂, 235, 236, 254, 263, 278, ₂, (299): betinget off. Paatale; jfr. endvidere §§ 135, 136, 256, 257; L. Nr. 80, 11. Maj 1897 § 1, ₂. ²⁾ Fr. 3. Juni 1796 Kap. IX. — *L. 16. Febr. 1866*: De i alm. borgerlig Straffelov §§ 199, 235, 256, 257, 277, 2det Stykke, og 278, 2det Stykke, omhandlede Forbrydelser blive indtil videre at behandle som offentlige Politisager. — L. Nr. 47, 10. Apr. 1874 § 11, jfr. JMSkr. Nr. 139, 27. Aug. 1879 (anf. ved § 180). L. Nr. 80, 11. Maj 1897 § 1, ₂ (Behandling som off. Politisag, hvor Overtr. af § 200 er Genstand for off. Forfølgning), — JMSkr. Nr. 161, 25. Maj 1872: Overøvrigheden kan ikke samtykke i, at Overtrædelser, der henhører under Strfl., behandles politiretsvis eller ved privat Paatale udenfor de Tilfælde, hvor saadant udtrykkelig er hjemlet i Lovgivningen.

§ 299.

Undsiger nogen en anden, eller truer ham med Brand eller anden Ulykke, bliver det, forsaavidt saadan Undsigelse eller Trusel ikke gaar ind under nogen af de i denne Lov indeholdte Straffebestemmelser¹⁾, efter den paagældendes Begæring ifølge Øvrighedens Foranstaltning af Domstolene at afgøre, om den undsigende i den Anledning skal stille Sikkerhed og da hvilken, eller i Mangel deraf hensættes i Varetægtsfængsel paa det offentliges Bekostning. Er nogen saaledes dømt til at stille Sikkerhed, og han senere mener

at burde fritages derfor paa Grund af forandrede Forhold, bliver Spørgsmaalet herom under en offentlig Sag at afgøre af den samme Domstol, forsaavidt ikke den undsagte for Føgden erklærer sig enig i, at Sikkerhedsstillelsen opgives.

¹⁾ Jfr. §§ 82, 3, 83, 2, 87, 89 jfr. 93 og 94, 95, 96, 98--100 jfr. 102, 112, 113 jfr. 115, 124 og 126 jfr. 144, 157, 168, 169, 176, 210, 243, 245.

HRT 1879. 82 (UfR 727), 1886. 1 (UfR 830), 1890. 424: Frif., da Truslerne ikke antoges alvorlig mente. HRT 1884. 150 (UfR 723): Frif., da den truede erklærede ikke at gøre Fordring paa §ns Anvendelse. — HRT 1877. 353 (UfR 1201): En Sag. hvorunder Tilt. var dømt til at sættes i Varetægtsfængsel, indtil han stillede betryggende Sikkerhed, hjemvist til Underretten, da Domstolene selv skulle afgøre, hvilken Sikkerhed der skal stilles, medens Varetægtsfængsel kun hjemles, forsaavidt den foreskrevne Sikkerhed ikke stilles. — HRT 1883. 438 (UfR 1090): I Forbindelse med Straf efter §§ 98 og 101 paalagt et Ladegaardslem i Anledn. af Trusler mod Anstaltens Inspektør at tage Ophold udenfor Sjællands Stift med Hensættelse i Varetægtsfængsel i Overtrædelsestilfælde; jfr. ligeledes KPRD i UfR 1893. 1264 [et formueløst, ufuldst. tilregneligt Individ, der mod Polititilhold havde indfundet sig paa sin Hustrus Bopæl og truet hende paa Livet].

§ 300.

Enhver, der har gjort sig skyldig i en Forbrydelse, er pligtig at tilsvare den skadelidende Erstatning.

Kanc. Skr. 29. Aug. 1826 og Cirk. 27. Maj 1828: Aktionsomkostningerne og Erstatningen til den forurettede maa konkurrere lige ved Eksekution og i domf.s Bo; jfr. ogsaa JMSkr. 1. Febr. 1866, samt JMSkr. Nr. 190, 12. Nov. 1878: Skadelidte ikke for den tilkendte Erstatning Adgang til fremfor Aktionsomkostningerne at dækkes af domf.s, for Udbyttet af hans Forbrydelser anskaffede Effekter.

I. Almindelige Spørgsmaal: Kbh. ORD i UfR 1895. 735: En Justitssag af skadelidte indanket for OR som civil Sag for Erstatningens Vedk. — Vib. ORD i UfR 1898. 742: Tilt. død efter URDs Afsigelse, dennes Bestemmelse om Erstatn. (og Aktionsomkostninger) stadfæstet, kun at Udredelsen maatte paahvile Tilt.s Bo. — HRT 1895. 516 (UfR 1896. 45): Erstatningspaastand ikke taget under Paakendelse, da Tilt. frifandtes efter § 38. HRT 1890. 526 (UfR 1891. 75): Erstatn. idømt, skønt Straffen bortfaldt efter § 66. — HRT 1890. 344 (UfR 899): En Brandforsikrings Paastand om Erstatn. hos Tilt. for det nedbrændte Hus ikke taget til Følge,

da alene § 52, 2 anvendtes; jfr. ogsaa HRT 1889. 754: Paastand om Tilbagebetaling af oppebaaren Brandskadeerstatn. ikke taget til Følge, da det nedbrændte Hus's Ejer kun blev straffet efter § 281 jfr. § 54, 1. St., 2. Pkt. — HRT 1885. 141, 1887. 117, 1893. 834: Erstatningspaastande, nedlagte af Personer, der maatte udlevere de Tyven (Bedr.) afkøbte, stjaalne (besvegne) Genstande, ikke tagne til Følge under den krim. Sag. HRT 1893. 283 (UFR 806): Erstatn. under den krim. Sag (§ 207) ikke paalagt for Tab tilføjet andre end selve den tilskadekomne; jfr. ogsaa HRT 1875. 596, 1877. 852. — HRT 1894. 525 (UFR 1240): Erstatn. for en tilt. Gaardmandskones Mælkeforfalskninger paalagt hende selv (ikke som ved URD Manden).

HRT 1882. 25 (UFR 622): Et under Forundersøgelsen i en Volds-sag indgaaet Forlig ikke anset bindende for Erstatn.s Fastsættelse under den dog paafulgte Justitssag. — HRT 1868. 65 (UFR 600): Falsk Partsed, Erstatningsspørgsm. ikke afgjort under den krim. Sag. — HRT 1897. 257 (UFR 768): Paastand om Erstatn. for strafbare Besvigelser ikke taget til Følge paa Gr. af manglende Oplysninger om Skadens Størrelse; jfr. ogsaa HRT 1890. 465 (UFR 1891. 37) og 1893. 17 (UFR 511). HRT 1895. 153: En Kreditforenings Paastand om Erstatn. for svigagtige Afhændelser af Besætningsdele ikke taget til Følge, da den pantsatte Gaard efter stedfundet Udlæg endnu ikke var bortsolgt. Jfr. herved HRT 1885. 377 (UFR 1141) anf. ved § 301.

II. Beregning af Erstatningen m. m. HRT 1880. 444 (UFR 1881. 136): Erstatn. tilkendt for det stjaalne Brænde og for forgæves Kørsel efter Brændet. HRT 1876. 11 (UFR 646): Ikke fra-draget Værdien af det af Tilt. til Høtyveriernes Udførelse foretagne Høstarbejde. HRT 1897. 311 (UFR 792): Under den krim. Sag dømt til at erstatte de besvegne Varers fulde Beløb uden H. t. mulig Dividende i Tilt.s Bo. HRT 1894. 718 (UFR 1895. 96): Ikke Erstatn. for Fiskeynglens Forstyrrelse ved den ulovlige Sivskæring (§ 235). HRT 1888. 73 (UFR 605): Svigagtigt Forhold ved Hestehandel, Tilt. tilpligtet mod Hestens Tilbagelevering at tilbagebetale Købesummen og erstatte Udgiften ved en erhvervet Dyrlægeattest, men ikke Hestens Fodring og Røgt, jfr. ogsaa HRT 1889. 565 (UFR 1890. 44) og 1894. 55 (UFR 393). — HRT 1898. 425 (UFR 907): Erstatn. efter uvillige Mænds Skøn for Afsavnet af en ved ulovlig Selvtægt af-spærret Vcj. — HRT 1880. 717: Bestemmelse om Renter af idømt Erstatn. til Brandforsikringen fra de resp. Udredelsesdage bortfalden. — HRT 1892. 77: § 177, paalagt Tilt. Erstatn. til Ejeren af den paag., ved off. Foranstaltning dræbte Ged (jfr. JMSkr. Nr. 245, 18. Sept. 1872, anf. ved § 177). — Kbh. ORD i UFR 1896. 455 anf. ved § 296 II.

§ 301.

Foruden den Erstatning for Helbredelsesudgifter

og for Næringstab, som den, der forsætlig eller af Mangel paa tilbørlig Agtsomhed har tilføjet en anden en Legemsbeskadigelse¹⁾, er pligtig at udrede til denne, vil den skyldige derhos kunne dømmes til at betale den skadelidende en af Retten fastsat Godtgørelse for de Lidelser, som ere ham paaførte, saavel som for den Ulempe, Lyde og Vansir, der maatte flyde af den ham tilføjede Skade.

¹⁾ Kap. 18.

HRT 1867. 457 (UfR 1868. 71): Erstatn. for det Næringstab, der havde været og vilde blive en Følge af den ved Læsionen medførte Føringelse af iverfaldnes Arbejdsdygtighed, tilkendt i Henh. til en først for HR nedlagt Paastand. HRT 1875. 636 (UfR 1876. 467): Tilkendt en Politibetjent i Anledn. af en Læsion med blivende Føringelse af Armens Brugbarhed (§ 203) en Godtgørelse af 1000 Kr. foruden Erstatn. for Lægeudgifter. — HRT 1885. 377 (UfR 1141): Erstatn. for Helbredelsesudgifter i Mangel af tilstrækkelige Oplysninger tillagt med et saadant Beløb, som nærmere maatte blive opgivet efter Regning. — HRT 1881. 313 (UfR 892): Straf efter § 203 jfr. § 40, paalagt Tilt. at udrede Erstatn. for Helbredelsesudgifter og Næringstab, men ikke Godtgørelse for Lidelser. HRT 1893. 504 (UfR 1167): En tilt. Husbond i Forbindelse med Straf efter § 204 jfr. § 40 tilpligtet foruden Erstatn. af Helbredelsesudgifter at yde Godtgørelse for de med Tabet af Øjet forbundne Ulemper (500 Kr.). HRT 1890. 619 (UfR 1891. 366): Erstatn. ikke paalagt Tilt. under den krim. Sag, da det væsentlig maatte tilregnes skadelidte selv, at Læsionen medførte saa stor Skade. — HRT 1900. 167 (UfR 526): Tilkendt en Sysselsmand og hans Ledsagere, hvis Baad Tilt. paa en efter § 98 jfr. § 52 strafbar Maade havde foranlediget kærtret, Erstatn. for Skade paa Helbred og tilføjede Tab. — HRT 1891. 659 (UfR 1892. 264): En ved URD bestemt Afkortning i skadelidtes Erstatn. af et Beløb, som Tilt. paastod for Næringstab som Følge af et ham af skadelidte bibragt Saar, bortfalden, da hin Paastand ikke kunde afgøres under den krim. Sag. — HRT 1882. 25 (UfR 622): Et under Frafald af Tiltale fra skadelidtes Side under Forhøret indgaaet Forlig om Erstatn. ikke anset bindende for dennes Fastsættelse under den dog paafulgte Aktionssag (§ 205).

§ 302.

Ligeledes vil den, som paa en strafbar Maade har forvoldt en andens Død¹⁾, kunne tilpligtes, paa derom sket Begæring, at give den afdødes Ægtefælle eller

Børn Erstatning for Tabet af deres Forsørger, fastsat enten til en bestemt Sum en Gang for alle eller til fortløbende Underholdningsbidrag for et vist Tidsrum.

¹⁾ Kap. 17.

HRT 1876. 81 (UfR 686): Erstatn. til den dræbtes Enke for Tab af Forsørger (4000 Kr.); ligesaa (6000 Kr.) HRT 1891. 289 (UfR 1032). HRT 1890. 191: § 188, Erstatn. til den dræbtes Enke (2000 Kr.) og Underholdsbidrag til hans Børn til deres fyldte 14. Aar. — HRT 1883. 161 (UfR 819): Ikendt en i Drab meddelagtig Erstatn. til Sogneraadet for Forsørgelse af alle den dræbtes Børn, uanset at den dræbtes Hustru, der havde forøvet Drab, ifølge Separationsbevillingen mellem Ægtefolkene skulde forsørge to af Børnene. HRT 1881. 765 (UfR 1882. 498): Erstatn. ikke tilkendt den dræbtes Enke, da hun ikke kunde antages ved Mandens Død at have lidt noget dertil berettigende Tab. — HRT 1886. 261 (UfR 969): § 302 uanvendelig, da Doden skyldtes forsætligt Selvmord, selv om de Tilt.s strafbare Forhold (L. om Disciplin i Handelsskibe 23. Febr. 1866 § 11) havde været i alt Fald medvirkende til Beslutningen herom. — HRT 1900. 167 (UfR 526): Ikke tillagt en Baadejer Erstatn. for 3 til hans Baadlag hørende ved Tilt.s Uagtsomhed druknede Personer (derimod disses Enker Erstatn. for Tab af Forsørgere.) — Jfr. iøvrigt HRT 1899. 374 (UfR 934) vedr. Spm. om et Livsforsikringselskabs Krav paa Erstatn. hos Jærnbanstyrelsen for den udbetalte Forsikringssum for en Person, der var omkommen ved en af en Jærnbanefunktionær ved strafbar Uagtsomhed forvoldt Jærnbaneulykke.

§ 303.

I lige Maade vil den, der har gjort sig skyldig i Ærefornærmelse eller i en af de i denne Lovs Kap. 16 §§ 166—175, jfr. 176, omhandlede Forbrydelser, efter Omstændighederne kunne tilpligtes at betale en passende Godtgørelse til den fornærmede for den derved bevirkede Ødelæggelse eller Forstyrrelse af dens Stilling og Forhold.

I. Sædelighedsforbrydelser. HRT 1891. 760 (UfR 1892. 535): § 168, ₁ jfr. § 46 (anf. ved § 168 II), Erstatn. 300 Kr. HRT 1895. 476 (UfR 1896. 25): § 168, ₂ og § 171 (se Ref. ved § 171), Erstatn. 3000 Kr. (bl. a. i længere Tid sindssyg som Følge af den overgaaede Behandling). — HRT 1880. 540: § 170 (sovende, uberygtet), Erstatn. 500 Kr. HRT 1891. 59 (UfR 561): Erstatn. nægtet (se Ref. ved § 170). HRT 1896. 324: § 176 jfr. § 170, Erstatn. nægtet, da Forstyrrelse af den krænkede, gifte Kones Stilling ikke var op-

lyst. — HRT 1875. 598 (UfR 1876. 437) anf. ved § 171, Erstatn. 200 Kr. — HRT 1882. 526 (UfR 1883. 133): § 174 jfr. § 46, Erstatn. 300 Kr. HRT 1897. 724 (UfR 1898. 218), 1899. 306 (UfR 903): § 174, 15aarig Pige, Barn født, Erstatn. 1000 Kr.

II. Ærefornærmelser. HRT 1894. 26 (UfR 378): Ikke tillagt en injurieret Højesteretssagfører Erstatn., da der ikke kunde gaas ud fra, at nogen Forstyrrelse i hans Stilling og Forhold var bevirket; ligesaa HRT 1893. 227 (UfR 786) [injurieret Portner ved Fabrik-anlæg]. HRT 1894. 519 (UfR 1239) anf. ved Kap. 21 VII, ikke tilstrækkelig Føje til at tilkende Godtgørelse efter § 303. HRT 1892. 568 (UfR 1280): Ingen Erstatn., da saadan var tilkendt i en anden ganske tilsvarende Injuriesag mellem samme Parter (HRT 1892. 520, UfR 1265). — HRT 1892. 314 (UfR 875): Tilkendt en næringsdrivende 3000 Kr. i Erstatn. for Sigtelser i et Dagblad for Sædelighedsforbrydelse. HRT 1895. 561 (UfR 1896. 80): Tilkendt en i en Dagbladsartikel injurieret Stadslæge 2000 Kr. for Forstyrrelse i hans Forhold særlig i Egenskab af praktiserende Læge. — Kbh. ORD i UfR 1897. 933: § 220, Erstatn. efter uvillige Mænds Skøn.

§ 304.

Den, som øver Vold mod sine Forældre eller Slægtninge i opstigende Linje, forbryder sin Arveret efter den, mod hvem han saaledes har forbrudt sig, medmindre den paagældende udtrykkelig erklærer det for sin Vilje, at Arveforholdet ikke desto mindre skal forblive uforandret.

Findes nogen at have gjort sig skyldig i de i denne Lovs Kap. 21 §§ 215 og 216 ommeldte grove Fornærmelser mod saadanne Slægtninge, vil han ligeledes, naar derom nedlægges Paastand, være at dømme til at have sin Arveret efter den paagældende forbrudt.

I begge Tilfælde kan dog den forbrudte Arveret i det hele eller for en Del senere tilbagegives den skyldige ved en testamentarisk Bestemmelse.

HRT 1881. 679 (UfR 1882. 465): § 201 jfr. til Dels § 203, Forældrenes Erklæring om ikke at nedlægge Paastand om Arverettens Forbrydelse anset tilstrækkelig til at udelukke Anvendelsen af § 304.

TO OG TREDVTE KAPITEL.

Om Lovens Ikrafttræden, Overgangsbestemmelser, samt om Ophævelse af ældre Bestemmelser.

§ 305.

Denne Lov træder i Kraft den 1ste Juli 1866¹⁾.

¹⁾ Jfr. L. 16. Febr. 1866 om Indførelse af Kongerigets Ret i de forhen slesvigske Distrikter § 1.

§ 306.

Er en Forbrydelse vel begaaet, men Sagen desangaaende ikke endelig paakendt inden den i § 305 nævnte Tid, bliver Straffen at fastsætte efter nærværende Lov, forsaavidt den derefter vil blive mildere end efter den ældre Lovgivning.

HRT 1866. 462: Erhvervsmæssig Utugt begaaet før Strfl., Frif., da Advarsel ikke var given. HRT 1866. 502: Straf idømt efter § 159 i en før Strfl. uden den fornærmede Ægtefælles Begæring anlagt Sag. HRT 1866. 393: Straf anset bortfalden efter § 68, skønt Paatalen var begyndt før Strfl. — HRT 1867. 14: Strafskylden for et før Strfl. begaaet Forhold bedømt efter L. 3. Jan. 1851 § 8, da Strfl. § 156 ikke kunde lede til et mildere Resultat; Tillægsstraf anvendt i Henh. til Strfl. § 64. — HRT 1871. 177 (UFR 597): Straf for Overtr. af en ved særlige Forhold betinget, midlertidig Forbudslov uanset dennes Bortfald inden Doms Afsigelse. — HRT 1868. 149: Pure Frif. efter L. 3. Apr. 1868 § 5 i et før Loven begaaet, iøvrigt til Frif. for videre Tiltale kvalificeret Tilfælde. — HRT 1887. 666 (UFR 1888. 398): Grundsætn. om formildende Straffeloves tilbagevirkende Kraft anset uanvendelig mHT den dagældende forel. Lov Nr. 100, 13. Aug. 1886 § 2.

§ 307.

Den, som efter tidligere at være dømt til Straf efter den ældre Lovgivning for en Forbrydelse, for hvilken der i nærværende Lov i Gentagelsestilfælde er foreskrevet forhøjet Straf¹⁾, igen findes skyldig i lige Forbrydelse, bliver at anse, som om den tidligere Dom havde været afsagt efter nærværende Lov.

¹⁾ Se § 57 Note 1.

HRT 1867. 134 (UfR 375): En før Strfl. for 2. Gang begaaet Tyveri straffet Person nu kun dømt som for 2. Gang begaaet Hæleri, da den første ham overgaaede Dom var for Bedrageri og saaledes ikke havde Gentagelsesvirkn. efter § 307; jfr. ogsaa HRT 1867. 409, 1868. 76, 233 (UfR 604, 842): lignende Resultat i HRT 1869. 686 (UfR 1870. 188) mHt en tidligere Dom for ulovlig Omgang med Hittegods. HRT 1866. 545: En før Strfl. senest for Bedrageri som for gentaget Tyveri straffet Person nu kun straffet efter § 228, da mere end 10 Aar var forløbne siden Udstaaelsen af Straf for Tyveri; jfr. ogsaa HRT 1866. 691.

HRT 1866. 305: En før Strfl. for 2. Gang begaaet Tyveri straffet Person nu straffet for 3. Gang begaaet Tyveri, skønt der mellem Udstaaelsen af den 1. Gang idømte Straf og den næste Forbrydelse var hengaaet mere end 10 Aar; jfr. ligeledes HRT 1876. 518 (UfR 1877. 453). — HRT 1868. 214 (UfR 651), 1870. 82 (UfR 609): Tilt., der før Strfl. havde været ansete for 3. (2.) Gang begaaet Tyveri, nu dømte for 4. (3.) Gang begaaet Tyveri, skønt den første af de tidligere Domme angik en mellem det 15. og 18. Aar begaaet Forbrydelse; jfr. ogsaa HRT 1866. 392 og 1868. 197 (UfR 648); se endvidere HRT 1871. 142, hvor derhos Gentagelsesvirkn. paa det nu begaaede Hæleri af de tidligere slesvigske Domme for 1., 2. og 3. Gang begaaet Tyveri statueres, da de resp. idømte Straffe oversteg Minimum efter den dagældende Lovgivn. i Kongeriget for Hæleri begaaet 1., 2. og 3. Gang. Jfr. herved HRT 1867. 36 (UfR 341): Under en Sag om Tyverier, begaaede efter Strfl., tillagt en i Slesvig afsagt Tyveridom Gentagelsesvirkn., skønt Straffen var lavere, end den dagældende Lovgivn. for Kongeriget hjemlede; modsat Resultat i HRT 1866.430, der paakender et før Strfl. begaaet Tyveri. — HRT 1895. 609 (UfR 1896. 106): En under den ældre Lovgivn. to Gange for ulovlig Jagt anset Person under en ny Sag om ulovlig Jagt efter Jagtlov 8. Maj 1894 § 23, ² dømt til Konfiskation af den benyttede Bøsse, skønt saadan Gentagelsesvirkn. ikke tidligere var foreskrevet. — Jfr. iøvrigt til Dels Domme anf. ved § 61.

§ 308.

Fra den i § 305 nævnte Tid bortfalde, forsaavidt det ikke allerede tidligere er sket¹⁾, følgende Bestemmelser i Kong Christian V's danske Lov, nemlig:

af 1ste Bog Kap. 4 Art. 6, Kap. 5 Art. 3, Kap. 8 Art. 7 og 8, Kap. 9 Art. 11, Kap. 13 Art. 9 og 10, Kap. 14 Art. 1, Kap. 19 Art. 3 og 6, Kap. 21 Art. 17, Kap. 23 Art. 1, Kap. 24 Art. 4—7, 10—16, 29, 48—50, Kap. 25 Art. 29;

af 2den Bog Kap. 10 Art. 4, forsaavidt Selvmordere angaar;
 af 3dje Bog Kap. 1 Art. 6, Kap. 10 Art. 4, Kap. 16 Art.
 7, 9 § 8 og 16 § 9, Kap. 20 Art. 3;
 af 4de Bog Kap. 3 Art. 2;
 af 5te Bog Kap. 2 Art. 87 og 89, Kap. 3 Art. 11, Kap.
 7 Art. 15, Kap. 8 Art. 3 og 4, Kap. 9 Art. 2 og 5;
 af 6te Bog Kap. 1 Art. 1 og 3—13, Kap. 4—9, Kap. 10
 Art. 1, Kap. 11, Kap. 12 Art. 1—7, 9 og 10, Kap. 13
 Art. 1, 6—18, 22—30, Kap. 14 Art. 1—6 og 8—19,
 Kap. 15 Art. 1—8, 13—22, Kap. 16, Kap. 17 Art. 3,
 12, 20—30 og 32—41, Kap. 18, Kap. 19 Art. 1—5,
 Kap. 20 Art. 1—3, Kap. 21 og 22;

samt for Færøernes Vedkommende følgende Be-
 stemmelser i Kong Christian V's norske Lov, nemlig:

af 1ste Bog Kap. 4 Art. 6, Kap. 5 Art. 3, Kap. 8 Art. 8,
 Kap. 9 Art. 11, Kap. 13 Art. 10 og 11, Kap. 14 Art. 1,
 Kap. 17 Art. 3 og 6, Kap. 19 Art. 17, Kap. 21 Art. 1,
 Kap. 22 Art. 4—7, 10—16, 31, 50—52, Kap. 23 Art. 32;
 af 2den Bog Kap. 10 Art. 4, forsaavidt Selvmordere
 angaar;
 af 3dje Bog Kap. 1 Art. 6, Kap. 10 Art. 4, Kap. 11 Art.
 8, Kap. 18 Art. 7, 9 § 8 og 16 § 9, Kap. 22 Art. 3;
 af 4de Bog Kap. 3 Art. 2;
 af 5te Bog Kap. 2 Art. 87 og 89, Kap. 3 Art. 26, Kap.
 7 Art. 15, Kap. 8 Art. 3 og 4, Kap. 9 Art. 2 og 9;
 af 6te Bog Kap. 1 Art. 1 og 3—13, Kap. 4—9, Kap. 10
 Art. 1, Kap. 11, Kap. 12 Art. 1—7, 9 og 10, Kap. 13
 Art. 1, 6—18, 22—31, Kap. 14 Art. 1—5 og 7—19,
 Kap. 15 Art. 1—9 og 14—23, Kap. 16, Kap. 17 Art.
 3, 12, 20—31 og 33—43, Kap. 18, Kap. 19 Art. 1, 2,
 4—8, Kap. 20 Art. 1—3, Kap. 21 og 22.

Fremdeles Straffebestemmelserne i følgende Artikler
 af Kong Christian V's danske Lov, nemlig:

i 1ste Bogs Kap. 1 Art. 1, 5 og 6, Kap. 5 Art. 9, Kap.
 8 Art. 4, 5 og 10 Slutningen, Kap. 13 Art. 11 og 20,
 Kap. 19 Art. 5 og 9, Kap. 23 Art. 6, Kap. 24 Art. 9,
 35, 43 og 55, Kap. 26 Art. 1;
 i 2den Bogs Kap. 3 Art. 8, Kap. 5 Art. 20, Kap. 9 Art.
 26, Kap. 17 Art. 22;
 i 3dje Bogs Kap. 1 Art. 2, Kap. 4 Art. 6, Kap. 16 Art.
 9 § 7 og 16 § 2;

- i 4de Bogs Kap. 2 Art. 13, Kap. 4 Art. 4 og 5, Kap. 5 Art. 3, Kap. 6 Art. 6;
- i 5te Bogs Kap. 2 Art. 78, Kap. 3 Art. 34 og 37, Kap. 8 Art. 12, Kap. 11 Art. 7;
- i 6te Bogs Kap. 13 Art. 2 og 3, Kap. 14 Art. 7, Kap. 15 Art. 9, 10 og 12, Kap. 17 Art. 11 og 15;

samt for Færøernes Vedkommende Straffebestemmelserne i følgende Artikler af fornævnte Konges norske Lov, nemlig:

- i 1ste Bogs Kap. 1 Art. 1, 5 og 6, Kap. 5 Art. 9, Kap. 8 Art. 4, 5, 7 og 10 Slutningen, Kap. 13 Art. 12 og 21, Kap. 17 Art. 5 og 9, Kap. 21 Art. 6, Kap. 22 Art. 9, 37, 45 og 57, Kap. 24 Art. 1;
- i 2den Bogs Kap. 3 Art. 8, Kap. 5 Art. 19, Kap. 9 Art. 26, Kap. 17 Art. 22;
- i 3dje Bogs Kap. 1 Art. 2, Kap. 4 Art. 6, Kap. 12 Art. 24, forsaavidt angaar fattiges Flytning til øde Marker og deres derved bevirkede Død, Kap. 18 Art. 9 § 7 og 16 § 2;
- i 4de Bogs Kap. 2 Art. 13, Kap. 4 Art. 4 og 5, Kap. 5 Art. 3, Kap. 6 Art. 6;
- i 5te Bogs Kap. 2 Art. 79, Kap. 3 Art. 45 og 48, Kap. 8 Art. 15, Kap. 11 Art. 8, 18 og 19;
- i 6te Bogs Kap. 13 Art. 2 og 3, Kap. 14 Art. 6, Kap. 15 Art. 10, 11 og 13, Kap. 17 Art. 11.

1) Mot. 369.

§ 309.

Endvidere bortfalde, fra den i § 305 nævnte Tid, af Lovbestemmelser, der ere yngre end Kong Christian V's danske og norske Lov og ikke tidligere ere hævede¹⁾, følgende:

- Fr. af 6. Febr. 1694 om Overlast og Drab at hindre og afværge,
- af 31. Aug. 1695 om Skudsmaal og Løfter for Ægteskab,
- af 21. Sept. 1695 om dem, som lade de for Mord og Drab anholdte Personer af deres Arrest undkomme,
- af 16. Oktbr 1697 om grove Morderes Straf,
- Forbud af 23. Oktbr 1700 paa Skænk og Gave at give og modtage,

- Pl. af 20. September 1709 ang. Henlæggelse af spæde Børn paa Gaderne i København,
 Patent af 21. Maj 1726 om danske Undersaatte, som staa i fremmed Krigstjeneste,
 Fr. af 23. Decbr 1735 om temere litigantes m. m. §§ 4 og 5,
 — af 9. Aug. 1737 om Delinkventers Henrettelse og Begravelse,
 — af 27. Januar 1738 om skærpet Straf for grove Mordere,
 — af 17. Marts 1741 om Udfordringer og Dueller,
 — af 9. Juli 1745 om Informatorer, som besvangre deres kvindelige Elever,
 — af 2. Sept. 1745 om Lejermaal begaaet af og med ukonfirmerede,
 — af 7. Febr. 1749, hvorved ovennævnte Fr. af 16. Oktbr 1697 yderligere forklares,
 — af 19. Marts 1751 ang. Straf for Løsgtighed,
 — af 19. Novbr 1751 om kagstrøgne og brændemærkede,
 — af 1. Febr. 1757 om Misbrug af Brændevinsdrik § 7,
 Reskript for Færøerne af 19. August 1757 om Modifikation i foranførte Forordning af 2den September 1745,
 Pl. af 31. Oktbr 1766 om skødesløs Omgang med Ild § 4,
 Fr. af 18. Decbr 1767 om Straf for Delinkventer, som for at miste Livet ombringe andre,
 — af 14. Sept. 1774 om Landmilitsen § 11,
 Skovforordn. af 18. April 1781 §§ 25—30, 33, 34, 36, 40 og 50,
 Fr. af 20. Juni 1788 om Stavnsbaandets Løsning § 18,
 — af 21. Oktbr 1791 om Henrettelse med Økse,
 Vejforordn. af 13. Decbr 1793 §§ 92 og 93,
 Fr. af 31. Jan. 1794 om det formentlig vanærende i at trække Huden af Kreaturer § 3,
 Toldfrd. af 1. Febr. 1797 §§ 91, 92 og 392,
 Fr. af 21. Marts 1800 om Haandværkslavene i Kbhvn, § 11 Nr. 6,
 Pl. af 15. Juli 1801 om Beskadigelse af Skibsfortøjningsringe m. v.,
 Søindrullerings-Forordn. af 8de Januar 1802 §§ 35, og 57 e og 80,
 Pl. af 19. April 1805 om Udlændinge, som hendømmes til offentligt Arbejde,
 Reglement af 21. Novbr 1810 om Jordemodervæsenet § 41,
 Sportelreglement af 22. Marts 1814 §§ 161—163,
 Pl. 21. Juli 1815 om Pøsegebyrer §§ 6—8,
 Fr. af 12. Juni 1816 om Straffen af Fængsel paa Vand og Brød,

- Fr. af 11. Marts 1818 om Fanger, der undvige af Straffeanstalterne m. v. §§ 4 og 5,
 — af 9. Juni 1819 om ulovlig Hverving,
 — af 4. August 1819 om Forpligtelsen til at frelse skindøde m. v. § 4,
 Pl. af 6. Oktbr 1819 om Overtrædelser med Hensyn til Karantænevæsenet,
 Fr. af 15. Decbr 1820 om Ansøgnings og Klagers Forfattelse og Indsendelse §§ 4—7,
 — af 24. September 1824 om Straffen af Boslods Forbrydelse m. v.,
 — af 20. April 1825 om Straffen for Sørøveri §§ 1 og 2,
 — af 30. Marts 1827 om Landsforvisningsstraffens Ophævelse med Undtagelse af Slutningen af § 2 samt § 9,
 Pl. af 20. Decbr 1827 om Oprettelse af et Søindrulleringsfond § 6,
 Fr. af 4. Oktober 1833 om de Forbrydelser, hvorved andre angribes paa Legeme og Frihed,
 — af 16. Novbr 1836 om Bøders Afsoning §§ 1, 2 og 3, forsaavidt angaar Bøder, der idømmes efter nærværende Lov,
 — af 28. Decbr 1836 om Strandinger § 37 Nr. IV, VIII, og IX,
 — af 11. April 1840 om Straffen for Tyveri, Bedrageri m. v.,
 — af 15. April 1840 om Straffen for Mened, med Undtagelse af § 14,
 Pl. af 23. Maj 1840 om Straffen af Fængsel paa Vand og Brød,
 — af s. D. om Appellen i kriminelle Sager § 3,
 Fr. af 8. Juli 1840 om Kasse- og Regnskabsvæsenet i Alm. §§ 21, 24, sidste Stykke, 27, 30, 3dje, 4de og 5te Punktum,
 — af 26. Marts 1841 om Straffen for Brandstiftelse,
 Pl. 24. September 1841 om Besiddelsen af stjaalne Koster,
 Fr. af 5. Maj 1847 om Straf for Beskadigelse af Jærnbaner m. v. §§ 1—5 samt 10, 2det og 3dje Stykke,
 Lov af 3. Jan. 1851 om Pressens Brug §§ 5—10 samt 12,
 Lov af 29. Decbr 1853 om Straf for Beskadigelse af elektriske Telegrafer §§ 1 og 2,
 — af 21. Jan. 1857 om Straf for Dyrplageri,
 — af s. D., hvorved fornævnte Lov af 29. Decbr 1853 udvides til at gælde om de for Kommuners eller privates Regning anlagte elektriske Telegrafer,
 — af 30. Novbr 1857 om Straf af Forbedringshusarbejde,
 — af 9. Decbr 1861 om samme Straf for Kvinder.

1) Mot. 369.

§ 310.

Fremdeles ophæves, forsaavidt de endnu ere gældende, de Straffebestemmelser, der indeholdes i følgende Lovbud:

- Fr. af 1. Aug. 1707 om Eksamina og Vokation til Prædike-Embedet § 6,
 Mandat af 24. Decbr 1710 om kgl. Ordrers Efterlevelse,
 Pl. af 6. Febr. 1722 om Vin- og Værtshuse,
 Skovforordn. af 26. Jan. 1733 §§ 1, 31 og 32,
 Fr. af 5. Marts 1734 om Besvangrelse og det deraf paa-
 staaende Ægteskab § 7,
 — af 7. Febr. 1738 om Pantebøger §§ 9 og 11,
 — af 31. Juli 1739 om de kgl. Betjente § 1,
 Brandforordn. af 24. Jan. 1761 VI § 1 Nr. 2,
 Fr. af 19. Sept. 1766 ang. den papistiske Religion § 1,
 Højesterets-Instruks af 7. Decbr. 1771 § 13,
 Fr. af 31. Aug. 1774 om umyndiges Midler,
 Pl. af 27. Novbr 1775 om Værtshusholdere m. v. i Kø-
 benhavn § 9,
 Skovforordn. af 18. April 1781 § 39, de to sidste Punk-
 tumer, og § 51,
 Pl. af 7. Marts 1787 om islandske Søbasse § 7, forsaavidt
 angaar Straffen for Unkladelse af at angive de der om-
 handlede Forseelser,
 Fr. af 29. Oktbr 1794 om Hegn § 22, forsaavidt angaar
 Straffen for at bortstjæle Hegn,
 — af 3. Juni 1796 om Rettens Pleje § 26,
 Søindrullerings-Forordn. af 8. Jan. 1802 § 52,
 Brandforordn. af 1. Novbr 1805 § 18,
 Fr. af 7. Novbr 1809 om de lærde Skoler § 69,
 Pl. af 12. Juni 1827 ang. nærmere Bestemmelse af L. 6—13—3,
 Fr. af 27. Marts 1831 om Lodsvæsenet § 31, 2. og 3. Punktum,
 — af 8. Juli 1840 om Kasse- og Regnskabsvæsenet i Alm.
 §§ 20 og 31,
 Pl. af 10. April 1841, angaaende Kundgørelse af Øvrigheds-
 Resolutioner, hvorved en ellers myndig Person sættes
 i Umyndighedstilstand, samt af Opbuds- og Fallit-Erklæ-
 ringe, § 4.

§ 311.

Endelig træder ud af Kraft, fra den i § 305 nævnte Tid, hvad der iøvrigt i de hidtil gældende Love og Anordninger maatte være stridende imod Indholdet af nærværende Lov.

TILFØJELSER OG RETTELSESR.

- S. 12 § 19 Lin. 4 overensstemmede læs overensstemmende.
- S. 26 Lin. 11 f. n. Dommen i HRT 1902. 40 findes nu ogsaa optagen i UfR 1902 B 130.
- S. 26 Lin. 9 f. n. Elipektiker læs Epileptiker.
- S. 28 Lin. 8 f. o. Dommen i HRT 1902. 73 findes nu ogsaa optagen i UfR 1902 B 153.
- S. 28 Lin. 9 f. o. kan nu tilføjes HRT 1902. 170: Sindssygt Lem paa Arbejdsanstalt, hvis Ildspasættelse maatte ses som Udtryk for den abnorme Maade, hvorpaa han reagerede overfor, hvad han paa Gr. af sine hypokondre Ideer mente ikke at kunne taale. HRT 1902. 229: Mishandling af Hustru, hallucineret Vanedranke.
- S. 28 Lin. 5 f. n. Dommen i HRT 1902. 62 findes nu ogsaa optagen i UfR 1902 B 142.
- S. 29 Lin. 11 f. n. HRT 1892. 65 læs HRT 1902. 65 (UfR B 145).
- S. 30 Lin. 17 f. o. Dommen i HRT 1902. 97 findes nu ogsaa optagen i UfR 1902 B 159.
- S. 40 Note 2 til § 47. Tillæg A læs Tillæg B.
- S. 48 Lin. 12 f. o. kan tilføjes Vib. ORD i UfR 1880. 571: 14aarig Dreng frif. mHt Hæleri under Henvisn. til § 56 i Slutn.
- S. 49 Lin. 14 f. n. efter 110, 2 tilføjes 146.
- S. 52 Lin. 4 f. o. kan tilføjes Vib. ORD i UfR 1878. 813 anf. ved § 160.
- S. 58 Lin. 5 i Henvisningerne ad § 65 kan tilføjes jfr. JMSkr. Nr. 156, 17. Apr. 1893.
- S. 80 L. 4. f. n. offentlig læs offentligt.
- S. 81 Som Note ved § 105 tilføjes Polvedt. f. Kbh. Nr. 125, 22 Juni 1883 § 60.
- S. 89 Lin. 3 f. o. kan nu tilføjes JMCirk Nr. 144, 28. Juni 1902 jfr. Nr. 31, 11. Mts 1884.
- S. 99 Lin. 17 f. o. kan nu tilføjes Vib. ORD i UfR 1902 A 348 ang. en Læges Vidnepligt.
- S. 103 Lin. 2 f. o. efter læs efter.
- S. 125 Lin. 1 f. n. og Lin. 22 f. n. Dommen i HRT 1901. 721 findes nu ogsaa optagen i UfR 1902 B 113.

- S. 140 Lin. 9 f. o. kan nu tilføjes JMSkr. Nr. 152, 1. Maj 1902: En efter § 182, 2 med Fgs. paa Vand og Brød straffet Person anset afskaaren fra at vinde Borgerskab som Gæstgiver, skønt Straffen ved kgl. Res. var formildet til Fgs. paa sædv. Fangekost og Æresoprejsning uden Bevilling senere opnaaet (jfr. KPRD i UfR 1888. 1154 og Kbh. ORD i UfR 1889. 483).
- S. 154 Lin. 9 f. o. Dommen i HRT 1902. 97 findes nu ogsaa optagen i UfR 1902 B 159.
- S. 179 Lin. 10 f. n. kan nu tilføjes Kbh. ORD i UfR 1902 A 452: »Altsaa, De vrøvler» som Udtalelse fra en Vidnedommer til en Sagfører, der fejlede ved et Kontraspørgsmaals Fremsættelse.
- S. 185 Lin. 12 f. n. § 126 læs § 216.
- S. 191 nederst tilføjes HRT 1877. 68 (UfR 811): Injuriesag appelleret som off. Sag i Henh. til Pl. 23. Maj 1840 § 2. Kbh. ORD i UfR 1902 A 430: Forkastelse af Hjemvisningspaastand, da det, idet Sagen var indanket af det off., paahvilede OR selv, om fornødent, ex officio at skaffe Sagen yderligere oplyst.
- S. 197 Lin. 19 f. n. Dommen i HRT 1901. 724 findes nu ogsaa optagen i UfR 1902 B 116 [Tiltalen lød paa Bedrageri].
- S. 202 Lin. 18 f. o. Dommen i HRT 1901. 496 findes ogsaa optagen i UfR 1902 B 23.
- S. 211 Lin. 8 f. o. kan nu tilføjes HRT 1902. 218: Steget ind gennem en Laage til Grise- og Høns huset og derfra gennem en Dør med indvendig paasat Haspe, som gik op ved et Ryk i Dørklinken, skaffet sig Adgang til Lejligheden i Huset, grovt Tyveri.
- S. 249 Lin. 6 f. o. frif. læs frif. mHt Disposition over disse.
- S. 249 Lin. 9 f. o. foretagne læs forudgaaende.
- S. 254 Lin. 2 f. n. svigatig læs svigagtig.